Uradni list Republike Slovenije

Internet: http://www.uradni-list.si e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 39 Ljubljana, torek 19. 4. 2005 Cena 2000 SIT ISSN 1318-0576 Leto XV

DRŽAVNI ZBOR

1391. Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v letu 2005 (DeUDIEU)

Na podlagi 13. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04) in 110. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 35/02 in 60/04) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. marca 2005 sprejel

D E K L A R A C I J O
O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EU V LETU 2005 (DeUDIEU)

Republika Slovenija si bo pri delovanju v okviru Evropske unije v letu 2005 prizadevala za uresničevanje naslednjih prioritet:

IZVAJANJE LIZBONSKE STRATEGIJE

Slovenija se zaveda resnosti udejanjanja zastavljenih ciljev Lizbonske strategije in nujnosti okrepitve zavezanosti institucij EU in vseh držav članic za njeno izvajanje. Ob tem se Slovenija strinja, da splošna usmeritev razvoja v okviru strateško postavljenih ciljev Lizbonske strategije, ki pomeni izpeljavo zelo zahtevnega svežnja družbeno-ekonomskih reform, ostaja primerna in je ni potrebno spreminjati, pač pa je potrebno spremeniti pristop k uresničevanju teh ciljev. V tem okviru je treba jasno opredeliti povečanje rasti in zaposlovanja kot prednostni nalogi, ki sta ključni za razvojni preboj EU; hkrati pa naj se v največji možni meri dosega tudi cilje na področjih socialne kohezije in okolja. Opredeljene prednostne cilje je potrebno ustrezno podpreti z naslednjo finančno perspektivo. Pomembno je doseganje ciljev v celotni Uniji, zato bi morali tudi sredstva, ki so namenjena povečanju ekonomske kohezije v EU, prednostno usmeriti k ukrepom, ki hkrati podpirajo doseganje lizbonskih ciljev.

Slovenija se zavzema za izboljšanje upravljanja Lizbonske strategije ter zagovarja potrebo po ustreznih organizacijskih spremembah na nacionalni in na evropski ravni. Slovenija podpira pobudo, da države članice določijo nacionalnega koordinatorja za izvajanje Lizbonske strategije. V ta namen bo Slovenija čim prej določila odgovornega funkcionarja za koordinacijo aktivnosti izvajanja Lizbonske strategije. Pri tem je pomembna tudi vključitev nacionalnih parlamentov, socialnih partnerjev ter nevladnih organizacij.

Snovanje nacionalnega akcijskega programa za Lizbonsko strategijo kot vseobsegajočega nacionalnega programa, ki bi zaobjel in ob tem tudi nadomestil ostale oblike poročanja s posameznih področij, prav gotovo pomeni način, ki bi lahko prinesel sistem boljše koordinacije med posameznimi politikami. Slovenija bo pri oblikovanju nacionalnega akcijskega programa za Lizbonsko strategijo upoštevala Strategijo razvoja Slovenije.

Ob tem Slovenija zagovarja stališče, da najboljša rešitev za učinkovitejše usklajevanje na evropski ravni še zmeraj ostaja odprta metoda koordinacije. Nadaljuje naj se s primerjanjem uspešnosti držav pri doseganju ciljev in nadaljnji uporabi strukturnih indikatorjev, pri čemer pa mora biti dovolj prostora tudi za kvalitativne ocene.

POGAJANJA O NASLEDNJI FINANČNI PERSPEKTIVI

Pogajanja o naslednji finančni perspektivi EU so eno najpomembnejših področij delovanja Slovenije v evropskih institucijah v letu 2005. Finančna perspektiva pomeni dogovor o ključnih prednostnih nalogah in okvirih proračunskih odhodkih EU za večletna obdobja in tako predstavlja temeljni okvir za evropske politike v naslednjem srednjeročnem obdobju. Pogajanja o naslednji finančni perspektivi imajo poleg finančnega tudi izrazito horizontalen politični značaj, saj se v pogajanjih opredeljujejo pogoji za nadaljnji razvoj EU, njenih skupnih politik ter odnosa držav članic do le-teh. Pomen pogajanj poudarja dejstvo, da bo od razpleta pogajanj odvisen tudi neto proračunski položaj Slovenije v odnosu do proračuna EU.

Slovenija si prizadeva za takšen obseg in strukturo naslednje finančne perspektive EU, ki bo na eni strani omogočala Uniji, da se v naslednjih letih učinkovito sooča z izzivi notranje kohezije, konkurenčnosti in njenega nadaljnjega razvoja, na drugi strani pa bo omogočala Sloveniji, da bo lahko iz proračuna EU črpala več sredstev, kot bo v njega vplačevala. Za Slovenijo je pri tem najpomembnejša ureditev na področju kohezijske politike, ki bo morala prispevati k zmanjševanju teritorialnih, socialnih in ekonomskih razlik razširjene Unije

ter s tem omogočiti učinkovito integracijo novih držav članic. Slovenija si prizadeva tudi za to, da bo v evropskem proračunu predviden zadosten obseg sredstev za izvajanje Lizbonske strategije ter za nadaljnje prestrukturiranje sredstev skupne kmetijske politike v smeri soočanja z novimi izzivi, povezanimi s pridelavo zdrave hrane in zaščito zdravja ljudi, kar pomeni povečano podporo ukrepom razvoja podeželja. Slovenija si nadalje prizadeva za primeren obseg sredstev, namenjenih krepitvi vloge EU kot globalnega partnerja ter vzpostavitvi območja svobode, varnosti in pravice, kar vključuje predvsem skupno financiranje varovanja zunanje meje EU.

Slovenija se bo zavzemala za skupni obseg proračuna Evropske unije v skladu s temeljnim predlogom Evropske komisije, predvsem v korist doseganja ciljev Lizbonske strategije in kohezije.

Zaradi učinkovitega udejanjanja finančnih tokov je za Slovenijo pomembno, da se pogajanja končajo skladno s časovnico iz Večletnega strateškega programa EU. Večletni program predvideva, da naj bi države članice v času luksemburškega predsedovanja dosegle dogovor o obsegu in strukturi izdatkov, medtem ko naj bi zakonodajo, ki opredeljuje posamezne politike in programe Skupnosti, sprejemale še do konca leta 2005. Zgodnji sprejem naslednje finančne perspektive bo Sloveniji omogočal pravočasno pripravo programov in, tudi zaradi potrebe po izpolnjevanju strogih pravil Pakta stabilnosti in rasti, obravnavo tistih negativnih fiskalnih učinkov, ki bodo posledica pogojev za črpanje povečanega obsega evropskih sredstev. To bi Sloveniji omogočilo nemoten začetek črpanja sredstev v letu 2007 in s tem realizacijo dogovorjenih finančnih tokov. V kolikor v času luksemburškega predsedovanja ne bo dosežen dogovor o naslednji finančni perspektivi, je za Republiko Slovenijo pomembno, da na podlagi posebne izjave, ki jo je v času predpristopnih pogajanj pripravila za pristopno konferenco in v kateri je zapisano, da želi kot članica nadaljevati pogovore z Evropsko komisijo o delitvi na regije, nadaljuje pogovore o delitvi na regije in na podlagi že pripravljenih pogajalskih izhodišč za teritorialno delitev doseže, da bo Slovenija na ravni NUTS-2 (evropska statistična klasifikacija teritorialnih enot) razdeljena na tri kohezijske regije. Z vidika EU pa je pravočasni sprejem naslednje finančne perspektive pomemben tudi zato, da se lahko neobremenjeno sooči z nadaljnjimi izzivi v naslednjem letu, kot so ratifikacijski postopki Pogodbe o Ustavi za Evropo ter začetek pogajanj s Turčijo.

UČINKOVITA PORABA DODELJENIH KOHEZIJSKIH SREDSTEV UNIJE

Položaj Slovenije kot neto prejemnice sredstev iz evropskega proračuna je tako v obstoječem kot tudi v naslednjem finančnem obdobju močno odvisen od učinkovite porabe dodeljenih sredstev strukturnih skladov in kohezijskega sklada EU. Učinkovitost porabe je nenazadnje tudi eden ključnih argumentov za dodelitev ugodne višine sredstev kohezijske politike v okviru pogajanj o naslednji finančni perspektivi 2007–2013.

Učinkovito izvajanje Enotnega programskega dokumenta 2004–2006, projektov Kohezijskega sklada v obdobju 2004–2006, programov pobud skupnosti INTERREG (A, B in C) in EQUAL ter s tem zagotavljanje kar najvišje porabe dodeljenih sredstev kohezijske politike EU je tako tudi v letu 2005 ena ključnih prioritet naše države.

Slovenija se bo v letu 2005 posvetila predvsem intenzivni pripravi zadostnega števila kakovostnih projektov s strani državnih organov, lokalnih skupnosti, socialnih in drugih nevladnih partnerjev, tako za kratkoročno kot srednjeročno obdobje, ter posledično njihovemu čimprejšnjemu začetku in učinkovitemu izvajanju. V ta okvir sodijo tako dodatna krepitev administrativne usposobljenosti organov, vključenih v koordinacijo, izvajanje in nadzor projektov omenjenih skladov kot tudi okrepljeno obveščanje omenjenih partnerjev o možnostih sofinanciranja projektov s strani Evropske unije ter njihovo izobraževanje z namenom učinkovite priprave in izvajanja večjega števila kakovostnih projektov.

Slovenija si bo prizadevala za učinkovitejše pridobivanje in koriščenje čim večjega obsega sredstev Evropske unije.

Slovenija bo pospešila priprave za čimprejšnjo regionalno organiziranost države.

NADALJEVANJE PRIPRAV NA PREVZEM EVRA

Z vstopom v mehanizem menjalnih tečajev ERM II 28. junija 2004 je Slovenija naredila pomemben korak k uresničitvi cilja, da bi evro prevzela v začetku leta 2007. Za izpolnitev kriterijev za sprejem evra je potrebno nadaljnje restriktivno in usklajeno delovanje ekonomskih politik Vlade RS in Banke Slovenije. Le-ti sta se s Programom vstopa v ERM II in prevzema evra k takemu delovanju zavezali. Edino tako lahko pričakujemo dosego takšnih makroekonomskih kazalcev, ki bodo v skladu z maastrichtskimi kriteriji. Ključni za doseganje maastrichtskih kriterijev bosta v prihodnje restriktivna fiskalna in dohodkovna politika, ob tem pa okrepljen finančni nadzor ter izvajanje strukturnih reform. V skladu s Programom vstopa v ERM II in prevzema evra sta Vlada RS in Banka Slovenije izrazili svoje zavedanje, da bo morala Banka Slovenije v času sodelovanja v ERM II s svojo denarno politiko zagotavljati stabilnost nominalnega tečaja. Zato bosta za makroekonomsko stabilnost ter za nadaljevanje zniževanja inflacije morali prispevati fiskalna in dohodkovna politika. Svet EU spremlja delovanje držav članic na področju ekonomskih politik in v sklopu koordinacije le-teh vsako leto ocenjuje njihove konvergenčne programe. Glede na to, da je naslednje kratkoročno obdobje tudi že del referenčnega obdobja, v katerem se bo ocenjevalo izpolnjevanje maastrichtskih kriterijev, se Slovenija zaveda, da mora zagotoviti takšne makroekonomske politike, ki bodo pripeljale do doseganja maastrichtskih kriterijev. Slovenija je tako v začetku januarja 2005 Evropski komisiji predstavila dopolnitev Konvergenčnega programa, katerega temeljni cilj je zagotovitev pogojev za prevzem evra v začetku leta 2007.

Ob zagotavljanju potrebnih ekonomskih pogojev za prevzem evra bo Slovenija v letu 2005 nadaljevala tudi tehnične priprave za zamenjavo valute.

NADALJEVANJE PRIPRAV NA VZPOSTAVITEV ZUNANJE MEJE

Dokončna vzpostavitev zunanje meje EU in izvajanje učinkovitega nadzora na njej ter začetek sodelovanja v skupni vizumski politiki sta prioritetnega pomena tako za Slovenijo kot za EU. Slovenija bo v letu 2005 nadaljevala s projektom vzpostavitve zunanje meje EU za zagotovitev potrebne infrastrukture za izvajanje varnostnega, inšpekcijskega in carinskega nadzora. Ustanovila bo posebno projektno skupino, ki bo zadolžena za pravočasno izpolnjevanje schengenskih pogojev na področju vizumskega poslovanja.

V procesu priprav na vstop v schengenski sistem se Slovenija zavzema za čimprejšnjo vzpostavitev in operativno delovanje novega schengenskega informacijskega sistema (SIS II) in novega vizumskega informacijskega sistema (VIS). V okviru nadaljnje krepitve skupne vizumske politike Slovenija podpira predlog o ustanovitvi skupnih prijavnih centrov.

Nadalje se bo zavzemala za uveljavitev celotnega schengenskega pravnega reda v novih državah članicah takoj, ko bodo za to pripravljene, vendar najkasneje v letu 2007. Slovenija si bo prizadevala, da bo med prvimi novimi državami članicami vključena v proces schengenske eval-

vacije, kar bo omogočilo polno uveljavitev schengenskega pravnega reda v čim zgodnejšem možnem terminu.

V zvezi s problematiko zunanjih meja bo Slovenija še posebej sledila svojemu specifičnemu interesu pri pravnem urejanju obmejnega prometa na zunanjih mejah EU, ki bo odražal interese državljanov RS. Prizadevala si bo za to, da novi ukrepi EU ne bodo posegli v veljavne sporazume o obmejnem prometu in sodelovanju in v režime, ki so vzpostavljeni na njihovi osnovi.

NADALJEVANJE ŠIRITVENEGA PROCESA

Prioriteta Slovenije na področju širitve bodo pristopna pogajanja s sosednjo Hrvaško. Slovenija ima velik interes, da se Hrvaška čimprej prilagodi standardom EU na vseh področjih. V procesu pristopnih pogajanj s Hrvaško bo Slovenija zagovarjala spoštovanje vseh načel, ki so veljala v dosedanjih širitvah, nujnost izpolnjevanja vseh objektivnih kriterijev za članstvo ter ostalih pogojev, ki so v skladu s sklepi Evropskega sveta.

V okviru nadaljnjega širitvenega procesa EU bo Slovenija ob upoštevanju vseh sklepov Evropskega sveta z decembra 2004 pozorno spremljala tudi začetek pristopnih pogajanj s Turčijo.

SODELOVANJE Z DRŽAVAMI ZAHODNEGA BALKANA

Stabilnost in gospodarski razvoj Zahodnega Balkana sta v vitalnem interesu Republike Slovenije. Republika Slovenija si bo še naprej intenzivno prizadevala, da EU tej regiji nameni posebno pozornost, tako v realizaciji njihove evropske perspektive kot glede reševanja medsebojnih odprtih vprašanj. Prizadevala si bo za individualno obravnavo držav Zahodnega Balkana v skladu s sprejetimi obveznostmi in napredkom teh držav v procesu stabilizacije in pridruževanja EU. Ob tem bo Slovenija upoštevala dosežene različne formalne statuse držav Zahodnega Balkana pri njihovem odnosu do EU.

V perspektivi predsedovanja EU v prvi polovici leta 2008 bo Slovenija na področjih, na katerih proces stabilizacije in pridruževanja EU zastaja ali še ni na zadovoljivi ravni, vse države Zahodnega Balkana dodatno spodbujala. Poleg neposrednih političnih stikov in dejavnosti slovenskega gospodarstva bo Slovenija v največji možni meri uporabljala mehanizem medinstitucionalnega sodelovanja v okviru programa CARDS in nadaljevala z drugimi oblikami neposrednega razvojnega sodelovanja na bilateralni ravni. Tudi v prihodnje bo aktivno nudila konkretno pomoč državam regije, da uresničijo svoje evropske ambicije. S tem namenom je Vlada RS ustanovila Center za pomoč pri približevanju EU.

SODELOVANJE MED EU IN OVSE

Sodelovanje med EU in OVSE bo v letu 2005 za Slovenijo še posebej pomembno, saj bo kot predsedujoča OVSE prevzela soodgovornost za učinkovito reševanje določenih nerešenih vprašanj v državah regije Zahodnega Balkana in državah, ki so vključene v Evropsko sosedsko politiko.

Pri tem bo Slovenija poskušala zagotoviti čim večjo koherentnost med EU in OVSE ter si prizadevala za nadaljnjo krepitev njunega usklajenega nastopanja.

SODELOVANJE S STRATEŠKIMI PARTNERJI

Slovenija se bo še naprej zavzemala za koordinirano in učinkovito sodelovanje transatlantskih partnerjev v mednarodnih odnosih. Poglobljen transatlantski dialog je namreč pogoj za svetovno stabilnost in učinkovito reševanje kriznih situacij.

Prav tako bo za Slovenijo izredno pomembna krepitev odnosov med EU in Rusko federacijo kot strateškim partnerjem Unije. V interesu Slovenije je vsestransko poglobljeno sodelovanje EU z Rusko federacijo.

PRIPRAVE NA PREDSEDOVANJE SLOVENIJE EU

V skladu s sklepom decembrskega Evropskega sveta bo Slovenija predsedovala Svetu EU in Evropskemu svetu v prvi skupini držav skupaj z Nemčijo in Portugalsko, in sicer po naslednjem vrstnem redu: Nemčija v prvi polovici leta 2007, Portugalska v drugi polovici leta 2007 ter Slovenija v prvi polovici leta 2008. Priprave na predsedovanje EU so vsekakor eden izmed prioritetnih projektov slovenske države v tem in prihodnjih dveh letih. Dejstvo, da je bila Slovenija izbrana za predsedovanje že v letu 2008, predstavlja za Slovenijo priznanje in veliko priložnost, da utrdi svoj ugled kot država, ki je sposobna prevzeti svoj del odgovornosti za razvoj in stabilnost tako evropskega kontinenta kot širše mednarodne skupnosti. Predsedovanje bo pomembno prispevalo k prepoznavnosti in promociji Slovenije. Slovenija se bo na izzive, ki jih tako pomemben projekt ponuja na vsebinskem, organizacijskem, kadrovskem in finančnem področju, kar najbolje pripravila.

V letu 2005 bo Slovenija pripravila program priprav na predsedovanje, opredelila bo ključne naloge ter nosilce le-teh. Že v letošnjem letu bo začrtala smernice vsebinskega programa predsedovanja. Izdelala bo načrt kadrovskih virov, zagotovila ustrezno infrastrukturo za predsedovanje ter natančneje opredelila potrebna proračunska sredstva.

Pri obravnavi posameznih zadev EU in odločanju o stališčih se kot izhodišče upoštevajo tudi usmeritve in stališča, ki izhajajo iz gradiva »Prednostne naloge Slovenije za delo v Svetu Evropske unije v letu 2005«, št. 008-05/04-3/2, ki je sestavni del te deklaracije.

* * *

PREDNOSTNE NALOGE SLOVENIJE ZA DELO V SVETU EVROPSKE UNIJE V LETU 2005

i. UVOD

Slovenija je po večletnih pripravah na vključitev v Evropsko unijo (EU) maja 2004 izpolnila to osrednjo državno prioriteto in postala članica EU. V prvih mesecih članstva si je Slovenija prizadevala predvsem za učinkovito vključitev v EU. V tem okviru je nadaljevala s prilagajanjem slovenskega pravnega reda evropski zakonodaji, usmerila se je v učinkovito vključitev v odločanje o zakonodajnih in drugih aktih EU ter se pripravljala na vstop v Evropsko monetarno unijo in na vzpostavitev zunanje meje. Pomemben del aktivnosti so predstavljala tudi pogajanja o naslednji finančni perspektivi, ukrepi za doseganje ciljev Lizbonske strategije, prizadevanja za učinkovito črpanje sredstev EU ter podpora nadaljnjemu širitvenemu procesu EU. V letu 2005 bo Slovenija nadaljevala z delom na večini prioritet iz lanskega leta, tem pa se v novem letu pridružujejo nekatere nove naloge.

V letu 2004 je vlada ključne prioritete Slovenije na področju evropskih zadev opredelila v *Prioritetah Slovenije na področju evropskih zadev v letu 2004* in *Prednostnih naloge Slovenije za delo v Svetu Evropske unije v letu 2004*. Na tej osnovi je Državni zbor v skladu z Zakonom o sodelovanju med Državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije sprejel *Deklaracijo o stališčih za začetek delovanja Republike Slovenije v institucijah EU za leto 2004*.

V skladu s 5. členom Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije je Vlada RS pripravila *Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v letu 2005*. Ta postavlja smernice za sodelovanje Slovenije v postopkih oblikovanja in sprejemanja novih zakonodajnih aktov EU, torej evropskega pravnega reda v nastajanju. Hkrati daje smernice za delovanje Slovenije na drugih področjih sodelovanja Slovenije v EU, ki niso neposredno povezana z zakonodajnim postopkom, se pa z njim povezujejo oziroma dopolnjujejo.

Pričujoči dokument o *Prednostnih nalogah Slovenije za delo v Svetu Evropske unije v letu 2005* podrobneje določa prednostne naloge Slovenija po posameznih področjih delovanja EU in pomeni nadgradnjo splošnih političnih usmeritev, predstavljenih v *Predlogu deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v letu 2005*.

Struktura dokumenta v grobem sledi *Operativnemu programu Sveta za leto 2005*, ki sta ga predložili luksemburško in britansko predsedstvo Sveta EU (Operational programme of the Council for 2005 submitted by the incoming Luxembourg and United Kingdom Presidencies). Vsebina gradiva sloni tudi na *Večletnem strateškem programu Sveta EU 2004–2006*, ki ga je Evropski svet sprejel decembra 2003 (Multiannual Strategic Programme). Ko bo Evropska komisija objavila *Zakonodajni in delovni program Evropske komisije za 2005*, bo dokument dopolnjen s tabelarnim seznamom zakonodajnih in nezakonodajnih predlogov Evropske komisije za leto 2005. Komisija bo omenjeni dokument objavila predvidoma konec januarja 2005.

V uvodni del dokumenta je vključen kratek pregled načrtovanih aktivnosti Unije v letu 2005, sicer pa je gradivo razdeljeno na osem poglavij: (1) naslednja finančna perspektiva, (2) Lizbonska strategija, (3) Skupna kmetijska politika in ribištvo, (4) trajnostni razvoj, (5) vzpostavljanje območja svobode, varnosti in pravice, (6) nadaljnja širitev EU, (7) krepitev stabilnosti in blaginje v svetu, (8) Pogodba o Ustavi za Evropo. V vsakem vsebinskem sklopu so najprej predstavljene prednostne naloge, ki si jih je za leto 2005 zastavila EU. Tem sledijo prednostne naloge Slovenije na obravnavanem področju, kjer so v največji možni meri upoštevani politični, gospodarski, proračunski, socialni in okoljski vidiki.

ii. EVROPSKA UNIJA V LETU 2005

V letu 2005 bo EU v glavnem nadaljevala s projekti in nalogami, ki so se začela že v okviru predhodne Evropske komisije in Evropskega parlamenta v prejšnji sestavi.

Luksemburško predsedstvo v prvi polovici leta 2005 bodo zaznamovale predvsem ekonomske teme. Prednostna naloga predsedstva ob tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo bo priprava spomladanskega Evropskega sveta, ki bo posvečen vmesnemu pregledu izvajanja Lizbonske strategije. Od srečanja predsednikov vlad in držav se pričakuje, da bodo dali vnovičen političen zagon ambicioznemu cilju EU, da do leta 2010 postane najbolj dinamično, konkurenčno in na znanju temelječe gospodarstvo na svetu. Na podlagi Kokovega poročila, objavljenega novembra 2004, in letnega spomladanskega poročila Evropske komisije o konkurenčnosti bodo zaključki Evropskega sveta vsebovali priporočila in ukrepe, ki bi jih morale v obdobju naslednjih petih let sprejeti in izvajati države članice, da bi spodbudile rast in konkurenčnost evropskega gospodarstva ter zvišale stopnjo zaposlenosti.

Potem ko so bile v letu 2004 opravljene prve razprave o predlogu finančnega okvirja EU za obdobje 2007–2013, ki ga je februarja 2004 posredovala Komisija, ter o sklopu zakonodajnih in drugih predlogov, ki določajo programe in politike Skupnosti v tem obdobju, se bo v letu 2005 začela druga, intenzivnejša stopnja pogajanj za sprejem naslednje finančne perspektive. Države članice so na zasedanju Evropskega sveta decembra 2004 sprejele temeljna načela in smernice za nadaljnja pogajanja ter ponovno potrdile časovnico pogajanj, ki predvideva, da naj bi se na junijskem Evropskem svetu sprejel dokončen političen dogovor o skupni višini in razdelitvi finančnih sredstev po posameznih poglavjih za obdobje naslednjih sedmih let. Do konca leta 2005 naj bi se nato sprejela še ustrezna zakonodaja, ki bo omogočila izvajanje naslednje finančne perspektive.

V letu 2005 se bo pregledalo petletno delovanje Pakta stabilnosti in rasti. V okviru pregleda naj bi se med drugim poskušalo doseči dogovor med zagovorniki strogega upoštevanja pravil nadzora proračunske discipline držav evroobmočja in zahtevami nekaterih držav članic po večji prožnosti pri izvajanju le-teh. Reforma naj ne bi pomenila rahljanja pravil Pakta kot instrumenta javno-finančnega nadzora v državah članicah, temveč njihovo smiselno uporabo v različnih fazah gospodarskega cikla in ekonomskega položaja države nasploh.

Obe predsedstvi bosta nadaljevali proces širitve. Bolgarija in Romunija naj bi aprila 2005 podpisali pristopno pogodbo. Marca 2005 naj bi se začel pogajalski proces s Hrvaško. Ob predhodnem priznanju Cipra s strani Turčije naj bi se pogajalski proces s to najstarejšo državo kandidatko za članstvo v EU začel v oktobru 2005.

V letu 2005 bo EU velik poudarek namenila nadaljnjemu vzpostavljanju območja varnosti, svobode in pravičnosti, ki ga bo uresničevala z izvajanjem *Haaškega programa*. Poleg ukrepov za vzpostavitev evropskega azilnega in migracijskega sistema, skupnega upravljanja zunanjih meja, pravosodnega in policijskega sodelovanja, ostaja z vidika zagotavljanja varnosti ukrepanje proti terorizmu ena najpomembnejših prioritet. Med prednostne naloge EU v letu 2005 na tem področju, ki izhajajo iz Deklaracije in revidiranega *Akcijskega načrta za boj proti terorizmu*, sodijo naloge za boljšo izmenjavo informacij in podatkov, izdelava varnostnih ocen ter dokončanje medsebojnega ocenjevanja usposobljenosti držav članic za ukrepanje proti terorizmu, ukrepi proti radikalizaciji in rekrutiranju ter proti financiranju terorizma, zaščita infrastrukture, izvajanje EU solidarnostnega programa ter protiteroristično angažiranje na področju zunanjih odnosov.

Na področju zunanje politike bo EU še naprej krepila svojo vlogo globalnega igralca pri zagotavljanju svetovne varnosti in stabilnosti. Temeljni okvir za delovanje na tem področju predstavlja Evropska varnostna strategija. Prevzemanje vedno večje odgovornosti v mednarodni skupnosti se odraža v aktivni vlogi EU v Bližnjevzhodnem mirovnem procesu, sodelovanju v operacijah kriznega upravljanja na afriški celini ter aktivni vlogi EU v soočenju novimi grožnjami kot so terorizem, boj proti širjenju orožja za množično uničevanje idr. EU si bo še naprej prizadevala za multilateralno reševanje konfliktov v mednarodni skupnosti ob vsestranskem sodelovanju z ZDA in drugimi strateškimi partnerji. Posebno pozornost bo EU namenila krepitvi vezi s sosednjimi regijami, tj. z državami Zahodnega Balkana, in skupino držav, ki spadajo v okvir Evropske sosedske politike (vzhodnoevropskimi državami in sredozemskimi sosedami). Leto 2005 je razglašeno za leto Sredozemlja, kar odraža poseben pomen, ki ga EU pripisuje barcelonskemu procesu, ki letos obeležuje deseto obletnico. Zaradi humanitarne katastrofe v jugovzhodni Aziji konec leta 2004 bo EU zagotovila potrebno politično, razvojno in humanitarno podporo prizadetim območjem.

Medtem, ko so države članice (Litva, Madžarska in Slovenija) že ratificirale Pogodbo o ustavi z Evropo, se bo tekom celotnega leta 2005 nadaljeval njen proces ratifikacije v ostalih državah članicah, ponekod tudi na referendumih. Proces ratifikacije bodo spremljale kampanje v državah članicah, na katerih bodo predstavljali vsebino pogodbe državljanom. S tem se bo sočasno nadaljevala pobuda o približevanju EU, njenih institucij in njihovega delovanja državljanom EU, ki jo

je začelo že irsko in uspešno nadaljevalo nizozemsko predsedstvo (Communicating Europe).

POLOŽAJ SLOVENIJE V EU IN PREDNOSTNE NALOGE ZA DELO V SVETU EVROPSKE UNIJE V LETU 2005

1. NASLEDNJA FINANČNA PERSPEKTIVA

Prednostne naloge EU

Tekoča finančna perspektiva EU se izteče konec leta 2006. Uradna razprava o obsegu in strukturi naslednje finančne perspektive 2007–2013 se je pričela po tem, ko je Evropska komisija februarja 2004 posredovala prvo Sporočilo z njenim predlogom finančnega okvirja za leta 2007–2013. V skladu s časovnico iz *Večletnega strateškega programa EU*, ki jo je ponovno podprl tudi Evropski svet decembra 2004, morajo države članice v času luksemburškega predsedstva doseči politični dogovor o naslednji finančni perspektivi ter s tem omogočiti, da se potrebna zakonodaja za izvajanje finančne perspektive sprejme do konca leta 2005. Cela vrsta zakonodajnih predlogov, vezanih na posamezne programe Skupnosti in različne finančne instrumente, je že v obravnavi v okviru različnih delovnih skupin Sveta, v začetku leta pa bo morala Komisija posredovati tudi še manjkajoče predloge, ki pokrivajo predvsem področja raziskav in razvoja ter Območja svobode, varnosti in pravice.

Posamezni zakonodajni predlogi so v *Prednostnih nalogah* obravnavani v okviru posameznih politik, poglavitna razprava pa poteka o sami strukturi in obsegu sredstev. Razprava o naslednji finančni perspektivi je pod nizozemskim predsedovanjem potekala na osnovi t.i. zidakov (building-blocks), kjer so države opredeljevale alternativne cilje za posamezne (pod)naslove naslednje finančne perspektive, čemur je sledilo tudi opredelitev obsega sredstev, potrebnih za dosego teh ciljev. Na ta način so države članice opredelile alternativne zidake, ki predstavljajo celoten spekter stališč držav članic glede posameznih (pod)naslovov. Luksemburško predsedstvo je poleg omenjenih zidakov podedovalo tudi skromne zaključke decembrskega Evropskega sveta, ki navajajo malo načrtovanih splošnih načel in smernic za nadaljnje delo.

Iz dosedanjih razprav je razvidno še precejšnje razhajanje med stališči držav članic glede obsega in strukture sredstev, kar je razvidno tudi iz razlike med seštevkom vseh najmanjših zidakov, ki obsega 0,85 odstotkov BND skupnosti ter seštevkom največjih, ki znaša 1,3 odstotka BND. Glede na to, da je nova sestava Komisije že napovedala vztrajanje pri predlogu njene predhodnice, ki po obsegu odobritvah plačil dosega višino 1,14 odstotka BND, šesterica neto plačnic pa tudi ni odstopila od svoje zahteve, da proračunski izdatki v obdobju 2007–2013 ne bi smeli preseči 1,0 odstotka BND, bo potrebnega precej dela in iznajdljivosti, da bi države članice v prvi polovici letošnjega leta vendarle dosegle politični dogovor in tako spoštovale časovnico.

Prednostne naloge Slovenije

Pogajanja o naslednji finančni perspektivi so že izpostavljena kot ena prednostnih nalog za Slovenijo v naslednjem obdobju. Slovenska izhodišča v pogajanjih o naslednji finančni perspektivi 2007–2013 ostajajo vseskozi enaka. Slovenija si bo tudi v nadaljevanju pogajanj prizadevala za takšen obseg in strukturo naslednje finančne perspektive EU, ki bo na eni strani Uniji omogočala, da se v naslednjih letih učinkovito sooča z izzivi notranje kohezije, konkurenčnosti in njenega nadaljnjega razvoja, na drugi strani pa omogočala, da bo Slovenija lahko iz proračuna EU črpala več sredstev, kot bo v njega vplačevala. Poleg ugodne strukture in obsega dogovora, je za Slovenijo pomembno, da se pogajanja čim prej končajo, saj potrebuje čas za pripravo novih programov, predvsem na področju kohezijske politike, da bo lahko pričela s črpanjem sredstev v letu 2007 in predvidene finančne tokove tudi realizirala. Ob tem bo morala Slovenija upoštevati, tudi zaradi potrebe po izpolnjevanju strogih pravil Pakta stabilnosti in rasti, tiste negativne fiskalne učinke, ki bodo posledica pogojev za črpanje povečanega obsega evropskih sredstev.

Končni dogovor o naslednji finančni perspektivi je nenazadnje v veliki meri odvisen tudi od načina vodenja samih pogajanj. Dosedanje razprave o zidakih (building-blocks) namreč niso zadostno vodile k zbliževanju stališč med celotno petindvajseterico držav članic. Za Slovenijo je pomembno, da se pri nadaljnji obravnavi predlogov naslednje finančne perspektive ne bo iskalo najmanjšega skupnega imenovalca, temveč kompromis med državami članicami. To je pomembno zato, da bo končni dogovor v čim večji meri upošteval specifične težave nekaterih držav, kot je za Slovenijo ustrezna ureditev na področju kohezijske politike.

Slovenija je v dosedanjih pogajanjih načrtno podpirala predloge Komisije predvsem zato, ker so za Slovenijo ugodni zaradi predlagane ureditve na področju kohezijske politike. Ne glede na to bo Slovenija z intenziviranjem pogajanj morala, tudi po vzoru pristopnih pogajanj, še aktivneje vplivati na oblikovanje naslednje finančne perspektive predvsem skozi konstruktivno in proaktivno delovanje. Majhna država s specifičnimi problemi namreč veliko težje dosega svoje cilje, če se zgolj pridružuje posameznim koalicijam držav. Primerneje je, da poskuša Slovenija oblikovati svoje predloge in tem predlogom najti ustrezno podporo.

Ne glede na prej navedeno, pa je vendarle pričakovati, da se bodo med pogajanji vzpostavljale posamezne koalicije držav članic. Zaenkrat je najizrazitejša koalicija šesterice držav članic neto plačnic, posamezne skupine držav se pa se bodo združevale tudi glede posameznih vprašanj evropskih politik z namenom, da dosežejo svoje parcialne zahteve. V tem primeru bo morala Slovenija pred intenziviranjem pogajanj o naslednji finančni perspektivi ponovno podrobneje preučiti, katera področja so zanjo v pogajanjih najpomembnejša in na tej osnovi za doseganje lastnih ciljev pred zaključkom pogajanj najti primerne strateške partnerice.

Slovenija se bo zavzemala za skupni obseg proračuna Evropske unije v skladu s temeljnim predlogom Evropske komisije, predvsem v korist doseganja ciljev Lizbonske strategije in kohezije.

1.1. KOHEZIJSKA POLITIKA

Z izvajanjem Lizbonske strategije ter razpravo o naslednji finančni perspektivi 2007–2013 je neposredno povezana tudi kohezijska politika. Slednja je usmerjena v zmanjševanje socialno-ekonomskega prepada med razvitimi regijami in regijami, ki zaostajajo v razvoju, zlasti pa v svojo reformo, ki je nujna z vidika učinkovitega izvajanja in financiranja politike v razširjeni Uniji po letu 2006.

Prednostne naloge EU

Operativni program dela Sveta za leto 2005 sicer aktivnosti na področju kohezijske politike posebej ne izpostavlja. Zaradi pomembnosti tega področja za Slovenijo vendarle izpostavljamo ključne cilje EU v letu 2005. Mednje vsekakor sodi sprejetje novih uredb s področja kohezijske politike za obdobje 2007–2013. Gre za predloge naslednjih ključnih dokumentov:

Uredba Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu. Predlog uredbe določa splošna pravila delovanja evropskih strukturnih in kohezijskega sklada v naslednjem finančnem obdobju. Komisija v predlogu nove uredbe predlaga vrsto poenostavitev obstoječega sistema ter zmanjšanje

števila ciljev na tri: konvergenca, regionalna konkurenčnost in zaposlovanje ter teritorialno sodelovanje. Predlog uredbe predvideva tudi t.i. prehodno in posebno podporo za regije, prizadete zaradi t.i. statističnega učinka širitve.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj. Skladno s predlogom uredbe namen Evropskega sklada za regionalni razvoj ostaja podpora investicijam in zmanjševanje regionalnih razlik v EU.

Uredba Sveta o ustanovitvi Kohezijskega sklada. Kohezijski sklad naj bi po predlogu Komisije še naprej podpiral projekte s področja okolja in vseevropskih omrežij, dodatno pa naj bi obsegal še investicije v podporo trajnostnemu razvoju z jasno okoljsko komponento ter investicije v prometno infrastrukturo izven vseevropskih omrežij.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem socialnem skladu. Predlog uredbe med naloge Evropskega socialnega sklada uvršča krepitev ekonomske in socialne kohezije držav članic s podpiranjem polne zaposlenosti, izboljšanjem kakovosti in produktivnosti pri delu, pospeševanjem socialne vključenosti in zmanjševanjem regionalnih nesorazmerij zaposlovanja v državah članicah.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje. V interesu pospeševanja čezmejnega sodelovanja in poenostavljanja izvajanja tovrstnih programov Komisija s predlogom uredbe uvaja možnost institucionalizacije čezmejnega sodelovanja z ustanovitvijo t.i. evropskih združenj za čezmejno sodelovanje.

Prednostne naloge Slovenije

Med prednostne naloge Slovenije tudi v letu 2005 vsekakor sodi aktivno sodelovanje v pogajanjih o novih uredbah s področja kohezijske politike za naslednje finančno obdobje EU.

V okviru pogajanj o naslednji finančni perspektivi 2007–2013 posveča Slovenija posebno pozornost razpravam, ki se nanašajo na finančne in vsebinske spremembe bodoče kohezijske politike EU. Pri tem je za Slovenijo posebej pomembno vprašanje upravičenosti do sredstev iz naslova strukturnih skladov po letu 2006 in s tem povezanim vprašanjem t.i. statističnega učinka. Iz tega razloga se Slovenija od vsega začetka aktivno vključuje v razprave s tega področja, pri čemer v splošnem podpira obstoječe predloge Evropske komisije, ki so za Slovenijo ugodni. Ustrezna obravnava statističnega učinka širitve ostaja ena najpomembnejših prioritet RS tudi v nadaljevanju pogajanj glede naslednje finančne perspektive. S potekom pogajanj o naslednji finančni perspektivi je neposredno povezana tudi odločitev glede regionalizacije Slovenije na t.i. kohezijske regije oziroma regije na NUTS-2 ravni. Ugoden izid pogajanj na področju kohezijske politike je ključen predpogoj za pozitiven neto proračunski položaj Slovenije v obdobju naslednje finančne perspektive; dejanska uresničitev le-tega pa bo v prvi vrsti odvisna od domače sposobnosti črpanja teh sredstev.

V obravnavi uredb s področja kohezijske politike EU je za Slovenijo posebej pomembna krovna uredba o splošnih določbah, ki vsebinsko obravnava tudi podporo regijam, prizadetih zaradi t.i. statističnega učinka širitve.

Slovenija ima glede na svojo velikost zelo dolgo državno mejo, zato pri sprejemanju novih uredb posebno pozornost posveča tudi krepitvi čezmejnega sodelovanja tako znotraj EU kot tudi sodelovanja obmejnih regij razširjene EU s partnerji v državah nečlanicah.

2. LIZBONSKA STRATEGIJA

Prednostne naloge EU

Lizbonska strategija, ki jo je Evropski svet sprejel marca 2000, je Evropski uniji prinesla nov strateški cilj, da do leta 2010 postane "najbolj konkurenčno in dinamično ter na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, ki bo uživalo polno zaposlenost ter ekonomsko in socialno kohezijo". Na goeteborškem vrhu leta 2001 je bila Lizbonska strategija dopolnjena z usmeritvami na področju okolja ter doseganjem bolj vzdržnih smernic razvoja.

Vmesni pregled izvajanja Lizbonske strategije, načrtovan za pomlad leta 2005, je pomembna priložnost, da se v luči nedavnega Wim Kokovega poročila prouči dosežene rezultate in nadaljnje potrebne ukrepe, ki jih mora EU storiti na ravni skupnosti in na ravni držav članic, da bo dosegla zastavljene cilje.

Luksemburško predsedstvo in predsedstvo Velike Britanije sta v operativni program dela Sveta za leto 2005 zapisali, da je ena najpomembnejših nalog EU večji napredek pri uresničevanju ciljev Lizbonske strategije. Medinstitucionalni sporazumi, pobude ter ustrezni programi, katerih skupni cilj je boljša pravna ureditev na ravni skupnosti, lahko bistveno prispevajo k uresničevanju ciljev, med drugim tudi tako, da se pred pripravo zakonodajnih predlogov prouči možnost uporabe alternativnih instrumentov normiranja, da se pri pripravi zakonov v celoti analizira vplive na konkurenčnost, ter da je obstoječa zakonodaja podvržena ponovnemu pregledu z namenom ugotavljanja možnosti za njeno poenostavitev. Ob tem mora EU povečati odprtost za trgovino in investicije ter pospešiti strukturne reforme.

Prednostne naloge Slovenije

Z namenom aktivne vključitve v pripravo vmesnega pregleda Lizbonske strategije je Vlada RS novembra 2004 sprejela dokument, v katerem je predstavila svoj pogled na problematiko uresničevanja Strategije, ter z njim seznanila Državni zbor. V dokumentu se Slovenija zavzema sledeče stališče:

– Potrebno je opredeliti prioritete in se tako osredotočiti na vprašanja, ki so ključna za razvojni preboj EU, ter skladno s tem postaviti jasne cilje. Pri tem morajo biti glavni ukrepi pri izvajanju Lizbonske strategije usmerjeni v povečanje produktivnosti in zaposlovanja, hkrati pa naj se v največji možni meri dosega tudi cilje na področjih socialne kohezije in okolja. Pomembno je, da se cilje pospešeno izvaja v državah, ki najbolj zaostajajo.

– Nujno je izboljšati upravljanje Lizbonske strategije in spodbuditi večjo zavezanost vseh držav članic za njeno izvajanje, doseganje ciljev strategije pa podpreti tudi z naslednjo finančno perspektivo. V ta namen naj države določijo člana vlade, ki bo odgovoren za celoto Lizbonske strategije, ter bolj vključijo nacionalne parlamente, socialne partnerje, nevladne organizacije in druge akterje v t.i. partnerstvo za spremembe. Nov proces priprave akcijskega načrta za izvajanje Lizbonske strategije naj se pripravi le v okviru celovite reforme procesov koordinacije. EU naj v naslednji finančni perspektivi nameni znatna sredstva za povečanje gospodarske konkurenčnosti, rasti in zaposlenosti oziroma za doseganje ciljev, opredeljenih v Lizbonski strategiji. Ob tem mora biti pomembno doseganje ciljev v celotni Uniji, zato bi morali tudi sredstva, ki so namenjena povečanju ekonomske kohezije v EU, prednostno usmeriti k ukrepom, ki hkrati podpirajo doseganje lizbonskih ciljev.

– V okviru prizadevanj za bolj učinkovito spremljanje izvajanja lizbonskega procesa Slovenija podpira uporabo odprte metode koordinacije, za katero meni, da je najboljša rešitev za učinkovitejše usklajevanje na nadnacionalni ravni. Nadaljuje naj se s primerjanjem uspešnosti držav pri doseganju ciljev in nadaljnji uporabi strukturnih indikatorjev, pri čemer pa mora biti dovolj prostora tudi za kvalitativne ocene.

– Potrebno je identificirati ključne reforme, ki so nujno potrebne za doseganje lizbonskih ciljev in so usmerjene v: ustvarjanje podjetništvu prijaznejšega okolja; pospeševanje vlaganj za izboljšanje produktivnosti in krepitev ključnih fak-

torjev rasti (izobraževanje, raziskave in razvoj ter transportna in komunikacijska infrastrukturo); izboljšanje delovanja notranjega trga; večjo fleksibilnost in učinkovitost trga dela ter zagotavljanje novih in kvalitetnejših delovnih mest; trajnostni razvoj, ki vključuje varstvo okolja.

2.1. SPLOŠNI EKONOMSKI OKVIR/KOORDINACIJA POLITIK

Pakt stabilnosti in rasti

Prednostne naloge EU

Svet za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN) bo nadaljeval razpravo o oceni Pakta stabilnosti in rasti s ciljem, da bi jo zaključil do sredine leta 2005. Razprava in revizija Pakta stabilnosti in rasti poteka na podlagi Sporočila Evropske komisije, objavljenega 3. septembra 2004, v katerem je ocenila petletno vlogo Pakta pri koordinaciji proračunov držav članic, potem ko je Sodišče Evropskih skupnosti v juliju 2004 sprejelo odločitev v primeru Evropska komisija proti Svetu EU. Odločitev razjasnjuje vloge posameznih institucij EU in držav članic pri uporabi fiskalnih okvirjev.

Svet EU je od Ekonomsko-finančnega odbora (EFC) zahteval, da v zvezi s Paktom nadaljuje z delom na vsebinah, kot so: izogibanje pro-cikličnim politikam (simetrična uporaba v teku ekonomskega cikla), boljša definicija nacionalnih srednjeročnih proračunskih ciljev, operacionalizacija kriterija javnofinančnega dolga, izboljšanje postopka presežnega primanjkljaja, upoštevanje strukturnih reform in izboljšanje upravljanja.

Prav tako se bo nadaljevala implementacija postopkov presežnega javnofinančnega primanjkljaja za določene države članice.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo aktivno sodelovala pri razpravah o spremembah Pakta stabilnosti in rasti v smeri, ki bo zagotavljala ustrezno finančno disciplino držav članic in nadzor nad njo ob enaki obravnavi držav članic. Slovenija je mnenja, da morajo biti morebitne spremembe določil Pakta stabilnosti in rasti minimalne. Večji poudarek pa je treba zagotoviti srednjeročnim ciljem. Ti bi morali bolje odražati razmere v posamezni državi članici in zagotavljati vzdržnost javnofinančnega dolga, s čimer bi bil dan tudi večji poudarek javnofinančnemu dolgu. Iz navedenega sledi, da enotna konsolidacija strukturnega primanjkljaja za 0,5 odstotka BDP letno ni nujno najprimernejša za vse države članice. Slovenija prav tako meni, da je v tej fazi nemogoče enotno oceniti obseg potencialnih obveznosti v posamezni državi članici, zato bo na tem področju potrebnega še precej metodološkega dela. Precej je mogoče narediti tudi na preventivnem delu pakta, saj se javnofinančna situacija v posamezni državi članici ne prevesi iz položaja blizu ravnovesja na tri odstotke deficita na hitro, pač pa nastaja dlje časa.

V okviru koordinacije ekonomskih politik je Slovenija v začetku januarja 2005 oddala redno dopolnitev Konvergenčnega programa, sprejetega maja 2004. Slovenija sodeluje pri obravnavi mnenj Komisije ter Sveta EU o ekonomski politiki države. Ob tem bo sodelovala tudi v razpravi o nadaljevanju postopkov presežnega primanjkljaja za države članice, proti katerim je postopek uveden.

Ažuriranje širokih smernic ekonomske politike

Prednostne naloge EU

Kot običajno bo Svet za ekonomske in finančne zadeve v februarju oziroma marcu pripravil dokument glede ključnih vprašanj *Širokih smernic ekonomske politike* in ga predložil spomladanskemu Evropskemu svetu ter nato za junijski Evropski svet izdelal posebno besedilo. Pred tem bo Evropska komisija predvidoma do konca januarja pripravila poročilo o izvrševanju *Širokih smernic ekonomskih politik*. Trenutno so v veljavi *Široke smernice ekonomskih politik za obdobje 2003–2005*, v katerih so poudarjeni štirje glavni izzivi za Slovenijo, in sicer: znižati inflacijo na vzdržen način, povečati stopnje zaposlenosti zlasti pri starejših delavcih, izboljšati pogoje za vzdržno rast produktivnosti in pospešiti konkurenčnost na vseh področjih gospodarstva, še posebej na področju omrežij.

Prioritete Slovenije

Slovenija bo spremljala pripravo *Širokih smernic ekonomske politike* in sooblikovala njihovo besedilo tako v splošnem delu ter še posebej v delu, ki se bo nanašal nanjo.

2.2. POBUDA ZA RAST

Prednostne naloge EU

Evropski svet je konec leta 2003 v okviru hitrejšega in učinkovitejšega izvajanja Lizbonske strategije na predlog Evropske komisije sprejel načela t.i. Pobude za rast. Pobuda predstavlja sklop finančnih in zakonodajnih ukrepov za spodbujanje investicij v vseevropska omrežja (TEN) na področju transporta, telekomunikacij in energije ter projekte na področju raziskav in razvoja, tehnološkega napredka in človeških virov. Vsebuje tudi seznam prioritetnih projektov (t.i. hitra lista) s področij prometnih in energetskih vseevropskih omrežij, širokopasovnih omrežij, raziskav, razvoja in inovacij, ki naj bi se izvajali na ravni Unije in ki bi pomembno prispevali k doseganju lizbonskih ciljev.

Prednostne naloge Slovenije

Za Slovenijo so še posebej pomembni projekti s področja vseevropskih transportnih omrežij, saj je Sloveniji uspelo doseči, da se na "hitro listo" v okviru čezmejnega železniškega projekta Ljubljana-Budimpešta uvrsti tudi drugi tir železniške proge Koper-Divača. Projekt naj bi se izvajal pod okriljem t.i. pomorskih avtocest, torej kot projekt, ki bi izboljševal povezavo med pristanišči (slednja bi imela zagotovljeno vso infrastrukturo in logistiko) in celinskimi potmi ter tako prispeval k zmanjšanju zastojev na cestah. Predviden začetek projekta je leto 2006, dokončan pa naj bi bil leta 2012. Slovenija je Evropski komisiji že sporočila naslednje podatke za omenjeni projekt: oceno datuma pridobitve dovoljenj za začetek gradnje in datum predvidenega začetka del, finančni plan, iz katerega je razviden delež, ki ga bo Slovenija financirala iz proračunskih sredstev, in delež, ki bi ga bilo možno financirati z uporabninami, ter morebitni drugi viri.

2.3. KREPITEV KONKURENČNOSTI

Znotraj širšega okvira uresničevanja Lizbonske strategije bosta predsedstvi zasledovali cilj integriranega pristopa h krepitvi konkurenčnosti, še posebno pa se bosta posvetili različnim horizontalnim pobudam za spodbujanje inovacij ter konkurenčnosti. Pri tem bo osrednja naloga predvsem zmanjšanje obremenitev za gospodarstvo, in sicer s pomočjo boljše priprave zakonodaje, ponovnega pregleda obstoječe zakonodaje in njene poenostavitve ter uporabe alternativnih normativnih instrumentov, kjer je to mogoče. Predsedstvi vidita kot druge pomembne politike, ki bi lahko doprinesle k večanju konkurenčnosti, še inovacije in podjetništvo ter raziskovanje in izobraževanje.

2.3.1. Zakonodajna reforma

Prednostne naloge EU

Predsedstvi bosta nadaljevali s pobudo glede zakonodajne reforme, ki je bila začeta v času irskega predsedstva,

vključno z udejanjanjem Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje. Ravno tako si bosta predsedstvi prizadevali, da bodo zakonodajni predlogi opremljeni z ustrezno oceno vplivov. Nadalje si bosta prizadevali, da bo prišlo do realizacije sklepov spomladanskega Evropskega sveta 2004, da se bo okrepila in spodbujala uporaba ocene vplivov tako v postopku priprave novih zakonskih predlogov kot tudi pri vnovičnem pregledu že sprejete zakonodaje ter da se bo spodbujala uporaba alternativnih instrumentov regulacije, kar vključuje:

– Popolno izvajanje Akcijskega načrta za boljšo pravno ureditev: Predsedstvi si bosta skupaj s Komisijo prizadevali, da bo tudi v prihodnje zagotovljeno izvajanje Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ter da se oceni, kje bi bilo potrebno kaj izboljšati.

– Pregled obstoječe sekundarne zakonodaje: Predsedstvi si bosta prizadevali za pregled obstoječih sekundarnih pravnih aktov Skupnosti ter tako izvajali zaveze Sveta za konkurenčnost, da se razmisli o mehanizmih za nadaljnjo identifikacijo področij evropskega pravnega reda, ki naj se prednostno poenostavijo, in nadaljevali z doseženim uspehom irskega in nizozemskega predsedstva, v okviru katerih je bilo identificiranih 15 področji, ki naj se prednostno poenostavijo.

– Ocena vplivov: V letu 2005 bosta predsedstvi podprli prizadevanja Komisije, da se v oceni vplivov okrepi element vpliva na konkurenčnost, in sicer tako da se analiza potencialnega vpliva zakonodajnega predloga na konkurenčnost v popolnosti in transparentno predstavi.

– Predsedstvi bosta širili uporabo ocene vplivov v vseh formacijah Sveta, da bi se s tem omogočilo skrbno tehtanje socialnih, ekonomskih in okoljskih vplivov predlaganih ukrepov tudi s strani Sveta. Ob tem si bosta predsedstvi prizadevali za čimprejšnje izvajanje skupne evropske metodologije za merjenje administrativnih bremen, ki ga podjetjem nalaga EU zakonodaja, ter pomagali pri nadaljnjem premisleku glede možnosti uvedbe kvantitativnih kazalcev.

– Ekonomski vplivi pravne ureditve: Delo na tem področju je terjalo skupne napore vseh relevantnih formacij Sveta, kar se bo izvajalo tudi v prihodnje. Še posebno ECOFIN ter Svet za konkurečnost bosta še nadalje igrala ključno vlogo, ki bo odražala pomembnost izboljšave pravnega okvirja za dosego ciljev ekonomske reforme in rasti.

– Uveljavitev evropske zakonodaje: Z namenom doseganja vseh koristi, ki jih prinaša notranji trg ter ekonomska reforma si bosta predsedstvi skupaj z Komisijo prizadevali, da je sprejeta evropska zakonodaja v celoti tudi uveljavljena.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija pozdravlja zavezanost predsedstev pomembnosti ustvarjanja boljšega pravnega okolja z namenom doseganja večje konkurenčnosti in produktivnosti evropskega gospodarstva. Slovenija podpira prizadevanja za vzpostavitev sistema dobrega reguliranja z izvajanjem analize vplivov zakonskih določb ter posledičnih administrativnih bremen na razvoj podjetništva. Ob tem je potrebno glavnino naporov usmeriti v odpravljanje očitnih in nesorazmernih administrativnih bremen, ne pa v zelo sofisticiran razvoj metodologije za ocenjevanje vplivov. Sicer pa Slovenija soglaša s prizadevanji za razvoj enotne metodologije na področju ocene vplivov zakonodaje na poslovanje podjetij. Razvoj enotne metodologije za sledenje vplivov zakonodaje na poslovanje podjetij bo okrepil dosedanji nabor instrumentov Skupnosti za oblikovanje boljšega normativnega okolja. Pomembno je tudi, da se nadaljuje z dosedanjim delom na področju poenostavitve sekundarnih pravnih virov Skupnosti. S stališča novih držav članic so gotovo prioritetna področja strukturnih skladov oziroma kohezijske politike, pa tudi drugih k rasti usmerjenih skupnih politik (npr. okvirni raziskovalni programi).

2.3.2. Inovacije in podjetništvo

Prednostne naloge EU

Na področju inovacij in podjetništva bo prednostna naloga Svet EU predlagati nove oziroma nadaljevati delo na starih predlogih in aktivnostih:

– *Akcijski načrt za inovacije,* ki ga pripravlja Komisija, aktivnosti pa so usmerjene v spodbujanje ustanavljanja novih ter krepitve obstoječih tehnoloških platform, v boljše sodelovanje med raziskovalno in industrijsko sfero s ciljem zagotoviti tržno usmerjene inovacije, v spodbujanje inovacijskega potenciala malih in srednje velikih podjetij in v spodbujanje sektorskega inovacijskega pristopa.

– *Evropska listina za mala podjetja* in *Akcijski načrt za podjetništvo.* Izvajanje omenjenih dokumentov je potrebno za izboljšanje okolja za razvoj podjetništva, posebna pozornost pa je namenjena specifičnim potrebam in interesom malih in srednjih podjetij, ki so hrbtenica gospodarstva EU.

– *Večletni program za podjetja in podjetništvo in še posebej za mala podjetja* (MAP – Multi-annual programme for enterprises and entrepreneurship and in partucular for small enterprises 2001–2005), v okviru katerega naj bi bili ključni ukrepi za leto 2005 povečanje zavesti o pomenu podjetništva, zmanjšanje propadanja podjetij, boljši dostop podjetij do finančnih sredstev, izboljšanje socialnih shem podjetnikov, spodbujanje žensk in etničnih manjšin za odločitev za podjetniške poklice, izboljšanje poslovnih dialogov, izboljšanje bilanc stanja podjetij, omogočanje sodelovanja podjetij pri pripravah in izvajanju politik, strategij, smernic itd.

– Izboljšanje konkurenčnosti farmacevtske industrije.

– *Strategija za znanosti o življenju in biotehnologijo,* ki za informacijsko tehnologijo predstavlja največjo na znanju temelječo gospodarsko panogo in omogoča številne priložnosti tako za podjetništvo kot za zagotovitev socialne blaginje.

– Spodbujanje ustanavljanja novih in razvoja obstoječih tehnoloških platform.

– Povečanje konkurenčnosti evropske tekstilne in oblačilne industrije.

– Zagon Evropskega centra za konkurenčnost na področju podjetništva ter za EU podjetja.

Prednostne naloge Slovenije

Prednostna naloga Slovenije je sprejetje Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa, s katerim bi med drugim predvideli načine povezovanja znanstvene in gospodarske sfere ter določili prioritetna področja raziskovanja. V Sloveniji je ob relativno razviti znanosti stopnja njenih povezav z gospodarstvom, pretoka in uporabe znanj izredno nizka. Slovenija bi morala nadgrajevati dosežke tako, da bi znanost poleg akademske odličnosti postala tudi trdna opora različnim podsistemom družbe, še posebej gospodarstvu. Program bo moral vsebovati tudi oceno o finančni podpori države za izvedbo tega projekta.

Slovenija v pogledu vlaganj v raziskave in razvoj (RR) za zdaj zgolj ohranja status quo, ki z vidika dinamičnih sprememb v svetu ne omogoča pospeševanja razvoja in uresničevanja na znanju temelječe družbe. Naslednja prednostna naloga je zato doseči ciljno raven vlaganj v RR, in sicer tri odstotke BDP letno do leta 2010, od tega odstotek iz javnega sektorja in preostala dva odstotka iz gospodarskega oziroma privatnega sektorja. Delež BDP, ki je letno namenjen RR, bi se na ciljno raven treh odstotkov moral povečati v najkrajšem možnem času, najkasneje pa do leta 2010. Razdelitev sredstev med znanstvene inštitute in gospodarstvo mora temeljiti na Nacionalnem raziskovalnem in razvojnem programu, ki bi ga Slovenija morala izdelati v najkrajšem možnem času.

Prednostna naloga Slovenije je tudi povečanje deleža aplikativnih raziskav v primerjavi z bazičnimi raziskavami. Absolutni obseg raziskav pa se mora povečati, kar mora Slovenija doseči s povečanjem obsega sredstev, namenjenega RR.

Zakon o podpori podjetništvu daje osnovo za bolj redno, programsko financiranje institucij inovacijskega okolja. Te so: tehnološki parki, univerzitetni inkubatorji, tehnološki centri in industrijski grozdi. Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo morata v letu 2005 sprejeti pravilnik, kako tako financiranje tudi uresničiti ter zagotoviti primerna sredstva.

Le izbrane institucije inovacijskega okolja so bile v letu 2004 okrepljene z investicijami Evropskega sklada za regionalni razvoj. Še vedno ostaja potreba po investiranju v druge, neizbrane, med katerimi vlada velik interes zato, obstajajo pa tudi konkretni poslovni in razvojni načrti. Razvoj takih institucij priporočajo vsa Poročila Evropske komisije, zanje je namenjenih vsako leto več sredstev iz skladov direkcij Komisije za raziskovanje oziroma podjetništvo.

Agencija za tehnološki razvoj, ki je bila ustanovljena v letu 2004, mora v letu 2005 začeti aktivno izvajati razpise za spodbujanje tehnološkega razvoja in povezovanja podjetij z javnimi raziskovalnimi inštituti. Agencija ter obe pristojni ministrstvi morata hkrati zagotoviti udeležbo predstavnikov Slovenije na vseh "benchmarking" delavnicah, ki jih bo organizirala Evropska komisija. Slovenija mora za aktivno udeležbo na takih srečanjih v naslednjem letu narediti več študij o potrebah industrije po raziskavah, spodbudah države in ponudbi raziskovalnih organizacij.

Poseben poudarek pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za povečevanje inovativnosti in podjetništva mora biti namenjen majhnim in srednje velikim podjetjem. Ta predstavljajo najbolj dinamičen del gospodarstva, imajo največ zaposlenih, a so prevečkrat izključena iz razvojno-raziskovalnih projektov.

2.3.3. Intelektualna lastnina

Prednostne naloge EU

Področje intelektualne lastnine postaja čedalje pomembnejši podjetniški izziv ne le v svetu, ampak tudi v EU. Tega se EU zelo dobro zaveda, zato poskuša to področje že dlje časa uspešno urediti, kar pa ji zaradi kompleksnosti ne uspeva tako, kot je bilo predvideno.

Največji izziv še vedno ostaja sprejetje patenta EU. Vprašanje uvedbe patenta Skupnosti je staro že več kot 40 let, zato bo predsedstvo (po neuspehu na zasedanju Sveta za konkurenčnost 17. in 18. maja 2004) poskušalo najti možnosti za kompromisno rešitev in dokončno sprejetje *Predloga uredbe Sveta o patentu Skupnosti.* S sprejetjem omenjene uredbe bi bilo omogočeno podeljevanje patentov EU, ki bodo imeli enak učinek na celotnem področju EU, ter bi se lahko podeljevali, prenašali, razglasili za ničnega ali prenehali veljati na celotnem področju EU. Vprašanje patenta Skupnosti je trenutno v slepi ulici, vendar si bo predsedstvo EU prizadevala ponovno odpreti to vprašanje in poiskati rešitve, sprejemljive za večino držav članic.

Prednostni nalogi EU na področju intelektualne lastnine bosta še:

– Dokončno sprejetje *Predloga direktive o patentibilnosti računalniško izvedenih izumov*, katere namen je uskladiti pravne podlage za patentiranje računalniško izvedenih izumov, pri čemer ne gre za patentno varstvo računalniških programov kot takih (software), temveč za določitev pogojev za patentiranje tistih izumov, ki z združevanjem strojne in programske opreme izpolnjujejo predpisane pogoje kot so novost, inventivnost in industrijska uporabljivost. Računalniško izvedeni izum izpolnjuje pogoj inventivnosti, če daje tehnični prispevek.

– Napredek pri predlogu *Direktive o spremembi Direktive 98/71/ES o pravnem varstvu modelov*, ki predvideva odpravo možnosti modelne zaščite za vidne rezervne dele – sestavne dele kompleksnega izdelka, ki se uporabljajo za popravilo in vzpostavitev videza izdelka v prvotno stanje. Gre za vidne rezervne dele, med katere sodijo tako avtomobilski deli (pokrovi motorja, odbijači, vrata, brisalci, luči, vetrobranska stekla, blatniki) kot tudi rezervni deli za gospodinjske aparate, sanitarne naprave, ure in drugi podobni proizvodi.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija se zaveda problematike vprašanja intelektualne lastnine, zato tudi aktivno sodeluje pri pripravi in odločanju predlogov v okviru EU. Tako je Slovenija že od začetka sodelovanja v procesu odločanja v EU podpirala sprejetje *Predloga uredbe Sveta o patentu Skupnosti*, za kar si bo prizadevala tudi v prihodnje, če bodo podoben interes pokazale tudi države članice, ki so imele določene pomisleke.

Med prednostne naloge Slovenije spadata tudi:

– *Predlog direktive o patentibilnosti računalniško izvedenih izumov*. Slovenija podpira sprejem te direktive, katere namen je poenotenje patentne zakonodaje držav članic na tem področju, ter omogoča podeljevanje patentov za računalniško izvedene izume in ne omogoča patentiranja računalniških programov kot takih, poslovnih, matematičnih in drugih metod.

– *Predlog direktive o spremembi Direktive 98/71/ES o pravnem varstvu modelov.* Slovenija še nima oblikovanega dokončnega stališča glede omenjene direktive, so pa z vsebino in spremembami, ki jih prinaša, že seznanjeni predstavniki zainteresiranih skupin, združenj in tudi državni organi, na katerih delovanje se nanaša predlog Evropske komisije. Večina zainteresiranih podpira sprejem sprememb direktive, vendar pa po drugi strani sprejemu direktive nasprotujeta slovenska proizvajalca avtomobilov.

2.3.4. Raziskave

Prednostne naloge EU

Naložbe javnega in zasebnega sektorja v vsa področja pridobivanja znanja so ključni dejavnik konkurenčnosti. Na podlagi tega bosta predsedstvi spodbujali sprejem konkretnih ukrepov, ki pomenijo uresničevanje akcijskega programa Evropske komisije za povečanje deleža BDP za raziskave in razvoj na tri odstotke letno, kar je tudi eden od ciljev Lizbonske strategije. Spodbujali bosta povečanje naložb v raziskave in razvoj ter razvoj človeških virov v znanost in tehnologijo v smislu približevanja barcelonskemu cilju.

Nadaljevati se mora tudi proces vzpostavljanja Evropskega raziskovalnega in inovacijskega prostora (ERA – European Reseach and Innovation Area). Predsedstvi bosta osrednjo vlogo namenili pripravi 7. okvirnega programa za raziskave in razvoj in zagotovili, da bo Svet EU z delom na predlogu programa začel v prvi polovici leta 2005, kar bo vodilo k pravočasnemu začetku izvajanja novega programa.

Upoštevaje okvirni sporazum med Evropsko skupnostjo in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA – European Space Agency) ter Belo knjigo o vesoljski politiki, si bosta predsedstvi prizadevali doseči napredek na področju celotne evropske vesoljske politike.

Predsedstvi bosta proučili vlogo, ki bi jo lahko imela varnost v povezavi z raziskavami in razvojem pri pospeševanju vodilnih tehnologij v smislu povečevanja evropske konkurenčnosti. Prav tako si bosta predsedstvi prizadevali zagotoviti, da bo Svet EU sprejel potrebne formalne odločitve na področju ITER[1] (mednarodnega nuklearnega fizikalnega raziskovalnega projekta).

[1] Podelitev statusa pravne osebe, ki se predlaga za ITER, naj bi povečala evropski prispevek k skupni implementaciji ciljev projekta ITER.

Prednostne naloge Slovenije

Na področju naložb v raziskave in razvoj Slovenija še vedno zaostaja za nekaterimi državami EU, vendar stremi k temu, da delež naložb iz javnega kot tudi iz zasebnega sektorja iz leta v leto narašča. Slovenija ima namen v skladu z Barcelonsko strategijo do leta 2010 doseči zastavljeni cilj povečanja deleža naložb v raziskave in razvoj na tri odstotke BDP. Slovenija je za naložbe v raziskovalno in razvojno dejavnost v letu 2002 namenila skupaj 1,53 odstotka BDP sredstev. Od tega je v okviru javnih sredstev namenila 0,55 odstotka BDP ter v okviru zasebnih sredstev 0,92 odstotka BDP. Slovenija podpira vse ukrepe predsedstva na področju raziskav in razvoja, in sicer podpira povečanje naložb v raziskave in razvoj ter razvoj človeških virov, kar bi privedlo do boljšega in konkurenčnejšega kadra tako v javnem kot zasebnem sektorju. Podpira tudi vse aktivnosti predsedstva v povezavi s krepitvijo raziskovalne in razvojne dejavnosti v gospodarstvu ter možnost vključevanja naših podjetij v mednarodne projekte.

Slovenija podpira komunikacijo Evropske komisije "Znanost in tehnologija – ključ do evropske prihodnosti", v kateri objavlja 7. okvirni program. V tej zvezi Slovenija podpira predlagano podvojitev sredstev za raziskave in razvoj v 7. okvirnem programu, pri čemer morajo uvedeni mehanizmi in instrumenti omogočiti enake možnosti sodelovanja vseh članic za doseganje ciljev Lizbonske strategije. Slovenija podpira tudi predlagano vključitev temeljnih raziskav v 7. okvirni program in odobritev posebnih sredstev v ta namen. Slovenija se zavzema za poenostavitev administrativnih postopkov, ki naj izvajalcem projektov omogočijo hitrejše in enostavnejše sklepanje pogodb in izvajanje projektov ter koriščenje odobrenih finančnih sredstev. Poenostavitev postopkov je zlasti pomembna za večje in lažje vključevanje malih in srednjih podjetij v izvajanje projektov.

Slovenija nadalje podpira, da se v okviru 7. okvirnega programa podpre financiranje novih raziskovalnih infrastruktur v Evropi in zlasti tehnološke platforme, ki morajo omogočiti vključevanje novih partnerjev. Posebej je pomembna tudi podpora, ki jo izhodišča predvidevajo za pospeševanje mobilnosti raziskovalcev v Evropi in pritegnitev najboljših raziskovalcev iz sveta. Zavzemamo se tudi za nadaljevanje uveljavljenih instrumentov 6. okvirnega programa v 7. okvirnem programu s tem, da večjo težo dobijo instrumenti, bolj dostopni malim in novim udeležencem, kot so običajni raziskovalni projekti (STREPI – Specific Targeted Research Projects), posebni programi za srednja in mala podjetja (CRAFTI – Cooperative Reasearch Projects) ter kolektivne raziskave. Sprejem novega okvirnega programa ne bo imel posledic na domači proračun, vplival pa bo na prerazporeditev sredstev v okviru finančne perspektive 2007–2013. Sprejem programa bo vplival na gospodarstvo v smislu hitrejšega tehnološkega razvoja in povečanja konkurenčnosti.

Mednarodni raziskovalni projekt o fuziji jedrske energije (ITER). Pomen izgradnje reaktorja je zelo velik, ker se pričakuje, da bo v prihodnje jedrska fuzija pri pridobivanju jedrske energije postopoma nadomestila fisijo, ki se za ta namen uporablja danes, in tako odločilno pripomogla k reševanju svetovne energetske krize. Slovenija ne sodeluje neposredno pri sporazumu za izgradnjo Mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja ITER, podpira pa prizadevanja Evropske komisije, da bi uspešno zaključila dogovarjanja glede začetka izgradnje reaktorja s sedežem v Evropi (Francija). Sklenitev sporazuma ne bo imela posledic za domači proračun, lahko pa bi imela pozitivne posledice na gospodarstvo, saj bi to lahko sodelovalo pri posameznih gradbenih delih.

2.3.5. Izobraževanje in usposabljanje

Prednostne naloge EU

Predsedstvi si bosta v letu 2005 prizadevali za sklenitev dogovora *o Novem akcijskem programu za vseživljenjsko učenje* za obdobje naslednje finančne perspektive (2007–2013).

Predlog odločbe sedanja programa Socrates in Leonardo da Vinci nadomešča z novim *Okvirnim programom za vseživljenjsko učenje*. Posodobitev programov ter njihove vsebinske in strukturne prilagoditve sledijo aktualnim razvojnim procesom v izobraževanju, predvsem bolonjskem in kopenhaškem procesu, kakor tudi izzivom na drugih področjih delovanja EU. Program je sestavljen iz štirih sektorskih programov: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci in Grundtvig ter prečnega programa za razvoj politik, učenje jezikov, nove tehnologije in programa Jean Monnet.

Dokument je bil obravnavan na zasedanju stalnih predstavnikov (Coreper I) oktobra 2004 in na Svetu za izobraževanje, mladino in kulturo novembra 2004 Političnega soglasja o pravni podlagi za novi program ne bo mogoče dosegati pred končanim delom začasnega odbora EP za nove finančne perspektive Skupnosti 2007–2013 (predvidoma konec maja/junija 2005).

Predsedstvi bosta v letu 2005 nadaljevali z usmerjanjem pozornosti do vidikov izobraževanja in usposabljanja, ki lahko doprineseta k uresničevanju Lizbonske strategije v okviru odprte metode usklajevanja, k ekonomskim reformam in socialni koheziji

Začele se bodo priprave poročila za spomladansko zasedanje Evropskega sveta leta 2006 o implementaciji delovnega programa za izobraževanje in usposabljanje – *Izobraževanje in usposabljanje 2010.*

Tudi v letu 2005 bosta predsedstvi dali poudarek: ukrepom za olajšanje dostopa do sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno s poklicnim usposabljanjem; izvajanju dolgoročne strategije na področju sistemov izobraževanja in usposabljanja, s poudarkom na vseživljenjskem učenju, razvoju digitalne pismenosti, zagotavljanju visokih standardov in učinkoviti rabi virov; izboljšanju kvalitete in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter spodbujanju evropske dimenzije v izobraževanju, mobilnosti študentov ter odpiranju sistemov izobraževanja in usposabljanja v širši svet.

Pozornost bo posvečena tudi predlogu novega *Priporočila za evropsko sodelovanje na področju zagotavljanja kakovosti v visokošolskem izobraževanju.* Priporočilo je bilo pripravljeno na podlagi poziva ministrov v Berlinu leta 2003. Državam svetuje, da zahtevajo uvedbo ali razvoj notranjih mehanizmov za zagotavljanje kakovosti v vseh visokošolskih institucijah; zahtevajo neodvisnost ocenjevanja agencij za zagotavljanje kakovosti in akreditiranje; spodbudijo k vzpostavitvi evropskega razvida agencij; visokošolskim institucijam omogočijo prosto izbiro med agencijami iz razvida; sprejmejo neodvisne ocene in ustrezne ukrepe. Dokument obravnava Odbor za izobraževanje.

Pomembna naloga ostaja realizacija politike evropskega visokošolskega prostora (Bolonjska deklaracija), katere cilj je povečati konkurenčnost evropskih sistemov visokega šolstva. Deklaracija je odgovor na skupne izzive, s katerimi se soča EU v povezavi z rastjo in raznolikostjo visokega šolstva, zaposljivostjo diplomantov, pomanjkanjem spretnosti na določenih področjih, širjenje zasebnega izobraževanja. Proces ustanavljanja evropskega visokošolskega prostora zahteva stalno podporo, nadzor in prilagajanje na neprestano spreminjajoče se zahteve.

Prednostne naloge Slovenije

V okviru delovnega programa in prioritet Sveta EU na področju izobraževanja in usposabljanja bo pomembno sprejetje nekaterih zakonodajnih podlag ter nadaljevanje političnega sodelovanja v okviru odprte metode koordinacije.

Zakonodajni predlogi:

– sprejem nove generacije programov Skupnosti po letu 2006: Slovenija podpira predlog o preoblikovanju obstoječih programov Socrates in Leonardo da Vinci v integrirani program o vseživljenjskem učenju. Na osnovi zaključkov vmesnih ocen programov bo predvsem pomembno doseči smiselno in večjo povezanost številnih akcij dosedanjih programov

ter poenostavitev administrativnih, zlasti finančnih postopkov. Predlagana struktura programa in razdelitev sredstev med akcijami oziroma podprogrami je ustrezna. Podpiramo tudi ključno vlogo mobilnostne komponente programa, vendar se zavzemamo za večjo povezanost mobilnosti z medinstitucionalnim sodelovanjem in ohranjanjem pomena projektnih akcij v okviru partnerstev in mrež institucij. Cilje novega programa pa bo mogoče uresničiti le ob bistvenem povečanju sredstev za to področje. Za učinkovitejše sodelovanje s sosednjimi državami bo pomembno ustrezno preoblikovanje dosedanjih različnih iniciativ in akcij, zlasti programa Tempus, v nov obširnejši program Tempus Plus.

– Sprejem poročila Izobraževanje in državljanstvo; poročilo o širši vlogi izobraževanja in njegovih kulturnih vidikov. Poročilo ugotavlja, da je potrebno okrepiti državljansko vzgojo v državah članicah ter predlaga – ob upoštevanju načela subsidiarnosti – vrsto nadaljnjih akcij, ki jih Slovenija podpira. Med prednostnimi področji dejavnosti poročilo navaja pomembno vlogo, ki naj bi jo aktivno državljanstvo imelo v novem akcijskem programu o vseživljenjskem učenju; opozarja na različne dejavnosti v okviru procesa "Izobraževanje in usposabljanje 2010" (izmenjava izkušenj, oblikovanje mrež, predlog ključnih kompetenc, vključitev državljanske vzgoje v programe za izobraževanje učiteljev, sodelovanje s starši, učitelji in vodstvi šol ter sodelovanje na različnih drugih področjih kot so kulturna ali športna vzgoja itd.); predlaga nadzor nad razvojem v posameznih državah ter analizo o možnostih razvoja indikatorjev za to področje.

– Priporočila za nadaljnje evropsko sodelovanje na področju zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu: Slovenija z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (maj 2004) vpeljuje nekatere pomembne novosti na področje zagotavljanja kakovosti v slovenskem visokem šolstvu (nova telesa, njihova sestava in pristojnosti, novi postopki itd.). Tako mora v skladu z Zakonom do konca leta 2005 ustanoviti javno agencijo za visoko šolstvo s Svetom za evalvacijo visokega šolstva. Pri uvajanju teh novosti pozorno spremljamo razvoj evropskih referenc in standardov, ki jih poskušamo tudi aktivno sooblikovati v okviru bolonjskega procesa ter v okviru EU. V okviru EU bo zlasti pomemben dogovor držav članic o predlaganih Priporočilih. V zvezi z njimi bomo na nacionalni ravni morali oblikovati stališče do predlaganih mednarodnih akreditacij oziroma se opredeliti do vprašanja, ali mednarodne akreditacije nadomeščajo ali zgolj dopolnjujejo nacionalne akreditacije.

Odprta metoda koordinacije:

Slovenija daje velik pomen političnemu sodelovanju držav članic v okviru odprte metode koordinacije oziroma uresničevanju tako splošnih ciljev Lizbonske strategije kot specifičnih ciljev na področju izobraževanja in usposabljanja do leta 2010. Ti so opredeljeni v različnih dokumentih bolonjskega in kopenhagenskega procesa ter v delovnem načrtu "Izobraževanje in usposabljanje 2010". V letu 2005 bomo posebno pozornost namenili pripravi poročila o uresničevanju delovnega programa "Izobraževanje in usposabljanje 2010" za spomladansko zasedanje Evropskega sveta leta 2006. Ta bo tudi podlaga za pripravo nacionalnih akcijskih načrtov.

2.4. RAZVOJ DELUJOČEGA NOTRANJEGA TRGA

2.4.1. Tehnična harmonizacija

Prednostne naloge EU

Za uspešno delovanje notranjega trga EU je potrebno zagotoviti sistemsko urejen pristop k harmonizaciji tehničnih predpisov in drugih pravnih aktov, ki lahko vplivajo na prost pretok blaga med državami članicami.

EU si je zadala nalogo v začetku leta 2005 sprejeti *Predlog direktive o prilagajanju zakonodaje članic na področju elektromagnetne združljivosti,* katere namen je zagotoviti pravno varstvo gospodarskih subjektov, ki dajejo tovrstne naprave na trg in zagotoviti nemoteno delovanje elektronskih naprav kljub elektromagnetnim motnjam, katerim so te naprave lahko izpostavljene.

Nadalje se prednostne naloge EU na področju harmonizacije tehnične zakonodaje nanašajo na ukrepe, ki zadevajo emisije plinov in drugih škodljivih snovi iz motorjev z notranjim izgorevanjem v vozilih, na ukrepe, ki zadevajo uporabnost, ponovno uporabo in obnovitev že uporabljenih motornih vozil ter na *Predlog direktive o homologaciji motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za ta vozila,* ki spreminja *Direktivo 70/156/EEC* in postavlja nov pravni okvir, ki omogoča tipske odobritve, ki se nanašajo na ustrezne kategorije motornih vozil.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija se bo v letu 2005 aktivno vključevala v opredeljene aktivnosti EU na področju tehnične harmonizacije ter pripravljala ustrezne rešitve in podlage za implementacijo obravnavanih aktov v nacionalno zakonodajo v nadaljnjem transpozicijskem obdobju. Izmed omenjenih aktov bo posebno pozornost zagotovo namenjena aktivnostim za sprejetje *Predloga direktive o prilagajanju zakonodaje članic na področju elektromagnetne združljivosti in Predlogu direktive o homologaciji motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za ta vozila,* ki spreminja *Direktivo 70/156/EEC.*

2.4.2. Pravo gospodarskih družb

Prednostne naloge EU

Prednostne naloge prava gospodarskih družb so tesno povezane z nekaterimi direktivami, ki so predstavljene v poglavju o prednostnih nalogah finančnih storitev (*Predlog Desete direktive o čezmejnih združitvah kapitalskih družb*, dopolnitve *Osme direktive o pravu družb na področju obvezne revizije letnih računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov*). Poleg omenjenih bodo prednostne naloge EU na področju prava družba še predstavitev predlogov direktiv, ki dopolnjujejo obstoječe direktive prava družb (Druge kapitalske direktive, Četrte in Sedme direktive v odnosu do odgovornosti članov uprave, razkritju informacij o notranjih transakcijah in objavi letnih poročil uprave, predstavitev *Štirinajste direktive o čezmejnem prenosu sedeža* na Svetu, dopolnitev Tretje in Šeste direktive s področja prava družb) ter priprava predlogov za novo *direktivo o pravicah delničarjev.*

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija se bo v letu 2005 aktivno vključevala v opredeljene aktivnosti EU na področju prava družb ter pripravljala ustrezne rešitve in podlage za implementacijo obravnavanih aktov v nacionalno zakonodajo v nadaljnjem transpozicijskem obdobju. Ob pripravi ustreznega čistopisa krovnega Zakona o gospodarskih družbah se bo med drugim izvedel postopek implementacije "Societas Europeae[2]" v nacionalni pravni red. Ob prenovi Slovenskih računovodskih standardov (predvsem SRS 39) bo Slovenija nadalje pripravila strokovne zasnove za implementacijo Trinajste direktive ter Evropske zadruge v nacionalni pravni red. Tudi na področju prava družb se nadaljujejo aktivnosti pri poenostavitvah administrativnih postopkov in postopkov ustanavljanja družb. Na samoregulativni ravni bodo pristojni organi sodelovali pri oblikovanju in implementaciji priporočil in drugih samoiniciiranih aktivnosti.

---

[2] Osrednji del potrebne spremembe Zakona o gospodarskih družbah je uvedba evropske delniške družbe (Societas Europaea) kot posebne pravnoorganizacijske oblike. Upoštevati je bilo potrebno Uredbo 2157/2001/ES o statutu evropske delniške družbe, hkrati pa normativno izgraditi sistem delavske participacije v skladu z Direktivo 2001/86/ES o dopolnitvi statuta evropske delniške družbe glede udeležbe delavcev.

2.4.3. Finančne storitve

Prednostne naloge EU

Stopnja integracije finančnih storitev v EU še ni dosegla tiste ravni, ki bi lahko dajala maksimalne učinke enotnega notranjega trga na tem področju.

Predsedstvi v letu 2005 želita doseči napredek pri predlogih direktiv, ki so del *Akcijskega načrta za finančne storitve*. Gre za nove ukrepe na področju kapitalske ustreznosti preoblikovanje bančne direktive in dopolnitev *Direktive o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij*, za *Direktivo o čezmejnih združitvah kapitalskih družb* in *Direktivo o čezmejnem prenosu sedeža kapitalskih družb*.

Predlog *Direktive o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij*, ki dopolnjuje direktivo 2000/12/EC (kodificirana bančna direktiva) in direktivo 93/6/EEC (direktiva o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij) je Svet EU potrdil na decembrskem zasedanju in predložil v sprejem Parlamentu. Direktiva vpeljuje v zakonodajo EU določila novega baselskega sporazuma (Basel II), ki ga je 26. junija 2004 sprejel Baselski odbor za bančni nadzor. Veljala bo za vse banke držav članic, ne glede na njihovo velikost, kompleksnost, vrste storitev, ki jih banke opravljajo, kakor tudi za borzno posredniške družbe (investment firms). Ureditev kapitalske ustreznosti bank temelji na treh komplementarnih stebrih. V okviru prvega stebra so opredeljene minimalne kapitalske zahteve za kreditno in operativno tveganje. Drugi steber predstavlja regulativni nadzor, ki daje nadzornikom nova pooblastila, pristojnosti in moč, hkrati pa tudi veliko odgovornost. Tretji steber temelji na večji tržni disciplini in banke zavezuje k obširnejšim razkritjem informacij, kar bo predvsem povzročilo spremembe za tiste banke, ki v svojih poročilih še ne objavljajo vseh informacij, zanimivih za tržne udeležence

Namen *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o čezmejnih združitvah kapitalskih družb* je urejanje čezmejnih združitev, ki so močno omejene s strani nacionalnih zakonodaj po sedežu vpletenih podjetij. V nekaterih državah članicah so omejitve manjše, v drugih pa uporaba zelo različnih nacionalnih zakonodaj povzroča zapletene in zelo drage pravne operacije, pri katerih pogosto manjka zadosten element transparentnosti in pravne varnosti. Osnovni namen predloga je pocenitev teh operacij, ki bi širšemu sklopu pravnih oseb (kapitalskih družb – predvsem malih in srednje velikih podjetij) ob zagotavljanju standardov transparentnosti in pravne varnosti zagotavljale ugodne transakcije čezmejnega združenja. Predlog tako dopolnjuje nadnacionalno ureditev evropske delniške družbe, predvsem pa dopolnjuje nadnacionalno zakonodajo na področju internacionalnih združitev.

V začetku leta 2005 bo Evropska komisija predstavila svoj načrt prihodnje integracije in regulacije sektorja finančnih storitev, ki bo sledila *Akcijskemu načrtu za finančne storitve*. *Akcijski načrt za finančne storitve* se je izkazal kot koristen instrument poenotenja notranjega trga EU na področju finančnih storitev in je bil v veliki meri izpolnjen (uresničenih je 39 od 42 načrtovanih ukrepov). Svet EU bo imel z Evropsko komisijo konstruktivno razpravo s poudarkom na dolgoročnih prioritetah tega sektorja.

Predsedstvi bosta nadaljevali delo tudi na pobudah, ki niso del *Akcijskega načrta za finančne storitve* in so bodisi v procesu pogajanj ali pa se jih šele pričakuje.

V sektorju zavarovalništva bodo prednostno obravnavane *Direktiva o pozavarovanju*, *direktive v zvezi s kodifikacijo neživljenjskega zavarovanja* in *elektronsko trgovanje na področju zavarovalništva ter direktiva z delovnim nazivom solventnost II.*

Namen predloga *Direktive o pozavarovanju* je poenotiti pravila delovanja pozavarovalnic na evropskem trgu. Predlagano besedilo direktive sledi rešitvam iz obstoječih predpisov EU, ki veljajo za opravljanje neposrednih zavarovalnih poslov. Predlog direktive predvideva naslednje rešitve: uvedbo sistema izdaje dovoljenja z določenimi pogoji, ki jih mora pozavarovalnica izpolnjevati, da pridobi dovoljenje in sistem nadzora s strani domače države članice, poenotenje pravil varnega in skrbnega poslovanja v vseh državah članicah. S tem v zvezi bodo določena pravila o naložbah sredstev, pravila o zahtevani kapitalski ustreznosti, pravila o minimalnem kapitalu in pravila o ukrepih, ki jih ima nadzornik na razpolago v primeru ko pozavarovalnica zaide v težave; direktiva vsebuje tudi določbe glede pozavarovalnic, ki so ustanovljene v tretjih državah in opravljajo pozavarovalno dejavnost v EU.

Glede *kodifikacije neživljenjskega zavarovanja* je treba navesti, da je bilo od leta 1973, ko je bila sprejeta prva direktiva o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja (73/239/EGS) sprejetih več sprememb in dopolnitev te direktive. Zaradi pogostega amandmiranja je to področje postalo nepregledno, zato je več držav članic predlagalo, da se pripravi kodficirano besedilo direktive tudi za področje ne-življenjskega zavarovanje, kar podpira tudi Slovenija.

V oktobru 2003 je Komisija pripravila gradivo za razpravo o tem, kako izboljšati obstoječa pravila, ki veljajo za *elektronsko poslovanje zavarovalnic* preko meja. Vprašanje je pomembno, ker Direktiva o elektronskem poslovanju 2000/31/ES, ki postavlja splošna pravila za poslovanje prek elektronskih medijev, predpisuje določene derogacije glede določenih pravil, ki jih vsebujejo zavarovalniške direktive. Obseg teh derogacij in pravila zavarovalniških direktiv trenutno ne dajejo ustrezne, transparentne pravne podlage za razvoj prekomejnega elektronskega poslovanja zavarovalnic, zato je potrebno sprejeti določene spremembe. Določene nejasnosti, zlasti kar se tiče določil o predpogodbenih informacijah, daje tudi dejstvo, da so te informacije urejene v več predpisih, ki zavezujejo zavarovalnice.

Predloga zakonodajnega akta za zdaj še ni.

Komisija za leto 2005 načrtuje pripravo predloga direktive, ki bo na novo uredila kapitalsko ustreznost zavarovalnic, ki opravljajo posle življenjskega in neživljenjskega zavarovanja. Nova ureditev bo podobno kot pri bankah temeljila na treh stebrih, s poudarkom na upravljanju s tveganji ter le-tem prilagojeni višini zahtevanega kapitala. Glavne spremembe so predvidene na področju vzpostavitve sistema nadzora v zavarovalnicah, vodenja zavarovalniških družb, nadzora nad poslovanjem zavarovalnic, izračunavanju zavarovalno-tehničnih rezervacij ter definiciji in obsegu ustreznega kapitala, ki ga morajo zavarovalnice imeti glede na tveganja, katerim so izpostavljena pri svojem poslovanju. Težko je napovedati, kdaj bo zakonodajni predlog posredovan.

Med prednostnimi nalogami je tudi pravo družb, in sicer *osma direktiva prava družb* o *obvezni reviziji, pravni okvir za plačila* ter *direktiva o obračunu in poravnavi.*

Evropska komisija pripravlja Nov pravni okvir za plačila na notranjem trgu oziroma t.i. D*irektivo o plačilnih storitvah na notranjem trgu.*

Razlog priprave novega pravnega okvirja za plačila na notranjem trgu je v nepopolnem delovanju enotnega trga na tem področju. Evropska komisija želi zagotoviti enake pogoje opravljanja plačilnih storitev na trgu EU in s tem povečanje konkurence med izvajalci plačilnih storitev. Pomemben cilj pa je tudi zagotoviti ustrezno raven zaščite potrošnikov in povečanje transparentnosti pri opravljanju teh storitev. Za zagotovitev teh ciljev predlog direktive uvaja in ureja novo kategorijo izvajalcev plačilnih storitev, to so plačilne institucije. Poleg kreditnih institucij in institucij, ki izdajajo elektronski denar, katerih delovanje je že urejeno z direktivami, bodo lahko plačilne storitve opravljale tudi plačilne institucije, ki pa bodo morale za svoje delovanje na skupnem trgu EU pridobiti dovoljenje v domači državi članici.

Glavna načela, ki jih zasleduje nov pravni okvir so: veljavnost pravil za vse izvajalce plačilnih storitev v EU,

veljavnost za vse uporabnike plačilnih storitev, veljavnost za vse vrste plačilnih storitev ter za plačilne transakcije v vseh valutah.

Po predvidevanjih naj bi v prvi polovici leta 2005 potekala usklajevanja besedila predloga direktive v okviru Evropske komisije, ki naj bi svoj predlog posredovala v obravnavo Svetu in Parlamentu v juniju 2005. Po pričakovanjih Evropske komisije naj bi nadaljnji dve leti potekal postopek sprejemanja predloga direktive.

V zvezi s sistemi izračuna, izravnave in izpolnjevanja obveznosti (clearing and settlement) glede poslov v zvezi z vrednostnimi papirji je Evropska komisija v letu 2004 izdala posebno Sporočilo, v katerem je analizirala stanje in izzive na tem področju, sporočilo pa je dala na voljo tudi za komentarje vseh zainteresiranih. Med drugim se je v navedenem dokumentu zavzela za sprejetje okvirne (Lamfalussy) direktive v zvezi s čezmejnim izračunom, izravnavo in izpolnjevanjem obveznosti. Večina tistih, ki so se odzvali na posvetovalni dokument Evropska komisija (to so bile tako države kot industrija), je podprla idejo o direktivi, bo pa Evropska komisija pred tem morala opraviti analizo stroškov in koristi (oziroma "impact assessment") morebitne nove ureditve in šele potem ukrepati. Direktiva naj bi po mnenju Evropske komisije vsebovala določbe glede pravice dostopa oziroma izbire sistema za izračun, izravnavo in izpolnjevanje obveznosti, glede skupnega zakonodajnega in nadzornega okvira v zvezi s tem in glede upravljanja teh sistemov.

Osnutka direktive na temo izračuna, izravnave in izpolnjevanja obveznosti torej še ni, trenutno pa je nemogoče napovedati, kdaj in v kakšni obliki bo Evropska komisija pripravila osnutek le-te, še posebej ob upoštevanju nameravane predhodne ocene stroškov in koristi za njeno pripravo.

Posebna pozornost bo posvečena boju proti financiranju terorizma. Za to sta ključni temi *Tretja direktiva o preprečevanju pranja denarja*, ki posebej obravnava financiranje terorizma, in uredba, ki implementira posebno priporočilo FATF št. VII o boju proti financiranju terorizma.

Predlog Direktive podpira prizadevanja za nadaljnjo harmonizacijo zakonodaje in prakse na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja, popolnoma na novo pa ureja področje preprečevanja in odkrivanja financiranja terorizma.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo dala pri svojem delu prednost tistim predlogom, ki bodo ob upoštevanju obstoječega stanja vodili do povečevanja konkurenčnosti in učinkovitosti slovenskega finančnega sektorja. Slovenija se zavzema za pristop k spremembam zakonodaje, ki bo že v naprej v največji možni meri predvidel možne posledice na finančne institucije, njihove komitente in makroekonomsko okolje.

V postopku sprejemanja *Direktive o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij* so bila stališča Slovenije še posebej osredotočena na določila, kot so pristojnost nadzornikov glede potrditve naprednih modelov ocenjevanja tveganj, enotni datum implementacije modelov ocenjevanja tveganj, zahteve glede javnih razkritij in razkritij pomembnih hčerinskih družb. V teku obravnave predloga v Svetu EU je do zasedanja Sveta finančnih ministrov ECOFIN v decembru 2004 prilagodila stališča tako, da ni blokirala sprejema direktive v Svetu.

Republika Slovenija soglaša s predlogom Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pozavarovanju in spremembi Direktiv Sveta 73/239/EGS, 92/49/EGS ter Direktiv 98/78/ES in 2002/83/ES. Republika Slovenija se je nazadnje opredelila in podprla kompromisni predlog Predsedstva Sveta EU z dne 5. novembra 2004. Kompromisni predlog je sprejemljiv tudi z vidika dosedanjih stališč Republike Slovenije glede najbolj aktualnih vprašanj, ki so se pojavljala tekom priprave predloga direktive. Eno od vprašanj je bila ureditev dovoljenih naložb pozavarovalnic iz naslova zavarovalno-tehničnih rezervacij, glede katerih je Republika Slovenija soglašala s predlogom o postavitvi kvantitativnih omejitev takšnih naložb. Podano je bilo tudi stališče k členu, ki ureja pravila za izračun zahtevane kapitalske ustreznosti pozavarovalnic – Republika Slovenija se je zavzela za predlog, da bi se za izračun kapitalske ustreznosti za življenjske pozavarovalnice predvidela uporaba pravil za izračunavanje kapitalske ustreznosti za premoženjska zavarovanja, kar je ponudil tudi kompromisni predlog Predsedstva Sveta EU. Republika Slovenija se je strinjala tudi s kompromisnim predlogom, da se ne uvede pravica zavarovalca, ki mu jo lahko podeli država članica, da v primeru prenosa pozavarovalnega portfelja, le-ta v določenem času lahko odstopi od zavarovalne pogodbe.

Republika Slovenija načelno soglaša s predlogom *Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja, vključno s financiranjem terorizma*, ker se s sprejemom te Direktive podpirajo prizadevanja za nadaljnjo harmonizacijo zakonodaje in prakse na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja, popolnoma na novo pa ureja področje preprečevanja in odkrivanja financiranja terorizma. Usklajevanje besedila členov predloga Direktive na strokovni ravni je zaključeno, še naprej pa bo Slovenija podpirala sprejem direktive na politični ravni. Pri delu Sveta bo sodelovala pri oblikovanju preambule, kjer bodo obravnavna predvsem pravno-tehnična vprašanja interpretacije sprejetih členov. Tudi nadalje pri postopku na politični ravni bo Republika Slovenija podpirala stališča, ki predstavljajo nadgradnjo sedanjega sistema na tem področju in nasprotovala tistim stališčem, ki predstavljajo korak nazaj v primerjavi z razvojem tega področja v Sloveniji oziroma predstavljajo nepotrebno dodatno obremenjevanje finančnih in drugih organizacij – zavezancev. Slovenija podpira tudi sprejem predloga *Uredbe o informacijah plačnika, ki spremljajo denarna nakazila*, ki je izvedbeni akt posebnega priporočila skupine FATF št. VII za boj proti terorizmu. Predlog Uredbe je še v fazi strokovnega usklajevanja, kjer bo Slovenija aktivno udeležena še naprej. Slednja uredba ne bo prinesla popolnoma novih predpisov za Slovenijo, saj se del predvidenih ukrepov v Sloveniji že izvaja na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov na področju preprečevanja pranja denarja. Seveda pa Slovenija podpira še bolj podrobno ureditev, predvsem pa harmonizacijo in implementacijo le-tega v vseh državah članicah EU.

Pri predlogih, ki šele bodo posredovani v obravnavo Svetu, se bo Slovenija aktivno vključila v postopek sprejema v čim zgodnejši fazi.

2.4.4. Obdavčitev

Prednostne naloge EU

Davek na dodano vrednost

Na področju davka na dodano vrednost (DDV) je cilj predlogov EU posodobitev obstoječega skupnega sistema DDV in hkrati prilagoditev najnovejšemu ekonomskemu, tehničnemu ter političnemu razvoju. Prav tako naj bi spremembe prispevale k enostavnejšem poslovanju davčnih zavezancev in davčnih uprav. Z drugimi predlogi se želi doseči poenotenje izvajanja in poenostavitev veljavne zakonodaje Skupnosti.

Svet si bo prizadeval napraviti napredek pri že predloženih predlogih oziroma predlogih, ki jih bo Komisija Svetu predložila v kratkem. Tako naj bi obravnaval izvedbeno *Uredbo o izvajanju Šeste DDV direktive*, na novo oblikoval prečiščeno besedilo *Šeste direktive*, nadaljeval razpravo o spremembi pravil glede določitve kraja opravljanja storitev, nadaljeval razpravo o uporabi znižanih stopenj DDV in razpravo o uvedbi postopka obdavčitve na enem mestu.

Svet bo v letu 2005 začel postopke na vrsti prihajajočih predlogov: predlog sprememb *Šeste direktive* glede kraja

opravljanja storitev, v primerih ko se storitve opravljajo za končne potrošnike; predlog za racionalizacijo izjem iz 27. člena *Šeste direktive*, Svet bo razpravljal o nadaljnjem razvoju oziroma dokončni uveljavitvi načina obračunavanja DDV v povezavi z elektronskim poslovanjem – sedanja začasna rešitev se izteče 1. julija 2006.

Trošarine

Predlogi Evropske komisije, predloženi Svetu na tem področju, so usmerjeni v poenotenje izvajanja in posodobitev zakonodaje Skupnosti. Delo na tem področju bo usmerjeno v dokončanje predloga za spremembe *Direktive 92/12/EEC* glede členov 7 do 10 (gibanje trošarinskih izdelkov s plačano trošarino) in v obravnavo predloga čistopisa *Direktive 92/12/EEC*, ki naj bi vseboval tudi vsebinske novosti (op. predložitev predloga v začetku 2005 je popolnoma nerealistična; obravnave predloga ni zaključila niti še delovna skupina Komisije).

Neposredni davki

Na področju neposrednih davkov se bosta predsedstvi v letu 2005 osredotočili na zadeve, povezane z gospodarsko rastjo in konkurenčnostjo notranjega trga. Nadaljevali bosta delo na

Direktivi o obrestih in licenčninah.

Prednostne naloge Slovenije

Prednostne naloge Slovenije na področju obdavčitve sledijo prednostnim nalogam EU.

Na področju DDV se Slovenija ne bo zavzemala za hitre in obsežne spremembe sistema, ampak za postopno prilagajanje in posodabljanje obstoječega sistema s ciljem, da se administrativni postopki čimbolj poenostavijo in poenoti njihovo izvajanje med državami članicami, vendar hkrati ohranijo oziroma okrepijo vsi potrebni nadzorni mehanizmi, s katerimi je mogoče učinkovito preprečevati zlorabe sistema in hitro odkrivati kršitve predvsem v trgovini med državami članicami EU. Pri odobravanju izjem in sistema njihovega uveljavljanja si bo Slovenija prizadevala za racionalni pristop. Zaradi enostavnosti sistema in enotnosti njegovega izvajanja je primerno, da je izjem čim manj, vendar pa je treba upoštevati specifične potrebe posameznih držav članic. Slovenija ne nasprotuje posebnim rešitvam, ki se lahko uveljavijo le za posamezne države članice, vendar le, če to ne ogroža delovanja notranjega trga, ne izkrivlja konkurence med državami članicami in če omogoča učinkovit nadzor odobrenih izjem brez pretiranih administrativnih stroškov.

Na področju trošarin si bo Slovenija prizadevala za posodobitev obstoječega sistema in za njegovo prilagoditev potrebam sodobnega elektronskega komuniciranja. V tem kontekstu Slovenija pozdravlja prizadevanja za uvedbo elektronskega spremljanja gibanja trošarinskih izdelkov in ocenjuje, da so pravočasne celovite spremembe *Direktive 92/12* nujne za dosego zastavljenih ciljev na tehničnem in tehnološkem področju. Tudi na področju trošarin bi nove rešitve na dolgi rok morale zagotavljati zmanjševanje administrativnih stroškov tako pri zavezancih kot tudi pri nadzornih organih, hkrati pa zagotavljati učinkovit nadzor gibanja trošarinskih izdelkov, kjer lahko potencialno proračuni držav članic utrpijo veliko škodo.

2.4.5. Storitve in poklicne kvalifikacije

Storitve

Prednostne naloge EU

Največ pomanjkljivosti v delovanju notranjega trga EU je mogoče opaziti prav na področju prostega pretoka storitev, zato si EU prizadeva za ukrepe, ki bodo uporabnikom in ponudnikom storitev zagotovili večjo izbiro in kvaliteto storitev po nižji ceni ter tako omogočili hitrejše in lažje izpolnjevanje ciljev Lizbonske strategije. Ker predstavljajo storitve (skupaj z javno upravo) že več kot 70 odstotkov BDP EU in zaposlujejo več kot 67 odstotkov vseh delavcev v EU, je potrebno nujno vzpostaviti učinkovito delovanje notranjega trga na področju storitev.

Zaradi želje po čim prejšnjem doseganju omenjenega cilja tako ostaja prednostna nalogo EU sprejetje *Predloga direktive o storitvah na notranjem trgu*, katere namen je vzpostavitev sistemskega pravnega okvira za zagotovitev svobode pri ustanavljanju podjetij, ki izvajajo storitve, in za prost pretok storitev med vsemi državami članicami. Glavni cilj predlagane direktive je zagotovitev pravne varnosti izvajalcem in uporabnikom storitev, vključno s poenostavitvijo obstoječih administrativnih postopkov. Problemi se kažejo predvsem v zvezi z vključitvijo nekaterih storitev (npr. zdravstvenih, socialnih, iger na srečo) pod normativni okvir nove direktive. Predlog direktive se ne naša na storitve, ki so urejena s posebno EU zakonodajo (bančništvo, zavarovalništvo, pokojnine, nekatere transportne storitve, elektronske storitve, storitve, ki jih opravljajo javne oblasti). Posebna pozornost bo namenjena zagotovitvi sodelovanja med ustreznimi organi oblasti držav članic in principu »države porekla«, kot temeljnemu principu za uspešno delovanje notranjega trga EU.

Prednostne naloge Slovenije

V Sloveniji delež in razvoj storitev, njihova učinkovitost, kakovost in pestrost zaostajajo za državami članicami EU. Slovenija mora oblikovati bolj dinamično in fleksibilno politiko ter mehanizme za spodbujanje razvoja novih storitev, predvsem tistih z visoko dodano vrednostjo (informacijsko-komunikacijske storitve, poslovne in finančne storitve). Ob politiki deregulacije in liberalizacije, ki bosta spodbudili večjo konkurenco med ponudniki storitev, je treba napore usmeriti tudi v vzpostavitev sodobne telekomunikacijske infrastrukture in zadostnega števila visoko usposobljenih kadrov.

Slovenija podpira *Predlog direktive o storitvah na notranjem trgu*, saj naj bi napovedane spremembe zagotovile bolj prijazno okolje vsem, vključenim v uveljavitev obstoječe zakonodaje: podjetjem, državni administraciji in institucijam, ki predstavljajo ustrezno tehnično infrastrukturo. Tako kot večina drugih držav se tudi Slovenija zavzema za izključitev nekaterih storitev (zdravstvenih, socialnih, iger na srečo) iz obsega direktive. Ker je vsebina direktive izrazito horizontalno narave, njena obravnava pa poteka zelo hitro in zahteva usklajeno in utemeljeno zastopanje nacionalnih stališč, Slovenija opozarja na potrebo po učinkovitem medresorskem usklajevanju in jasno oblikovanimi in usklajenimi stališči do posameznih določil predlagane direktive, oziroma lastnih predlogov, kakor tudi predlogov drugih držav članic.

Poklicne kvalifikacije

Prednostne naloge EU

Na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij bo pomemben dogovor med Svetom EU in Evropskim parlamentom o *Predlogu direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij*. Direktiva združuje v enoten dokument zakonodajne akte o priznavanju poklicnih kvalifikacij, in sicer dvanajst obstoječih »sektorskih« direktiv, ki urejajo vprašanja zdravnikov, medicinskih sester za splošno nego, zobozdravnikov, veterinarjev, babic, farmacevtov in arhitektov ter tri direktive »splošnega sistema«. Nova direktiva s tem postavlja enostavnejša in jasnejša pravila glede priznavanja kvalifikacij in obenem prispeva k boljši informiranosti državljanov in k zmanjšanju administrativnega bremena za podjetja in državljane. Poleg tega direktiva poenostavlja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij in prinaša večjo mero fleksibilnosti pri vprašanju poklicnih kvalifikacij v zvezi z opravljanjem storitev in ustanavljanjem.

Prednostne naloge Slovenije

Spremembe in dopolnitve *Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij* bodo vsekakor prinesle nekatere novosti v slovensko zakonodajo, zato bo potrebno prilagoditi slovensko zakonodajo s področja vzajemnega priznavanja kvalifikacij. Direktiva bo slovenskim državljanom olajšala in poenostavila opravljanje poklicev in storitev na področju reguliranih dejavnosti, pripomogla pa bo tudi k boljši informiranosti in manjšemu administrativnemu bremenu. Slovenija zato podpira predlog sprememb direktive, hkrati pa opozarja, da morajo rešitve, sprejete v direktivi, odražati tudi skrb za varstvo potrošnikov in javno zdravje.

2.4.6. Varstvo potrošnikov

Prednostne naloge EU

Na področju varstva potrošnikov bo Svet EU v letu 2005 namenil posebno pozornost *Direktivi o potrošniških kreditih.* Direktiva ureja problem precejšnjih razlik v predpisih držav članic EU, ki se nanašajo na potrošniške kredite. Harmonizacija nacionalnih predpisov bi omogočila boljše delovanje notranjega trga in s tem povečan obseg čezmejnega trgovanja. Predlog direktive spreminja obseg veljavnosti in posega na področje kreditnih posrednikov. Prav tako vzpostavlja okvir za strukturirano informacijo za potrošnika in povečuje katalog informacij, ki jih mora kreditodajalec zagotoviti potrošniku.

Enako pomemben bo ponovni poskus doseganja dogovora o *Uredbi o pospeševanju prodaje*. Uredba vzpostavlja enotni pravni okvir na celotnem območju EU na področju dejavnosti pospeševanja prodaje. S tem zagotavlja razvoj malih in srednjih podjetij in večjo zaščito potrošnikov. Zagotavljanje teh ciljev bo doprineslo k večji konkurenčnosti na enotnem notranjem trgu in posredno koristilo potrošnikom predvsem pri čezmejnem poslovanju na teritoriju drugih držav članic

Svet EU si bo prizadeval tudi za dosego dogovora z Evropskim parlamentom glede *Direktive o nepoštenih poslovnih praksah*. Eden od ciljev uveljavitve te direktive je poenotenje pogojev poštenega poslovanja. Različni pogoji poslovanja omogočajo vzpostavitev t.i. medsebojnih ovir, ki omejujejo možnosti vstopanja na trge drugih članic skupnosti. Negativne posledice teh ovir najbolj prizadenejo končne potrošnike, zato direktiva pomeni pomemben korak naprej k zaščiti potrošnikov. Direktiva bo torej neposredno ščitila ekonomske interese potrošnikov, njihovega zdravja in okolja, obenem pa bo varovala tudi pošteno konkurenco med podjetji in ščitila mala oziroma srednje velika podjetja pri čezmejnemu poslovanju.

Svet EU si bo prizadeval tudi za poenostavitev zakonodaje, ki se nanaša na varstvo potrošnikov in v teh naporih bo sodeloval pri delu Evropske komisije.

Prednostne naloge Slovenije

Za Slovenijo je v luči medijsko odmevnih afer na področju potrošniških kreditov politično zelo pomemben sprejem *Direktive o potrošniških kreditih*. Direktiva bo prispevala k varovanju potrošnikov v Sloveniji in slovenskih potrošnikov pri najemanju potrošniških kreditov v drugih državah članicah, saj uvaja večji obseg informacij, ki jih bo potrošnik imel na voljo pri sklepanju pogodb o najemu potrošniških kreditov, prav tako pa nalaga kreditodajalcem in kreditnim posrednikom obveznost, da potrošniku ustrezno svetujejo. S tem bo po eni strani potrošniku omogočena racionalnejša odločitev, po drugi strani bo direktiva prispevala tudi k večjemu zaupanju potrošnikov, kar bi lahko pozitivno vplivalo na obseg trgovanja.

Slovenija pripisuje velik pomen tudi sprejetju *Uredbe o pospeševanju prodaje na notranjem trgu*. V tem okviru je za Slovenijo še zlasti pomembno, da predlog uredbe ne bi zniževal relativno visoke ravni zaščite potrošnika v slovenski zakonodaji, kar se nanaša še posebej na pospeševanje prodaje tobačnih izdelkov. Pomembno pa je tudi, da se predlog uredbe ne nanaša na promocijo iger na srečo, loterij, stavnic in drugih aktivnosti, kjer so neposredni vložki v igro denarna sredstva.

Nenazadnje, za Slovenijo bo zaradi potrebnih sprememb nacionalne zakonodaje na področju varstva potrošnikov pomemben tudi sprejem *Direktive o nepoštenih poslovnih praksah*. V Republiki Sloveniji je zaščita potrošnikov opredeljena v Zakonu o varstvu potrošnikov. Vendar zakon ne omenja "povprečnega potrošnika", zato bodo potrebne spremembe omenjenega zakona. V zakonu je sicer dovolj natančno opredeljeno zavajajoče oglaševanje (in tudi primerjalno), ni pa posebej opredeljeno, kaj so agresivna dejanja. Vse te nove pojme bo potrebno po uveljavitvi direktive ustrezno vključiti v slovensko zakonodajo.

2.4.7. Živila

Prednostne naloge EU

Predlog uredbe o prehranskih označbah in zdravstvenih trditvah za živila

Predlog uredbe sodi med najpomembnejše zakonodajne predloge, ki so v razpravi na tem področju. Uredba predvideva standardizirane pogoje za prehransko označevanje živil, ki temeljijo na prehranskih profilih priporočil za zdravo prehrano prebivalstva ter predmarketinško avtorizacijo zdravstvene trditve, vezane na živilo na osnovi mnenja, ki ga proizvajalec ali uvoznik živila pridobi po opravljenem postopku ocene tveganja oziroma potrditvi resničnosti deklariranih zdravstvenih učinkov na Evropski agenciji za varno hrano (EFSA). Glavni cilj akta je poenotenje prehranskih označb v EU ter preprečevanje zavajanja potrošnikov v zvezi z zdravstvenimi trditvami, vezanimi na živila, ki nimajo znanstvenih podlag.

Predlog uredbe o dodajanju vitaminov in mineralov ter drugih določenih snovi živilom

Države članice bodo v nadaljevanju obravnave skušale doseči dogovor o enotni zakonodajni ureditvi t.i. fortifikacije živil z določitvijo standardiziranih pogojev za dodajanje vitaminov in mineralov ter nekaterih drugih snovi živilom, njihovih maksimalnih količinah in določil živila, ki se jim te snovi ne smejo dodajati.

V prvi polovici leta se bo predvidoma začela obravnava *predloga uredbe o dodanih aditivih, aromah in encimih živilom in predloga nove uredbe o označevanju živil.*

Prednostne naloge Slovenije

Posebno pozornost bo Slovenija namenila obravnavi *Uredbe o prehranskih označbah in zdravstvenih trditvah za živila.* Slovenija podpira sprejem te uredbe, med bistvenimi novostmi pe še posebej uvedbo "prehranskega profila" oziroma pogojev za ustrezno energijsko in hranilno sestavo živila po smernicah zdrave prehrane kot osnove, da se lahko uvede posamezna prehranska označba in prepoved oziroma omejitve označevanja določenih vrst živil. Proizvodnja ustreznih živil z zmanjšano količino maščob, nasičenih maščob, sladkorjev in natrija (soli) z namenom ponuditi potrošniku izbor živil, ki mu olajšajo prehrano v smeri prehranskih priporočil, je namreč tudi ena od strategij predlagane Resolucije o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010.

Slovenija podpira tudi sprejem predloga Uredbe *o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom*, posebej pa poudarja potrebo po natančnem opredeljevanju pogojev za dodajanje vitaminov in mineralov do normalne vsebnosti v primerih, ko se z leti zaradi tehnoloških postopkov predelave ali zaradi odvzemanja snovi pri izdelavi živil z zmanjšano vsebnostjo maščob delež teh snovi v živilih zmanjša. Potrebno je opredeliti živila, katerim se posamezni vitamini in minerali lahko dodajajo, natančneje določiti druge substance ter primere, odstopanja od določil uredbe, če je

bogatitev živil zaradi pomanjkanja določenega minerala nujna zaradi javnozdravstvene potrebe v posamezni deželi.

Slovenija prav tako smatra, da je harmonizacija zakonodaje na področju dodajanja *aditivov, arom, sladil in encimov* prioritetna naloga. Cilj Slovenije je, da se zaradi varovanja interesov potrošnikov zagotovi uporaba aditivov le v primerih, ko je to tehnološko neobhodno, njihovo zniževanje uporabe v vseh postopkih predelave živil po načelih Dobre proizvodne prakse oziroma zamenjave aditivov z drugimi postopki obdelave živil ter jasno in razumljivo označevanje, vključno s količinskim označevanjem dodanih sladil (delež sladila, ki ga potrošnik zaužije v živilu v primerjavi z ADI) v živilih.

2.4.8. Carinska unija

Prednostne naloge EU

Predsedstvo Sveta EU si bo na področju carinske unije prednostno posvetilo prizadevanju doseganja dogovora med državami članicami glede obravnave nove *Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o celoviti posodobitvi Carinskega zakonika Skupnosti,* kakor tudi sprejemu skupnega stališča Sveta glede *Uredbe o nadzoru denarja pri vstopu in izstopu s carinskega ozemlja Skupnosti*.

Izdelava celovite prenove Carinskega zakonika Skupnosti je še v fazi izdelave predloga Komisije, ki je v ta namen odprla javno posvetovanje o vnaprejšnji oceni vplivov predlaganih sprememb na poslovanje podjetji in javne uprave. Glavni razlogi za poenostavitev carinske zakonodaje so: zmanjševanje stroškov in drugih bremen za gospodarstvo z omogočanjem lažjega dostopa do predpisov ob večji zagotovitvi njihovega enotnega izvajanja, ustvarjanje enakih pogojev za delovanje gospodarskih subjektov na celotnem območju EU, povečanje pravne varnosti vseh uporabnikov ter omogočanje koriščenja v največji možni meri možnosti informatiziranih postopkov na enotnem trgu Skupnosti. Revidirani zakonik se bo začel v celoti uporabljati šele, ko bodo sprejete in uveljavljene vse bistvene izvedbene rešitve, ki slonijo na uporabi informacijske tehnologije, in sicer predvidoma leta 2009.

Osnutek celovite prenove Carinskega zakonika vsebuje tudi spremembe, ki jih prinaša *Predlog uredbe EP in Sveta, ki spreminja Carinski zakonik Skupnosti*. Pri slednjem predlogu, ki je v zaključni fazi sprejema po postopku soodločanja, gre za parcialno spremembo Carinskega zakonika Skupnosti, ki zadeva predvsem uvedbo sistema izmenjave vnaprejšnjih informacij za blago, ki se iznaša iz in vnaša v carinsko območje Skupnosti. Pričakuje se sprejem predlagane uredbe v prvi polovici leta 2005, uporabljati pa naj bi se začela v začetku leta 2006.

Cilj *Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadzoru denarja pri vstopu in izstopu s carinskega ozemlja Skupnosti* je večja harmonizacija med različnimi nacionalnimi sistemi držav članic, ki služijo nadzoru prenosa denarja na zunanjih mejah Skupnosti, saj razlike v zakonodajah na tem področju škodujejo pravilnemu delovanju notranjega trga. Gre za vzpostavitev dopolnilnega mehanizma za preprečevanja pranja denarja, ki upošteva predvsem primernost vključitve carinskih organov, ki so stalno prisotni na zunanji meji in že učinkovito izvajajo nadzor nad zunanjimi mejami. Predlog v ničemer ne posega v nacionalne predpise glede kontrole nad gibanjem denarja znotraj carinskega ozemlja Skupnosti. V postopku soodločanja je Svet že sprejel skupno stališče na predlagani akt.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija podpira *Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja Carinski zakonik Skupnosti*. Uredba naj bi vzpostavila uravnoteženo dopolnitev zakonodajnih obveznosti za carinske organe in uporabnike – v smislu zagotavljanja varnosti pri vnosu blaga v carinsko območje Skupnosti in njegovem iznosu – ter hkrati omogočila dodatne olajšave za uporabnike in izboljšala sodelovanje med njimi in carinskimi organi. Posebno pozornost je treba posvetiti postavitvi skupnega okvira za upravljanje tveganja in oblikovanju enotnih kriterijev za opravljanje učinkovitih analiz tveganja na zunanji meji Skupnosti, saj bodo carinski organi RS odgovorni ne le za izvajanje ukrepov za zaščito nacionalnih interesov, ampak tudi interesov celotne Skupnosti. Zato Slovenija pripisuje poseben pomen učinkovitemu sodelovanju pristojnih organov, katerih naloge bodo v prihodnje zajemale tudi višjo raven zagotavljanja varnosti. Slovenija podpira spremembe Carinskega zakonika Skupnosti tudi glede uvajanja elektronske oblike izmenjave informacij, ki naj bi nadomestila papirnato poslovanje med podjetji in carinskimi organi. V ta namen se Slovenija zavzema za pospešen razvoj elektronske carine ter oblikovanje in uporabo skupnih informacijskih sistemov. Pri tem bo potrebno zagotoviti kompatibilno programsko opremo računalniških informacijskih sistemov, ki bo omogočala hiter pretok informacij med pristojnimi organi znotraj celotne Skupnosti.

Predvidene spremembe bodo za Slovenijo pomembne predvsem z vidika zagotovitve potrebnih finančnih sredstev za nakup ustrezne programske in tehnične opreme. Slovenija bo zato sodelovala s Komisijo pri iskanju orodij, virov ter možnosti porazdelitve finančnih bremen za izvajanje novih nalog.

V naslednji fazi, tj. v okviru priprav stališč do predloga celovite revizije Carinskega zakonika Skupnosti, se bo Slovenija prednostno posvetila predvsem racionalizaciji in poenostavitvi carinskih postopkov, harmonizaciji podatkov in informacij v novih okoljih elektronskega poslovanja carine in uporabnikov ob hkratni zagotovitvi poenotenega IT orodja, ureditvi posledic delitve pristojnosti med notranjim in zunanjim carinskim uradom, določitvi kraja nastanka carinskega dolga, poenotenemu razumevanja istovrstnosti kršitev temeljnih carinskih predpisov ter zagotovitvi potrebnih izvedbenih instrumentov za pravilno izvajanje in uporabo zakonodaje s strani pristojnih organov in podjetij.

Nadalje bo posebno pozornost treba nameniti utrditvi položaja in vloge carine v okviru sodelovanja z drugimi izvršilnimi organi, ki izvajajo nadzor na zunanjih mejah. Na tem področju bo treba zasledovati in se vključevati v reševanje naslednjih problemskih sklopov: koordinacija nadzora blaga in oseb brez motenja prostega gibanja obeh, opredelitev povezave in/ali vključitve carine v Evropsko agencijo za upravljanje zunanjih meja, optimiziranje informacijskih sistemov ter nenazadnje celovito in globalno sodelovanje s carinskimi upravami tretjih držav.

2.5. SEKTORSKE POLITIKE

2.5.1. Elektronske komunkacije in informacijska družba

Prednostne naloge EU

V letu 2005 si bosta predsedstvi prizadevali, da bi bile elektronske komunikacije gonilo evropske konkurenčnosti in strukturnih reform. Zato bosta poudarjali predvsem vidik notranjega trga in si prizadevali zagotoviti učinkovito implementacijo zakonodajnega okvirja za omrežja in komunikacijske storitve. Po prenosu zakonodajnega paketa EU v nacionalne zakonodaje, kar je do sedaj opravila večina držav članic, je v naslednji fazi implementacije pomembno vzpostaviti ravnotežje subjektov v sektorju elektronskih komunikacij, uporabljajoč pri tem mehanizme, ki so predvideni v zakonu.

Predsedstvi si bosta prizadevali tudi za sporazum z Evropskim parlamentom za sprejetje *Odločbe o vzpostavitvi večletnega komunitarnega programa za oblikovanje bolj dostopne, uporabne in izkoriščene digitalne vsebine v Evropi*, ki opredeljuje cilje in namen programa, vlogo Komisije in

programskega odbora, določa proračun ter področja podpore in način izvedbe programa, ter *Odločbe o nadaljevanju večletnega programa Skupnosti o pospeševanju varne uporabe interneta in novih omrežnih tehnologij* (Safer Internet+), ki zagotavlja sredstva za varovanje pred nelegalnimi in škodljivimi internetnimi vsebinami.

EU bo v letu 2005 proučila tudi predlog amandmaja v zvezi z univerzalnimi storitvami na podlagi člena 15 *Direktive o univerzalnih storitvah (2002/22/CE)*. V omenjeni direktivi je predviden pregled oziroma ocena obsega univerzalnih storitev. Pri odločitvi o ponovnem definiranju obsega univerzalnih storitev se upoštevajo elementi razpoložljivosti storitev večini uporabnikom in nadalje, ali neuporaba s strani manjšinskih uporabnikov povzroča socialno izključenost.

V letu 2005 bo potekalo nadaljevanje izvajanja *Akcijskega načrta razvoja informacijske družbe eEvropa 2005*, ki bo služil kot osnova za prilagoditev Akcijskega programa splošnemu razvoju informacijske družbe ter potrebam razširjene EU. Program je namenjen razvoju sodobnih javnih storitev in dinamičnega okolja za e-poslovanje preko najširše uporabe širokopasovnega podatkovnega dostopa po konkurenčnih cenah ter varne informacijske infrastrukture.

Svet EU si je za cilj postavil še proučiti *Poročilo Komisije o uveljavitvi direktive 97/67/CE o poštnih storitvah*, ki bo predložena skladno s členom 23 in proučiti aktivnosti na podlagi *Poročila direktive 2000/31/EC o elektronski trgovini* skladno s členom 21. Potekale pa bodo tudi priprave na Svetovni vrh o informacijski družbi (WSIS – World Summit on Information Society). Na vrhu, ki bo novembra 2005, bodo sprejeli ukrepe za razvoj informacijske družbe na mednarodni ravni.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija se bo v letu 2005 aktivno vključevala v zgoraj opredeljene aktivnosti EU na področju elektronskega poslovanja in informacijske družbe ter pripravljala ustrezne rešitve in podlage za implementacijo obravnavanih aktov v nacionalno zakonodajo v nadaljnjem transpozicijskem obdobju. Med zgoraj omenjenimi akti bo Slovenija posebno pozornost namenila zagotovitvi učinkovite implementacije zakonodajnega okvira za omrežja in komunikacijske storitve, ki posega v konkretne probleme v praksi pri delovanju trga elektronskih komunikacij in tako na razvoj samega sektorja IKT.

V skladu z zaključki Sveta EU in Resolucijo IKT bo Slovenija v letu 2005 posvečala posebno pozornost postavljanju usmeritev razvoja informacijske družbe v Sloveniji (in Evropi) po letu 2005 kot tudi pravočasni implementaciji akcijskega programa eEuropa 2005 s poudarkom na eUpravi, eZdravju, eUčenju, ePoslovanju, eVključenosti in varnosti širokopasovnih povezav. V letu 2005 bo preverjena ustreznost obstoječih strategij za razvoj informacijske družbe kot tudi priprava nove strategije za preklop na digitalno TV. Posebna pozornost bo posvečena problematiki spam, medobratovalnosti storitev, politiki radijskega spektra, izvajanju direktive R&TTE, uveljavitvi direktive za ponovno uporabo javnih dokumentov in pripravi okvirne odločbe o ohranitvi podatkov v zvezi z javno dostopnimi elektronskimi komunikacijskimi storitvami.

Slovenija bo tudi aktivno sodelovala pri pripravah na Svetovni vrh o informacijski družbi.

2.5.2. Energija

Prednostne naloge EU

EU si je kot prioriteto na področju energije za leto 2005 zadala nadaljevanje dela na več področjih, med katerimi bo posebno pozornost namenila učinkovitemu delovanju notranjega trga z energijo, zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo, trajnostni energijski proizvodnji in porabi, mednarodnem sodelovanju in jedrskim vprašanjem.

Delovanje notranjega energetskega trga in zanesljiva oskrba z energijo

Učinkovito delovanja notranjega trga z energijo in skrb za zanesljivo oskrbo z energijo bo EU poskušala doseči predvsem z naslednjimi ukrepi:

– Nadaljevanje dela na *Predlogu uredbe o pogojih za dostop do plinskega prenosnega omrežja,* katere cilj je doseči enoten in učinkovit evropski trg s plinom, in *Predlogu odločbe Sveta EU in Evropskega parlamenta o smernicah za razvoj vseevropskih energetskih omrežij*, ki sta zaključila prvo branje v Svetu. Namen t.i. plinske uredbe je določitev pravno obvezujočih natančnejših navodil za delovanje prenosnega omrežja zemeljskega plina na podlagi t.i. plinske direktive 55/2003/EC, ki jih je v obliki neobvezujočih pravil dobre prakse pred tem sprejel Madridski forum (sestavljajo Evropska komisija, države članice, regulatorji in plinska industrija). Namen projektov TEN-e je zagotoviti nemoteno in zadostno oskrbo z električno energijo, ki je temeljnega pomena za delovanje notranjega energetskega trga, in izboljšanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva.

– Sprejetje *Predloga direktive o ukrepih za zagotavljanje dobav električne energije in infrastrukturnih investicij*, katere cilj je določiti vlogo posameznih držav in njihovih nacionalnih energetskih politik pri zagotavljanju visoke stopnje varnosti dobave električne energije, povečanju varnosti energetskega omrežja, vzdrževanju ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem po energiji ter pri investicijah v infrastrukturo. V skladu s cilji te direktive bo pozornost EU namenjena tudi novemu mandatu za pogajanja z Rusijo o menjavi električne energije in okrepitvi energijskega dialoga EU z Rusijo. V drugi polovici leta se pričakuje tudi zasedanje Sveta EU-Rusija o trajnem energetskem sodelovanju.

Trajnostna energijska proizvodnja in poraba

Na področju trajnostne energijske proizvodnje in porabe bo ena od prednostnih nalog EU v letu 2005 zaključiti delo na *Predlogu direktive o ustanovitvi okvirja za določanje zahtev za ekološko oblikovanje proizvodov*. Cilj omenjenega predloga je določiti obsežen in jasen zakonodajni okvir za ekološko oblikovane proizvode z namenom doseganja trajnostnega razvoja ob hkratnem zagotavljanju prostega pretoka proizvodov, ki pri uporabi rabijo energijo. Namen predloga je tudi ohranjanje varstva okolja, prispevek k varnosti zanesljive oskrbe z električno energijo in povečanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva ter ohranitev interesov uporabnikov in industrije.

EU bo nadaljevala tudi delo na *Predlogu direktive o spodbujanju učinkovite rabe energije pri končnih uporabnikih in energetskih storitvah,* katere osnovni cilj je povečati učinkovitost rabe končne energije in tako EU do leta 2012 dodatno prihraniti 6 odstotkov energije. Med prednostne naloge pa spada tudi začetek dela na *Predlogu direktive o vozilih z nizko porabo energije in nizko emisijo CO2.*

Mednarodno sodelovanje – širitev notranjega energetskega trga na Balkan in mediteranske države

Na področju mednarodnega sodelovanja bo pozornost EU namenjena Evro-sredozemski ministrski konferenci (Euromed Energy), ki bo obeležila 10. obletnico t.i. Barcelonskega procesa.

Na delovnem programu EU v letu 2005 bo tudi *Sporazum o ustanovitvi Skupnosti za energijo v Jugovzhodni Evropi*, s čimer bi države tega območja in EU dosegle sporazum o uskladitvi pravnega reda na področju električne energije in zemeljskega plina. Pričakuje se, da bo do podpisa Sporazuma prišlo v drugi polovici leta.

Jedrska energija

Osnovni cilji dolgoročne politike EU na področju jedrske energije so med drugim zagotavljati jedrsko varnost, nadzor nad jedrskimi materiali in varstvo pred ionizirajočimi sevanji. Med prednostnimi nalogami za leto 2005 je sklenitev dogovora o *Predlogu sklepa Sveta o pridružitvi Evropske skupnosti*

za atomsko energijo k Skupni konvenciji o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki in o *Predlogu sklepa Sveta o pridružitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo h Konvenciji o zgodnjem obveščanju o jedrskih nesrečah*. EU bo v letu 2005 nadaljevala s prizadevanji za izvajanje *Sklepov Sveta EU o jedrski varnosti in varnem ravnanju z jedrskimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom*, sprejetih 26. junija 2004. Nadaljevala pa se bo tudi obravnava problematike o pošiljkah radioaktivnih odpadkov, o neširjenju jedrskega orožja ter *Sporazumu EU-Ruska federacija.*

Prednostne naloge Slovenije

Zelo pomembno vprašanje energetske politike Slovenije je vprašanje zadostne in zanesljive oskrbe z energijo. Glede na to, da ima Slovenija majhne možnosti za visoko stopnjo samooskrbe z energijo in da je energetika pomemben steber v strategiji gospodarskega razvoja, sodi razprava o novem evropskem zakonodajnem paketu, ki obsega *Predlog uredbe o pogojih za dostop do plinskega prenosnega omrežja* in *Predlog direktive o ukrepih za zagotavljanje dobav električne energije in infrastrukturnih investicij*, med njene prednostne naloge.

Posebna pozornost bo namenjena tudi nadaljnjemu sodelovanju pri sprejemanju *Predloga odločbe Sveta EU o smernicah za razvoj transevropskega energetskega omrežja* (TEN-E), kjer je v Aneks IV omenjene odločbe uvrščen tudi daljnovod Udine Ovest (IT) – Okroglo (SI), v Aneks III pa trije slovenski projekti:

– nova povezava med Slovenijo in Madžarsko (Cirkovce (SI) – Herviz (H);

– Krško – Beričevo (400kV povezava);

– nadgradnja obstoječega prenosnega sistema v Sloveniji z 220kV na 400kV.

Na področju širitve notranjega energetskega trga EU na Balkan in sredozemske države so za Slovenijo največja prioriteta pogajanja za *Sporazum o energetski skupnosti za JV Evropo*, saj gre za prenos evropske energetske zakonodaje na države JV Evrope in za oblikovanje institucij znotraj EC-SEE, kjer bo Slovenija, ki ji je poleg Avstrije, Italije, Madžarske in Grčije priznan status udeleženke v procesu, odigrala dvojno vlogo. Na eni strani bo skupaj z drugimi državami članicami EU sprejemala odločitve, ki zadevajo oblikovanje enotnega energetskega trga, na drugi strani pa bo lahko s posameznimi državami JV Evrope ali skupinami držav sprejemala posebne dogovore o sodelovanju (mehanizmi za daljnosežni prenos energije, obnovljivi viri energije, zanesljiva oskrba z energijo itd.). Slovenija si tudi močno prizadeva, da bi se za trgovanje z energijo na omenjenem trgu uporabljala slovenska borza z električno energijo.

Pomemben cilj Slovenije je tudi vključevanje okolja v sektorske politike in izpolnjevanje zavez iz *Kyotskega protokola*, zato je med prednostne naloge uvrščena tudi razprava o *Predlogu direktive o spodbujanju učinkovite rabe energije pri končnih porabnikih in energetskih storitvah* ter razprava o *Predlogu direktive o ustanovitvi okvira za določanje zahtev za ekološko oblikovanje proizvodov, ki pri uporabi rabijo energijo.*

Področje jedrske varnosti in varstva pred sevanji sodi med prednostne naloge Slovenije vsaj iz dveh razlogov. Prvi je vsekakor dejstvo, da ima Slovenija obratujočo jedrsko elektrarno, zato spada med jedrske države, v majhnih količinah pa se jedrske snovi uporabljajo tudi v raziskavah. Drugi, nič manj pomemben razlog je, da želi Slovenija svojim državljanom zagotavljati zdravo in varno okolje.

Slovenija je leta 1999 ratificirala *Skupno konvencijo o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki*. *Konvencijo o zgodnjem obveščanju o jedrskih nesrečah* pa je ratificirala že leta 1989 kot del SFRJ. Glede na to, da pristojnosti držav članic EU na področju jedrske varnosti s pristopom Evropske skupnosti za atomsko energijo k navedenima konvencijama ne bodo okrnjene, Slovenija podpira sprejetje *Sklepa o pridružitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo k Skupni konvenciji o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom* in *Sklepa Sveta o pridružitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo h Konvenciji o zgodnjem obveščanju o jedrskih nesrečah.*

Prizadevanja za dogovor o potrebnosti *Direktive o varnosti jedrskih objektov* in *Direktive o ravnanju z jedrskimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom* so se junija 2004 zaradi deljenih mnenj držav članic končala le s *Sklepi Sveta EU o jedrski varnosti in varnem ravnanju z jedrskimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom.* Navedeni sklepi predvidevajo nadaljnje razprave o možnih rešitvah na tem področju. Slovenija si prizadeva, da se v prihodnje področji jedrske varnosti in ravnanja ter odlaganja radioaktivnih odpadkov uredita v obliki, ki bi bila jasna in sprejemljiva za vse države članice, bi upoštevala pravilo suverenosti držav za urejanje teh področij in bi bila v čim večji meri usklajena z dejavnostmi Mednarodne agencije za atomsko energijo na tem področju. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti še intenzivnejšem usklajevanju med državami članicami. Za implementacijo navedenih *Sklepov Sveta EU* je bil pripravljen že akcijski načrt. Slovenija podpira elemente akcijskega načrta, ki so po njenem mnenju dobra osnova za nadaljnje delo.

2.5.3. Transport

Prednostne naloge EU

Na področju kopenskega prometa bo predsedstvo nadaljevalo z delom glede *tretjega železniškega paketa*. Posebna pozornost bo namenjena tudi oceni Komisije glede *prvega železniškega paketa*.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju spričeval vlakospremnemu osebju na železniškem omrežju Skupnosti (Tretji železniški paket). Namen predloga direktive je predvsem določiti skupna pravila EU za pridobitev certifikatov vlakospremnega osebja in s tem prispevati k interoperabilnosti železnic, povečanju varnosti železniškega prometa ter mobilnosti zaposlenih v železniškem sektorju. Na zasedanju Sveta EU v decembru so ministri sprejeli splošni pristop k predlogu direktive.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o odškodnini za neizpolnjevanje pogodbenih zahtev glede kakovosti v železniškem tovornem prometu. Predlog uredbe določa minimum obligacijskih razmerij med prevoznikom in stranko v notranjem in mednarodnem železniškem prometu, ki jih je potrebno vključiti v prevozne pogodbe in ustrezna nadomestila v primeru neizpolnitve pogodbenih določb. V prevozni pogodbi morajo biti podrobno opredeljene zahteve kakovosti za obravnavano storitev. Uredba bo velja tudi za tretje države, v kolikor Evropska skupnost z njimi sklene ustrezne dogovore.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in dolžnostih potnika v mednarodnem železniškem potniškem prometu (tretji železniški paket). Predlog besedila uredbe določa pravice in dolžnosti potnika v mednarodnem potniškem prometu. Določila predloga uredbe se nanašajo na mednarodni potniški promet znotraj skupnosti, kjer prevoze potnikov opravljajo prevozniki z licenco glede na *Direktivo 95/18/EC*. Določbe predloga uredbe pomenijo okvir za določitev minimalnih pogojev informiranja potnika: pred, med in po prevozu, pogoje prevoza, odgovornost prevoznika v primeru nesreče ali nezgode, zamude ali odpovedi prevoza, način asistence invalidom pri prevozu in na koncu pogoje pod katerimi prevozniki sodelujejo med seboj za učinkovito implementacijo določb predloga uredbe.

Predlog direktive Evropskega Parlamenta in Sveta, ki spreminja Direktivo Sveta 91/440/EGS o razvoju železnic Skupnosti (tretji železniški paket). Predlog direktive opre-

deljuje koncept "mednarodnega potniškega prometa". Vzpostavlja prost pristop do železniške infrastrukture tudi za opravljanje mednarodnega potniškega prometa vključno z možnostjo kabotaže in sicer najkasneje do 1. 1. 2010. V besedilu predloga se ukinja sedanja obveznost formiranja mednarodnih poslovnih združenj za pridobitev pristopa na železniško infrastrukturo.

Predsedstvo bo veliko pozornost namenilo tudi promociji varnosti v cestnem prometu. Na decembrskem Svetu EU so bili predstavljeni in sprejeti zaključki Sveta EU o varnosti v cestnem prometu. V zaključkih so bili poudarjeni ukrepi za razpolovitev števila mrtvih v prometnih nesrečah na ozemlju EU do leta 2010 in so namenjeni predvsem obvezi vseh držav članic, da še naprej sledijo najboljšim praksam, izboljšanju voznega parka v državah članicah, izboljšanju prometne infrastrukture in povečanju deleža vlaganj v cestno varnost.

Nadaljevalo se bo delo na *Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta, ki dopolnjuje Direktivo 1999/62/EC o zaračunavanju uporabe določnih infrastruktur za težka tovorna vozila (evrovinjeta)*. Aktivnosti na spremembah predloga direktive so se znova že začele. Predlog naj bi opredeljeval možnosti, da države članice EU, v skladu z načelom uveljavljenega principa subsidiarnosti uvajajo sisteme zaračunavanja stroškov za uporabo cestne infrastrukture, ki poleg stroškov na infrastrukturi upoštevajo tudi širše družbene stroške. Z novim predlogom direktive naj bi se državam članicam ponudil t.i. dinamični model zaračunavanja uporabnine za cestno infrastrukturo. Cestnine, ki se bodo zaračunavale v skladu z novo direktivo naj bi poleg stroškov vzdrževanja upoštevale tudi vrsto vozila, čas trajanja prevoza, poseben režim za okoljevarstvena in gosto naseljena območja in podobno.

Na področju letalskega prometa bo predsedstvo delalo na novih zakonodajnih predlogih, vključno z morebitnimi novimi predlogi glede dodelitve časovnih blokov, širitve pristojnosti Evropske letalske varnostne agencije, (področje priprave potrebnih evropskih letalskih standardov o varnosti zračnega prometa, izvajanje inšpekcijskega nadzora ipd.) in omogočanja dostopa do letalskih storitev potnikom z manjšo mobilnostjo.

Dokončali bodo tudi delo Sveta EU glede *Predloga direktive o licencah Skupnosti za kontrolorje zračnega prometa.* Predlog direktive določa pogoje, način in postopke za pridobitev in ohranjanje dovoljenja kontrolorjev letenja za delo v službi zračnega prometa ter imenovanje ali ustanovitev nacionalnega nadzornega organa države članice z namenom, da prevzame nadzor in naloge predpisane z zadevnim predlogom direktive. O predlogu direktive je potekala splošna razprava na Svetu EU v decembru 2004.

Na področju zunanjih odnosov se bo nadaljevalo podeljevanje mandatov za pogajanja EU z izbranimi tretjimi državami. Predsedstvo bo podprlo nadaljnja prizadevanja Komisije glede pogajanj z ZDA za sklenitev sporazuma o odprtem nebu.

Na področju pomorskega prometa si bo predsedstvo prizadevalo doseči napredek na revidiranem *Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do trga pristaniških storitev.* Predlog direktive se nanaša na vsa pristanišča držav članic, ki so imela v preteklih treh letih 1,5 mil ton pretovora ali 200.000 potnikov, v delih pristanišča, ki je namenjen prostemu trgu. Prost pretok pristaniških storitev sili pristanišča v zagotovitev storilnosti, pomorsko – prometne varnosti, varnosti v pristaniščih, okoljevarstvenih zahtev in obvezne javne storitve. Storitve se nanašajo na vodne poti v in iz pristanišč z specifičnimi varnostnimi omejitvami. Ponudniki pristaniških storitev in samoupravljalci naj ne bi imeli diskriminatornih omejitev pristopa k pristaniški infrastrukturi z namenom izvajanja njihovih storitev.

Predsedstvo si bo prizadevalo doseči tudi napredek glede zakonodajnih predlogov o pomorski varnosti *(Erika III)* ob izpostavitvi pomorske inšpekcije, še posebno v smislu pomorske administrativne presoje v okviru Mednarodne pomorske organizacije in Evropske agencije za pomorsko varnost, nadzora pomorskega prometa in pravnih podlag za odgovornost in odškodnine.

Na področju horizontalnih zadev bo predsedstvo nadaljevalo delo na različnih vsebinah v zvezi z *Evropskim satelitskim radijsko-navigacijskim sistemom "GALILEO"*. V letu 2005 bo ta projekt v razvojni in uveljavitveni fazi. Obsegal bo nadaljnji razvoj satelitov in komponent ozadja sistema kot tudi uveljavitev v orbiti. Predsedstvo bo posvetilo posebno pozornost varnosti, zaščiti in finančnim zadevam, mednarodnemu sodelovanju ter pogajanjem o koncesijskih pogodbah v povezavi z "GALILEOM". Predsedstvo si bo prizadevalo tudi za dosego sporazuma glede predloga programa *Marco Polo II,* kot tudi *Predloga uredbe glede določanja splošnih pravil za dodeljevanje finančne pomoči Skupnosti za vse-evropsko prometno omrežje in energijo*, ki za naslednje finančno obdobje od leta 2007–2013 določa pogoje, načine in postopke za pomoč, ki jo Skupnost nudi projektom skupnega interesa na področju trans-evropskega transportnega in energetskega omrežja in spreminja *Uredbo Sveta (EC) n° 2236/95*. Predlog uredbe bistveno povečuje višino sredstev za sofinanciranje TEN projektov in sicer naj bi se med leti 2007–2013 za te projekte namenilo 20,690 milijonov evrov, od tega za transportne projekte 20.350 milijonov evrov.

Prednostne naloge Slovenije:

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju spričeval vlakospremnemu osebju, ki upravlja lokomotive in vlake na železniškem omrežju Skupnosti (Tretji železniški paket). Slovenija podpira predlog direktive. S sprejetjem predloga direktive bo v Sloveniji potrebno spremeniti Zakon o varnosti v železniškem prometu s podzakonskimi akti. Implementacija predloga direktive v Sloveniji pomeni opredelitev enotnih pogojev in postopkov za izdajo licenc/certifikatov strojevodjem, ki upravljajo lokomotive in vlake na železniškem omrežju Skupnosti in s tem odpravo "tehničnih ovir" pri razvoju vseevropskega železniškega transporta, razvoj železniškega transportnega trga skupnosti ter hkrati ohranitev optimalnega nivoja varnosti v železniškem prometu, zagotavlja prost pretok delovne sile-strojevodij in še številne druge prednosti.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o odškodnini za neizpolnjevanje pogodbenih zahtev glede kakovosti v železniškem tovornem prometu (Tretji železniški paket). Slovenija podpira predlog uredbe in v svojem stališču navaja še določene pripombe glede določitve daljšega obdobje od objave uredbe do njene uveljavitve v državah članicah (najmanj dveletno obdobje) ter predlaga tudi, da se v besedilo predlagane uredbe vključi zahteva po informiranju upravljavca infrastrukture s strani prevoznika o vseh elementih prevozne pogodbe za določeno storitev, če ti elementi presegajo zahteve določene v tej uredbi. Kot posledico uveljavitve tega predloga uredbe bo potrebno v Slovenji spremeniti Zakon o prevoznih pogodbah.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in dolžnostih potnika v mednarodnem železniškem potniškem prometu (Tretji železniški paket). Slovenija podpira predlog uredbe. Kot druge države članice mora tudi Slovenija v skladu z določili te uredbe vzpostaviti sistem ukrepov za kaznovanje v primeru neizpolnjevanja določb le-te in vzpostaviti primerne mehanizma za implementacijo določb iz te uredbe.

Predlog direktive Evropskega Parlamenta in Sveta, ki spreminja Direktivo Sveta 91/440/EGS o razvoju železnic Skupnosti (tretji železniški paket). Slovenija se strinja z besedilom predloga direktive. Sprejem predloga direktive ne bo vplival na proračun, potrebno pa bo spremeniti nekatere predpise na tem področju. Implementacija direktive in s tem

povečanje mednarodnega potniškega prometa, bo posledično vplivala na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov motornih cestnih vozil za prevoz potnikov.

Pomembna je tudi nadaljnja promocija varnosti v cestnem prometu. Slovenija podpira vse aktivnosti, ki so namenjene izboljšanju varnosti v cestnem prometu. Na podlagi le-teh bo treba spremeniti predpise na tem področju: Zakon o varnosti v cestnem prometu, Nacionalni program prometne varnosti v cestnem prometu. V pripravi je nov nacionalni program prometne varnosti za obdobje 2005–2010, ki bo vsebine tega dokumenta tudi preciziral kot izhodišče. Nosilec vseh aktivnosti v zvezi z prometno varnostjo na cestah je Agencija za varnost v cestnem prometu, ki se ustanavlja na podlagi Zakona o varnosti v cestnem prometu. Postopek za ustanovitev agencije že poteka.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dovoljenjih za kontrolorje zračnega prometa Skupnosti določa pogoje, način in postopek za pridobitev in ohranjanje dovoljenja kontrolorjev letenja za delo v službi zračnega prometa ter imenovanje ali ustanovitev nacionalnega nadzornega organa države članice z namenom, da prevzame nadzor in naloge predpisane z zadevnim predlogom direktive. Predlog zadevnega predloga direktive je nastal zaradi dosega skupnih standardov, usklajenih z zakonodajo enotnega evropskega neba (SES – Single European Sky), ICAO (International Civil Aviation Organisation) in ESARR-jem 5. Predlagane rešitve so zelo podobne sedanjim slovenskim rešitvam, razen izredno strogih zahtev v predlagani direktivi glede nalog nacionalnega nadzornega organa in osebja tega organa.

Predlog direktiv Evropskega parlamenta in Sveta, ki dopolnjuje Direktivo 1999/62/EC o zaračunavanju uporabe določnih infrastruktur za težka tovorna vozila (evrovinjeta). Slovenija je do sedaj podpirala predlog sprememb predloga direktive Komisije in se do nekaterih določb predloga tudi posebej opredeljevala in sicer glede nihanja cestnin je Slovenija podpirala minimalno odstopanje od povprečne cestnine v regiji in to je najvišje možno odstopanje (do 100 odstotkov). Glede vračanja prihodkov iz naslova pribitka (mark-up) pa je Slovenija podpirala določitev razumne zgornje meje, ki naj ne bi bila višja od 25 odstotkov. V zvezi s pribitkom je Slovenija zagovarjala stališče, da se višek vrača v projekte istega koridorja. Slovenije si bo še nadalje prizadevala, da bo pri usklajevanju predloga sprememb direktive*1999/62/* upoštevan trajnostni razvoj prometnega sistema v Sloveniji in regiji.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do trga pristaniških storitev. Na področju pomorstva je zaradi pomena kopenskega tovornega prometa za slovensko gospodarstvo predlog direktive pomemben, saj bo prispeval k konkurenčnosti in liberalizaciji trga v EU na področju pristaniških storitev. Slovenija bo intenzivno sodelovala pri nadaljnjem usklajevanju predloga direktive in si bo v procesu sprejemanja predloga prizadevala, da bodo upoštevani slovenskega gospodarstva na tem področju.

Na področju pomorskega prometa Slovenija podpira tudi vse aktivnosti v povezavi z izvajanjem pomorske varnosti.

Slovenije bo še naprej aktivno sodelovala v okviru pogajanj EU z izbranimi tretjimi državami ter v nadaljnjih pogajanjih med EU in ZDA za sklenitev sporazuma o odprtem nebu. Slovenija bo stremela k sklenitvi takšnih sporazumov, da bodo primerni tudi za slovenske ponudnike storitev v mednarodnem zračnem prometu.

Slovenija podpira uravnotežen pristop k širitvi pristojnosti Evropske letalske varnostne agencije, v smislu posodobitve letalskega sektorja državne uprave ter izvajanjem pravnega reda EU na tem področju z zagotovitvijo upoštevanja interesa držav članic.

Slovenija nadalje podpira prizadevanja EU za pripravo in sprejem novih zakonodajnih predlogov glede dodelitve časovnih blokov in glede omogočanja dostopa do letalskih storitev potnikom z manjšo mobilnostjo.

Ravno tako bo Slovenija tudi v prihodnje podpirala vse aktivnosti v zvezi z Evropskim satelitskim radijsko-navigacijskim sistemom "GALILEO". GALILEO je prvi evropski vesoljski program, ki bo v sodelovanju z Evropsko vesoljsko agencijo financiran in upravljan s strani Evropske skupnosti. Pričakuje se, da bo neposredno ali posredno vplival k razvoju številnih področij, med drugim tudi na področje prometa.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi splošnih pravil za dodelitev finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih prometnih in energetskih omrežij in o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2236/95. Slovenija podpira predlog uredbe, ker si bo z novo uredbo izboljšala možnosti črpanja finančnih sredstev Skupnosti za izgradnjo prometne infrastrukture.

2.5.4. Politika do kemikalij

Prednostne naloge EU

Prednostne naloge EU na področju kemikalij se nanašajo na nadaljevanje dela na *Predlogu uredbe o celovitem sistemu registracije, vrednotenja in dovoljevanja kemikalij,* ki prinaša povsem nov pristop v politiki do kemikalij ter predlaga vzpostavitev celovitega sistema registracije, vrednotenja in dovoljevanja kemikalij (t.i. REACH – Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals). Svet EU bo skušal v letu 2005 razrešiti ključne dileme in odprta vprašanja v zvezi z delovanjem in učinki predlagane uredbe. Skušal bo doseči politični dogovor, vendar le ob upoštevanju ravnotežja med ekonomskim, socialnim, zdravstvenim in okoljskim vidikom uredbe.

Poleg obravnave uredbe REACH med prednostne naloge EU sodita tudi obravnavi *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta glede omejitev trženja in uporabe določenih policikličnih aromatskih ogljikovodikov v oljih za povečanje prožnosti in gumah (27. amandma k Direktivi Sveta 76/769/EGS)* in *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta glede omejitev trženja in uporabe toluena in triklorobenzena (28. sprememba direktive Sveta 76/769/EGS)*, kjer bo Svet EU prav tako skušal doseči politični dogovor.

Prednostne naloge Slovenije

Na področju kemikalij bo Slovenija tudi v letu 2005 namenila veliko pozornost obravnavi predlogov evropske kemijske zakonodaje. Za Slovenijo so namreč vsi instrumenti, ki prispevajo k bolj zdravemu naravnemu in človekovemu okolju, zelo pomembni, pri čemer pa so pomembne tudi posledice in učinki na slovensko gospodarstvo, zlasti na kemijsko industrijo.

Predlog uredbe REACH in oba predloga direktiv o omejevanju prometa in uporabe določenih nevarnih snovi bodo zapolnili vrzeli v obstoječi zakonodaji in vzpostavili nov pravni okvir za rabo kemikalij ter tako povečali zaščito okolja in zdravja ljudi. Vendar pa zahteve novih aktov temeljito posegajo v nekatere postopke in obveznosti zavezancev nove kemijske zakonodaje, zato bodo imeli predlogi tudi pomemben vpliv na obremenitve kemijske industrije.

V slovenski industriji delujejo podjetja, ki so tako proizvajalci kemikalij (snovi in pripravkov) kot tudi samo uporabniki kemikalij, zato je treba upoštevati učinke, ki nastanejo v celotni vrednostni verigi (value chain), in ne samo neposredno pri proizvajalcih kemijskih substanc (kemikalij). Med njimi prevladujejo mala in srednja podjetja. Slovenija si bo v svojih stališčih, ob prizadevanjih za maksimalno varstvo zdravja ljudi in okolja, prizadevala zagotoviti čim ugodnejše pogoje za obstoj in delovanje malih in srednjih podjetij, obdržati konkurenčnost kemijskega sektorja in spodbuditi inovacije na tem področju. Glede na to, da gre za vsebinsko izrazito interdisciplinarno področje, bo tudi v prihodnje posebna pozornost namenjena vključevanju vseh prizadetih partnerjev v pripravo stališč.

2.6. ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNA POLITIKA

2.6.1. Zaposlovanje

Prednostne naloge EU

V povezavi s pregledom izvajanja Lizbonske strategije in upoštevajoč poročilo delovne skupine pod vodstvom Wima Koka iz leta 2003 se bo EU v letu 2005 najprej posvetila pripravi *Skupnega poročila Sveta in Komisije o zaposlovanju 2004/2005*. Skupno poročilo Sveta in Komisije je del t.i. luksemburškega procesa in Evropske strategije zaposlovanja. Pripravljeno bo na podlagi nacionalnih akcijskih programov zaposlovanja 2004 in bo skupaj s Ključnimi sporočili (*Key Messages Paper*) predloženo Evropskemu svetu na spomladanskem zasedanju marca 2005. Svet EU bo v prvi polovici leta 2005 predvidoma tudi sprejel *Smernice za politike zaposlovanja držav članic* in *Priporočila državam članicam* glede izvajanja politik zaposlovanja.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija je pripravila *Nacionalni akcijski program zaposlovanja 2004*, v katerem je opredelila ključne prioritete na področju zaposlovanja. Program pa bo služil tudi kot ena izmed podlag za pripravo *Skupnega poročila Sveta in Komisije o zaposlovanju 2004/2005*. Ključne aktivnosti se nanašajo na pospeševanje zaposlovanja v Sloveniji, posebej žensk, mladih (prva zaposlitev) in deprivilegiranih družbenih skupin, na dvig izobrazbene in kvalifikacijske ravni aktivnega prebivalstva oziroma njegove poklicne usposobljenosti. Poleg tega je pozornost posvečena zmanjševanju strukturnih neskladij, vključevanju v aktivne programe zaposlovanja vseh mladih brezposelnih oseb, ki v šestih mesecih niso našle nove zaposlitve, oziroma za vse ostale, ki se v roku 12 mesecev niso zaposlili. Prizadevanja pa tečejo tudi v smeri zmanjševanja regijskih neskladij na trgu dela in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno.

V letu 2005 bo poleg priprave novih *Smernic za politike zaposlovanja držav članic* in *Priporočil državam članicam*, kjer bo potrebno posvetiti posebno pozornost priporočilom Sveta Sloveniji glede zaposlitvene politike, med prednostnimi nalogami Slovenije tudi priprava *Nacionalnega akcijskega programa zaposlovanja 2005*. Pričakovati je, da bodo tako nove smernice kot priporočila državam članicam ter s tem tudi novi nacionalni akcijski načrti zaposlovanja morali slediti sklepom ter ugotovitvam vmesnega pregleda izvajanja lizbonske strategije in doseganja lizbonskih ciljev na področju socialne politike in zaposlovanja.

2.6.2. Socialna politika

Prednostne naloge EU

EU se bo v letu 2005 osredotočila na sprejem *Agende socialne politike 2006–2010* in *Prvega skupnega poročila Sveta in Komisije o socialni zaščiti in socialni vključenosti*.

Posebna pozornost bo namenjena tudi pogajanjem o sprejemu *Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost – PROGRESS.* PROGRESS predstavlja temeljni program EU na področjih izvajanja Evropske strategije zaposlovanja, socialne zaščite in socialne vključenosti, varnosti in zdravja pri delu, izboljšanja delovnih pogojev, boja proti diskriminaciji in enakosti med spoloma. Program bo sprejet za obdobje 2007–2013 in bo pod svojim okriljem združeval vse dosedanje programe in proračunska sredstva na zgoraj omenjenih področjih. S tem bo dosežena večja preglednost in racionalizacija obstoječih programov.

Kar zadeva delovne pogoje, bo Svet EU poskušal najti kompromisno rešitev glede sprememb in dopolnitev *Direktive o določenih vidikih organizacije delovnega časa*, predvsem glede izjem pri določbah o tedenskem delovnem času. Predlog direktive ureja vprašanje delovnega časa in pravice delavcev do počitka in spreminja obstoječo direktivo predvsem v skladu s sodbami Sodišča Evropskih skupnosti v primerih SIMAP in Jaeger iz leta 2003, ko je sodišče razširilo definicijo delovnega časa. Poleg tega predlog direktive prinaša spremembe glede t.i. referenčnega obdobja (tj. obdobja, v katerem se upošteva 48-urni delavnik kot povprečni delovni čas) in možnosti odstopanja od maksimalnega 48-urnega tedenskega delovnega časa (t.i. opt out).

V letu 2005 se bo nadaljevala tudi razprava o predlogu *Direktive o delovnih pogojih za začasne delavce*. Predlog direktive ureja položaj delavcev, ki imajo pogodbo o zaposlitvi ali so v delovnem razmerju pri agenciji za začasno delo in so napoteni na delo k podjetju uporabniku, kjer opravljajo delo pod nadzorom in v skladu z navodili podjetja uporabnika. Direktiva je namenjena zagotovitvi varstva in izboljšanju kakovosti dela delavcev, zaposlenih pri agencijah oziroma delodajalcih, ki opravljajo dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku. Zakonodajni akt zagotavlja načelo enake obravnave ter vzpostavlja primeren okvir za uporabo instituta dela delavcev, zaposlenih pri takšnih agencijah.

V letu 2005 se pričakuje tudi predlog Komisije o *Direktivi o zaščiti osebnih podatkov delavcev*. Predlog direktive se nanaša na specifična vprašanja glede obdelave in pretoka podatkov, ki jih delodajalci pridobijo v procesu izbirnih postopkov pri zaposlovanju, pri obveznostih, ki izhajajo iz postopka zaposlitve delavca, in obveznostih glede izpolnjevanja pogojev glede varnosti in zdravja pri delu. Posebej velika pozornost bo namenjena vprašanjem soglasja delavca z zbiranjem osebnih podatkov, varovanju zdravstvenih podatkov delavca ter nadzoru delavca.

Na področju socialne varnosti se bo Svet EU osredotočil na obravnavo uredbe, ki bo namenjena implementaciji *Uredbe 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti.*

Glede varnosti in zdravja pri delu bosta Svet EU in Evropski parlament poskušala doseči dogovor o besedilu *Direktive o izpostavljenosti delavcev optičnemu sevanju*, prav tako pa bo Svet začel z obravnavo predloga *Direktive, ki spreminja direktivo o rakotvornih in mutagenih snoveh*. *Direktiva o izpostavljenosti optičnim sevanjem* vzpostavlja minimalne zdravstvene in varnostne zahteve glede izpostavljenosti delavcev omenjenemu sevanju in upošteva splošno sprejete smernice Mednarodne komisije za varstvo pred neionizirnimi sevanji (International Commission for Non-Ionising Radiation Protection – ICNIRP) glede omejitev pri izpostavljenosti. Standardi in smernice, ki jih določa predlog direktive, se nanašajo zgolj na učinke, ki jih ima optično sevanje na kožo in oči. Predlog direktive nalaga nekatere obveze delodajalcem. Ti so tako dolžni ocenjevati stopnjo tveganja za delavca in zmanjševati izpostavljenost, priskrbeti zdravstveni nadzor in seznaniti delavce s posledicami izpostavljenosti optičnim sevanjem.

Na področju politike enakih možnosti bo v letu 2005 v EU zelo pomembna obravnava predloga *Uredbe o ustanovitvi Evropskega inštituta za enakost med spoloma*. Inštitut naj bi skrbel za zbiranje in posredovanje informacij, opozarjal na probleme enakosti med spoloma ter razvijal orodja za uveljavljanje načela enakosti v različnih politikah. Pomemben bo tudi dogovor med Svetom EU in Evropskim parlamentom o sprejetju prenovljene *Direktive o uveljavitvi načela enakih možnostih in enake obravnave moških in žensk pri zaposlovanju in delu*. Namen predlagane direktive je posodobitev obstoječih direktiv z obravnavanega področja in sicer tako, da bi obstajalo enotno in jasno besedilo, ki bi odražalo uveljavljeno sodno prakso in tako prispevalo k pravni jasnosti in zanesljivosti.

Prednostne naloge Slovenije

Za Slovenijo bo v letu 2005 ena najpomembnejših prioritet sporazum o spremembi *Direktive o delovnemu času*.

Slovenija načeloma podpira sprejem tega zakonodajnega predloga, saj naj bi z določanjem nekaterih strožjih pogojev glede dela in počitka na eni strani ščitil zdravje in varnost delavcev. Na drugi strani pa bi hkrati z nekaterimi rešitvami omogočal večjo fleksibilnost tudi delodajalcem. Predlog direktive bo vsekakor vnesel nekatere spremembe v slovensko delovno-pravno zakonodajo, prav tako pa bi bilo potrebno v dogovarjanje vključiti socialne partnerje. Direktiva bi lahko imela še posebej velike posledice za zdravstveni sektor v Sloveniji, zato bo Slovenija zagovarjala takšne rešitve, ki bodo poudarjale pomen kolektivnega dogovarjanja socialnih partnerjev, hkrati pa se bo zavzemala tudi za možnost, da se v izjemnih primerih vprašanja delovnega časa urejajo na podlagi zakonskih določb.

Zelo pomembna bodo tudi pogajanja o *Programu za zaposlovanje in solidarnost za obdobje 2007–2013 – PROGRESS*. Slovenija podpira predlog enotnega programa, saj bo poenostavil obstoječe programe, prinesel večjo usklajenost med posameznimi področji programa ter odpravil podvajanje instrumentov. Slovenija si bo prizadevala za povečanje obsega sredstev, namenjenih programu, in za takšno prerazporeditev sredstev med različnimi področji programa, ki bo odsevala slovenske prioritete, še posebej na področju zaposlovanja. Prav tako je pomembno zagotoviti, da program ne bo krčil sredstev in ciljev obstoječih programov, ampak jih bo dopolnil in nadgradil.

Kar zadeva *Direktivo o začasnih delavcih*, Slovenija podpira temeljni namen in poglavitne rešitve, ki jih ta vsebuje. Delavcem, ki so zaposleni pri agencijah za začasno delo, je treba omogočiti enako obravnavo, kot velja za redno zaposlene delavce, in s tem narediti začasno delo za privlačnejšo obliko zaposlovanja. V zvezi z nerešenim vprašanjem prehodnega obdobja za uveljavitev enake obravnave začasnih delavcev glede plačila Slovenija podpira rešitve, ki temeljijo na avtonomiji socialnih partnerjev in ki zagotavljajo čim boljšo zaščito začasnih delavcev.

Glede *Programa socialne politike za obdobje 2006–2010* Slovenija poudarja, da je najboljši način za doseganje socialne vključenosti zaposlitev. V tem okviru daje Slovenija še posebno velik poudarek ukrepom podaljševanja delovne dobe starejših delavcev (med 55 in 64 let starosti) in posledično opuščanje spodbud za zgodnje upokojevanje, povečanju mobilnosti delavcev in delavk med sektorji in regijami, spodbujanju in razvijanju fleksibilnih oblik zaposlovanja (kot npr. skrajšan delovni čas, delo na domu) in razvijanju ustreznih programov, ki bodo motivirali brezposelne osebe, še posebej mlade, invalide, ženske, starejše in druge težje zaposljive skupine za ponovno vključitev na trg dela.

Višja stopnja zaposlenosti bo ugodno vplivala na trajnost pokojninskega sistema, slednjo pa je dolgoročno mogoče zagotoviti le z večjim deležem zavarovancev v celotnem prebivalstvu in z daljšim delovno aktivnim obdobjem vsakega posameznika. Slovenija si bo prizadevala oblikovati politiko aktivnega staranja, ki bo temeljila na zdravju, socialni vključenosti in socialni varnosti, ter uvesti konkretne ukrepe za odpravljanje diskriminacije starejših delavcev pri zaposlovanju. Za učinkovitejše delovanje trga dela so pomembni tudi ukrepi za dvig izobrazbene ravni prebivalstva, spodbujanje vseživljenjskega učenja in dodatnega usposabljanja. Hkrati je nujna tudi uskladitev in prilagoditev poklicnega izobraževanja potrebam trga dela.

Slovenija bo posebno pozornost posvetila tudi spremljanju področja socialnih storitev splošnega pomena ter spremljanju razvoja področne zakonodaje v zvezi s temi storitvami. Zaradi dejstva, da utegne razprava o socialnih storitvah splošnega pomena v EU zajeti tudi vprašanja, povezana z morebitno harmonizacijo omenjenega področja v EU in liberalizacijo omenjenih storitev, je zelo pomembno, da se Slovenija čimprej opredeli do teh vprašanj. V ta namen namerava Slovenija okrepiti medresorskega sodelovanje in ustanoviti posebno delovno skupino.

Na področju enakih možnosti Slovenija podpira ustanovitev Evropskega inštituta za enakost spolov, ki bi kot koordinacijska organizacija združevala raziskovalce in strokovnjake ter ustvarjala povezave na področju enakosti spolov. Prav tako je ustanovitev inštituta, ki bi zbiral in razširjal informacije glede enakosti spolov in uvajal integracijo načela enakosti spolov na mednarodnem področju, velikega pomena za krepitev politike enakosti spolov na nivoju EU. Slovenija bo posebno pozornost posvetila možnosti kandidiranja za pridobitev sedeža Evropskega inštituta za enakost spolov. S tem bi lahko pomembno prispevala k ugledu in prepoznavnosti Slovenije v Evropi in potrdila prizadevanja na področju politike enake obravnave moških in žensk v Sloveniji.

2.6.3. Zdravstvo

Prednostne naloge EU

V središču pozornosti bo priprava nove *Zdravstvene strategije EU*. Prav tako bo pozornost posvečena razvoju dogodkov v zdravstvenem varstvu, kjer bo v ospredju:

– *mobilnost pacientov* in razvoj dogodkov glede notranjega trga za zdravstvene sisteme ter s tem povezano *delo skupine visokih predstavnikov za zdravstvene storitve in zdravstveno oskrbo*

– *ocena strategije e-zdravja*

– sodelovanje med državami članicami z namenom boljšega razumevanja vzrokov in učinkovitih mehanizmov za zmanjšanje razlik v zdravju ter primerjava med rezultati teh prizadevanj med državami članicami

– razširitev uporabe *odprte metode koordinacije* na področje zdravja.

Na zakonodajnem področju bo izrednega pomena razprava o predlogu *Uredbe o zdravilih za pediatrično uporabo*. Uredba ureja razvoj zdravil za humano rabo z namenom, da se zadosti posebnim terapevtskim potrebam pediatrične populacije, ne da bi otroke izpostavljali nepotrebnim kliničnim preizkusom. Cilj uredbe je izboljšati zdravje otrok s povečanjem obsega raziskav, razvoja in odobritev zdravil za uporabo pri otrocih.

Evropska komisija namerava v letu 2005 predložiti v obravnavo Svetu EU in Evropskemu parlamentu predlog *Uredbe o inženiringu človeških tkiv.* Namen uredbe je vzpostaviti enoten evropski regulatorni okvir na področju produktov temelječih na inženiringu človeških tkiv, ki bi omogočal prost pretok takšnih proizvodov v Evropski uniji. S tem bi se zmanjšale nacionalne ovire, ki izhajajo iz različnih načinov urejanja tega področja ali iz različnih varnostnih in zdravstvenih zahtev za podobne izdelke v državah članicah. To pa bolnikom v različnih državah članicah omogočilo lažji dostop do omenjenih izdelkov. Vzpostavitev enotnega sistem urejanja področja inženiringa človeških tkiv je še posebej pomembna, saj gre za enega izmed najhitreje rastočih in najbolj inovativnih področij v Evropski uniji, ki lahko pomembno prispevajo k zdravljenju bolnikov.

Na področju zdravstvenih pripomočkov je predvidena revizija *Direktive 93/42 o zdravstvenih pripomočkih.* Predlog spremembe direktive naj bi dopolnil obstoječo direktivo na področju informacij o kliničnih testiranjih medicinskih pripomočkov in izjav o skladnosti. Prav tako naj bi poskrbel za večjo transparentnost in omogočal javnosti lažji dostop do informacij. Pojasnil in podrobneje uredil pa naj bi tudi vlogo Evropske agencije za evaluacijo zdravil.

Na področju boja proti uživanju tobaka bodo podani *novi zakonodajni predlogi in sicer v zvezi z sestavinami tobačnih izdelkov, merskimi standardi, zdravstvenimi opozorili na tobačnih izdelkih ter oštevilčevanju in sledljivostjo tobačnih izdelkov*. Sicer pa bodo na mednarodni ravni v okviru boja proti tobaku najpomembnejši začetek *pogajanj o protokolih k Okvirni konvencije WHO o kontroli tobaka*. Poleg

tega pa bodo v okviru Svetovne zdravstvene organizacije v ospredju pogajanja o *reviziji Mednarodnega zdravstvenega pravilnika*.

Ostala področja kjer utegne Unija ukrepati so še varnost bolnikov, biološki terorizem, alkohol in načrtovanje pripravljenosti na pandemije.

Prednostne naloge Slovenije

V okviru nove Zdravstvene strategije EU in mobilnosti bolnikov namerava Slovenija uvrstiti tudi kakovost in varnost v zdravstvu. Slovenija bo tako posvetila veliko pozornost razvoju dogodkov glede *mobilnosti pacientov in notranjega trga zdravstvenih storitev*. Tematika mobilnosti pacientov in notranjega trga zdravstvenih storitev je še posebej pomembna zaradi vpliva na sisteme financiranja zdravstvenega zavarovanja, prav tako se s tem posega na področje urejanja zdravstvenih sistemov v državah članicah. Slovenija poudarja, da bi bilo treba kot prednostne naloge evropskega sodelovanja obravnavati *izmenjavo izkušenj držav članic o urejanju čezmejnega sodelovanja pri zagotavljanju zdravstvenega varstva* (kar omogoča boljšo izrabo vseh razpoložljivih virov), *ustanavljanje referenčnih centrov*, *sodelovanje na področju presoje zdravstvenih tehnologij* in predvsem z vidika novih držav članic podpore investicijam v zdravje in *izboljšanje delovanja zdravstvenih sistemov okviru obstoječih in bodočih finančni instrumentov EU*.

V kontekst prioritet Slovenije je uvrščeno tudi področje zmanjševanja razlik v zdravju ter mehanizmi, ki jih različne države članice implementirajo za njihovo odpravo.

Na področju zdravil bo za Slovenijo najpomembnejši dogovor glede U*redbe o zdravilih za pediatrično uporabo*. Po opravljenih študijah naj bi sprejem uredbe bistveno pripomogel k večji preizkušenosti in varnosti zdravil za otroke. Hkrati pa bi to pomenilo tudi malenkostno povečanje cen zdravil (za približno 0,5 odstotka), kar bi nedvomno vplivalo na financiranje zdravstvenega zavarovanja. Poleg tega utegne imeti predlog uredbe posledice za slovensko generično industrijo, saj predlog uredbe kot obliko nagrajevanja za opravljene raziskave zdravil za pediatrično rabo podaljšuje obdobje patentne zaščite inovativnih zdravil.

V skladu z dosedanjo politiko bo Slovenija aktivno sodelovala pri sprejemanju politik, zakonodajnih in drugih ukrepov na ravni EU, katerih cilj je spodbujanje zdravega življenjskega sloga, še posebej na področju omejevanja uporabe tobačnih izdelkov (vključno s pogajanji o protokolih k Okvirni konvencije WHO o kontroli tobaka), rabe alkohola, prehranske politike ipd. Posebna pozornost bo namenjena tudi zakonodajnim predlogom v zvezi z zagotavljanjem varnosti tkiv in celic človeškega izvora, novo ureditvijo medicinskih pripomočkov, pripravi in izvajanju skupnih ukrepov na področju spremljanja in obvladovanja nalezljivih bolezni na ravni EU in na globalni ravni (Mednarodni zdravstveni pravilnik Svetovne zdravstvene organizacije) ter pripravljenosti na grožnje, povezane z bioterorizmom.

2.6.4. Kultura, avdiovizualna politika, mladina

Prednostne naloge EU

Kultura

EU po vso pozornost posvetila sprejetju *novega programa za kulturo po letu 2006*, ki bo nasledil obstoječi program »*Kultura 2000«*.

Splošni cilj programa je krepitev evropskega kulturnega prostora skozi razvijanje kulturnega sodelovanja med ustvarjalci, kulturnimi delavci in institucijami, z namenom spodbujanja evropskega državljanstva. Cilj je sestavljen iz treh osnovnih elementov: transnacionalne mobilnosti oseb, transnacionalne mobilnosti umetniških del in medkulturnega dialoga. Predlagani finančni okvir programa znaša 408 milijonov evrov za programsko obdobje 2007–2013.

Dokument je že bil v obravnavi na Coreper I oktobra 2004 in na Svetu za izobraževanje, kulturo, mladino novembra 2004. Političnega soglasja o pravni podlagi za novi program ne bo mogoče doseči pred končanim delom začasnega odbora Evropskega parlamenta za nove finančne perspektive Skupnosti 2007–2013.

EU bo poskušala doseči napredek pri prioritetah, ki izhajajo iz novega, v letu 2004 potrjenega *Delovnega načrta o evropskem sodelovanju na kulturnem področju 2005–2006:*

– lizbonska strategija (doprinos ustvarjalnosti in kulturnih industrij k evropski rasti in povezanosti);

– usklajevanje in uvajanje digitalizacije na področju kulture;

– kulturni portal (za izboljšanje informiranja o mobilnosti umetnikov, mobilnosti umetniških del in medkulturnem dialogu);

– mobilnost oseb in zbirk (reševanje problematike obdavčevanja mobilnih umetnikov).

Luksemburško predsedstvo bo posebno pozornost namenilo razvoju kulturnega turizma in medkulturnega dialoga.

Nadaljevala se bodo pogajanja *o Konvenciji za zaščito raznolikosti kulturnih vsebin in umetniškega izražanja pri organizaciji UNESCO*, kjer bo Odbor za kulturo Sveta EU imel vlogo posebnega telesa v podporo Komisiji pri vodenju pogajanj v imenu Skupnosti.

Avdiovizualna politika

Na avdiovizualnem področju *poteka razprava o novem programu*, ki bo po letu 2006 nadomestil programa *»Media Plus«* in *»Media Training«*. Komisija navaja dejstvo, da avdiovizualni sektor predstavlja ključni element pri vzpostavljanju zavesti o evropskem državljanstvu in kulturi. Evropski avdiovizualni sektor je še vedno zelo razdrobljen, zato se je EU odločila, da bo nadaljevala s podpornim programom, ki bo prispeval k preobrazbi evropskih kulturnih vrednot v konkurenčno svetovno avdiovizualno industrijo. Novi program naj bi deloval kot pomemben instrument, ki bi z ukrepi pozitivne diskriminacije zagotovil ustrezno ravnotežje med državami z obsežno avdiovizualno produkcijo in s širokim jezikovnim območjem v primerjavi z državami s skromnejšo produkcijo in ožjim jezikovnim območjem.

Predlagani finančni okvir programa znaša 1.055 milijonov evrov za programsko obdobje 2007–2013.

Dokument je že bil v obravnavi na Coreper I oktobra 2004 in na Svetu za izobraževanje, kulturo, mladino novembra 2004. Političnega soglasja o pravni podlagi za novi program ne bo mogoče doseči pred končanim delom začasnega odbora Evropskega parlamenta za nove finančne perspektive Skupnosti 2007–2013.

V letu 2005 bo še poudarek na sprejetju:

– *Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o filmski zapuščini in konkurenčnosti s to povezanih industrijskih dejavnosti* in

– *Priporočila o zaščiti mladoletnih oseb in človeškega dostojanstva in pravice do odgovora v povezavi s konkurenčnostjo evropske avdio-vizualne industrije in industrije on-line informacijskih storitev.*

EU bo nadaljevala s pripravami sprememb *Direktive o televiziji brez meja,* ki bo predvidoma predstavljena leta 2006.

Mladina

Na področju mladine se bosta predsedstvi trudili zato, da bi dosegli dogovor o novem mladinskem programu 2007–2013 *Mladina v akciji.* Predlog pravne podlage za omenjeni program odseva razvoj skupnega delovanja na področju mladine po sprejemu Bele knjige o mladini 2001,

upošteva skupne cilje Sveta za sodelovanje in informiranje mladih, kakor tudi dogovore v okviru različnih resolucij Sveta na področju mladine. Cilji novega programa so: spodbujanje aktivnega državljanstva mladih, še posebej evropskega; razvoj solidarnosti mladih za krepitev socialne povezanosti; spodbujanje medsebojnega razumevanja med narodi; prek mladine prispevati k razvoju kakovosti podpornih sistemov za mlade in sposobnosti organizacij civilne družbe; spodbujanje evropskega sodelovanja na področju mladinskih politik.

Dokument je Coreper I obravnaval oktobra 2004, Svet za izobraževanje, mladino, kulturo ga je obravnaval novembra 2004. Političnega soglasja o pravni podlagi za novi program ne bo mogoče dosegati pred končanim delom začasnega odbora EP za nove finančne perspektive Skupnosti 2007–2013 (koncem maja/junija 2005).

Pobuda za sklenitev novega *Evropskega pakta za mladino*, ki poziva k temu, da bi mladim dali višjo prioriteto v revidirani Lizbonski strategiji, je bila posredovana vsem članom Evropskega sveta. Njen namen je oblikovanje pozitivnega stališča in podpore procesu, ki bo vodil v potrditev nove prioritete na zasedanju Evropskega sveta spomladi leta 2005.

Prednostne naloge Slovenije

Kultura in avdiovizualna politika

Slovenija je v uradnih stališčih izrazila pozitivno mnenje k zakonodajnima predlogoma o novih programih na področju kulture in avdio-vizualne politike in bo zato podpirala vse aktivnosti, ki bodo usmerjene k čimprejšnjemu sprejetju novih programov. Pri tem Slovenija razume, da novi program Kultura 2007 vsebinsko podpira in nadgrajuje programe sodelovanja med članicami na področju promocije skupne kulturne dediščine v skladu s 151. členom Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Pri novem programu *Kultura 2007* se bo Slovenija zavzemala za realno povečanje proračuna programa, za dopolnitev, ki bi dala pravno podlago financiranju študij na področju razvoja kulturnih politik in za vključitev določbe, ki bi dala pravno podlago za spremljanje in ustrezno ukrepanje z vidika prednostnega vključevanja novih držav članic v program. Za razpravo na pristojnih finančnih delovnih telesih Sveta je pomembna obrazložitev Komisije, da predlagani proračun za novi kulturni program ne predstavlja povečanja sredstev za kulturno delovanje Skupnosti, ampak samo združuje vse prejšnje oblike pomoči Skupnosti na področju kulture. Pomembno je tudi dejstvo, da Slovenija odlično črpa sredstva iz tega programa (presežek).

Slovenija si bo prizadevala uresničevati cilje *delovnega načrta Sveta na področju kulture 2005–2006*, še posebej na področju lizbonske strategije, saj se zaveda, da ustvarjalnost in kulturne industrije doprinašajo k evropski rasti in povezanosti.

Zavzemala se bo tudi za učinkovito črpanje sredstev Evropskega regionalnega sklada za področje kulturne dediščine in multimedijskih centrov.

Nadalje se bo Slovenija aktivno vključevala v proces pogajanj o Konvenciji za zaščito raznolikosti kulturnih vsebin in umetniškega izražanja pri organizaciji UNESCO.

Mladina

Slovenija podpira predlog novega programa Skupnosti 2007–2013 na področju mladine (Mladina v akciji).

Za nadaljevanje političnega sodelovanja na področju mladine sta še posebej pomembni pobuda za sklenitev novega "Pakta za mladino" in Komunikacija Evropske komisije »Bela knjiga o novem zagonu za evropsko mladino«: evaluacija aktivnosti v okviru evropskega sodelovanja na področju mladine«. Namen prve je postaviti skrb za mlade med prioritete revidirane lizbonske strategije, druge pa razmislek o novih prioritetah evropskega sodelovanja na področju mladine.

2.7. OKOLJE

Prednostne naloge EU

Ključni okoljski cilji in prednostne naloge dolgoročne politike EU na področju varstva okolja so opredeljeni v *Šestem okoljskem akcijskem programu za obdobje 2002–2012* ter se nanašajo na podnebne spremembe, na naravo in biološko raznovrstnost, na okolje, zdravje in kakovost življenja ter na naravne vire in odpadke. Med ključne naloge EU sodi tudi vodilna vloga EU v mednarodnih procesih na področju trajnostnega razvoja.

Prednostne naloge EU na področju okolja za leto 2005 obsegajo obravnave nekaterih manjkajočih tematskih strategij, ki izhajajo iz *Šestega okoljskega akcijskega programa,* aktivnosti na področju podnebnih sprememb, obravnave številnih zakonodajnih aktov na področju varstva narave in biološke raznovrstnosti, varstva zdravja in kakovosti življenja, ravnanja z odpadki, okolju prijaznega vodenja, izvajanje *Akcijskega plana za okoljske tehnologije* ter različne pobude za promocijo trajnostnega razvoja na mednarodnih ravneh.

Svet EU bo v okviru postopkov sprejema manjkajočih tematskih strategij začel oziroma nadaljeval razprave o:

– *Tematski strategiji za tla*, ki se bo nanašala na preprečevanje onesnaževanja tal, erozije, degradacije, izgube tal in na hidrogeološka tveganja ob upoštevanju regionalnih posebnosti ter značilnosti.

– *Tematski strategiji o trajnostni rabi in gospodarjenju z viri*, ki bo opredelila cilje za učinkovito rabo virov ter opredelila pogoje in ukrepe za spodbujanje okoljske učinkovitosti in trajnostne rabe surovin, energije, vode in drugih virov.

– *Tematski strategiji za trajnostno rabo pesticidov*, ki se bo nanašala na različne ukrepe za zmanjševanje nevarnosti za zdravje in okolje zaradi rabe pesticidov.

– *Tematski strategiji o preprečevanju nastajanja in recikliranju odpadkov*, ki bo med drugim opredelila ukrepe za zagotavljanje ločevanja na viru, zbiranje in recikliranje prioritetnih tokov odpadkov ter spodbudila prenos okoljsko sprejemljivih tehnologij za recikliranje odpadkov in ravnanje z le-temi v prakso.

– *Tematski strategiji za varstvo in ohranitev morskega okolja*, ki bo zasnovana na ekosistemskem pristopu, in bo nadgrajevala obstoječe smernice za identifikacijo vseh potencialnih nevarnosti škodljivih vplivov za morsko okolje in njihovo oceno, pri čemer bodo upoštevani predvsem (i) regionalna raznolikost in ekološke značilnosti morij, (ii) dejansko stanje kakovosti morij, (iii) obremenitve posameznih morij, (iv) politične, socialne in ekonomske značilnosti posameznih regij in (v) obstoječi mednarodni sporazumi.

– *Tematski strategiji za zrak*, ki bo okrepila skladno in integrirano politiko varstva zraka in bo urejala prednostne naloge za nadaljnje ukrepe – preglede in spremembe standardov kakovosti zraka.

– *Tematski strategiji o urbanem okolju*, ki bo spodbujala celosten horizontalni pristop za izboljšanje kakovosti urbanega okolja.

Na področju podnebnih sprememb se bo skušal doseči napredek pri pripravi srednjeročnih in dolgoročnih strategij in ciljev, ki bodo pripomogle k izpolnjevanju zavez iz *Kyotskega protokola*. Sočasno se bo spremljala učinkovitost sistema trgovanja z emisijami. Posebna pozornost bo namenjena zakonodajnim predlogom, ki se nanašajo na fluorirane toplogredne pline in vključitvi letalskega prometa v sheme trgovanja z emisijami toplogrednih plinov.

Prednostne naloge EU na področju nadgrajevanja zakonodajnega okvira obsegajo obravnavo zlasti naslednjih zakonodajnih aktov:

– Skušalo se bo doseči dogovor glede *Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+)*. Predlog vzpostavlja nov finančni mehanizem za okolje, ki bo začel veljati 1. 1. 2007. S tem datumom bodo prenehali veljati obstoječi finančni mehanizmi na področju okolja (LIFE Okolje, Narava in Tretje države, Urbani program, NVO program in program Forest Focus).

– Skušal se bo doseči politični dogovor glede *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v skupnosti* – o t.i. INSPIRE direktivi. Predlog direktive uvaja enoten sistem prostorskih informacij in bo omogočil boljše preprečevanje in boljše upravljanje s potencialnimi okoljskimi grožnjami. Sistem predstavlja tudi podlago za boljše izvajanje *Šestega okoljskega akcijskega programa*.

– Začela se bo razprava o *Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta*, ki uvaja norme za nastavljanje pasti brez mučenja za določene živalske vrste, katera se nanaša na prenos Sporazuma o mednarodnih smernicah za humano nastavljanje pasti za lov devetnajstih živalskih vrst.

– Skušalo se bo zaključiti z delom na *Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti kopalnih voda*, ki prinaša strožje zdravstvene standarde za kopalne vode.

– Skušalo se bo zaključiti z delom na *Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta glede vsebnosti žvepla v ladijskem gorivu*, ki prinaša strožje mejne vrednosti za žveplo v ladijskih gorivih od leta 2008.

– Skušalo se bo doseči napredek v obravnavi *Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju Evropskega registra onesnaževal,* katere glavni namen je preko celovitega in jasnega evropskega registra zagotoviti javni dostop do okoljskih informacij.

– Skušalo se bo doseči napredek v obravnavi *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti podzemnih voda*, ki prinaša nove zahteve glede nadzora nad kakovostjo in onesnaževanjem podzemnih voda ter zavezuje države članice, da zagotavljajo ustrezen nadzor, da identificirajo trende onesnaževanja podzemnih voda ter da ustrezno ukrepajo.

– Sprejeta naj bi bila *Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o pošiljkah odpadkov*, ki krepi obstoječe sisteme nadzora nad pošiljkami odpadkov, tako v korist varstva okolja, kot tudi v korist podjetij, ki se ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo.

– Sprejeta naj bi bila *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in akumulatorijih in izrabljenih baterijah in akumulatorjih*, ki določa obveznost zbiranja in recikliranja za vse baterije in akumulatorje, ki so dani na trg EU.

– Sprejeta naj bi bila *Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o rudarskih odpadkih,* katere glavni namen je preprečiti dolgoročno onesnaževanje voda in tal iz odlagališč in skladišč rudniških odpadkov.

– Dokončano naj bi bilo delo na *Sklepu o sklenitvi Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah* in na *Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju določil Aarhuške konvencije v evropskih institucijah in organih Evropske unije.* Navedeni sklep je tik pred sprejemom, obravnava uredbe pa se bo nadaljevala z drugim branjem v Evropskem parlamentu. Napredek naj bi bil dosežen v obravnavi *Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu javnosti do pravnega varstva v okoljskih zadevah.*

Prednostne naloge Slovenije

Cilji in prednostne naloge Slovenije na področju varstva okolja so skladni s *Šestim okoljskim akcijskim programom EU*. Opredeljeni so v Nacionalnem programu varstva okolja (NPVO) in izhajajo iz ocene stanja okolja ter prevladujočih trendov v okolju v Sloveniji. Nanašajo se zlasti na pet prednostnih področij: trajnostni razvoj, podnebne spremembe, ohranjanje narave in biološka raznovrstnost, kakovost življenja ter odpadki in industrijsko onesnaževanje ter vključujejo tako obravnavo tematskih strategij kot obravnavo predloženih zakonodajnih aktov EU.

Prednostne naloge Slovenije na področju tematskih strategij so:

– Sodelovanje pri pripravi *Tematske strategije za tla*. Obdelovalna tla v Sloveniji predstavljajo približno 32 odstotkov površine. Z intenzivno industrializacijo in kmetijsko proizvodnjo, pa tudi zaradi gostega prometa in poselitve, so plodna tla in gozdovi po drugi svetovni vojni, predvsem pa v zadnjih 20 letih, utrpeli veliko škode. Problematika varstva tal sodi med prednostna področja varstva okolja, zato se bo Slovenija aktivno vključila v pripravo omenjene strategije.

– Sodelovanje pri pripravi *Tematske strategije za trajnostno rabo pesticidov*.

– Nadaljevanje dela na *Tematski strategiji o preprečevanju nastajanja in recikliranju odpadkov.*

– Sodelovanje pri pripravi *Tematske strategije za varstvo in ohranitev morskega okolja*. Slovenija spremlja razvoj *Strategije za zaščito in ohranjanje morskega okolja* in pri njem aktivno sodeluje. Podpira dodatne zahteve glede vključevanja tretjih držav, vključevanja regionalnih ribiških organizacij in ostale zainteresirane javnosti ter glede izobraževanja. Slovenija si prizadeva za delitev na ekoregije, pri čemer podpira predvsem opredelitev Jadrana kot pod-ekoregije Sredozemskega morja ter za dolgoročno vključitev ciljev Strategije v politične obveze.

– *Tematska strategija o urbanem okolju*. Slovenija si prizadeva, da bi se v Strategijo enakovredno vključilo vse tri vidike trajnostnega razvoja, da bi Strategija obravnavala zlasti naslednje prednostne teme razvoja urbanih območij: upravljanje z okoljem v urbanih območjih (urban environmental management), trajnostni promet (sustainable transport), urbanizem (urban design) in trajnostna gradnja (sustainable construction) ter da bi strategija opredelila postopke za boljše vodenje na mestni ravni. Slovenija bo vzpostavila "urbani consortium", ki bo sodeloval pri snovanju nove strategije.

– Na področju podnebnih sprememb – srednjeročnih in dolgoročnih strategij in ciljev, se Slovenija pridružuje ostalim državam članicam EU in si prizadeva za čimprejšnje globalno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Z zmanjševanjem je potrebno začeti takoj, saj vsakršne zamude terjajo zahtevnejše prilagajanje. Z zamujanjem se povečuje tudi tveganje za pojav morebitnih hitrih sprememb podnebja, na katere bi se zelo težko prilagodili ali pa to sploh ne bi bilo več mogoče. Ob navedenem si Slovenija prizadeva za večji pomen novih, okolju prijaznih tehnoloških rešitev.

Prednostne naloge Slovenije na področju sprejemanja zakonodajnih aktov EU so:

– *Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+)*. Slovenija podpira Uredbo in meni, da je predlagana uredba dober finančni instrument za okolje v okviru nove finančne perspektive, še posebej na področju programov izvajanja okoljske zakonodaje. Slovenija pričakuje, da bo Evropska komisija vključila v proces priprave strateških programov države članice ter tako zagotovila dovolj časa za pripravo nacionalnih programov in projektov. Slovenija si bo prizadevala za ustrezno mesto in obseg financiranja programa Natura 2000.

– *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o kvaliteti kopalnih voda*. Slovenija podpira predlog nove kopalne direktive v celoti. Predlagani sistem razvrščanja kopalnih voda v razrede je za Slovenijo sprejemljiv, prav tako pa so sprejemljive predlagane mejne vrednosti in načini statističnih izračunov. Slovenija meni, da so predlagane mejne vrednosti dovolj stroge za obdobje do leta 2015.

– *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta glede vsebnosti žvepla v ladijskem gorivu*. Slovenija si bo prizadevala za čim kasnejši datum uveljavitve direktive.

– *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti podzemnih voda*. Slovenija se strinja s splošnim generalnim konceptom predloga direktive o zaščiti podzemne vode pred onesnaženjem. Prizadevala si bo zlasti za postavitev reprezentativne mreže monitoringa, ki bo osnova za realno ocenjevanje kemijskega stanja. Merilna mreža naj bi bila opredeljena na osnovi konceptualnega razumevanja hidrogeoloških karakteristik vodnega telesa ter glede na pritiske in vplive.

– *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in akumulatorjih in izrabljenih baterijah in akumulatorjih*. Slovenija podpira sprejem direktive. V Sloveniji ni proizvodnje nikelj-kadmijevih (Ni-Cd) baterij, uvozniki le-teh pa so v glavnem seznanjeni z možnostjo delne prepovedi kadmija. Obveščena je tudi GZS. Za proizvajalce električne in elektronske opreme predstavlja proizvodnja naprav, v katere so vgrajene tovrstne baterije, v glavnem dopolnilni program. V Sloveniji ni registriranih predelovalcev odpadnih Ni-Cd baterij, za predelovanje svinčevih baterij/akumulatorjev pa je registrirano le eno podjetje. Glede na zagotovila težav z zahtevanimi cilji recikliranja ne bo.

– *Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o rudarskih* odpadkih. Slovenija meni, da predlagano besedilo pomeni dobro podlago za doseganje političnega dogovora. Hkrati si bo Slovenija zaradi nerešenih starih bremen na tem področju prizadevala za ustrezno obravnavo problematike rudnikov v zapiranju.

– *Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju določil Aarhuške konvencije v evropskih institucijah in organih Evropske unije, Direktiva Evropskega parlamenta in Svet o dostopu javnosti do pravnega varstva v okoljskih* zadevah. Slovenija je že ratificirala Aarhuško konvencijo, zato z velikimi pričakovanji podpira namero, da tudi EU pristopi k navedeni konvenciji še pred konferenco pogodbenic maja 2005. Slovenija izhaja iz dejstva, da bo implementacija Aarhuške konvencije pomenila velik premik k boljšemu vključevanju nevladnih organizacij in ostale javnosti v postopke odločanja na področju varstva okolja. Slovenija podpira čimprejšnji sprejem navedene uredbe. Slovenija glede razkrivanja podatkov nima težav, saj Zakon o varstvu okolja omogoča dostop javnosti do vseh okoljskih podatkov. Slovenija podpira tudi *Predlog direktive Evropskega parlamenta in Svet o dostopu javnosti do pravnega varstva v okoljskih zadevah*, saj bo direktiva pomembno prispevala k implementaciji Aarhuške konvencije. Okoljsko pravo na tem področju bo imelo želene učinke le, če bo njegova uveljavitev harmonizirana ter bo varstvo pravic pred sodiščem ali drugim neodvisnim in nepristranskim telesom omogočeno enakovredno v vseh državah članicah EU.

– Slovenija bo še naprej aktivno sodelovala pri doseganju političnega dogovora glede predloga INSPIRE direktive s ciljem, da bi jo čimprej sprejeli. Istočasno bi tudi zagotovila, da bi se Slovenija aktivno vključevala v strokovne projekte, ki vodijo v vzpostavljanje informacijske infrastrukture za izvajanje direktive, ko bo sprejeta.

3. SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA IN RIBIŠTVO

3.1. KMETIJSTVO

Prednostne naloge EU

Svet EU bo nadaljeval s svojim delom v smeri, da bi kmetijski sektor postal konkurenčen, trajnosten in sposoben prispevati večjo javno korist iz javnih sredstev, ki jih prejema.

Cilj Sveta EU je doseči sporazum o reformi trga s sladkorjem in s tem zaokrožiti reformo skupne kmetijske politike (SKP) na najpomembnejših skupnih tržnih ureditvah. Reforma je nujna tudi s stališča pogajanj v okviru Svetovne trgovinske organizacije, kjer je visoko zaščiteni trg s sladkorjem v EU tarča hudih pritiskov. Razprava o modelu reforme sladkornega sektorja v Svetu se je razvnela po objavi *Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Izvrševanje modela trajnostnega kmetijstva za Evropo skozi reformo SKP – tobak, olivno olje, bombaž in področje sladkorja – Reforma področja sladkorja*. Komisija v sporočilu predlaga pomembno znižanje institucionalnih cen za sladkor, uvedbo delne kompenzacije za pridelovalce v obliki proizvodno nevezanih neposrednih plačil, poenostavitev sistema kvot, prestrukturiranje in povečanje konkurenčnosti sektorja sladkorja skozi prenosljivost kvot med državami članicami ter spremembo uvoznega režima za Zahodni Balkan. Evropska komisija naj bi predlog uredbe o spremembi tržnega reda za sladkor Svetu EU predložila v aprilu 2005.

Luksemburško predsedstvo načrtuje v juniju sprejem uredbe o razvoju podeželja in uredbe o financiranju skupne kmetijske politike iz paketa zakonodajnih predlogov za novo finančno perspektivo. Predlog *Uredbe Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja* prinaša reformo drugega stebra SKP, pri čemer politika razvoja podeželja dopolnjuje instrumente prvega stebra SKP in prispeva k ostalim političnim prioritetam EU, kot sta trajnostno upravljanje naravnih virov in socialna kohezija. Predlog predvideva poenostavitev izvajanja in financiranja politike z uvedbo enega samega instrumenta. Več poudarka uredba daje poročanju o rezultatih programa, okrepitvi monitoringa in evalvacij. Določa obvezen postopek posvetovanja z različnimi nosilci pri zasnovi, izvedbi in evalvaciji nacionalnih strategij in programov. Prav tako tudi jasneje določa pristojnosti Komisije in držav članic pri finančnem upravljanju programov razvoja podeželja. Politika razvoja podeželja naj bi se v prihodnje osredotočila na tri glavne osi: izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja, okolje in upravljanje z zemljišči ter kakovost življenja na podeželju in ekonomska diverzifikacija. Poseben pomen je dan programom *LEADER* za financiranje lokalnih razvojnih strategij, ki postajajo obvezen element programov razvoja podeželja.

Predlog *Uredbe Sveta o financiranju skupne kmetijske politike*, ki naj bi stopila v veljavo 1. januarja 2007, predstavlja osnovno pravno podlago za financiranje ukrepov SKP. Predvideva oblikovanje dveh novih skladov: Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) – za financiranje prvega stebra SKP (tržni ukrepi, neposredna plačila) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) – za financiranje drugega stebra SKP (razvoj podeželja). Uvaja določilo o certifikacijskem organu, ki je odgovoren za certifikacijo sistemov plačilne agencije za upravljanje, spremljanje in kontrolo, kot tudi za letni obračun plačilne agencije. Predlog uredbe vpeljuje letne zgornje meje za EKJS izdatke. Za izvajanje proračunske discipline se predvideva sistem mesečnega zgodnjega opozarjanja in spremljanja EKJS izdatkov s strani Komisije.

Svet EU si bo prizadeval za napredek pri zakonodajnih predlogih na področju ekološkega kmetovanja, ki jih bo v letu 2005 predložila Evropska komisija na podlagi zaključkov Sveta EU o *Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Akcijski načrt za ekološko hrano in kmetovanje*. V akcijskem načrtu Evropska komisija predlaga 21 dejanj za odpravo ovir za rast, krepitev in širitev sektorja ekološkega kmetijstva, in sicer na področju trga z ekološkimi proizvodi, politike do javnosti ter standardov in nadzora.

Svet EU bo opravil revizijo skupne tržne ureditve za sadje in zelenjavo ter lan in konopljo. Na podlagi *Poročila Evropske komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o poenostavitvi skupne tržne ureditve za sadje in zelenjavo* je Svet v letu 2004 sprejel zaključke, na podlagi katerih bo Evropska komisija pripravila zakonodajne predloge. Spremembe tržne ureditve naj bi dodatno podprle ustanavljanje in delovanje organizacij proizvajalcev, namesto umika s trga in intervencij

naj bi se poiskali novi ukrepi pri upravljanju s krizami na trgu, v tržno ureditev naj bi se vključili nekateri novi proizvodi, spremembe naj bi prinesle poenostavitev pri vzpostavljanju in rabi operativnih skladov, prav tako pa naj bi upoštevale vidik pozitivnega vpliva porabe sadja in zelenjave na zdravje.

Svet EU se bo lotil tudi prilagoditve režima vinskega sektorja in zaključnega oblikovanja *Vinskega sporazuma med EU in ZDA*. Nadaljeval bo pogajanja v Svetovni trgovinski organizaciji o spremembi koncesij po Splošnem sporazumu o trgovini (GATT) iz leta 1994.

Prednostne naloge Slovenije

Za Slovenijo, ki daje zaradi naravnih in strukturnih danosti razvoju podeželja izjemen pomen, je v letu 2005 ključnega pomena sprejem *Uredbe Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja*. V dosedanji razpravi je Slovenija izrazila podporo predlogu. Obenem je predlagala, da se hkrati z uredbo sprejme tudi strateški dokument za razvoj podeželja na ravni EU. Stališče Slovenije je, da ni potrebno, da bi uredba določila minimalni delež, ki ga mora država članica nameniti za posamezno os, tako da bi države pri delitvi sredstev med osmi lahko upoštevale svoje specifične naravne danosti in razmere. Slovenija meni, da še vedno ni dovolj znanega o obsegu in virih financiranja ukrepov Natura 2000, ki bi morali dopolnjevati obstoječe sheme okoljskih in izravnalnih plačil. Slovenija tudi meni, da bi bilo v pogajanjih o novi finančni perspektivi za področje ukrepov Natura 2000 nujno zagotoviti dodatna finančna sredstva. Prav tako bi morali novi kriteriji za določitev območij z omejenimi možnostmi za kmetijstvo in kompenzacijskih plačil upoštevati posebne razmere v državah članicah. Do podpor v okviru prve osi bi morala biti poleg malih upravičena tudi srednja podjetja.

Pomembne spremembe na področju izvajanja plačil za ukrepe SKP prinaša *Predlog uredbe Sveta o financiranju skupne kmetijske politike.* Slovenija meni, da predlog prinaša preglednejšo pravno podlago za financiranje SKP, ne pa tudi poenostavitve postopkov, ker naj bi se v novem programskem obdobju izvajala dva različna sistema (pri nas v okviru iste plačilne agencije). Zato se zavzema za poenostavitev in poenotenje pravil pri postopkih izplačil iz obeh skladov, predlog uredbe pa bi moral dopustiti možnost uvedbe enotnih aplikacij za oba sistema, kar bi pomembno znižalo stroške delovanja plačilnih agencij. Slovenija tudi ne podpira strožjih ureditev, ki jih v primerjavi s sedanjo prinaša predlog nove uredbe glede odstotka izplačil za neposredna plačila po 15. 10. v tekočem letu, obdobja za zavrnitev financiranja s strani Komisije in obdobja neuspešne izterjave.

Reforma skupne tržne ureditve za sladkor je pomembna tudi za Slovenijo. Če bi se reforma odvila na tako radikalen način, kot je v zgoraj omenjenem sporočilu predlagala Evropska komisija, bi to ogrozilo pridelavo sladkorne pese, ki je skoncentrirana predvsem v severovzhodni Sloveniji, in s tem obstoj edine tovarne sladkorja pri nas. Slovenija zato podpira manj radikalno reformo tega sektorja z manjšim in postopnim znižanjem institucionalnih cen, ne podpira možnosti prenosa kvot med državami in se hkrati zavzema za uvedbo kompenzacijskih plačil za pridelovalce sladkorne pese, ki bodo nadomestila izgubo dohodka pridelovalcev zaradi znižanja cen. V dosedanji razpravi je Slovenija zagovarjala stališče, da morajo novim državam članicam pripadati neposredna plačila v 100-odstotni višini, brez postopnega vključevanja, kakršno se je uveljavilo doslej pri drugih neposrednih plačilih.

Za Slovenijo so izrednega pomena tudi načrtovani zakonodajni predlogi na področju ekološkega kmetijstva. Pri tem podpira promocijo ekološkega kmetijstva ter označevanje z evropskim logotipom in z nacionalnimi oziroma privatnimi označbami. Zavzema se za povečanje podpor ekološkim kmetovalcem v sklopu Programa razvoja podeželja ter ukrepov, ki se nanašajo na zagotavljanje višjih prehranskih in okoljskih standardov. Glede problematike gensko spremenjenih organizmov (GSO) se Slovenija zavzema za dosledno izvajanje pravil o odsotnosti gensko spremenjenih organizmov v ekoloških pridelkih in živilih ter v ekološkem semenu, ter za čim nižji prag dovoljene naključne prisotnosti GSO pri konvencionalnem semenu. Slovenija se hkrati zavzema za vzpostavitev območij prostih GSO, zlasti v ekološko občutljivih regijah.

V dosedanji razpravi o spremembah skupne tržne ureditve za sadje in zelenjavo se je Slovenija zavzela za krepitev okoljevarstvenega vidika pri vseh ukrepih, za krepitev podpor ustrezni organiziranosti – organizacijam proizvajalcev, posebno pa še za nadomestitev ukrepov umika sadja in zelenjave s trga ter izvoznih spodbud z ukrepi za prilagoditev ponudbe povpraševanju, predvsem z ukrepi, ki bi bili namenjeni za prestrukturiranje nasadov.

Veterina

Prednostne naloge EU

Predsedstvi bosta v letu 2005 nadaljevali delo na področju krepitve zdravja živali, posebno v povezavi z avirano influenco ter na področju akvakulture. Nadaljevali bosta tudi delo na področju dobrega počutja živali (med drugim bo obravnavan predlog, ki se nanaša na pitane piščance) ter na področju varovanja javnega zdravja. Poseben poudarek v sklopu varovanja javnega zdravja bo še naprej na goveji spongiformni encefalopatiji (BSE – Bovine spongiform encephalopathy) ter živalskih stranskih proizvodih. Predsedstvi bosta začeli z delom na reviziji veterinarskega sklada in na predlogu Evropske komisije z namenom popraviti in prečistiti obstoječo zakonodajo glede ostankov veterinarskih zdravil v proizvodih živalskega izvora. Pozornost bo posvečena tudi nadaljnji razpravi glede zaščite živali.

Prednostne naloge Slovenije

Na področju veterine so za Slovenijo pomembne vse nadaljnje aktivnosti v povezavi s krepitvijo zdravja živali, dobrega počutja živali, zaščite živali ter varovanja javnega zdravja.

Pomembno bo tudi spremljanje nadaljnje razprave glede veterinarskega sklada. Določila, ki urejajo to področje, izhajajo iz *Odločbe Sveta 90/424* (ta ureja izdatke na področju veterinarstva), kot tudi iz druge veterinarske zakonodaje Skupnosti, ki se nanaša na ukrepe ob pojavu kužnih bolezni živali. Gre za pravico do povračila stroškov zaradi ukrepov ob pojavu kužnih bolezni imetnikom živali ter izplačila odškodnin. S pravilnimi izplačili države članice je povezano finančno povračilo Evropske Skupnosti določenega dela teh stroškov. Na podlagi tega bo morala Slovenija še naprej aktivno delati na tem področju, da ne bo prihajalo do nepravilnosti.

Za Slovenijo bo pomembno tudi spremljanje sprememb zakonodaje glede ostankov veterinarskih zdravil v proizvodih živalskega izvora.

Varnost hrane

Prednostne naloge EU

Predsedstvi bosta nadaljevali z delom na predlogu Evropske komisije za okrepitev zakonodaje na področju hrane in krme, kot je bilo že prvotno zastavljeno v Beli knjigi o varnosti hrane (januar 2000). Delo na področju varnosti hrane bo vključevalo tudi novi predlog glede novih živil. V prihodnje bo še vedno izpostavljena problematika soobstoja gensko spremenjenih posevkov znotraj konvencionalnega in ekološkega kmetijstva.

Pomemben bo tudi zaključek dela na področju mejnih vrednosti ostankov pesticidov, ki bo urejeno s *Predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta glede omejitev najvišjih stopenj vsebnosti pesticidov v prehrambenih izdelkih*

rastlinskega in živalskega izvora. Predlog bo nadomestil štiri obstoječe direktive s tega področja in s tem poenostavil prenos v prakso v državah članicah. Poleg tega bo uredba uvedla hormonizacijo mejnih vrednosti pesticidov v živilih rastlinskega in živalskega izvora ter številne druge poenostavitve na tem področju. Predlog uredbe je sedaj v drugem branju v Evropskem parlamentu.

Svet EU bo začel z delom na področju dajanja na trg fitofarmacevtskih sredstev, s spremembo zakonodaje o označevanju krme, s spremembo zakonodaje o semenih ter nadaljeval delo na predlogu uredbe glede kadmija v gnojilih.

Prednostne naloge Slovenije

Za Slovenijo je izrednega pomena razprava o soobstoju gensko spremenjenih posevkov znotraj konvencionalnega in ekološkega kmetijstva. Zaradi pomembnosti in občutljivosti tega področja bo potrebno v prihodnje v okviru naše zakonodaje pripraviti nov zakonodajni akt, ki bo pravno uredil to področje.

Spremljati bo potrebno tudi vse nadaljnje aktivnosti glede spremembe zakonodaje na področju varnosti hrane.

Slovenija bo v organih Sveta EU zastopala stališče o vzajemnem priznavanju registracije fitofarmacevtskih sredstev.

Gozdarstvo

Prednostne naloge EU

Svet EU bo nadaljeval z delom na trajnostnem upravljanju z gozdovi. Načrtuje se premik naprej pri *Akcijskem načrtu za uveljavitev zakonodaje, nadzora in trgovino na področju gozdarstva* (FLEGT – Forest Law Enforcement, Governance and Trade), vključno s sprejetjem *Uredbe Sveta o vzpostavitvi prostovoljne sheme izdajanja dovoljenja za uveljavitev zakonodaje, nadzora in trgovine na področju gozdarstva (FLEGT)*), katere cilj je zmanjšati nezakonite sečnje v tretjih državah in uvoz nezakonito posekanega lesa v EU. Shema uvoznih dovoljenj bo temeljila na partnerskih sporazumih med EU in državami ali regijami, izvoznicami lesa. Predsedstvo bo nadaljevalo z ovrednotenjem izvajanja strategije na področju gozdarstva in delo na bodočih mednarodnih dogovorih na področju gozdarstva v okviru Združenih narodov.

Prednostne naloge Slovenije

Več kot polovico površine Slovenije pokriva gozd, kar jo uvršča med najbolj gozdnate države v Evropi. Zato bo na področju gozdarstva za Slovenijo pomembno delo na področju ovrednotenja izvajanja *Strategije gozdarstva Evropske unije,* sprejetje *Uredbe Sveta o vzpostavitvi prostovoljne sheme izdajanja dovoljenja za uveljavitev zakonodaje, nadzora in trgovine na področju gozdarstva (FLEGT)* in na njeni podlagi določitev okvirnih vsebin partnerskih sporazumov ter podelitev mandata Evropski komisiji za pogajanja z državami proizvajalkami lesa ali regijami.

3.2. RIBIŠTVO

Prednostne naloge EU

V okviru reforme skupne ribiške politike (SRP) si bo predsedstvo tudi v prihodnje prizadevalo doseči bolj trajnostno naravnan razvoj ribiškega sektorja, in sicer z nadaljnjim delom na številnih predlogih pravnih aktov Skupnosti in na njihovem čimprejšnjem sprejetju. Ti predlogi se v veliki meri nanašajo na ohranitvene ukrepe kot so obnovitveni ter upravljalni načrti in uvedbo okolju bolj prijaznih tehničnih ribolovnih načinov. Predsedstvo si bo še naprej prizadevalo za sklepanje ribiških sporazumov s tretjimi državami. Regionalni svetovalni odbori naj bi aktivno prispevali k oblikovanju mnenja Komisije in držav članic glede prihodnjih predlogov za izvajanje pravil Skupnosti. V tem okviru luksemburško predsedstvo predvideva, da bo na podlagi politične razprave (marca 2005) doseglo sprejem *predloga Uredbe o ukrepih upravljanja za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemlju* (junija 2005). Predlog uredbe med drugim ureja varstvo vrst in habitatov, določene omejitve glede uporabe ribolovnih orodij, zaščitena območja, minimalno velikost morskih organizmov, negospodarski ribolov, načrte upravljanja za izvajanje ribolova, čezconske in izrazito selivske ribolovne vrste in nadzor.

Predsedstvi bosta iskali nove možnosti za poenostavitev ribiške zakonodaje. Ena od prednostnih nalog je tudi izboljšanje nadzora nad ribištvom, zlasti nad ribolovom. To naj bi dosegli z ustanovitvijo Agencije Skupnosti za ribiški nadzor, ki ga bo urejala *Uredba Sveta o ustanovitvi Agencije za ribiški nadzor in spremembi Uredbe 2847/93/ES o ustanovitvi nadzornega sistema, uporabnega za skupno ribiško politiko.* Predlog uredbe govori o vzpostavitvi Agencije, ki bo pomagala državam članicam pri izvajanju njihovih nalog v okviru zakonodaje Skupnosti, in sicer na podlagi sklenjenih sporazumov. Koordinirala naj bi nadzor držav članic z namenom izpolnjevanja mednarodnih obveznosti Skupnosti na jasen, pregleden in enoten način. Ustanovitev Agencije ne bo spremenila odgovornosti držav članic za izvajanje nadzora znotraj obsega SRP, lahko pa bo izvajala te naloge v imenu držav članic.

Luksemburško predsedstvo predvideva, da bo marca 2005 Svet EU sprejel uredbo o ustanovitvi Agenciji.

Svet EU si bo v letu 2005 prizadeval doseči sporazum o novem *Evropskem skladu za ribištvo* v okviru naslednje finančne perspektive (2007–2013). Predlog uredbe Sveta predvideva oblikovanje Evropskega sklada za ribištvo ter opredeljuje okvir za podporo Skupnosti trajnostnemu razvoju ribiškega sektorja in obalnih ribiških območij. Evropski sklad za ribištvo bo igral dvojno vlogo: kot finančni instrument, ki je sestavni del SRP, spremljevalec ukrepov za upravljanje z viri in bo pomagal pri prilagajanju struktur proizvodnega sektorja. Poleg tega Sklad ohranja skrb za kohezijo napram prebivalstvu in območjem, ki se ukvarjajo z ribolovnimi dejavnostmi. Da bi bilo delovanje Sklada bolj učinkovito, predlagan pristop temelji na poenostavljenih instrumentih, z eno samo uredbo in enim Skladom, ki pokriva pomoč Skupnosti. Operativni programi se bodo osredotočili na omejeno število prednostnih nalog, brez tehničnih podrobnosti, ki bi jih naredile slabo razumljive in težko izvedljive. Sklad se bo osredotočil na pet prednostnih osi: ukrepi za prilagoditev ribiške flote Skupnosti, ribogojstvo, predelovanje in trženje proizvodov ribištva in ribogojstva, ukrepi v skupnem interesu, trajnostni razvoj obalnih ribolovnih območij in tehnična pomoč. Vsaka država članica bo izdelala nacionalni strateški načrt, kjer bo določila svoje posebne cilje in prednostne naloge za dejavnosti Sklada, v skladu s strateškimi smernicami Skupnosti za SRP. Predsedstvo predvideva v aprilu politično razpravo o predlogu uredbe ter v juniju pregled poročila o napredku.

Predsedstvo bo tudi določilo celotni dovoljeni ulov (TACs – Total Allowable Catch) in kvote za naslednje leto, ob upoštevanju ekonomskega, socialnega, okoljskega in trajnostnega vidika.

Prednostne naloge Slovenije

Na področju ribištva je za Slovenijo pomemben predlog *Uredbe o evropskem ribiškem skladu*. Slovenija izraža svojo podporo sistematičnemu predlogu uredbe o Evropskem ribiškem skladu v okviru naslednje finančne perspektive (2007–2013). Predlog uredbe zagotavlja možnost, da se v skladu s cilji reforme SRP EU iz leta 2002 podpre širok spekter projektov in ukrepov, s katerimi bi nadaljevali z zasledovanjem okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostne ribiške politike v EU. Dolgoročni cilj politike ribištva v Sloveniji je spodbujanje konkurenčnosti sektorjev ribištva in ribogojstva in zagotovitev trajnostne uporabe ribolovnih virov v skladu s pravili SRP EU. Predlog uredbe temelji na

trajnostni rabi ribolovnih virov ter okolju prijazni vzreji rib in bo imel pozitivni vpliv na razvoj ribiškega sektorja. Predlog nove uredbe bo imel za posledico spremembo predpisov, pripraviti bo potrebno Nacionalni program razvoja ribištva ter na podlagi omenjenega programa pripraviti tudi operativni program. Dokument bo imel finančne posledice za Slovenijo. V proračunu bo potrebno zagotoviti javna sredstva za sofinanciranje strukturnih ukrepov. Višina sredstev bo odvisna predvsem od uvrstitve Slovenije v konvergenčni cilj. Od tega pa bo odvisna tudi višina sofinanciranja s strani Evropske komisije.

Za Slovenijo je zelo pomemben predlog *Uredbe o ukrepih upravljanja za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemlju*, ki ga Slovenija v načelu tudi podpira. Sprejem predloga uredbe bo vplival na del pravnega reda Slovenije, ki ureja gospodarski morski ribolov. Poleg okoljevarstvenih vidikov bo potrebno preučiti in upoštevati tudi socio-ekonomske vplive, ki jih posledično prinaša uredba.

Za Slovenijo je pomembno tudi sodelovanje v Generalni komisiji za ribištvo v Sredozemlju (GFCM – General Fisheries Commission for the Mediterranean). GFCM je regionalno telo za ribištvo v Sredozemskem morju in je bila ustanovljena v okviru FAO. Njene naloge obsegajo upravljanje obalnega ribolova, ribolova čezconskih in visoko migratornih ribolovnih vrst in ribolov v odprtih vodah območja, ki ga pokriva. Poleg tega ima tudi pristojnosti prekomejnega sodelovanja na področju ribištva in ribogojstva, vključujoč pri tem tudi pomoč pri usposabljanju in druge pomoči za države v razvoju. Slovenija je tudi članica GFCM, in sicer je DZ ratificiral mednarodno pogodbo v začetku leta 2004. Februarja 2005 bo v Rimu letno zasedanje GFCM. Na tem zasedanju imajo med drugim tudi namen določiti novi sedež GFCM ter izbrati izvršilnega direktorja.

Predlog *Uredbe Sveta o ustanovitvi Agencije za ribiški nadzor in spremembi Uredbe 2847/93/ES o ustanovitvi nadzornega sistema, uporabnega za skupno ribiško politiko.* Slovenija sprejema in podpira predlog uredbe o vzpostavitvi Agencije za ribiški nadzor na podlagi SRP. Slovenija bo kot članica EU po svojih zmogljivostih sodelovala pri omenjeni organiziranosti skupne inšpekcije.

Slovenija podpira prizadevanja Evropske komisije, da bi dosegli poenostavitev in izboljšali normativno okolje SRP. Poenostavitev pravnih aktov in postopkov bo prispevala k večji učinkovitosti SRP z odpravo nepotrebnih stroškov in administrativnega bremena za vse vključene strani, od ribičev in gospodarskih subjektov, nacionalnih administracij do institucij EU.

4. TRAJNOSTNI RAZVOJ

Prednostne naloge EU

Evropski svet je na zasedanju v Helsinkih decembra 1999 pozval Evropsko komisijo, da pripravi *Strategijo trajnostnega razvoja*. Evropska komisija je strategijo sprejela maja 2001, Evropski svet pa je na svojem zasedanju v Goetebougu junija 2001 trajnosti razvoj označil za enega od temeljnih dolgoročnih ciljev EU. V letu 2005 bo Evropska komisija pripravila vmesno poročilo o izvajanju te strategije ter prispevala predloge za nadaljnje delo. Ugotovitve pregleda bodo vključene v razprave na spomladanskem vrhu 2005. V revidirano *Strategijo trajnostnega razvoja* bodo vključeni tudi mednarodni okoljski vidiki delovanja EU.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija je v svojih številnih razvojnih dokumentih z aktivno udeležbo na WSSD 2002 ter z ustanovitvijo *Sveta za trajnostni razvoj* v letu 1997 že dokazala, da predstavlja trajnostni razvoj in enakovredno vključevanje okolja v razvojne politike eno od njenih temeljnih prednostnih nalog. Trajnostna usmeritev je v zadostni meri upoštevana v *Strategiji gospodarskega razvoja Slovenije (2001–2006*), pa tudi v predlogu nove *Strategije razvoja RS (2005–2013)*, tako da Slovenija ne bo imela posebnega dokumenta z naslovom *Strategija trajnostnega razvoja.*

Slovenija si prizadeva za priznavanje pozitivnega vpliva okoljsko učinkovitih inovacij in tehnologij na trajnostni razvoj. Za uresničevanje trajnostnega razvoja je še posebno pomembno spodbujanje učinkovite rabe energije in trajnostne rabe naravnih virov, izvajanje integralne politike do proizvodov ter "ozelenitev" javnih naročil (greening public procurement).

Glede na to, da sta obe strategiji – Lizbonska strategija in Strategija trajnostnega razvoja – v fazi revizije, Slovenija meni, da je to dobra priložnost za izboljšanje koordinacije v duhu preprečevanja podvajanja in usklajenosti ciljev. Posebej velja proučiti tudi redefinicijo osnovnega cilja Lizbonske strategije, tj. cilj, da bo EU do leta 2010 postala najuspešnejša skupina držav na globalni ravni z doslednim uveljavljanjem načel trajnosti. Ponovno bi kazalo proučiti vsebino strategije trajnostnega razvoja EU ter jo omejiti na tista načelna vprašanja, ki niso zajeta v drugih dokumentih. Odpraviti bi bilo treba prekrivanje s *Šestim okoljskim akcijskim programom skupnosti* ter jasno opredeliti vlogo EU pri odpravi vzrokov poglabljanja netrajnostnih vzorcev proizvodnje in potrošnje na globalni ravni.

5. OBMOČJE SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE: NADALJNJI KORAKI

Na področju pravosodja in notranjih zadev bo glavna prioriteta dela Sveta EU v letu 2005 nadaljevanje izvajanja in ovrednotenja *programa iz Tampereja* (1999–2004) ter uresničevanje začrtanih ukrepov iz novega petletnega programa, t.i. *Haaškega programa* (2004–2009). V skladu s *Haaškim programom* bo poudarek predvsem na vzpostavitvi skladne zunanje dimenzije pravosodja in notranjih zadev v okviru sodelovanja s tretjimi državami. Komisija bo Svetu EU v začetku leta 2005 predložila predloge aktov s tega področja v okviru naslednje finančne perspektive 2007–2013, glede katerih si bosta predsedstvi prizadevali za doseg dogovora.

5.1. AZIL IN PRISELJEVANJE

Prednostne naloge EU

V skladu s *Haaškim programom* se je druga faza oblikovanja skupne politike azila in priseljevanja začela s 1. majem 2004 in mora temeljiti na solidarnosti in pravični delitvi odgovornosti, vključno s finančnimi posledicami. Na področju azila bo poudarek na oblikovanju enotnega azilnega postopka in statusa oseb, ki jim je bil podeljen azil ali subsidiarna zaščita. Poleg že sprejete *Direktive za kvalifikacijo in status državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva kot beguncev ali oseb, ki kako drugače potrebujejo mednarodno zaščito* so bile države članice v okviru *Haaškega programa* pozvane k sprejemu *Direktive Sveta o minimalnih standardih glede postopkov v državah članicah za podelitev ali odvzem statusa begunca*. S sprejemom obeh direktiv bo dokončno izoblikovana prva faza azilnega sistema in vzpostavljeni minimalni skupni standardi na področju azila. Svet za pravosodje in notranje zadeve je 24. aprila 2004 dosegel politično soglasje o splošnem pristopu do predloga *Direktive Sveta o minimalnih standardih glede postopkov v državah članicah za podelitev ali odvzem statusa begunca* in pozval delovna telesa Sveta EU, da se v nadaljevanju dogovorijo o seznamu varnih tretjih držav, ki bi bil priložen k direktivi. Ker države članice niso dosegle soglasja o omenjenem seznamu, je bila predlagana rešitev, da se sprejetje seznama odloži na čas po sprejetju direktive. Tako je Svet za pravosodje in notranje zadeve 19. novembra 2004 dosegel splošni pristop o spremenjenem

besedilu predloga direktive, ki je bil v nadaljevanju predložen Evropskemu parlamentu v ponovno posvetovanje. Direktiva bo predvidoma sprejeta do konca marca 2005, predsedstvi pa se nameravata osredotočiti na izvajanje njenih določb.

V okviru skupnega evropskega azilnega sistema bo poudarek na presoji sprejetih ukrepov in izboljšanju učinkovitosti enotnega azilnega postopka za ocenjevanje prijav za mednarodno zaščito. Pri tem bosta predsedstvi upoštevali leto 2010 kot skrajni rok za predložitev pravnih sredstev in ukrepov druge faze azilnega sistema, kar velja tudi za vzpostavitev primernih struktur za izboljšanje praktičnega sodelovanja med azilnimi službami držav članic. Evropski svet je v novembru 2004 pozval Komisijo, da predstavi študijo o uvedbi skupne obravnave prošenj za azil v EU in izven njenega ozemlja, ki bo dopolnjevala skupni evropski azilni sistem in bo v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi. Evropski svet je tudi izkazal namero o preoblikovanju omenjenih struktur v evropski urad za podporo vsem oblikam sodelovanja med državami članicami na področju azila.

V okviru boljšega dostopa do trajnejših rešitev prosilcev za azil bo poudarek na vzpostavitvi pilotnih programov regionalne zaščite in iskanju možnosti za sodelovanje držav članic v neobvezujočih programih razselitve.

Eden najpomembnejših vidikov skupne politike priseljevanja predstavlja vključevanje državljanov tretjih držav z zakonitim prebivališčem in njihovih potomcev. Uspešno vključevanje namreč prispeva k demografskemu in gospodarskemu razvoju držav članic in zahteva celovit pristop, ki vključuje interesne skupine na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in na ravni EU. V ta namen je Svet za pravosodje in notranje zadeve 19. novembra 2004 sprejel enajst skupnih načel za vključevanje zakonitih priseljencev, ki bodo v pomoč pri vzpostavljanju in nadgrajevanju nacionalnih politik vključevanja. Predsedstvi bosta v okviru politike vključevanja nadaljevali prizadevanja za izmenjavo najboljših praks med državami članicami na področju jezikovnega izobraževanja, usposabljanja in spoznavanja jezika, zgodovine ter institucionalne ureditve. V tem okviru bo Svet EU preučil *Priročnik Unije o najboljših praksah vključevanja*, ki ga je Komisija predstavila 10. novembra 2004, in *Zeleno knjigo o pristopu Evropske unije do upravljanja ekonomskih migracij*, ki jo je Komisija predstavila 10. januarja 2005.

V okviru zunanje dimenzije politik azila in priseljevanja je Evropski svet novembra 2004 pozval k oblikovanju učinkovite politike odstranjevanja in vračanja nezakonitih priseljencev, ki bo temeljila na spoštovanju človekovih pravic. Priseljenci, ki nimajo ali nimajo več zakonite pravice za bivanje v EU, se morajo vrniti v državo izvora prostovoljno ali prisilno. Predsedstvi napovedujeta preučitev predloga *Direktive o minimalnih standardih glede politike vračanja in vzajemnega priznavanja odločb o odstranitvi*, ki naj bi jo Komisija predložila v prvi polovici leta 2005. S tem naj bi Komisija vzpostavila minimalna skupna načela glede vrnitve nezakonitih priseljencev.

Sodelovanje s tretjimi državami ostaja ključni element zunanje dimenzije politike azila in priseljevanja, pri čemer si bosta predsedstvi prizadevali za koordiniran pristop. Delo Sveta EU se bo nadaljevalo na področju ponovnega sprejema, kjer bosta predsedstvi podprli Komisijo pri čim hitrejšem zaključku poganjanj o sporazumih ponovnega sprejema in identificiranju novih tretjih držav, s katerimi bi se začela pogajanja o omenjenih sporazumih. Svet EU bo tudi preučil *Prvo poročilo Komisije o spremljanju, nadzoru in oceni upravljanja migracijskih tokov*, ki naj bi mu bilo predloženo v začetku leta 2005.

Prednostne naloge Slovenije

V zvezi s skupno azilno politiko Slovenija zagovarja vzpostavitev druge faze azilnega sistema in podpira poziv Komisiji, da do leta 2007 pripravi celovito analizo ukrepov prve faze azilnega sistema. V okviru druge faze azilnega sistema pa Slovenija podpira predlog Komisije o enotnem postopku za ocenjevanje vlog za mednarodno zaščito, ki bi bil primerljiv v vseh državah članicah EU. Slovenija se pri tem še posebej zavzema za solidarnost in pravično delitev odgovornosti med državami članicami, vključno s finančnimi posledicami. Prednostna naloga Slovenije v letu 2005 bo sprejem ukrepov za prenos določb *Direktive za kvalifikacijo in status državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva kot beguncev ali oseb, ki kako drugače potrebujejo mednarodno zaščito* v slovenski pravni sistem do oktobra 2006. Slovenija sicer izpolnjuje minimalne standarde omenjene direktive in *Direktive Sveta o minimalnih standardih glede postopkov v državah članicah za podelitev ali odvzem statusa begunca* ter na nekaterih mestih celo zagotavlja višjo raven pravic, vendar bi bilo treba razmisliti o spremembi obstoječe slovenske zakonodaje v smislu uskladitve oziroma izenačitve standardov med slovenskim pravnim redom in pravnim redom EU. V okviru obstoječe zakonodaje bo treba tudi v prihodnje oblikovati skupna stališča med upravno in sodno vejo oblasti o interpretaciji posameznih institutov azilnega prava in jih vključiti v morebitno spremembo zakonodaje, kar bo v prihodnje pomenilo lažje in hitrejše izvajanje azilnega zakona.

Glede skupnega azilnega sistema Slovenija ocenjuje, da bo treba sprejeti ukrepe za čim boljše izvajanje predpisov, med katere sodijo tesno in redno sodelovanje med državami članicami in izmenjava podatkov, razvoj enotnega azilnega postopka, pilotni projekti obravnavanja posameznih kategorij prosilcev za azil ipd. Enotni azilni postopek zahteva enotni državni organ, ki bo odločal o vseh oblikah mednarodne zaščite. Slovenija podpira uvedbo enotnega azilnega postopka in vsakršno racionalizacijo vodenja azilnih postopkov, ki je v skladu z evropskimi in nacionalnimi postopki. Novosti enotnega azilnega postopka bi bilo priporočljivo vključiti v spremembe nacionalne azilne zakonodaje. V okviru vzpostavljanja enotnega azilnega sistema in kot predpogoj za poenoteno obravnavanje prošenj za azil izven ozemlja EU je načrtovana ustanovitev Evropskega azilnega urada. Slovenija ocenjuje idejo o ustanovitvi Evropskega azilnega urada kot zanimivo, vendar bi se bilo najprej treba dogovoriti o odprtih vprašanjih glede pristojnosti, organizacije, možnosti sodelovanja držav članic in doprinosa urada pri oblikovanju skupne azilne politike. Ustanovitev Evropskega azilnega urada bi lahko povezali z uresničitvijo študije o skupnem obravnavanju prošenj za azil, ki naj bi jo Komisija pripravila v letu 2005. Študija o skupnem obravnavanju prošenj za azil lahko pokaže, v kolikšni meri lahko pride do poenotenja obravnave prošenj za azil v okviru držav članic EU. Slovenija ocenjuje, da bo v okviru azilne problematike treba zagovarjati interese Slovenije kot obrobne države EU. Nadalje Slovenija pozdravlja napoved izvedbe pilotnih projektov za oceno prijav določenih kategorij prosilcev azila, ker bi obravnavanje posameznih kategorij olajšalo delo posameznih držav.

Slovenija tudi podpira politiko EU v zvezi z izboljšanim dostopom beguncev do trajnejših rešitev čim bliže njihovi državi izvora. Ker Slovenija meni, da mora biti prihod beguncev v državo kontroliran in omejen, podpira možnost oblikovanja regionalnih programov EU glede zaščite beguncev čim bliže njihovemu domu. Pri tem bo posebno pozornost posvetila sodelovanju z izvornimi državami, ne le v smislu zagotavljanja zaščite tujcem, temveč tudi v gospodarskem, ekonomskem in političnem smislu. Programi zaščite bodo sicer težko preprečevali tok beguncev, lahko pa bi ga umirjali in delno usmerjali. V primeru vzpostavitve regionalnih programov bi bilo treba dopolniti slovenski pravni red, ki trenutno omogoča, da upravni organ vodi in izvršuje azilne postopke le na ozemlju Republike Slovenije. Slovenija označuje idejo o neobvezujočih razselitvenih programih kot eno od možnih ukrepov, vendar bi jih bilo treba predhodno natančneje opredeliti.

V zvezi s politiko vključevanja zakonitih priseljencev Slovenija meni, da le učinkovita politika, ki bi temeljila na minimalnih skupnih standardih, omogoča hitrejše vključevanje priseljencev v gostujočo družbo s ciljem zmanjševanja pojavov nestrpnosti in ksenofobije. Oblikovanje skupne politike vključevanja je izrednega pomena, ker v državah članicah obstajajo različni koncepti, prakse in politike vključevanja. Prednostna naloga Slovenije bo predvsem problem brezposelnosti, ki predstavlja največjo oviro pri uspešnemu procesu vključevanja. V tem smislu bo Slovenija posebno pozornost posvetila predlaganim idejam in ukrepom, ki jih bo Komisija predstavila v *Zeleni knjigi o pristopu Evropske unije do upravljanja ekonomskih migracij*. Slovenija meni, da bi bilo treba za učinkovitejšo vključevanje zakonitih priseljencev na trg dela izdelati skupne kriterije in pogoje za vstop, prebivanje, zaposlovanje in samozaposlovanje tujcev v okviru partnerstva s tretjimi državami in ob tem upoštevati kvote, ki jo določi vsaka država članica EU. Ker je politika vključevanja horizontalne narave, bo treba na tem področju okrepiti medresorsko usklajevanje.

V zvezi s politiko vračanja nezakonitih priseljencev in iskalcev azila Slovenija meni, da bo treba razmisliti o širši uveljavitvi omenjene politike. Pri tem bo prednostna naloga Slovenije intenzivnejša vključitev tudi vseh vrst nevladnih organizacij v te procese. Predvidena ustanovitev Evropskega sklada za vračanje do leta 2007, ki ga je napovedal *Haaški program*, predstavlja korak v pravo smer. Slovenija podpira sklepanje sporazumov o vračanju s čim več državami, predvsem z "rizičnimi" (npr. Kitajsko, Turčijo, Indijo, Pakistanom itd.), ki nimajo interesa za hitro sklepanje omenjenih sporazumov. V tem okviru bi se bilo treba zavzeti tudi za razširitev mandata Evropske komisije pri sklepanju omenjenih sporazumov. Veljalo bi tudi razmisliti o sklenitvi sporazuma o vračanju pred sklenitvijo sporazuma o sodelovanju oziroma pridruževanju. Ker politika vračanja predstavlja zunanji vidik politik azila in priseljevanja, bo treba na tem področju okrepiti medresorsko usklajevanje.

V zvezi s sodelovanjem s tretjimi državami je za Slovenijo prednostnega pomena sodelovanje s tistimi tranzitnimi državami, ki bodisi neposredno mejijo na članice EU (npr. Hrvaška) bodisi predstavljajo zadnjo državo tranzita pred vstopom v EU (npr. določene južnoameriške države). Nadalje Slovenija meni, da bi se bilo treba v okviru zunanjega vidika politike priseljevanja osredotočiti tudi na postopno izkoreninjenje revščine v izvornih in tranzitnih državah in tako povezati politiko priseljevanja z razvojno politiko Unije. Pri sodelovanju s tretjimi državami bo prav tako treba okrepiti medresorsko usklajevanje.

Varovanje meja in vizumska politika

Prednostne naloge EU

Kar zadeva varovanje meja, bo pozornost usmerjena k praktičnim ukrepom za izboljšanje čezmejnega sodelovanja, za boljše upravljanje zunanjih meja, tudi za sodelovanje s sosednjimi državami. Pri tem bo imela zelo pomembno vlogo Evropska agencija za vodenje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic EU, ki bo začela delovati 1. maja 2005. Uredba o njeni ustanovitvi je bila sprejeta na Svetu za pravosodje in notranje zadeve oktobra 2004. V skladu s *Haaškim programom* na tem področju bo prioritetne narave hitra odprava kontrole na notranjih mejah, postopno ustanavljanje integriranega sistema upravljanja zunanjih meja in krepitev kontrole, nadzora na zunanjih mejah Unije in skupne vizumske politike. Med prioritetne naloge sodi tudi implementacija ukrepov za boj proti ilegalnemu priseljevanju preko morskih meja držav članic EU.

Na področju varovanja zunanjih meja je v *Haaškem programu* posebej poudarjena potreba po solidarnosti in pravični delitvi odgovornosti med državami članicami, vključno s finančnimi posledicami.

Na področju vizumskega poslovanja je bila sprejeta uredba, ki bo zahtevala uvedbo biometričnih elementov v potne liste in potovalne dokumente, predvidena pa je še za vizumske nalepke in dovoljenja za prebivanje. Prioriteta na tem področju bo operacionalizacija obeh dokumentov kakor tudi vizumskega informacijskega sistema (VIS) za izmenjavo vizumskih podatkov med državami članicami.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija od vsega začetka podpira razvoj integriranega upravljanja zunanjih meja in se pri tem zavzema za princip delitve bremen, vključno s finančnim bremenom. Na to je ves čas opozarjala pri pripravi *Haaškega programa*, za to si prizadeva tudi pri pripravi naslednje finančne perspektive EU.

Slovenija tudi ves čas podpira vzpostavitev skupne Evropske agencije za vodenje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic EU in njeno koordinativno vlogo. Z nekaterimi novimi članicami si tudi prizadeva za dodelitev sedeža agencije. Slovenija meni, da mora agencija začeti čim prej delovati, vendar v tej fazi odklanja razmišljanja o širjenju nalog na druga področja, na primer fitosanitarni nadzor in upravljanje z informacijskimi sistemi, ki so ustanovljeni z drugimi nameni (EURODAC – azil, VIS – vizumi). Ocenjuje, da je v fazi, ko se agencija šele vzpostavlja, o tem preuranjeno razmišljati. Predvsem pa bi morala agencija koordinirati izvajanje nalog, ki so v izvirni pristojnosti mejnih policij.

Slovenija ocenjuje, da bi bilo treba sofinanciranje mejne kontrole Skupnosti definirati v kontekstu delitve bremen (burden sharing), za kar se zavzema že dlje časa. Objektivno sofinanciranje zahteva izhajanje iz objektivnih kriterijev (npr. dolžina meje, potreben kader za varovanje meje, število mejnih prehodov itd.) in operativnih stroškov, potrebnih za nadzor dela zunanje meje, za katerega so odgovorne posamezne članice. Po mnenju Slovenije pritisk ilegalnih priseljencev ne predstavlja najbolj objektivnega kriterija, zato ocenjuje, da to ne more biti primarni kriterij za sofinanciranje. Pri črpanju sredstev iz tega vira bo Slovenija zagovarjala stališče, da poudarek ne bi smel biti na investicijah v infrastrukturo, saj je ustrezna infrastruktura pogoj za uveljavitev schengenskega pravnega reda v posamezni državi članici, ampak na financiranju opravljanja nalog (kot so tekoči stroški, stroški dela in potrebna oprema).

Slovenija podpira čimprejšnji sprejem S*kupnih pravil Skupnosti za izvajanje mejne kontrole* oziroma nadzora zunanje meje (Community Code), saj bodo na ta način zagotovljeni enotni standardi nadzora zunanjih meja EU.

Slovenija poleg tega podpira tudi praktično sodelovanje med državami članicami, še zlasti na področju mejne kontrole.

Slovenija meni, da je oblikovanje skupin ekspertov pomemben mehanizem. Pri tem bi morali oblikovati več skupin visoko specializiranih ekspertov, ki bi lahko okrepile delo nacionalnih enot po posameznih specifičnih področjih dela z možnostjo hitre napotitve. Pri tem bi take skupine ekspertov, podobno kot že sedaj poteka pri skupnih akcijah v okviru centrov, nudile strokovno podporo nacionalnim policijam.

Slovenija dvomi, da bi zgolj oblikovanje in delovanje enot za hitro posredovanje za odkrivanje in reševanje ilegalcev na morju rešilo akutni problem nezakonitega priseljevanja. Slovenija meni, da je treba odpraviti vzroke za ta problem in uporabiti druge učinkovite prijeme, kot so sodelovanje s tretjimi državami, od koder se organizirajo prevozi ilegalcev po morju, učinkovita politika vračanja v izvorne države, učinkovit azilni mehanizem, ki bi preprečeval zlorabe te pravice.

Kar zadeva idejo o oblikovanju evropske mejne policije, je Slovenija ob sprejemanju *Haaškega programa* vztrajala, da se naloge nadzora državne meje (mejna kontrola in varovanje meje) izvajajo v okviru nacionalnih pooblastil policije (kot je to opredeljeno v schengenskem pravnem redu), kar je zaenkrat v izključni pristojnosti držav članic. Prenos teh pooblastil na pripadnike tujih varnostnih organov pa je mo-

žen samo na osnovi mednarodnopravnega akta. Oblikovanje evropske mejne policije, pri čemer bi njeni pripadniki imeli izvirna policijska pooblastila na celotnem ozemlju EU, za Slovenijo tako ni sprejemljivo.

Slovenija se zavzema za čimprejšnjo vzpostavitev in operativno delovanje SIS II. Aktivno je sodelovala pri sprejemanju novega programa schengenske evalvacije, ki je bil sprejet na decembrskem Svetu za pravosodje in notranje zadeve. Nove države članice naj bi polno uveljavile schengenski pravni red, takoj ko bodo za to pripravljene, vendar ne kasneje kot v letu 2007. Slovenija aktivno sodeluje pri pripravi programa evalvacije v novih državah članicah s ciljem, da se evalvacijski postopek začne že v letu 2006. Poleg tega si bo Slovenija prizadevala, da bo med prvimi novimi državami članicami vključena v ta proces, kar bo omogočilo polno uveljavitev schengenskega pravnega reda v prvem možnem terminu (predvidoma oktobra 2007).

V zvezi s problematiko zunanjih meja bo Slovenija še posebej zasledovala svoj specifični interes pri pravnem urejanju obmejnega prometa na zunanjih mejah EU. Prizadevala si bo za to, da novi ukrepi EU ne bodo posegli v veljavne sporazume o obmejnem prometu in sodelovanju in v režime, ki so vzpostavljeni na njihovi osnovi.

Slovenija se zavzema tudi za čimprejšnjo vzpostavitev in delovanje evropskega vizumskega informacijskega sistema (CS-VIS. Slovenija pričakuje, da bo smela od samega začetka izmenjevati podatke z omenjenim sistemom in da bo vključena v skupino držav, ki bo sodelovala v fazi testiranja sistema. Z namenom čim hitrejše vzpostavitve nacionalnega vizumskega sistema (N-VIS) in njegove povezave z evropskim se ustanavlja posebna projektna skupina, ki bo vodila ta projekt. Na ta način bo Slovenija izpolnila schengenske pogoje na področju vizumskega poslovanja, kar je eden od pogojev za članstvo nove države članice v Schengenu. Slovenija se zavzema, da bo zaradi doseganja čim višjega sinergijskega delovanja sistem VIS na centralnem nivoju povezan s sistemom SIS II ter da bo v svoji funkciji integriral tudi sedaj obstoječi sistem VISION.

Slovenija ocenjuje ustanovitev skupnih služb za izdajanje vizumov (skupni prijavni centri) kot dobrodošle, celo kot nujno novost. Z njihovo ustanovitvijo bodo bremena, ki jih prinaša uvedba biometrije, bolj racionalno porazdeljena med državami. Informacijsko podprt in tehnološko zahteven postopek bo racionalno uporabljiv le pri določenem kritičnem številu vlog. Slovenija želi na tem področju sodelovati že pri pripravi (morebitnem testnem izvajanju).

Z uvedbo zahtevnejših nadzornih in tehnoloških metod postaja vedno pomembnejše tudi vprašanje olajšav in izjem pri vizumski praksi. Slovenija je že doslej predlagala način upoštevanja tistih izjem, ki ne posegajo v regulativno niti v preventivno vlogo vizumske politike (t.i. tranzitne olajšave). Slovenija si bo prizadevala, da bo sistem olajšav (skupaj z ostalimi elementi – sporazumi o vračanju, kredibilnostjo dokumentov) vključen v načrte širitve EU.

Slovenija si bo prizadevala za pravočasno implementacijo biometričnih elementov v potne listine državljanov članic EU v skladu s standardi zaščitnih elementov ter biometrije v potnih listih državljanov EU. Tako načrtuje izvedbo obrazne prepoznave v 18 mesecih po sprejemu uredbe (sredina leta 2006), implementacijo biometričnega elementa prstnega odtisa pa v 36 mesecih po sprejemu uredbe (sredina leta 2007). V ta namen bo potrebno spremeniti normativno ureditev za izdajo listin, postopke na mestih zajema vlog, personalizacijo pri proizvajalcih ter mejno kontrolo. Za implementacijo bo potrebna prerazporeditev proračunskih sredstev za leto 2005 in 2006. Slovenija bo ob rokih za implementecijo biometrije, ki jih postavlja uredba, sledila tudi roku, ki so ga za države "Visa Waiver Programme" postavile ZDA (26. oktober 2006).

Poleg tega si bo Slovenija prizadevala implementirati digitalno fotografijo še na dva dokumenta v rokih, ki jih predvidevata predloga uredb EU, in sicer na vizum do 3. junija 2005 in na dovoljenje za prebivanje do 31. decembra 2005.

5.2. SODELOVANJE ORGANOV KAZENSKEGA PREGONA IN ODKRIVANJA

Prednostne naloge EU

Zagotavljanje in izboljšanje varnostne dimenzije v okviru vzpostavljanja EU kot območja svobode, varnosti in pravice je strateška prioriteta, ki jo EU uresničuje predvsem s preprečevanjem in ukrepanjem proti organizirani in čezmejni kriminaliteti. Pri teh prizadevanjih je posebnega pomena sodelovanje policije, pravosodnih organov in carine.

V skladu z usmeritvijo iz *Haaškega programa*, ki poudarja načelo razpoložljivosti pri izmenjavi informacij med organi kazenskega pregona, si bosta predsedstvi v letu 2005 prizadevali za praktično in operativno naravnano izmenjavo obveščevalnih podatkov med državami članicami, vključno prek Europola, ter za okrepitev koordinacije med državami članicami pri preiskovanju in pregonu hujših kaznivih dejanj s poudarjeno vlogo Eurojusta.

Na podlagi poročila Multidisciplinarne skupine za organizirani kriminal pri Svetu EU o izvajanju *Strategije EU o boju proti organizirani kriminaliteti* bo Svet sprejel nadaljnje ukrepe na tem področju. Posebnega pomena so ukrepi v zvezi z izmenjavo informacij o obsodbah za določena kazniva dejanja, predlog *Okvirnega sklepa o poenostavitvi izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov med organi kazenskega pregona držav članic Evropske unije, zlasti glede hudih kaznivih dejanj, vključno s terorističnimi dejanji*, predlog *Sklepa Sveta o izmenjavi informacij in sodelovanju v zvezi s prestopki teroristov*, predlog *Okvirnega sklepa o sodelovanju v kriminalni organizaciji*, predlog *Sklepa Sveta o ustanovitvi Evropske policijske akademije (CEPOL)*, akti Sveta v zvezi s SIS II, predlog *Okvirnega sklepa o čezmejnem policijskem sodelovanju*, predlog *Okvirnega sklepa o izmenjavi podatkov o DNA* ter predlog *Okvirnega sklepa o kaznih za ponarejanje*.

Prednostne naloge Slovenije

Zaradi specifičnega interesa z vidika varnosti in preprečevanja organiziranega in čezmejnega kriminala, ki je vzajemnega in skupnega pomena tako za Slovenijo kot za EU, je Slovenija posebej zainteresirana za izdelavo konsistentne politike in konkretnih ukrepov na ravni EU za preprečevanje teh pojavov v novi soseščini EU in zlasti v jugovzhodni Evropi oziroma na Balkanu.

Slovenija posveča posebno pozornost okrepitvi sodelovanja in izmenjavi informacij med Europolom, Eurojustom in organi pregona držav članic EU ter držav Zahodnega Balkana. Za učinkovito omejevanje transnacionalnega organiziranega kriminala Slovenija spodbuja pravočasno mednarodno izmenjavo varnostno pomembnih informacij in kriminalističnih obveščevalnih podatkov, ki omogočajo organom odkrivanja in kazenskega pregona usklajeno in učinkovito ukrepanje za zagotavljanje svobode, varnosti in pravičnosti v skladu s pogodbo o ustanovitvi EU. Slovenija se zavzema za poglobitev sodelovanja zlasti na področjih ilegalnih migracij, nezakonite proizvodnje in trgovine s prepovedanimi drogami, trgovine z ukradenimi vozili in terorizma, ter za usklajevanje in poenotenje standardov, ki služijo kot osnova skupnega boja zoper organizirani kriminal v EU (Svet ministrov je na zasedanju 2. 12. 2004 že sprejel *Zaključke Sveta o policijskih profesionalnih standardih na področju policijskega sodelovanja*).

Slovenija se poleg tega zavzema za pravočasno mednarodno izmenjavo tistih informacij in podatkov, ki omogočajo pristojnim organom izvajanje ukrepov, usmerjenih v odkrivanje, zaseg, in odvzem premoženjske koristi, pridobljene v zvezi s kaznivimi dejanji, oziroma premoženja, ki ustreza takšni koristi. Z omenjenimi ukrepi je mogoče uspešno nev-

tralizirati osnovni smoter podjetniško organizirane kriminalne dejavnosti, ki ogroža varnost ljudi in držav članic EU.

Slovenija zato ob spoštovanju standardov varstva in zaščite podatkov podpira vse predlagane akte EU, ki pospešujejo izmenjavo informacij in operativno sodelovanje med organi odkrivanja in pregona, ter si prizadeva za njihov čimprejšnji sprejem.

Slovenija meni, da je identifikacija in omejitev nezakonite dejavnosti hudodelskih združb na t.i. balkanski poti bistvenega pomena za preprečevanje in odkrivanje tovrstnih kaznivih dejanj in zagotavljanje varnosti v tem delu Evrope. Države članice EU se po umiritvi razmer na Zahodnem Balkanu ponovno soočajo s fenomenom delovanja organiziranih hudodelskih združb, katerih dejavnosti se na t.i. balkanski poti povezujejo predvsem z nedovoljeno trgovino s prepovedanimi drogami in orožjem, tihotapljenjem ljudi, tatvinami in tihotapljenjem vozil, izsiljevanjem in medsebojnimi obračuni. Zaradi svojega geografskega položaja, zgodovinske pogojenosti in vpetosti v kulturno–ekonomske odnose z nekdanjimi republikami bivše Jugoslavije se s tem še posebej pogosto sooča Slovenija. Zato se Slovenija ob upoštevanju Europolovih kriterijev za opredeljevanje organiziranega kriminala zavzema za načrtno in sistematično spremljanje in preiskovanje delovanja hudodelskih združb.

Slovenija podpira in bo še naprej aktivno sodelovala pri oblikovanju sklepa Sveta, ki bo Evropski policijski akademiji (CEPOL) podelil status organa EU.

Slovenija je v letu 2004 ratificirala Konvencijo o Europolu in vse pripadajoče protokole in skrbi za kakovostno izmenjavo operativnih podatkov med pristojnimi organi RS in Europolom.

Slovenija podpira okrepljeno vlogo Eurojusta, ki jo vidi tudi pri vzpostavljanju sistema zaščite ogroženih prič na ravni EU. Slovenija si bo ob upoštevanju določenih enotnih standardov prizadevala za ustanovitev posebne službe za zaščito ogroženih prič na ravni EU, ki bi lahko delovala v okviru Eurojusta.

Droge

Prednostne naloge EU

Po izteku in opravljeni oceni dosedanjih strateških dokumentov EU na področju drog (*Strategije in Akcijskega načrta 2000–2004*), je Evropski svet v decembru 2004 sprejel novo *Strategijo EU o drogah 2005–2012.*

V skladu s sklepi Evropskega sveta iz decembra 2004 bo Svet na podlagi *Strategije EU o drogah 2005–2012* sprejel *Akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2005–2008*. Namen Akcijskega načrta, ki ga bo Evropska komisija predložila Svetu v začetku leta 2005, je operacionalizacija Strategije, na podlagi katerega bo Evropska komisija letno spremljala njegovo realizacijo ter poročala Svetu.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija je z *Resolucijo o nacionalnem programu na področju drog 2004–2009*, ki jo je februarja 2004 sprejel Državni zbor, opredelila nacionalno politiko in cilje v navedenem obdobju, ki so vsebinsko usklajeni s strategijo in politiko EU na tem področju ter se z njimi medsebojno dopolnjujejo.

Slovenija si bo predvsem prek svojih predstavnikov v Horizontalni skupini za droge v Svetu EU prizadevala za oblikovanje *Akcijskega načrta EU* z jasno opredeljenimi in merljivimi cilji v skladu s Strategijo EU in z nacionalnimi strateškimi usmeritvami. Cilji morajo sloneti na znanstvenih dognanjih. Slovenija si bo prizadevala, da se bodo sprejeli realni časovni okviri za realizacijo zastavljenih ciljev iz akcijskega programa EU. Kot prioriteto bo izpostavila razvoj preventivnih aktivnosti, zdravljenja in preprečevanja HIV infekcij in hepatitisa C in B, kakor tudi izvajanje predvidenih aktivnosti na področju zmanjševanja ponudbe prepovedanih drog. Na zunanjem področju bo izpostavila kot prioriteto pomoč državam Zahodnega Balkana, preko katerih prihaja tudi v Slovenijo heroin po t.i. balkanski poti.

Vlada RS bo sprejela z *Akcijskim načrtom EU* usklajen nacionalni akcijski načrt za leto 2005. V skladu z *Akcijskim načrtom EU* bo treba opraviti tudi spremembo zakonodaje s področja drog, ki je že načrtovana v Resoluciji o nacionalnem programu na področju drog 2005–2009. V proračunu bo potrebno zagotoviti večji delež sredstev preventivi in nevladnemu sektorju na področju drog ter delovanju lokalnih akcijskih skupin.

Permanentna prednostna naloga je aktivno sodelovanje pri izmenjavi podatkov v EU informacijski mreži na področju drog (Reitox) ter sodelovanje z EU Centrom za spremljanje drog in odvisnosti od drog (EMCDDA – European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction).

5.3. UKREPI PROTI TERORIZMU

Prednostne naloge EU

Po terorističnih napadih v Madridu je bil v letu 2004 med številnimi drugimi ukrepi EU proti terorizmu sprejet tudi dopolnjen *Akcijski načrt EU za boj proti terorizmu*. Evropski svet je začrtal štiri prioritetna področja delovanja v EU proti terorizmu: izmenjavo informacij, ukrepanje proti financiranju terorizma, vključitev protiterorističnega delovanja v zunanje odnose EU ter izboljšanje civilne zaščite in varovanja kritične infrastrukture.

V letu 2005 so prednostne naloge EU na tem področju v skladu s *Haaškim programom* usmerjene predvsem v izvrševanje obveznosti iz *Akcijskega načrta EU za boj proti terorizmu*. To vključuje ukrepe za izboljšanje dostopa do podatkov in njihove izmenjave med organi kazenskega pregona, oblikovanje politike in ukrepanja na podlagi ocen ogroženosti s terorizmom z novo vlogo SITCEN in Europola pri zbiranju ter posredovanju informacij, nadaljevanje medsebojnega ocenjevanja ustreznosti nacionalnih struktur za boj proti terorizmu v novih državah članicah, delovanje v zvezi z radikalizacijo in rekrutiranjem teroristov, zaščito osrednje infrastrukture, preprečevanje financiranja terorizma, izvajanje Solidarnostnega programa EU v zvezi s posledicami terorističnih groženj in napadov ter večji poudarek ukrepanju proti terorizmu v okviru zunanjih odnosov EU pri sodelovanju s tretjimi državami.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija še naprej v celoti aktivno podpira in izvaja ukrepe EU na področju protiterorističnih aktivnosti.

V zvezi s sodelovanjem obveščevalnih služb in organov kazenskega pregona Slovenija podpira prizadevanja za učinkovitejši pretok in lažjo dostopnost do informacij in podatkov med pristojnimi organi, ob strogem spoštovanju standardov glede varstva in zaščite podatkov ter tajnosti. Tako se je slovenska policija avgusta letos vključila v sistem izmenjave informacij med policijami znotraj EU preko posebnega kripto zaščitenega sistema BDL, za kar je Slovenija vzpostavila celodnevno dežurstvo. Slovenija izrecno podpira tudi tesno sodelovanje med Eurojustom in Europolom ter sodelovanje med državami članicami prek teh teles pri preprečevanju terorizma. Slovenija se strinja tudi s pobudo o ustanovitvi skupnih preiskovalnih enot za preiskovanje kaznivih dejanj terorizma ter z okrepljeno vlogo SitCen (Joint Situation Centre) pri sodelovanju varnostnih služb in policij.

Na področju operativnega sodelovanja držav članic in zlasti obveščevalnih služb pri izmenjavi obveščevalnih informacij v zvezi s terorizmom bo Slovenska obveščevalno varnostna agencija (SOVA) od 1. februarja 2005 neposredno vključena v SitCen s svojim stalnim predstavnikom. Poleg tega bo SOVA nadalje intenzivno sodelovala na bilateralni oziroma multilateralni ravni z ostalimi varnostnimi agencijami

v državah članicah ter v Protiteroristični skupini Sveta (CTG – Counter-terrorist Group). Nadalje bo potekalo aktivno sodelovanje slovenskih organov za notranje zadeve (Policije) s tujimi varnostnimi organi v okviru struktur EU za boj proti terorizmu (Europol, Police Working Group on Terrorism in drugih delovnih skupinah), drugih mednarodnih organizacij (Interpol, NATO, SECI) ter na bilateralni ravni.

V skladu z intenzivirano izmenjavo obveščevalnih informacij na ravni EU in osrednjo vlogo Sveta EU v zvezi s strateško oceno tveganja in zadevnim odločanjem ter spremljanjem napredka, bo s podobno vlogo v državi Svet za nacionalno varnost sprejel celovito oceno ogroženosti Slovenije s terorizmom ter potrebne ukrepe.

Slovenija ocenjuje, da bo področje radikalizacije in rekrutiranja teroristov eno od pomembnejših v nadaljevanju preventivnega boja proti terorizmu in zato podpira izdelavo enotne EU strategije za to problematiko, kjer pa bi bilo potrebno upoštevati tudi regijske značilnosti in posebnosti.

Slovenija se zavzema za integriran pristop na področju boja proti terorizmu ter za doslednost izvajanja vseh orodij znotraj EU ob upoštevanju smernic Sveta Evrope glede varovanja človekovih pravic in svoboščin pri boju zoper terorizem, ki so jih sprejeli ministri na 804. srečanju v Strasbourgu 11. 7. 2002.

Ocena pripravljenosti nacionalnih struktur države (peer evaluation) na področju boja proti terorizmu bo v Sloveniji izvedena v januarju 2005. Po opravljeni oceni bodo pristojni organi na podlagi morebitnih priporočil sprejeli potrebne zakonodajne, organizacijske in druge ukrepe.

V zvezi s preprečevanjem financiranja terorizma Slovenija načelno podpira sprejem instrumentov, ki omogočajo nadaljnjo harmonizacijo zakonodaje in prakse v EU, s spremembami in dopolnitvami Kazenskega zakonika v letu 2004 pa je bilo inkriminirano financiranje terorističnih dejanj kot samostojno kaznivo dejanje. Na področju preprečevanja pranja denarja bo Slovenija nadalje podpirala sprejem predlagane *Direktive o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja, vključno s financiranjem terorizma*.

Slovenija se na področju civilne zaščite aktivno vključuje v vse aktivnosti iz obstoječega *CBRN programa* (Chemical, biological, radiological or nuclear terrorist threats) ter pozdravlja vzpostavitev Solidarnostnega programa EU o posledicah terorističnih groženj in napadov. Poleg realizacije tega programa se bo pridružila sodelovanju na področju skupnih akcij v okviru mehanizma civilne zaščite, pri koordinaciji javnega obveščanja, povečanju razpoložljivosti medicinskih sredstev in na področju zaščite kritične infrastrukture.

V skladu z *Akcijskim načrtom EU o boju proti terorizmu* in *Deklaracijo o terorizmu*, sprejeto 25. marca 2004, je Slovenija sprejela in ratificirala vseh 12 mednarodnih konvencij in protokolov v zvezi s terorizmom in implementirala 7 od 12 drugih zakonodajnih aktov. Slovenija se bo v nadaljevanju trudila za čimprejšnji sprejem ostalih 5 dokumentov, in sicer za ratifikacijo *Konvencije o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami EU* z dne 29. maja 2000 in *Protokola* z dne 16. oktobra 2001 k tej konvenciji ter za čim prejšnjo implementacijo *Okvirnega sklepa o boju proti terorizmu* z dne 13. junija 2002, *Okvirnega sklepa o izvrševanju nalogov s katerimi se zamrzne premoženje ali dokazi* z dne 22. julija 2003 in *Sklepa Sveta o implementaciji posebnih ukrepov v zvezi s policijskim in pravosodnim sodelovanjem na področju boja proti terorizmu* z dne 19. decembra 2002.

5.4. PRAVOSODNO SODELOVANJE

Prednostne naloge EU

EU tudi v letu 2005 postavlja v ospredje varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Z ratifikacijo in kasneje uveljavitvijo *Pogodbe o Ustavi za Evropo* in s tem Listine o temeljnih pravicah Evropske unije bo zaščita človekovih pravic v EU dobila nov zagon. Državljanstvo EU bo v letu 2005 v ospredju predvsem kar zadeva krepitev političnih pravic državljanov EU, dostopa do dokumentov institucij in svobode gibanja državljanov EU znotraj EU območja. Svet EU pričakuje, da bo Evropska komisija v letu 2005 podala predlog o razširitvi pristojnosti Evropskega centra za monitoring na področju rasizma in ksenofobije. Podobno Svet EU pričakuje pobudo Evropske komisije za vzpostavitev Agencije za človekove pravice. Delo na področju zaščite človekovih pravic bo v letu 2005 usmerjeno še v vzpostavitev sistema za zbiranje podatkov in pripravo ustreznih analiz, na podlagi katerih bi lažje oblikovali politiko EU na tem področju.

Kar zadeva pravosodno sodelovanje na civilnem in gospodarskem področju, si bo Evropska komisija prizadevala za čimprejšnji začetek izvajanja *Haaškega programa*, še posebej tistega dela dokumenta, ki opredeljuje načelo vzajemnega priznavanja in izvrševanja sodnih odločb, izdanih v drugih državah članicah ter izboljšanja čezmejnega dostopa državljanov do pravnega varstva.

Izvajanje načela vzajemnega priznavanja in izvrševanja tujih sodnih odločb se bo razširilo in poglobilo predvsem na področju družinskega in dednega prava. Svet EU bo nadaljeval z obravnavo osnutka *Uredbe o uporabi prava za nepogodbena razmerja* (Rim II), ki se nanaša predvsem na zagotavljanje enotne uporabe prava na sodiščih vseh držav članic v čezmejnih sporih s področja nepogodbenih obveznosti in obravnava zlasti vprašanje civilne odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam, največkrat v primerih nesreč, kot so prometne nesreče oziroma nesreče, ki nastanejo zaradi pokvarjenih proizvodov ali v primerih vdora v zasebnost in *Evropskega plačilnega naloga,* ki bi omogočil vzpostavitev enotnega, hitrega in učinkovitega mehanizma za poplačilo nespornih denarnih zahtevkov v Skupnosti in s tem boljše in lažje pravosodno sodelovanje ter osnutka *Direktive o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah*, ki naj bi vzpostavila minimalna skupna pravila mediacije na ravni Skupnosti v zvezi s ključnimi aspekti civilnega prava in omogočila sodiščem v vseh državah članicah aktivno promocijo uporabe instituta mediacije. Svet EU pričakuje nov predlog Evropske komisije za sprejem evropskega pravnega akta o terjatvah majhne vrednosti in nov predlog uredbe o pravu, ki se uporablja za pogodbena obligacijska razmerja (Rim I). Evropska komisija namerava pripraviti tudi predloge aktov na področju priznanja in izvršitve sodnih odločb v zvezi z dedovanjem in oporokami ter premoženjskimi posledicami razveze zakonske zveze.

Pri pravosodnem sodelovanju na kazenskem področju Evropska komisija in Svet EU za leto 2005 predlagata nadaljevanje postopka vzpostavitve sistema vzajemnega sodelovanja med državami članicami in vzajemnega izvrševanja sodnih odločb ter vzpostavitev sistema Evropskega registra obsojenih. Kar zadeva približevanje kazenskega materialnega prava med državami članicami, namerava Evropska komisija proučiti načine učinkovitejšega ukrepanja EU proti organiziranemu kriminalu.

Svet EU je že sprejel v obravnavo predloge nekaterih pomembnih aktov s področja kazenskega prava kot je na primer *Okvirna odločba o Evropskem dokaznem nalogu* (EEW – European Evidence Warrant), ki opredeljuje pridobitev predmetov, dokumentov in podatkov za namene kazenskih postopkov.

Svet v kratkem od Evropske komisije pričakuje nove predloge *Okvirne odločbe o uporabi načela ne bis in idem*, *Okvirne odločbe o varovanju podatkov na področju odkrivanja in pregona kaznivih dejanj*, *Okvirne odločbe o vzajemnem priznavanju odločb o transferju obsojencev*, *Okvirne odločbe o gotovinskem plačilu in pranju denarja* ter *Okvirne odločbe o izboljševanju sodelovanja na področju izmenjave podatkov o kazensko obsojenih osebah.*

Prednostne naloge Slovenije

Človekove pravice in temeljne svoboščine so za Slovenijo od nekdaj pomenile temelj ustavne ureditve. Zato se Slovenija zavzema za vse ukrepe in akte, ki bi okrepili varstvo človekovih pravic. Slovenija bo podprla ustanovitev Agencije za človekove pravice in vse akte, ki bodo nudili nadgradnjo in vzpostavitev postopkov alternativnega reševanja sporov oziroma izgradnjo mehanizmov za zgodnje reševanje konfliktih situacij v družbi.

Prednostna naloga Slovenije bo v letu 2005 začetek postopka ratifikacije Pogodbe o ustavi za Evropo, ki vključuje v drugem poglavju Listino temeljnih pravic Unije in predvideva pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah Sveta Evrope.

Na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih, civilnih in gospodarskih zadevah se bo Slovenija zavzemala, da bo v ospredju izvajanje načela vzajemnega priznavanja sodnih odločb, izdanih v drugih državah članicah, ter medsebojnega zaupanja v učinkovitost sodnega varstva v drugih državah članicah.

Pri pravosodnem sodelovanju na civilnem področju bo Slovenija podpirala nadgradnjo urejanja alternativnega reševanja sporov na ravni EU, zato se bo prednostno osredotočila na sprejem *Direktive o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah*. Slovenija se bo zavzemala tudi za učinkovito izvajanje že sprejetih aktov, še posebej na področju priznavanja sodnih odločb o preživninskih terjatvah. Poleg tega si bo prizadevala zagotoviti konstruktivni prispevek k sprejemanju *Uredbe o nepogodbenih obveznostih* (t.i. Rim II) in zgoraj omenjene *Uredbe o evropskem postopku za izdajo plačilnega naloga*. Do julija 2005 bo morala Slovenija vzpostaviti tudi ustrezen odškodninski sklad za odškodnine žrtvam kaznivih dejanj.

Slovenija se bo zavzemala za sprejem tistih aktov, ki bodo omogočali hitrejše in bolj neposredno sodelovanje pravosodnih organov držav članic EU, zlasti v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu, kot tudi proti nekaterim kaznivim dejanjem, katerih storitev je olajšana zaradi odprave notranjih meja v EU. Slovenija se bo v tem kontekstu zavzemala tudi za nadgradnjo klasične mednarodno pravne pomoči med državami članicami in za nove oblike sodelovanja med pravosodnimi sistemi držav članic na temelju načela medsebojnega zaupanja. Zato bo Slovenija podpirala čimprejšnji sprejem *Okvirne odločbe o Evropskem dokaznem nalogu* in nekaterih drugih aktov, kjer bo uresničevanje načela medsebojnega priznavanja in sodelovanje pravosodnih organov vsake države članice potekalo brez posredovanja izvršilne veje oblasti (tj. po diplomatski poti).

6. ŠIRITEV

Prednostne naloge EU

Nadaljevanje širitvenega procesa ostaja ena izmed osrednjih nalog luksemburškega in britanskega predsedstva EU v letu 2005. V skladu z zaključki Evropskega sveta 17. decembra 2004 naj bi ob izpolnjevanju pogoja o polnem sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije luksemburško predsedstvo 17. marca 2005 pričelo pogajalski proces s Hrvaško. Na istem zasedanju je Evropski svet določil, da naj bi se pod britanskim predsedstvom 3. oktobra 2005 začel pogajalski proces s Turčijo.

Evropski svet decembra 2004 je potrdil tudi okvir pogajalskega procesa za nadaljevanje širitvenega procesa, ki bo temeljil na izkušnjah zadnje širitve, dodani pa mu bodo nekateri novi elementi: določitev meril pred začasnim zaprtjem vsakega poglavja in če je potrebno tudi pred odprtjem poglavja, možnost določitve daljših prehodnih obdobij in trajnih zaščitnih ukrepov, možnost prekinitve pogajanj.

Po formalnem zaključku pogajalskega procesa z Bolgarijo in Romunijo bo EU nadaljevala s pozornim spremljanjem izpolnjevanja obveznosti, ki sta jih obe državi kandidatki sprejeli v pogajalskem procesu. Napredek glede izpolnjevanja obveznosti bo Evropska komisija ocenila v ločenih celovitih nadzornih poročilih (comprehensive monitoring report), ki ju bo za obe državi kandidatki objavila jeseni 2005, in o njih poročala Svetu. Jeseni 2005 bo Evropska komisija pripravila tudi celovito poročilo o stanju na področju poglavja konkurence in državnih pomoči v pogajanjih z Romunijo, kjer so bile v času začasnega zapiranja poglavja opazne določene pomanjkljivosti.

Pod luksemburškim predsedstvom se bo nadaljevala priprava osnutka skupne pristopne pogodbe za Bolgarijo in Romunijo, ki naj bi bila podpisana aprila 2005.

Evropska komisija bo v drugi polovici leta 2005 sprejela mnenje o vlogi Makedonije za članstvo v EU. Mnenje Evropske komisije bo podlaga za sprejetje odločitve Sveta EU o začetku pristopnih pogajanj z Makedonijo.

Prednostne naloge Slovenije

Prioriteta Slovenije na področju širitve bodo pristopna pogajanja EU s Hrvaško. V neposrednem interesu Slovenije je, da se Hrvaška čimprej prilagodi evropskim standardom.

Slovenija podpira prizadevanja Hrvaške v smeri njenega članstva v EU. Slovenija bo v okviru delovne skupine Sveta EU za širitev natančno spremljala pogajalski proces s Hrvaško. Pri tem bo zagovarjala spoštovanje vseh načel, ki so veljala v dosedanjih širitvah (načelo diferenciacije, načelo "nič ni dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno"), nujnost izpolnjevanja vseh objektivnih kriterijev in pogojev za članstvo s strani države kandidatke (politični in ekonomski kriteriji, sposobnost prevzema pravnega reda EU, administrativna usposobljenost) in ostale pogoje, ki so v skladu s sklepi Evropskega sveta z decembra 2004.

Slovenija bo še naprej zagovarjala stališče, da imajo ob upoštevanju vseh zgoraj omenjenih kriterijev in standardov države Zahodnega Balkana jasno evropsko perspektivo, in bo delovala v smeri njihovega čimprejšnjega približevanja evropskim integracijam.

Slovenija bo s pozornostjo spremljala tudi pristopna pogajanja s Turčijo ob upoštevanju vseh posebnosti pogajanj s to državo kandidatko, ki za EU predstavljajo velik izziv.

7. KREPITEV STABILNOSTI IN BLAGINJE V SVETU

7.1. PRISPEVEK K MEDNARODNI VARNOSTI

Prednostne naloge EU

Na področju zunanjih odnosov si bo EU s krepitvijo Skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) vključno z Evropsko varnostno in obrambno politiko (EVOP) še naprej prizadevala za krepitev globalne stabilnosti in blaginje. Temeljni okvir za delovanje Unije predstavlja *Evropska varnostna strategija.* Varnost in blaginja sta vedno bolj odvisna od učinkovitega multilateralnega sistema.

Predsedujoči državi EU v letu 2005 si bosta v okviru pogajanj o naslednji finančni perspektivi (2007–2013) prizadevali za dogovor o novih finančnih instrumentih na področju zunanjih odnosov.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo v okviru svojih zmožnosti in v skladu s svojimi zunanjepolitičnimi interesi delovala v smeri krepitve SZVP. Iskanje skupnega odziva EU na mednarodne krizne situacije in nove varnostne izzive, sodelovanje v okviru EU pri reševanju drugih problemov globalnih razsežnosti (npr. HIV/AIDS, klimatske spremembe, naravne katastrofe, rev-

ščina in podhranjenost itd.) ter okrepljeno sodelovanje EU z multilateralnimi organizacijami so v interesu RS. Slovenija podpira prizadevanja za učinkovitejšo porabo razpoložljivih finančnih sredstev na področju zunanje politike, za kar si bo prizadevala tudi v razpravi o novih finančnih instrumentih na področju zunanjih odnosov.

7.2. SKUPNA EVROPSKA VARNOSTNA IN OBRAMBNA POLITIKA

Prednostne naloge EU

Prednostne naloge EU za leto 2005 odražajo dolgoročne cilje Unije na tem področju in predstavljajo kontinuiteto z nalogami, ki so jih opravila prejšnja predsedstva EU.

Na področju vojaškega kriznega upravljanja bo posebna pozornost namenjena uspešnemu izvajanju vojaške operacije EU Althea v BiH, ki predstavlja največjo operacijo kriznega upravljanja EU z uporabo sredstev in zmogljivosti zveze Nato.

Ena od glavnih prioritet v letu 2005 bo tudi nadaljnji razvoj vojaških zmogljivosti EU skozi proces Temeljnega cilja (Headline Goal) in mehanizma za razvoj zmogljivosti. Pomembno vlogo bo pri tem odigrala tudi Evropska obrambna agencija.

EU bo še naprej tesno sodelovala s organizacijami, kot sta Združeni narodi in Nato. Obenem pa nadaljevala z razvojem lastnih kapacitet za hitro posredovanje v obliki bojnih skupin EU. Skupna zmogljivost EU se bo povečala z načrtovano ustanovitvijo civilno-vojaške celice, ki bo skrbela za načrtovanje in izvajanje operacij kriznega upravljanja.

Na področju civilnega kriznega upravljanja si bo EU prizadevala ohraniti aktivno vlogo in implementirati akcijski načrt za civilne vidike EVOP. V skladu z zaključki novembrske konference o civilnih zmogljivostih in Temeljnega cilja na področju civilnega kriznega upravljanja (Civilian Headline Goal) bo osrednjo pozornost namenila razvoju dodatnih zmogljivosti in delovanju na novih področjih civilne dimenzije EVOP.

EU namerava poglobiti sodelovanje s partnerskimi mednarodnimi organizacijami (OZN, NATO, OVSE, Svet Evrope, Afriška unija). V tem kontekstu ostaja prioriteta implementacija skupne deklaracije EU-OZN o sodelovanju pri civilnem kriznem upravljanju.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija podpira razvoj EVOP, brez katere Unija ne more postati globalni igralec in učinkovito prevzeti svojega dela odgovornosti za stabilnost in razvoj sveta. Namen sodelovanja na tem področju mora biti čim bolj učinkovita izraba obstoječih zmogljivosti in sodelovanje z ostalimi mednarodnimi organizacijami pri načrtovanju in izvajanju operacij kriznega upravljanja (OZN, OVSE). Pri tem se strinjamo, da se je potrebno izogniti podvajanju z Natom. Ustanovitev Evropske obrambne agencije in oblikovanje civilno-vojaške celice sta koraka v pravi smeri, ki bosta zagotovila večjo koherentnost in učinkovitost varnostno-obrambne komponente EU.

Slovenija bo še naprej aktivno sodelovala v operacijah kriznega upravljanja EU. Slovenija bo v operacijo Althea v BiH v letu 2005 prispevala eno motorizirano četo, medicinsko enoto ROLE 1 ter nacionalni podporni element (NPE) in nacionalni obveščevalni center (NOC). Do marca 2005 bo prisotna še z dvema vodoma vojaške policije. Z varnostno-političnega vidika sta za Slovenijo stabilnost in razvoj Zahodnega Balkana izredno pomembni, zato je uspešno izvajanje operacije v posebnem interesu Slovenije.

Prav tako bo Slovenija nadaljevala s pripravami na operacionalizacijo večnacionalne bojne skupine, ki jo je preteklo leto oblikovala skupaj z Italijo in Madžarsko.

Prioritetna naloga na področju vojaških zmogljivosti bo tudi spremljanje in sodelovanje Slovenske vojske v »ECAP projektnih skupinah«. Slovenska vojska se bo aktivno vključevala v tri projektne skupine, in sicer: Poveljstva (HQ), Obveščevalne dejavnosti (ISTAR) in RKB (NBC). Vključevanje Slovenske vojske v projektne skupine ECAP bo pomenilo dvig kvalitete sodelovanja s strukturami in zmogljivostmi EU.

RS bo na podlagi obstoječih zmogljivosti in doslej pridobljenih izkušenj še naprej prispevala h krepitvi zmogljivosti EU na področju preprečevanja konfliktov in civilnega kriznega upravljanja. Slovenija sodeluje s petimi policisti v operaciji EU Proxima v Makedoniji in s štirimi v policijski operaciji EU v BiH (EUPM – European Union Police Mission).

Pri razvijanju novih zmogljivosti EU za civilno krizno upravljanje si bomo še naprej prizadevali za povečanje učinkovitosti posredovanja in hitre razporedljivosti enot. V tej luči RS podpira švedski koncept skupin za civilno odzivanje na krizne situacije (Civil Response Team).

Naše delovanje v okviru EU bo posebej zaznamovalo predsedovanje OVSE. Krepitev usklajenega delovanja med EU in OVSE ter njuno učinkovitejše sodelovanje bo temeljno vodilo našega delovanja v okviru EU. Slovenija si bo kot predsedujoča OVSE prizadevala iskati konsenz in za vse sodelujoče države sprejemljive rešitve, hkrati pa se bo trudila posvetiti čimveč pozornosti iskanju pozitivnih rešitev vseh regionalnih problemov (zamrznjeni konflikti), katerih razvoj je v letu 2005 težko napovedati. Slovenija namerava nadaljevati z dosedanjimi aktivnostmi organizacije ter z uresničevanjem sprejetih odločitev na področju človekovih pravic, ekonomsko-varnostne ter politično-vojaške dimenzije. Posebna pozornost bo namenjena reformi OVSE, ki bo tudi ena od prioritet slovenskega predsedovanja OVSE.

7.2.1. Boj proti terorizmu, razorožitev in neproliferacija

Prednostne naloge EU

EU bo nadaljevala z izvajanjem Akcijskega načrta EU na področju boja proti terorizmu in Strategije EU na področju preprečevanja širjenja orožij za množično uničevanje. Pri tem se bo osredotočila na podporo mednarodnim organizacijam in obstoječim neproliferacijskim režimom. Tako bo nadaljevala s podporo Organizaciji za prepoved kemičnega orožja (OPCW) in Mednarodni agenciji za atomsko energijo (IAEA). Zavzemala se bo za "univerzalizacijo" mednarodnih instrumentov kot so npr. Konvencija za prepoved kemičnega orožja (CWC – Chemical Weapons Convention), Konvencija za prepoved biološkega orožja (BTWC – Biologican and Toxin Weapons Convention), Sporazum o neširjenju jedrskega orožja (NPT – Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons), Sporazum o celoviti prepovedi jedrskega orožja (CTBT – Comprehensive Test Ban Treaty), in Haaški kodeks obnašanja na področju širjenja raketne tehnologije in raketnih izdelkov.

EU bo v letu 2005 še naprej podpirala resolucije Varnostnega sveta 1540 o preprečevanju širjenja orožij za množično uničevanje. Komisija bo nadaljevala s procesom vključevanja "neproliferacijske klavzule" v sporazume s tretjimi državami, ki od držav s sklenjenimi bilateralnimi sporazumi z EU zahteva, da z EU sodelujejo na področju preprečevanja širjenja orožij za množično uničevanje. EU se bo v letu 2005 udeležila več pomembnih mednarodnih sestankov na tem področju. V tem kontekstu velja omeniti Pregledno konferenco NPT in drugo nadaljevalno konferenco OZN o ilegalni trgovini z lahkim in osebnim orožjem.

Na področju boja proti terorizmu bo EU skušala izboljšati operativno sodelovanje zlasti z ZDA in dialog s tretjimi državami.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo aktivno sodelovala v pripravah EU na mednarodne konference o NPT in o osebnem in lahkem

orožju (SALW – small arms and light weapons). Kot članica EU se bo vključila v dejavnosti EU na teh konferencah, zlasti na konferenci o lahkem orožju. Slovenija bo prav tako po svojih močeh sodelovala pri oblikovanju projektov EU na področju krepitve mednarodnih organizacij in neproliferacijskih režimov. Slovenija si bo še naprej prizadevala za članstvo v režimu za preprečevanje širjenja raket in raketne tehnologije (MTCR – Missile Technology Control Regime). Na področju trgovine z orožjem in vojaško opremo se bo RS prizadevala za javno objavo letnih poročil o izvozu orožja in vojaške opreme.

Prav tako bo Slovenija po svojih močeh prispevala k večji učinkovitosti projektov EU v tretjih državah. Slovenija si bo v okviru EU še naprej prizadevala za krepitev aktivnejšega dialoga z ZDA na področju boja proti terorizmu. V razpravah v EU bo redno poročala o delu, ki na tem področju poteka v OVSE.

7.3. KREPITEV MEDNARODNEGA MULTILATERALNEGA SODELOVANJA

Prednostne naloge EU

EU bo nadaljevala s prizadevanji za poglobljeno multilateralno sodelovanje, še posebej v okviru OZN. Pri tem bo posebna pozornost namenjena poročilu Panela eminentnih osebnosti za obravnavo groženj, izzivov in sprememb ter posebni Konferenci na najvišji ravni v okviru OZN, posvečeni uresničevanju ciljev tisočletja. EU si bo še naprej prizadevala za spoštovanje človekovih pravic, posebno pozornost pa bo namenila delovanju Komisije za človekove pravice in dialogu EU s Kitajsko in Iranom na tem področju.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo aktivno sodelovala pri oblikovanju odziva EU na poročilo Panela eminentnih osebnosti. Merilo pri tem bodo zunanjepolitične prioritete in posebni interesi RS. Uresničevanje doseženih mednarodnih in evropskih norm ter standardov na področju človekovih pravic ter njihova krepitev bosta tudi v prihodnje pomembna prioriteta delovanja RS v okviru EU.

7.3.1. Razvojna pomoč

Prednostne naloge EU

EU skupaj z državami članicami v tem trenutku namenja več kot polovico vse svetovne uradne razvojne pomoči (ODA), skladno s kriteriji OECD/DAC, in se kot globalna sila na področju zagotavljanja uradne razvojne pomoči zaveda, da zagotavljanje mednarodne razvojne pomoči za zmanjševanje razlik med razvitimi in nerazvitimi ni zgolj moralna obveznost zagotavljanja pomoči tistim, ki pomoč potrebujejo, ampak razvojna pomoč oziroma razvojno sodelovanje zmanjšujeta nevarnosti terorizma, migracijskih pritiskov na razvita gospodarstva, oboroženih konfliktov, kriminala, predvsem pa spodbujata mednarodno trgovino in zato na dolgi rok zagotavljata tudi gospodarsko rast EU.

Zadnja razprava na Svetu EU v letu 2004 o zunanjepolitičnih usmeritvah EU in usmeritvah zunanje pomoči je bila usmerjena predvsem na obravnavo učinkovitosti zunanjih aktivnosti EU in na predlog za povečevanje pomoči v letu 2005. V skladu z razpravo in doslej znanimi prioritetami luksemburškega in britanskega predsedovanja EU v letu 2005 se bodo aktivnosti na področju zagotavljanja razvojne pomoči EU osredotočile predvsem na tri področja:

– izpolnjevanje ciljev tisočletja,

– vodilno vlogo EU pri doseganju učinkovitega multilateralizma,

– maksimiranje učinkovitosti zunanje pomoči EU.

Glavni cilj politike EU v letu 2005 na področju mednarodne razvojne pomoči, ki jo EU uporablja kot zunanje politični instrument, bo torej prispevati h krepitvi globalne stabilnosti, predvsem skozi razvoj in uresničevanje skupne zunanje in varnostne politike EU.

V letu 2005 bo EU delovala predvsem v smeri doseganja *Ciljev tisočletja* ter uresničevanju specifičnih zavez s konferenc Združenih narodov v Monterreyu in Johannesburgu. Septembra 2005 bo na Konferenci Združenih narodov na najvišji ravni ob robu zasedanja Generalne skupščine ZN obravnavano tudi vmesno poročilo o uresničevanju *Ciljev tisočletja*. Pričakujemo, da bo EU na omenjeni konferenci odigrala pomembno vlogo. EU in države članice si bodo v letu 2005 pospešeno prizadevale povečati učinkovitost in obseg uradne razvojne pomoči. Pričakovati je, da bo še pred Forumom na visoki ravni o harmonizaciji in usklajevanju aktivnosti razvojne pomoči, ki bo marca 2005 potekal v Parizu, sprejet tudi skupni akcijski načrt za harmonizacijo in koordinacijo aktivnosti razvojne pomoči.

Cilj in zaveza EU s konference v Monterreyu je, da države članice EU do leta 2006 namenijo 0,36 odstotka svojih BDP za ODA. Cilj na nivoju ZN, ki ga dosega samo nekaj članic EU, ostaja 0,7 odstotka BDP za ODA. Na srečanju v Barceloni so države EU skupaj s Slovenijo sprejele dogovor, ki zavezuje vseh 25 držav EU, da vsaka nameni najmanj 0,33 odstotka BDP za ODA in da najrazvitejše članice deleža za ODA ne bodo zmanjševale. Konsenz je bil dosežen z namenom, da EU prevzame vodilno vlogo na tem področju in da se do leta 2015 vendarle dosežejo zastavljeni *Cilji tisočletja*. Leto 2005 se zaradi teh razlogov lahko izkaže kot pomembna prelomnica.

Z novo Evropsko komisijo ter morebitno uspešno zaključenimi pogajanji v okviru naslednje finančne perspektive 2007–2013 bi področje razvojnega sodelovanja lahko dobilo nov zalet. Tega se zaveda tudi Slovenija, ki bo morala postopoma povečevati obseg BDP za ODA (Slovenija trenutno namenja približno 0,1 odstotka BDP za ODA).

Med luksemburškim in britanskim predsedovanjem je pričakovati poglobljeno razpravo o novih šestih finančnih instrumentih na področju zunanjih odnosov, ki jih obravnava predlog Komisije. Slovenija glede teh instrumentov še oblikuje svoja stališča.

V letu 2004 zaradi nesoglasij med državami članicami ni bil dosežen dokončni dogovor glede vključitve Evropskega razvojnega sklada, ki je namenjen za financiranje razvoja držav Afrike Karibov in Pacifika v proračun EU, ki ga je kot instrument za povečanje učinkovitosti in racionalizacije razvojne pomoči zagovarjala zlasti Evropska komisija. Pričakovati je, da bo tema ostala aktualna tudi v letu 2005. Slovenija si na tem področju pušča manevrski prostor in še ni zavzela dokončnega stališča. Če bodo uspešno zaključena pogajanja o naslednji finančni perspektivi, se predvideva, da se sredstva za Evropski razvojni sklad po letu 2007 vključijo v proračun EU.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo v letu 2005 zagotavljala usklajevanje prioritet RS na tem področju s prioritetami mednarodne razvojne pomoči, ki jo zagotavlja EU kot celota. Slovenija bo zagotavljala, da bodo stališča, ki jih bo zastopala znotraj organov EU s področja razvojne in humanitarne pomoči usklajena tako z našimi zunanjepolitičnimi prioritetami kot tudi z našimi bilateralnimi prioritetami na področju mednarodne razvojne in humanitarne pomoči.

Slovenija bo kot polnopravna članica EU, ki s prispevkom v proračun EU že prispeva sredstva za financiranje različnih programov pomoči EU tretjim državam (med drugim tudi državam Zahodnega Balkana), aktivno podpirala vključevanje slovenskih izvajalcev, predvsem iz gospodarstva, v izvajanje aktivnosti in projektov, financiranih iz programov pomoči EU tretjim državam. Slovenija bo tudi svoje aktivnosti na področju zagotavljanja humanitarne pomoči v letu 2005 usklajevala s pisarno Evropske komisije za humanitarno pomoč (ECHO) ter drugimi ustreznimi strukturami znotraj EU

Da bi lahko RS učinkovito uporabila mednarodno razvojno in humanitarno pomoč kot instrument zunanje politike za doseganje določenih zunanje političnih prioritet, bo morala v letu 2005 svoje administrativne strukture prilagoditi načinu delovanja struktur znotraj EU.

Področje mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči bo s postopnim povečevanjem sredstev za uradno razvojno pomoč z dosedanjih približno štirih milijard tolarjev letno (kar je obveza Slovenije kot polnopravne članice EU) potrebno ustrezneje sistemsko umestiti in integrirati na nivoju vlade. Postopoma bo potrebno vzpostaviti tudi ločeno proračunsko postavko, kjer bodo locirana sredstva, ki jih bo Slovenija uporabljala za aktivnosti mednarodne razvojne in humanitarne pomoči.

Ob povečanih sredstvih za ODA v kontekstu zunanjepolitičnega mandata bo potrebno vzpostaviti tehnično službo ali agencijo, ki bo izvajala sprejete politične prioritete in upravljala s sredstvi za mednarodno razvojno in humanitarno pomoč na enotni proračunski postavki. Tehnična služba ali agencija bo zadolžena za pripravo razpisov, zbiranje ponudb ter sklepanje pogodb z izvajalci.

Slovenija ocenjuje, da dosedanje izvedene aktivnosti in na vladi RS sprejete konceptualne in organizacijske rešitve na področju mednarodne razvojne in humanitarne pomoči Sloveniji dajejo solidno osnovo za izpolnjevanje mednarodno sprejetih obvez glede izvajanja vloge države dajalke razvojne pomoči ter obvez, ki jih ima Slovenija glede tega kot polnopravna članica EU v letu 2005.

Slovenija mora sicer kot polnopravna članica EU skladno s svojimi zmožnostmi postopoma povečevati delež sredstev za ODA, zato je smiselno, da v letu 2005 prične z dograjevanjem in izpopolnjevanjem svojega strateškega koncepta delovanja na tem področju ter temu ustrezno prilagodi delovanje administrativnih struktur.

7.3.2. Trgovinska politika

Prednostne naloge EU

Prizadevanja Evropske komisije in partnerskih držav v okviru pogajanj znotraj Svetovne trgovinske organizacije (STO), na katerih bi dosegli liberalizacijo svetovne trgovine ter uravnotežen napredek na večini področij Razvojne agende iz Dohe, bodo v letu 2005 ostala v ospredju. Okvirni dogovor v okviru STO, dosežen julija lansko leto, pomeni velik uspeh zlasti na področju kmetijstva. Napredek na ostalih področjih (zlasti trgovina s storitvami, antidumping, dostop na trg, občutljivi izdelki – banane, sladkor, tekstil) bo potrebno doseči v letošnjem letu. V tem kontekstu bo še posebej pomembno ministrsko srečanje držav članic STO v Hong Kongu decembra 2005, kar bo zadnja ministrska konferenca pred zaključkom pogajalskega kroga v letu 2006 in bo pomembno vplivala na potek in rezultate pogajanj.

Evropska komisija v ospredje svojih trgovinskih prizadevanj postavlja tudi bilateralna oziroma regionalna pogajanja z državami članicami MERCOSUR, Kanado, ZDA (zlasti reševanje trgovinskih sporov, napredek v pogajanjih pri t.i. vinskem sporazumu ter medsebojno priznavanje standardov), državami Afrike, Karibov in Pacifika (s katerimi je pomembno doseči sporazum o občutljivih izdelkih kot npr. banane, sladkor ipd.), Kitajske (ki je po trgovinski menjavi z EU prehitela Švico in je tako postala drugi zunanjetrgovinski partner EU), Indije ter Rusije (odnosi s to državo bodo zlasti pomembni v luči ruskega pristopa k STO).

Ker trgovinska politika predstavlja tudi pomemben vzvod in učinkovit instrument pri zagotavljanju uravnoteženega napredka držav v razvoju, bo Evropska komisija ohranila svojo vodilno vlogo na tem področju. To še posebej velja za prizadevanja v okviru trajnostnega razvoja in napredka pri doseganju *ciljev tisočletja* ter zmanjševanjem revščine v skladu s cilji Združenih narodov. Nov *Splošni sistem preferencialov*, ki ga pripravlja Evropska komisija in ki naj bi bil za obdobje 2006–2008 sprejet v letu 2005, bo pri tem igral pomembno vlogo. Pričakovati je, da bo razpravo o zunanjetrgovinski politiki zaznamovala tudi tema o skupni trgovinski politiki kot pomembnem elementu konkurenčnosti ter njeni vpetosti v širši koncept evropske politike konkurenčnosti. Dokument na to temo je konec preteklega leta predstavilo nizozemsko predsedstvo, novi komisar za trgovino Mendelson pa je že napovedal, da se bo v svojem mandatu s to problematiko intenzivno ukvarjal.

Prednostne naloge Slovenije

Kar zadeva sooblikovanje trgovinske politike EU velja poudariti, da Slovenija v kontekstu mednarodne trgovine še naprej ostaja zavezana multilateralnemu načinu reševanja trgovinskih vprašanj. Skupaj z ostalimi članicami EU si bo Slovenija prizadevala za progresivno liberalizacijo trgovine ter za okrepitev pravil in upravljanje multilateralnega trgovinskega sistema s poudarkom na zasledovanju skrbi in potreb držav v razvoju. V interesu Slovenije je, da se pogajanja o *Razvojni agendi iz Dohe* čim prej zaključijo. Podpiranje bilateralnega in regionalnega gospodarskega sodelovanja, zlasti z državami, s katerimi ima Slovenija tradicionalne gospodarske in trgovinske vezi, bo ostala ena od prednostnih nalog. V okviru možnosti, ki jih ima Slovenija na voljo za krepitev trgovinskih vezi z bolj oddaljenimi tretjimi državami, je treba izkoristiti prednosti, ki jih pri tem ponuja članstvo v EU in aktivno pomagati slovenskim podjetjem pri dostopu na takšne trge. Članstvo v OECD, ki ostaja ena redkih mednarodnih organizacij, kjer Slovenija še ni polnopravna članica, ostaja visoko na prioritetni listi prizadevanj naše države.

Trgovinska politika v Sloveniji je v letu pristopa naše države k EU doživela številne spremembe, ki so povečini posledica dejstva, da je država na tem področju izgubila možnost samostojnega vodenja zunanjetrgovinske politike ter je v celoti prevzela pravni red Unije s tega področja. Skupna trgovinska politika je namreč ena izmed temeljnih politik skupnosti. Naša država je pristopila k številnim novim mednarodnim trgovinskim pogodbam s tretjimi državami ter preklicala tiste bilateralne trgovinske sporazume, ki niso bili skladni z evropsko zakonodajo. Prevzem zunanjetrgovinskega režima Unije je spremenil poslovanje slovenskih podjetij, še posebej na trgih Jugovzhodne Evrope. Slovenija mora zato v tem trenutku veliko pozornosti nameniti predvsem podpori našim podjetjem na teh trgih ter aktivno skrbeti za krepitev sodelovanja s temi državami tako na gospodarskem kot tudi na političnem področju.

7.4. ŠIRJENJE OBMOČJA MIRU IN VARNOSTI

7.4.1. Zahodni Balkan

Prednostne naloge EU

Stabilizacijsko pridružitveni proces ostaja temeljni okvir za razvoj odnosov med EU in Zahodnim Balkanom, vse do možnega članstva držav regije v Evropski uniji. Svet EU bo na podlagi makedonskih odgovorov na vprašalnik Evropske komisije in njenega naknadnega mnenja preučil prošnjo Makedonije za članstvo v EU. Svet EU bo še naprej podpiral reformne napore v Albaniji in njena prizadevanja za uspešno sklenitev pogajanj o stabilizacijsko pridružitvenim sporazumu. V primeru, da bo Bosna in Hercegovina zadovoljivo izpolnila vsa izmed prioritetnih področij iz Študije o izvedljivosti (Feasibility Study) in nadaljevala z izvajanjem reform, bo Evropska komisija v letu 2005 z njo začela pogajanja za sklenitev stabilizacijsko pridružitvenega sporazuma. Za državno skupnost Srbije in Črne gore bo Evropska komisija do pomladi 2005 pripravila Študijo o izvedljivosti glede možnosti za začetek pogajanj o stabilizacijsko pri-

družitvenem sporazumu z obema republikama, ki naj bi potekala po dvotirnem pristopu. EU bo posvetila posebno pozornost tudi vprašanju statusa Kosova, predvsem v luči analize implementacije standardov sredi leta 2005. Za vse države regije Zahodnega Balkana, vključno s Hrvaško, ostaja poglavitni element za oceno njihovega napredka presojanje izpolnjevanja ciljev in vseh sprejetih obveznosti stabilizacijsko pridružitvenega procesa.

Svet EU bo v letu 2005 prav tako pregledal in preučil tudi razširitev trgovinskih ukrepov EU, ki se nanašajo na Zahodni Balkan. EU se bo zavzemala za nadaljnjo implementacijo tudi drugih ciljev tako imenovane Solunske agende (npr. ustanovitev regionalne šole za reformo javne uprave, sodelovanje držav Zahodnega Balkana v nekaterih izmed programov Evropskih skupnosti, izboljšanje regionalnega sodelovanja itd.).

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija je kot bližnja država še posebej zainteresirana za stabilnost na Zahodnem Balkanu. Perspektiva članstva v EU je instrument stabilnosti te regije, kar je ključno tudi za njen nadaljnji gospodarski razvoj. Ob tem je potrebno še naprej krepiti regionalno sodelovanje med državami regije, kar predstavlja enega izmed temeljev stabilizacijsko pridružitvenega procesa. Slovenija podpira sprejete odločitve EU, da je za trajno stabilnost regije in verodostojnost mednarodne skupnosti bistveno tudi polno sodelovanje držav Zahodnega Balkana z Mednarodnim kazenskim tribunalom za nekdanjo Jugoslavijo. Takšno sodelovanje je ključnega pomena tudi za krepitev zaupanja v pravno državo in za učinkovit proces približevanja teh držav EU. Slovenija bo skušala dati dodatne spodbude vsem državam regije, kjer stabilizacijsko pridružitveni proces zastaja ali še ni na zadovoljivi ravni.

Slovenija bo v letu 2005 namenila posebno pozornost področju Zahodnega Balkana tudi kot predsedujoča država OVSE. Pri tem se bo zavzemala za učinkovito izvajanje in koordinacijo aktivnosti med EU in OVSE.

Slovenija bo še naprej aktivno nudila konkretno pomoč državam te regije. Vlada RS je s tem namenom ustanovila Center za pomoč pri približevanju EU, v največji možni meri pa bo uporabljala tudi mehanizem twinningov v okviru programa CARDS.

7.4.2. Evropska sosedska politika

Prednostne naloge EU

EU si bo prizadevala za poglobitev odnosov s sosedi na vseh področjih. Rdečo nit krepitve odnosov bo še vedno predstavljala Evropska sosedska politika, v okviru katere je Evropska komisija sprejela akcijske načrte s sedmimi državami. Akcijski načrti, ki opredeljujejo področja sodelovanja med posamezno državo in EU v obdobju 3–5 let, omogočajo obema stranema, da nadgradita obstoječe odnose (v okviru Pridružitvenih sporazumov oziroma Sporazumov o partnerstvu in sodelovanju) oziroma da same določijo stopnjo medsebojnih politično-gospodarskih vezi. V skladu z odločitvijo Sveta EU bodo v doglednem času pripravljeni akcijski načrti tudi za države Južnega Kavkaza.

Unija si bo prizadevala tudi za sklenitev Akcijskega načrta z Rusijo, ki predvideva oblikovanje štirih skupnih prostorov (skupni gospodarski prostor, skupni prostor svobode, varnosti in pravosodja, skupni prostor sodelovanja na področju zunanje varnosti, skupni prostor raziskovanja in izobraževanja, vključno kulturni vidiki

Barcelonski proces, ki ostaja glavni okvir za razvoj odnosov EU s sredozemskimi državami, bo praznoval deseto obletnico. Srečanje zunanjih ministrov Barcelonskega procesa, ki bo maja 2005 v Luksemburgu, bo predstavljalo izredno priložnost za analizo storjenega in sprejema smernic za nadaljnjo krepitev odnosov.

Prednostne naloge Slovenije

Politika EU do sosednjih držav bo za Slovenijo v naslednjem letu še posebno pomembna, saj bomo kot predsedujoča OVSE prevzeli soodgovornost za učinkovito reševanje določenih nerešenih vprašanj v državah, ki so vključene v Evropsko sosedsko politiko. Pri tem bomo poskušali zagotoviti čim večjo koherentnost in koordinacijo med aktivnostmi OVSE in EU v državah regije. Pri oblikovanju in implementaciji akcijskih načrtov z državami, ki jih pokriva Evropska sosedska politika, se bomo zavzemali za čim konkretnejšo vključitev ukrepov, ki spodbujajo medkulturni dialog in koncept odprte kulturne meje.

Prav tako bodo za nas izredno pomembni odnosi med EU in Rusijo, ne samo v luči našega predsedovanja OVSE, ampak kot strateškega partnerja Unije, ki je izredno pomemben za uspeh Evropske sosedske politike. Vsestransko poglobljeno sodelovanje EU z RF je v interesu RS.

Prizadevali si bomo za čim hitrejšo sklenitev Akcijskih načrtov z državami Evropske sosedske politike, saj le-ti predstavljajo učinkovit okvir za nadaljnjo poglobitev odnosov.

Slovenija bo kot država s sredozemsko komponento še naprej aktivno podpirala cilje in smernice partnerstva ter se zavzemala za zbliževanje različnih civilizacij in kultur.

V tem kontekstu aktivno sodelujemo in podpiramo ustanovitev Fundacije za dialog med civilizacijami (Fundacija Ane Lindh) s sedežem v Aleksandriji.

7.4.3. Bližnji vzhod

Prednostne naloge EU

EU bo nadaljevala z napori za rešitev krize na Bližnjem vzhodu, predvsem v luči implementacije časovnega načrta ("Road map").

Skrbno bo spremljala razvoj dogodkov v Iranu. V tem kontekstu bo Unija posebno pozornost namenila vprašanju iranskega jedrskega programa in sodelovanju države z Mednarodno agencijo za atomsko energijo.

EU si bo prizadevala za napredek v pogajanjih za sklenitev prosto – trgovinskega sporazuma z Zalivskim svetom za sodelovanje ("Gulf Cooperation Council") še pred ministrskim srečanjem, ki naj bi potekalo v Bahreinu v času luksemburškega predsedovanja EU.

EU si bo nadalje prizadevala za implementacijo Strateškega partnerstva s Sredozemljem in Bližnjim vzhodom ter za okrepitev dialoga z državami omenjene regije.

Obenem bo Unija nadaljevala s sodelovanjem z iraško vlado s ciljem doseči mir in stabilnost v državi.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija si bo še naprej prizadevala tako v okviru EU kot v okviru mednarodnih organizacij za stabilizacijo in demokratizacijo regije. Ena od ključnih nalog mednarodne skupnosti bo ponovno oživitev bližnjevzhodnega mirovnega procesa ter uresničevanje časovnega načrta, ki predstavlja edino učinkovito pot za zagotovitev trajnega miru in sožitja med Palestinci in Izraelci.

Slovenija bo prav tako pozorno spremljala razvoj drugih dogodkov v regiji (Iran, Irak) in kot članica Unije sooblikovala politiko EU do teh držav.

7.5. POGLABLJANJE SODELOVANJA S KLJUČNIMI PARTNERJI

7.5.1. Transatlantski odnosi

Prednostne naloge EU

Unija bo nadaljevala z vsestranskim in intenzivnim dialogom z ZDA. Dialog bo temeljil na deklaracijah z junijskega Vrha EU – ZDA leta 2004, predvsem na področju krepitve

gospodarskega partnerstva, boju proti terorizmu in neproliferaciji orožja za množično uničevanje.

Leta 2005 bosta potekala dva Vrha EU – Kanada, kar predstavlja priložnost za poglobitev odnosov in približanje k sklenitvi Sporazuma o trgovini in povečanju investicij.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija meni, da je poglobljen transatlantski dialog predpogoj za svetovno stabilnost in učinkovito reševanje kriznih situacij. Še naprej se bomo zavzemali za koordinirano in učinkovito sodelovanje transatlantskih partnerjev v mednarodnih odnosih.

7.5.2. Afrika

Prednostne naloge EU

Odnose z Afriko bo EU razvijala na regionalni (sodelovanje z Afriško unijo) in subregionalni ravni (Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav, Medvladni urad za razvoj, Južnoafriška razvojna skupnost), kakor tudi s posameznimi državami. Politika EU bo osredotočena na preprečevanje konfliktov (s poudarkom na krepitvi afriških zmogljivosti), izboljšanje vladanja, krepitev gospodarskega razvoja in zmanjševanje revščine. V okviru multilateralnega delovanja se bo EU pridruževala mehanizmom reševanja problemov nelegalne trgovine z lahkim orožjem v Afriki, otrok v oboroženih spopadih in vpliva HIV/AIDS na afriško družbo.

Za vzpodbujanje in krepitev elementov demokracije na kontinentu si bo EU prizadevala za izvedbo pravičnih in svobodnih volitev v Afriki v letu 2005 in se aktivno vključevala v razreševanje situacije na kriznih žariščih (Zimbabve, Sudan, območje Velikih jezer).

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija si bo v okviru politike in vzvodov EU po svojih močeh prizadevala za stabilizacijo in demokratizacijo afriškega kontinenta. V luči zavezanosti učinkovitemu multilateralizmu si bo prizadevala za kakovostnejše sodelovanje med EU in OZN ter vodilno vlogo afriških organizacij pri reševanju regionalnih konfliktov.

7.5.3. Latinska Amerika in Karibi

Prednostne naloge EU

Prednostna naloga v dvostranskih odnosih ostaja sklenitev prostotrgovinskega sporazuma EU-Mercosur. V primeru ustrezne pozitivne ocene integracije s Srednjo Ameriko/Andsko skupnostjo bo EU začela pogajanja za sklenitev asociacijskih sporazumov s tema subregijama Latinske Amerike.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija bo kot članica EU po svojih močeh sooblikovala ustrezno politiko do Latinske Amerike in Karibov.

7.5.4. Azija

Prednostne naloge EU

V odnosih z Azijo je ključna prioriteta EU izgradnja strateškega partnerstva s Kitajsko (kot največjo trgovinsko partnerko EU), Indijo (kot nastajajočo politično velesilo) in Japonsko. Preko Dialoga EU-Azija (ASEM – Asia-Europe Meeting) bo EU spremljala politične razmere in gospodarski razvoj v Aziji ter sodelovala z azijskimi regionalnimi telesi (Združenje držav jugovzhodne Azije, Svetom za sodelovanje Shanghai, Južnoazijsko združenje za regionalno sodelovanje..idr). Po nedavni hudi naravni katastrofi v JV Aziji bo EU namenjala regiji veliko politično pozornost in humanitarno pomoč za obnovo prizadetih območij.

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija si bo še naprej prizadevala ohranjati visoko raven političnih in gospodarskih odnosov s ključnimi azijskimi partnerkami.

V politiki do Kitajske bo Slovenija sodelovala v prizadevanjih EU za prilagoditev pravne podlage na področju gospodarskega sodelovanja med EU in Kitajsko (sklenitev Okvirnega sporazuma med EU in Kitajsko). Kot zagovornica človekovih pravic in človekove varnosti se bo zavzemala za konkretne pozitivne premike na področju spoštovanja človekovih pravic na Kitajskem. Slovenija bo po svojih močeh prispevala k odpravi posledic naravne katastrofe v Jugovzhodni Aziji ter k rehabilitaciji in razvoju prizadetih območjih.

8. POGODBA O USTAVI ZA EVROPO

Prednostne naloge EU

Po sprejetju Pogodbe o Ustavi za Evropo na medvladni konferenci 17. in 18. junija 2004 v Bruslju je bila pogodba podpisana 29. oktobra 2004 v Rimu.

Tako države članice kot tudi institucije Evropske unije so enotnega mnenja, da je uspešna uveljavitev Pogodbe o Ustavi za Evropo ključnega pomena za nadaljnji razvoj ter krepitev Evropske unije.

Kot ključna vprašanja se trenutno pojavljajo ratifikacija v državah članicah ter priprave na implementacijo te Pogodbe. Doslej sta Pogodbo o Ustavi za Evropo ratificirali Litva in Madžarska, potrdil pa jo je tudi Evropski parlament.

Proces ratifikacije bodo spremljale kampanje v državah članicah, na katerih bodo predstavljali vsebino pogodbe državljanom. S tem se bo sočasno nadaljevala pobuda o približevanju EU, njenih institucij in njihovega delovanja državljanom EU, ki jo je začelo že irsko in uspešno nadaljevalo nizozemsko predsedstvo (Communicating Europe).

Prednostne naloge Slovenije

Slovenija se zavzema za uveljavitev Pogodbe o Ustavi za Evropo ter začetek njene veljavnosti v skladu s prehodnimi ter končnimi določbami (1. november 2006). Vlada Republike Slovenije je v januarju 2005 vložila predlog za sprejem Zakona o ratifikaciji Pogodbe o ustavi za Evropo, ki je bil 1. februarja 2005 sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije.

V skladu z iniciativo "Communicating Europe" sodi informiranje in komuniciranje o Pogodbi o Ustavi za Evropo med vsebinske prioritete vladnega komuniciranja z javnostmi v letu 2005. Med glavne aktivnosti sodijo: izdaja tematskih publikacij, odgovori na vprašanja državljanov prek odprtih telefonov in interneta, javne razprave in predstavitve, sodelovanje z mediji pri pripravi tematskih rubrik ali oddaj ter sofinanciranje projektov nevladnih organizacij. V komunikacijskih aktivnostih se bodo povezovali vladni organi in institucije, Državni zbor, Predstavništvo Evropske komisije in Informacijska pisarna Evropskega parlamenta ter Odbor regij in občin.

Št. 008-05/04-1/2
008-05/04-3/2
Ljubljana, dne 29. marca 2005.
EPA 109-IV
EPA 110-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med. l. r.

1392. Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010 (ReNPPP)

Na podlagi 29. in 30. člena Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04 – ZdZPZ), druge in tretje alinee prvega odstavka 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi 109. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/02 in 60/04) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 22. 3. 2005 sprejel

R E S O L U C I J O
O NACIONALNEM PROGRAMU PREHRANSKE POLITIKE 2005–2010 (ReNPPP)

VSEBINA RESOLUCIJE

1 UVOD
1.1 Pomen izrazov ter seznam kratic in tujk
1.2 Pomen zdravega prehranjevanja, redne telesne dejavnosti in zdravega življenjskega sloga za zdravje
1.3 Mednarodni politično-strokovni kontekst
1.4 Poslanstvo, temeljni smotri in cilji prehranske politike v Republiki Sloveniji
1.5 Načela prehranske politike
1.6 Pomen medsektorskega sodelovanja in javnih služb v načrtovanju in izvajanju prehranske politike od leta 2005 do 2010
1.7 Pomen sodelovanja z nevladnimi organizacijami na področju prehranske politike in zdravega življenjskega sloga

2 TRIJE STEBRI PREHRANSKE POLITIKE
2.1 Strokovne opredelitve, strokovna priporočila in smernice
2.1.1 Varnost živil
2.1.2 Zdravo prehranjevanje
2.1.2.1 Opredelitev
2.1.2.2 Priporočila za vnos hranil
2.1.2.3 Smernice zdravega prehranjevanja
2.1.2.4 Smernice zdravega prehranjevanja za prebivalstvo, vezane na prehranski vzorec – Food Based Dietary Guidelines (FBDG)
2.1.3 Lokalna trajnostna preskrba
2.1.3.1 Opredelitev
2.2 Cilji prehranske politike
2.2.1 Dolgoročni cilj prehranske politike
2.2.2 Srednjeročni cilji prehranske politike oziroma Resolucije o nacionalnem programu prehranske politike 2005-2010

3 POMEN GIBALNE/ŠPORTNE DEJAVNOSTI V DOSEGANJU SINERGIJSKIH UČINKOV NA ZDRAVJE
3.1 Strokovne opredelitve, strokovna priporočila in smernice
3.1.1 Opredelitev
3.1.2 Smernice
3.1.2.1 Vrsta telesne dejavnosti
3.1.2.2 Intenzivnost telesne dejavnosti
3.1.2.3 Pogostnost telesne dejavnosti
3.1.2.4 Trajne telesne dejavnosti
3.1.3. Dolgoročni cilji na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje
3.2 Priporočila za prebivalstvo
3.3 Nizka stopnja gibalne/športne dejavnosti za zdravje v Republiki Sloveniji
3.3.1 Otroci in mladostniki
3.3.2 Odraslo prebivalstvo
3.3.3 Osebe nad 65 let
3.3.4. Nosečnice
3.4 Značilnosti najbolj ogroženih skupin prebivalstva zaradi nezadostne gibalne/športne dejavnosti
3.5 Ključni problemi na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje
3.6 Sklepna ugotovitev za področje gibalne/športne dejavnosti za zdravje

4 BOLEZNI, POVEZANE Z NEZDRAVIM PREHRANJEVANJEM, NEZADOSTNO TELESNO DEJAVNOSTJO IN ZDRAVSTVENO NEUSTREZNOSTJO ŽIVIL V REPUBLIKI SLOVENIJI
4.1 Pričakovano trajanje življenja in prezgodnja umrljivost
4.2 Geografska porazdelitev starostno standardizirane stopnje umrljivosti
4.3 Prezgodaj izgubljena leta potencialnega življenja
4.4 Akutne bolezni in zastrupitve, povezane s hrano
4.5 Kronične nenalezljive bolezni
4.5.1 Bolezni srca in ožilja
4.5.2 Rak
4.5.3 Debelost
4.5.4 Sladkorna bolezen
4.5.5 Osteoporoza

5 DEJAVNIKI TVEGANJA ZA BOLEZNI, VEZANE NA VARNOST ŽIVIL, IN ZA KRONIČNE NENALEZLJIVE BOLEZNI V REPUBLIKI SLOVENIJI
5.1 Dejavniki tveganja za izbruh bolezni, vezanih na varnost in zdravstveno ustreznost živil
5.1.1 Mikrobiološka onesnaženost živil v obdobju 2002–2003
5.1.2 Kemična in druge vrste onesnaženosti živil v obdobju 2002–2003
5.2 Skupni dejavniki tveganja za kronične bolezni
5.2.1 Biološki dejavniki tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni
5.2.1.1 Zvišan holesterol v krvi
5.2.1.2 Zvišana raven krvnega sladkorja
5.2.1.3 Povišan krvni tlak
5.2.2 Dejavnik tveganja nezdravega življenjskega sloga – nezdravo prehranjevanje
5.2.2.1 Neustrezen/nezdrav vnos hranil v prehrani povprečnega prebivalca Republike Slovenije
5.2.3 Prehranjevanje po posameznih starostnih skupinah prebivalstva
5.2.3.1 Dojenčki
5.2.3.2 Otroci in mladostniki
5.2.3.2.1 Stanje prehranjenosti
5.2.3.2.2 Prehranjevalne navade
5.2.3.2.3 Diete in samoocena telesne podobe
5.2.3.2.4 Motnje hranjenja (anoreksija in bulimija nervoza)
5.2.3.3 Študentje
5.2.3.4 Prebivalstvo od 25 do 65 let
5.2.3.4.1 Vnos zelenjave in sadja
5.2.3.4.2 Redna prehrana s tremi ali večdnevnimi obroki hrane
5.2.3.4.3 Obroki hitre hrane, gazirane in aromatizirane pijače
5.2.3.4.4 Vnos mleka z visoko vsebnostjo maščob
5.2.3.4.5 Sestava in priprava jedi
5.2.3.4.5.1 Uživanje ocvrtih jedi
5.2.3.4.5.2 Uživanje mesa in mesnih izdelkov ter rib
5.2.3.4.5.3 Uživanje sladkorja
5.2.3.4.5.4 Uživanje prehranske vlaknine
5.2.3.5 Starostniki
5.2.3.6 Bolniki

5.3 Značilnosti najbolj ogroženih skupin prebivalstva zaradi nezdravega prehranjevanja
5.4 Ključni problemi na področju varnosti živil/hrane in prehranjevanja v Republiki Sloveniji
5.4.1 Varnost živil/hrane
5.4.2. Vnos hranil
5.4.3. Prehranjevalne navade

6 CILJI IN STRATEGIJE PREHRANSKE POLITIKE
6.1 Področje varnosti živil oziroma hrane
6.1.1 Strateški cilji področja
6.1.2 Strategije za zagotavljanje varnosti živil/hrane v Republiki Sloveniji
6.1.2.1 Celovita zasnova sistema in kontinuirano izvajanje ocene in obvladovanja tveganja ter komuniciranja v zvezi s tveganji
6.1.2.1.1 Področje ocene tveganja
6.1.2.1.2 Področje obvladovanja tveganja
6.1.2.1.3 Področje komuniciranja v zvezi s tveganjem
6.1.2.2 Priprava in izvajanje načrta varnosti živil
6.1.2.3 Sistematični nadzor za izboljšanje varnosti živil na slovenskem trgu
6.1.2.4 Promocija varnosti živil na slovenskem trgu
6.2 Področje zdravega prehranjevanja
6.2.1 Strateški cilji področja
6.2.2 Strategije za vzpostavitev in okrepitev zdravega prehranjevanja prebivalcev Republike Slovenije
6.2.2.1 Dojenčki, nosečnice in otročnice
6.2.2.1.1 Promocija dojenja
6.2.2.1.2 Izdelava celovitega programa in poenotenje standardov zdravstvene vzgoje za nosečnice, očete in otročnice
6.2.2.2 Otroci in mladostniki
6.2.2.2.1 Promocija zdravega prehranjevanja za otroke in mladostnike
6.2.2.2.2 Uvedba sodobnih prehranskih standardov, normativov in priporočil v organizirani prehrani otrok in mladostnikov
6.2.2.2.3 Sistemska ureditev organizirane prehrane v srednjih šolah in dijaških domovih
6.2.2.3 Odraslo prebivalstvo
6.2.2.3.1 Splošna promocija zdravega prehranjevanja
6.2.2.3.2 Promocija zdravega prehranjevanja v zvezi z delom in izboljšanje organizirane prehrane delavcev
6.2.2.4 Ogrožene skupine prebivalstva
6.2.2.4.1 Okrepitev interdisciplinarnih programov in izvajalske mreže za promocijo zdravja v lokalni skupnosti posebej za socialno-ekonomske ogrožene skupine prebivalstva
6.2.2.4.2 Nadaljevanje in izboljšanje kakovosti izvajanja nacionalnega programa preprečevanja srčno-žilnih in drugih kroničnih nenalezljivih bolezni
6.2.2.4.3 Odkrivanje in zdravstveno-vzgojna obravnava otrok in mladostnikov, ki so ogroženi zaradi nezdravega življenjskega sloga
6.2.2.5 Skupine prebivalstva s posebnimi potrebami
6.2.2.5.1 Zagotavljanje ustrezne prehrane bolnikov v bolnišnicah
6.2.2.5.2 Zagotavljanje ustrezne prehrane oskrbovancev v domovih za starejše
6.2.2.5.3 Okrepitev dietnega svetovanja
6.2.2.6 Strategije za izboljšanje ponudbe zdravju koristnih živil in zdrave prehrane
6.2.2.6.1 Izdelava in uporaba preglednic hranilnih snovi in spodbujanje ponudbe zdravju koristnih živil/hrane v živilsko predelovalni industriji
6.2.2.6.2 Promocija in spodbujanje ponudbe zdrave prehrane v gostinstvu in turizmu
6.2.2.7 Strategije za okrepitev strokovnega izobraževanja in usposabljanja v zvezi z zdravo prehrano in zdravim življenjskim slogom
6.2.2.7.1 Dopolnitev izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev na področju gostinstva in turizma z vsebinami zdrave sestave in priprave hrane
6.2.2.7.2 Uvajanje dodatnega izobraževanja o zdravi prehrani v dodiplomske pedagoške študijske programe
6.2.2.7.3 Oblikovanje univerzitetnega študijskega programa za poklic "prehranski svetovalec"
6.2.2.7.4 Uvedba akreditacijskega sistema za izvajalce izobraževanj o zdravi prehrani izven formalnega šolskega sistema
6.3 Lokalna trajnostna preskrba z zdravju koristnimi živili/hrano v Republiki Sloveniji
6.3.1 Strateški cilji področja
6.3.2 Strategije za krepitev zdravja z zdravju koristno hrano, pridelano lokalno na trajnostni način
6.3.2.1 Pospeševanje ponudbe in povpraševanja po kakovostni in zdravju koristni hrani, pridelani lokalno na trajnostni način

7. EVALVACIJA PROGRAMOV IN INDIKATORJI ZDRAVJA

SLIKE IN TABELE

Slika 1: Delež preiskovancev z različnimi dejavniki tveganja
Slika 2: Odstotek učencev med 7. in 19. letom s primerno telesno težo v obdobju 1983 do 2003
Slika 3: Odstotek učenk med 7. in 19. letom s primerno telesno težo v obdobju 1983 do 2003
Slika 4: Trend uživanja zelenjave in sadja od leta 1997–2002
Tabela 1: Prehranska priporočila za vnos hranil oziroma za hranilno vrednost prehrane za osebe stare od 25 do 51 let
Tabela 2: Vzorci živil, preiskani v okviru monitoringa na parametre kemijskih osnaževal in GSO, v Republiki Sloveniji v letu 2002 in 2003
Tabela 3: Skupno število vzorcev živil, analiziranih na ostanke pesticidov in delež vzorcev živil v katerih ostanki pesticidov niso bili ugotovljeni
Tabela 4: Analiza stanja prehranskih indikatorjev v Republiki Sloveniji za leta 1997, 1998, 2001 in 2002 (SURS) v primerjavi s priporočili zdravega prehranjevanja

1 UVOD

1.1 Pomen izrazov ter seznam kratic in tujk

Pomen izrazov:

Prehrana, prehranjevanje pomenita uživanje živil in/ali hranil, ki jih človek potrebuje za zadovoljevanje fizioloških potreb organizma (rast, razvoj in delo). Prehrana pomeni tudi vedo o živilih (hrani), hranilih in drugih snoveh, ki jih vsebujejo živila, njihovem delovanju, medsebojni odvisnosti in ravnotežju, ki vpliva na zdravje in pojav bolezni, in o procesih uživanja, prebave, presnove in izločanja snovi, ki sestavljajo živila.

Zdrava prehrana, zdravo prehranjevanje, uravnotežena prehrana, priporočena prehrana so pojmi, ki celostno zajemajo na znanstvenih dognanjih temelječa priporočila o fizioloških potrebah organizma po energiji in posameznih hranilih glede na starost, spol in delo, ki ga človek opravlja, o živilih, ki vsebujejo ta hranila in o priporočenem ritmu prehranjevanja z namenom preprečevanja obolenj in stanj, ki jih lahko povzroči nezdrava prehrana (nezdravo prehranjevanje).

Nezdrava prehrana, nezdravo prehranjevanje sta pojma, ki celostno zajemata več komponent prehranjevanja. Pod tema pojmoma je mišljena neustrezna hranljiva in energijska vrednost zaužite hrane, uporaba neustreznih ali celo nepravilnih načinov njene priprave in tudi nepravilen ritem uživanja hrane, kar vse vpliva na zdravje človeka.

Prehranjevalna navada, prehranjevalni vzorec pomenita način prehranjevanja posameznika, neke skupine ali družbe kot celote. Vključujeta izbor in količino živil, delež posameznih živil v prehrani, način priprave hrane in pogostnost ter razporejenost uživanja posameznih obrokov hrane prek dneva. Na prehranjevalne navade vplivajo socialne, ekonomske, etnične in kulturne danosti okolja, pa tudi izobraženost ljudi, dostopnost in cena hrane. Pravilne prehranjevalne navade so tiste, ki omogočajo, da je prehrana posameznika, neke skupine ali družbe kot celote, ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih vplivov, skladna priporočilom za zdravo prehrano.

Hrana/živilo je vsaka snov ali izdelek, vključno s pitno vodo in pijačami, v predelani, delno predelani ali nepredelani obliki, ki je namenjen za uživanje ali se smiselno pričakuje, da ga bodo uživali ljudje. Vsebuje vodo, hranila, druge sestavine, ki nimajo fiziološkega učinka ter vse snovi, ki so namenoma vgrajene v živilo med izdelavo, pripravo ali obdelavo živila.

Hranilo, hranljiva snov sta vsaka snov, ki jo telo potrebuje za pridobivanje energije (ogljikovi hidrati, beljakovine, maščobe), za rast in obnovo tkiv (beljakovine, minerali, vitamini, voda) in za uravnavanje življenjskih procesov (beljakovine, minerali, vitamini, voda, prehranska vlaknina, antioksidanti in druge aktivne snovi, ki jih vsebuje rastlinska hrana). Hranila dobi človek iz živil. Posamezne skupine živil vsebujejo hranila v različnih količinah in kombinacijah, ki vplivajo tudi na potrebne količine posameznih hranil in njihovo učinkovitost v telesu. Hranila, ki jih človek za svoje zdravje nujno potrebuje, ne more pa jih sam tvoriti in jih lahko dobi samo iz hrane, imenujemo esencialna (telesu nujno potrebna).

Civilizacijske bolezni in stanja so bolezni in stanja, ki so v veliki meri posledica nezdravega življenjskega sloga (nezdrave prehrane, premajhne telesne dejavnosti, kajenja, prekomernega uživanja alkohola, stresa). Sem štejemo npr.: bolezni srca (Angino pektoris in miokardni infarkt), cerebrovaskularne bolezni (bolezni ožilja, možgansko kap), različne vrste rakastih obolenj, prekomerno prehranjenost in debelost, sladkorno bolezen tipa 2, zvišan krvni tlak, cirozo jeter, bolezni kosti in sklepov, bolezni zob. Na te bolezni imajo pomemben vpliv tudi socialno ekonomske determinante zdravja.

Deficitarne bolezni in stanja so bolezni in stanja, ki so posledica nezdrave prehrane zaradi pomanjkanja enega ali več telesu nujno potrebnih hranil v hrani, zaradi motenj v zauživanju, prebavi in presnovi hranil ali zaradi bistveno povečanih potreb po hranilih. Sem štejemo podhranjenost, anemije, golšavost, hipovitaminoze itd. Te bolezni so v veliki meri posledica nezdrave prehrane zaradi (zavestnega) zanemarjanja priporočil za zdravo prehrano (nekateri alternativni vzorci prehrane), zaradi obolenj in stanj, ki vplivajo na nezadostno uživanje ter izrabo hrane ali na bistveno povečane potrebe po posameznih hranilih (bolniki, otroci, stari ljudje), zaradi pomanjkanja zadostnih količin kakovostne in družbeno sprejemljive hrane ter zaradi socialno ekonomskih determinant zdravja.

Varnost hrane/živil pomeni zagotovilo, da živilo ne predstavlja tveganja za pojav nezaželenega vpliva na zdravje, to je, da ni škodljivo za zdravje človeka, če je pripravljeno oziroma zaužito za predviden namen in v njem dovoljene količine aditivov (dodatkov) in onesnaževal niso presežene.

Aditivi (dodatki) za hrano/živila so vse snovi, vključno z aromami in sladili, ki se običajno ne uporabljajo oziroma uživajo kot živilo in ne predstavljajo tipične sestavine živila, se pa namensko dodajajo živilu iz tehnoloških in organoleptičnih razlogov v proizvodni verigi. Aditivi imajo neposredne ali posredne učinke na živilo in postanejo sestavina živila. Sodobni trendi varnosti živil priporočajo zmanjševanje uporabe aditivov iz organoleptičnih razlogov.

Analiza tveganja za varnost hrane/živil je proces, ki obsega oceno tveganja, ki na znanstveni podlagi prepozna nevarnost, ki jo lahko predstavlja živilo ali njegova sestavina, ugotovi izpostavljenost ljudi in določi kolikšno je tveganje za zdravje posameznika ali določenih skupin prebivalstva, obvladovanje tveganja, to je izbor primernih ukrepov za preprečevanje tveganja in njegov nadzor, ter obveščanja o tveganju.

Dejavnik tveganja, onesnaževalo, kontaminant so biološki, kemijski ali fizikalni dejavniki (snov v živilu oziroma lastnost ali stanje živila), ki lahko ogrožajo zdravje ljudi in so nenamensko prisotni v hrani/živilu kot posledica postopkov pridelave kmetijskih pridelkov in surovin živalskega izvora oziroma proizvodnje in prometa živil, ali kot posledica onesnaženosti okolja. Sem štejemo težke kovine, nitrate, mikotoksine, ostanke pesticidov, ostanke veterinarskih zdravil, dioksine in druge kemične snovi, ki se tvorijo pri neprimerni predelavi hrane/živil, mikrobe, tujke, semena plevelov ipd. Koncentracija dejavnikov tveganja v hrani/živilu mora biti tako nizka, kot jo je mogoče razumno doseči z uporabo postopkov dobrih kmetijskih in proizvodnih praks v vseh fazah živilske verige in v nobenem primeru ne sme preseči v analizi tveganja določene zgornje mejne vrednosti posameznih onesnaževal v različnih živilih oziroma v njihovem užitnem delu. Za prepoznavanje, ukrepanje in nadzor nad morebitno škodljivimi dejavniki v hrani/živilih v svojem členu živilske verige je odgovoren proizvajalec.

Nosilec živilske dejavnosti je pravna ali fizična oseba, odgovorna za zagotavljanje varnosti in zdravstvene ustreznosti živil v pridelavi, predelavi, pripravi in prometu živil/hrane.

Živilska veriga obsega vse faze pridelave (vključno z rejo domačih živali pred zakolom, gojenjem poljščin, zelenjave in sadja, lovom, ribolovom in pobiranjem samoniklih proizvodov), predelave, priprave in ponudbe ter prometa (vključno z uvozom, shranjevanjem, prevozom, distribucijo, prodajo ter dobavo) z živili/hrano.

Zdravju koristni živilo, hrana, jed, obrok, ponudba so živilo, hrana, jed, obrok in njihova ponudba, sestavljena po smernicah uravnotežene prehrane, s posebnim poudarkom na vsebnostih hranljivih snovi, ki pripomorejo k doseganju ciljev prehranskih priporočil in s tem preprečevanju bolezni, povezanih z nezdravim prehranjevanjem. Sinonim za zdravju koristno so tudi varovalni (funkcionalni) živilo, hrana, jed, obrok in ponudba.

MET je merska enota za izražanje intenzivnosti telesne dejavnosti, ki se izraža v porabi kJ na časovno enoto. Količinsko pomeni 1 MET 3,5 ml kisika na minuto na kilogram telesne teže.

Seznam kratic in tujk:

3-MCPD – 3 – menokloropropan, ena-dva diol;

ADI – dopustni dnevni vnos;

BSO – bolezni srca in ožilja;

CINDI – Countrywide Integrated Noncommunicable Diseases Intervention Programme – mednarodni integrirani interventni program za preprečevanje kroničnih bolezni;

DACH – Referenčne vrednosti za vnos hranil;

DG SANCO – Generalni Direktorat za varno hrano in zdravje ter zaščito potrošnikov;

EFSA – Evropska agencija za varnost hrane;

EU – Evropska skupnost;

GSO – gensko spremenjeni organizmi;

HACCP – Hazard Analysis Critical Control Point;

HBSC – Health Behaviour in School-aged children;

HDL – holesterol visoke gostote;

IOTF – International Obesity Task Force;

ITM – indeks telesne mase;

IVZ RS – Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije;
kcal – kilo kalorije;
KNB – kronične nenalezljive bolezni;
LDL – holesterol nizke gostote;
MJ – mega joul;
NVO – nevladne organizacije;
OŠ – osnovna šola;
PAH – policiklični aromatski ogljikovodiki;
PCB – poliklorirani bifenili;
SŠ – srednja šola;
SURS – Statistični urad Republike Slovenije.

1.2 Pomen zdravega prehranjevanja, redne telesne dejavnosti in zdravega življenjskega sloga za zdravje

Zdravje omogoča in zagotavlja kakovostno življenje in je temeljni vir razvoja vsake družbe. Vemo, da praktično ni področja družbenega življenja, ki bi ne vplivalo na zdravje. Zanj je v prvi vrsti odgovoren vsak posameznik, država pa je v sodelovanju s stroko in znanostmi pristojna in odgovorna za ustvarjanje pogojev, v katerih lahko ljudje skrbimo za zdrav življenjski slog. Poleg zagotavljanja zdravstvenega varstva država skrbi za zdravje z oblikovanjem, sprejemanjem in izvajanjem politike, strategije in programov promocije zdravja. Sem sodijo prehranska politika, alkoholna politika, politika za zmanjševanje rabe tobaka in strategija varovanja in krepitve zdravja z gibanjem in športno rekreacijo.

Nezdravo prehranjevanje in nezadostna telesna dejavnost sta dejavnika nezdravega življenjskega sloga, h kateremu prispevata tudi kajenje in uživanje alkoholnih pijač. Dokazano je, da sodijo dejavniki nezdravega življenjskega sloga med ključne v procesih nastanka, napredovanja in pojavljanja zapletov najpomembnejših kroničnih nenalezljivih bolezni (v nadaljevanjem besedilu: KNB): bolezni srca in ožilja, sladkorne bolezni, nekaterih vrst raka, nekaterih kroničnih pljučnih obolenj, debelosti in osteoporoze ter drugih bolezni mišično kostnega sistema. Nezdravo prehranjevanje in nezadostna telesna dejavnost sta tesno povezana s pojavljanjem in vzdrževanjem znanih fizioloških dejavnikov tveganja v zvezi s KNB, kot na primer zvišanega krvnega tlaka ter zvišanih vrednosti holesterola in glukoze v krvi. Od sedmih ključnih dejavnikov tveganja za KNB (zvišan krvni tlak, zvišan holesterol v krvi, zvišan indeks telesne mase, znižan vnos zelenjave in sadja, telesna nedejavnost, alkohol, kajenje) jih je pet tesno povezano s prehrano.

Ocene Svetovne zdravstvene organizacije (v nadaljevanjem besedilu: SZO) za leto 2002 kažejo, da so bile v Evropi KNB v 86% vzrok vseh smrti in 77% vseh bolezni. Tudi v Republiki Sloveniji je več kot 70% smrti posledica najpogostejših KNB. Med njimi vodijo bolezni srca in ožilja, ki še vedno predstavljajo vzrok okoli 40% celotne umrljivosti slovenskega prebivalstva, kljub temu, da se je od leta 1990 do leta 2002 umrljivost zaradi srčno-žilnih vzrokov v naši državi zmanjšala za 34%. V primerjavi s tranzicijskimi državami je celotna umrljivost v Republiki Sloveniji manjša, vendar pa večja od večine držav Zahodne Evrope. Za slednjo zaostajamo v povprečju za dve leti tudi v pričakovanem trajanju življenja ob rojstvu, le-to znaša trenutno pri nas 72 let za moške in 79 let za ženske. Delež prezgodnjih smrti, ki pomenijo smrt pred 65. letom starosti in jih lahko preprečimo, je v letu 2002 v Republiki Sloveniji znašal 26%.

Različne raziskave o načinu prehranjevanja v Republiki Sloveniji kažejo, da je prehrana slovenskega prebivalstva nezdrava. Število dnevnih obrokov in ritem prehranjevanja povprečnega prebivalca nista ustrezna, energijska vrednost povprečnega obroka je previsoka, zaužijemo preveč maščob v celoti in preveč nasičenih maščob, ki pomembno vplivajo na pojavnost bolezni srca in ožilja in raka širokega črevesa. V naši prehrani je premalo sadja, predvsem pa zelenjave ter prehranske vlaknine, ki so pomembni prehrambeni varovalni dejavniki pred KNB. Po podatkih nacionalne raziskave »Z zdravjem povezan življenjski slog«, ki je bila opravljena leta 2001, se v Republiki Sloveniji zdravo in pretežno zdravo prehranjuje samo 22,9 % prebivalstva.

Pri tem so posebej ogrožene skupine prebivalstva: moški, ljudje iz nižjih družbenih slojev, z nižjo stopnjo izobrazbe, aktivno zaposleni, prebivalci vaškega bivalnega okolja ter vzhodno slovenskega zdravstvenega področja, populacija v starosti med 25–49 let.

Oskrba z varno hrano, ki ne ogroža zdravja potrošnikov preko fizikalnih, kemičnih, bioloških ali drugih vrst onesnaževal, je temelj zdrave prehrane in pomemben dejavnik varovanja zdravja kot javnega interesa. Preprečevanje bolezni, povezanih z živili oziroma hrano, in varstvo potrošnikov, vključno z vprašanji prevar in zavajanja, sta dva bistvena elementa programov varnosti živil/hrane. Odgovornost za varno hrano si delijo nosilci dejavnosti proizvodnje in prometa živil, država in potrošniki.

Podatki o zdravstveni ustreznosti živil, zbrani na osnovi rednega programiranega uradnega nadzora nad živili v javnih zdravstvenih ustanovah in na osnovi prijavljenih alimentarnih epidemij, kažejo, da kot najpogostejši vzrok zdravstvene neustreznosti živil v Republiki Sloveniji prevladuje mikrobiološka onesnaženost živil, medtem ko prekomerna kemična onesnaženost zaenkrat še ne predstavlja večjega zdravstvenega problema.

Za ohranjanje in krepitev zdravja je zelo pomembno razmerje med energijskim vnosom in energijsko porabo, skratka med prehranjevanjem in telesno dejavnostjo. Zdrava prehrana in redna telesna dejavnost vplivata na zdravje vsaka zase in hkrati sinergijsko.

Raziskava ˝Z zdravjem povezan življenjski slog˝(2001), v kateri so ocenjevali vso telesno dejavnost, tako v prostem času, kot tudi dejavnost v gospodinjstvu in na delovnem mestu, je med odraslimi Slovenci v starostnem obdobju 25-64 let odkrila vsaj 20% ljudi, ki so nezadostno aktivni za osnovno zaščito svojega zdravja. Še nekoliko slabše stanje glede redne telesne dejavnosti je pokazala raziskava o športno-rekreativni dejavnosti (2000), po kateri je v naši državi skoraj 60% odraslih prebivalcev športno neaktivnih, slaba četrtina občasno aktivnih in precej manj kot petina redno, vsaj dvakrat tedensko aktivnih.

V razvitem svetu se v zdravstvenih sistemih že dandanes večina sredstev porablja za obravnavo KNB in njihovih zapletov. Ekonomsko breme KNB v večini primerov presega zmogljivosti zdravstvenih zavarovanj, tako, da morajo že dandanes pomemben delež celotnih stroškov zdravljenja pokrivati bolniki in/ali njihove družine. Posredni stroški obolevnosti v smislu izgubljenih delovnih dni oziroma produktivnosti so enaki ali celo presegajo neposredne stroške zdravljenja oziroma umrljivosti, kar še posebej velja za bolezni obtočil in sladkorno bolezen. Za Republiko Slovenijo naj bi to po metodi izračunavanja človeškega kapitala za leto 2002 pomenilo kar 114,6 milijarde SIT ekonomske izgube. Nujna so torej raznovrstna prizadevanja za obvladovanje oziroma zmanjševanje celotnih stroškov in potreb po zdravstvenih storitvah, pri čemer vsaj v razvitem delu sveta zelo pridobiva na pomenu ohranjanje in krepitev zdravja ter funkcionalne sposobnosti starajočega se prebivalstva.

Zdrav življenjski slog omogoča ohranjanje in krepitev zdravja ter kakovosti življenja vsakega posameznika in zmanjšuje družbene stroške preprečevanja in zdravljenja KNB, invalidnosti in prezgodnje smrtnosti.

V pričujočem dokumentu so na osnovi identificiranih problemov postavljeni cilji, strategije in aktivnosti na področju prehranske politike. Oblikovanje nacionalnega programa oziroma strategij za izboljšanje stanja na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje pa je pomembna naloga in izziv, s katerim se bomo morali v Republiki Sloveniji soočiti v bližnji prihodnosti.

1.3 Mednarodni politično-strokovni kontekst

Amsterdamska pogodba Evropske skupnosti v svojem 152. členu zavezuje države članice, da v oblikovanju in izvajanju vseh svojih politik in aktivnosti zagotovijo visoko raven zaščite zdravja prebivalstva.

Evropske države članice SZO so podpisnice krovnega programa na področju zdravja – Agende *»Zdravje v 21. stoletju«*. Dokument kot glavni cilj postavlja najvišjo možno raven zdravja za vsakega posameznika ter krepitev in varovanje zdravja vsega prebivalstva. Agenda »*Zdravje v 21. stoletju*« ima 21 ciljev, ki vključujejo tudi področja varne hrane in zdravega prehranjevanja ter zdravega okolja. V dokumentu se države članice zavzemajo za zdrav začetek življenja, zdravje mladih in zdravo staranje, zmanjševanje pojavnosti akutnih nalezljivih bolezni in KNB, zdravo in varno naravno okolje, zdrav življenjski slog, zmanjševanje škode zaradi zlorabe alkohola in zdravo bivalno okolje. Agenda 21 opredeljuje pomen medresorske odgovornosti za zdravje. Svetovna zdravstvena organizacija, odgovorna za upravljanje nalog šestega poglavja Agende 21, igra ključno vlogo pri izpolnjevanju zdravstvenih ciljev te agende.

Urad SZO za Evropo je v skladu z usmeritvami Agende 21 oblikoval *Prvi akcijski načrt prehranske politike za obdobje 2000–2005* za evropsko regijo. Osnova za program so poleg Agende 21 še sklepi *Mednarodne konference o prehrani* (l. 1992) in *Svetovnega vrha o hrani* (l.1996), ki sta dostopnost do varne, hranilno ustrezne ali pestre hrane opredelila kot osnovno človekovo pravico in predpogoj za ohranjanje in krepitev zdravja. Cilj akcijskega plana je spodbujanje izvajanja prehranskih politik posameznih držav, ki naj bi zmanjšale družbeno breme zaradi bolezni, povezanih s hrano in prehrano, ter stroške, ki jih zaradi teh bolezni nosita družba in zdravstveni sistem.

Zaključki Sveta Evrope na področju zdravega življenjskega sloga, izobraževanja, informiranja in komunikacije (UL EU, 2004/C 22/01) opredeljujejo, da je pomemben del programa družbenih aktivnosti iz področja javnega zdravja (2003-2008) promocija zdravja in preprečevanje bolezni s poudarkom na determinantah zdravja. Aktivnosti naj bi se izvajale s pripravo in implementacijo strategij na področju celotnega življenjskega sloga (alkohol, tobak, prehrana, gibanje). Pri pripravi strategij na različnih področjih zdravega življenjskega sloga so vključeni različni partnerji s področja sociale, okolja, kmetijstva, transporta.

Sklepi Sveta Evrope na področju promocije zdravja srca (9627/04) vsebujejo sporočilo, da prebivalci držav članic EU pripisujejo pomemben in prioritetni pomen kakovosti življenja, ki je v veliki meri odvisna od stanja na področju bolezni srca in ožilja. Bolezni srca in ožilja so najpogostejši vzrok bolezni, umrljivosti in prezgodnjih smrti ter slabše kakovosti življenja prebivalcev držav članic EU. Primerni metodi za zmanjševanje bolezni srca in ožilja sta promocija zdravja in preventiva, ki naj bi se izvajali v okviru nacionalnih javno zdravstvenih politik.

Krovni dokument, ki v Evropski uniji ureja področje varnosti živil, je *Bela knjiga o varnosti živil iz leta 2000*. Razvejana horizontalna in vertikalna zakonodaja s področja varnosti živil predstavlja obsežen del v evropskem pravnem redu. Strateški dokumenti v zvezi s prehransko politiko EU poudarjajo pomen zagotavljanja varne hrane vzdolž celotne živilske verige »od polja do krožnika« po načelu sledljivosti.

Resolucija o varnosti hrane je bila pripravljena v okviru mednarodne organizacije Svetovne zdravstvene skupščine in je usmerjena v področje varnosti hrane/živil. Omenjena resolucija poudarja pomen trajnostne preskrbe z živili ter sistem zagotavljanja varnosti živil/hrane, ki je usmerjen v zmanjševanje tveganja za zdravje v celoviti živilski verigi, od pridelovalca do potrošnika.

Spomladi 2003 je v Atenah skupaj z grško iniciativo v EU potekalo srečanje predstavnikov za prehrano pri SZO, ki je na najvišji strokovni ravni poudarilo pomen harmonizirane politike zdravega prehranjevanja in gibanja za zdravje prebivalstva. Srečanje je omogočilo oceno stanja na področju priprave prehranskih politik, dalo možnost izmenjave izkušenj različnih evropskih držav pri pripravi akcijskega načrta prehranske politike ter ponudilo pregled možnosti, kako bi se dalo bolj uspešno implementirati prehransko politiko, še posebej na podlagi medsektorskega sodelovanja.

Diet, nutrition and prevention of chronic diseases (WHO Technical Report Series No.916) je skupno poročilo znanstvenega posvetovanja WHO/FAO. Obravnava vpliv izbire živil in način prehranjevanja na pojavnost kroničnih bolezni ter opisuje javno zdravstvene politike in strategije, ki vključujejo socialne, vedenjske in ekološke dimenzije. Osnovni cilj dokumenta je doseči cilje, ki so povezani s pravilno izbiro živil in prehranjevanja s poudarkom na telesni dejavnosti za zdravje.

S *»Francosko pobudo«* pa se je na področju prehrane in prehranjevalnih navad pričel vzpostavljati sistem, ki naj bi dolgoročno omogočil zmanjšanje bremena KNB, povezanih z nezdravo prehrano in nezdravimi prehranjevalnimi navadami. Pobuda, izoblikovana v projektu »Prehranjevanje in prehranski vzorci za zdrav življenjski slog v Evropi«, priporoča, naj ima izboljševanje prehrane in prehranjevalnih navad visoko prioriteto v vseh strategijah držav članic EU, ki so usmerjene v javno zdravje.

SZO je v maju 2004 sprejela *Resolucijo o globalni strategiji na področju prehrane, gibanja in zdravja.* Strategija je povezala prehrano in telesno dejavnost v skupnih prizadevanjih za zmanjšanje bremena KNB.

Evropska komisija je za področje javnega zdravja v letu 2003 ustanovila *Evropsko mrežo za prehrano in telesno dejavnost z mandatom za obdobje 2003–2008*. Mreža bo predstavljala forum za razpravo in izmenjavo informacij ter dajanje predlogov strategij, akcijskih programov, zakonodajnih aktov in priporočil na podlagi konsenza sodelujočih držav članic. Glavna področja delovanja so: podpora nacionalnim programom za prehrano in telesno dejavnost, identifikacija programov, ki so se v posameznih državah članicah že izkazali za uspešne, raziskave življenjskega sloga oziroma determinant zdravja ter vzpostavitev evropskega informacijskega sistema. Generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov (DG Sanco) se bo preko aktivnosti mreže povezoval z direktorati za šport, raziskovanje, kmetijstvo in izobraževanje ter EFSA-e (Evropska agencija za varnost hrane).

1.4 Poslanstvo, temeljni smotri in cilji prehranske politike v Republiki Sloveniji

Prehranska politika se izraža v načrtovanju in izvajanju ukrepov in aktivnosti države, ob sodelovanju različnih javnosti ter organizacij civilne družbe, ki spodbujajo in krepijo kakovostno in zdravo prehranjevanje prebivalcev Republike Slovenije in s tem varujejo in krepijo njihovo zdravje ter kakovost življenja.

Temeljni cilji prehranske politike so zagotavljanje varne hrane vzdolž celotne živilske verige, vzpostavljanje, ohranjanje in krepitev zdravih prehranjevalnih navad prebivalcev Republike Slovenije ter zagotavljanje zadostne preskrbljenosti prebivalstva s kakovostno in zdravju koristno hrano na trajnostni način.

1.5 Načela prehranske politike

Pri načrtovanju in izvajanju prehranske politike v Republiki Sloveniji upoštevamo naslednja načela:

1. Spoštovanje pravice do zdravega življenjskega sloga, vključno z zdravim prehranjevanjem ter spoštovanje kulturno – specifičnih načinov prehranjevanja prebivalcev Republike Slovenije.

2. Spoštovanje etičnih načel – deljene socialne, moralne in okoljske odgovornosti vseh udeležencev v živilski verigi: pridelavi, predelavi, distribuciji in trženju hrane ter končnih potrošnikov hrane.

3. Soodgovornost in sorazmerna zastopanost vseh resornih politik pri uresničevanju prehranske politike in prevzemanje načel oblikovanja in izvajanja zdravju koristnih ukrepov v okviru skupne in nacionalne kmetijske politike ter drugih politik ohranjanja in krepitve zdravja.

4. Upoštevanje dosežkov znanosti in razvoja strok; podpora kliničnemu in epidemiološkemu raziskovanju na področju prehranjevanja in zdravega življenjskega sloga.

5. Posebna družbena skrb za zdravo prehranjevanje in zdrav življenjski slog ogroženih skupin prebivalstva.

6. Uveljavitev pravic in zaščita potrošnikov.

7. Dejavno vključevanje zainteresirane strokovne in laične javnosti ter nevladnih organizacij.

8. Upoštevanje finančnih zmožnosti države.

1.6 Pomen medsektorskega sodelovanja in javnih služb v načrtovanju in izvajanju prehranske politike od leta 2005 do 2010

Oblikovanje učinkovitih strategij v izvajanju prehranske politike zahteva usklajeno delovanje različnih ministrskih resorjev.

Načrtovanje in izvajanje prehranske politike se uresničuje v povezavi z različnimi politikami: zdravstveno politiko, kmetijsko politiko, prometno politiko, gospodarsko politiko, davčno in cenovno politiko, socialno, regionalno in kohezijsko politiko, vzgojno/izobraževalno in športno ter raziskovalno politiko, okoljevarstveno politiko in drugimi politikami.

V Republiki Sloveniji imajo osrednjo vlogo v oblikovanju in izvajanju strategij prehranske politike ministrstvo, pristojno za zdravje, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano, ministrstvo pristojno, za šolstvo, in ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost. V izvajanju nekaterih posebnih ukrepov so udeležena tudi druga ministrstva, na primer ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve, pri prehrani v domovih za ostarele in študentski prehrani in ministrstvo, pristojno za okolje, preko ukrepov za varstvo okolja ter področja gensko spremenjenih živil.

Za namene učinkovite implementacije Nacionalnega programa prehranske politike, medresorskega načrtovanja in usklajevanja bo ustanovljen medresorski koordinacijski programski odbor, sestavljen iz predstavnikov nosilnih ministrstev. Koordinacijo na področju prehranske politike bo vodilo ministrstvo, pristojno za zdravje.

Konkretne aktivnosti nosilnih ministrstev bodo opredeljene v letnih oziroma dveletnih akcijskih načrtih ministrstev za posamezno proračunsko obdobje hkrati z obsegom sredstev, ki bodo v te namene alocirana v proračunih posameznih ministrstev. V akcijskih načrtih bodo podrobneje opredeljeni specifični cilji posameznih projektov, naloge izvajalcev projektov, načini financiranja projektov ter roki za njihovo izvedbo. Akcijske načrte vsako leto potrdi Vlada Republike Slovenije (v nadaljenjem besedilu: Vlada).

Strokovno podporo na področju prehranske politike nudi Svet za živila in prehrano in njegove delovne skupine pri ministrstvu, pristojnem za zdravje.

Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010 poudarja pomen javnega sektorja v izvajanju nacionalnega programa prehranske politike in zdravega življenjskega sloga, saj številne predvidene aktivnosti sodijo v okvir tekočega izvajanja javne službe. Ob nosilnih ministrstvih in organih v njihovi sestavi imajo zato v izvajanju nacionalnega programa ključno vlogo prav javni zavodi, nacionalni in regionalni inštituti, druge strokovne institucije ter pravne in fizične osebe s koncesijo za opravljanje javne službe na področjih, ki jih pokriva prehranska politika.

Za namene učinkovite implementacije Nacionalnega programa prehranske politike je na regionalni in lokalni ravni potrebno zagotoviti učinkovito koordinacijo dela javnih zavodov oziroma služb. Potrebno je povezovanje s predstavniki gospodarstva, ki poslujejo na področjih pridelave, predelave in ponudbe hrane (področje živilske verige od njive do krožnika) ter povezovanje z nevladnimi organizacijami oziroma drugimi interesnimi skupinami v civilni sferi. Regionalne in lokalne programe bodo v skladu s svojimi nalogami, za katere so ustanovljeni, koordinirali regionalni zavodi za zdravstveno varstvo.

1.7 Pomen sodelovanja z nevladnimi organizacijami na področju prehranske politike in zdravega življenjskega sloga

Za učinkovitejše vključevanje nevladnih organizacij (NVO) v politično dogovarjanje je Vlada oktobra 2003 sprejela Strategijo za sodelovanje z nevladnimi organizacijami, v kateri je opredeljen pomen sodelovanja NVO za celovit in trajnostno naravnan družben razvoj, porast družbene blaginje, kakovosti življenja ter socialne varnosti.

V Republiki Sloveniji deluje več NVO, ki zaradi svojih značilnosti lahko precej prispevajo k doseganju ciljev prehranske politike. Oblike organiziranosti in delovanja NVO so različne (društva oziroma zveze, zasebni zavodi in fundacije) in vsaka lahko prispeva na specifičen način: z vključevanjem svojih članov (npr. združenja in zveze) ali s strokovnim, razvojnim in raziskovalnim delom (zasebni inštituti, fundacije). Področje njihovega delovanja je predvsem pomoč pri izobraževanju in osveščanju prebivalstva oziroma posameznih ciljnih skupin ter aktivno sodelovanje pri implementaciji nalog in aktivnosti vseh treh stebrov prehranske politike.

Poseben pomen imajo potrošniške organizacije. Uredba 178/2002 o splošnih zahtevah za varnost hrane Evropskega Sveta in Parlamenta, kakor tudi Generalni Direktorat za varno hrano in zdravje ter zaščito potrošnikov (DG Sanco) posebej poudarjata vlogo potrošniških organizacij v živilski verigi, izhajajoč iz načela pravica potrošnika do varne hrane in točnih ter resničnih informacij, kakor tudi iz načela odgovornosti potrošnika do varovanja lastnega zdravja.

NVO so dejavne in imajo specifična znanja oziroma strokovnjake na področjih, ki so razmeroma nova in manj razvita. Mnoge NVO uživajo zaupanje javnosti, so manjše ter manj hierarhično organizirane in se hitreje odzivajo na potrebe okolice kot velike institucije, hkrati pa so sposobne tudi bolje prilagajati oblike svojega delovanja.

2 TRIJE STEBRI PREHRANSKE POLITIKE

SZO v svojih dokumentih, ki opredeljujejo področje delovanja prehranske politike, postavlja tri temeljne stebre, pomembne za zagotavljanje varnega in zdravega prehranjevanja:

1. Steber varnih živil/hrane – preprečevanje biološkega, kemičnega in fizikalnega onesnaževanja hrane oziroma živil na vseh stopnjah živilske verige: pridelave, predelave in trgovine z živili ter priprave/ponudbe hrane.

2. Steber uravnoteženega in varovalnega prehranjevanja – zagotavljanje optimalnega zdravja s pomočjo zdravih prehranjevalnih navad in zdravega prehranjevanja, posebej zdravstveno in socialno – ekonomsko ogroženih skupin prebivalstva in skupin s posebnimi prehranskimi potrebami: otrok, nosečnic, doječih mater, starostnikov ter delavcev.

3. Steber zagotavljanja trajnostne oskrbe z živili – zagotavljanje dostopnosti do kakovostne in zdravju koristne hrane, ki upošteva kulturno – specifične načine prehranjevanja prebivalcev ter uresničuje razvijanje trajnostnih kmetijskih in okoljsko – varstvenih politik.

2.1 Strokovne opredelitve, strokovna priporočila in smernice

2.1.1 Varnost živil

Varno živilo/hrana ne sme vsebovati bioloških, kemičnih in mehanskih onesnaževal ter radionuklidov, ki se pojavljajo kot posledica nehigienske priprave hrane, industrijskega onesnaženja okolja ter agrotehničnih in tehnoloških postopkov v pridelavi ali predelavi živil v količinah, ki bi ogrožale naše zdravje.

Varnost živil/hrane predstavlja dejavnik tveganja za zdravje tako v nerazvitih kot razvitih deželah. Države zato skušajo z zakonskimi predpisi in drugimi ukrepi, ki opredeljujejo pogoje in način notranjega in uradnega nadzora živil, izboljšati varnost hrane in tako obvladovati bolezni, ki so povzročene oziroma se prenašajo s hrano in pitno vodo. V okviru svoje živilske in okolje varstvene zakonodaje strogo omejujejo in nadzorujejo uporabo kemičnih sredstev v pridelavi in predelavi živil, pa tudi druge kemične snovi v svojem okolju, ki bi se lahko prenašale v živilsko verigo človeka neposredno ali posredno (npr. klavne živali).

Spremembe tehnologij pridelave in predelave hrane ter spremenjene življenjske/prehranjevalne navade so glavni vzroki za naraščanje črevesnih nalezljivih obolenj, ki se prenašajo s hrano. Večino okužb s hrano predstavljajo posamični, sporadični primeri obolenj, ki niso prijavljeni, lahko pa se bolezen pojavi v epidemični obliki, ki prizadene večje število ljudi. Podatki o prijavljenih akutnih črevesnih nalezljivih boleznih – okužbah in zastrupitvah, povzročenih s hrano, so v svetu v vrhu registriranih nalezljivih bolezni.

EU posveča varnosti hrane posebno pozornost, kar se kaže v ustanovitvi posebnega generalnega direktorata Evropske komisije (DG SANCO), ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) kot centralne institucije za izvajanje procesov ocene tveganja, posodabljanju in poenotenju predpisov, ki urejajo obvladovanje tveganj ter učinkoviti komunikaciji tveganja. Republika Slovenija je kot članica EU prevzela sistem zagotavljanja varnosti živil/hrane in vse predpise in jih udejanja v strateškem načrtu varnosti živil/hrane.

2.1.2 Zdravo prehranjevanje

2.1.2.1 Opredelitev

Zdrava prehrana ali zdravo prehranjevanje vključuje varno, energijsko in hranilno uravnoteženo, varovalno (funkcionalno) in biološko sprejemljivo hrano v okviru določene kulturne skupnosti, ki ohranja in krepi človekovo zdravje.

Za dosego uravnotežene prehrane se poslužujemo normativov oziroma referenčnih vrednosti za vnos hranljivih snovi, ki pa so specifični glede na spol, starost, telesno dejavnost in druga stanja. Priporočila navajajo minimalne količine za posamezne hranljive snovi, ki jih mora človek zaužiti s hrano, da se ne bi pokazale posledice pomanjkanja oziroma maksimalne količine, da ne bi prišlo do kroničnih bolezni (Tabela 1).

2.1.2.2 Priporočila za vnos hranil

Priporočljiva energijska in hranljiva sestava hrane se razlikuje glede na razvojno obdobje posameznika in njegovo telesno dejavnost. V Tabeli 1 so navedena priporočila energijskih deležev, količin in hranilne gostote za posamezna hranila za starostno obdobje od 25-51 let.

Določene hranljive vrednosti se lahko glede na potrebe različnih starostnih skupin populacije rahlo razlikujejo od vrednostih v Tabeli 1, podatki za vse starostne skupine so dosegljivi v priročniku z naslovom: Referenčne vrednosti za vnos hranil.

Tabela 1: *Prehranska priporočila za vnos hranil oziroma za hranilno vrednost prehrane (Vir: DACH priporočila: Referenčne vrednosti za vnos hranil, Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, 2004)*

PREHRANSKO PRIPOROČILO
Vnos energije mora biti skladen z energijsko porabo

Delež celotne potrebne energije iz:	
Skupnih maščob	< 30%[1]
Nasičenih maščobnih kislin	< 10%[2]
Trans-maščobnih kislin	< 1%
Mono nenasičenih maščobnih kislin	> 10%
Omega-6	2,5%
Omega-3	0,5%
Ogljikovih hidratov	> 50%
Mono in disaharidov (sladkorjev)	< 10%

Priporočen dnevni vnos

Beljakovine	0,8 g/kg telesne teže
Zelenjava in sadje	od 400 do 650 g/dan
Folati iz hrane	> 400 µg/dan
Prehranska vlaknina	3 g/MJ – ženske 2,4 g/MJ – moški
Natrij (v obliki soli)	< 6 g/dan[3]
Jod[4]	200 µg (nosečnice 230 µg/dan, doječe matere 260 µg/dan)
Dojenje	izključno do 6 meseca

[1] delavci s težkimi fizičnimi deli lahko potrebujejo večji odstotek
[2] novejša SZO priporočila navajajo do 7%
[3] novejša SZO priporočila navajajo do 5 g
[4] priporočila veljajo za državi Nemčija in Avstrija, ki imajo podobno stanje na področju vnosa joda kot v Republiki Sloveniji

2.1.2.3 Smernice zdravega prehranjevanja

Za varno in zdravo prehranjevanje ter doseganje priporočenih vrednosti hranil in prehranskih ciljev je pomemben pravilen izbor živil, način priprave obrokov ter sam ritem prehranjevanja.

Smernice zdravega prehranjevanja zajemajo:

– pravilen ritem prehranjevanja: zajtrk, kosilo, večerja in po možnosti dva manjša vmesna obroka (priporočljivo sadje in zelenjava),

– pravilen način zauživanja hrane (počasi: 20–30 minut za glavne obroke, 10 minut za vmesne obroke),

– primerno porazdelitev dnevnega energijskega vnosa po obrokih: 25% zajtrk, 15% dopoldanska malica, 30% kosilo, 10% popoldanska malica in 20% večerja,

– pravilno sestavo hrane glede na kritje dnevnih energijskih potreb v skladu s priporočili za vnos hranil in glede uživanja zdravju koristnejših živil (uživanje hrane z manj skupnih maščob, nasičenih in trans maščobnih kislin ter manj sladkorja, veliko prehranske vlaknine, vitaminov, mineralnih snovi in snovi z antioksidantivnim učinkom) ter

– zdrav način priprave hrane (mehanska in toplotna obdelava, ki ohranja količino in kakovost zaščitnih snovi in ne uporablja ali čim manj uporablja dodatne maščobe, sladkor in kuhinjsko sol, na primer: kuhanje, dušenje, priprava hrane v konvekcijski pečici).

2.1.2.4 Smernice zdravega prehranjevanja za prebivalstvo, vezane na prehranski vzorec – Food Based Dietary Guidelines (FBDG)

Za uspešno implementacijo prehranske politike in za doseganje prehranskih smernic in prehranskih ciljev se morajo na osnovi stanja nezdrave prehrane in zdravstvenih posledic nezdravega prehranjevanja oblikovati prehranske smernice zdravega prehranjevanja, temelječe na prehranskem vzorcu (FBDG-Food Based Dietary Guideliness). FBDG morajo biti enostavna in razumljiva potrošniku in mu morajo sporočati, kako naj se prehranjuje, da ohrani ali izboljša svoje zdravje. Zaradi specifičnih prehranskih in zdravstvenih problemov, razpoložljivosti hrane, kulturnih in drugih značilnosti prehranjevanja in ekonomskih zmožnosti, mora vsaka država oblikovati lastne prehranske smernice (FBDG). V Republiki Sloveniji smo leta 2000 našim razmeram prilagodili prehranske smernice CINDI SZO. Prehranske smernice za splošno populacijo, ki temeljijo na priporočenem prehranskem vzorcu in upoštevajo nezdravo prehranjevanje v Republiki Sloveniji, temeljijo na 12 korakih do zdravega prehranjevanja.

Prehranska priporočila za prebivalstvo – 12 korakov do zdravega prehranjevanja:

1. V jedi uživajte. Izbirajte polnovredno in pestro hrano, ki naj vsebuje več živil rastlinskega kot živil živalskega izvora.
2. Jejte kruh, testenine, riž in krompir večkrat na dan.
3. Večkrat dnevno jejte pestro zelenjavo in sadje (najmanj 400 g dnevno). Izbirajte lokalno pridelano, svežo zelenjavo in sadje.
4. Bodite telesno dejavni toliko, da bo vaša telesna teža normalna (ITM 20-25).
5. Nadzorujte količine zaužite maščobe (ne več kot 30 % dnevnega energijskega vnosa) in nadomestite večino nasičenih maščob (živalskih maščob) z nenasičenimi rastlinskimi olji.
6. Nadomestite mastno meso in mastne mesne izdelke s stročnicami, ribami, perutnino ali pustim mesom.
7. Dnevno uživajte priporočene količine manj mastnega mleka in manj mastnih in slanih mlečnih izdelkov (jogurt, kislo mleko, kefir, sir).
8. Hrano sladkajte zmerno in izbirajte živila, ki vsebujejo malo sladkorja. Omejite pogostost uživanja slaščic in sladkih pijač.
9. Jejte manj slano hrano. Dnevna poraba soli naj ne presega 1 čajne žličke (6 g) soli, vključno s soljo, ki jo zaužijete v kruhu, gotovih pripravljenih in konzerviranih jedeh.
10. Če pijete alkohol, ga ne uživajte več kot 2 enoti dnevno (1 enota je 10 g alkohola).
11. Hrano pripravljajte zdravo in higiensko. Primerni načini, ki vplivajo na zmanjševanje maščobe pri pripravi jedi so: kuhanje, dušenje, pečenje ali priprava v mikrovalovni pečici.
12. Za dojenčka je najustreznejše izključno dojenje do šest meseca, ki ga nadaljujte ob ustrezni dopolnilni prehrani v prvih letih. (Vir: CINDI Dietary Guide WHO Regional Office for Europe, EUR/00/5018028.2000).

2.1.3 Lokalna trajnostna preskrba

2.1.3.1 Opredelitev

Trajnostni razvoj je način gospodarskega in družbenega razvoja, ki je usmerjen v izboljšanje kakovosti življenja sedanjih generacij ob ohranitvi najboljših možnosti za prihodnje generacije. Koncept vključuje skrb za ohranjanje okolja, trajnostno rabo naravnih virov, povečanje ekonomske in socialne blaginje, trajnostno kmetijstvo in industrijo ter trajnostni razvoj podeželja.

Trajnostno kmetijstvo je način pridelave živil/hrane, ki zagotavlja kakovostne pridelke in hkrati ohranja oziroma izboljša kakovost ter preprečuje erozijo tal, ne ustvarja škodljivih učinkov pesticidov na okolje, ohranja biološko pestrost ekosistemov, ustvarja želene donose na kmetijskih površinah, ohranja ravnotežno energijsko bilanco, ne onesnažuje talnice, ohranja in veča socialni in človeški kapital na podeželju ter krepi razvoj lokalnih gospodarstev.

Lokalna trajnostna preskrba s hrano predstavlja lokalno pridelavo, predelavo in distribucijo trajnostno proizvedene hrane, ki je fizično in cenovno dostopna lokalnemu prebivalstvu in porabljena na lokalnih trgih (od njive do krožnika v lokalnem okolju).

2.2 Cilji prehranske politike

2.2.1 Dolgoročni cilj prehranske politike

Dolgoročni cilj prehranske politike je doseganje prehranskih priporočil za vnos hranil (Tabela 1 in Referenčne vrednosti za vnos hranil) pri vseh starostnih, socialnih in ostalih skupinah prebivalcev Republike Slovenije z namenom doseganja optimalnih učinkov na zdravje z vidika zdrave prehrane.

Ta cilj je uresničljiv le z ustrezno mobilizacijo vseh ravni družbe; od zagotavljanja zdravju prijaznih medresornih politik, ki omogočajo pogoje za zdravo prehranjevanje za vse populacijske skupine, tudi najbolj ogrožene, do vključevanja stroke in nevladnega sektorja ter vsakega posameznika, ki se izobražen, informiran in motiviran odloča za zdravo prehranjevanje in zdrav način življenja.

2.2.2 Srednjeročni cilji prehranske politike oziroma Resolucije o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010

V Resoluciji o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010 identificirane strategije in aktivnosti so namenjene doseganju srednjeročnih ciljev do leta 2010, ki so ambiciozni in dosegljivi le, če bodo zagotovljeni optimalni pogoji (organizacijski, finančni in človeški) za udejanjanje začrtanih strategij in aktivnosti. Doseganje srednjeročnih ciljev do leta 2010 bo pomembno zmanjšalo zdravstveno breme zaradi dejavnikov tveganja in KNB in s tem tudi gospodarsko breme države.

Srednjeročni cilji Resolucije o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010 so:

1. Povečati uživanje zelenjave za najmanj 30%.
2. Povečati uživanje sadja za najmanj 15%.
3. Zmanjšati povprečni delež zaužitih skupnih maščob za 20%.
4. Zmanjšati povprečni delež zaužitih nasičenih maščob za 30%.
5. Povečati uživanje prehranske vlaknine za 20%.
6. Povečati uživanje kalcija, s ciljem zmanjšati za 25% delež populacije, ki ima premajhen vnos kalcija (pod prehranskimi priporočili).
7. Povečati vnos vitamina C za 15%.
8. Zmanjšati količine dnevno zaužitega alkohola pri moških za 35% in pri ženskah za 20%.
9. Zmanjšati delež odrasle populacije, ki je prekomerno hranjena in debela (ITM>25 kg/m2) za 15% in pri otrocih in mladostnikih za 10%.
10. Doseči vsaj 60% izključno dojenost do šestega meseca otrokove starosti in vsaj 40% dojenost ob dopolnilni prehrani do prvega leta starosti.

3 POMEN GIBALNE/ŠPORTNE DEJAVNOSTI V DOSEGANJU SINERGIJSKIH UČINKOV NA ZDRAVJE

Zdravo prehranjevanje in priporočene oblike ter obseg gibalne/športne dejavnosti pomembno prispevajo k preprečevanju bolezni, prezgodnje umrljivosti in invalidnosti ter h kakovosti življenja prebivalstva. Za ohranjanje in krepitev zdravja je zelo pomembno razmerje med energijskim vnosom in energijsko porabo, skratka med prehranjevanjem in telesno dejavnostjo. Zdrava prehrana in redna telesna dejavnost vplivata na zdravje vsaka zase in hkrati sinergijsko. Čeprav se učinki obeh dopolnjujejo, kar je zelo očitno pri zmanjševanju prekomerne telesne teže in debelosti, pa ima telesna dejavnost pozitivne učinke na zdravje tudi neodvisno od prehrane. Nezadostna telesna dejavnost je v tesni povezavi s pojavljanjem in vzdrževanjem znanih fizioloških dejavnikov tveganja v zvezi s KNB, kot na primer zvišanega krvnega tlaka ter zvišanih vrednosti holesterola in glukoze v krvi.

Znano je, da za zdravje ni potrebna intenzivna vadba, saj izsledki sodobne znanosti kažejo, da ogroženost za nastanek in napredovanje KNB, pa tudi fizioloških dejavnikov tveganja zanje pomembno zmanjšuje že pol ure zmerne telesne dejavnosti večino dni v tednu. Pri tem je ključno, da smo telesno dejavni skozi vse življenjsko obdobje, s čimer ohranjamo telesno, duševno in socialno čilost od otroštva do pozne starosti. Ohranjanje mišične krepkosti, gibljivosti in ravnotežja pri ostarelem prebivalstvu ohranja tudi funkcionalne sposobnosti, preprečuje poškodbe in bistveno povečuje možnosti aktivnega staranja.

3.1 Strokovne opredelitve, strokovna priporočila in smernice

3.1.1 Opredelitev

Gibalno/športno dejavnost lahko opredelimo kot individualno telesno aktivnost, v okvir katere sodijo tako aktivnosti v prostem času, pri delu, kot tudi aktivnosti z namenom približevanja ciljem vsakodnevnih nujnih in načrtovanih dejavnosti posameznika (pot na delo, po opravkih, nakupih, obiskih in/ali drugih zadolžitvah). Gre za vse oblike gibanja lastnega telesa s pomočjo skeletnih mišic, ob katerih se porablja energija. Telesno vadbo opredelimo kot namensko gibalno/športno dejavnost, ki je običajno strukturirana in služi krepitvi oziroma izboljševanju posameznikovega zdravja in telesne pripravljenosti. Zadostna telesna dejavnost ima zelo pozitivne učinke na človeški organizem, kar so pokazale številne raziskave. Redna in zmerno intenzivna telesna dejavnost krepi telesno in duševno zdravje in zmanjšuje ogroženost, zgodnjo obolevnost, umrljivost ter invalidnost zaradi KNB:

– zmanjšuje ogroženost za nastanek, napredovanje in zaplete bolezni srca in žilja,

– krepi kosti in mišice ter razvija, povečuje in vzdržuje psihofizične oziroma funkcionalne sposobnosti telesa, kar posledično povečuje tudi sposobnost samostojnega življenja v starosti,

– pripomore k zmanjševanju stresa, anksioznosti in depresije,

– pomaga pri povečevanju samozaupanja, samospoštovanja in samozavesti,

– pomaga pri vzpostavljanju socialnih interakcij in socialni integraciji, pospeševanju ekonomskega in socialnega razvoja posameznikov, družin, skupnosti in celega naroda.

Nezadostna telesna dejavnost oziroma sedeči življenjski slog je vedenjski dejavnik tveganja, ki ga tesno povezujemo z različnimi motnjami in predvsem kroničnimi boleznimi. Aktiven življenjski slog po drugi strani ne pomeni le manjše možnosti za obolevanje, pač pa pomembno pripomore k splošni kakovosti življenja. Izkazalo se je, da redno gibanje zmerne intenzitete varuje zdravje ljudi v vseh starostnih skupinah.

3.1.2 Smernice

Pri opredeljevanju, kaj je zadostna in primerna telesna aktivnost, da bi bila koristna za zdravje, je potrebno upoštevati več kriterijev – vrsto telesne aktivnosti, njeno intenzivnost, pogostost in trajanje. Pri tem sta količina redne telesne aktivnosti in korist za zdravje sorazmerno povezani. Vendar pa je znano, da za prepričljive pozitivne učinke na zdravje ni nujno potrebna zelo intenzivna telesna dejavnost – zadostuje že redno gibanje zmerne intenzitete. Tradicionalne in novejše smernice za posamezne izmed navedenih kriterijev sonavedene v nadaljevanju.

3.1.2.1 Vrsta telesne dejavnosti

Tradicionalna priporočila svetujejo pretežno aerobne ritmične aktivnosti, ki zahtevajo uporabo velikih mišičnih skupin in potekajo kontinuirano (hitra hoja, tek, kolesarjenje, plavanje, drsanje, tek na smučeh ipd.). Novejše smernice vključujejo priporočila in poudarek na hoji ali katerikoli telesni dejavnosti, ki jo je mogoče izvajati vsakodnevno z intenziteto podobno tisti, ki jo občutimo ob hitri hoji:

– zmerna gospodinjska opravila (z dviganjem ali nošenjem hišnih pripomočkov),

– zmerno težka vrtnarska dela,

– zmerno hitro plavanje,

– počasen tek (okrog 7 km/h).

Pomembno je, da je telesna vadba glede na zvrsti uravnotežena. Velja splošno priporočilo, po katerem naj bi vadbo časovno porazdelili med 50% aerobnih dejavnosti, 25% vaj za gibljivost in 25% vaj za krepitev mišic.

3.1.2.2 Intenzivnost telesne dejavnosti

Tradicionalna smernice svetujejo intenzivnost med 50-85% posameznikove rezerve srčnega utripa, kar ustreza 50-85% maksimalne aerobne kapacitete (porabe kisika). Pri večini odraslih pomeni to doseganje frekvence srčnega utripa 140-160 na minuto. Novejša priporočila v okviru prve točke opredelijo aktivnost zmerne intenzitete, v območju 3-6 MET ali 4-7 kcal/min.

3.1.2.3 Pogostnost telesne dejavnosti

Do nedavnega so v smernicah svetovali najmanj trikrat tedensko vadbo, v sodobnih smernicah pa vse pogosteje zasledimo priporočilo za vsakodnevno telesno aktivnost.

3.1.2.4 Trajanje telesne dejavnosti

Tradicionalna priporočila opredeljujejo trajanje v območju 20-60 minut (povprečno 30-40 minut), novejša priporočila pa dopuščajo izvajanje aktivnosti v več dnevnih epizodah oziroma z daljšimi ali krajšimi presledki, v kolikor aktivnosti ni mogoče izvajati kontinuirano. Trajanje posamezne epizode naj ne bi bilo krajše od 10-15 minut, skupno priporočeno dnevno trajanje pa je najmanj 30 minut.

3.1.3 Dolgoročni cilj na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje

Dolgoročni cilj na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje je, da bo vsak otrok in mladostnik vsaj eno uro dnevno intenzivno ali zmerno intenzivno in vsak odrasli prebivalec Republike Slovenije vsaj pol ure dnevno zmerno intenzivno gibalno/športno telesno dejaven. Cilji in strategije na področju gibalne/športne dejavnosti morajo biti usklajeni z

dolgoročnimi cilji Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji.

3.2 Priporočila za prebivalstvo

Za pozitivne učinke (varovanje, krepitev in/ali izboljševanje) telesne dejavnosti na zdravje posameznika zadostuje najmanj pol ure zmerno intenzivnega gibanja, in za otroke in mladostnike vsaj eno uro intenzivnega ali zmerno intenzivnega gibanja, vsaj petkrat tedensko. Za zmerno intenzivno štejemo telesno dejavnost, pri kateri se posameznik nekoliko ogreje in rahlo zadiha (kar pomeni, da je aktiven na ravni 40-60% aerobne kapacitete, pri njej porabi okoli 4-7 kilokalorij energije na minuto oziroma ustreza 3-6 MET). Vadba naj bo čimbolj raznolika, poteka lahko v različnih okoljih (doma, na delu, z namenom transporta), naj bo varna (prilagojena starosti, zdravstvenemu stanju in fizičnim okoliščinam), uravnotežena glede na zvrsti (50% aerobnih dejavnosti, 25% vaj za gibljivost in 25% vaj za krepitev mišic) in naj nam bo v razvedrilo.

3.3 Nizka stopnja gibalne/športne dejavnosti za zdravje v Republiki Sloveniji

3.3.1 Otroci in mladostniki

Po podatkih mednarodne raziskave »HBSC – Health Behavior in School-aged Children« iz leta 2001/02 so slovenski otroci v starosti 11 let v povprečju telesno aktivni vsaj eno uro dnevno približno štiri dni v tednu (dekleta 4,2 in fantje 4,9 dni). S starostjo se število dni v tednu, ko so otroci (13 in 15-letniki) vsaj eno uro telesno aktivni, zmanjšuje in znaša za 13-letnike: dekleta 3,7 in fante 4,5 dni v tednu, za 15 letnike pa: dekleta 3,4 in fante 4,2 dni v tednu (WHO, 2004). Podobno stanje kaže tudi raziskava o telesnih značilnostih in gibalni dejavnosti otrok in mladine, ki je odkrila, da so v času pouka osnovnošolci od 11. do 14. leta starosti, vključno z urami športne vzgoje v šoli, športno dejavni približno pet ur in pol na teden (Strel, Kovač, Jurak, 2004).

Upadanje pogostosti telesne aktivnosti z leti je mogoče zaslediti v različnih državah in regijah Evrope. Po eni strani lahko sledimo trendu upadanja števila dni v tednu, ko so otroci in mladostniki telesno aktivni (ta trend je še zlasti izrazit pri dekletih), po drugi strani pa tudi bolj pogosti telesni aktivnosti fantov v primerjavi z dekleti enake starosti. Podobno velja za število ur sedenja (pred televizorjem, računalnikom in pri pisanju domačih nalog), kjer je raziskava »HBSC – Health Behavior in School-aged Children« odkrila, da je število ur sedenja pri starostnih kategorijah (11, 13 in 15 let) največje pri mladostnikih v starosti 13 let. Vendar pa ne moremo enostavno sklepati, da je večje število ur sedenja povezano z manj pogosto telesno aktivnostjo, saj stopnja povezanosti med pogostostjo telesne aktivnosti in številom ur sedenja ni značilna. Izsledki raziskave opravljene v Republiki Sloveniji sovpadajo z zgornjimi rezultati in kažejo, da 48% otrok starih deset let (N=351) in 67% otrok starih 13 let (N=325) med tednom izven šole presedi štiri ure in več.

3.3.2 Odraslo prebivalstvo

Raziskava ˝Z zdravjem povezan življenjski slog˝ (2001), v kateri so ocenjevali vso telesno dejavnost, tako prostočasno kot tudi dejavnost v gospodinjstvu in na delovnem mestu, je med odraslimi Slovenci v starostnem obdobju 25-64 let odkrila vsaj 20% ljudi, ki so nezadostno aktivni za osnovno zaščito svojega zdravja.

Še slabše stanje glede redne telesne dejavnosti je pokazala raziskava o športno-rekreativni dejavnosti (2000), po kateri je v naši državi skoraj 60% odraslih prebivalcev športno neaktivnih, slaba četrtina občasno aktivnih in precej manj kot petina redno, vsaj dvakrat tedensko aktivnih.

V raziskavi Petrovića in sod., je bilo ugotovljeno, da je število športno neaktivnih v dvajsetletnem obdobju (1978–1998) nihalo za okoli 10% in se je ustalilo pod 50%. Stanje na tem področju se je po nekaterih podatkih v devetdesetih letih celo nekoliko poslabšalo, saj se je stopnja gibalne/športne dejavnosti med odraslo populacijo zmanjšala.

Presečni raziskavi, ki sta bili v okviru programa SZO CINDI izvedeni v Ljubljani, sta na področju telesne aktivnosti pokazali, da je le tretjina odraslih zadovoljivo telesno dejavnih za zaščito svojega zdravja. Delež mejno dejavnih se je v obdobju od 1990–1997 znižal na 40%, predvsem na račun povečanja deleža telesno povsem nedejavnih s 15% na 25%.

Primerjava dobljenih podatkov med letoma 1998 in 2000 kaže na velike razlike tako pri rednem kot tudi pri občasnem športno rekreativnem udejstvovanju prebivalstva. Pri redno organizirani gibalno/športni dejavnosti se je število prebivalcev zmanjšalo za 5,3%, pri redni neorganizirani športni dejavnosti pa za 7,6%. V letu 2000 pa izstopa podatek, ki kaže, da se je odstotek športno nedejavnih povečal nad 50% (55,4%). Ugotovljene razlike v gibalni/športni dejavnosti med spoloma kažejo, da je bilo leta 2000 neaktivnih 44,1% moških in 63,2% žensk.

Ženske so bile največkrat gibalno/športno dejavne enkrat tedensko. Takih je bilo 11,1%, najmanj pa je bilo takih, ki so bile dejavne 4-6 krat na teden in sicer le 1,7%. Pri moških je bilo enkrat tedensko gibalno/športno dejavnih 15,5%, 2-3 krat tedensko pa 12%. Kot kažejo rezultati, navedena dejavnost s starostjo upada. V starosti 31-41 let je bilo redno dejavnih 15,3%, v obdobju 41-51 let 18,8%, v starosti 51-60 let 11,6%, nad 60 let pa je bilo aktivnih le še 7,6%. Vidna praga upadanja sta bila ugotovljena po 50. in 60. letu starosti. Bolj gibalno/športno dejavni so prebivalci z višjo izobrazbo.

Raziskava športne dejavnost odraslih prebivalcev Republike Slovenije (Kovač, Doupona Topič, 2004), ki je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu odraslih prebivalcev Republike Slovenije je odkrila, da je športno dejavnih več kot polovica (52,4%) prebivalcev. Od tega je redno dejavnih (v raziskavi definirano kot najmanj dvakrat tedensko) 21,57%, pogosto je dejavnih 16,10% (najmanj enkrat tedensko) in občasno (enkrat mesečno ali v času letnega oddiha) 13,77%.

3.3.3 Osebe nad 65 let

Stanje na področju redne gibalne/športne dejavnosti oseb, starejših od 65 let, je v Republiki Sloveniji razmeroma malo raziskano, saj je večina anket in raziskav, ki so bile opravljene, zajela le prebivalstvo v starostnem obdobju med 25. in 65. letom starosti. V raziskavi "Z zdravjem povezan življenjski slog" se je izkazalo, da je nezadostne telesne dejavnosti s starostjo vedno več, pri čemer pa je edino večje zmanjšanje, ki je tudi statistično značilno, zaslediti med starostnima skupinama 40-49 in 50-59 let.

Tudi rezultati raziskav "Slovensko javno mnenje" so pokazali, da je redno ukvarjanje s športom bolj značilno za mlade. Z vidika longitudinalnega spremljanja obstaja v zaporednih raziskavah zadnjih treh desetletij značilen trend naraščanja deleža neaktivnega prebivalstva s povečevanjem starosti ter značilen preskok k neaktivnosti prav po 60. letu starosti. Delež neaktivnih ljudi po tem letu starosti je bil od leta 1989 do 1997 vseskozi malo pod 75%.

Z aktivnim življenjskim slogom, ki pa ne zahteva nujno športno-rekreativnega udejstvovanja, zmanjšamo možnosti pojava bolezni in/ali nastanka njihovih resnih zapletov ter izboljšamo splošno kakovost življenja posameznika in večjih skupin prebivalstva vseh starosti. Z vidika obravnave starejše populacije se zdi še posebej pomembno zmanjšanje števila

od tuje pomoči odvisnih starostnikov in povečanje števila tistih, ki so sposobni živeti kakovostno, samostojno življenje do visoke starosti.

3.3.4 Nosečnice

Današnja generacija žensk želi tudi med nosečnostjo ohraniti telesno pripravljenost in nosečnost preživeti po naravni poti, v mejah fizioloških adaptacij telesa na nosečnost in brez tveganja za zdravje otroka. Kljub znanstvenim dokazom v prid telesno dejavnim nosečnicam so zdravstveni in športni delavci v dvomih, ko svetujejo in predpisujejo vrsto telesne aktivnosti nosečnicam. Pogosto se želijo izogniti tveganju predpisovanja in jim zato gibalno/športno dejavnost preprosto odsvetujejo. V Republiki Sloveniji se z vodenjem vadbe v nosečnosti ukvarjajo različni profili: zdravstveni delavci, športni pedagogi in tudi laiki. Večina od njih ni usposobljenih za vodenje, ker zahteva razumevanje anatomskih in fizioloških sprememb v nosečnosti, znanje o prepoznavanju bolezni in simptomov in znanje predpisovanja ter doziranja vadbe. V razvitih državah je pridobivanje licenc za vodenje in organizacijo tovrstne vadbe organizirano v obliki podiplomskega izobraževanja nadzor pa je v rokah države.

3.4 Značilnosti najbolj ogroženih skupin prebivalstva zaradi nezadostne gibalne/športne dejavnosti

Z nezadostno telesno dejavnostjo (pri čemer velja poudariti, da so bile v raziskavi upoštevane vse vrste telesne dejavnosti, tudi tiste na delovnem mestu oziroma delovnem okolju), ki ogroža zdravje, pa so nadpovprečno ogrožene naslednje populacijske podskupine:

– ženske,

– v starostnih skupinah 25-49 let,

– z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo ali gimnazijo,

– aktivno zaposleni,

– iz spodnjega družbenega sloja na eni strani ter srednjega in višjega srednjega sloja na drugi strani,

– prebivalci mestnega in primestnega bivalnega okolja, ter

– prebivalci zahodnega in osrednjega dela Republike Slovenije.

3.5 Ključni problemi na področju gibalne/športne dejavnosti za zdravje

– previsok delež gibalno/športno nedejavnega prebivalstva v vseh starostnih skupinah;

– podaljševanje časa, ki ga prebivalstvo v vseh starostnih skupinah presedi pred računalniškim oziroma televizijskim ekranom;

– premajhen delež prebivalstva, ki z namenom transporta v vsakodnevnih opravkih pešačijo in/ali kolesarijo;

– nezadostna ozaveščenost prebivalstva o pomenu redne gibalne/športne dejavnosti za zdravje v vseh starostnih obdobjih.

3.6 Sklepna ugotovitev za področje gibalne/športno dejavnosti za zdravje

Z ozirom na izredno velik pomen zadostne gibalne/športne dejavnosti za zdravje in dejstvo, da so vse starostne skupine prebivalcev v Republiki Sloveniji premalo gibalno/športno dejavne, da bi varovale oziroma izboljšale svoje zdravje, je pomembno, da se tudi na tem področju za zdravje načrtujejo in izvajajo medresorne politike in strategije, ki bodo dosegale sinergijske učinke v smislu povečanja deleža zadostno gibalno/športno dejavnih prebivalcev Republike Slovenije.

4 BOLEZNI, POVEZANE Z NEZDRAVIM PREHRANJEVANJEM, NEZADOSTNO TELESNO DEJAVNOSTJO IN ZDRAVSTVENO NEUSTREZNOSTJO ŽIVIL V REPUBLIKI SLOVENIJI

4.1 Pričakovano trajanje življenja in prezgodnja umrljivost

V Republiki Sloveniji je pričakovano trajanje življenja ob rojstvu v zadnjem pregledovanem desetletju (1987 do 1996) zraslo za 2,76 let. Za razvitimi zahodnoevropskimi državami pričakovano trajanje življenja še vedno zaostaja v povprečju za dve leti. V primerjavi z nekaterimi evropskimi državami pa v pričakovanem trajanju življenja moški zaostajajo v povprečju za 2,9 leti, ženske pa za 0,9 leta (Vir: Zdravstvena reforma, Ministrstvo za zdravje, 2003).

Leta 2001 smo v Republiki Sloveniji zabeležili 38% vseh umrlih prebivalcev v Republiki Sloveniji zaradi bolezni srca in ožilja ter 27% zaradi raka. Na tretjem mestu 13 % sledijo smrti zaradi različnih vzrokov. Z 8 % sledijo umrli zaradi bolezni dihal, z 7% pa zaradi bolezni prebavil ter poškodb in zastrupitev (Vir: IVZ, 2001).

Prezgodnja umrljivost zaradi bolezni v Republiki Sloveniji očitno pada; predvidena dolgost življenja računana ob rojstvu pa se podaljšuje. Socialno-ekonomske razmere in način življenja spreminjajo strukturo bolezni in vzroke smrti (Vir: Zdravstveni statistični letopis Slovenije, IVZ, 2001).

4.2 Geografska porazdelitev starostno standardizirane stopnje umrljivosti

Kljub temu, da so se nekatere stopnje umrljivosti v zadnjih letih znižale, so stopnje umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja ter rakavih bolezni še vedno višje kot v izbranih primerjanih državah. Starostno standardizirane stopnje umrljivosti zaradi različnih bolezni kažejo v Republiki Sloveniji izrazito geografsko distribucijo, zlasti je opazna razlika med vzhodnim in zahodnim delom Republike Slovenije (Vir: Statistični letopis, IVZ RS, 2002).

Moški na vzhodu Republike Slovenije umirajo v poprečju tri leta prej, ženske pa dve leti prej kot na zahodu. V vzhodnem delu Republike Slovenije imajo tudi regijska središča nižjo prezgodnjo umrljivost kot ostali predeli.

Starostno standardizirane stopnje umrljivosti v Republiki Sloveniji so nižje kot na Hrvaškem in Norveškem, a višje od povprečja skandinavskih držav in članic Evropske unije. V obdobju 1987-2002 je značilno in najbolj padla umrljivost dojenčkov, značilno so padle tudi stopnje umrljivosti starejših odraslih in starih. Distribucijo starostno specifičnih stopenj umrljivosti predstavlja krivulja, katere naklon določajo biološki, družbeno-ekonomski, geografski, klimatski in drugi dejavniki.

4.3 Prezgodaj izgubljena leta potencialnega življenja

Prezgodaj izgubljena leta potencialnega življenja (YPLL – Years Of Potential Life Lost) so merilo za ugotavljanje prispevkov različnih vzrokov smrti k prezgodnji umrljivosti. Z njim se prikazuje tudi socialno in ekonomsko breme prezgodnje smrti za družbo. Prezgodnja smrt je tako vsaka smrt pred starostjo 65 let. Pri bolezenskih stanjih, kjer je delež YPLL večji kot delež prezgodnjih smrti, je breme prezgodnjih umrljivosti veliko. To velja za samomore in prometne ter druge

nezgode, ravno obratno pa velja za ishemične bolezni srca ter rakaste bolezni prebavil in dihal (Vir: Zdravje v Sloveniji 2001, Inštitut za varovanje zdravja RS, 2003).

Kljub pomembnemu bremenu, ki ga predstavljajo prezgodnje smrti v Republiki Sloveniji, pa se število izgubljenih let potencialnega življenja zaradi bolezni in poškodb v zadnjih letih zmanjšuje (med letoma 1997 in 2001 za približno 10%). V primerjavi z izhodiščnim letom 1997 je bilo leta 2001 število YPLL zaradi poškodb in zastrupitev manjše za 16%, malignih neoplazem in bolezni srca in ožilja za 5% ter zaradi vseh ostalih vzrokov za 15% manj. Za 10% se je povečalo število YPLL zaradi bolezni prebavil.

4.4 Akutne bolezni in zastrupitve, povezane s hrano

Iz podatkov o obvezni prijavi nalezljivih obolenj v Republiki Sloveniji je razvidno, da so nalezljiva črevesna obolenja v vrhu vseh prijavljenih nalezljivih obolenj z letno incidenčno stopnjo obolevnosti na 100.000 prebivalcev od 600–800. Pojavljajo se predvsem kot akutna zastrupitev s hrano zaradi higiensko oziroma mikrobiološko neustreznih živil, pogosto tudi v obliki izbruhov in epidemij. Število prijavljenih črevesnih nalezljivih bolezni in obolevnost na 100.000 prebivalcev se povečuje. Predvsem se povečuje obolevnost za črevesnimi nalezljivimi boleznimi, ki so posledica okužb s hrano (gastroenterokolitisi brez opredeljenega povzročitelja, salmoneloze, kampilobakterioze itd.) (Vir: IVZ RS, Center za nalezljive bolezni, 2004).

Narašča tudi število prijavljenih izbruhov okužb s hrano (epidemij), od povprečno 26,25 v obdobju 1998 do 2001 na 41 v letih 2002 in 2003. Po mestu nastanka izstopajo manjši družinski izbruhi in epidemije v sistemu javne prehrane in to v obratih, ki oskrbujejo s hrano občutljive skupine prebivalstva (otroci, starejši, bolniki). Značilno za leto 2003 je, da je bila povzročiteljica epidemij v 73% *Salmonela enteritidis*, kar sovpada tudi s podatki o prijavljenih črevesnih nalezljivih boleznih. Po letu 1997, ko je bilo prijavljenih že manj kot 1000 primerov salmoneloz, je število prijav začelo naraščati in v letu 2003 je bila prijavna incidenčna stopnja že 200 na 100.000 prebivalcev. Tako visoka incidenčna stopnja salmoneloz, ki predstavljajo daleč najpogostejšega povzročitelja okužb s hrano, uvršča Republiko Slovenijo v sam evropski vrh po številu okužb. Omenjena incidenčna stopnja salmoneloz je skoraj desetkrat višja kot v Veliki Britaniji. V zadnjih letih tudi narašča delež *Salmonela* Enteritidis. V letu 2003 je bila v več kot 95% primerov izolirana *Salmonela* Enteritidis, kar kaže na to, da sta najverjetnejša izvora okužbe jajca in jajčni izdelki ter perutnina, kar pa se ne sklada s podatki o okuženosti živil s *S. enteritidis* (surova perutnina), pridobljenih iz državnih monitoringov. Epidemiološko stanje v Republiki Sloveniji je po podatkih SZO zelo podobno stanju v nekaterih drugih vzhodno evropskih državah oziroma situaciji, ki so jo v začetku devetdesetih let 20. stoletja opazovali v Veliki Britaniji, ko so beležili dramatičen porast *Salmonelle Enteritidis PT 4*. Dokazan najpomembnejši izvor okužb so bila jajca, učinkovit ukrep pa cepljenje perutnine. V Republiki Sloveniji zaenkrat ne izvajamo fagotipizacije salmoneloz, zato podatkov o prevladujočem fagotipu nimamo. Ker gre v prijavljenih primerih salmoneloz samo za vrh ledene gore, bi bile nujne poglobljene multidisciplinarne študije o bremenu, ki ga omenjene okužbe v Republiki Sloveniji predstavljajo, na kar je bilo opozorjeno že v poročilu EU Peer Review Evaluation Mission on Zoonoses in Slovenia leta 2003 in v poročilu delavnice SZO in IVZ o bremenu salmoneloz in kampilobakterioz v Republiki Sloveniji, ki je bila v začetku julija letos (Vir: Inštitut za varovanje zdravja RS, Center za nalezljive bolezni 2004).

Kljub laboratorijskim potrditvam o okužbah gotovih živil z *Listerio monocytogenes*, prijavljenih okužb, verjetno tudi zaradi nespecifičnih znakov obolenja, pri ljudeh ni bilo.

Ocenjujemo, da je visoka pojavnost črevesnih nalezljivih obolenj (salmoneloze, kampilobakteroze, zastrupitve s stafilokoknim toksinom) neposredno vezana na mikrobiološke okužbe živil, ki so posledica neustreznih higienskih in tehnoloških razmer v proizvodnji in prometu, kakor tudi nizke ravni osebne higiene ter neznanja zaposlenih pri delu z živili. Po podatkih SZO so najpogostejše okužbe s hrano v razvitih deželah kampilobakteroza, salmoneloze ter listerioza in okužba z enterohemoragično *E. coli 0157:H7*, ki predstavljata novo porajajoči se okužbi zadnjih desetletij in predstavljata resen javno zdravstveni problem predvsem zaradi možnih težkih, tudi smrtnih primerov okužb pri ogroženih skupinah prebivalstva (dojenčki, otroci, starejše osebe, kronični bolniki) ter virusne okužbe. Po podatkih IVZ, Centra za nalezljive bolezni, v Republiki Sloveniji zaenkrat obolenj zaradi okužb živil z *Lysterio monocytogenes* in enterhemoragično *E. coli* nimamo prijavljenih.

4.5 Kronične nenalezljive bolezni

4.5.1 Bolezni srca in ožilja

Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja v Republiki Sloveniji pri moških in ženskah sicer počasi upada, vendar je še vedno višja kot v drugih državah članicah EU. Starostno standardizirane stopnje umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja so v Republiki Sloveniji nižje kot na Madžarskem in Češkem ter višje od povprečja držav članic EU (Vir: Zdravstvena reforma, 2003).

Bolezni srca in ožilja so v skoraj 50% vodilni vzrok smrti prebivalcev Republike Slovenije; v 57% po 65. letu starosti. Med njimi je na prvem mestu bolezen venčnih (srčnih) arterij – ishemična bolezen srca. Izračunana ogroženosti za koronarno bolezen glede na prisotne dejavnike tveganja v Republiki Sloveniji kaže, da je pomembno število prebivalcev v starosti nad 45 let ogroženih zaradi srčnega infarkta.

V stopnjah umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja je Republika Slovenija deljena na vzhodni in zahodni del. Pregled razširjenosti bolezni srca in ožilja po regijah kaže, da jih je veliko več na območjih, ki ležijo v vzhodni polovici Republike Slovenije. V celotnem vzhodnem delu je umrljivost zaradi omenjenih bolezni večja kot v zahodnem delu. Ker se med vzhodnimi in zahodnimi slovenskimi pokrajinami razlikujejo tudi tradicionalni prehranski vzorci, je možno pripisati razliko v umrljivosti tudi različni izpostavljenosti prehranskim dejavnikom tveganja in varovalnim dejavnikom prehrane.

Raziskava »Regionalne razlike v zdravju in iskanje rešitev za njihovo zmanjševanje« iz leta 2001 je ugotovila, da se pri vsaki od opazovanih bolezni na prvih petih mestih, z najvišjo prevalenco obolenj, izmenjujejo regije vzhodne Slovenije: Celje, Novo mesto, Ravne na Koroškem, Maribor in Murska Sobota. Le v primeru srčne in možganske kapi se mednje vrine še Ljubljanska regija. Sicer pa so regije zahodne in osrednje Slovenije na dnu po razširjenosti teh obolenj.

V isti raziskavi pregled razširjenosti vseh obolenj, ki spadajo v skupino bolezni srca in ožilja, pokaže, da je ta vzorec pojavljanja še bolj izrazit. Najbolj obremenjeni regiji z boleznimi srca in ožilja sta regija Celje in regija Ravne na Koroškem, sledijo regija Novo mesto (33,2%), Murska Sobota (32,8%) in Maribor (31,7%). V regiji z najnižjo prevalenco bolezni srca in ožilja je število obolelih skoraj dvakrat nižje (19,5/100) kot v najbolj obremenjenih regijah. Tudi v drugih regijah, v zahodni in osrednji Sloveniji, je razširjenost teh bolezni manjša. Še največja je v Ljubljanski regiji (28,2%).

4.5.2 Rak

Po zadnjih objavljenih podatkih Registra raka za Republiko Slovenijo je pri nas leta 2001 na novo zbolelo za rakom

9.058 ljudi, 4.565 moških in 4.493 žensk; ocenjujejo, da jih bo leta 2004 zbolelo že blizu 9.500. V zadnjih 11 letih (od 1990 do 2001) se je incidenca raka v Republiki Sloveniji povečala za 25% med moškimi in za 30% med ženskami, umrljivost pa za 10% med moškimi in za 9% med ženskami. Incidenca se povečuje bolj strmo kot umrljivost tudi zato, ker je zdravljenje uspešnejše, kar se kaže v izboljševanju relativnega 5-letnega preživetja.

Večanje incidence raka v Republiki Sloveniji gre pripisati po eni strani staranju prebivalstva, s čimer je mogoče pojasniti 12% porasta incidence pri moških in 20 % pri ženskah v letih 1990–2001; preostalih 13% pri moških in 10% pri ženskah je posledica širjenja drugih, bolj ali manj znanih dejavnikov, ki vplivajo na povečevanje incidence raka. Prav zato se učinkovitost primarne preventive zrcali v vplivu na incidenco raka, v umrljivosti pa se odraža tudi kakovost dela zdravstvene službe (od zgodnjega odkrivanja do specifičnega zdravljenja).

Na prvem mestu pri moških je že od leta 1967 pljučni rak, ki je na tem mestu zamenjal želodčnega. Pri ženskah je ostal na prvem mestu rak dojk z enakim deležem kot leto poprej (22%); incidenca te bolezni se še vedno povečuje. Izmed najpogostejših rakov pri moških so med vodilnimi tisti, ki so povezani z življenjskim slogom, z učinkovito primarno preventivo pa bi bilo mogoče zmanjšati njihovo incidenco: pljučni rak je povezan s kajenjem, raki v področju glave in vratu s kajenjem in čezmernim pitjem alkoholnih pijač, rak debelega črevesa in danke predvsem s prevelikim uživanjem nasičenih maščob ter premajhnim uživanjem zelenjave in sadja, kožni pa s čezmernim sončenjem. Tudi pri ženskah so med najpomembnejšimi raki, povezani z življenjskimi navadami in razvadami. Podobno kot pri moških to velja za raka debelega črevesa in danke ter kožnega raka. Manj dostopni primarni preventivi so hormonski in reproduktivni dejavniki (starost ob menarhi in menopavzi, ob prvem porodu in število otrok), ki se vpletajo v nastanek raka dojk, čeprav tudi pri tem najpogostejšem raku pri ženskah po menopavzi na zbolevanje vplivata telesna teža in telesna dejavnost (Vir: Incidenca raka v Sloveniji 2001, Onkološki inštitut, Ljubljana, 2004).

4.5.3 Debelost

Tako kot v Zahodni Evropi se tudi pri nas pojavljajo predvsem tisti zdravstveni problemi, ki so vezani na preobilno prehrano in nezadostno telesno dejavnost. Delež prekomerno hranjenih v Republiki Sloveniji se, tako kot v drugih državah sveta, povečuje.

Raziskava »Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Slovenije« iz leta 2001, opozarja, da je tudi Republika Slovenija že sredi epidemije prekomerne prehranjenosti in debelosti kot to velja za ostali razviti svet – z vsemi negativnimi posledicami za zdravje in kakovost življenja, pa tudi vsemi socialnimi in ekonomskimi družbenimi posledicami.

Imenovana raziskava kaže, da je prekomerno prehranjenih Slovencev skupno 54,6%, kar 15,0% vseh oseb pa lahko opredelimo kot debele. Podatki kažejo, da je delež debelega prebivalstva (17,4%) večji v vaškem bivalnem okolju, kot v primestnem (15,0%) in mestnem (11,8%) (Zaletel Kragelj in sod., 2001).

4.5.4 Sladkorna bolezen

Po podatkih raziskave »Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Slovenije« iz leta 2001 prevalenco sladkorne bolezni (diabetesa) med odraslimi prebivalci Republike Slovenije ocenjujemo na 4,3%. Med tri regije z najvišjo vrednostjo sodijo regije Maribor, Celje in Ljubljana.

Kot kažejo rezultati omenjene raziskave, je prevalenca sladkorne bolezni relativno nizka do starostne skupine 40-44 let, vključno s to starostno skupino in pri starejših pa hitro narašča do starostne skupine 60-64 let. V tej starostni skupini zasledimo zmanjšanje prevalence, kar bi lahko že bilo odraz prezgodnje umrljivosti bolnikov s sladkorno boleznijo zaradi pojavljanja zapletov, predvsem na srcu in ožilju (Vir: CINDI Slovenija, 2001).

4.5.5 Osteoporoza

V tem trenutku na področju Republike Slovenije podatkov o incidenci osteoporoze nimamo, poteka pa presejalna študija za slovensko populacijo, ki jo izvaja IVZ RS, katere rezultati bodo znani v letu 2005.

Ker so prehranjevalne navade in življenjski stil v Republiki Sloveniji primerljivi z ostalimi članicami EU, pričakujemo tudi primerljivo incidenco osteoporoze. Osteoporozo naj bi imela vsaka tretja ženska in vsak šesti moški med 50. in 80. letom.

Dostopni podatki za Republiko Slovenijo iz Zdravstvenih statističnih letopisov IVZ RS, kjer se osteoporoza spremlja kot kazalec pri obiskih v zunajbolnišničnem zdravstvenem varstvu v starosti 65 let in več, kažejo, da vsako leto odkrijemo in zdravimo približno 5800 bolnikov z osteoporozo. Med njimi je trikrat več žensk kot moških. Ker je osteoporoza kronična neozdravljiva bolezen, predpostavljamo, da smo samo v letih od 2001 do 2004 odkrili in ambulantno zdravili približno 23.200 bolnikov z osteoporozo. Gre za podatek, ki govori o prisotnosti osteoporoze pri bolniku še preden pride do patoloških zlomov.

V Republiki Sloveniji vsako leto umre 133 ljudi zaradi zloma kolka, od tega jih je 128 (96%) starejših od 65 let.

5 DEJAVNIKI TVEGANJA ZA BOLEZNI, VEZANE NA VARNOST ŽIVIL, IN ZA KRONIČNE NENALEZLJIVE BOLEZNI V REPUBLIKI SLOVENIJI

5.1 Dejavniki tveganja za izbruh bolezni, vezanih na varnost in zdravstveno ustreznost živil

V Republiki Sloveniji smo v letu 2000 sprejeli Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02), ki postavlja zahteve za varnost živil. Po določilih zakona živila, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi zaradi onesnaženja z biološkimi, kemičnimi ali fizikalnimi agensi, niso primerna za prehrano ljudi in ne smejo v promet. Z zakonom se je odgovornost za zdravstveno ustreznost živil v proizvodnji in prometu prenesla na nosilce živilske dejavnosti, ki morajo z obvezno uvedbo notranjega nadzora, vzpostavljenega na osnovi HACCP načel, ugotavljati, spremljati in preprečevati morebitno prisotnost zdravju škodljivih agensov in stanj v živilih.

Podatki o zdravstveni ustreznosti živil, odvzetih v okviru notranjega in uradnega nadzora in preiskani v pooblaščenih laboratorijih javnih zdravstvenih zavodov v Republiki Sloveniji v obdobju do leta 2000, so glede števila in izbranih parametrov neprimerljivi z rezultati iz let 2002-2003, ko smo v Republiki Sloveniji pristopili k rednemu programiranemu uradnemu nadzoru nad živili. Kljub temu lahko ugotavljamo v obeh obdobjih bolj ali manj konstantne deleže ugotovljenih dejavnikov tveganj v živilih, ki potrjujejo, da v Republiki Sloveniji kot najpogostejši vzrok neustreznosti živil prevladuje mikrobiološka onesnaženost živil. Neustreznost živil zaradi prekomerne kemične onesnaženosti pa zaenkrat v Republiki Sloveniji še ne predstavlja večjega zdravstvenega problema.

5.1.1 Mikrobiološka onesnaženost živil v obdobju 2002–2003

Razpoložljivi podatki o mikrobiološki onesnaženosti živil v prometu v letu 2002 in 2003 kažejo, da prevladuje problematika prisotnosti:

– salmonel (v letu 2003 v 18,7 % preiskanih vzorcev) ter *Campilobacter jejuni* v svežem perutninskem mesu (leta 2002 v 25,3 % in v letu 2003 v 28 % preiskanih vzorcev);

– *Listerie monocytogenes* v gotovih delikatesnih živilih, zelenjavi, predpakirani za direktno uživanje, kalčkih in narezanem sadju ter prekajenih ribah (Vir: IVZ, Center za nalezljive bolezni, 2004).

5.1.2 Kemična in druge vrste onesnaženosti živil v obdobju 2002–2003

Monitoring nad kemičnimi in drugimi dejavniki tveganj, na primer pesticidi, aditivi, toksičnimi kovinami, mikotoksini, histaminom, nitrati, PCB-ji, dioksini in furani, sulfonamidi, 3-MCPD, akrilamidom ter nad prisotnostjo gensko spremenjenih beljakovin v živilih kaže, da je onesnaženost živil s temi snovmi majhna in ne ogroža zdravja prebivalstva. Nadzor se širi tudi na različna sekundarna onesnaževala, ki nastajajo tekom predelave živil in za katera je bilo ugotovljeno šele v zadnjem času, da so nevarna za zdravje (akrilamid, 3-MCPD, PAH itd.).

Ocene izpostavljenosti prebivalstva pesticidom, izražene kot prehranski vnos, kažejo, da je vnos pesticidov s hrano za odrasle osebe v primerjavi z dopustnim dnevnim vnosom (ADI) nizek in se giblje v območju od 0,01 do 1,76% ADI za posamezen pesticid.

Tabela 2: *Vzorci živil, preiskani v okviru monitoringa na parametre kemijskih onesnaževal in GSO, v Republiki Sloveniji v l. 2002 in 2003*

Leto	Število/delež (%)	Preiskave/parametri												
		Pesticidi	Aditivi	Pb,Cd, Hg	Mikotoks	Hranljiva vrednost	Histamin	Nitrati	PCB	Dioksini in furani	Sulfonamidi	3.MCPD	Akrilamid	GSO
2002	Skupno število	476	576	534	171	233	29	139	300	300	80	-	-	-
	Število neskladnih	1	9	1	3	0	0	0	0	0	0	-	-	-
	Delež neskladnih (%)	0,2	1,6	0,2	1,7	0	0	0	0	0	0	-	-	-
2003	Skupno število	912	300	663	190	141	30	70	243	30	92	20	20	148
	Število neskladnih	6	1	2	8	0	1	0	0	0	0	0	0	(1)
	Delež neskladnih (%)	0,7	0,3	0,3	4,2	0	3,3	0	0	0	0	0	0	(0,7)

Vir: IVZ, 2003

Tabela 3: *Skupno število vzorcev živil, analiziranih na ostanke pesticidov in delež vzorcev živil, v katerih ostanki pesticidov niso bili ugotovljeni*

			% vzorcev, v katerih ostanki pesticidov niso bili ugotovljeni
2000	URSK	134	49,0
2001	URSK	168	59,0
2002	UZNŽ+URSK	476	83,0
2003	UZNŽ+URSK	912	85,0

URSK= Urad Republike Slovenije za živila v okviru MKGP
UZNŽ= uradni zdravstveni nadzor nad živili

Vir: IVZ, 2003

5.2 Skupni dejavniki tveganja za kronične bolezni

Poleg bioloških dejavnikov tveganja za bolezni srca in ožilja, novotvorbe in sladkorno bolezen, kot so genetska dispozicija, spol in starost, so pomembni dejavniki tveganja za njihov nastanek tudi zvišan krvni tlak, moten nivo maščob v krvi, zvišan holesterol v krvi, zvišan krvni sladkor, prekomerna telesna teža ter dejavniki nezdravega življenjskega sloga

– kajenje, telesna nedejavnost, nepravilna prehrana, alkohol in stres. Različne kronične bolezni imajo številne skupne dejavnike tveganja, če ima posameznik sočasno prisotnih več dejavnikov tveganja, se njihov vpliv ne zgolj sešteva, ampak množi. Rezultati dveh raziskav po protokolu CINDI, ki sta bili opravljeni v Ljubljani v letih 1990/91 in 1996/97, kažejo, da je med odraslimi prebivalci razširjenost znanih dejavnikov tveganja za KNB velika. V obdobju od 1990/91 in 1996/97 beležimo porast deležev ljudi s prisotnimi dejavniki tveganja, razen pri deležu kadilcev in prekomerno prehranjenih in debelih.

Slika 1: *Delež preiskovancev z različnimi dejavniki tveganja:*

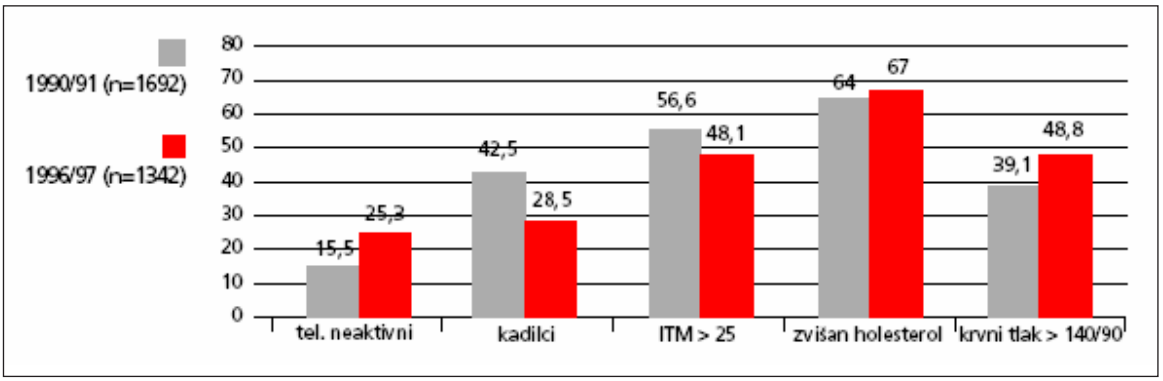

Vir: raziskava CINDI 1990/91, 1996/97

5.2.1 Biološki dejavniki tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni

5.2.1.1 Zvišan holesterol v krvi

V raziskavah CINDI (1990/91 in 1996/97) so ugotovili, da ima v Republiki Sloveniji več kot 60% prebivalcev zvišan holesterol v krvi. V opazovanem obdobju opažamo statistično pomemben manjši delež preiskovancev z zaščitnimi vrednostmi HDL-holesterola nad 1 mmol/l in obenem pomemben porast tistih z ogrožajočimi vrednostmi HDL-holesterola pod 0,9 mmol/l. To kaže, da živimo Slovenci izrazito nezdravo. Z ustrezno prehrano in redno telesno dejavnostjo se namreč lahko uspešno zmanjša količino holesterola v krvi in pozitivno spremeni razmerje med zaščitnim HDL in škodljivim LDL holesterolom.

5.2.1.2 Zvišana raven krvnega sladkorja

Po anketnih raziskavah CINDI (Vir: Z zdravjem povezan življenjski slog, 2001) ima v Republiki Sloveniji sladkorno bolezen približno 4 – 6% prebivalcev, kar je skladno tudi z ugotovitvami CINDI raziskav na reprezentativnem vzorcu odraslih prebivalcev Ljubljane iz let 1990/91 in 1996/97. Slednji raziskavi pa sta pokazali zelo zaskrbljujoče podatke o deležu posameznikov z vrednostjo krvnega sladkorja v mejnem območju, ki je znašal v letih 1990/91 kar 53,2%, v letih 1996/97 pa 45,1%.

5.2.1.3 Povišan krvni tlak

Delež pregledanih s povišanim krvnim tlakom se je v vzorcu CINDI 1996/97 statistično pomembno povečal v primerjavi z letoma 1990/91 iz 39,1% na 48,8%, tistih z normalnim krvnim tlakom pa statistično pomembno zmanjšal s 60,9% na 51,2%.

5.2.2 Dejavnik tveganja nezdravega življenjskega sloga – nezdravo prehranjevanje
5.2.2.1 Neustrezen/nezdrav vnos hranil v prehrani povprečnega prebivalca Republike Slovenije

Tabela 4 prikazuje analizo stanja na področju indikatorjev prehranjevanja za leta 1997, 1998, 2001 in 2002 v primerjavi s priporočili zdravega prehranjevanja (Vir: Referenčne vrednosti za vnos hranil, DACH, 2003). Vrednosti so izračunane na podlagi podatkov povprečne porabe živil v gospodinjstvih na prebivalca (Vir: SURS; Statistični urad Republike Slovenije).

Tabela 4: *Analiza stanja prehranskih indikatorjev v Republiki Sloveniji za leta 1997, 1998, 2001 in 2002 (SURS) v primerjavi s priporočili zdravega prehranjevanja*

Hranila	Prehranska priporočila (D-A-CH)	Stanje v RS			
		1997 (izrač. vred. g/dan)	1998 (izrač. vred. g/dan)	2001 (izrač. vred. g/dan)	2002 (izrač. vred. g/dan)
Delež celotne potrebne energije iz					
Skupnih maščob (%)	< 30	**36,91**	**37,76**	**38,63**	**43,51**
Nasičenih maščobnih kislin (%)	< 10	**12,5**	**12,3**	**12,2**	**12,0**
Ogljikovih hidratov (%)	> 50	49,95	49,29	48,21	**43,73**
Priporočen dnevni vnos					
Beljakovin	(0,8 g / kg telesne teže) Moški 59 Ženske 47	86,21	85,63	75,70	86,19
Zelenjave in sadja	od 400 do 650 g/dan	**378,9**	**378,2**	**346,5**	**349,5**
Folati	> 400 µg/dan	422,12	423,89	**381,11**	**373,06**
Prehranska vlaknina	Moški 2,4 g/MJ Ženske 3 g/MJ	2,67	2,65	2,7	**2,24**
Makroelementi (mg/dan)					
Kalcij	Moški 1000 Ženske 1000	**764,42**	**770,96**	**734,60**	**800,50**
Natrij*	Moški 550 Ženske 550	2426,97	2452,85	2367,92	2978,68
Kalij	Moški 2000 Ženske 2000	3154,95	3129,54	2876,65	2856,48
Fosfor	Moški 700 Ženske 700	**1492,38**	**1486,99**	**1343,16**	**1446,68**
Magnezij	Moški 350 Ženske 300	399,77	397,73	354,41	363,49
Mikroelementi (mg/dan)					
Železo	Moški 10	18,03	17,93	15,80	16,70

	Ženske 15				
Cink	Moški 10 Ženske 7	13,50	13,28	10,97	13,11
Baker	Moški 1,0 - 1,5 Ženske 1,0 - 1,5	1,91	1,90	1,68	1,71
Vitamini					
A (Retinol) mg/ekvivalent/dan	Moški 1,0 Ženske 0,8	0,83	0,86	0,82	0,91
E mg/ekvivalent/dan	Moški 14 Ženske 12	22,42	22,58	19,75	19,37
B_1 (tiamin) (mg/dan)	Moški 1,2 Ženske 1,0	2,28	2,28	2,11	2,20
B_2 (riboflavin) (mg/dan)	Moški 1,4 Ženske 1,2	2,13	2,13	1,96	2,11
Niacin (mg/ekvivalent/dan)	Moški 16 Ženske 13	25,48	25,36	23,30	24,37
B_6 (piridoksin) (mg/dan)	Moški 1,5 Ženske 1,2	2,26	2,26	2,08	2,05
B_{12} (cianokobalamin) (µg/dan)	Moški 3,0 Ženske 3,0	5,80	5,82	5,59	6,66
C (askorbinska kislina) (mg/dan)	Moški 100 Ženske 100	**94,04**	**93,64**	**86,71**	**80,95**

Vir: Referenčne vrednosti za vnos hranil, DACH, 2003

* ni upoštevano dosoljevanje živil s kuhinjsko soljo; prebivalci Republike Slovenije zaužijemo prevečkuhinjske soli in s tem preveč natrija, ocenjena vrednost zaužite soli na prebivalca je od 10 do 12 g na dan(priporočilo je 6g)

5.2.3 Prehranjevanje po posameznih starostnih skupinah prebivalstva

5.2.3.1 Dojenčki

Edina republiška baza podatkov, kjer je možno pri celotni populaciji otrok zasledovati dojenje, je trenutno Republiški perinatalni informacijski sistem na IVZ RS v Ljubljani, ki spremlja podatke o nosečnostih, porodih in novorojencih ter dojenje ob odpustu iz slovenskih porodnišnic. Na osnovi te baze je razvidno, da je v obdobju od leta 1993 do 2002 ob odpustu iz porodnišnice bilo dojenih povprečno 90,2% dojenčkov, delno dojenih 6,5% in nedojenih 3,2% (Vir: PIS RS, Inštitut za varovanje zdravja RS, 2004).

Nimamo natančnih podatkov o dojenju po odpustu iz porodnišnice, čeprav naj bi se pogostost dojenja spremljala ob predpisanih sistematskih preventivnih pregledih dojenčkov v prvem letu življenja. Delež dojenih otrok pri šestih mesecih v različnih predelih Republike Slovenije niha od 15 do 50%, ni natančnih podatkov o izključnem dojenju.

5.2.3.2 Otroci in mladostniki

5.2.3.2.1 Stanje prehranjenosti

Presečna raziskava o telesnih značilnostih in gibalni dejavnosti otrok in mladine na podlagi populacijskih podatkov (Strel, Kovač, Jurak, 2004) v obdobju od leta 1983 do 2003, je ugotavljala primerno in prekomerno telesno težo in debelost s pomočjo ITM po standardih IOTF, odstotku maščobne mase in kožno gubo nadlahti. Odkrila je, da je v letu 2003 v primerjavi z letom 1983 delež učencev in učenk s primerno telesno težo, starih od 7 do 19 let, manjši, bistveno večji pa je delež otrok s prekomerno telesno težo. Ugotavljajo, da je pri 19-ih letih debelih 1,8% deklet in 2,2% fantov.

Na osnovi analiz je razvidno povečanje ITM, deleža maščobne mase in kožne gube nadlahti med leti 1983 in 2003, še posebej med 9-im in 12-im letom starosti.

Raziskava prikazuje tudi, da se pri učenkah povečuje število tistih z izjemno nizko telesno težo in premalo količino varovalnega podkožnega maščevja (Strel et al., 2004a).

Slika 2: Odstotek učencev med 7. in 19. letom s primerno telesno težo v obdobju 1983 do 2003

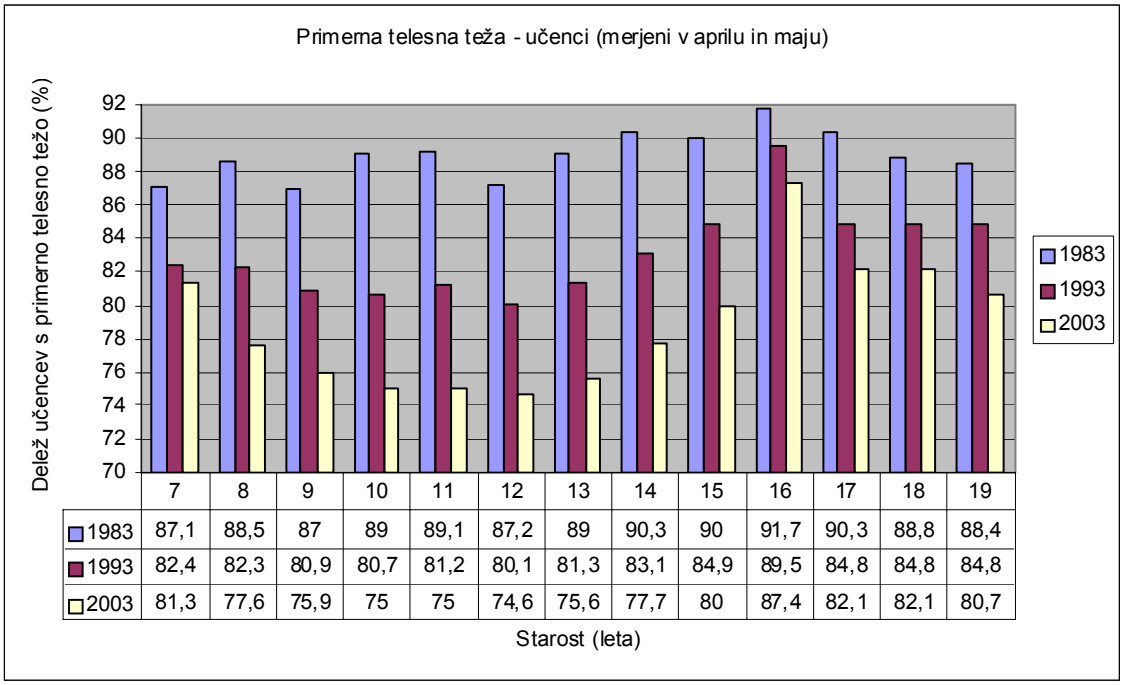

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1983	87,1	88,5	87	89	89,1	87,2	89	90,3	90	91,7	90,3	88,8	88,4
1993	82,4	82,3	80,9	80,7	81,2	80,1	81,3	83,1	84,9	89,5	84,8	84,8	84,8
2003	81,3	77,6	75,9	75	75	74,6	75,6	77,7	80	87,4	82,1	82,1	80,7

Vir: Strel et al., 2004a

Slika 3: Odstotek učenk med 7. in 19. letom s primerno telesno težo v obdobju 1983 do 2003

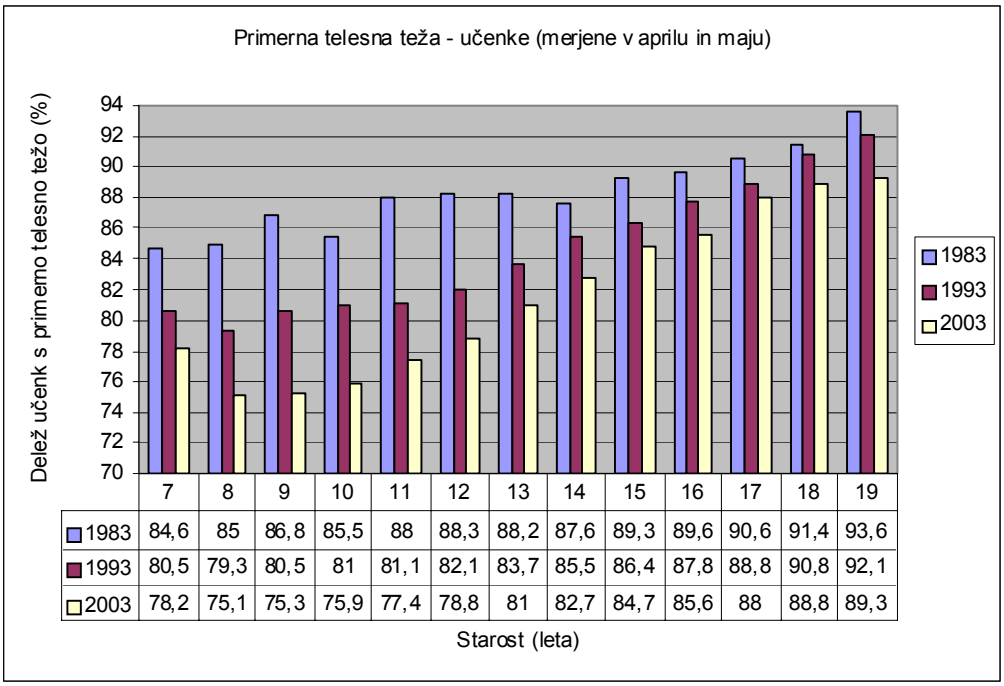

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1983	84,6	85	86,8	85,5	88	88,3	88,2	87,6	89,3	89,6	90,6	91,4	93,6
1993	80,5	79,3	80,5	81	81,1	82,1	83,7	85,5	86,4	87,8	88,8	90,8	92,1
2003	78,2	75,1	75,3	75,9	77,4	78,8	81	82,7	84,7	85,6	88	88,8	89,3

Vir: Strel et al., 2004a

5.2.3.2.2 Prehranjevalne navade

Več raziskav o prehranjevalnih navadah mladostnikov (IVZ, 2001, 2002) kaže na nezdravo prehranjevanje in nezdrav življenjski slog mladostnikov v Republiki Sloveniji.

Najnovejši podatki, ki izhajajo iz mednarodne raziskave "Obnašanje v zvezi z zdravjem v šolskem obdobju (HBSC) 2002", ki je bila izvedena na populaciji 11, 13 in 15 letnikov (296 fantov in deklet) kažejo, da tretjina naših otrok odhaja vsak dan v šolo brez zajtrka, redno zajtrkuje le 42% fantov in 37% deklet. Vsak dan med tednom kosi 80% anketiranih, večerja pa 61% fantov in 43% deklet. Dekleta predvsem izpuščajo zajtrk in večerjo. Med vikendom se vzorci prehranjevanja spremenijo, zajtrkuje 80% anketiranih in večerjata dve tretjini anketiranih. Med vikendi ne večerjajo predvsem dekleta.

V povprečju otroci in mladostniki pojedo preveč sladkorja, hitre hrane in sladkih pijač. Četrtina anketiranih je odgovorila, da vsak dan enkrat ali večkrat uživa sladkarije. 40% jih enkrat ali večkrat na dan pije kole ali sladkane brezalkoholne pijače.

Le 3,7% mladostnikov v Ljubljani s širšo okolico uživa trikrat dnevno zelenjavo in 9,5% uživa trikrat dnevno sadje (IVZ RS, 2001). Priporočila za uživanje sadja in zelenjave večkrat na dan vsak dan upošteva le 39% anketiranih (več deklet). To so predvsem tisti, ki redno uživajo tri glavne dnevne obroke.

Mleko in mlečni izdelki so pomembna živila v prehrani mladostnikov, saj so bogat vir beljakovin in kalcija. Priporoča se uživanje posnetega mleka in manj mastnih mlečnih izdelkov. Po podatkih IVZ (2001) le 14,7% mladostnikov uživa mleko ali mlečne izdelke trikrat na dan, enkrat do dvakrat na dan pa 43 %.

Uživanje mesa (priporoča se uživanje pustega mesa in čim manj mesnih izdelkov) je pri mladostnikih pod priporočili zdrave prehrane.

5.2.3.2.3 Diete in samoocena telesne podobe

Raziskava (IVZ RS, 2001) je pokazala, da je na dieti 8% fantov in 20% deklet. 60% deklet meni, da je predebelih in niso zadovoljne s svojo telesno težo. Dekleta so bolj obremenjena s svojo telesno podobo. Delež nezadovoljnih s svojo težo se veča tudi pri fantih.

5.2.3.2.4 Motnje hranjenja (anoreksija in bulimija nervoze)

Pri prehranjevalnih navadah mladostnikov je potrebno omeniti tudi motnje hranjenja, ki so vezane na problematiko prehranjevanja predhodno zdravih mladostnikov (predvsem deklet in mladih žensk), ki imajo v družbi, preobremenjenimi z lepimi, vitkimi in vsestransko uspešnimi in sposobnimi ženskami težave pri ustvarjanju samopodobe in lastne vrednosti. Bolezni kot sta anoreksija nervoza in bulimija nervoza sta psihičnega izvora.

Novejših podatkov o incidenci in prevalenci motenj hranjenja za področje Republike Slovenije nimamo. Podatki o bolnišničnem zdravljenju za desetletno obdobje (1989–1998) za obe bolezni kažejo, da se število vseh bolnišničnih zdravljenj povečuje. Tako število kot tudi stopnja bolnišničnih zdravljenj (število bolnišničnih zdravljenj na 100 000 prebivalcev) sta se v omenjenem desetletnem obdobju več kot podvojila (od 3,5 na 100.000 prebivalcev leta 1989 na 7,8 na 100.000 prebivalcev leta 1998). Kar 92% vseh obolelih v Republiki Sloveniji je mladih žensk, 8% pa moških. Starostna skupina od 15 do 19 let je na področju bolnišničnih zdravljenj najmočneje zastopana. Podatki kažejo na to, da se bolnišnično zdravljenje obeh bolezni v 31% ponavlja (Vir: Epidemiološko spremljanje anoreksije in bulimije nervoze v Republiki Sloveniji v obdobju od 1989-1999, Hafner, A., Specialistična naloga).

Pri tem ne smemo pozabiti, da gre v primeru zdravljenj v bolnišnici za najtežje oblike bolezni, ki jih ni več mogoče zdraviti ambulantno.

5.2.3.3 Študentje

Reprezentativne študije o prehranjevalnih navadah študentov nimamo. Obstaja samo študija prehranjevalnih navad študentov dveh fakultet v Ljubljani, ki potrjujejo vzorec nepravilnih prehranjevalnih navad, ki se kaže tudi v drugih skupinah prebivalstva. Predvsem velja to za opuščanje zajtrka, izpuščanje obrokov, uživanje sveže zelenjave, uživanje sadja ter mleka in mlečnih izdelkov. V nasprotju z drugimi skupinami prebivalstva se študentje pogosteje prehranjujejo v gostinskih obratih in pogosteje uživajo hitro hrano.

5.2.3.4 Prebivalstvo od 25 do 65 let

V raziskavi "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 so avtorji raziskave (Zaletel Kragelj in sod., 2001) ugotavljali načine prehranjevanja prebivalcev Republike Slovenije. Ugotovili so, da se v Republiki Sloveniji pretežno zdravo in zdravo prehranjuje le 22,9% prebivalstva.

5.2.3.4.1 Vnos zelenjave in sadja

Osnovni podatki raziskave “Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije” kažejo, da 43,0% odraslih Slovencev, starih od 25-64 let, ne uživa sadja vsakodnevno.

Po podatkih raziskave "Regionalne razlike v zdravju in iskanje rešitev za njihovo zmanjševanje" iz leta 2001 manj zelenjave in sadja zaužijejo moški, ljudje iz spodnjega družbenega sloja, socialno šibki in manj izobraženi. Manj sadja in zelenjave zaužijejo v vzhodnih predelih Republike Slovenije. Več zelenjave zaužijejo na deželi kot v mestu, te razlike pa ni opaziti za sadje.

Slika 4: Trend uživanja zelenjave in sadja od leta 1997–2002

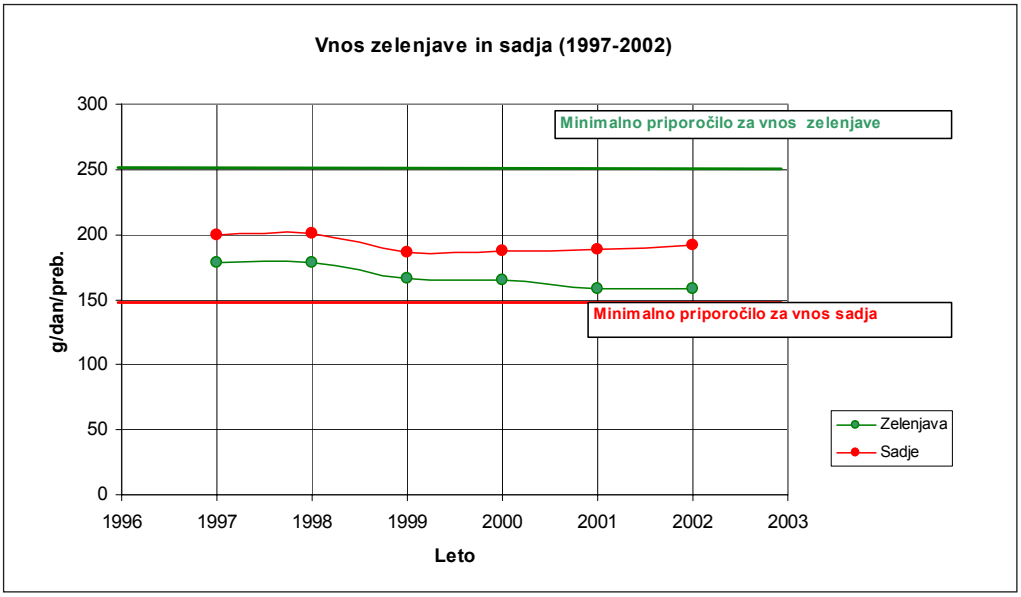

Vir: SURS

Slika 4 prikazuje padajoči trend uživanja zelenjave in sadja prebivalcev Republike Slovenije za obdobje let 1998, 1999, 2001 in 2002 (SURS). Povprečni vnos sadja še zadosti minimalnim potrebam po uživanju teh živil, medtem ko je povprečni vnos za zelenjavo bistveno manjši od priporočil za zdravo prehranjevanje.

Delež doma pridelane in zaužite zelenjave v Republiki Sloveniji znaša v obdobju od 1997 do 2002 od 42,7% do 44,4%, delež doma pridelanega in zaužitega sadja pa od 22% do 27,8% (Vir: SURS). Iz podatkov je razviden trend zmanjševanja uživanja lastno (doma) pridelanega sadja.

5.2.3.4.2 Redna prehrana s tremi ali več dnevnimi obroki hrane

Redna prehrana, predvsem uživanje zajtrka, je pomemben prehranski dejavnik pri varovanju zdravja. Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 uživa 85% preiskovancev iz Republike Slovenije tri ali več dnevnih obrokov hrane.

Ljudje v vaškem okolju imajo bolj redno prehrano v 87,8% kot v mestnem okolju 82,7%; ni pa bistvenih razlik med zahodnimi in vzhodnimi predeli države. Zajtrk uživa vsak dan samo 49,1 % prebivalcev.

5.2.3.4.3 Obroki hitre hrane, gazirane in aromatizirane pijače

Pogosti dnevni *obroki hitre hrane* lahko osiromašijo hranilno vrednost dnevnih obrokov hrane, zato so primerni le za občasno prehrano. Več hitre hrane zaužijejo v mestih, v zahodnih predelih države in ljudje z visoko izobrazbo.

Gazirane in aromatizirane pijače štejemo med sladkorna živila. Samo 33,6% anketiranih Slovencev nikoli, ali zelo redko (enkrat do trikrat na mesec) uživa te pijače.

5.2.3.4.4 Vnos mleka z visoko vsebnostjo maščob

Priporočila zdrave prehrane navajajo uživanje od 4 do 6 dcl mleka oziroma ustrezen ekvivalent zamenjav na dan, nosečnicam, mlajšim od 18 let pa tudi do 8 dcl. Priporočila se nanašajo na uživanje polposnetega in posnetega mleka in manj mastnih mlečnih izdelkov za vso populacijo razen za otroke do četrtega leta starosti, kateri lahko uživajo polnomastno mleko in izdelke iz polnomastnega mleka.

Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 vsak dan uživa mleko 59,0% prebivalcev Republike Slovenije. Več mleka in mlečnih izdelkov zaužijejo v mestih kot na deželi.

Raziskava (Koch, 1996) je pokazala, da so izdelki z malo maščob v vsakodnevni prehrani sorazmerno slabo zastopani, saj kar 42% vprašanih ni nikoli zaužilo mleka z manj maščobe, 55% nikoli puste skute, 51% nikoli sirov z malo maščob in 50% nikoli pustih mesnih izdelkov. Po podatkih te raziskave po izdelkih z manj maščobe večkrat segajo ženske kot moški. Mleko z manj maščobe pogosteje uživajo mladi do 25 let, skuta in sir z manj maščobe sta pogosteje na jedilniku starejših, bolj izobraženih, v mestnem tipu naselja, pri višjem družbenem sloju.

Podatki raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 kažejo, da kar 77,5% anketirancev uživa mleko in mlečne izdelke z veliko maščobe (polnomastno konzumno mleko ali neposneto domače mleko), v večjem deležu na podeželju. Pri tem v gorenjski in prekmurski regiji, kjer je živinoreja zelo pomembna kmetijska dejavnost, več ljudi uživa doma pridelano polnomastno mleko.

Podatki iz porabe živil v gospodinjstvih (SURS, 2001) kažejo, da v povprečju zaužijemo premalo mleka in mlečnih izdelkov glede na priporočila za zdravo prehranjevanje, kar znaša le 434 g mleka na dan, vključno z mlečnimi izdelki, ki so preračunani na ekvivalent mleka. Od tega zaužijemo le 24,66 g manj mastnega mleka. Trend uživanja mleka od leta 1997 do 2002 upada (od 87,30 do 77,60 l/leto na osebo), medtem, ko delež zaužitega posnetega mleka zanemarljivo narašča.

Uživanje polnomastnega ali konzumnega mleka (3,2% oziroma 3,5% mlečne maščobe) predstavlja veliko dodatno obremenitev naših prebivalcev z nezdravimi živalskimi, nasičenimi maščobami, tako zaradi zvišanega holesterola v krvi

in s tem zaradi bolezni srca in ožilja, ki so še vedno glavni vzrok vseh smrti v Republiki Sloveniji kot tudi zaradi prekomerne telesne teže in debelosti.

5.2.3.4.5 Sestava in priprava jedi

5.2.3.4.5.1 Uživanje ocvrtih jedi

Ocvrte jedi vsebujejo preveč maščob in predvsem preveč slabih maščob, pa čeprav živila cvremo v dobrih oljih. Prav zaradi tega uporabo povečanih količin ocvrtih živil štejemo med dodatne prehranske dejavnike tveganja za nastanek prezgodnje obolevnosti, skupaj s povečano količino skupnih in slabih maščob (nasičenih in trans nenasičenih maščobnih kislin), tvorbo akrilamida, itd.

Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 pogosteje uživajo ocvrte jedi odrasli prebivalci z nižjo izobrazbo in v vaškem okolju. Več je takih v vzhodni Sloveniji v primerjavi z osrednjo Slovenijo. Kar 42,5% anketirancev uživa ocvrto hrano pogosteje kot trikrat na mesec.

5.2.3.4.5.2 Uživanje mesa in mesnih izdelkov ter rib

Rezultati raziskave “Prehranske navade odraslih prebivalcev Republike Slovenije z vidika varovanja zdravja” (Koch, 1997) kažejo, da anketiranci, stari 18-65 let povprečno dnevno zaužijejo 112,8 g mesa in 70,6 g mesnin.

Največ *mesa in mesnih izdelkov* Slovenci zaužijemo v obliki rdečega mesa. Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih RS" ga uživajo vsak dan (tudi večkrat na dan), ali skoraj vsak dan (štiri do šestkrat na teden), bolj pogosto osebe z nedokončano osnovno šolo, kmečki prebivalci in prebivalci, ki živijo na vzhodu države.

Posebni pomen v zdravi prehrani imajo *(mastne, morske) ribe*. Priporočilo je, da bi vsak človek vsaj enkrat na teden zaužil morske ribe. Po podatkih SURS iz leta 2002 povprečni prebivalec Republike Slovenije zaužije 159,4 g mesa in mesnih izdelkov na dan, od tega 73,3 g rdečega mesa, 28,1 g perutnine, 48,1 g mesnih izdelkov in predelanega mesa ter 9,9 g rib. Glede na prehranska priporočila je rib v prehrani prebivalcev premalo. Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" vsaj enkrat na teden uživa ribe in morske sadeže 29,4% odraslih Slovencev. Več rib uživajo mestni ljudje v primerjavi z vaškimi, prav tako tudi več rib zaužijejo v zahodnih kot v vzhodnih predelih Republike Slovenije in osebe z visoko izobrazbo.

5.2.3.4.5.3 Uživanje sladkorja

Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" več sladkorja zaužijejo ženske in mlajše osebe ter osebe iz višjega družbenega sloja. Veliko sladkorjev, prav tako pa tudi maščob in beljakovin, dobimo v slaščicah, ki jih nikoli ali zelo redko (enkrat do trikrat na mesec) uživa slaba polovica anketirancev, predvsem osebe z visoko izobrazbo.

5.2.3.4.5.4 Uživanje prehranske vlaknine

Prehransko vlaknino zagotovimo z uživanjem sadja, zelenjave in polnovrednih žitnih izdelkov. Povprečni dnevni obrok v Republiki Sloveniji jo vsebuje le 1,7g/MJ, namesto 3 g/MJ kot je priporočilo za zdravo prehrano. Najmanj vlaknine v obrokih opazimo v vzhodnih predelih Republike Slovenije, kjer ljudje uživajo tudi manj sadja in zelenjave na energijsko enoto v primerjavi z zahodnimi predeli.

Po podatkih raziskave "Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Republike Slovenije" iz leta 2001 *bel in pol bel kruh z malo vlaknine* uživa 39,4% anketirancev. Več ga uživajo ljudje iz spodnjega socialnega sloja, vaško prebivalstvo in v zahodnih predelih države (verjetno bolj iz tradicije kot iz nevednosti).

5.2.3.5 Starostniki

Prehranjevalne navade in stanje prehranjenosti ljudi nad 60 oziroma 65 let so v Republiki Sloveniji razmeroma malo raziskane, ker večina anket odraslih prebivalcev zajema le starostno obdobje med 20 (25) do 60 (65) let.

Rezultati raziskave iz leta 1992 v 52 domovih za starejše so pokazali, da je povprečni celodnevni obrok hrane vseboval 15,9% energije iz beljakovin, 52,2% iz ogljikovih hidratov in 31,9% iz maščob, od tega je bilo 11,9% nasičenih. Obroki so bili premastni in so vsebovali preveč slabih maščob. Kemična analiza na vsebnost izbranih mineralov pa je pokazala, da od skupnih 52 celodnevnih obrokov hrane 17 celodnevnih obrokov ni preseglo dnevnih priporočil za kalcij, 29 za magnezij, 23 za cink, 37 za baker, 32 za jod in 33 za selen. Energijska vrednost celodnevnih obrokov hrane je bila za vse preiskovane domove v povprečju 8,12 MJ in se je med domovi zelo razlikovala. Količina soli je bila v povprečju nad priporočili. Količina sadja se je gibala med 26 in 272 g in zelenjave med 51 g in 333 g.

Dnevni obroki hrane v domovih za starejše, ki so bili zajeti v raziskavi, so bili pripravljeni na podlagi standardov in normativov iz leta 1971, ki pa se kljub temu, da so se večkrat popravljali in dopolnjevali, do danes niso bistveno spremenili in jih je potrebno nadomestiti s sodobnimi. Po sedaj veljavnih standardih in normativih za institucionalno varstvo spada v osnovno oskrbo tudi priprava in serviranje celodnevne, starosti in zdravstvenemu stanju primerne hrane in napitkov.

Nekatere pobude svojcev oskrbovancev v zadnjem letu kažejo, da je tudi v domovih lahko problem zagotavljanja ustrezne prehranske obravnave in oskrbe za oskrbovance s posebnimi potrebami (bolnike). Tudi tu se kaže, da bi bilo potrebno izboljšati standarde za prehranski nadzor (spremljanje prehranjenosti) in prehransko podporo, zaposliti več ustrezno usposobljenih prehranskih svetovalcev (dietetikov) in izboljšati vpliv oskrbovancev na izbor hrane.

5.2.3.6 Bolniki

Prehrana ljudi s posebnimi prehranskimi potrebami (bolnikov) v Republiki Sloveniji zajema problematiko prehranskih priporočil pri različnih obolenjih, svetovanje bolnikom za ustrezno spreminjanje prehranjevalnih navad, organizacijo prehranske obravnave v bolnišnicah in v veliki meri tudi v domovih za starejše občane ter omogočanje možnosti njihove prehrane v življenjskem in delovnem okolju.

V Republiki Sloveniji nimamo nacionalno sprejetih priporočil za prehrano bolnikov pri različnih diagnozah, uporabljajo se priporočila prevzeta iz različne strokovne literature, nekatera priporočila niso posodobljena in ne sledijo evropskim ali svetovnim standardom diet (npr. evropskim standardom za prehrano dializnih bolnikov). Prehranska terapija posameznih obolenj še ni sestavni del zdravljenja. Prehranska vzgoja bolnikov je pretežno skupinska, neindividualizirana, kar njeno uspešnost zmanjšuje. V svetu se skupinska prehranska vzgoja opušča in prehaja v individualno prehransko svetovanje osebam z motnjami prebave ali presnove in osebam katerih fiziološko stanje zahteva nadzorovano in usmerjeno prehrano z določenimi snovmi v živilu.

Možnosti prehrane ljudi s posebnimi prehranskimi potrebami v življenjskem in delovnem okolju so omejene in so odvisne predvsem od odnosa posameznikov do tega problema. Stanje je boljše za otroke, vendar so tudi tu bele lise (prehrana pri fenilketonuriji, različnih manj pogostih alergijah in intolerancah). Odrasli imajo še več problemov, saj na delovnem mestu ali v gostinstvu praviloma ne morejo dobiti hrane, ki bi strokovno ustrezala njihovim potrebam.

Anketa med bolnišnicami o problemu podhranjenosti bolnikov, ki so posledica nepravilne prehranske obravnave in oskrbe v bolnišnicah v letu 2001 je pokazala, da tudi v Republiki Sloveniji obstaja ta problem in da bi bilo potrebno izpeljati določila Resolucije res AP (2003) 3, Sveta Evrope o prehrani in prehranski oskrbi v bolnišnicah.

5.3 Značilnosti najbolj ogroženih skupin prebivalstva zaradi nezdravega prehranjevanja

Za zdravje ogrožene skupine slovenskega prebivalstva v zvezi z nezdravim življenjskim slogom najbolje opredeljujejo rezultati pregledne presečne raziskave »Z zdravjem povezan življenjski slog«, ki je bila na reprezentativnem vzorcu preko 15.000 odraslih Slovencev opravljena leta 2001. V tej raziskavi so ugotovljena tvegana vedenja povezovali s starostjo, izobrazbo, zaposlitvijo, družbenim slojem (glede na samo opredelitev), bivalnim okoljem in geografskim območjem, kjer živijo preiskovanci.

Rezultati kažejo, da so z nezdravim prehranjevanjem, ki ogroža zdravje na splošno nadpovprečno ogrožene naslednje populacijske podskupine:

– moški,
– v starosti od 25-49 let,
– z nižjo stopnjo izobrazbe (z dokončano največ dvo ali triletno poklicno šolo),
– aktivno zaposleni,
– iz spodnjega in delavskega družbenega sloja,
– prebivalci vaškega bivalnega okolja, ter
– prebivalci vzhodno slovenskega zdravstvenega področja.

5.4 Ključni problemi na področju varnosti živil/hrane in prehranjevanja v Republiki Sloveniji

5.4.1 Varnost živil/hrane

– proces analize tveganja poteka, vendar obstajajo kadrovski in prostorski problemi ter problemi opremljenosti, ki se kažejo pri vseh institucijah na področju analize tveganj, predvsem pa na področju ocene tveganja za zdravje ljudi;
– pomanjkanje zadostnih kapacitet in sodobnih analitičnih postopkov pri opravljanju preskusov za obvladovanje tveganj;
– prepoznavanje »novih« kemičnih in bioloških dejavnikov tveganja, njihovo sledenje in preprečevanje njihovega pojavljanja;
– pomanjkanje izmenjave podatkov med institucijami, vključenimi v obvladovanje tveganja in celovitega obvladovanja tveganj;
– neizdelane panožne smernice in vzpostavljenje sistemov dobrih praks v vseh posameznih delih živilske verige (dobra kmetijska praksa, dobra proizvodna praksa, dobra higienska praksa) ter nadgradnja sistemov notranjega nadzora na osnovah načel HACCP sistema;
– omejena finančna sredstva za povečanje obsega in razširitev vsebin monitoringov živil;
– mikrobiološka onesnaženost živil v prometu (prisotnost Listerie monocytogenes, salmonel in Campilobacter jejuni-ja);
– pomanjkanje podatkov o izpostavljenosti kemičnim in biološkim onesnaževalom za posamezne skupine prebivalstva;
– pomanjkanje znanja prebivalcev Republike Slovenije o varnih načinih priprave živil in o izogibanju alimentarnih epidemij;
– pomanjaknje znanja in odgovornosti vseh nosilcev dejavnosti pridelave, predeleve, priprave ter prometa glede načel varnosti hrane/živil.

5.4.2 Vnos hranil

– previsok vnos skupnih in nasičenih maščob;
– previsok povprečni energijski vnos;
– previsok vnos kuhinjske soli (natrija);
– prenizek vnos prehranske vlaknine;
– prenizek vnos kalcija;
– prenizek vnos vitamina C;
– prenizek vnos folne kisline.

5.4.3 Prehranjevalne navade

– izpuščanje zajtrka kot najpomembnejšega dnevnega obroka;
– neredni obroki;
– neustrezen časovni razmak med obroki;
– prenizek vnos in padajoč trend uživanja sadja in predvsem zelenjave;
– pogosto uživanje ocvrtih in pečenih jedi;
– uporaba ˝slabih˝ maščob;
– uživanje polnomastnega mleka in polnomastnih mlečnih izdelkov;
– pogosto uživanje mastnih mesnih izdelkov.

6 CILJI IN STRATEGIJE PREHRANSKE POLITIKE

6.1 Področje varnosti živil oziroma hrane

6.1.1 Strateški cilji področja

Zagotoviti izključno varna živila/hrano na slovenskem trgu:

– ohraniti, krepiti in izboljševati zdravje prebivalstva;
– zmanjševati alimentarne infekcije in intoksikacije;
– okrepiti zaupanje potrošnika v varnost hrane oziroma živil;
– okrepiti področje procesa ocene tveganj za zdravje ljudi, ki jih predstavljajo zdravstveno neustrezna živila;
– okrepiti vsa področja obvladovanja tveganja v vsej živilski verigi;
– vzpodbujati in pospeševati varne tehnologije pridelave in predelave hrane oziroma živil;
– dopolniti sistem izobraževanja in usposabljanja o zagotavljanju varnosti hrane;
– okrepiti izvajanje celovitega spremljanja varnosti hrane oziroma živil in zbiranja podatkov na področju akutnih in kroničnih bolezni, povezanih z zdravstveno neustreznimi živili;
– razvijati in izvajati enotni raziskovalni program, ki temelji na ugotovljenih nacionalno pomembnih tveganjih, katerega cilj je reševanje ugotovljenih problemov.

6.1.2 Strategije za zagotavljanje varnosti živil / hrane v Republiki Sloveniji

6.1.2.1 Celovita zasnova sistema in kontinuirano izvajanje ocene in obvladovanja tveganja ter komuniciranja v zvezi s tveganji

6.1.2.1.1 Področje ocene tveganja

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Slovenski sistem varnosti živil/hrane temelji na znanosti in oceni tveganja	Okrepitev vseh virov: človeških, materialnih, finančnih za zagotovitev znanstvenih podlag, potrebnih pri vodenju politike varnosti živil in odločitvah institucij, odgovornih za obvladovanje tveganja. Okrepitev vseh virov – človeških, materialnih, finančnih za zagotovitev učinkovitega izvajanja nalog na področju ocene tveganja za zdravje ljudi. Okrepitev vseh virov za zagotovitev izvajanja celovitega spremljanja in zbiranja podatkov na področju akutnih in kroničnih bolezni, povezanih z živili oziroma hrano. Razvoj in izvajanje enotnega raziskovalnega programa, temelječega na ugotovljenih nacionalno pomembnih tveganjih, katerega cilj je reševanje ugotovljenih problemov. Evalvacija učinkovitosti raziskav, ocene tveganja in programov spremljanj pri zagotavljanju znanja, potrebnega za razvoj in izvajanje programov, ki zagotavljajo najvišji nivo javnega zdravja.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano ministrstvo, pristojno za okolje ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost	Inštitut RS za varovanje zdravja Nacionalni veterinarski inštitut Kmetijski institut Slovenije Nacionalni inštitut za biologijo Institut za hmeljarstvo in pivovarstvo Veterinarska fakulteta Medicinski fakulteti Biotehniška fakulteta Visoke šole za zdravstvo

6.1.2.1.2 Področje obvladovanja tveganja

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Izboljšanje učinkovitosti obvladovanja tveganja v vsej živilski verigi	Uveljavitev sistema obvladovanja tveganja po principih HACCP sistema v vseh členih živilske verige. Uveljavitev sledljivosti v vseh členih živilske verige. Stalna kontinuiteta na področju priprave in posodabljanja predpisov. Povezava programov inšpekcijskega nadzora vseh institucij, s pristojnostmi na področju varnosti živil/hrane, v enovit slovenski program nadzora od njive do mize. Razširitev obstoječih programov monitoringov, spremljanj na področju varnosti živil/hrane ter vzpostavitev povezav in usklajenosti med njimi v fazi planiranja, izvajanja, poročanja (mreža monitoringov in z njimi povezanih datotek) v enovit slovenski program monitoringov. Usklajeno delovanje pri prepoznavanju in obvladovanju nujnih zadev na področju varnosti živil/hrane (hitri sistem obveščanja). Evalvacija obvladovanja tveganj na področju varnosti živil/hrane.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Nosilci živilske dejavnosti v vseh členih živilske verige Združenja nosilcev živilske dejavnosti Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije Veterinarska uprava Republike Slovenije Fitosanitarna uprava Republike Slovenije Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano Uradni laboratoriji za analize dejavnikov tveganja

6.1.2.1.3 Področje komuniciranja v zvezi s tveganjem

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Učinkovito zagotavljanje podatkov o dejavnikih tveganja in tveganjih na področju varnosti živil Izobraževanje glede načinov obvladovanja tveganj na področju varnosti živil Okrepitev in ohranjanje zaupanja javnosti v varno hrano	Vzpostavitev učinkovite, pravočasne in odprte izmenjave podatkov, ki se nanašajo na z živili povezana tveganja, strategije njihovega obvladovanja in z njimi povezanim sprejemanjem odločitev. Izvedba programov izobraževanj in usposabljanj za vse udeležene v živilski verigi od njive do mize, temelječih na znanstvenih dognanjih. Dopolnitev in posodobitev programov izobraževanj s temami o obvladovanju tveganj na področju varnosti živil v strokovnih šolah. Dopolnitev in posodobitev programov izobraževanj s temami o obvladovanju tveganj na področju varnosti živil v osnovnih šolah. Zagotovitev hitrega dostopa do podatkov iz programov monitoringov oziroma spremljanj na področju varnosti živil/hrane, tveganjih, ukrepih ob primerih ugotovljene problematike. Priprava skupnih priporočil, temelječih na ugotovitvah nacionalnega programa uradnega nadzora-,vključno z monitoringom, za nosilce dejavnosti in potrošnike. Zagotovitev učinkovite komunikacije priporočil za potrošnike, posebno za skupine z večjim tveganjem. Spremljanje in ocena učinkovitosti vseh načinov komunikacije in izobraževalnih programov za dosego najvišjega nivoja javnega zdravja.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost	Združenja nosilcev živilske dejavnosti Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Osnovne šole Srednje šole Visoke šole Fakultete Kmetijsko gozdarska zbornica Nevladne organizacije Strokovna združenja Zavod RS za šolstvo Mediji

6.1.2.2 Priprava in izvajanje načrta varnosti živil

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Vzpostavitev učinkovitega sistema varnosti živil	Ustanovitev telesa/foruma (predstavniki vladnih institucij s ključnimi odgovornostmi oziroma pristojnostmi na tem področju, strokovnjaki, predstavniki nosilcev dejavnosti in potrošnikov, nevladne organizacije). Stalna kontinuiteta na področju priprave in posodabljanja predpisov: – področje zagotavljanja varnosti živil/hrane; – področje nalog, delovanja in prisojnosti posameznih vladnih institucij; – področje metod uradnega nadzora in ukrepov za primere neskladnosti s predpisi; – področje odgovornosti vseh nosilcev dejavnosti, vključenih v živilsko verigo. Krepitev sistema nadzora v vseh členih živilske verige: – primarna odgovornost in notranji nadzor – nosilci živilske dejavnosti; – uradno preverjanje skladnosti s predpisanimi zahtevami – institucije – nosilke dejavnosti uradnega nadzora. Pospešena priprava panožnih smernic in vzpostavljanje sistemov dobrih praks. Osredotočenje inšpekcijskega sistema na opredeljene in ugotovljene dejavnike tveganja, metode njihovega spremljanja in obvladovanja. Preoblikovanje klasičnih inšpekcijskih pregledov v presoje sistemov notranjega nadzora na principih HACCP načel. Kontinuirano strokovno usposabljanje vseh institucij, vključenih v uradni nadzor, nosilcev živilske dejavnosti in javnosti.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Nosilci živilske dejavnosti v vseh členih živilske verige Združenja nosilcev živilske dejavnosti Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije Veterinarska uprava Republike Slovenije Fitosanitarna uprava Republike Slovenije Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano Visoke šole Fakultete Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Uradni laboratoriji za analize dejavnikov tveganja

6.1.2.3 Sistematični nadzor za izboljšanje varnosti živil na slovenskem trgu

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zmanjševanje mikrobiološkega onesnaženja živil na trgu Zmanjševanje kemičnega onesnaženja živil na trgu Zmanjševanje alimentarnih infekcij intokcikacij	Uveljavitev sistema notranjega nadzora po principih HACCP sistema in odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti v vseh členih živilske verige. Uveljavitev sledljivosti v vseh členih živilske verige. Spremljanje (monitoring) kemičnih, bioloških in fizikalnih dejavnikov tveganja z vključitvijo podatkov notranjega in uradnega nadzora. Prepoznavanje »novih« kemičnih, bioloških in fizikalnih dejavnikov tveganja, njihovo sledenje, ocenjevanje tveganja v Republiki Sloveniji in preprečevanje njihove prisotnosti.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Nosilci živilske dejavnosti Združenja nosilcev živilih dejavnosti Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije Veterinarska uprava Republike Slovenije Fitosanitarna uprava Republike Slovenije Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano Inštituti in zavodi vključeni v oceno tveganja Visoke šole Fakultete

6.1.2.4 Promocija varnosti živil na slovenskem trgu

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Krepitev znanja, veščin, ozaveščenosti in motiviranosti prebivalstva v zvezi z varnostjo hrane	Vključitev kriterijev varnosti živil v razpisne dokumentacije javnih naročil. Kontinuirano izvajanje medijske promocije priporočil zdravega in varnega prehranjevanja za krepitev znanja, veščin, ozaveščenosti in motiviranosti prebivalstva. Promocija in ozaveščanje o pomenu ponudbe zdrave in varne prehrane v vrtcih in šolah, na delu, v gostinstvu in turizmu in v domačih gospodinjstvih. Promocija in ozaveščanje v zvezi z varnostjo živil na trgu in tržno ponudbo in nakupom zdravju koristnih živil/hrane. Uvajanje vsebin o zagotavljanju varnosti hrane pri nakupu in pripravi v domačih gospodinjstvih v osnovnih šolah. Uvajanje vsebin o izvajanju sistema notranjega nadzora po načelih HACCP v strokovnem izobraževanju vseh nosilcev živilske dejavnosti. Priprava strokovnih gradiv in kontinuirano izobraževanje v zvezi s specifičnimi problemi varnosti živil/hrane za občutljive skupine prebivalstva (nosečnice, mali otroci, ...).	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost ministrstvo, pristojno za gospodarstvo	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Osnovno zdravstvo in dispanzerji za občutljive skupine prebivalstva Osnovne šole Strokovne šole nosilcev živilske dejavnosti in javnega zdravja Strokovna združenja Nevladne organizacije Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

6.2 Področje zdravega prehranjevanja

6.2.1 Strateški cilji področja

Vzpostaviti/okrepiti zdravo prehranjevanje prebivalcev Republike Slovenije:

– okrepiti vrednote, informiranost in znanja vseh prebivalcev v zvezi z zdravim prehranjevanjem;

– uveljaviti priporočilo o izključnem dojenju do šestega meseca otrokove starosti in nadaljevanju dojenja ob dopolnilnem prehranjevanju do prvega ali drugega leta otrokove starosti;

– uveljaviti redno in zdravo prehranjevanje pri otrocih in mladostnikih, izoblikovati zdrave prehranjevalne navade in odnos do prehranjevanja brez motenj hranjenja (anoreksije in bulimije nervoze);

– uveljaviti nacionalne prehranske smernice, standarde in normative zdrave prehrane v prehrani otrok, mladostnikov, odraslih, skupin s posebnimi potrebami in ogroženih skupin prebivalstva;

– aktivno odkrivati ogrožene zaradi bioloških dejavnikov tveganja in nezdravega življenjskega sloga, tako med otroci in mladostniki kot med odraslimi in skupinami s posebnimi potrebami; v okviru zdravstvene dejavnosti ukrepati celovito na področju preventive in promocije zdravja;

– povečati dostopnost, kakovost in možnost izbire zdravju koristnih živil/hrane na slovenskem trgu izdelati in uveljaviti nacionalne preglednice hranljivih vrednosti;

– zagotoviti zdravju koristno ponudbo v organizirani prehrani javnih ustanov (vrtcev, šol, dijaških domov, bolnišnic, zdravilišč, domov za ostarele) in povečati dostopnost, kakovost in možnost izbire zdrave prehrane v gostinstvu in turizmu;

– okrepiti preventivne in promocijske aktivnosti v sistemu zdravstvenega varstva, v vzgoji in izobraževanju, v delovnih okoljih in v lokalni skupnosti;

– dopolniti sistem izobraževanja in usposabljanja o hrani in prehrani s sodobnimi koncepti in vsebinami v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju živilskih strok, na do diplomskem pedagoškem študiju in z oblikovanjem študijskega programa »prehranski svetovalec«;

– okrepiti sistem spremljanja in vrednotenja stanja na področju prehranjevanja v Republiki Sloveniji.

6.2.2 Strategije za vzpostavitev in okrepitev zdravega prehranjevanja prebivalcev Republiki Slovenije

6.2.2.1 Dojenčki, nosečnice in otročnice

Ključni problemi:

– natančen delež izključno dojenih otrok ob šestem mesecu starosti in delno dojenih ob enem letu ni poznan, različne raziskave kažejo, da je nezadosten;

– obstoječ informacijski sistem ni zadosten za celovito spremljanje dojenja in zdravstveno vzgojnih aktivnosti ob preventivnih pregledih;

– obseg, vsebine in metodologija zdravstveno vzgojnega dela in kadra v "Šolah za bodoče starše" niso poenoteni.

6.2.2.1.1 Promocija dojenja

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNO MINISTRSTVO	NOSILCI NALOG
Izključno dojenje v prvih šestih mesecih življenja Dojenje ob ustrezni dopolnilni prehrani do prvega ali drugega leta starosti ali po želji še dlje Vzpostavitev celovitega informacijskega sistema stalnega in rednega spremljanja pogostnosti dojenja in uvajanja dopolnilne prehrane ter aktivnosti, kadrov in finančnih potreb za zagotovitev ciljev na področju dojenja	Okrepiti splošne promocijske aktivnosti za spodbujanje dojenja. Okrepiti promocijske aktivnosti vseh izvajalcev zdravstvenega varstva za spodbujanje dojenja (ekipe v osnovnem zdravstvu, porodnišnice, patronažna služba, dejavnost javnega zdravja,..). Izvedba naslednjih projektov: – Pobuda za Novorojencem prijazne porodnišnice; – Pobuda za Dojenju prijazne zdravstvene ustanove; – »Teden dojenja«; – Strokovni republiški simpoziji o dojenju na vsaki dve leti; – Strokovne publikacije o dojenju, video film o dojenju, izdelava plakatov o dojenju. V prvi fazi dograditev obstoječega sistema spremljanja dojenja v otroških dispanzerjih in pri zasebnikih. Prenova zbiranja podatkov o zunaj bolnišničnih obravnavah in preventivnih obiskih z vezavo podatkov na osebo. Izvedba izobraževanja medicinskih sester za postopke zbiranja in odpošiljanja podatkov na IVZ RS.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Izvajalci zdravstvene dejavnosti (porodnišnice, dispanzerji za žene in otroški dispanzerji, patronažna služba, ekipe družinske medicine) Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja UNICEF Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja Izvajalci zdravstvene dejavnosti Regijski zavodi za zdravstveno varstvo

6.2.2.1.2 Izdelava celovitega programa in poenotenje standardov zdravstvene vzgoje za nosečnice, očete in otročnice

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNO MINISTRSTVO	NOSILCI NALOG
Uveljaviti celovit program zdravstvene vzgoje za nosečnice, očete in otročnice Poenotiti programe, standarde, evidentiranje in spremljanje zdravstvene vzgoje v zdravstveni dejavnosti	Splošna promocija zdravega prehranjevanja in zdravega življenjskega sloga za nosečnice, očete in otročnice. Promocija priporočil zdravega prehranjevanja. Promocija označevanja sestave živil. Okrepitev aktivnosti vseh izvajalcev zdravstvenega varstva za vključevanje nosečnic in očetov v »Šole za bodoče starše«. Nadgradnja, posodobitev in poenotenje programa zdravstveno vzgojnih aktivnosti in svetovanj v zdravstveni dejavnosti in šolah za bodoče starše (bolnišnice, otroški dispanzerji, dispanzerji za žene, patronažna služba in šole za bodoče starše). Opredelitev kadra, načina dela, vsebine in organizacije ter evidentiranja dela v zdravstveni vzgojnih aktivnostih in šolah za bodoče starše. Uvedba celovitega spremljanja zdravstveno vzgojnih dejavnosti za nosečnice, očete in otročnice.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Izvajalci zdravstvene vzgoje Izvajalci zdravstvene dejavnosti CINDI Slovenija

6.2.2.2 Otroci in mladostniki

Ključni problemi na področju prehrane otrok in mladostnikov:

– otroci in mladostniki se neredno in nezdravo prehranjujejo: izpuščajo zajtrk, imajo premajhno število obrokov, predvsem dekleta izpuščajo zajtrk in večerjo, uživajo premalo zelenjave in sadja, premalo mleka in mesa, preveč sladic in sladkih brezalkoholnih pijač;

– zaradi nezdravega prehranjevanja in prenizke stopnje telesne dejavnosti narašča delež prekomerno prehranjenih otrok in mladostnikov;

– hkrati narašča tudi delež podhranjenih in otrok in mladostnikov z motnjami hranjenja; pojav je pogostejši pri dekletih;

– velik delež mladih ima slabo telesno podobo in uporablja različne diete.

6.2.2.2.1 Promocija zdravega prehranjevanja za otroke in mladostnike

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Izoblikovanje zdravih prehranjevalnih navad in odnosa do prehranjevanja pri otrocih in mladostnikih	Oblikovanje in izvajanje aktivnosti promocije zdravega prehranjevanja za otroke in mladostnike ter starše v medijih, šolah, dijaških domovih in lokalnih skupnostih. Promocija priporočil zdravega prehranjevanja za otroke in mladostnike. Promocija uporabe označenih živil. Uvedba izvajanja programov splošne promocije zdravja, zdrave prehrane in zdravega življenskega sloga v Vzgojno varstvenih zavodih. Uvedba ali dograditev vsebin zdrave prehrane in zdravega življenjskega sloga v kurikule osnovnih šol, poklicnih in srednjih šol ter do diplomskega študija pedagoških poklicev in poklicev v zdravstvu. Oblikovanje in sistematično izvajanje kontinuiranega izobraževanja iz vsebin zdrave prehrane in zdravega življenjskega sloga strokovnih delavcev v vrtcih in šolah, vključenih v sistem izobraževanja in načrtovanja prehrane.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo CINDI Slovenija Urad RS za razvoj šolstva Zavod RS za šolstvo Visoke šole Fakultete Center za poklicno izobraževanje Šolski dispanzerji Izvajalci vzgoje in izobraževanj v šolah in vrtcih

6.2.2.2.2 Uvedba sodobnih prehranskih standardov, normativov in priporočil v organizirani prehrani otrok in mladostnikov

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Uveljavitev standardov in normativov zdravega prehranjevanja v organizirani prehrani otrok in mladostnikov Okrepitev znanj in veščin ter priprava smernic strokovnemu osebju za načrtovanje in pripravo zdrave prehrane za otroke in mladostnike Uživanje zdravju koristnih pijač/napitkov v vrtcih in šolah (mleko, voda in nesladkane brezalkoholne pijače)	Izdelava sodobnih prehranskih standardov in normativov zdravega prehranjevanja za otroke in mladostnike. Uvedba standardov in normativov zdrave prehrane v vrtce, šole in dijaške domove. Oblikovanje kriterijev kakovosti za javna naročila živil/hrane, ki bodo zagotavljali kakovostno in zdravo prehrano. Zagotovitev strokovne funkcije »organizatorja prehrane« v sistemu organizirane prehrane in upoštevanje izobrazbenih normativov skladno z obstoječo zakonodajo. Izvedba medresorskega projekta o možnostih in oblikah kontinuiranega izobraževanja in usposabljanja za gostinski kader v vrtcih, šolah in dijaških domovih: kuharje in pomočnike kuharjev. Zagotovitev zdrave gostinske (catering) ponudbe v prehrani šolarjev in dijakov, kjer nimajo lastne kuhinje. Zagotovitev ustreznega nadzora nad prehrano v vzgojno izobraževalnem sistemu. Priporočilo ravnateljem, da ne nameščajo avtomatov za sladkane gazirane brezalkoholne pijače v šolske stavbe. Skladno s prehranskimi standardi definiranje vsebine za avtomate, ki so že nameščeni. Priporočilo ravnateljem za higiensko neoporečno oskrbo šolarjev in dijakov s pitno vodo (nameščanje depojev pitne vode ali fontan za pitno vodo). Uvedba subvencij za šolsko mleko. Priporočilo ravnateljem za nabavo mleka s 3,5% mlečne maščobe v vrtcih in z 1,5% mlečne maščobe osnovnih in srednjih šolah. Prizadevanje za izenačitev subvencij za delno posneto in posneto šolsko mleko v okviru EU.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Zavod RS za šolstvo Center za poklicno izobraževanje Inštitut RS za varovanje zdravja Visoke šole Fakultete Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja

6.2.2.2.3 Sistemska ureditev organizirane prehrane v srednjih šolah in dijaških domovih

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zagotovitev pogojev za organizirano zdravo prehrano v vseh srednjih šolah in dijaških domovih Ukrepi in aktivnosti za ureditev organizirane prehrane v poklicnih in srednjih šolah ter dijaških domovih	Oblikovanje razpisnih kriterijev (zagotavljanje strokovnosti, usposobljenosti in kakovosti ponudnika prehrane) za izbor zunanjih ponudnikov prehrane za šole, ki nimajo lastne ponudbe ter sodelovanje ustrezne javno zdravstvene stroke pri izboru ponudnika. Priporočila ravnateljem, da ne nameščajo avtomatov za sladkane gazirane brezalkoholne pijače v šolske stavbe. Skladno s prehranskimi standardi se definirajo vsebine za avtomate, ki so že nameščeni. Nadzor nad kakovostjo ponudbe prehrane v zvezi s standardi, normativi in smernicami za pripravo in ponudbo zdrave prehrane tudi pri zunanjih ponudnikih prehrane.	ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Zavod RS za šolstvo Regijski zavodi za zdravstveno varstvo

6.2.2.3 Odraslo prebivalstvo

Ključni problemi na področju prehranjevalnih navad:
– izpuščanje zajtrka kot najpomembnejšega dnevnega obroka;
– neredni obroki;
– neustrezen časovni razmak med obroki;
– prenizek vnos in padajoč trend uživanja sadja in predvsem zelenjave;
– pogosto uživanje ocvrtih in pečenih jedi;
– uporaba ˝slabih˝ maščob;
– uživanje polnomastnega mleka in mlečnih izdelkov;
– pogosto uživanje mastnih mesnih izdelkov.

Ključni problemi na področju vnosa hranil:
– previsok vnos skupnih in nasičenih maščob;
– previsok povprečni energijski vnos;
– previsok vnos kuhinjske soli (natrija);
– prenizek vnos prehranske vlaknine;
– prenizek vnos kalcija;
– prenizek vnos vitamina C;
– prenizek vnos folne kisline.

6.2.2.3.1 Splošna promocija zdravega prehranjevanja

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Uveljavitev zdravih prehranjevalnih navad med prebivalstvom Republike Slovenije skladno s priporočili zdravega prehranjevanja Izboljšanje indikatorjev na področju vnosa hranil Krepitev znanja, veščin, ozaveščenosti in motiviranosti prebivalstva o zdravem prehranjevanju	Oblikovanje priporočil zdravega prehranjevanja za splošno populacijo in za posamezne ciljne skupine. Promocija priporočil zdravega prehranjevanja za krepitev znanja, veščin, ozaveščenosti in motiviranosti prebivalstva v zvezi z zdravim prehranjevanjem. Promocija in ozaveščanje v zvezi s tržno ponudbo in nakupom zdravju koristnih živil/hrane ter o pomenu ponudbe zdrave prehrane v vrtcih in šolah, na delu, v gostinstvu in turizmu. Promocija uporabe označenih živil. Oblikovanje Oddelkov za zdravo prehrano in zdrav življenjski slog v okviru obstoječih regionalnih Zavodov za zdravstveno varstvo. Razširitev izvajanja programov promocije zdravja na osnovi izkušenj pilotnega projekta "Živimo zdravo" v vsa slovenska okolja.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Izvajalci zdravstvene vzgoje Izvajalci zdravstvene dejavnosti CINDI Slovenija Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Gospodarska zbornica Slovenije in njena interesna združenja Obrtna zbornica Slovenije in njene interesne sekcije Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Nevladne organizacije

6.2.2.3.2 Promocija zdravega prehranjevanja v zvezi z delom in izboljšanje organizirane prehrane delavcev

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Redno in zdravo prehranjevanje delavcev Zdravo in organizirano prehranjevanje in ponudba zdrave hrane v delovnih okoljih Zmanjšanje ogroženosti težkih fizičnih delavcev v industriji in kmetijstvu z nezdravim prehranjevanjem	Promocija zdravega prehranjevanja in zdravega življenjskega sloga za delavce in delodajalce; informiranje in ozaveščanje delavcev in delodajalcev o pomenu uživanja zdravju koristnega obroka za zdravje in produktivnost delavcev. Priprava novih normativov in priporočil za prehrano različnih kategorij delavcev na osnovi sodobnih prehranskih smernic. Priprava pisnih navodil za uvajanje in organizacijo planiranja zdrave prehrane delavcev v obliki priročnika. Oblikovanje in izvedba pilotnega programa promocije zdravja »Čili za delo« za delavce in delodajalce ter izobraževanje strokovnega kadra v podjetjih v zvezi z organizacijo in pripravo zdrave prehrane in z vzpodbujanjem zdravega življenjskega sloga v podjetjih. Vzpostavitev sistema državnih pomoči za programe promocije zdravja v podjetjih, prednostno za ogrožene skupine delavcev.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa CINDI Slovenija Gospodarska zbornica Slovenije Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Enote medicine dela Zdravstvenovzgojni centri zdravstvenih domov

6.2.2.4 Ogrožene skupine prebivalstva

– moški,
– v starosti od 25-49 let,
– z nižjo stopnjo izobrazbe (z dokončano največ 2/3 letno poklicno šolo),
– aktivno zaposleni,
– iz spodnjega in delavskega družbenega sloja,
– prebivalci vaškega bivalnega okolja,
– prebivalci vzhodno slovenskega zdravstvenega področja,
– zdravstveno ogroženi.

6.2.2.4.1 Okrepitev interdisciplinarnih programov in izvajalske mreže za promocijo zdravja v lokalni skupnosti posebej za socialno-ekonomsko ogrožene skupine prebivalstva

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zagotovitev dostopnosti do zdravju koristnih živil in zdrave prehrane za socialno ekonomsko ogrožene skupine prebivalcev Zagotovitev in kontinuirano izvajanje programov promocije zdravja, posebej za najbolj ogrožene skupine prebivalstva v zvezi življenjskih slogom oziroma zdravim prehranjevanjem v lokalni skupnosti	Izvedba medresorskega pilotnega projekta, ki bo opredelil dejavnike in možnosti večje dostopnosti do zdravju koristnih živil, posebno zelenjave in sadja za socialno ekonomsko ogrožene skupine prebivalcev in razvoj modela dobre prakse. Okrepitev mreže in interdisciplinarnega delovanja strokovnih institucij s področja javnega zdravja in drugih zdravstvenih ustanov (nadaljevanje programa "Živimo zdravo" za ruralno populacijo in izvajanje kuharskih tečajev za ogrožene skupine). Okrepitev medsektorske implementacijske mreže in delovanja za izvajanje programov javnega zdravja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.	ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko	Izvajalci zdravstvene dejavnosti CINDI Slovenija Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

6.2.2.4.2 Nadaljevanje in izboljševanje kakovosti izvajanja nacionalnega programa preprečevanja srčno-žilnih in drugih kroničnih nenalezljivih bolezni

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zgodnje odkrivanje DT in ogroženih za srčno žilne in druge KNB pri definirani odrasli populaciji Celostna zdravstvena obravnava ogroženih skupin prebivalstva Celostna zdravstvena obravnava skupin prebivalstva s posebnimi potrebami Povečanje deleža vključenih ogroženih odraslih in skupin s posebnimi potrebami v skupinske zdravstveno vzgojne delavnice in individualna svetovanja Izboljšanje kakovosti individualnega in skupinskega svetovanja	Vsebinska in kadrovska dograditev zdravstveno vzgojnih centrov v zdravstvenih domovih. Kontinuirano izobraževanje zdravstvenih delavcev za preventivo in zdravstveno-vzgojno delo. Okrepitev individualnega zdravstveno vzgojnega dela za ogrožene skupine v okviru programov za preprečevanje KNB. Izvedba izobraževanj zdravstvenih delavcev (zdravnikov in medicinskih sester) za izboljšanje individualnega svetovanja za ljudi, ki jih ogrožajo dejavniki tveganja za KNB. Uvedba skupinskega in individualnega svetovanja za skupine s posebnimi potrebami: nosečnice, doječe matere, starejša populacija, ljudje s posebnimi potrebami.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Izvajalci zdravstvene vzgoje Izvajalci zdravstvene dejavnosti CINDI Slovenija Klinični center Ljubljana Inštitut RS za varovanje zdravja Katedra za družinsko medicino

6.2.2.4.3 Odkrivanje in zdravstveno – vzgojna obravnava otrok in mladostnikov, ki so ogroženi zaradi nezdravega življenjskega sloga

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zgodnje odkrivanje in zdravljenje ogroženih otrok in mladostnikov, ki so ogroženi z dejavniki tveganja za razvoj bolezni in stanj, povezanih z nezdravim prehranjevanjem in nezdravim življenjskim slogom ter motnjami hranjenja Vzpostavitev celovitega informacijskega sistema spremljanja kazalnikov stanja na področju prehranjevanja, življenjskega sloga in drugih kazalnikov preventivne obravnave otrok in mladostnikov in spremljanja ogroženih otrok in mladostnikov	Prenova in dopolnitev preventivnih programov otrok in mladostnikov s ciljem upoštevanja učinkovitih presejalnih metod in učinkovitih interventnih preventivnih programov. Določitev kriterijev za spremljanje stanja prehranjenosti in dejavnikov tveganja za zdravje otrok in mladostnikov, povezanih z nezdravim življenjskim slogom. Določitev kriterijev ogroženosti in indikatorjev tveganja za razvoj motenj hranjenja. Oblikovanje, uvedba in izvajanje zdravstveno – vzgojnih programov za ogrožene otroke in mladostnike ter njihove starše v okviru Zdravstveno vzgojnih centrov. Vsebinska in programska dograditev obstoječega nacionalnega zdravstveno – informacijskega sistema. Uvedba sodobnega programskega orodja v otroške in šolske dispanzerje.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Regijski zavodi za zdravstveno varstvo CINDI Slovenija Razširjen strokovni kolegij za pediatrijo Otroški in šolski dispanzerji Razširjen strokovni kolegij za pediatrijo

6.2.2.5 Skupine prebivalstva s posebnimi potrebami
6.2.2.5.1 Zagotavljanje ustrezne prehrane bolnikov v bolnišnicah

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zdravstveno ustrezno prehranjevanje bolnikov, kakovostna prehranska podpora in prehransko svetovanje v bolnišnicah Ustrezna izobraženost zdravstvenih in strokovnih delavcev o prehrani bolnikov Vzpostavitev notranjega nadzora nad prehrano v vseh bolnišnicah	Uvedba in izpeljava resolucije ResAP(2003)3 Sveta Evrope o prehrani in prehranski oskrbi v bolnišnicah. Oblikovanje in izvedba pilotnega programa prehranskega presejevanja in ocenjevanja hospitaliziranih bolnikov z dejavniki tveganja za podhranjenost ter prehranske podpore. Uvedba prehranskega presejevanja in ocenjevanja bolnikov ter prehranske podpore za bolnike z dejavniki tveganja za podhranjenost v klinično prakso. Izdelava in uvedba sodobnih prehranskih standardov in normativov zdravega ter glede na obolenja in stanja prehranjenosti prilagojenega prehranjevanja za bolnike v bolnišnice in zdravilišča. Uporaba preglednice hranilnih vrednosti v izbiri živil za pripravo jedi. Ureditev statusa službe za bolniško prehrano in dietoterapijo v bolnišnici kot zdravstvene servisne dejavnosti (kot lekarna, reševalna postaja, …). Opredelitev storitev prehranske terapije, prehranske vzgoje in prehranske podpore, njihovo ovrednotenje ter vključitev v stroške zdravljenja. Oblikovanje kriterijev kakovosti za javna naročila živil/hrane, ki bodo zagotavljali kakovostno in zdravo prehrano. Uvesti dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje prehranskih svetovalcev/dietetikov in zdravnikov, specialistov za dietetiko.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Bolnišnice Onkološki institut Medicinska fakulteta Strokovna združenja Izvajalci zdravstvene in prehranske vzgoje

6.2.2.5.2 Zagotavljanje ustrezne prehrane oskrbovancev v domovih za starejše

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Uveljavitev standardov in normativov zdrave prehrane v domovih za starejše občane	Izdelava in uvedba sodobnih prehranskih standardov in normativov zdravega ter glede na obolenja in stanja prehranjenosti prilagojenega prehranjevanja za oskrbovance. Uvedba prehranskega presejevanja in ocenjevanja oskrbovancev ter prehranske podpore za oskrbovance z dejavniki tveganja za slabo prehranjenost. Oblikovanje kriterijev kakovosti za javna naročila živil/hrane, ki bodo zagotavljali kakovostno in zdravo prehrano. V domove za starejše občane postopoma uvesti profil svetovalca za prehrano (dietetika). Izvedba dopolnilnih izobraževanj za vse profile zaposlenih v domovih za starejše občane o pomenu prehranske obravnave in podpore za oskrbovance.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve	Javni zavodi na področju osnovnega in specialističnega zdravstvenega varstva Javni zavodi na področju javno-zdravstvene dejavnosti. Socialno varstveni zavodi

6.2.2.5.3 Okrepitev dietnega svetovanja

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Poenotenje priporočil za prehrano bolnikov pri različnih obolenjih (prilagoditev priporočil Diagnose related sistemu) Enotna, individualno prilagojena dietetska obravnava skupin prebivalstva s posebnimi potrebami Izboljšanje kakovosti individualnega in skupinskega svetovanja	Vsebinska in kadrovska dograditev dietetskih svetovalnic za prehransko obravnavo (upoštevati zahtevnost prehranske obravnave in edukacije) v bolnišnicah in zdravstvenih domovih. Priprava kataloga posodobljenih priporočil za prehrano bolnikov pri različnih obolenjih (približno 180 obolenj, ki zahtevajo specifično sestavo, pripravo ali konsistenco hrane). Uvedba posodobljenega kataloga dietnih priporočil v bolnišnice, zdravstvene domove, dietne posvetovalnice in zdravilišča. Uvedba individualnega dietnega svetovanja osebam z motnjami prebave ali presnove, osebam katerih fiziološko stanje zahteva nadzorovano in usmerjeno prehrano z določenimi snovmi v živilu. Izvedba izobraževanj zdravstvenih delavcev in sodelavcev o vlogi in pomenu individualnega svetovanja.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Razširjeni strokovni kolegiji posameznih zdravstvenih strok Inštitut RS za varovanje zdravja Klinike in klinični oddelki Medicinska fakulteta Visoke šole Fakultete Strokovna združenja Izvajalci zdravstvene in prehranske vzgoje

6.2.2.6 Strategije za izboljšanje ponudbe zdravju koristnih živil in zdrave prehrane

6.2.2.6.1 Izdelava in uporaba preglednic hranilnih vrednosti in spodbujanje ponudbe zdravju koristnih živil/hrane v živilsko predelovalni industriji

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Uveljavitev strokovnega označevanja sestave živil, surovin in izdelkov vseh skupin živil v Republiki Sloveniji Izboljšanje možnosti potrošnikov za nakup zdravju koristne hrane Povečanje ponudbe zdravju koristnih živil/hrane Zmanjšanje ponudbe živilskih proizvodov, ki vsebujejo velik delež maščob, nasičenih maščob, trans nenasičene maščobne kisline, večje količine soli, sladkorja in akrilamida	Priprava preglednic hranilnih vrednosti o sestavi živil, surovin in izdelkov vseh skupin živil (beljakovine, maščobe, prehranska vlaknina, vitamini, makro- in mikroelementi, maščobnokislinska in aminokislinska sestava). Uveljavitev zakonodaje, povezane z označevanjem hranilne sestave vseh živil v prometu, označevanjem funkcionalnih in »zdravilnih lastnosti« živil. Promocija proizvodnje (pridelave in predelave) zdravju koristnih živil/hrane. Motiviranje proizvajalcev za uvajanje in tržno testiranje zdravju koristnih živil/hrane.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Inštituti Fakultete Gospodarska zbornica Slovenije in njena interesna združenja Obrtna zbornica Slovenije in njene interesne sekcije Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Živilsko predelovalna industrija Nevladne organizacije

6.2.2.6.2 Promocija in spodbujanje ponudbe zdravju koristne prehrane v gostinstvu in turizmu

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Izboljšanje kakovosti domače gostinske in turistične ponudbe jedi in obrokov po merilih zdrave prehrane Izboljšanje izbire v gostinsko turistični ponudbi z večjim deležem zdravju koristnih jedi in obrokov	Promocija ponudbe zdravju koristne hrane za gostinske in turistične delavce. Uporaba preglednic hranilnih vrednosti v zdravi pripravi jedi. Oblikovanje smernic zdravju koristne ponudbe jedi in obrokov ter uvedba znaka "Zdravju koristna hrana". Oblikovanje strokovnega priročnika za pripravo zdravju koristnih jedi in ponudbe z recepturami in normativi za kuharje. Uvedba certifikata »Ponudnik zdravju koristne hrane« z izdelanim sistemom kontinuiranega spremljanja kakovosti ponujenih jedi in obrokov. Vzpostavitev registra ponudnikov zdravju koristne hrane na osnovi podeljenih certifikatov. Verifikacija izvajalcev izobraževanj o zdravi sestavi in pripravi jedi in obrokov za gostinske in turistične delavce. Vzpostavitev sistematičnega zbiranja podatkov o gostinski ponudbi. Izvedba pilotnega projekta zdravju koristne gostinske in turistične ponudbe v regiji Pomurje. Vzpodbujanje ponudbe hrane za osebe z motnjami prebave in presnove in za osebe, katerih fiziološko stanje zahteva hrano z ali brez določenih snovi v živilu	ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Gospodarska in Obrtna zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Nevladne organizacije Regijski zavodi za zdravstveno varstvo Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota Srednje in višje šole za gostinstvo in turizem Nosilci živilske dejavnosti v gostinstvu in turizmu

6.2.2.7 Strategije za okrepitev strokovnega izobraževanja in usposabljanja v zvezi z zdravo prehrano in zdravim življenjskim slogom

6.2.2.7.1 Dopolnitev izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev na področju gostinstva in turizma z vsebinami zdrave sestave in priprave hrane

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zagotovitev ustreznih znanj in veščin gostinskih in drugih strokovnih delavcev na področju zdrave sestave in priprave hrane	Uvedba oziroma posodobitev vsebin zdrave prehrane v kurikule poklicnih in srednjih šol živilske in gostinske stroke. Izvajanje programov kontinuiranega izobraževanja o zdravi prehrani za strokovne delavce ter praktični uporabi prehranskih standardov in normativov ter preglednice hranilnih vrednosti v zdravi pripravi hrane.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za šolstvo	Center za poklicno izobraževanje Inštitut RS za varovanje zdravja Srednje in višje šole za gostinstvo in turizem Srednje živilske šole

6.2.2.7.2 Uvajanje dodatnega izobraževanja o zdravi prehrani v dodiplomske pedagoške študijske programe

CILJI	NALOGE	NOSILCI NALOG	SODELUJOČA MINISTRSTVA
Pridobitev sodobnih znanj in konceptov na področju zdravju koristne prehrane in zdravega življenjskega sloga v času dodiplomskega pedagoškega študija	Promocija vsebin s strani ministrstev in priporočilo vodstvom fakultet za uvedbo oziroma posodobitev izobraževanja pedagoških delavcev na področju zdravju koristne prehrane in zdravega življenjskega sloga. Izdelava in uvedba vsebin zdrave prehrane in zdravega življenjskega sloga v kurikulume pedagoškega dodiplomskega študija.	Fakultete	ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost ministrstvo, pristojno za zdravje

6.2.2.7.3 Oblikovanje univerzitetnega študijskega programa za poklic »prehranski svetovalec«

CILJI	NALOGE IN AKTIVNOSTI	NOSILCI NALOG	MINISTRSTVA
Oblikovanje univerzitetnega študijskega programa za področje prehranski svetovalec	Promocija in priporočilo vodstvom univerz/fakultet za uvedbo programa prehranskega svetovalca/dietetika v skladu z mednarodnimi (evropskimi) standardi poklica.	Univerze/ Fakultete	ministrstvo, pristojno za šolstvo, ministrstvo, pristojno za znanost in visoko šolstvo ministrstvo, pristojno za zdravje

6.2.2.7.4 Uvedba akreditacijskega sistema za izvajalce izobraževanj o zdravi prehrani izven formalnega šolskega sistema

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Zagotovitev ustrezne strokovne ravni izobraževanj o zdravju koristni prehrani izven formalnega šolskega sistema	Izvedba pilotnega projekta za postavitev sistema akreditacije izvajalcev izobraževanj o prehrani izven šolskega sistema. Uveljavitev sistema licenciranja prehranskih svetovalcev do vzpostavitve dodiplomskega študija Prehranski svetovalec/Dietetik.	ministrstvo, pristojno za zdravje	Inštitut RS za varovanje zdravja Univerze/ fakultete Strokovno združenje nutricio-nistov in dietetikov Strokovna društva s področja prehrane

6.3 Lokalna trajnostna preskrba z zdravju koristnimi živili/hrano v Republiki Sloveniji

6.3.1 Strateški cilji področja

Okrepiti lokalno trajnostno preskrbo z živili/hrano v Republiki Sloveniji:

– povečati porabo kakovostnih, lokalno trajnostno pridelanih in zdravju koristnih živilih/hrane,

– okrepiti skrb za okolje in pitno vodo,

– spodbuditi razvoj lokalnih ekonomij in podeželja,

– vzpostaviti dobro kmetijsko prakso,

– okrepiti možnosti samooskrbe v razmerah nestabilnosti na globalnih trgih z živili/hrano.

6.3.2 Strategije za krepitev zdravja z zdravju koristno hrano, pridelano lokalno na trajnostni način

Ključne priložnosti:

– večji delež kakovostnih, zdravju koristnih in lokalno specifičnih živil/hrane v prehrani prebivalstva,

– večanje ekonomske moči in večja možnost zaposlovanja na lokalni ravni,

– promocija podeželja in podeželskega turizma preko lokalno pridelane hrane na tradicionalen način,

– vzpostavitev novih tržnih priložnosti za lokalnega kmeta in večanje dodane vrednosti kmetijskih pridelkov in proizvodov,

– oživitev mestnih jeder s ponudbo lokalno pridelane hrane na mestnih tržnicah in zbližanje ter boljše povezovanje mestnih in podeželskih občin,

– zadovoljitev potrošnikov po njihovih vedno večjih zahtevah po lokalno pridelani hrani in posebnih kmetijskih proizvodih,

– prispevek k povečanju socialnega in človeškega kapitala na podeželju ter krepitvi in razvoju lokalnih gospodarstev katerega posledica je ohranitev poseljenosti slovenskega podeželja in nacionalnih dobrin,

– pozitivni prispevek k varovanju in ohranjanju okolja in kakovosti tal, zmanjšanju škodljivih učinkov pesticidov na okolje, prispevek k ohranjanju pestrosti ekosistemov in trajnostni rabi energentov, zaščita talnice.

6.3.2.1 Pospeševanje ponudbe in povpraševanja po kakovostni in zdravju koristni hrani, pridelani lokalno na trajnostni način

CILJI	AKTIVNOSTI	NOSILNA MINISTRSTVA
Vzpostavitev lokalnih prehranskih strategij Izboljšanje preskrbe prebivalstva s kakovostno in zdravju koristno lokalno trajnostno pridelano hrano/živili Povečanje povpraševanja po kakovostni in zdravju koristni lokalno trajnostni pridelani hrani/živilih. Doseganje čim večje stopnje samooskrbe glede naravnih danosti. Vzpostavitev novih tržnih priložnosti za domačega kmeta na področju lokalne trajnostne pridelave in prodaje zdravju koristne hrane Okrepitev skrbi za okolje in pitno vodo, biotsko raznovrstnost ter razvoj podeželja. Izboljšanje možnosti samooskrbe z živili/hrano v razmerah nestabilnosti na globalnih trgih	Medresorna in interdisciplinarna priprava akcijskega načrta za vzpostavitev lokalne trajnostne preskrbe z vključenimi elementi: – bilanca pridelave in porabe kmetijskih pridelkov v Republiki Sloveniji, – stopnja samooskrbe, – analiza naravnih in socialno ekonomskih razvojnih možnosti, – identifikacija nacionalnih in regionalnih udeležencev vezanih na lokalno oskrbo, – proizvodno in tržno cenovno politiko. Izvedba medresorskega pilotnega projekta, ki bo opredelil dejavnike in možnosti pospeševanja lokalnih trajnostnih oskrbnih verig, še posebej na področju preskrbe z zelenjavo in sadjem, z izdelavo predloga modela organizacije lokalnih trajnostnih oskrbnih verig za javne ustanove po principih zagotavljanja varne hrane/živil. Pospeševanje lokalne trajnostne preskrbe na nacionalni ravni preko vseh potrebnih aktivnosti.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano ministrstvo, pristojno za šolstvo ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo in znanost ministrstvo, pristojno za finance ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

7 EVALVACIJA PROGRAMOV IN INDIKATORJI ZDRAVJA

CILJI	NALOGE	NOSILNA MINISTRSTVA	NOSILCI NALOG
Opredelitev indikatorjev za spremljanje in evalvacijo prehranske politike Izboljšanje zbiranja in dopolnitev mednarodno primerljivih načrtov zbiranja podatkov Analiza stroškov in koristi (cost/benefit) strategij in akcijskih načrtov prehranske politike	Določitev mednarodnih in glede na problematiko v Republiki Sloveniji specifičnih kazalcev: – varnosti živil/hrane – zdravja v zvezi s prehranjevanjem – zagotavljanja trajnostne preskrbe s živili/hrano. Izboljšati organiziranje sektorskega in medsektorskega zbiranja podatkov za kazalce (indikatorje) izvajanja prehranske politike (Statistični sosvet za zdravje). Sistem zbiranja podatkov o porabi živil na člana gospodinjstva povezati z mednarodnim »Dafne sistemom« in »EFCONSUM« sistemom. Povezati podatke o razpoložljivosti in porabi živil v Republiki Sloveniji. Uvajanje analiz stroškov in koristi (cost/benefit) pri izvedbi posameznih strategij in akcijskih načrtov. Izboljšanje hitre in učinkovite izmenjave podatkov med nosilci živilske dejavnosti, organi nadzora in javnostjo. Organizirati zbiranje podatkov za ugotavljanje in spremljanje kazalcev zdravja v zvezi z redno gibalno/športno dejavnostjo za zdravje. Posodabljanje in vzdrževanje informacijskega sistema za temeljna področja gibalne/športne dejavnosti za zdravje v Republiki Sloveniji.	ministrstvo, pristojno za zdravje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano	Institut RS za varovanje zdravja CINDI Slovenija Zavod za šport Inšpekcije Pridelava in proizvodnja ter promet z živili Izvajalci/ponudniki GŠD za zdravje

Št. 530-02/99-2/209
Ljubljana, dne 22. marca 2005.
EPA 1501-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med. l. r.

VLADA

1393. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji

Na podlagi 28. člena Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2004 in 2005 (Uradni list RS, št. 130/03) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji

1. člen

V Uredbi o izvajanju postopkov pri porabi sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 30/04, 48/04 in 87/04) se v 2. členu v prvem odstavku za drugo alineo 4. točke doda nova alinea, ki se glasi:

»– program v okviru tehnične pomoči, ki obsega finančni načrt posameznega sklopa sorodnih aktivnosti za celotno obdobje izvajanja EPD,«.

2. člen

V 3. členu se v prvem odstavku v 1. točki besedilo »Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj« nadomesti z besedilom »Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko«.

3. člen

V 4. členu se v prvem odstavku 5. točka spremeni tako, da se glasi:

»5. izdajo in posredovanje potrdila »Ugotovitev o izpolnjevanju vseh pogojev za izvajanje ukrepa« (v nadaljnjem besedilu: ugotovitev) in predloga izvedbene strukture ukrepa plačilnemu organu in posredniškemu telesu;«.

V 9. točki se besedilo »izdaje akcijskega načrta obveščanja javnosti o izvajanju EPD« nadomesti z besedilom »pripravo, izdajo in vodenje strategije ter celovitega akcijskega načrta informiranja in obveščanja javnosti o izvajanju EPD v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1159/2000 o ukrepih informiranja in obveščanja javnosti, ki jih izvajajo države članice v zvezi s pomočjo iz strukturnih skladov (UL L, št. 130/2000 z dne 30. maja 2000, s spremembami)«.

Za 16. točko, na koncu katere se ločilo pika nadomesti s podpičjem, se doda 17. točka, ki se glasi:

»17. obveščanje plačilnega organa in organa za finančni nadzor o spremembah sistema upravljanja in nadzora.«.

4. člen

V 5. členu se v drugem odstavku v 3. točki beseda »kontrole« nadomesti z besedo »nadzora«, za 11. točko, na koncu katere se ločilo pika nadomesti s podpičjem, pa se doda 12. točka, ki se glasi:

»12. posredovanje poročil notranjih revizijskih služb organu za finančni nadzor, kolikor se le-ta nanašajo na porabo sredstev strukturne politike.«.

5. člen

V 6. členu se v prvem odstavku za 16. točko doda 17. točka, ki se glasi:

»17. posredovanje poročil notranjih revizijskih služb organu za finančni nadzor, kolikor se le-ta nanašajo na porabo sredstev strukturne politike.«.

6. člen

V 7. členu se v prvem odstavku za 13. točko, na koncu katere se ločilo pika nadomesti s podpičjem, doda 14. točka, ki se glasi:

»14. posredovanje poročil notranjih revizijskih služb organu za finančni nadzor, kolikor se le-ta nanašajo na porabo sredstev strukturne politike.«.

7. člen

V 8. členu se v prvem odstavku za 11. točko, na koncu katere se ločilo pika nadomesti s podpičjem, doda 12. točka, ki se glasi:

»12. posredovanje poročil notranjih revizijskih služb organu za finančni nadzor, kolikor se le-ta nanašajo na porabo sredstev strukturne politike.«.

8. člen

V 9. členu se v četrtem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. sporoča informacije o vseh pomembnih ugotovitvah glede sistema poslovodenja in notranjega nadzora vseh udeležencev v procesu izvajanja strukturnih skladov organu upravljanja, plačilnemu organu in revidiranim udeležencem,«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Vsako leto pripravi organ za finančni nadzor poročilo o izvajanju nalog iz 1. točke četrtega odstavka tega člena in ga najkasneje do 30. junija posreduje Evropski komisiji. Kopijo dokumenta posreduje v vednost organu upravljanja in plačilnemu organu.«.

9. člen

V 10. členu se v drugem odstavku besedilo »potrdilo o izpolnjevanju vseh pogojev za izvajanje ukrepa, ki ga posreduje plačilnemu organu in posredniškemu telesu« nadomesti z besedilom »ugotovitev o izpolnjevanju vseh pogojev za začetek izvajanja ukrepa, ki ga posreduje plačilnemu organu, posredniškemu telesu ter organu za nadzor proračuna«.

10. člen

V 13. členu se v osmem odstavku besedilo, ki se glasi: »Končni upravičenec potrdi predlog liste izbranih projektov s finančnimi podatki o posamičnih projektih in z njim seznani Programski svet za Usmerjevalni oddelek Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada in Finančni instrument za usmerjanje ribištva. Na podlagi potrjene liste izbranih projektov končni upravičenec izda prejemniku sredstev odločbo in z njim sklene pogodbo. V skladu s to pogodbo, projektno dokumentacijo, to uredbo in ostalimi pravnimi akti končni prejemnik izvede projekt.« spremeni tako, da se glasi: »Končni upravičenec potrdi predlog liste izbranih projektov s finančnimi podatki o posamičnih projektih in z njim pred izdajo odločbe seznani Programski svet za Usmerjevalni oddelek Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada in Finančni instrument za usmerjanje ribištva. Na podlagi potrjene liste izbranih projektov končni upravičenec izda prejemniku sredstev odločbo in z njim sklene pogodbo. V skladu s to pogodbo, projektno dokumentacijo, to uredbo in ostalimi pravnimi akti končni prejemnik izvede projekt. Pri izvajanju ukrepa 3.4. končni prejemnik izvede projekt v skladu z upravno odločbo o izbiri projekta z odobreno višino sredstev sofinanciranja, celotno dokumentacijo projekta, to uredbo in ostalimi pravnimi akti.«.

11. člen

V 16. členu se prvi odstavek črta.

Dosedanji drugi odstavek postane prvi odstavek.

Besedilo dosedanjega tretjega odstavka, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Končni upravičenec v skladu z navodili organa upravljanja pripravi predlog programa tehnične pomoči za celotno obdobje izvajanja EPD in ga posreduje organu upravljanja v potrditev. Organ upravljanja oceni in uskladi program tehnične pomoči s končnim upravičencem. Na osnovi usklajenega programa tehnične pomoči organ upravljanja izda

sklep o potrditvi programa tehnične pomoči. Sklep o potrditvi programa tehnične pomoči skupaj s programom tehnične pomoči predstavlja sporazum o sofinanciranju. Sporazum o sofinanciranju predstavlja projekt, ki se evidentira v ISARR-SP. Organ upravljanja o potrditvi programa tehnične pomoči obvesti plačilni organ.«.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Na podlagi sporazuma o sofinanciranju končni upravičenec letno pripravi vsebinski in finančni načrt izvajanja sklopa sorodnih aktivnosti (v nadaljnjem besedilu: letna priloga k programu tehnične pomoči) v obdobju za upravičenost izdatkov. Končni upravičenec posreduje letno prilogo k programu tehnične pomoči v potrditev organu upravljanja. Organ upravljanja oceni in uskladi letno prilogo k programu tehnične pomoči s končnim upravičencem. Na osnovi usklajene letne priloge k programu tehnične pomoči organ upravljanja izda sklep o potrditvi letne priloge k programu tehnične pomoči. Sklep o potrditvi letne priloge k programu tehnične pomoči skupaj z letno prilogo k programu tehnične pomoči predstavlja prilogo k sporazumu o sofinanciranju. Organ upravljanja o potrditvi letne priloge k programu tehnične pomoči obvesti plačilni organ.«.

Dosedanji peti odstavek se črta.

Dosedanji šesti odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Končni upravičenec na podlagi sklepa o potrditvi programa tehnične pomoči pripravi predlog za odprtje projekta EPD in ga posreduje Ministrstvu za finance v soglasje in hkrati obvesti organ upravljanja z namenom odobritve izvrševanja projekta. Končni upravičenec na podlagi sklepa o potrditvi letne priloge k programu tehnične pomoči pripravi predlog za spremembo projekta EPD in ga posreduje Ministrstvu za finance v soglasje in hkrati obvesti organ upravljanja z namenom odobritve izvrševanja projekta EPD.«.

Dosedanji sedmi odstavek, ki postane peti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Končni upravičenec na podlagi izdanega sklepa o potrditvi letne priloge k programu tehnične pomoči izvede aktivnosti v okviru EPD projekta v skladu z zakonodajo, ki ureja javna naročila, določili te uredbe in navodili organa upravljanja.«.

12. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00712-15/2005/6
Ljubljana, dne 7. aprila 2005.
EVA 2005-1611-0108

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l. r.
Predsednik

1394. Uredba o izvajanju Uredbe Sveta (ES) o zahtevi, da pristojni organi držav članic sistematično žigosajo potne listine državljanov tretjih držav pri njihovem prehodu zunanjih meja držav članic, ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in Skupnega priročnika v ta namen

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o izvajanju Uredbe Sveta (ES) o zahtevi, da pristojni organi držav članic sistematično žigosajo potne listine državljanov tretjih držav pri njihovem prehodu zunanjih meja držav članic, ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in Skupnega priročnika v ta namen

1. člen

(vsebina)

S to uredbo se določa organ pristojen za izvrševanje Uredbe Sveta (ES) št. 2133/2004 z dne 13. decembra 2004 o zahtevi, da pristojni organi držav članic sistematično žigosajo potne listine državljanov tretjih držav pri njihovem prehodu zunanjih meja držav članic, ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in Skupnega priročnika v ta namen (v nadaljnjem besedilu: Uredba Sveta št. 2133/2004) v Republiki Sloveniji.

2. člen

(pristojni organ)

Pristojni organ za izvrševanje Uredbe Sveta št. 2133/2004 na celotnem ozemlju Republike Slovenije je Policija.

3. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati drugi stavek tretjega odstavka 22. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 45/04).

4. člen

(uveljavitev)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00717-12/2005/6
Ljubljana, dne 7. aprila 2005.
EVA 2005-1711-0001

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l. r.
Predsednik

MINISTRSTVA

1395. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih

Na podlagi 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99, 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

P R A V I L N I K
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih

1. člen

V Pravilniku o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99) se prvi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»Ta pravilnik v skladu z Direktivo Sveta 89/654 EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje na delovnem mestu (UL L št. 393, z dne 30. 12. 1989, str. 1) določa zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev, ki jih mora delodajalec upoštevati pri načrtovanju, opremljanju in vzdrževanju delovnih mest.«

2. člen

V 25. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Za izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka mora delodajalec upoštevati določila slovenskih standardov za toplotno udobje.«

3. člen

V 31. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Za izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka mora delodajalec upoštevati določila slovenskih standardov za razsvetljavo na delovnih mestih.«

4. člen

V drugem stavku prvega odstavka 37. člena se za besedama »morajo biti« doda besedilo »trdne in pritrjene,«.

V prvem stavku tretjega odstavka se za besedo »Tla« doda vejica in besedilo »stene, stropi in strehe«.

5. člen

V prvem odstavku 40. člena se za besedilom »deli sten, ki so« doda besedilo »v delovnih prostorih ali«.

6. člen

V prvem in drugem stavku prvega odstavka 41. člena se za besedo »površine« doda beseda »tal,«.

7. člen

V četrtem odstavku 52. člena se za besedo »neravnine« doda beseda »na«.

8. člen

V tretjem odstavku 60. člena se številka »800« nadomesti s številko »80°«.

9. člen

V tretjem odstavku 66. člena se za besedami »vendar ne več kot« doda beseda »za«.

10. člen

V tretjem odstavku 69. člena se na koncu besedila doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Tudi v takšnih prostorih mora delodajalec zagotoviti ukrepe, ki varujejo nekadilce pred tobačnim dimom.«

11. člen

Na koncu drugega odstavka 89. člena se za besedo »nosili« pika nadomesti z vejico in za njo doda besedilo »ki morajo biti delavcem lahko dostopna.«.

12. člen

V drugem odstavku 93. člena se členi »45., 46., 47. in 48.« nadomestijo s členi »52., 54., 55., 61., 62. in 63.«.

V četrtem odstavku se v črki a) za besedo »vplivi« doda besedilo »in če je potrebno tudi pred padajočimi predmeti«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Zahteve iz 53., 56., 57., 58., 59. in 60. člena tega pravilnika veljajo tudi za delovna mesta na prostem.«

13. člen

V drugem odstavku 94. člena se v črki a) za besedama »vremenskimi vplivi« doda besedilo »in če je potrebno tudi pred padajočimi predmeti«.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-16/2005
Ljubljana, dne 24. februarja 2005.
EVA 2005-2611-0063

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister
za delo, družino
in socialne zadeve

1396. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu

Na podlagi 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99, 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu

1. člen

V Pravilniku o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Uradni list RS, št. 89/99), se prvi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»Ta pravilnik v skladu z Direktivo Sveta 89/656/EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah za osebno varovalno opremo, ki jo delavci uporabljajo na delovnem mestu (UL L št. 393, z dne 30. 12. 1989, str. 18) določa splošne obveznosti delodajalca v zvezi z osebno varovalno opremo, ki jo delavci uporabljajo pri delu.«

2. člen

V prvem odstavku 11. člena se v črki c) beseda »izbrane« nadomesti z besedo »razpoložljive«.

3. člen

V Prilogi II: OKVIREN SEZNAM OSEBNE VAROVALNE OPREME se v točki VAROVANJE SLUHA za četrto alineo doda nova peta alinea, ki se glasi:

»– varovala ušes s sprejemnikom z LF (nizkofrekvenčno) indukcijsko zanko«.

V točki VAROVALA ZA NOGE se za trinajsto alineo dodajo nova štirinajsta, petnajsta in šestnajsta alinea, ki se glasijo:

»– odstranljivi ščitniki narta

– odstranljivi podplati (odporni na toploto, prebitje ali znoj)

– odstranljive dereze za hojo po ledu, snegu ali drsečem podu«.

V točki VAROVALA TRUPA IN TREBUHA se za peto alineo doda nova šesta alinea, ki se glasi:

»– varovalni telovniki, jopiči in predpasniki, ki varujejo pred kemikalijami«.

4. člen

V Prilogi III: OKVIREN SPISEK DEL, KI ZAHTEVAJO UPORABO OSEBNE VAROVALNE OPREME, se v drugi alinei točke 1. VAROVANJE GLAVE Varovalne čelade za besedo »stolpih,« doda besedilo »dvigalih, jeklenih hidravličnih zgradbah,«.

V točki 2. VAROVANJE NOG Varovalni čevlji brez neprebojnih podplatov se za dvanajsto alineo dodata novi trinajsta in štirinajsta alinea, ki se glasita:

»– obdelovanje in predelovanje kamna

– oblaganje peči v keramični industriji«.

V točki 4. VAROVANJE DIHAL Respiratorji in dihalni aparati se za sedmo alineo doda nova osma alinea, ki se glasi:

»– delo v hladilnicah, kjer je nevarnost, da hladilno sredstvo uhaja«.

V točki 6. VAROVANJE TELESA IN ROK Varovalna obleka se za četrto alineo doda nova peta alinea, ki se glasi:

»– delo z ali v bližini vročih materialov ter na mestih, na kateri se čutijo učinki toplote«.

V točki 6. VAROVANJE TELESA IN ROK Ogrevana oblačila se beseda »Ogrevana« nadomesti z besedo »Ognjevarna«.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-17/2005
Ljubljana, dne 21. marca 2005.
EVA 2005-2611-0064

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister
za delo, družino
in socialne zadeve

1397. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnostnih znakih

Na podlagi 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99, 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnostnih znakih

1. člen

V Pravilniku o varnostnih znakih (Uradni list RS, št. 89/99) se prvi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»Ta pravilnik v skladu z Direktivo Sveta 92/58/EGS z dne 24. junija 1992 o minimalnih zahtevah za zagotavljanje varnostnih in/ali zdravstvenih znakov pri delu (UL L št. 245, z dne 26. 8. 1992, str. 23) določa obliko, barvo in velikost varnostnih znakov ter obveznosti delodajalcev v zvezi z uporabo varnostnih znakov.«

V tretjem odstavku se za besedo »železniškega,« dodata besedi »notranjega vodnega,«.

2. člen

V 4. členu se za besedama »ki jih« doda beseda »prvič«.

3. člen

V točki 2.2.1. Priloge I SPLOŠNE ZAHTEVE ZA VARNOSTNE ZNAKE, se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»Svetlobni znaki, akustični signali in govorna komunikacija se morajo uporabljati, kadar se to zahteva, upoštevajoč možnost izmenjevanja in kombiniranja znakov, kot je to predvideno v 3. točki te priloge, za opozarjanje na nevarnost, za poziv oseb, da ukrepajo na točno določen način, in za evakuacijo oseb v sili.«

4. člen

V točki 11. Priloge I SPLOŠNE ZAHTEVE ZA VARNOSTNE ZNAKE se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»Če določeni delavci slabše slišijo signal ali vidijo znak, tudi zato ker nosijo osebno varovalno opremo, je treba ustrezno ukrepati, da se taki znaki dopolnijo ali zamenjajo.«

5. člen

V točki 3.5. Požarni znaki Priloge II SPLOŠNE ZAHTEVE ZA ZNAKE NA TABLAH se dodajo naslednji pomožni znaki:

Oznake za označitev smeri umika (pomožni znaki)

6. člen

V prvem odstavku 1. točke Priloge III ZAHTEVE ZA OZNAČEVANJE VSEBNIKOV IN INSTALACIJ se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»Vsebniki, ki se pri delu uporabljajo za nevarne snovi ali preparate, kot so opredeljeni v direktivah 67/548/EGS in 88/379/EGS, ter vsebniki za skladiščenje takšnih nevarnih snovi ali preparatov, skupaj s pripadajočimi vidnimi instalacijami, v katerih so shranjene ali se pretakajo nevarne snovi ali preparati, morajo biti označeni (piktogram ali simbol na barvni podlagi) v skladu z omenjenima direktivama.«

7. člen

V točki 1.1. Priloge VI ZAHTEVE ZA SVETLOBNE ZNAKE se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»Svetloba, ki jo oddaja znak, mora ustvariti takšen kontrast glede na svojo okolico, ki je v skladu s predvidenimi pogoji njegove uporabe, vendar brez nepotrebnega bleščanja ali slabe vidnosti kot posledice nezadostne svetlobe, ki jo oddaja znak.«

8. člen

V točki 2.5. Priloge IX ZAHTEVE ZA ROČNE SIGNALE se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»Upravljavec mora takoj prekiniti trenutni manever z namenom, da od signalista zahteva nova navodila, če oceni, da ukazov, ki jih je od njega dobil, ne more izvesti na varen način.«

9. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-18/2005
Ljubljana, dne 21. marca 2005.
EVA 2005-2611-0065

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister
za delo, družino
in socialne zadeve

1398. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

Na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99 in 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

1. člen

V pravilniku o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/01) se besedilo 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»1. člen

Ta pravilnik v skladu z Direktivo Sveta 98/24/EC z dne 7. aprila 1998 o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (UL L, št. 131 z dne 5. 5. 1998, str. 11), Direktivo Komisije 91/322/EEC z dne 29. maja 1991 o določitvi indikativnih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost pri izvajanju Direktive Sveta 80/11-07/EEC o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim, fizikalnim in biološkim dejavnikom pri delu (UL L, št. 177 z dne 5. 7. 1991, str. 22) in Direktivo Komisije 2000/39/EC z dne 8. junija 2000 o določitvi prvega seznama indikativnih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost pri izvajanju Direktive Sveta 98/24/EC o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (UL L, št. 142 z dne 16. 6. 2000, str. 47) določa minimalne zahteve za zagotavljanje varnosti in varovanja zdravja delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem, ki se nahajajo v delovnem okolju ali so rezultat katere koli dejavnosti, ki vključuje kemične snovi in zavezujoče mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost.«

2. člen

9. točka 3. člena se spremeni tako, da se glasi: »Kratkotrajna vrednost (KTV) pomeni koncentracijo nevarne kemične snovi v zraku na delovnem mestu znotraj območja vdihavanja, ki ji je delavec brez nevarnosti za zdravje lahko izpostavljen krajši čas. Izpostavljenost kratkotrajni vrednosti lahko traja največ 15 min. in se ne sme ponoviti več kot štirikrat v delovni izmeni, med dvema izpostavljenostima tej koncentraciji pa mora preteči najmanj 60 minut. Kratkotrajna vrednost se izraža v mg/m^3 ali v ml/m^3 (ppm), podana pa je kot mnogokratnik dovoljene prekoračitve mejne vrednosti.«

3. člen

V drugem odstavku 9. člena se doda nov prvi pododstavek, ki se glasi: »V primeru pojava dogodka iz prvega odstavka tega člena mora delodajalec takoj sprejeti ukrepe za ublažitev posledic tega dogodka in o tem obvestiti vse prizadete delavce.«

4. člen

V tretjem odstavku 12. člena se besedilo »in mu svetuje, kako naj postopa glede svojega zdravja.« nadomesti z besedilom »ter ga obvesti in mu svetuje o zanj primernem zdravstvenem nadzoru po koncu izpostavljenosti.«

5. člen

V 16. členu se besedilo »ter zavezujočih bioloških mejnih vrednosti iz priloge II« nadomesti z besedilom »ter zavezujočih bioloških mejnih vrednosti iz priloge II, razen bioloških mejnih vrednosti za svinec«.

6. člen

Priloga I »Seznam zavezujočih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost« se nadomesti z novo prilogo I »Seznam zavezujočih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost«, ki je sestavni del tega pravilnika.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-21/2005
Ljubljana, dne 21. marca 2005.
EVA 2005-2611-0068

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister
za delo, družino
in socialne zadeve

PRILOGA I

Seznam zavezujočih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost

Oznake v tabeli pomenijo:

CAS št.	karakteristična številka snovi po Chemical Abstracts Service
EC št.	EINECS, ELINCS številka snovi EINECS- European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances - je seznam snovi, ki so bile v prometu v EU do 18.09.1981 in je bil objavljen v uradnem listu EU št.OJ No C146A dne 15.06.1990; snovem je dodeljeno število EINECS tipa XXX - XXX - X, ki se začne z 200 - 001 – 8 ELINCS - European List of Notified Chemical Substances - je seznam na novo prijavljenih snovi po direktivi 67/548 in s dopolnjuje od leta 1981; snovem je dodeljeno število ELINCS tipa XXX - XXX - X, ki se začne s 400 - 010 – 9
R	Rakotvorno - lahko povzroči raka.
M	Mutageno – lahko povzroči dedne genetske okvare.
R_F	Teratogeno - lahko škoduje plodnosti
R_E	Teratogeno - lahko škoduje nerojenemu otroku
1-3	Številke 1, 2 in 3 pomenijo skupino rakotvornosti ali mutagenosti po EU razvrstitvi rakotvornih ali mutagenih snovi. Rakotvorne ali mutagene snovi se v EU razvršča v posamezne skupine, glede na izpolnjevanje kriterijev, določenih v EU direktivi 67/548/EEC.
MV	Mejna vrednost - pomeni povprečno koncentracijo nevarne kemične snovi v zraku na delovnem mestu, znotraj območja vdihavanja, ki na splošno ne škoduje zdravju delavca, če delavec dela pri koncentraciji nevarnih kemičnih snovi v zraku na delovnem mestu, ki je manjša ali enaka mejni vrednosti nevarne kemične snovi, 8 ur na dan / 40 ur na teden polno delovno dobo, pri normalnih mikroklimatskih razmerah in pri fizično lahkem delu. Mejna vrednost velja za 8 urno izpostavljenost in je podana pri temperaturi 20°C in tlaku $1{,}013 \cdot 10^5$ Pa. Podaja se kot količina nevarne kemične snovi v enoti volumna. Izražamo jo v mg/m^3 ali v ml/m^3 (ppm). Koncentracijo plinov ali par, podanih v mg/m^3 lahko preračunamo v ml/m^3 (ppm) in obratno z enačbama: $c(mg/m^3) = c(ppm) x \frac{M}{24{,}04}$ $c(ppm) = c(mg/m^3) x \frac{24{,}04}{M}$ c = koncentracija M = molekulska masa snovi Molski volumen znaša 24,04 l pri temperaturi 20°C in tlaku $1{,}013 \cdot 10^5$ Pa.

	Izjemo predstavljajo vlaknate snovi. Koncentracija vlaknatih snovi se izraža v številu vlaken na enoto volumna (vl/m^3). Vlakno mora zadostiti pogojem: l > 5µm, d < 3 µm, l:d > 3:1.
KTV	Kratkotrajna vrednost (KTV) pomeni koncentracijo nevarne kemične snovi v zraku na delovnem mestu znotraj območja vdihavanja, ki ji je delavec brez nevarnosti za zdravje lahko izpostavljen krajši čas. Izpostavljenost kratkotrajni vrednosti lahko traja največ 15 min in se ne sme ponoviti več kot štirikrat v delovni izmeni, med dvema izpostavljenostima tej koncentraciji pa mora preteči najmanj 60 minut. Kratkotrajna vrednost se izraža v mg/m^3 ali v ml/m^3 (ppm), podana pa je kot mnogokratnik dovoljene prekoračitve mejne vrednosti.
A	Alveolarna frakcija – del vdihnjene suspendirane snovi, ki doseže alveole.
I	Inhalabilna frakcija – del celotne suspendirane snovi, ki jo delavec vdihne.
I*	Inhalabilna frakcija lesnega prahu – če so prahovi trdih lesov pomešani z drugimi lesnimi prahovi, se mejna vrednost uporablja za vse lesne prahove v mešanici.
op.	opombe
K	Lastnost lažjega prehajanja snovi v organizem skozi kožo;
Y	Snovi, pri katerih ni nevarnosti za zarodek ob upoštevanju mejnih vrednosti in BAT vrednosti.
EU	European Union – mejna vednost določena na ravni Evropske unije
TDK	Tehnično dosegljiva koncentracija – je podana za rakotvorne snovi in pomeni koncentracijo snovi v zraku na delovnem mestu, ki je dosegljiva s stanjem tehnike.
BAT	Biološka mejna vrednost – določena je biološka mejna vrednost, ki pomeni opozorilno raven nevarne kemične snovi in njenih metabolitov v tkivih, telesnih tekočinah ali izdihanem zraku, ne glede na to, ali je nevarna kemična snov vnesena v organizem z vdihavanjem, zaužitjem ali skozi kožo.
EKA	Zveza med koncentracijo rakotvornih snovi v zraku na delovnem mestu in količino snovi in/ali njenih metabolitov v organizmu – podana za rakotvorne snovi (rakotvorne snovi).

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
1	Acetaldehid (Etanal)	75-07-0	200-836-8	3				91	50	1	
2	*o*-Acetilsalicilna kislina	50-78-2	200-064-1					5 (I)			
3	Aceton	67-64-1	200-662-2					1210	500		BAT, EU
4	Acetonitril (Cianometan)	75-05-8	200-835-2					70	40		EU
5	Akrilaldehid (Akrolein; Prop-2-enal)	107-02-8	203-453-4					0,25	0,1	1	K
6	Akrilamid (Prop-2-enamid) - trdi akrilamid - uporaba - ostalo	79-06-1	201-173-7	2	2	3		 0,06 0,03		4	K, TDK
7	Akrilonitril	107-13-1	203-466-5	2				7	3	4	K, TDK
8	Aldrin (ISO)	309-00-2	206-215-8	3				0,25 (I)		4	K
9	Alil alkohol	107-18-6	203-470-7					4,8	2	2,5	K, EU
10	Alilamin	107-11-9	203-463-9					5			K
11	Alil propil disulfid	2179-59-1	218-550-7					12	2		
12	1-Aminobutan (*n*-Butilamin)	109-73-9	203-699-2					15	5	4	K
13	2-Aminoetanol (Etanolamin)	141-43-5	205-483-3					5,1	2	1	K, Y
14	2-Aminonaftalen-1-sulfonska kislina	81-16-3	201-331-5					6 (I)		4	
15	2-Aminopropan (Izopropilamin)	75-31-0	200-860-9					12	5	4	
16	Amitrol (ISO) (1,2,4-Triazol-3-ilamin)	61-82-5	200-521-5	3				0,2 (I)			Y
17	Amoniak, brezvodni	7664-41-7	231-635-3					14	20	2,5	EU
18	Amonijev sulfamidat	7773-06-0	231-871-7					15 (I)			
19	Anhidrid ftalne kisline	85-44-9	201-607-5					1 (I)		1	
20	Anhidrid maleinske kisline	108-31-6	203-571-6					0,41	0,1	1	Y
21	Anhidrid ocetne kisline (Acetanhidrid)	108-24-7	203-564-8					21	5	1	
22	Anhidrid trimelitne kisline – dim (Benzen-1,2,4-trikarboksilne kisline 1,2,4-anhidrid)	552-30-7	209-008-0					0,04 (A)		1	
23	Anilin [62-53-3] in njegove soli	62-53-3	200-539-3	3				7,7	2	4	K, BAT
24	Antimon	7440-36-0	231-146-5					0,5 (I)		4	

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
25	Antimonove spojine (razen Antimonovega hidrida in Diantimonovega trioksida)							0,5 (I)			
26	Antimonov hidrid	7803-52-3						0,52	0,1	4	
27	Antu ISO (1-(1-Naftil)-2-tiosečnina)	86-88-4	201-706-3	3				0,3 (I)		4	
28	Arzenova kislina [7778-39-4] (As_2O_5) in njene soli	7778-39-4	231-901-9	1				0,1 (I)		4	TDK
29	Arzin	7784-42-1	232-066-3					0,2	0,05	4	BAT
30	Atrazin (ISO) (4-Etilamino-2-kloro-6-izopropilamino-1,3,5-triazin)	1912-24-9	217-617-8					2 (I)			
31	Azinfos-metil (ISO) (*O,O*-Dimetil S-(4-oksobenzotriazin-3-il)metilditiofosfat)	86-50-0	201-676-1					0,2 (I)		4	K
32	Baker [7440-50-8] in njegove spojine	7440-50-8	231-159-6					1 (I)		4	
33	Baker - dim	7440-50-8	231-159-6					0,1 (A)		4	
34	Barij [7778-39-4] (topne spojine, računano kot Ba)	7440-39-3						0,5 (I)			EU
35	Benzen	71-43-2	200-753-7	1				3,25	1	4	K, TDK, EKA, BAT, EU
36	Benzen-1,3-dikarbonitril	626-17-5	210-933-7					5 (I)			
37	Benzentiol	108-98-5	203-635-3					2			
38	Benzilbutil ftalat	85-68-7	201-622-7					3			
39	Benzoil klorid	98-88-4	202-710-8					2,8			
40	*p*-Benzokinon (Kinon)	106-51-4	203-405-2					0,45	0,1	1	
41	Benzo(a)piren (Benzo(d,e,f)krizen)	50-32-8	200-028-5	2	2	2	2			4	TDK
	- smolni ostanek pri koksanju; stisnjen v profil – priprava ravnanje; okolica koksarniških peči							0,005			
	- ostalo							0,002			

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
42	Berilij [7440-41-7] in njegove spojine z izjemo Aluminij-berilijevega silikata in tistih, ki so določene drugje v tej prilogi - brušenje - ostalo	7440-41-7	231-150-7	2				 0,005 (I) 0,002 (I)		4	TDK
43	Bifenil (Difenil)	92-52-4	202-163-5					1	0,16		K
44	Bifenil –kloriran (54% klora)	11097-69-1						0,7	0,05	4	K
45	Bifenil – kloriran (42% klora)	53469-21-9						1,1	0,1	4	K
46	Bifenil-3,3',4,4'-tetrailtetraamin [91-95-2] in njegove soli	91-95-2	202-110-6					0,03 (I)	0,003	4	K
47	Bis(2-etilheksil) ftalat (Di-(2-etilheksil) ftalat; DEHP)	117-81-7	204-211-0			2	2	10		4	Y
48	Bis(2-metoksietil) eter	111-96-6	203-924-4			2	2	28	5	4	K
49	Bis(tributilkositrov) oksid	56-35-9	200-268-0					0,05	0,0021	1	K, Y
50	Bitumen – pare in aerosoli pri toplotni obdelavi	8052-42-4	232-490-9						10		K
51	Bombaž - prah							1,5 (I)			Y
52	Borov tribromid	10294-33-4	233-657-9					10			
53	Borov trifluorid	7637-07-2	231-569-5					3	1	1	
54	Brom	7726-95-6	231-778-1					0,7	0,1		EU
55	Bromoklorometan	74-97-5	200-826-3					1100	200	4	
56	Bromotrifluorometan (R 13 B1)	75-63-8	200-887-6					6200	1000	4	Y
57	1,3-Butadien - obdelava po polimerizaciji - ostalo	106-99-0	203-450-8	1	2			 34 11	 15 5	4	TDK
58	Butan	106-97-8	203-448-7					2400	1000	4	
59	Butan-1,4-diol	110-63-4	203-786-5					200	50	4	
60	Butan-1-ol	71-36-3	200-751-6					310	100	1	Y
61	Butan-2-ol	78-92-2	201-158-5					300	100	4	
62	Butanon (Etil metil keton)	78-93-3	201-159-0					600	200	1,5	BAT, EU
63	Butan-1-tiol	109-79-5	203-705-3					1,9	0,5	1	Y

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
64	2-Butenal (1); (E)-2-Butenal (2) (Krotonaldehid (1);) ((E)-Krotonaldehid (2))	4170-30-3 123-73-9	224-030-0 204-647-1		3			1	0,34	4	K
65	*n*-Butil acetat	123-86-4	204-658-1					480	100	1	Y
66	*sek*-Butil acetat	105-46-4	203-300-1					480	100	1	Y
67	*terc*-Butil acetat	540-88-5	208-760-7					96	20	1	
68	*n*-Butil akrilat	141-32-2	205-480-7					11	2	5	EU
69	*sek*-Butilamin	13952-84-6	237-732-7					15	5	4	K
70	*terc*-Butilamin	75-64-9	200-888-1					15	5	4	K
71	2-Butilfenil metilkarbamat	3766-81-2	223-188-8					5			K
72	2-*sek*-Butilfenol	89-72-5	201-933-8					30			K
73	4-*terc*-Butilfenol	98-54-4	202-679-0					0,5	0,08	4	K, BAT
74	Butilkloroformiat (Butilni ester kloromravljične kisline)	592-34-7	209-750-5					5,6			
75	4-*terc*-Butiltoluen	98-51-1	202-675-9					60	10	1	
76	Butiraldehid (Butanal)	123-72-8	204-646-6					64	20	1	
77	2-Butoksietanol (Butil glikol)	111-76-2	203-905-0					98	20	2,5	K, EU
78	2-Butoksietil acetat (Butilglikol acetat)	112-07-2	203-933-3					133	20	2,5	K, EU
79	2-(2-Butoksietoksi)etanol (Butil dietilenglikol)	112-34-5	203-961-6					100		1	Y
80	Cezijev hidroksid	21351-79-1	244-344-1					2 (I)			
81	Cianamid (Karbamonitril)	420-04-2	206-992-3					2 (I)			EU
82	Cianid (računano kot CN)							5 (I)		4	K
83	Cianogenklorid	506-77-4	208-052-8					0,75			
84	Cikloheksan	110-82-7	203-806-2					700	200	4	BAT
85	Cikloheksanol	108-93-0	203-630-6					210	50	4	K
86	Cikloheksanon	108-94-1	203-631-1					40,8	10	2	K, EU
87	Cikloheksen	110-83-8	203-807-8					1000	300	4	
88	Cikloheksilamin	108-91-8	203-629-0					41	10	1	K
89	Ciklopentadien	542-92-7	208-835-4					210	75		

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
90	Ciklopentanon	120-92-3	204-435-9					690			
91	Cinkov oksid - dim	1314-13-2	215-222-5					5 (A)		4	
92	Cirkonij [7440-67-7] - prah, legure in v vodi netopne cirkonijeve spojine	7440-67-7	231-176-9					1 (I)			
93	2,4-D (ISO) in njegove soli ter estri ((2,4-Diklorofenoksi)ocetna kislina)	94-75-7	202-361-1					1 (I)		4	K, Y
94	DDT (Klofenotan (INN); Diklorodifeniltrikloroetan Dikofan; 1,1,1-Trikloro-2,2-bis(4-klorofenil)etan)	50-29-3	200-024-3	3				1 (I)		4	K
95	Dekaboran	17702-41-9	241-711-8					0,25	0,05	1	K
96	Demeton	8065-48-3						0,1	0,01	4	K
97	Demetonmetil	8022-00-2						4,8	0,5	4	K
98	Dialil ftalat	131-17-9	205-016-3					5			
99	4,4′-Diaminodifenilmetan	101-77-9	202-974-4	2	3			0,1		4	K, TDK
100	1,2-Diaminoetan (Etilendiamin)	107-15-3	203-468-6					25	10	4	K
101	Diantimonov trioksid - proizvodnja - ostalo	1309-64-4	215-175-0	3				 0,3 (I) 0,1 (I)		4	
102	Diarzenov pentaoksid	1303-28-2	215-116-9	1				0,1 (I)		4	TDK
103	Diarzenov trioksid (Arzenov (III) oksid)	1327-53-3	215-481-4	1				0,1 (I)		4	TDK, EKA
104	Diatomejska zemlja (kremenka), žgana in kremenčev dim	68855-54-9	272-489-0					0,3 (A)			Y
105	Diatomejska zemlja (kremenka), nežgana	61790-53-2						4 (I)			Y
106	Diazinon (ISO) (*O,O*-Dietil-*O*(2-izopropil-6-metilpirimidin-4-il) tiofosfat)	333-41-5	206-373-8					0,1 (I)		4	K, Y
107	Dibenzil ftalat	523-31-9	208-344-5					3			
108	Dibenzodioksin in –furan, kloriran							5.10^{-8} (50 pg)		4	TDK
109	Dibenzoil peroksid (Benzoil peroksid)	94-36-0	202-327-6					5 (I)		1	

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
110	Diboran	19287-45-7	242-940-6					0,1	0,1	1	
111	Dibromodifluorometan	75-61-6	200-885-5					870	100	4	
112	1,2-Dibromoetan (Etilendibromid)	106-93-4	203-444-5	2				0,8	0,1	4	K, TDK
113	Di-*n*-butilamin	111-92-2	203-921-8					29	5	1	K
114	2-Dibutilaminoetanol	102-81-8	203-057-1					14			K
115	Dibutilhidrogen fosfat	107-66-4	203-509-8					5			
116	2,6-Di-*terc*-butil-*p*-krezol	128-37-0	204-881-4					10 (I)			
117	Dibutilfenil fosfat	2528-36-1	219-772-7					3,5			K
118	Diciklohеksil ftalat	84-61-7	201-545-9					5			
119	Didušikov oksid	10024-97-2	233-032-0					180	100	4	
120	Dieldrin (ISO)	60-57-1	200-484-5	3				0,25 (I)		4	K
121	Dietanolamin	111-42-2	203-868-0					15 (I)			K
122	Dietilamin	109-89-7	203-716-3					30	10		EU
123	2-Dietilaminoetanol	100-37-8	202-845-2					24	5	1	K
124	*O,O*-Dietil-*O*-(1,6-dihidro-6-okso-1-fenilpiridazin-3-il)-tiofosfat	119-12-0	204-298-5					0,2			K
125	Dietil eter (Eter)	60-29-7	200-467-2					308	100	2	EU
126	Dietil ftalat	84-66-2	201-550-6					3			
127	Dietil sulfat	64-67-5	200-589-6	2	2			0,2	0,03	4	K, TDK
128	Difenilamin	122-39-4	204-539-4					5 (I)			K
129	Difenil eter - para	101-84-8	202-981-2					7,1	1		
130	Difenil eter / Bifenil - mešanica - para							7,1	1		
131	Difenilmetan-4,4′-diizocianat (4,4’-Metilendifenil diizocianat)	101-68-8	202-966-0					0,05		1	
132	Difenil oksid - kloriran	55720-99-5						0,5 (I)			K
133	Difosforjev pentasulfid (Fosforjev pentasulfid)	1314-80-3	215-242-4					1 (I)			EU
134	Diheptil ftalat (vse izomere)							5			
135	Dihidrogenselenid	7783-07-5	231-978-9					0,07	0,02	2,5	EU
136	1,2-Dihiroksi benzen (Pirokatehol)	120-80-9	204-427-5					20 (I)			K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
137	1,3-Dihidroksi benzen (Resorcin)	108-46-3	203-585-2					45	10		EU
138	1,4-Dihidroksi benzen (Hidrokinon)	123-31-9	204-617-8	3	3			2 (I)		1	
139	4,4'-Diizocianatodicikloheksil metan	5124-30-1	225-863-2					0,054			K
140	2,4-Diizocianatotoluen (4-Metil-*m*-fenilen diizocianat)	584-84-9	209-544-5	3				0,035	0,005	4	
141	2,6-Diizocianatotoluen (2-Metil-*m*-fenilen diizocianat)	91-08-7	202-039-0	3				0,035	0,005	4	
142	Diizodecil ftalat	26761-40-0	247-977-1					3			
143	Diizopropilamin	108-18-9	203-558-5					20			K
144	Diizopropil eter	108-20-3	203-560-6					2100	500		
145	1,2-Diklorobenzen (*o*-Diklorobenzen)	95-50-1	202-425-9					122	20	2,5	K, EU
146	1,3-Diklorobenzen	541-73-1	208-792-1					20	3	4	K
147	1,4-Diklorobenzen (*p*-Diklorobenzen)	106-46-7	203-400-5					122	20	2,5	EU
148	3,3′-Diklorobenzidin [91-94-1] in njegove soli	91-94-1	202-109-0	2				0,03 (I)	0,003	4	K, TDK
149	1,4-Diklorobut-2-en	764-41-0	212-121-8	2				0,05	0,01	4	K, TDK
150	2,2′-Diklorodietil eter	111-44-4	203-870-1					59	10	4	K
151	Diklorodifluorometan (R12)	75-71-8	200-893-9					5000	1000	4	Y
152	1,3-Dikloro-5,5-dimetil hidantoin	118-52-5	204-258-7					0,2 (I)			
153	1,1-Dikloroetan (Etiliden diklorid)	75-34-3	200-863-5					412	100		K, EU
154	1,2-Dikloroetan (Etilen klorid)	107-06-2	203-458-1	2				20	5	4	TDK
155	1,1-Dikloroeten (Dikoroetilen)	75-35-4	200-864-0					8	2	4	Y
156	1,2-Dikloroeten (*cis*- [156-59-2] in *trans*- [156-60-5]) (Dikloroetilen)	540-59-0	208-750-2					800	200	4	
157	Diklorofluorometan (R21)	75-43-4	200-869-8					43	10	4	
158	Diklorometan (Metilen klorid)	75-09-2	200-838-9	3				350	100	4	BAT
159	Diklorometilbenzen (mešanica izomer)	29797-40-8	249-854-8					30	5	4	K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
160	2,2′-Dikloro-4,4′-metilen dianilin [101-14-4] in njegove soli (4,4′-Metilen-bis-(2-kloroanilin) in njegove soli)	101-14-4	202-918-9	2				0,02		4	K, TDK
161	1,1-Dikloro-1-nitroetan	594-72-9	209-854-0					60	10		
162	Dikloropropen (vse izomere razen 1,3-Dikloro-1-propena)	26952-23-8	248-134-0					5			K
163	1,3-Dikloropropen (*cis*- in *trans*-)	542-75-6	208-826-5					0,5	0,11	4	K, TDK
164	2,2-Dikloropropionska kislina (Dalapon)	75-99-0	200-923-0					5,9	1		
165	α,α-Diklorotoluen (Benzalklorid)	98-87-3	202-709-2	3				0,1	0,015	4	
166	2,4-Diklorotoluen	95-73-8	202-445-8					30	5	4	K
167	Diklorvos (ISO) (2,2-Diklorovinil dimetil fosfat)	62-73-7	200-547-7					1	0,11	4	K, Y
168	Dikrotofos (ISO) ((*Z*)-2-Dimetilkarbamoil-1-metilvinil dimetil fosfat)	141-66-2	205-494-3					0,25			K
169	Dikvat dibromid	85-00-7	201-579-4					0,5 (I)			K
170	*N,N*-Dimetilacetamid	127-19-5	204-826-4				2	36	10	2	K, EU
171	Dimetilamin	124-40-3	204-697-4					3,8	2	2,5	EU
172	*N,N*-Dimetilanilin	121-69-7	204-493-5	3				25	5	4	K
173	3,3′-Dimetilbenzidin [119-93-7] in njegove soli (*o*-Tolidin in njegove soli)	119-93-7	204-358-0	2				0,03 (I)	0,003	4	K, TDK
174	2,2-Dimetilbutan	75-83-2	200-906-8					720	200	4	
175	2,3-Dimetilbutan	79-29-8	201-193-6					720	200	4	
176	1,3-Dimetilbutilacetat	108-84-9	203-621-7					300	50	1	
177	Dimetil eter	115-10-6	204-065-8					1920	1000		EU
178	*N,N*-Dimetilformamid	68-12-2	200-679-5				2	30	10	4	K, BAT
179	2,6-Dimetilheptan-4-on (Diizobutilketon)	108-83-8	203-620-1					290	50		

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
180	Dimetilnitrozamin (*N*-Nitrozodimetilamin) - vulkanizacija, dodelava, vključno s skladiščenjem tehničnih izdelkov iz gume; skladišča avtoplaščev zgrajena pred 1992 - proizvodnja poliakrilonitrila po suhem postopku z uporabo dimetilformaldehida - polnjenje posod in reaktorjev z amini - ostalo	62-75-9	200-549-8	2				 0,0025 0,0025 0,0025 0,001		4	TDK
181	Dimetilpropan (Neopentan)	463-82-1	207-343-7					3000	1000	4	
182	2,2-Dimetilpropanol	75-84-3	200-907-3					360			
183	1,1-Dimetilpropilacetat	625-16-1						270	50	2	EU
184	*N,N*-Dimetilsulfamoil klorid	13360-57-1	236-412-4	2				0,1		4	K, TDK
185	Dimetil sulfat - proizvodnja - uporaba	77-78-1	201-058-1	2	3			 0,1 0,2	 0,02 0,04	4	K, TDK
186	Dimetilsulfoksid	67-68-5	200-664-3					160			K
187	3,3′-Dimetoksi benzidin [119-90-4] in njegove soli (*o*-Dianizidin in njegove soli)	119-90-4	204-355-4	2				0,03 (I)	0,003	4	K, TDK
188	Dimetoksimetan	109-87-5	203-714-2					3200	1000		
189	Dinitolmid	148-01-6	205-706-4					5 (I)			
190	Dinitriloksalna kislina (Dician)	460-19-5	207-306-5					22	10	4	K
191	Dinitro-*o*-krezol (vse izomere razen 4,6-Dinitro-*o*-krezola)							0,2 (I)			K, BAT
192	2,6-Dinitrotoluen	606-20-2	210-106-0	2	3	3		0,05	0,007	4	K, TDK
193	3,4-Dinitrotoluen	610-39-9	210-222-1	2	3	3		1,5			K, TDK
194	Dinonil ftalat (vse izomere razen Diizononil ftalata)							5			
195	1,4-Dioksan	123-91-1	204-661-8	3				73	20	2	K
196	Dioksation (ISO) (1,4-Dioksan-2,3-diil-*O,O,O′,O′*-tetraetilbis(ditiofosfat))	78-34-2	201-107-7					0,2			K
197	Dioktil ftalat (vse izomere razen Di-*n*-oktil ftalata in Di-(2-etilheksil)-ftalata)							5			

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
198	Dipropil eter	111-43-3	203-869-6					1050			
199	Disul (2-(2,4-Diklorofenoksi)etil hidrogensulfat)	149-26-8	205-259-5					5 (I)			
200	Disulfiram	97-77-8	202-607-8					2 (I)		4	
201	Disulfoton (ISO) (*O,O*-Dietil *S*-(2-etiltioetil) ditiofosfat)	298-04-4	206-054-3					0,1			K
202	Ditantalov pentoksid	1314-61-0	215-238-2					5 (I)			
203	Diuron (ISO) (3-(3,4-Diklorofenil)-1,1-dimetilsečnina)	330-54-1	206-354-4	3				5 (I)			
204	Divinilbenzen (vse izomere)	1321-74-0	215-325-5					50			
205	Dižveplov dekafluorid	5714-22-7	227-204-4					0,26	0,025	1	
206	Dižveplov diklorid	10025-67-9	233-036-2					5,6	1	1	
207	DNOC (4,6-Dinitro-*o*-krezol)	534-52-1	208-601-1		3			0,2 (I)		4	K
208	Dušikova kislina	7697-37-2	231-714-2					5,2	2	1	
209	Dušikov dioksid	10102-44-0	233-272-6					9,5	5	1	
210	Dušikov monoksid	10102-43-9	233-271-0					30	25		EU
211	Endosulfan (ISO) (1,2,3,4,7,7-Heksaklorobiciklo[2.2.1]-2-hepten-5,6-bisoksimetilen sulfit)	115-29-7	204-079-4					0,1 (I)			K
212	Endrin (ISO) (1,2,3,4,10,10-Heksakloro-6,7-epoksi-1,4,4a,5,6,7,8,8a-oktahidro-1,4:5,8-dimetanonaftalen)	72-20-8	200-775-7					0,1 (I)		4	K, Y, BAT
213	Enfluran	13838-16-9	237-553-4					150	20	4	Y
214	2,3-Epoksi-1-propanol (Glicidol)	556-52-5	209-128-3	2	3	2		150	50	1	K
215	Etandiol (Glikol)	107-21-1	203-473-3					52	20	2	K, EU
216	Etanol (Etilalkohol)	64-17-5	200-578-6					1900	1000	4	Y
217	Etantiol (Etil merkaptan)	75-08-1	200-837-3					1,3	0,5	1	
218	Etil acetat	141-78-6	205-500-4					1400	400	1	Y

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
219	Etil akrilat	140-88-5	205-438-8					21	5	1	K
220	Etilamin	75-04-7	200-834-7					9,4	5		EU
221	Etilbenzen	100-41-4	202-849-4					442	100	2	K, BAT, EU
222	Etildimetilamin	598-56-1	209-940-8					20		1	
223	Etilenimin (Aziridin)	151-56-4	205-793-9	2	2			0,9	0,5	4	K, TDK
224	Etilen oksid (Oksiran)	75-21-8	200-849-9	2	2			2	1	4	K, TDK, EKA
225	Etil formiat	109-94-4	203-721-0					310	100	1	K, Y
226	2-Etilheksil akrilat	103-11-7	203-080-7					82	10	1	
227	2-Etilheksilkloroformiat	24468-13-1	246-278-9					7,9			
228	5-Etiliden-8,9,10-trinorborn-2-en	16219-75-3	240-347-7					25			
229	Etil kloroacetat	105-39-5	203-294-0					5	1	1	K
230	Etil kloroformiat	541-41-3	208-778-5					4,4			
231	Etil metakrilat	97-63-2	202-597-5					250			
232	*O*-Etil-*O*-(4-metiltiofenil)-*S*-propilditiofosfat	35400-43-2	252-545-0					1			
233	4-Etilmorfolin	100-74-3	202-885-0					23			K
234	*O*-Etil-*O*-(4-nitrofenil)feniltio fosfonat	2104-64-5	218-276-8					0,5 (I)		4	K
235	Etion (ISO) (*O,O,O′,O′*-Tetraetil-*S,S′*-metilenbis(ditiofosfat))	563-12-2	209-242-3					0,4			K
236	2-Etoksi etanol (Etil glikol)	110-80-5	203-804-1			2	2	19	5	4	K, BAT
237	2-Etoksietil acetat (Etil glikol acetat)	111-15-9	203-839-2			2	2	27	5	4	K, BAT
238	Fenamifos (ISO) (Etil-(4-metiltio-m-tolil)-N-izopropil fosforamidat)	22224-92-6	244-848-1					0,1 (I)			K
239	*m*-Fenilenbis(metilamin)	1477-55-0	216-032-5					0,1			
240	*o*-Fenilendiamin	95-54-5	202-430-6	3	3			0,1		4	K
241	*p*-Fenilendiamin	106-50-3	203-404-7					0,1 (I)		4	K
242	Fenilfosfin	638-21-1	211-325-4					0,05	0,01		
243	Fenilhidrazin	100-63-0	202-873-5	2	3			22	5		K
244	Fenilizocianat	103-71-9	203-137-6					0,05	0,01	1	

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
245	2-Fenilpropen	98-83-9	202-705-0					246	50	2	EU
246	Fenitrotion (ISO) (*O,O*-Dimetil-(4-nitro-*m*-tolil) tiofosfat)	122-14-5	204-524-2					1			
247	Fenklorfos (ISO) (*O,O*-Dimetil-*O*-(2,4,5-trikloro fenil) tiofosfat)	299-84-3	206-082-6					5 (I)			K
248	2-Fenoksietanol	122-99-6	204-589-7					110	20	1	K, Y
249	Fenol	108-95-2	203-632-7					7,8	2		K, BAT, EU
250	Fensulfotion (ISO) (*O,O*-Dietil-*O*-(4-(metilsulfinil)fenil) tiofosfat)	115-90-2	204-114-3					0,1			K
251	Fention (ISO) (*O,O*-Dimetil-*O*-(4-metiltio-m-tolil) tiofosfat)	55-38-9	200-231-9		3			0,2 (I)		4	K
252	Ferbam (ISO) (Železov tris(dimetilditiokarbamat))	14484-64-1	238-484-2					15 (I)			
253	Ferocen	102-54-5	203-039-3					5 (I)			
254	Fluor	7782-41-4	231-954-8					1,58	1	2	BAT, EU
255	Fluorid – anorg. (računano kot Fluor)							2,5 (I)			BAT, EU
256	Fluorid in Vodikov fluorid (skupna prisotnost)							2,5		1	
257	Fluroksen	406-90-6	206-977-1					10			
258	Fonofos (ISO) (*O*-Etilfenil etilditiofosfonat)	944-22-9	213-408-0					0,1			K
259	Forat (ISO) (*O,O*-Dietil *S*-(etiltio)metil ditiofosfat)	298-02-2	206-052-2					0,05			K
260	Formaldehid	50-00-0	200-001-8	3				0,62	0,5	1	K, Y
261	Formamid	75-12-7	200-842-0				2	18			K
262	Fosfin	7803-51-2	232-260-8					0,14	0,1	1	
263	Fosfor - rdeči	7723-14-0	231-768-7					0,1 (I)		1	
264	Fosforjeva kislina	7664-38-2	231-633-2					1		2	EU
265	Fosforjev oksiklorid (Fosforil klorid)	10025-87-3	233-046-7					1,3	0,2	4	
266	Fosforjev pentaklorid	10026-13-8	233-060-3					1 (I)			EU
267	Fosforjev pentaoksid	1314-56-3	215-236-1					1 (I)			EU

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
268	Fosforjev triklorid	7719-12-2	231-749-3					2,8	0,5	1	
269	Furfuril alkohol	98-00-0	202-626-1					41	10		K
270	2-Furilmetanal (Furfural)	98-01-1	202-627-7	3				20	5		K, BAT
271	Germanijev tetrahidrid	7782-65-2	231-961-6					0,6			
272	Glicerin trinitrat (Nitroglicerin)	55-63-0	200-240-8					0,47	0,05	4	K
273	Glikol dinitrat (Nitroglikol)	628-96-6	211-063-0					0,32	0,05	4	K
274	Glutaral (Glutaraldehid)	111-30-8	203-856-5					0,42	0,1	1	Y
275	Hafnij in njegove spojine	7440-58-6	231-166-4					0,5 (I)		4	
276	Halotan	151-67-7	205-796-5					41	5	4	BAT
277	Heksafluoroaceton	684-16-2	211-676-3					0,7			K
278	1,2,3,4,5,6-Heksakloro cikloheksan (tehnična mešanica iz α-HCH [319-84-6] in β-HCH [319-85-7])							0,5 (I)			K
279	Heksakloroetan	67-72-1	200-666-4					9,8	1		
280	Heksakloronaftalen (vse izomere)	1335-87-1	215-641-3					0,2 (I)			K
281	Heksametilendiamin	124-09-4	204-679-6					2,3 (I)			K
282	Heksametilen-1,6-diizocianat	822-06-0	212-485-8					0,035	0,005	1	
283	*n*-Heksan	110-54-3	203-777-6			3		180	50	4	Y, BAT
284	2-Heksanon (Metil *n*-butil keton)	591-78-6	209-731-1			3		21	5	4	K, BAT
285	Heptaklor (ISO) (1,4,5,6,7,8,8-Heptakloro-3a,4,7,7a-tetrahidro-4,7-metanoindan)	76-44-8	200-962-3	3				0,5 (I)		4	K
286	Heptan (vse izomere)	142-82-5	205-563-8					2085	500		EU
287	2-Heptanon	110-43-0	203-767-1					238	50	2	K, EU
288	3-Heptanon (Etil butil keton)	106-35-4	203-388-1					95	20		EU
289	4-Heptanon (Dipropil keton)	123-19-3	204-608-9					238			
290	Hidrazin	302-01-2	206-114-9	2				0,13	0,1	4	K, TDK, EKA

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
291	4-Hidroksi-4-metilpentan-2-on (Diaceton alkohol)	123-42-2	204-626-7					240	50		K
292	Hladilno mazalna sredstva (ki se mešajo z vodo in, ki se ne mešajo z vodo ter imajo plamenišče večje od 100°C)							10			
293	Inden	95-13-6	202-393-6					45			
294	Indij in njegove spojine	7440-74-6	231-180-0					0,1 (I)			
295	Itrij	7440-65-5	231-174-8					5 (I)		4	
296	Izobutan	75-28-5	200-857-2					2400	1000	4	
297	Izobutil acetat	110-19-0	203-745-1					480	100	1	Y
298	Izobutil amin	78-81-9	201-145-4					15	5	4	K
299	3-Izocianatometil-3,5,5-trimetilcikloheksilizocianat (Izoforon diizocianat)	4098-71-9	223-861-6					0,092	0,01	1	
300	Izofluran	26675-46-7	247-897-7					80			
301	Izooktan-1-ol	26952-21-6	248-133-5					270			K
302	Izopentan (Metilbutan)	78-78-4	201-142-8					3000	1000	4	
303	Izopentil acetat	123-92-2	204-662-3					270	50	2	EU
304	Izopropil acetat	108-21-4	203-561-1					420	100	1	Y
305	*N*-Izopropilanilin	768-52-5	212-196-7					10			K
306	4,4'-Izopropilidendifenol	80-05-7	201-245-8					5 (I)		1	Y
307	Izopropilkloroformiat	108-23-6	203-563-2					5			
308	Izopropil nitrat	1712-64-7	216-983-6					45			
309	2-Izopropoksietanol (Izopropil glikol)	109-59-1	203-685-6					22	5	4	K, Y
310	Izovaleraldehid	590-86-3	209-691-5					39	10	1	
311	Izpušni plini Diesel motorjev - rudniki brez premogovnikov in gradbišča - ostalo							 0,3 (A) 0,1 (A)		4	TDK
312	Jod	7553-56-2	231-442-4					1,1	0,1	1	K
313	Jodoform	75-47-8	200-874-5					3			

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
314	Kadmij [7440-43-9] in njegove spojine (v obliki prahov/aerosolov), - izdelava baterij, pridobivanje cinka, svinca in bakra po termičnem postopku, varjenje kovin, legiranih s kadmijem, - ostalo	7440-43-9	231-152-8	2				0,03 (I) 0,015 (I)		4	TDK, BAT
315	Kafra	76-22-2	200-945-0					13	2		
316	Kalcijev cianamid (Karbamonitril, Kalcijeva sol (1:1))	156-62-7	205-861-8					1 (I)		4	K
317	Kalcijev dihidroksid	1305-62-0	215-137-3					5 (I)			EU
318	Kalcijev oksid	1305-78-8	215-138-9					5 (I)		1	
319	Kalcijev sulfat	7778-18-9	231-900-3					6 (A)			
320	Kamfeklor	8001-35-2	232-283-3	3				0,5 (I)		4	K
321	ε-Kaprolaktam - prah in pare	105-60-2	203-313-2					10 (I)		4	EU
322	Kaptan (ISO) (1,2,3,6-Tetrahidro-*N*-(triklorometiltio)ftalimid)	133-06-2	205-087-0	3				5			
323	Karbaril (ISO) (1-Naftil metilkarbamat)	63-25-2	200-555-0	3				5 (I)			K, BAT
324	Karbofuran (ISO) (2,3-Dihidro-2,2-dimetilbenzofuran-7-il metilkarbamat)	1563-66-2	216-353-0					0,1 (I)			
325	Karbonil klorid (Fosgen)	75-44-5	200-870-3					0,08	0,02	5	EU
326	4,4′-Karbonimidoil bis (*N, N*-dimetilanilin) in njegove soli	492-80-8	207-762-5					0,08 (I)		4	
327	Keten	463-51-4	207-336-9					0,9	0,5	1	
328	Klor	7782-50-5	231-959-5					1,5	0,5	1	Y
329	Klordan (ISO) (1,2,4,5,6,7,8,8-Oktakloro-3a,4,7,7a-tetrahidro-4,7-metanoindan)	57-74-9	200-349-0	3				0,5 (I)		4	K
330	Kloroacetaldehid	107-20-0	203-472-8	3				3	1	1	K
331	Kloroacetil klorid	79-04-9	201-171-6					0,2			K
332	2-Kloroacetofenon	532-27-4	208-531-1					0,3			
333	Kloroaceton	78-95-5	201-161-1					3,8			K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
334	4-Kloroanilin	106-47-8	203-401-0	2				0,2	0,04	4	K, TDK
335	Klorobenzen	108-90-7	203-628-5					47	10	2	BAT, EU
336	2-Kloro-1,3-butadien (Kloropren)	126-99-8	204-818-0					18	5	4	K
337	1-Klorobutan	109-69-3	203-696-6					95,5	25	1	
338	1-Kloro-1,1-difluoroetan (R 142b)	75-68-3	200-891-8					4200	1000	4	
339	Klorodifluorometan (R 22)	75-45-6	200-871-9					3600	1000		EU
340	1-Kloro-2,3-epoksi propan (Epiklorohidrin)	106-89-8	203-439-8	2				12	3	4	K, TDK
341	Kloroetan (Etilklorid)	75-00-3	200-830-5	3				25	9	4	K
342	2-Kloroetanol (Etilen klorohidrin)	107-07-3	203-459-7					3,3	1	4	K, Y
343	((2-Klorofenil)metilen) malononitril)	2698-41-1	220-278-9					0,4			K
344	Klorofluorometan	593-70-4	209-803-2	2				1,4	0,5	4	TDK
345	Klorometan (Metil klorid)	74-87-3	200-817-4	3				100	50	4	
346	5-Kloro-2-metil-2,3-dihidro-izotiazol-3-on [26172-55-4] in 2-Metil-2,3-dihidro-izotiazol-3-on [2682-20-4] (3:1)							0,05			K
347	1-Kloronaftalen	90-13-1	201-967-3					0,2			
348	2-Kloronaftalen	91-58-7	202-079-9					0,2			
349	1-Kloro-4-nitro benzen	100-00-5	202-809-6					0,5	0,075	4	K
350	1-Kloro-1-nitropropan	600-25-9	209-990-0					100	20		
351	Kloroocetna kislina	79-11-8	201-178-4					4	1	1	K
352	3-Kloropropen (Alil klorid)	107-05-1	203-457-6					3	1	1	K
353	2-Kloropropionska kislina	598-78-7	209-952-3					0,44			K
354	α-Klorotoluen (Benzil klorid)	100-44-7	202-853-6	2				0,2		4	TDK
355	Klorotrifluorid	7790-91-2	232-230-4					0,38	0,1	1	
356	Klorotrifluorometan (R 13)	75-72-9	200-894-4					4300	1000	4	
357	Klorov dioksid	10049-04-4	233-162-8					0,28	0,1	1	
358	Klorovinilbenzen (*o, m, p*)	1331-28-8	215-557-7					285			K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
359	Klorpirifos (ISO) (*O,O*-Dietil-*O*-(3,5,6-trikloro-2-piridil) tiofosfat	2921-88-2	220-864-4					0,2			K
360	Kobalt [7440-84-4] (kot kovina, kobaltov oksid in kobaltov sulfid), -pridobivanje kobaltovega prahu, katalizatorjev, karbidnih trdin in magnetov (priprava prahu, stiskanje in mehanska obdelava nesintranih kosov) - ostalo	7440-84-4	231-158-0					 0,5 (I) 0,1 (I)		4	EKA
361	Kositer [7440-31-5] (anorganske spojine, računano kot Sn)	7440-31-5	231-141-8					2 (I)			EU
362	Kositer [7440-31-5] (organske spojine, računano kot Sn)	7440-31-5	231-141-8					0,1 (I)		4	K
363	Kremen	14808-60-7	238-878-4					0,15 (A)			Y
364	Kremenčevo steklo	60676-86-0	262-373-8					0,3 (A)			Y
365	Krezil glicidil eter	26447-14-3	247-711-4					70			
366	Krezol (*o, m, p*)	1319-77-3	215-293-2					22	5		EU
367	Kriofluoran (R 114)	76-14-2	200-937-7					7100	1000	4	
368	Kristobalit	14464-46-1	238-455-4					0,15 (A)			
369	Kromove (VI) spojine, vključno Svinčev kromat (v obliki prahov/aerosolov) z izjemo netopnih v vodi, kot je npr. Barijev kromat - ročno obločno varjenje - priprava topnih kromovih (VI) spojin - ostalo			2				 0,1 (I) 0,1 (I) 0,05 (I)		4	TDK, EKA, BAT
370	Krufomat (ISO) (*O*-(4-*terc*-Butil-2-klorofenil)-*O*-metil metilamidofosfat)	299-86-5	206-083-1					5 (I)			K
371	Ksilen (mešane izomere)	1330-20-7	215-535-7					221	50	2	K, BAT, EU
372	*m*-Ksilen	108-38-3	203-576-3					221	50	2	K, BAT, EU
373	*o*-Ksilen	95-47-6	202-422-2					221	50	2	K, BAT, EU
374	*p*-Ksilen	106-42-3	203-396-5					221	50	2	K, BAT, EU
375	Ksiliden (vse izomere)	1300-73-8	215-091-4					25	5		K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
376	Kumen	98-82-8	202-704-5					100	20	2,5	K, EU
377	Lindan (γ-1,2,3,4,5,6-Heksaklorocikloheksan)	58-89-9	200-401-2					0,5 (I)		4	K, BAT
378	Litijev hidrid	7580-67-8	231-484-3					0,025			EU
379	Malation (ISO) (*S*-(1,2-Bis(etoksikarbonil)etil) *O,O*-dimetil ditiofosfat)	121-75-5	204-497-7					15 (I)			
380	Mangan in njegove anorganske spojine, vključno s Trimanganovim tetraoksidom	7439-96-5 1317-35-7	231-105-1 215-266-5					0,5 (I)		4	Y
381	Mekinol (4-Metoksifenol)	150-76-5	205-769-8					5			
382	Mekrilat (Metil 2-cianoakrilat)	137-05-3	205-275-2					9,2	2		
383	Metanol (Metil alkohol)	67-56-1	200-659-6					260	200		BAT, EU
384	Metantiol (Metil merkaptan)	74-93-1	200-822-1					1	0,5	1	
385	Metil acetat	79-20-9	201-185-2					610	200	4	Y
386	Metil akrilat	96-33-3	202-500-6					18	5	1	K
387	Metilamin	74-89-5	200-820-0					13	10	1	
388	*N*-Metilanilin	100-61-8	202-870-9					2,2	0,5	4	K
389	2-Metilbutan-1-ol	137-32-6	205-289-9					360			
390	3-Metilbutan-1-ol	123-51-3	204-633-5					370	100	4	Y
391	2-Metil-2-butanol (*terc*-Pentanol)	75-85-4	200-908-9					360			
392	3-Metilbutan-2-ol	598-75-4	209-950-2					360			
393	3-Metilbutan-2-on (Metil izopropil keton)	563-80-4	209-264-3					705			
394	2-Metilbut-3-en-2-ol	115-18-4	204-068-4					2	0,6	2	
395	1-Metilbutil acetat	626-38-0	210-946-8					270	50	2	EU
396	2-Metilbutil acetat	624-41-9	210-843-8					270	50	1	Y
397	Metilcikloheksan	108-87-2	203-624-3					2000	500	4	
398	Metilcikloheksanol (vse izomere)	25639-42-3	247-152-6					235	50	4	
399	2-Metilcikloheksanon	583-60-8	209-513-6					230	50	4	K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
400	Metil-2-(((((4,6-dimetil-2-pirimidinil)amino)karbonil)-amino)sulfonil)benzoat	74222-97-2	277-780-6					5			
401	4,4′-Metilendi-*o*-toluidin	838-88-0	212-658-8	2				0,05		4	K, TDK
402	4-Metil-*m*-fenilendiamin (2,4-Toluendiamin)	95-80-7	202-453-1	2				0,1		4	K, TDK
403	Metil formiat	107-31-3	203-481-7					120	50	1	K, Y
404	5-Metil-2-heksanon	110-12-3	203-737-8					95	20		EU
405	5-Metil-3-heptanon	541-85-5	208-793-7					53	10	2	EU
406	Metil izocianat	624-83-9	210-866-3					0,024	0,01	1	K
407	Metil jodid (Jodometan)	74-88-4	200-819-5	3				2	0,3	4	K
408	Metil kloroacetat (Metilni ester kloroocetne kisline)	96-34-4	202-501-1					4,5	1	1	K
409	Metil metakrilat (Metil 2-metilprop-2-enoat; Metil 2-metilpropenoat)	80-62-6	201-297-1					210	50	1	Y
410	4-Metilmorfolin	109-02-4	203-640-0					20			K
411	2-Metilpentan	107-83-5	203-523-4					720	200	4	
412	3-Metilpentan	96-14-0	202-481-4					720	200	4	
413	2-Metil-2,4-pentandiol	107-41-5	203-489-0					49	10	1	
414	4-Metilpentan-2-ol (Metilamil alkohol)	108-11-2	203-551-7					110	25	4	K
415	4-Metilpentan-2-on (Metil izobutil keton)	108-10-1	203-550-1					83	20	2,5	BAT, EU
416	4-Metil-3-penten-2-on (Mezitil oksid)	141-79-7	205-502-5					100	25		K
417	*N*-Metil-2-pirolidon (pare)	872-50-4	212-828-1					80	19	4	K, Y
418	2-Metilpropan-1-ol (Izobutanol)	78-83-1	201-148-0					310	100	1	Y
419	2-Metil-2-propanol (*terc*-Butil alkohol)	75-65-0	200-889-7					62	20	4	
420	2-Metilpropil metakrilat	97-86-9	202-613-0					300			
421	*N*-Metil-2,4,6-*N*-tetranitro anilin (Tetril)	479-45-8	207-531-9					1,5 (I)			K
422	1-Metiltioetiliden aminometil karbamat	16752-77-5	240-815-0					2,5 (I)			K
423	Metil živo srebro	22967-92-6						0,01 (I)		4	K, BAT

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
424	2-Metoksianilin (*o*-Anisidin)	90-04-0	201-963-1	2	3			0,5	0,1	4	K, TDK
425	3-Metoksianilin (*m*-Anisidin)	536-90-3	208-651-4					0,5			K
426	4-Metoksianilin (*p*-Anisidin)	104-94-9	203-254-2					0,51	0,1	4	K
427	2-Metoksietanol (Metil glikol)	109-86-4	203-713-7			2	2	16	5	4	K
428	2-Metoksietil acetat (Metil glikol acetat)	110-49-6	203-772-9			2	2	25	5	4	K
429	Metoksifluran	76-38-0	200-956-0					14			
430	Metoksiklor (DMDT)	72-43-5	200-779-9					15 (I)		4	
431	2-Metoksi-1-metiletil acetat	108-65-6	203-603-9					275	50	2	K, EU
432	(2-Metoksimetiletoksi) propanol (mešanica izomer)	34590-94-8	252-104-2					308	50		K, EU
433	1-Metoksi-2-propanol (Propilen glikol monometil eter)	107-98-2	203-539-1					375	100	1,5	K, EU
434	2-Metoksipropanol	1589-47-5	216-455-5				2	75	20	4	K
435	2-Metoksipropil acetat	70657-70-4	274-724-2				2	110	20	4	K
436	6-Metoksi-*m*-toluidin	120-71-8	204-419-1					0,5		4	K, TDK
437	Metribuzin (ISO) (4-Amino-6-*terc*-butil-3-metiltio-1,2,4-triazin-5-on)	21087-64-9	244-209-7					5			
438	Mevinfos (ISO) (2-Metoksikarbonil-1-metil-vinil dimetil fosfat)	7786-34-7	232-095-1					0,093	0,01		K
439	Mezitilen (1,3,5-Trimetilbenzen)	108-67-8	203-604-4					100	20		EU
440	Moka - prah (v pekarnah)	68525-86-0	271-199-1					4 (I)			
441	Molibdenove spojine, topne (računano kot Mo)							5 (I)		4	
442	Monokrotofos (ISO) (Dimetil 1-metil-2-(metilkarbamoil)vinil fosfat)	6923-22-4	230-042-7	3				0,25 (I)			K
443	Morfolin	110-91-8	203-815-1					36	10	1	K
444	Mravljična kislina	64-18-6	200-579-1					9	5		EU
445	Naftalen	91-20-3	202-049-5					50	10		EU
446	1,5-Naftalen diizocianat	3173-72-6	221-641-4					0,087	0,01	1	
447	1-Naftilamin	134-32-7	205-138-7					1 (I)	0,17	4	K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
448	Naled (ISO) (1,2-Dibromo-2,2-dikloroetil dimetil fosfat)	300-76-5	206-098-3					3 (I)		4	K
449	Natrijev azid	26628-22-8	247-852-1					0,1		3	K, EU
450	Natrijevdietilditiokarbamat	148-18-5	205-710-6					2 (I)		4	
451	Natrijev 2,2-dikloropropionat	127-20-8	204-828-5					5,9	1		
452	Natrijev fluoroacetat	62-74-8	200-548-2					0,05 (I)		4	K
453	Natrijev hidroksid	1310-73-2	215-185-5					2 (I)		1	Y
454	Nikelj [7440-02-0] kot - kovina in Nikljev karbonat - Nikljev oksid, Nikljev sulfid in sulfidne rude	7440-02-0	231-111-4	3				 0,5 (I) 0,5 (I)		4	TDK, EKA, BAT
455	Nikljeve spojine (v obliki vdihnjenih kapljic)							0,05 (I)		4	TDK
456	Nikotin (ISO) ((*S*)-3-(1-Metil-2-pirolidinil)piridin)	54-11-5	200-193-3					0,5			EU
457	Niobij	7440-03-1	231-113-5					5 (I)			
458	Niobijeve spojine - netopne							5 (I)			
459	Niobijeve spojine - topne							0,5 (I)			
460	2,2',2"-Nitrilotrietanol	102-71-6	203-049-8					5 (I)			
461	*p*-Nitroanilin	100-01-6	202-810-1					6	1		K, Y
462	Nitrobenzen	98-95-3	202-716-0	3		3		5	1	4	BAT, EU
463	Nitroetan	79-24-3	201-188-9					310	100		
464	Nitrometan	75-52-5	200-876-6					250	100		K
465	2-Nitronaftalen	581-89-5	209-474-5	2				0,25	0,035	4	TDK
466	1-Nitropropan	108-03-2	203-544-9					92	25	1	K
467	2-Nitropropan	79-46-9	201-209-1	2				18	5	4	TDK
468	2-Nitrotoluen	88-72-2	201-853-3					0,5		4	K, TDK
469	3-Nitrotoluen	99-08-1	202-728-6					28	5	4	K
470	4-Nitrotoluen	99-99-0	202-808-0					28	5	4	K
471	5-Nitro-*o*-toluidin	99-55-8	202-765-8					0,5		4	K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
472	*N*-Nitrozodi-*n*-butilamin *N*-Nitrozodietanolamin *N*-Nitrozodietilamin *N*-Nitrozodimetilamin *N*-Nitrozodi-*i*-propilamin *N*-Nitrozodi-*n*-propilamin *N*-Nitrozoetilfenilamin *N*-Nitrozometiletilamin *N*-Nitrozometilfenilamin *N*-Nitrozomorfolin *N*-Nitrozopiperidin *N*-Nitrozopirolidin - vulkanizacija, dodelava, vključno s skladiščenjem tehničnih izdelkov iz gume; skladišča avtoplaščev zgrajena pred 1992 - proizvodnja poliakrilonitrila po suhem postopku z uporabo dimetilformaldehida - polnjenje posod in reaktorjev z amini - ostalo								0,0025 0,0025 0,0025 0,001			
473	Norfluran	811-97-2	212-377-0					4200	1000	4	Y
474	Ocetna kislina	64-19-7	200-580-7					25	10		EU
475	Ogljikov dioksid	124-38-9	204-696-9					9000	5000		EU
476	Ogljikov disulfid	75-15-0	200-843-6			3	3	30	10	4	K, BAT
477	Ogljikov monoksid	630-08-0	211-128-3				1	35	30	2	BAT
478	Ogljikovodiki-mešanica, brez aditivov (praviloma kot topila) z vsebnostjo:										
	Skupina 1 (brez aromatov ali z odstranjenimi aromati) Aromati < 1% *n*-Heksan < 5% Ciklo/Izoheksan < 25%							1000	200	4	
	Skupina 2 Aromati 1-25% Skupni Heksan < 1%							350	70	4	
	Skupina 3 Aromati > 25%							100	20	4	
	Skupina 4 *n*-Heksan ≥ 5%							200	50	4	
	Skupina 5 Aromati < 1% *n*-Heksan < 5% Ciklo/Izoheksan ≥ 25%							600	170	4	

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
479	Ogljikov tetrabromid	558-13-4	209-189-6					1,4			
480	Oksalna kislina	144-62-7	205-634-3					1 (I)			EU
481	2,2'-(Oksibis(metilen)) bisoksiran	2238-07-5	218-802-6					0,54	0,1	1	
482	2,2'-Oksidietanol	111-46-6	203-872-2					44	10	4	Y
483	Oktakloronaftalen	2234-13-1	218-778-7					0,1 (I)			K
484	Oktan (vse izomere)							2400	500	4	
485	Oktan-3-on	106-68-3	203-423-0					130			
486	2-Oktil-2*H*-izotiazol-3-on	26530-20-1	247-761-7					0,05 (I)		1	K, Y
487	Osmijev tetraoksid	20816-12-0	244-058-7					0,0021	0,0002	1	K
488	Ozon	10028-15-6	233-069-2					0,2	0,1	1	
489	Parakvat (ISO) (1,1′-Dimetil-4,4′-bipiridin)	4685-14-7	225-141-7					0,1 (I)		1	K
490	Parakvat diklorid (1,1-Dimetil-4,4'-bipiridinijev diklorid)	1910-42-5	217-615-7					0,1 (I)		1	K
491	Parakvat dimetilsulfat (1,1-Dimetil-4,4'-bipiridinijev dimetil sulfat)	2074-50-2	218-196-3					0,1 (I)			K
492	Paration (ISO) (*O,O*-Dietil-*O*-(4-nitrofenil) tiofosfat)	56-38-2	200-271-7					0,1 (I)			K, BAT
493	Paration-metil (ISO) (*O,O*-Dimetil-*O*-(4-nitrofenil) tiofosfat)	298-00-0	206-050-1					0,2			K
494	Pentaboran	19624-22-7	243-194-4					0,013	0,005	1	
495	Pentakarbonil železo	13463-40-6	236-670-8					0,81	0,1	4	
496	Pentakloroetan	76-01-7	200-925-1	3				42	5	4	
497	Pentakloronaftalen	1321-64-8	215-320-8					0,5 (I)		4	K
498	Pentan	109-66-0	203-692-4					3000	1000	4	
499	Pentan-1-ol	71-41-0	200-752-1					360			
500	Pentan-2-ol	6032-29-7	227-907-6					360			
501	Pentan-3-ol	584-02-1	209-526-7					360			
502	Pentan-2-on	107-87-9	203-528-1					710	200	4	
503	Pentan-3-on (Dietil keton)	96-22-0	202-490-3					700			

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
504	Pentilacetat	628-63-7	211-047-3					270	50	2	EU
505	3-Pentilacetat	620-11-1						270	50	2	EU
506	Perhidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin	121-82-4	204-500-1					1,5			
507	Pindon (ISO) (2-Pilovaloilindan-1,3-dion)	83-26-1	201-462-8					0,1 (I)			
508	Piperazin	110-85-0	203-808-3					0,1		3	EU
509	Piretrin	8003-34-7	232-319-8					5 (I)			EU
510	Piretrin I (2,2-Dimetil-3-[2-metilprop-1-enil)ciklopropankarboksilna kislina-O-(+)cis-4-(3-metil-2-(penta-2,4-dienil)ciklopent-2-en-1-on]ester)	121-21-1	204-455-8					5			K
511	Piretrin II (2,2-Dimetil-3-(3-metoksi-2-metil-3-oksoprop-1-enil)ciklopropankarboksilna kislina-O-(+)cis-[3-metil-1-okso-2-(2,4-pentadien-1-il)-2-ciklopenten-4-il] ester)	121-29-9	204-462-6					5			K
512	2-Piridilamin	504-29-0	207-988-4					2	0,5		
513	Piridin	110-86-1	203-809-9					15	5		EU
514	Piridin-2-tiol-1-oksid, Natrijeva sol	3811-73-2 15922-78-8	223-296-5 240-062-8					1		4	K, Y
515	Platina - kovina	7440-06-4	231-116-1					1 (I)			EU
516	Platinine spojine (računano kot Pt)							0,002 (I)			
517	Polietilen glikol (PEG) - srednja molska masa 200-400)							1000 (I)		4	Y
518	Polietilen glikol 600 (PEG 600)							1000 (I)		4	Y
519	Portlandski cement (prah)	68475-76-3	270-659-9					5 (I)			
520	Prah trdih lesov			1				5 (I*)		4	TDK, EU
521	Prah, ki vsebuje vlakna – anorganski (razen azbesta)							500.000 vl/m^3		4	
522	Propan	74-98-6	200-827-9					1800	1000	4	
523	Propan-1,2-diildinitrat	6423-43-4	229-180-0					0,34	0,05		K
524	Propan-2-ol (Izopropil alkohol; Izopropanol)	67-63-0	200-661-7					500	200	4	Y, BAT

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
525	Propil acetat	109-60-4	203-686-1					420	100	1	
526	Propilen oksid (1,2-Epoksipropan; Metil oksiran)	75-56-9	200-879-2	2	2			6	2,5	4	K, TDK
527	Propil nitrat	627-13-4	210-985-0					110	25		
528	2-(Propiloksi)etanol (*n*-Propil glikol)	2807-30-9	220-548-6					86	20	1	K, Y
529	2-(Propiloksi)etilacetat	20706-25-6						120	20	1	K, Y
530	Propin	74-99-7	200-828-4					1700	1000	4	
531	Prop-2-in-1-ol (Propargil alkohol)	107-19-7	203-471-2					4,7	2		K
532	Propionska kislina	79-09-4	201-176-3					31	10	2	EU
533	Propoksur (ISO) (2-Izopropoksifenil metilkarbamat)	114-26-1	204-043-8					2 (I)			
534	Rotenon	83-79-4	201-501-9					5 (I)			K
535	Selen [7782-49-2] in njegove spojine	7782-49-2	231-957-4					0,1 (I)			
536	Silicijeva kislina	7699-41-4	231-716-3					0,3 (A)			Y
537	Silikagel	7631-86-9	231-545-4					4 (I)			Y
538	Smukec – brez azbestnih vlaken	14807-96-6	238-877-9					2 (A)			Y
539	Srebro [7440-22-4] (topne spojine, računano kot Ag)	7440-22-4	231-131-3					0,01 (I)			EU
540	Stiren	100-42-5	202-851-5					86	20	4	Y, BAT
541	Strihnin	57-24-9	200-319-7					0,15 (I)		4	K
542	Sulfotep (ISO) (*O,O,O,O*-Tetraetil ditiopirofosfat)	3689-24-5	222-995-2					0,1			K, EU
543	Sulfuril difluorid	2699-79-8	220-281-5					21			
544	Svinec [7439-92-1] in njegove spojine (računano kot Pb) razen Svinčevega arzenata, Svinčevega kromata in alkilsvinčevih spojin	7439-92-1	231-100-4			3	1	0,1 (I)		4	BAT, EU
545	Svinčev kromat	7758-97-6	231-846-0	3		3	1			4	
546	Svinčev tetraetil (računano kot Pb)	78-00-2	201-075-4					0,05		4	K, BAT
547	Svinčev tetrametil (računano kot Pb)	75-74-1	200-897-0					0,05		4	K, BAT

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
548	2,4,5-T (ISO) (2,4,5-Triklorofenoksiocetna kislina)	93-76-5	202-273-3					10 (I)		4	K, Y
549	Talijeve spojine - topne							0,1 (I)		4	
550	Telur [13494-80-9] in njegove spojine	13494-80-9	236-813-4					0,1 (I)		4	
551	TEPP (ISO) (Tetraetil pirofosfat)	107-49-3	203-495-3					0,06	0,005	4	K
552	Terfenil (vse izomere)	26140-60-3	247-477-3					5 (I)			
553	Terpentinovo olje	8006-64-2	232-350-7					560	100	1	K
554	1,1,2,2-Tetrabromoetan (Acetilen tetrabromid)	79-27-6	201-191-5					14	1	4	
555	Tetraetil silikat	78-10-4	201-083-8					170	20	1	
556	Tetrahidrofuran	109-99-9	203-726-8					150	50	2	K, BAT, EU
557	3a,4,7,7a-Tetrahidro-4,7-metanoinden	77-73-6	201-052-9					2,7	0,5	1	
558	Tetrakloro-1,2-difluoroetan (R112)	76-12-0	200-935-6					1700	200	4	
559	1,1,1,2-Tetrakloro-2,2-difluoroetan (R 112a)	76-11-9	200-934-0					8500	1000	4	
560	1,1,2,2-Tetrakloroetan	79-34-5	201-197-8					7	1		K
561	Tetrakloroetilen (Perkloroetilen)	127-18-4	204-825-9	3				345	50	4	K, BAT
562	2,3,4,6-Tetraklorofenol	58-90-2	200-402-8					0,5 (I)			K
563	Tetraklorometan (Tetrakloroogljik)	56-23-5	200-262-8	3				64	10	4	K, BAT
564	Tetrakloronaftalen (vse izomere)	1335-88-2	215-642-9					2 (I)			K
565	*N,N,N′,N′*-Tetrametil-4,4′-metilendianilin	101-61-1	202-959-2					0,1 (I)		4	TDK
566	Tetrametil ortosilikat	681-84-5	211-656-4					1	0,16	1	
567	Tetrametilsukcinonitril	3333-52-6						2,8	0,5	4	K
568	Tetranatrijev pirofosfat	7722-88-5	231-767-1					5 (I)			
569	Tioglikolna kislina	68-11-1	200-677-4					4			K
570	Tiram (Bis(*N,N*-dimetiltiokarbamoil) disulfid)	137-26-8	205-286-2		3			5 (I)		4	
571	Toluen	108-88-3	203-625-9					190	50	4	K, Y, BAT
572	*m*-Toluidin (3-Aminotoluen)	108-44-1	203-583-1					9			K

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
573	*o*-Toluidin [95-53-4] in njegove soli	95-53-4	202-429-0	2				0,5		4	K, TDK
574	*p*-Toluidin (4-Aminotoluen)	106-49-0	203-403-1	3				1	0,2	4	K
575	Tributil fosfat	126-73-8	204-800-2					2,5			K, Y
576	Tributilkositrov benzoat (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	4342-36-3	224-399-8					0,05	0,0021	1	K, Y
577	Tri-n-butilkositrove spojine (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)							0,05		1	K, Y
578	Tributilkositrov fluorid (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	1983-10-4	217-847-9					0,05	0,0021	1	K, Y
579	Tributilkositrov klorid (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	1461-22-9	215-958-7					0,05	0,0021	1	K, Y
580	Tributilkositrov linoleat (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	24124-25-2	246-024-7					0,05	0,0021	1	K, Y
581	Tributilkositrov metakrilat (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	2155-70-6	218-452-4					0,05	0,0021	1	K, Y
582	Tributilkositrov naftenat (kot TBTO, velja za Bis(tributilkositrov) oksid)	85409-17-2	287-083-9					0,05	0,0021	1	K, Y
583	Tridimit	15468-32-3	239-487-1					0,15 (A)			
584	Trietilamin	121-44-8	204-469-4					8,4	2	1,5	K, EU
585	Trifenilamin	603-34-9	210-035-5					5 (I)			
586	Trifenil fosfat	115-86-6	204-112-2					3 (I)			
587	Trikarbonil(etaciklopenta-dienil) mangan	12079-65-1	235-142-4					0,1			K
588	Trikarbonil(metilciklopenta-dienil)mangan	12108-13-3	235-166-5					0,2			K
589	Triklorobenzen (vse izomere razen 1,2,4-Triklorobenzena)	12002-48-1	234-413-4					38	5	4	K
590	1,2,4-Triklorobenzen	120-82-1	204-428-0					15,1	2	2,5	K, EU
591	2,3,4-Triklorobut-1-en	2431-50-7	219-397-9	3				0,035	0,005	4	TDK
592	1,1,1-Trikloroetan (Metilkloroform)	71-55-6	200-756-3					555	100	2	BAT, EU
593	1,1,2-Trikloroetan	79-00-5	201-166-9					55	10	4	K
594	Trikloroetilen (Trikloroeten)	79-01-6	201-167-4	2	3			270	50	4	Y, BAT

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
595	Triklorofenol [25167-82-2] in njegove soli (vse izomere razen 2,4,5- in 2,4,6-Triklorofenola)	25167-82-2	246-694-0					0,5 (I)			
596	2,4,5-Triklorofenol	95-95-4	202-467-8					0,5 (I)			
597	Triklorofluorometan (R 11)	75-69-4	200-892-3					5700	1000	4	Y
598	Triklorometan (Kloroform)	67-66-3	200-663-8	3				10	2		K, EU
599	Triklorometansulfenil klorid	594-42-3	209-840-4					0,8			
600	Trikloronaftalen	1321-65-9	215-321-3					5 (I)			K
601	Trikloronitrometan (Kloropikrin)	76-06-2	200-930-9					0,68	0,1	1	
602	α,α,α-Triklorotoluen	98-07-7	202-634-5	2				0,1	0,012	4	TDK
603	1,1,2-Triklorotrifluoroetan (R 113)	76-13-1	200-936-1					3900	500	4	
604	Trikrezilfosfat (*ooo,oom,oop,omm,omp,opp*)	78-30-8	201-103-5					0,1			K
605	1,2,3-Trimetilbenzen	526-73-8	208-394-8					100	20		EU
606	1,2,4-Trimetilbenzen	95-63-6	202-436-9					100	20		EU
607	3,5,5-Trimetil-2-cikloheksen-1-on (Izoforon)	78-59-1	201-126-0	3				11	2	1	K, Y
608	Trimetil fosfit	121-45-9	204-471-5					2,6			
609	2,2,4-Trimetilheksametilen-1,6-diizocianat	16938-22-0	241-001-8					0,04			
610	2,4,4-Trimetilheksametilen-1,6-diizocianat	15646-96-5	239-714-4					0,04			
611	2,4,6-Trinitrofenol (Pikrinska kislina)	88-89-1	201-865-9					0,1 (I)			EU
612	2,4,6-Trinitrotoluen (vse izomere in tehnične mešanice) (TNT)	118-96-7	204-289-6					0,1	0,011	4	K
613	Umetna mineralna vlakna							500.000 vl/m^3			TDK
614	Uranove spojine		231-170-6					0,25 (I)		4	
615	Valeraldehid	110-62-3	203-784-4					175			
616	Vanadij	7440-62-2	231-171-1					0,5 (I)			
617	Vanadijev karbid	12070-10-9	235-122-5					0,5 (I)			
618	Vanadijev pentoksid	1314-62-1	215-239-8		3		3	0,05 (A)		4	
619	Varfarin	81-81-2	201-377-6				1	0,5 (I)		4	

Št.	Snov	CAS št.	EC št.	Razvrstitev				Mejne vrednosti			Op.
				R	M	R_F	R_E	mg/m^3	ml/m^3 (ppm)	KTV	
1	2	3	4	5				6	7	8	9
620	Vinil acetat	108-05-4	203-545-4					36	10	1	
621	Vinil klorid (Kloroetilen)	75-01-4	200-831-0	1				7,77	3		TDK, EKA, EU
622	1-Vinil-2-pirolidon	88-12-0	201-800-4	3				0,5	0,1	4	K
623	Viniltoluen (vse izomere)	25013-15-4	246-562-2					490	100	1	
624	Vodikov azid	7782-79-8	231-965-8					0,18	0,1	1	
625	Vodikov bromid	10035-10-6	233-113-0					6,7	2	1	EU
626	Vodikov cianid (Cianovodikova kislina)	74-90-8	200-821-6					11	10	4	K, BAT
627	Vodikov fluorid	7664-39-3	231-634-8					1,5	1,8	1,5	BAT, EU
628	Vodikov klorid, brezvodni (Klorovodik, brezvodni)	7647-01-0	231-595-7					8	5	2	EU
629	Vodikov peroksid	7722-84-1	231-765-0					1,4	1	1	
630	Vodikov sulfid	7783-06-4	231-977-3					14	10	1	
631	Volfram	7440-33-7	231-143-9					5 (I)			
632	Volframove spojine - netopne							5 (I)			
633	Volframove spojine - topne							1 (I)			
634	Živo srebro	7439-97-6	231-106-7					0,1		4	BAT
635	Živo srebrove spojine - anorganske							0,1 (I)		4	K, BAT
636	Živo srebrove spojine - organske							0,01 (I)		4	K, BAT
637	Žveplova kislina in Žveplov trioksid (merjeno kot Žveplova kislina)	7664-93-9 7446-11-9	231-639-5 231-197-3					0,1 (I)			Y
638	Žveplov dioksid	7446-09-5	231-195-2					1,3	0,5		Y
639	Žveplov heksafluorid	2551-62-4	219-854-2					6100	1000	4	

CAS SEZNAM

CAS št.	Ime snovi
50-00-0	Formaldehid
50-29-3	DDT
50-32-8	Benzo(a)piren
50-78-2	*o*-Acetilsalicilna kislina
54-11-5	Nikotin (ISO)
55-38-9	Fention (ISO)
55-63-0	Glicerin trinitrat
56-23-5	Tetraklorometan
56-35-9	Bis(tributilkositrov) oksid
56-38-2	Paration (ISO)
57-24-9	Strihnin
57-74-9	Klordan (ISO)
58-89-9	Lindan
58-90-2	2,3,4,6-Tetraklorofenol
60-29-7	Dietil eter
60-57-1	Dieldrin (ISO)
61-82-5	Amitrol (ISO)
62-53-3	Anilin
62-73-7	Diklorvos (ISO)
62-74-8	Natrijev fluoroacetat
62-75-9	Dimetilnitrozamin
63-25-2	Karbaril (ISO)
64-17-5	Etanol
64-18-6	Mravljična kislina
64-19-7	Ocetna kislina
64-67-5	Dietil sulfat
67-56-1	Metanol
67-63-0	Propan-2-ol
67-64-1	Aceton
67-66-3	Triklorometan
67-68-5	Dimetilsulfoksid
67-72-1	Heksakloroetan
68-11-1	Tioglikolna kislina
68-12-2	*N,N*-Dimetilformamid
71-36-3	Butan-1-ol
71-41-0	Pentan-1-ol
71-43-2	Benzen
71-55-6	1,1,1-Trikloroetan
72-20-8	Endrin (ISO)
72-43-5	Metoksiklor (DMDT)
74-87-3	Klorometan
74-88-4	Metil jodid
74-89-5	Metilamin
74-90-8	Vodikov cianid
74-93-1	Metantiol
74-97-5	Bromoklorometan

CAS št.	Ime snovi
74-98-6	Propan
74-99-7	Propin
75-00-3	Kloroetan
75-01-4	Vinil klorid
75-04-7	Etilamin
75-05-8	Acetonitril
75-07-0	Acetaldehid
75-08-1	Etantiol
75-09-2	Diklorometan
75-12-7	Formamid
75-15-0	Ogljikov disulfid
75-21-8	Etilen oksid
75-28-5	Izobutan
75-31-0	2-Aminopropan
75-34-3	1,1-Dikloroetan
75-35-4	1,1-Dikloroeten
75-43-4	Diklorofluorometan (R21)
75-44-5	Karbonil klorid
75-45-6	Klorodifluorometan (R 22)
75-47-8	Jodoform
75-52-5	Nitrometan
75-56-9	Propilen oksid
75-61-6	Dibromodifluorometan
75-63-8	Bromotrifluorometan (R 13 B1)
75-64-9	*terc*-Butilamin
75-65-0	2-Metil-2-propanol
75-68-3	1-Kloro-1,1-difluoroetan (R 142b)
75-69-4	Triklorofluorometan (R 11)
75-71-8	Diklorodifluorometan (R12)
75-72-9	Klorotrifluorometan (R 13)
75-74-1	Svinčev tetrametil
75-83-2	2,2-Dimetilbutan
75-84-3	2,2-Dimetilpropanol
75-85-4	2-Metil-2-butanol
75-99-0	2,2-Dikloropropionska kislina
76-01-7	Pentakloroetan
76-06-2	Trikloronitrometan
76-11-9	1,1,1,2-Tetrakloro-2,2-difluoroetan (R 112a)
76-12-0	Tetrakloro-1,2-difluoroetan (R112)
76-13-1	1,1,2-Triklorotrifluoroetan (R 113)
76-14-2	Kriofluoran (R 114)
76-22-2	Kafra
76-38-0	Metoksifluran
76-44-8	Heptaklor (ISO)
77-73-6	3a,4,7,7a-Tetrahidro-4,7-metanoinden
77-78-1	Dimetil sulfat
78-00-2	Svinčev tetraetil

CAS št.	Ime snovi
78-10-4	Tetraetilsilikat
78-30-8	Trikrezilfosfat
78-34-2	Dioksation (ISO)
78-59-1	3,5,5-Trimetil-2-cikloheksen-1-on
78-78-4	Izopentan
78-81-9	Izobutil amin
78-83-1	2-Metilpropan-1-ol
78-92-2	Butan-2-ol
78-93-3	Butanon
78-95-5	Kloroaceton
79-00-5	1,1,2-Trikloroetan
79-01-6	Trikloroetilen
79-04-9	Kloroacetil klorid
79-06-1	Akrilamid
79-09-4	Propionska kislina
79-11-8	Kloroocetna kislina
79-20-9	Metil acetat
79-24-3	Nitroetan
79-27-6	1,1,2,2-Tetrabromoetan
79-29-8	2,3-Dimetilbutan
79-34-5	1,1,2,2-Tetrakloroetan
79-46-9	2-Nitropropan
80-05-7	4,4'-Izopropilidendifenol
80-62-6	Metil metakrilat
81-16-3	2-aminonaftalen-1-sulfonska kislina
81-81-2	Varfarin
83-26-1	Pindon (ISO)
83-79-4	Rotenon
84-61-7	Dicikloheksil ftalat
84-66-2	Dietil ftalat
85-00-7	Dikvat dibromid
85-44-9	Anhidrid ftalne kisline
85-68-7	Benzilbutil ftalat
86-50-0	Azinfos-metil (ISO)
86-88-4	Antu ISO
88-12-0	1-Vinil-2-pirolidon
88-72-2	2-Nitrotoluen
88-89-1	2,4,6-Trinitrofenol
89-72-5	2-*sek*-Butilfenol
90-04-0	2-Metoksianilin
90-13-1	1-Kloronaftalen
91-08-7	2,6-Diizocianatotoluen
91-20-3	Naftalen
91-58-7	2-Kloronaftalen
91-94-1	3,3′-Diklorobenzidin
91-95-2	Bifenil-3,3',4,4'-tetrailtetraamin
92-52-4	Bifenil

CAS št.	Ime snovi
93-76-5	2,4,5-T (ISO)
94-36-0	Dibenzoil peroksid
94-75-7	2,4-D (ISO)
95-13-6	Inden
95-47-6	*o*-Ksilen
95-50-1	1,2-Diklorobenzen
95-53-4	*o*-Toluidin
95-54-5	*o*-Fenilendiamin
95-63-6	1,2,4-Trimetilbenzen
95-73-8	2,4-Diklorotoluen
95-80-7	4-Metil-*m*-fenilendiamin
95-95-4	2,4,5-Triklorofenol
96-14-0	3-Metilpentan
96-22-0	Pentan-3-on
96-33-3	Metil akrilat
96-34-4	Metil kloroacetat
97-63-2	Etil metakrilat
97-77-8	Disulfiram
97-86-9	2-Metilpropil metakrilat
98-00-0	Furfuril alkohol
98-01-1	2-Furilmetanal
98-07-7	α,α,α-Triklorotoluen
98-51-1	4-*terc*-Butiltoluen
98-54-4	4-*terc*-Butilfenol
98-82-8	Kumen
98-83-9	2-Fenilpropen
98-87-3	α,α-Diklorotoluen
98-88-4	Benzoil klorid
98-95-3	Nitrobenzen
99-08-1	3-Nitrotoluen
99-55-8	5-Nitro-*o*-toluidin
99-99-0	4-Nitrotoluen
100-00-5	1-Kloro-4-nitro benzen
100-01-6	*p*-Nitroanilin
100-37-8	2-Dietilaminoetanol
100-41-4	Etilbenzen
100-42-5	Stiren
100-44-7	α-Klorotoluen
100-61-8	*N*-Metilanilin
100-63-0	Fenilhidrazin
100-74-3	4-Etilmorfolin
101-14-4	2,2′-Dikloro-4,4′-metilen dianilin
101-61-1	*N,N,N′,N′*-Tetrametil-4,4′-metilendianilin
101-68-8	Difenilmetan-4,4′-diizocianat
101-77-9	4,4′-Diaminodifenilmetan
101-84-8	Difenil eter
102-54-5	Ferocen

CAS št.	Ime snovi
102-71-6	2,2',2"-Nitrilotrietanol
102-81-8	2-Dibutilaminoetanol
103-11-7	2-Etilheksil akrilat
103-71-9	Fenilizocianat
104-94-9	4-Metoksianilin
105-39-5	Etil kloroacetat
105-46-4	*sek*-Butil acetat
105-60-2	ε-Kaprolaktam
106-35-4	3-Heptanon
106-42-3	*p*-Ksilen
106-46-7	1,4-Diklorobenzen
106-47-8	4-Kloroanilin
106-49-0	*p*-Toluidin
106-50-3	*p*-Fenilendiamin
106-51-4	*p*-Benzokinon
106-68-3	Oktan-3-on
106-89-8	1-Kloro-2,3-epoksi propan
106-93-4	1,2-Dibromoetan
106-97-8	Butan
106-99-0	1,3-Butadien
107-02-8	Akrilaldehid
107-05-1	3-Kloropropen
107-06-2	1,2-Dikloroetan
107-07-3	2-Kloroetanol
107-11-9	Alilamin
107-13-1	Akrilonitril
107-15-3	1,2-Diaminoetan
107-18-6	Alil alkohol
107-19-7	Prop-2-in-1-ol
107-20-0	Kloroacetaldehid
107-21-1	Etandiol
107-31-3	Metil formiat
107-41-5	2-Metil-2,4-pentandiol
107-49-3	TEPP (ISO)
107-66-4	Dibutilhidrogen fosfat
107-83-5	2-Metilpentan
107-87-9	Pentan-2-on
107-98-2	1-Metoksi-2-propanol
108-03-2	1-Nitropropan
108-05-4	Vinil acetat
108-10-1	4-Metilpentan-2-on
108-11-2	4-Metilpentan-2-ol
108-18-9	Diizopropilamin
108-20-3	Diizopropil eter
108-21-4	Izopropil acetat
108-23-6	Izopropilkloroformiat
108-24-7	Anhidrid ocetne kisline

CAS št.	Ime snovi
108-31-6	Anhidrid maleinske kisline
108-38-3	*m*-Ksilen
108-44-1	*m*-Toluidin
108-46-3	1,3-Dihidroksi benzen
108-65-6	2-Metoksi-1-metiletil acetat
108-67-8	Meziliten
108-83-8	2,6-Dimetilheptan-4-on
108-84-9	1,3-Dimetilbutilacetat
108-87-2	Metilcikloheksan
108-88-3	Toluen
108-90-7	Klorobenzen
108-91-8	Cikloheksilamin
108-93-0	Cikloheksanol
108-94-1	Cikloheksanon
108-95-2	Fenol
108-98-5	Benzentiol
109-02-4	4-Metilmorfolin
109-59-1	2-Izopropoksietanol
109-60-4	Propil acetat
109-66-0	Pentan
109-69-3	1-Klorobutan
109-73-9	1-Aminobutan
109-79-5	Butan-1-tiol
109-86-4	2-Metoksietanol
109-87-5	Dimetoksimetan
109-89-7	Dietilamin
109-94-4	Etil formiat
109-99-9	Tetrahidrofuran
110-12-3	5-Metil-2-heksanon
110-19-0	Izobutil acetat
110-43-0	2-Heptanon
110-49-6	2-Metoksietil acetat
110-54-3	n-Heksan
110-62-3	Valeraldehid
110-63-4	Butan-1,4-diol
110-80-5	2-Etoksietanol
110-82-7	Cikloheksan
110-83-8	Cikloheksen
110-85-0	Piperazin
110-86-1	Piridin
110-91-8	Morfolin
111-15-9	2-Etoksietil acetat
111-30-8	Glutaral
111-42-2	Dietanolamin
111-43-3	Dipropil eter
111-44-4	2,2′-Diklorodietil eter
111-46-6	2,2'-Oksidietanol

CAS št.	Ime snovi
111-76-2	2-Butoksietanol
111-92-2	Di-*n*-butilamin
111-96-6	Bis(2-metoksietil) eter
112-07-2	2-Butoksietil acetat
112-34-5	2-(2-Butoksietoksi)etanol
114-26-1	Propoksur (ISO)
115-10-6	Dimetil eter
115-18-4	2-Metilbut-3-en-2-ol
115-29-7	Endosulfan (ISO)
115-86-6	Trifenil fosfat
115-90-2	Fensulfotion (ISO)
117-81-7	Bis(2-etilheksil) ftalat
118-52-5	1,3-Dikloro-5,5-dimetil hidantoin
118-96-7	2,4,6-Trinitrotoluen
119-12-0	*O,O*-Dietil-*O*-(1,6-dihidro-6-okso-1-fenilpiridazin-3-il)-tiofosfat
119-90-4	3,3′-Dimetoksi benzidin
119-93-7	3,3′-Dimetilbenzidin
120-71-8	6-Metoksi-*m*-toluidin
120-80-9	1,2-Dihiroksi benzen
120-82-1	1,2,4-Triklorobenzen
120-92-3	Ciklopentanon
121-21-1	Piretrin I
121-29-9	Piretrin II
121-44-8	Trietilamin
121-45-9	Trimetil fosfit
121-69-7	*N,N*-Dimetilanilin
121-75-5	Malation (ISO)
121-82-4	Perhidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin
122-14-5	Fenitrotion (ISO)
122-39-4	Difenilamin
122-99-6	2-Fenoksietanol
123-19-3	4-Heptanon
123-31-9	1,4-Dihidroksi benzen
123-42-2	4-Hidroksi-4-metilpentan-2-on
123-51-3	3-Metilbutan-1-ol
123-72-8	Butiraldehid
123-73-9	(E)-2-Butenal
123-86-4	*n*-Butil acetat
123-91-1	1,4-Dioksan
123-92-2	Izopentilacetat
123-92-2	Izopentil acetat
124-09-4	Heksametilendiamin
124-38-9	Ogljikov dioksid
124-40-3	Dimetilamin
126-73-8	Tributil fosfat
126-99-8	2-Kloro-1,3-butadien
127-18-4	Tetrakloroetilen

CAS št.	Ime snovi
127-19-5	*N,N*-Dimetilacetamid
127-20-8	Natrijev 2,2-dikloropropionat
128-37-0	2,6-Di-*terc*-butil-*p*-krezol
131-17-9	Dialil ftalat
133-06-2	Kaptan (ISO)
134-32-7	1-Naftilamin
137-05-3	Mekrilat
137-26-8	Tiram
137-32-6	2-Metilbutan-1-ol
140-88-5	Etil akrilat
141-32-2	*n*-Butil akrilat
141-43-5	2-Aminoetanol
141-66-2	Dikrotofos (ISO)
141-78-6	Etil acetat
141-79-7	4-Metil-3-penten-2-on
142-82-5	Heptan
144-62-7	Oksalna kislina
148-01-6	Dinitolmid
148-18-5	Natrijevdietilditiokarbamat
149-26-8	Disul
150-76-5	Mekinol
151-56-4	Etilenimin
151-67-7	Halotan
156-62-7	Kalcijev cianamid
298-00-0	Paration-metil (ISO)
298-02-2	Forat (ISO)
298-04-4	Disulfoton (ISO)
299-84-3	Fenklorfos (ISO)
299-86-5	Krufomat (ISO)
300-76-5	Naled (ISO)
302-01-2	Hidrazin
309-00-2	Aldrin (ISO)
330-54-1	Diuron (ISO)
333-41-5	Diazinon (ISO)
406-90-6	Fluroksen
420-04-2	Cianamid
460-19-5	Dinitriloksalna kislina
463-51-4	Keten
463-82-1	Dimetilpropan
479-45-8	*N*-Metil-2,4,6-*N*-tetranitroanilin
492-80-8	4,4′-Karbonimidoil bis (*N, N*-dimetilanilin)
504-29-0	2-Piridilamin
506-77-4	Cianogenklorid
523-31-9	Dibenzil ftalat
526-73-8	1,2,3-Trimetilbenzen
532-27-4	2-Kloroacetofenon
534-52-1	DNOC

CAS št.	Ime snovi
536-90-3	3-Metoksianilin
540-59-0	1,2-Dikloroeten
540-88-5	*terc*-Butil acetat
541-41-3	Etil kloroformiat
541-73-1	1,3-Diklorobenzen
541-85-5	5-Metil-3-heptanon
542-75-6	1,3-Dikloropropen
542-92-7	Ciklopentadien
552-30-7	Anhidrid trimelitne kisline
556-52-5	2,3-Epoksi-1-propanol
558-13-4	Ogljikov tetrabromid
563-12-2	Etion (ISO)
563-80-4	3-Metilbutan-2-on
581-89-5	2-Nitronaftalen
583-60-8	2-Metilcikloheksanon
584-02-1	Pentan-3-ol
584-84-9	2,4-Diizocianatotoluen
590-86-3	Izovaleraldehid
591-78-6	2-Heksanon
592-34-7	Bbutilkloroformiat
593-70-4	Klorofluorometan
594-42-3	Triklorometansulfenil klorid
594-72-9	1,1-Dikloro-1-nitroetan
598-56-1	Etildimetilamin
598-75-4	3-Metilbutan-2-ol
598-78-7	2-Kloropropionska kislina
600-25-9	1-Kloro-1-nitropropan
603-34-9	Trifenilamin
606-20-2	2,6-Dinitrotoluen
610-39-9	3,4-Dinitrotoluen
620-11-1	3-Pentilacetat
624-41-9	2-Metilbutil acetat
624-83-9	Metil izocianat
625-16-1	1,1-Dimetilpropilacetat
626-17-5	Benzen-1,3-dikarbonitril
626-38-0	1-Metilbutil acetat
627-13-4	Propil nitrat
628-63-7	Pentilacetat
628-96-6	Glikol dinitrat
630-08-0	Ogljikov monoksid
638-21-1	Fenilfosfin
681-84-5	Tetrametil ortosilikat
684-16-2	Heksafluoroaceton
764-41-0	1,4-Diklorobut-2-en
768-52-5	*N*-Izopropilanilin
811-97-2	Norfluran
822-06-0	Heksametilen-1,6-diizocianat

CAS št.	Ime snovi
838-88-0	4,4′-Metilendi-*o*-toluidin
872-50-4	*N*-Metil-2-pirolidon
944-22-9	Fonofos (ISO)
1300-73-8	Ksiliden
1303-28-2	Diarzenov pentaoksid
1305-62-0	Kalcijev dihidroksid
1305-78-8	Kalcijev oksid
1309-64-4	Diantimonov trioksid
1310-73-2	Natrijev hidroksid
1314-13-2	Cinkov oksid
1314-56-3	Fosforjev pentaoksid
1314-61-0	Ditantalov pentoksid
1314-62-1	Vanadijev pentoksid
1314-80-3	Difosforjev pentasulfid
1317-35-7	Trimanganov tetraoksid (glej Mangan in njegove anorganske spojine)
1319-77-3	Krezol (*o, m, p*)
1321-64-8	Pentakloronaftalen
1321-65-9	Trikloronaftalen
1321-74-0	Divinilbenzen
1327-53-3	Diarzenov trioksid
1330-20-7	Ksilen
1331-28-8	Klorovinilbenzen (*o, m, p*)
1335-87-1	Heksakloronaftalen
1335-88-2	Tetrakloronaftalen
1461-22-9	Tributilkositrov klorid
1477-55-0	*m*-Fenilenbis(metilamin)
1563-66-2	Karbofuran (ISO)
1589-47-5	2-Metoksipropanol
1712-64-7	Izopropil nitrat
1910-42-5	Parakvat diklorid
1912-24-9	Atrazin
1983-10-4	Tributilkositrov fluorid
2074-50-2	Parakvat dimetilsulfat
2104-64-5	*O*-etil-*O*-(4-nitrofenil)feniltiofosfonat
2155-70-6	Tributilkositrov metakrilat
2179-59-1	Alil propil disulfid
2234-13-1	Oktakloronaftalen
2238-07-5	2,2'-(Oksibis(metilen))bisoksiran
2431-50-7	2,3,4-Triklorobut-1-en
2528-36-1	Dibutilfenil fosfat
2551-62-4	Žveplov heksafluorid
2698-41-1	((2-Klorofenil)metilen)malononitril
2699-79-8	Sulfuril difluorid
2807-30-9	2-(Propiloksi)etanol
2921-88-2	Klorpirifos (ISO)
3173-72-6	1,5-Naftalen diizocianat
3333-52-6	Tetrametilsukcinonitril

CAS št.	Ime snovi
3689-24-5	Sulfotep (ISO)
3766-81-2	2- Butilfenil metilkarbamat
3811-73-2	Piridin-2-tiol-1-oksid, Natrijeva sol
4098-71-9	3-Izocianatometil-3,5,5-trimetilcikloheksilizocianat
4170-30-3	2-Butenal
4342-36-3	Tributilkositrov benzoat
4685-14-7	Parakvat (ISO)
5124-30-1	4,4'-Diizocianatodicikloheksilmetan
5714-22-7	Dižveplov dekafluorid
6032-29-7	Pentan-2-ol
6423-43-4	Propan-1,2-diildinitrat
6923-22-4	Monokrotofos (ISO)
7439-92-1	Svinec
7439-96-5	Mangan
7439-97-6	Živo srebro
7440-02-0	Nikelj
7440-03-1	Niobij
7440-06-4	Platina
7440-22-4	Srebro
7440-31-5	Kositer
7440-33-7	Volfram
7440-36-0	Antimon
7440-39-3	Barij
7440-41-7	Berilij
7440-43-9	Kadmij
7440-48-4	Kobalt
7440-50-8	Baker
7440-58-6	Hafnij
7440-62-2	Vanadij
7440-65-5	Itrij
7440-67-7	Cirkonijev prah
7440-74-6	Indij
7440-84-4	Kobalt
7446-09-5	Žveplov dioksid
7446-11-9	Žveplov trioksid
7553-56-2	Jod
7580-67-8	Litijev hidrid
7631-86-9	Silikagel
7637-07-2	Borov trifluorid
7647-01-0	Vodikov klorid
7664-38-2	Fosforjeva kislina
7664-39-3	Vodikov fluorid
7664-41-7	Amoniak, brezvodni
7664-93-9	Žveplova kislina
7697-37-2	Dušikova kislina
7699-41-4	Silicijeva kislina
7719-12-2	Fosforjev triklorid

CAS št.	Ime snovi
7722-84-1	Vodikov peroksid
7722-88-5	Tetranatrijev pirofosfat
7723-14-0	Fosfor -rdeči
7726-95-6	Brom
7758-97-6	Svinčev kromat
7773-06-0	Amonijev sulfamidat
7778-18-9	Kalcijev sulfat
7778-39-4	Arzenova kislina
7782-41-4	Fluor
7782-49-2	Selen
7782-50-5	Klor
7782-65-2	Germanijev tetrahidrid
7782-79-8	Vodikov azid
7782-79-8	Vodikov azid
7783-06-4	Vodikov sulfid
7783-07-5	Dihidrogenselenid
7784-42-1	Arzin
7786-34-7	Mevinfos (ISO)
7790-91-2	Klorotrifluorid
7803-51-2	Fosfin
7803-52-3	Antimonov hidrid
8001-35-2	Kamfeklor
8003-34-7	Piretrin
8006-64-2	Terpentinovo olje
8022-00-2	Demetonmetil
8052-42-4	Bitumen
8065-48-3	Demeton
10024-97-2	Didušikov oksid
10025-67-9	Dižveplov diklorid
10025-87-3	Fosforjev oksiklorid
10026-13-8	Fosforjev pentaklorid
10028-15-6	Ozon
10035-10-6	Vodikov bromid
10049-04-4	Klorov dioksid
10102-43-9	Dušikov monoksid
10102-44-0	Dušikov dioksid
10294-33-4	Borov tribromid
11097-69-1	Bifenil – kloriran (54% klora)
12002-48-1	Triklorobenzen
12070-10-9	Vanadijev karbid
12079-65-1	Trikarbonil (etaciklopentadienil) mangan
12108-13-3	Trikarbonil(metilciklopentadienil) mangan
13360-57-1	*N,N*-Dimetilsulfamoil klorid
13463-40-6	Pentakarbonil železo
13494-80-9	Telur
13838-16-9	Enfluran
13952-84-6	*sek*-Butilamin

CAS št.	Ime snovi
14464-46-1	Kristobalit
14484-64-1	Ferbam (ISO)
14807-96-6	Smukec
14808-60-7	Kremen
15468-32-3	Tridimit
15646-96-5	2,4,4-Trimetilheksametilen-1,6-diizocianat
15922-78-8	Piridin-2-tiol-1-oksid, Natrijeva sol
16219-75-3	5-Etiliden-8,9,10-trinorborn-2-en
16752-77-5	1-Metiltioetiliden aminometil karbamat
16938-22-0	2,2,4-Trimetilheksametilen-1,6-diizocianat
17702-41-9	Dekaboran
19287-45-7	Diboran
19624-22-7	Pentaboran
20706-25-6	2-(Propiloksi)etilacetat
20816-12-0	Osmijev tetraoksid
21087-64-9	Metribuzin (ISO)
21351-79-1	Cezijev hidroksid
22224-92-6	Fenamifos (ISO)
22967-92-6	Metil živo srebro
24124-25-2	Tributilkositrov linoleat
24468-13-1	2-Etilheksilkloroformiat
25013-15-4	Viniltoluen
25167-82-2	Triklorofenol
25639-42-3	Metilcikloheksanol
26140-60-3	Terfenil
26447-14-3	Krezil glicidil eter
26530-20-1	2-Oktil-2*H*-izotiazol-3-on
26628-22-8	Natrijev azid
26675-46-7	Izofluran
26761-40-0	Diizodecil ftalat
26952-21-6	Izooktan-1-ol
26952-23-8	Dikloropropen
29797-40-8	Diklorometilbenzen
34590-94-8	(2-Metoksimetiletoksi) propanol
34590-94-8	(2-Metoksimetiletoksi) propanol
35400-43-2	*O*-Etil-*O*-(4-metiltiofenil)-*S*-propilditiofosfat
53469-21-9	Bifenil – kloriran (42% klora)
55720-99-5	Difenil oksid - kloriran
60676-86-0	Kremenčevo steklo
61790-53-2	Diatomejska zemlja
68475-76-3	Portlandski cement
68525-86-0	Moka
68855-54-9	Diatomejska zemlja
70657-70-4	2-Metoksipropil acetat
74222-97-2	Metil-2-(((((4,6-dimetil-2-pirimidinil)amino)karbonil)-amino)sulfonil)benzoat
85409-17-2	Tributilkositrov naftenat

1399. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnosti in zdravju pri delu na ribiških ladjah

Na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99 in 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnosti in zdravju pri delu na ribiških ladjah

1. člen

V Pravilniku o varnosti in zdravju pri delu na ribiških ladjah (Uradni list RS, št. 6/01) se besedilo 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»1. člen

Ta pravilnik v skladu z Direktivo Sveta 93/103/ES z dne 23. novembra 1993 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah pri delu na ribiških ladjah (UL L št. 307 z dne 13. 12. 1993, str. 1) določa ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev pri delu na ribiških ladjah, ki se nanašajo na:

– nove ribiške ladje,
– obstoječe ladje,
– popravila, obnovitve in spremembe na ladjah,
– opremo in vzdrževanje le-te,
– obveščanje delavcev,
– usposabljanje delavcev in preverjanje njihovega znanja,
– posvetovanje z delavci in
– prilagoditev obstoječih in uporabo novih ukrepov in standardov.«

2. člen

V 2. členu se v črki a) besedilo »ki plove pod slovensko zastavo in je pri pristojnem organu registrirana« nadomesti z besedilom »ki plove pod slovensko zastavo ali je pri pristojnem organu registrirana«.

3. člen

V 4. členu se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

»V primeru, ko zaradi neposredne in neizogibne nevarnosti za življenje ali zdravje delavci ukrepajo v skladu z določbo 34. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu in zapustijo nevarno delovno mesto, je treba upoštevati nevarnosti za preostale delavce in zagotoviti njihovo varnost in zdravje.

Vsak dogodek na morju, ki vpliva ali bi lahko vplival na varnost in zdravje delavcev, mora biti natančno opisan v poročilu, posredovanem inšpekciji dela, in natančno in podrobno zabeležen v ladijskem dnevniku ali v za to namenjeni listini.

Nadzorstvo nad izvajanjem tega pravilnika izvaja inšpekcija dela z rednimi pregledi ladij. Določeni pregledi se lahko opravijo tudi na morju.«

4. člen

V 11. členu se v črki a) črta besedilo »na morju«.

5. člen

V točki 1.3. Priloge I in Priloge II se besedilo »morajo biti natančno določena« nadomesti z besedilom »morajo biti absolutno spoštovana«.

V točki 12.2. Priloge I in II se črtata besedi »za ribolov«.

6. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-22/2005
Ljubljana, dne 21. marca 2005.
EVA 2005-2611-0060

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister
za delo, družino
in socialne zadeve

1400. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu

Na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99 in 64/01) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu

1. člen

V Pravilniku o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (Uradni list RS, št. 04/02) se besedilo 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»1. člen

(1) Ta pravilnik v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/54/ES z dne 18. septembra 2000 o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (UL L št. 262 z dne 17. 10. 2000, str. 21) določa minimalne zahteve za zagotavljanje varnosti in varovanje zdravja delavcev pred tveganji, ki so posledica ali so lahko posledica vpliva bioloških dejavnikov pri delu, kakor tudi ukrepe za preprečevanje takšnih tveganj.

(2) Ta pravilnik se ne uporablja za dela, pri katerih so prisotni gensko spremenjeni organizmi, razen v primeru, ko določbe tega pravilnika predpisujejo višjo raven varnosti in zdravja pri delu.«

2. člen

V črki a) drugega odstavka 3. člena se besedilo »z 18. členom« nadomesti z besedilom »s 17. členom«.

3. člen

V prvem odstavku 4. člena se besedilo »členi od 5. do 17. in 19. člen« nadomesti z besedilom »členi od 5. do 16. in 18. člen«.

4. člen

V 7. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V primeru prenehanja delodajalca mora biti pristojnemu organu omogočen dostop do zdravstvene dokumentacije iz 14. člena tega pravilnika.«

5. člen

V tretjem odstavku 11. člena se besedilo »pooblaščenemu zdravniku in pristojnemu organu« nadomesti z besedilom »pooblaščenemu zdravniku, pristojnemu organu in strokovnim delavcem ter vsem drugim osebam, odgovornim za varnost in zdravje pri delu«.

6. člen

6. odstavek 14. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Pooblaščeni zdravnik mora delavce obvestiti in jim svetovati o za njih primernem zdravstvenem nadzoru po koncu izpostavljenosti.«

7. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen

(1) Biološki dejavniki se glede na tveganje za okužbo razvrščajo v posamezne skupine na podlagi definicij iz druge, tretje in četrte alinee 4. točke prvega odstavka 2. člena tega pravilnika (skupine 2, 3 in 4).

(2) Razvrstitev bioloških dejavnikov na podlagi definicij iz druge, tretje in četrte alinee 4. točke prvega odstavka 2. člena tega pravilnika je podana v prilogi III tega pravilnika.

(3) Če biološki dejavnik, ki je nevaren ali bi lahko bil nevaren za zdravje ljudi, ni naveden v prilogi III tega pravilnika, se razvrsti v posamezno skupino na podlagi definicij iz druge, tretje in četrte alinee 4. točke prvega odstavka 2. člena tega pravilnika (skupine 2, 3 in 4).

(4) Če biološkega dejavnika, ki se ocenjuje, ni možno z gotovostjo razvrstiti v eno od skupin, definiranih v 4. točki prvega odstavka 2. člena tega pravilnika, se mora biološki dejavnik razvrstiti v najvišjo skupino tveganja.«

8. člen

V drugem odstavku priloge IV tega pravilnika se besedilo »V zdravstveni nadzor lahko vključimo še druge teste, če je to upravičeno, upoštevajoč najnovejša dognanja medicinske stroke.« nadomesti z besedilom »Ob upoštevanju najnovejših dognanj medicinske stroke se lahko za vsakega delavca v zdravstveni nadzor vključijo še dodatni testi.«.

9. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-23/2005
Ljubljana, dne 21. marca 2005.
EVA 2005-2611-0061

mag. Janez Drobnič l. r.
Minister za delo, družino in socialne zadeve

1401. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o obrazcih in ceni službenih izkaznic zasebnega varovanja ter o postopku za njihovo podelitev

Na podlagi tretjega odstavka 49. člena Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 126/03) izdaja minister za notranje zadeve

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah pravilnika o obrazcih in ceni službenih izkaznic zasebnega varovanja ter o postopku za njihovo podelitev

1. člen

V Pravilniku o obrazcih in ceni službenih izkaznic zasebnega varovanja ter o postopku za njihovo podelitev (Uradni list RS, št. 21/04) se prvi odstavek 6. člena spremeni, tako, da se glasi:

(1) Službena izkaznica varnostnika iz 20. člena zakona je izdelana na način, določen v prvem, drugem in tretjem odstavku prejšnjega člena pravilnika, razen da je na prednji strani pod napisom »SLUŽBENA IZKAZNICA« naveden eden izmed napisov »VARNOSTNIK ČUVAJ«, »VARNOSTNIK«, »VARNOSTNIK TELESNI STRAŽAR«,«VARNOSTNIK NADZORNIK«, glede na pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo.

2. člen

V drugem odstavku 6. člena pravilnika se črta beseda »varnostnik«.

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 14-04-016-52/2005/4
Ljubljana, dne 6. aprila 2005.
EVA 2005-1711-0030

Dragutin Mate l. r.
Minister
za notranje zadeve

1402. Pravilnik o plovnosti zrakoplovov

Na podlagi 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) in petega odstavka 31. člena, osmega odstavka 32. člena, sedmega odstavka 39. člena ter v zvezi s 37. in 197. členom Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01 in 114/02) izdaja minister za promet

PRAVILNIK
o plovnosti zrakoplovov

1. člen

(vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/1592/ES z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (UL L št. 240 z dne 7. 9. 2002, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1592/2002), Uredbo Komisije 2003/2042/ES z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 315 z dne 28. 11. 2003, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2042/2003), in Uredbo Komisije 2003/1702/ES z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanja projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L št. 243 z dne 27. 9. 2003, str. 6; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1702/2003) in v zvezi s plovnostnimi zahtevami določa postopke za izdajo in podaljšanje veljavnosti spričeval o plovnosti zrakoplovov, spričeval o plovnosti z omejitvami, izvoznih spričeval, dovoljenj za letenje ter za priznavanje veljavnosti tujih spričeval o plovnosti zrakoplovov in drugih dokumentov, povezanih s plovnostjo zrakoplovov.

(2) Priloga – OBRAZCI IN NAVODILA je sestavni del tega pravilnika in je objavljena hkrati z njim.

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi in kratice, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. »certifikat tipa« (*Type Certificate*) je listina, s katero Uprava iz 31. točke tega odstavka, oziroma Agencija iz 4. točke tega odstavka, potrjuje, da je konstrukcijski načrt tipa zrakoplova in izvedenk tega tipa zrakoplova, na katerega se nanaša certifikat, v skladu s predpisanimi zahtevami;

2. »dopolnilni certifikat tipa« (*Supplemental Type Certificate – STC*) je certifikat, ki ga izda Agencija iz 4. točke tega odstavka v primeru spremembe na zrakoplovu, ki ne spremeni lastnosti zrakoplova v taki meri, da bi bilo treba izpeljati celoten postopek za izdajo novega certifikata tipa zrakoplova;

3. »dovoljenje za letenje« (*Permit to fly*) je dovoljenje, ki ga izda Uprava v skladu z Uredbo 1702/2003, kot tudi dovoljenje za letenje za zrakoplov, za katero Agencija iz 4. točke tega odstavka ne prizna certifikata tipa do 28. 3. 2007, pri čemer je njegova uporaba omejena na slovenski zračni prostor, po navedenem datumu pa se za tak zrakoplov ne bo več uporabljala prej navedena uredba. Ne glede na navedeno omejitev uporabe se za tak zrakoplov potrjeni sistem vzdrževanja ne spremeni;

4. »EASA« (*European Aviation Safety Agency*) je Evropska agencija za varnost v letalstvu, ustanovljena v skladu z Uredbo 1592/2003 (v nadaljnjem besedilu: Agencija);

5. "HIL" (*Hold Item List*) je lista odloženih del;

6. "IFR" *(Instrumental Flying Rules*) so pravila instrumentalnega letenja;

7. »izvozno spričevalo o plovnosti« (*Export Certificate of Airworthiness – ECoA*) je listina, ki jo izda Uprava na vlogo lastnika zaradi izvoza zrakoplova iz Slovenije v državo, ki ni članica Skupnosti;

8. »kategorija zrakoplova« (aircraft category) je opredelitev zrakoplova glede na certifikacijsko specifikacijo;

9. »komercialna raba zrakoplova« je vsaka uporaba zrakoplova, ki je vključen v prevoz potnikov, blaga ali pošte za plačilo ali zakup zrakoplova;

10. »letalni priročnik zrakoplova« (*Aircraft Flight Manual – AFM*) je knjiga, ki mora biti med letom na krovu zrakoplova in vsebuje opis sistemov zrakoplova, normalne postopke za upravljanje zrakoplova in izredne postopke za primer nevarnosti in je skladna s predpisanimi certifikacijskimi specifikacijami, glede na kategorijo zrakoplova;

11. »majhno popravilo« (*Minor Repair*) je majhna sprememba oziroma majhno popravilo zrakoplova ali komponente in predstavlja spremembo oziroma popravilo, ki samo ne vpliva neposredno na izpolnitev ustreznih tehničnih pogojev za plovnost, vendar pomeni odstopanje od predpisanih tehničnih pogojev za plovnost, če se ne izvede;

12. »MTOM« *(Maximum Take-off Mass*) je največja dovoljena vzletna masa zrakoplova;

13. »nacionalno spričevalo o plovnosti« (*national airworthiness certificate*) je spričevalo, ki ga izda Uprava iz 31. točke tega odstavka na obrazcu iz točke IS – 3.1.1. priloge tega pravilnika za zrakoplov, ki je bil vpisan v Register zrakoplovov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: register) pred uveljavitvijo Uredbe 1702/2003 in Agencija za ta tip zrakoplova ni izdala ali priznala certifikata tipa; zrakoplov z nacionalnim spričevalom o plovnosti se ne sme uporabljati v mednarodnem zračnem prometu po 28. 3. 2007;

14. »obvezujoči servisni bilten – SB« (*Mandatory Service Bulletin – SB*) je servisni bilten iz 26. točke tega odstavka, ki je kot obvezujoč določen za zrakoplov v plovnostno tehnični zahtevi pristojnega letalskega organa države izdajateljice certifikata tipa, Agencije iz 4. točke tega odstavka ali Uprave iz 31. točke tega odstavka;

15. »organizacija za vodenje stalne plovnosti – G organizacija« (*an approved continuing airworthiness management organization*) je organizacija, ki ji je Uprava izdala potrdilo za izvajanje nalog v skladu z določbo M.A.711 Uredbe 2042/2003 (v nadaljnjem besedilu: G organizacija);

16. »organizacija za vzdrževanje, potrjena v skladu z Uredbo 2042/2003 – Del-M, Poddel F – F organizacija« (*maintenance organization*) je organizacija za vzdrževanje zrakoplovov in komponent, razen tistih iz določbe M.A.201 (f) in (g) iz Uredbe 2042/2003 – Del M (v nadaljnjem besedilu: F organizacija);

17. »organizacija za vzdrževanje, potrjena v skladu z Uredbo 2042/2003 – Del-145 – organizacija 145« (*maintenance organization*) je organizacija za vzdrževanje zrakoplovov in komponent (v nadaljnem besedilu: 145 organizacija);

18. »plovnostno tehnična zahteva« (*Airworthiness Directive – AD*) je zahteva Uprave oziroma Agencije kot pogoj za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova, ki se lahko nanaša na zrakoplov, komponento, del ali vgrajeno opremo oziroma na uporabo zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: PTZ oziroma AD nota);

19. »plovnost zrakoplova« (*airworthiness*) pomeni izpolnjevanje vseh veljavnih plovnostnih zahtev, ki zagotavljajo varno uporabo zrakoplova;

20. »podatki za vzdrževanje« (*Maintenance Data*) so katerikoli podatki, iz določbe M.A.401 Uredbe 2042/2003 – Del-M, Poddel D;

21. »potrdilo o pregledu plovnosti zrakoplova« (*Airworthiness Review Certificate*) je potrdilo o opravljenem pregledu plovnosti zrakoplova v skladu z določbo M.A.901 Uredbe 2042/2003 – Del-M, Poddel I;

22. »potrdilo o priznanju tipa« (*Certificate of Type Acceptance*) je listina, s katero Agencija prizna certifikat tipa, ki so ga izdali pristojni letalski organi države, ki ni članica Skupnosti, za določen tip zrakoplova, ki se vpiše v register;

23. »preizkusni let« (*test flight*) pomeni preizkus letalnih sposobosti zrakoplova v skladu s certifikatom tipa zrakoplova po odobrenem programu preizkusnega leta;

24. »preverjanje zrakoplova v letu« (*check flight*) je preverjanje posameznih letalnih sposobnosti oziroma pravilnosti delovanja sistemov ali komponent zrakoplova;

25. »seznam minimalne opreme zrakoplova – MEL« (*Minimum Equipment List – MEL*) je seznam, ki ga za posamezen zrakoplov potrdi Uprava in ki določa mejne pogoje uporabe zrakoplova v primerih nepravilnosti v delovanju ali odpovedi opreme, delov oziroma sistemov zrakoplova, kakor tudi omejitve za uporabo zrakoplova v takih primerih;

26. »servisni bilten – SB« (*Service Bulletin – SB*) je priporočilo oziroma navodilo imetnika certifikata tipa zrakoplova/komponente/dela/opreme za varno uporabo zrakoplova/komponente/dela/opreme;

27. »seznam podatkov certifikata tipa« (*Type Certificate Data Sheet – TCDS*) je sestavni del dokumenta certifikat tipa zrakoplova in vsebuje tehnične podatke, podatke o letalnih sposobnostih in o zahtevah ter omejitvah uporabe zrakoplova;

28. »spričevalo o plovnosti (EASA)« (*EASA airworthiness certificate*) je spričevalo o plovnosti, ki ga izda Uprava v skladu z določbo 21.A.173 Uredbe 1702/2003 – Del-21, Poddel H, na obrazcu EASA Form 25 iz točke IS – 3.1.2. priloge tega pravilnika;

29. »spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA)« (*restricted certificate of airworthiness*) je spričevalo o plovnosti, ki ga izda Uprava v skladu z določbo 21.A.173 Uredbe 1702/2003 – Del-21, Poddel H, na obrazcu EASA Form 24 iz točke IS – 3.1.3. priloge tega pravilnika (v nadaljnjem besedilu: spričevalo o plovnosti, če ni izrecno navedeno, da gre samo za spričevalo o plovnosti z omejitvami);

30. »stalna plovnost« (*Continuing Airworthiness*) je sklop procesov, ki v vsakem trenutku operativnosti zrakoplova zagotavljajo skladnost z zahtevami plovnosti, ki zagotavljajo varno operacijo;

31. »Uprava« pomeni Upravo Republike Slovenije za civilno letalstvo – URSCL;

32. »veliko popravilo« (*Major Repair*) je velika sprememba oziroma veliko popravilo zrakoplova ali komponente zrakoplova, ki neposredno vpliva na izpolnitev zahtev iz predpisov o plovnosti;

33. "VFR" (*Visual Flying Rules*) so pravila vizualnega letenja;

34. "zrakoplov v nadzorovanem okolju" (*an aircraft in a controlled environment*) iz določbe M.A.901(b) Uredbe 2042/2003 je zrakoplov, ki ga stalno vodi potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti po M.A. Poddelu G Uredbe 2042/2003, ki v preteklih 12 mesecih ni zamenjal organizacij in ga vzdržujejo potrjene vzdrževalne organizacije. To vključuje vzdrževanje po določbi M.A.803(b) Uredbe 2042/2003, opravljeno in sproščeno v obratovanje po določbi M.A.801(-b)2. ali po določbi M.A.801(b)3. iste uredbe.

(2) Ostali izrazi in kratice, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen, kot ga določajo Zakon o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01 in 114/02; v nadaljnjem besedilu: ZLet), Pravilnik o licenciranju letalskega osebja – pilotov letal (Uradni list RS, št. 57/02) in predpisi o letalskih operacijah.

3. člen

(obseg urejanja)

Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za zrakoplove iz Priloge II k Uredbi 1592/2002, za katere se uporabljajo predpisi, ki urejajo plovnost teh naprav.

4. člen

(odgovornost za plovnost zrakoplova)

Za plovnost zrakoplova in izpolnjevanje zahtev plovnosti je odgovoren lastnik v skladu z določbo M.A.201 Uredbe 2042/2003 – Del-M.

5. člen

(vrste spričeval in potrdil)

(1) Uprava izdaja spričevala o plovnosti (EASA), spričevala o plovnosti z omejitvami (EASA), izvozna spričevala o plovnosti in potrdila o pregledu plovnosti iz 7. člena tega pravilnika ter izdaja in podaljšuje veljavnost nacionalnih spričeval o plovnosti.

(2) Uprava izda spričevalo o plovnosti (EASA) za zrakoplov, za katerega ugotovi skladnost z zadnjo revizijo certifikata tipa, ki ga je izdala ali priznala Agencija brez omejitev, če so izpolnjeni pogoji stalne plovnosti. Izda ga na obrazcu "EASA Form 25" iz točke IS – 3.1.2. priloge tega pravilnika.

(3) Uprava izda spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA) za zrakoplov, za katerega je Agencija izdala certifikat tipa z omejitvijo, če je Uprava ugotovila skladnost zrakoplova z zadnjo revizijo certifikata tipa in če so izpolnjeni pogoji stalne plovnosti. Izda ga na obrazcu "EASA Form 24" iz točke IS – 3.1.3. priloge tega pravilnika.

(4) Uprava izda nacionalno spričevalo o plovnosti za zrakoplov, za katerega Agencija ni priznala certifikata tipa, bil pa je vpisan v register pred uveljavitvijo Uredbe 1702/2003. Izda ga na obrazcu »Spričevalo o plovnosti (nacionalno)« iz točke IS – 3.1.1. priloge tega pravilnika.

(5) Uprava izda izvozno spričevalo o plovnosti v primeru izvoza zrakoplova v državo, ki ni članica Evropske unije, po pregledu zrakoplova in ugotovitvi njegove skladnosti z zadnjo revizijo certifikata tipa. Izda ga na obrazcu »Izvozno spričevalo o plovnosti« iz točke IS – 3.2. priloge tega pravilnika.

(6) Uprava izda potrdilo o statusu neplovnega zrakoplova zaradi izvoza zrakoplova po pregledu zrakoplova in ugotovitvi neskladja z zadnjo revizijo certifikata tipa. Izda ga na obrazcu »Izjava ob izvozu neplovnega zrakoplova ali proizvoda« iz točke IS – 3.3. priloge tega pravilnika.

6. člen

(veljavnost spričeval)

(1) Spričevalo o plovnosti (EASA) oziroma spričevalo o plovnosti (EASA) z omejitvami se izda brez datuma poteka veljavnosti, pri čemer je zrakoplov ploven samo v primeru, če ima veljavno potrdilo o pregledu plovnosti, ki je izdano v skladu z Uredbo 2042/2003 – Del-M.

(2) Nacionalno spričevalo o plovnosti se izda z veljavnostjo praviloma 12 mesecev in je njegovo veljavnost potrebno podaljšati glede na datum poteka veljavnosti, naveden v spričevalu.

(3) Izvozno spričevalo o plovnosti se izda z veljavnostjo 60 dni od dneva izdaje.

(4) Uprava izda ali podaljša veljavnost spričevala o plovnosti na osnovi pregleda zrakoplova, katerega vsebina je določena v določbi M.A.710 Uredbe 2042/2003 – Del-M.

7. člen

(potrdilo o pregledu plovnosti)

(1) Potrdilo o pregledu plovnosti izda Uprava na obrazcu „EASA Form 15a" iz točke IS – 3.8.1. priloge tega pravilnika ali pooblaščena G organizacija na obrazcu „EASA Form 15b" iz točke IS – 3.8.2. priloge tega pravilnika.

(2) Pogoji za izdajo potrdila o pregledu plovnosti v pooblaščeni G organizaciji so določeni v Uredbi 2042/2003 – Del-M.

(3) Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti zrakoplova je 12 mesecev. Njegova veljavnost je pogoj za veljavnost spričevala o plovnosti oziroma spričevala o plovnosti z omejitvijo.

8. člen

(vloge)

Uprava vodi postopke v zvezi z izdajo dokumentov iz tega pravilnika na osnovi zahteve, ki jo mora lastnik oziroma uporabnik zrakoplova predložiti Upravi na ustreznem izpolnjenem obrazcu iz točke IS – 1. priloge tega pravilnika, glede na vsebino zahtevka predlagatelja.

9. člen

(spričevalo o plovnosti (EASA) in spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA))

(1) Uprava opravi pregled zrakoplova za izdajo spričevala o plovnosti (EASA) oziroma spričevala o plovnosti z omejitvami (EASA) na osnovi zahteve, ki jo mora lastnik oziroma uporabnik zrakoplova predložiti Upravi na izpolnjenem obrazcu iz točke IS – 1.1.1. priloge tega pravilnika.

(2) Vlogi mora predlagatelj priložiti ustrezne dokumente iz točke IS – 2. in točke IS – 4.1. priloge tega pravilnika.

(3) Pri uvozu zrakoplova iz države članice Evropske unije veljajo pogoji iz Uredbe 2042/2003 – Del-M.

10. člen

(nacionalno spričevalo o plovnosti)

(1) Uprava opravi pregled za izdajo oziroma za podaljšanje veljavnosti nacionalnega spričevala o plovnosti na osnovi zahteve, ki jo mora lastnik oziroma uporabnik zrakoplova predložiti Upravi na izpolnjenem obrazcu iz točke IS – 1.1.3. priloge tega pravilnika.

(2) Vlogi mora predlagatelj priložiti ustrezne dokumente iz točke IS – 2. in točke IS – 4.2. priloge tega pravilnika.

11. člen

(pregled zrakoplova in obseg pregleda)

(1) Uprava opravi pregled zrakoplova zaradi ugotavljanja izpolnjevanja plovnostnih pogojev v naslednjih primerih:

a) ob izdaji spričevala o plovnosti zrakoplova;

b) ob zamenjavi spričevala o plovnosti, in sicer v primeru vloge za spremembo vrste letalske operacije, ki se želi izvajati z zrakoplovom, kot tudi v primeru vloge za odpravo omejitev, vpisanih v spričevalo o plovnosti zrakoplova;

c) zaradi izdaje potrdila o pregledu plovnosti;

d) najmanj vsakih 36 mesecev, čeprav je zrakoplov v nadzorovanem okolju; v primeru spričevala o plovnosti (EASA) je to pregled za izdajo potrdila o pregledu plovnosti; v primeru nacionalnega spričevala o plovnosti, je to pregled

za podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti, ki se lahko opravi tudi na osnovi priporočila pooblaščene organizacije vzdrževanja (priporočilo je poročilo o opravljenem letnem pregledu pooblaščene organizacije vzdrževanja);

e) če je zrakoplov poškodovan ali obstaja sum, da je bil poškodovan;

f) v primeru uporabe zrakoplova, ki ni v skladu z letalnim priročnikom zrakoplova;

g) v primeru dvoma, ali zrakoplov izpolnjuje pogoje stalne plovnosti.

(2) Postopek za pregled zrakoplova se praviloma začne na zahtevo stranke, lahko pa tudi po uradni dolžnosti, zlasti v primerih iz točk e) do g) prejšnjega odstavka, če lastnik oziroma uporabnik ne vloži zahtevka.

(3) Obseg pregleda zrakoplova je določen v skladu z določbo M.A.710 Uredbe 2042/2003 – Del-M.

12. člen

(izdaja potrdila o pregledu plovnosti)

(1) Ob izdaji spričevala o plovnosti (EASA) oziroma spričevala o plovnosti z omejitvami (EASA) Uprava opravi pregled za izdajo potrdila o pregledu plovnosti in potrdilo izda na obrazcu "EASA Form 15a" iz točke IS – 3.8.1. priloge tega pravilnika.

(2) Uprava izda potrdilo o pregledu plovnosti po pregledu iz prejšnjega člena.

(3) Uprava lahko pooblasti G organizacijo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti iz točke IS – 3.8.2. priloge tega pravilnika ali samo za izdajo priporočila.

(4) Izdano potrdilo o pregledu plovnosti lahko G organizacija podaljša dvakrat zapored, v skladu z določbo M.A.901 Uredbe 2042/2003 – Del-M, Poddel I.

(5) Pregled plovnosti se sme v skladu z določbo M.A.71-0(d) Uredbe 2042/2003 – Del-M opraviti največ 90 dni pred iztekom plovnosti, in sicer med izvajanjem pregleda vzdrževanja.

(6) Stranka je dolžna najmanj 10 dni pred začetkom izvajanja pregleda plovnosti obvestiti Upravo o kraju in času pregleda zrakoplova.

(7) V primeru prejetega priporočila G organizacije mora Uprava v 30-dnevnem roku obvestiti vložnika zahtevka o nadaljnjem postopku izdaje potrdila o pregledu plovnosti.

(8) Priporočilo o pregledu plovnosti zrakoplova, ki ga je izdala G organizacija, ne sme biti starejše od 30 dni od dneva njegove izdaje.

(9) Za zrakoplove, ki niso v nadzorovanem okolju in niso v komercialni rabi, predstavlja poročilo o opravljenem letnem pregledu v pooblaščeni organizaciji za vzdrževanje priporočilo Upravi za izdajo potrdila o pregledu plovnosti. Enako velja tudi za priporočilo G organizacije, ki nima privilegijev za opravljanje pregledov plovnosti, če je pregled opravljen v skladu z določbo M.A.710 Uredbe 2042/2003 in če Uprava, na podlagi prejetega zahtevka lastnika ali operatorja zrakoplova, ki mu je priznano navedeno priporočilo, oceni, da je izdaja potrdila o pregledu plovnosti upravičena.

13. člen

(plovnostne zahteve)

(1) Uprava izda ali podaljša veljavnost spričevala o plovnosti na osnovi dokazil o skladnosti z zadnjo revizijo certifikata tipa in na osnovi dokazil o izpolnjevanju plovnostnih zahtev v skladu s tem pravilnikom.

(2) Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka morajo biti izpolnjeni tudi pogoji stalne plovnosti zrakoplova.

(3) V postopku ugotavljanja plovnosti zrakoplova lahko Uprava v zvezi z zagotavljanjem varnega letenja postavi dodatne zahteve.

(4) Plovnost zrakoplova se ugotavlja s pregledom za ugotavljanje plovnosti, ki lahko obsega pregled dokumentacije zrakoplova, pregled zrakoplova na zemlji in preizkus zrakoplova v letu.

14. člen

(pogoji za pregled)

(1) Vložnik in Uprava se dogovorita za čas in kraj pregleda glede na določbe 12. člena tega pravilnika. Vložnik ali njegov pooblaščenec mora predložiti vso predpisano dokumentacijo, ki se glede na vsebino zahtevka zahteva po tem pravilniku.

(2) Zrakoplov mora biti vzdrževan v skladu s potrjenim sistemom vzdrževanja, pri čemer mora biti letni pregled opravljen v pooblaščeni organizaciji za vzdrževanje zrakoplovov. Pooblaščena organizacija vzdrževanja je F organizacija ali 145 organizacija.

(3) V času pregleda mora zrakoplov izpolnjevati plovnostne zahteve.

15. člen

(zapisnik o pregledu)

O pregledu zrakoplova zaradi ugotavljanja plovnosti se vodi zapisnik.

16. člen

(zahteve za nov tip zrakoplova)

(1) Za nov tip zrakoplova, ki se uvaža v Slovenijo, mora vložnik zahtevka predložiti Upravi dokumentacijo zrakoplova iz točke IS – 4.1. priloge tega pravilnika.

(2) Zrakoplov mora imeti certifikat tipa, ki ga je izdala oziroma priznala Agencija.

(3) Vložnik zahtevka za izdajo spričevala o plovnosti za nov tip zrakoplova mora zagotoviti Upravi redno pošiljanje revizij dokumentacije, predane Upravi, vključno s SB, ki jih objavljajo proizvajalci.

(4) Na zahtevo Uprave mora vložnik zagotoviti ustrezno usposabljanje za tip zrakoplova pooblaščenemu osebju Uprave.

17. člen

(ukrepi v primeru dvoma ali neizpolnjevanja zahtev)

(1) Vsako odstopanje od zahtev stalne plovnosti pomeni, da je zrakoplov neploven.

(2) Uprava lahko kadarkoli v okviru zakonskih pooblastil in na osnovi utemeljenih dejstev odvzame, razveljavi ali omeji izdano potrdilo o pregledu plovnosti.

(3) Uprava lahko kadarkoli v okviru zakonskih pooblastil in na osnovi utemeljenih dejstev prekliče veljavnost izdanega spričevalo o plovnosti.

(4) Lastnik oziroma uporabnik mora Upravi dostaviti spričevalo o plovnosti na zahtevo v roku 14 dni od prejema zahtevka.

18. člen

(dodatne zahteve pri uvozu rabljenih zrakoplovov)

(1) Za zrakoplove, ki se prvič vpisujejo v register in so stari več kot 20 let, se izda spričevalo o plovnosti, vendar je njihova uporaba praviloma omejena na zasebno rabo, kar pa ne velja za zrakoplove, ki so v prometni kategoriji. Pri uvozu mora zrakoplov izpolnjevati veljavne plovnostne zahteve in okoljevarstvene zahteve.

(2) Rabljeni uvoženi zrakoplov se razvrsti v kategorijo, v katero je bil vpisan v državi, iz katere se uvozi, oziroma v nižjo kategorijo, v odvisnosti od njegovega vzdrževanja. Zrakoplov se lahko prekategorizira v višjo kategorijo na osnovi pregleda in v skladu s pogoji in zahtevami Uprave.

(3) Za zrakoplov, ki v celoti ne izpolnjuje zahtev v zvezi s certifikatom tipa in stalno plovnostjo in to ne vpliva na varnost, se lahko izda spričevalo o plovnosti z omejitvami, vendar se v tem primeru ne more uporabljati v komercialne namene.

(4) Pri uvozu zrakoplova Uprava lahko zahteva pregled pri pooblaščeni organizaciji za vzdrževanje zaradi preverjanja izpolnjevanja veljavnih plovnostnih zahtev.

(5) Zrakoplov mora imeti ob uvozu v Republiko Slovenijo veljavno izvozno spričevalo o plovnosti, izdano s strani pristojnih letalskih organov države izvoznice zrakoplova, razen pri uvozu iz države članice Evropske unije, kjer se zahteva dokumentacija, ki je predpisana z Uredbo 1702/2003 – Del-21.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko Uprava, dokler se Uredba 1702/2003 ne začne uporabljati v celoti v vseh državah članicah Evropske unije, zahteva izvozno spričevalo o plovnosti tudi pri uvozu zrakoplova iz države članice Evropske unije/EASA, zlasti, če se tako spričevalo zahteva pri uvozu v drugo državo članico Evropske unije.

19. člen

(vgrajena nedelujoča oprema)

(1) Zrakoplovu, ki ima vgrajeno nedelujočo opremo, se praviloma ne izda oziroma se ne podaljša veljavnost spričevala o plovnosti.

(2) Nedelujoča oprema in naprave morajo biti vidno označene kot nedelujoče in navedene v HIL.

(3) Napake glede vgrajene nedelujoče opreme morajo biti odpravljene v skladu s potrjeno MEL. Za zrakoplove, ki nimajo potrjene MEL, morajo biti take napake odpravljene na prvem 100-urnem pregledu ali najkasneje v treh mesecih, če s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova ni določeno drugače.

20. člen

(testiranje navigacijske opreme)

Navigacijsko opremo zrakoplova je treba testirati za VFR operacije vsakih 24 mesecev, za IFR operacije pa vsakih 12 mesecev oziroma v roku, ki je določen v navodilu iz točke IS – 8. priloge tega pravilnika.

21. člen

(sprejemljivost delov, ki se lahko vgradijo na zrakoplov)

(1) V zrakoplov je dovoljeno vgraditi brezhibne in nepoškodovane komponente, opremo in dele, ki so certificirani za uporabo v letalstvu in so izdelani oziroma vzdrževani v pooblaščeni organizaciji za proizvodnjo oziroma v pooblaščeni organizaciji za vzdrževanje ter opremljeni z dokumenti, predpisanimi z Uredbo 1702/2003 – Del-21.

(2) Del, komponenta ali oprema s pretečenim resursom oziroma življenjsko dobo se ne sme vgraditi v zrakoplov.

22. člen

(poročanje o tehničnih problemih)

(1) Vsak operator kot tudi vsakdo, ki razpolaga s koristnimi informacijami v zvezi z varnostjo letenja, vključno z navigacijskimi službami zračnega prometa, mora poročati o kakršnem koli dogodku, nepravilnosti, odpovedi ali napaki, ki se je zgodila ali je kadarkoli zaznana, ki bi lahko ali je ogrozila varno operacijo zrakoplova. Pri tem se upošteva, da so primeri obveznega poročanja zajeti v navodilu iz točke IS – 7.1. priloge tega pravilnika. Tudi pooblaščene organizacije vzdrževanja so dolžne obveščati Upravo o najdenih napakah pri izvajanju pregledov.

(2) O dogodkih, ki so si podobni, se poroča ločeno in pri tem enkratno poročanje ni sprejemljivo.

(3) Vsak subjekt iz določbe M.A.201 Uredbe 2042/2003 mora poslati poročilo o tehničnih problemih Upravi na obrazcu iz točke 7.2. priloge tega pravilnika in v skladu z zahtevami Dela-M Uredbe 2042/2003 obvestiti tudi proizvajalca oziroma imetnika certifikata tipa zrakoplova.

(4) Velika popravila in preglede, ki se nanašajo na taka popravila, odobri Uprava na osnovi odobrenega načrta popravila.

23. člen

(izvozno spričevalo o plovnosti)

(1) Izvozno spričevalo o plovnosti izda Uprava na zahtevo lastnika zaradi izvoza zrakoplova v drugo državo, ki ni članica EU. Takšno izvozno spričevalo ne nadomesti spričevala o plovnosti.

(2) Izvozno spričevalo ostalih proizvodov, delov (razen standardnih delov) in naprav je potrdilo o vrnitvi v uporabo oziroma v obratovanje, ki ga izda pooblaščena organizacija za proizvodnjo oziroma pooblaščena organizacija za vzdrževanje na obrazcu iz točke IS – 3.4. priloge tega pravilnika, v zvezi z Uredbo 1702/2003 in Uredbo 2042/2003.

(3) Če država uvoznica zrakoplova nima dodatnih zahtev, izda Uprava izvozno spričevalo o plovnosti za zrakoplov, ki izpolnjujejo predpisane zahteve glede plovnosti, v skladu z veljavnimi predpisi, na obrazcu iz točke IS – 3.2. priloge tega pravilnika.

(4) Postopek za izdajo izvoznega spričevala o plovnosti je enak postopku za izdajo spričevala o plovnosti.

24. člen

(potrdilo o statusu neplovnega zrakoplova zaradi izvoza)

Na zahtevo lastnika Uprava izda potrdilo o statusu neplovnega zrakoplova zaradi izvoza, ki vsebuje izpis podatkov o zrakoplovu, pridobljenih na osnovi pregleda iz četrtega odstavka 13. člena tega pravilnika. Potrdilo izda na obrazcu: »Izjava ob izvozu neplovnega zrakoplova ali proizvoda« iz točke IS – 3.3. priloge tega pravilnika.

25. člen

(posebna dovoljenja za lete)

(1) Če zrakoplovu ni mogoče izdati spričevala o plovnosti ali podaljšati njegove veljavnosti, Uprava pa oceni, da je zrakoplov ob upoštevanju določenih omejitev varen za letenje, mu Uprava lahko izda dovoljenje za poseben let.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se lahko izda za preizkusni let, za prelet zrakoplova in v drugih podobnih primerih, ko Uprava ugotovi, da je zrakoplov, ob določenih omejitvah, varen za letenje. Tako dovoljenje je veljavno samo v slovenskem zračnem prostoru.

(3) Na zahtevo lastnika oziroma uporabnika zrakoplova izda Uprava dovoljenje za preizkusni let v primerih, ko preverjanja delovanja zrakoplova ali njegovih sistemov ni možno izvesti v okviru veljavnega spričevala o plovnosti. Taki primeri so zlasti: spremembe na zrakoplovu in sistemih, ki še nimajo ustreznega certifikata; izvedba vzdrževalnih del takega obsega, da je za funkcionalno preverjanje delovanja zrakoplova in njegovih sistemov treba izvesti preizkusni let pod posebnimi pogoji priprave leta in ob posebni pripravi ustrezno usposobljene posadke, vse v skladu s programom takega preizkusnega leta; velik poseg v strukturo zrakoplova; izvedba modifikacije oziroma vgradnja opreme v takem obsegu, da vpliva na upravljivost zrakoplova glede na njegove ugotovljene lastnosti ob izdaji certifikata tipa. Natančnejša navodila glede preizkusov zrakoplovov v letu so določena v točki IS – 6.6. priloge tega pravilnika.

(4) Lastnik oziroma uporabnik zrakoplova mora določiti pogoje za izvajanje preizkusnega leta v potrjenem organizacijskem priročniku za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

(5) Dovoljenje za preizkusni let oziroma preizkusne lete se izda na obrazcu iz točke IS – 3.6. priloge tega pravilnika. Dovoljenje za tehnični let se izda na obrazcu iz točke IS – 3.7. priloge tega pravilnika.

(6) Na zrakoplovu so med posebej odobrenim letom iz tega člena lahko prisotne samo osebe, ki so navedene v izdanem dovoljenju.

26. člen

(objava in spremembe prilog)

(1) Uprava v skladu z določbo četrtega odstavka 19-7. člena ZLet določi tehnična pravila in v zvezi z njimi prilagodi obrazce in navodila iz priloge tega pravilnika glede na dejanske potrebe in v skladu z veljavnimi predpisi. Spremembe označi kot revizije in jih objavi na svoji spletni strani.

(2) Spremembe obrazcev in navodil iz prejšnjega odstavka se na predlog Uprave najmanj enkrat letno objavijo kot spremembe tega pravilnika.

27. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) V skladu z določbami 203., 204., 205. in 207. člena ZLet z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehajo veljati 203., 204., 205. ter druga alineja 5. točke 207. člena ZLet.

(2) Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehajo uporabljati:

– Pravilnik o postopku in načinu ugotavljanja sposobnosti letal za plovbo (Uradni list SFRJ, št. 35/80),

– Pravilnik o homologaciji letala, motorja, propelerja, padala, balona, zmaja in opreme letala (Uradni list SFRJ, št. 54/88),

– Pravilnik o posebnih pogojih za izdelavo in spremembe na letalu, motorju, propelerju, padalu in opremi letala, načinu izdelave tehničnotehnološke dokumentacije in tehnični kontroli izdelave (Uradni list SFRJ, št. 75/88).

(3) Za zrakoplove, za katere se v skladu s predpisi o razvrščanju zrakoplovov uporabljajo določbe 2. točke 20-6. člena ZLet do vključno 28. septembra 2008, se do istega dne uporabljajo določbe Pravilnika o napravah in opremi, ki morajo biti vdelani v letalo, odvisno od njegove kategorije in namena (Uradni list SFRJ, št. 59/84), kolikor niso nadomeščene z drugimi predpisi.

28. člen

(uporaba)

(1) Določba točke d) prvega odstavka 11. člena tega pravilnika se uporablja do 28. septembra 2008.

(2) Glede določb tega pravilnika, ki se nanašajo na izvajanje pregledov za plovnost v pooblaščeni G organizaciji, velja prehodno obdobje v skladu z Uredbo 2042/2003.

(3) V prehodnem obdobju, to je od uveljavitve tega pravilnika do 28. septembra 2005, morajo biti izpolnjene zahteve za stalno plovnost, kot so določene v Delu-M iz Uredbe 2042/2003, kolikor četrti in peti odstavek tega člena ne določata drugače.

(4) V skladu z določbo tretjega odstavka 7. člena Uredbe 2042/2003 se z dnem uveljavitve tega pravilnika odloži uporaba v nadaljevanju navedenih določb navedene uredbe, in sicer:

1. za zrakoplove v nekomercialni rabi:

– določba M.A.801(b)2. navedene uredbe se ne uporablja do 28. septembra 2008;

– Poddel I iz Dela-M navedene uredbe se ne uporablja do 28. septembra 2008;

2. za zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni prevoz, se Poddel I iz Dela-M navedene uredbe ne uporablja do 28. septembra 2008.

(5) Ne glede na drugo alineo 1. točke in 2. točko prejšnjega odstavka se Poddel I iz Dela-M Uredbe 2042/2003 lahko začne uporabljati postopno pred 28. septembrom 2008, kolikor bodo izpolnjeni pogoji po določbi M.A.901 Uredbe 2042/2003 glede organizacije G in v odvisnosti od dejanske vzpostavitve nadzora plovnosti v potrjeni organizaciji za vodenje stalne plovnosti v skladu z določbami Poddela G iz Dela-M navedene uredbe.

(6) Dela, opravljena na podlagi privilegijev iz obstoječih veljavnih dovoljenj letalskega mehanika Tip I in Tip II, ki so bila izdana v skladu s Pravilnikom o strokovni izobrazbi, strokovnem usposabljanju, izpitih, dovoljenjih in pooblastilih letalsko-tehničnega osebja in letalskega osebja tehnične priprave (Uradni list SFRJ, št. 35/78, 12/88 – popravek in 8/89), Uprava prizna za dela, opravljena v skladu s tem pravilnikom, in sicer:

1. za zrakoplove z največjo dovoljeno vzletno maso (MTOM) nad 5700 kg – do 28. septembra 2005 in

2. za zrakoplove z največjo dovoljeno vzletno maso (MTOM) 5700 kg ali manj – do 28. septembra 2006,

vse v obsegu, kot je določen z navedenim pravilnikom, in v skladu s predpisi o strokovni izobrazbi, strokovni usposobljenosti, izpitih in licencah oziroma potrdilih tehničnega osebja v letalstvu.

(7) Uprava obvesti Komisijo Evropske unije in Agencijo (EASA) o uporabi določb tretjega odstavka 7. člena Uredbe 2042/2003 ter določb drugega in tretjega odstavka 5. člena Uredbe 1702/2003.

29. člen

(veljavnost)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 2630-9/2003/70
Ljubljana, dne 31. marca 2005.
EVA 2004-2411-0032

mag. Janez Božič l. r.
Minister
za promet

PRILOGA – OBRAZCI IN NAVODILA

Identifikacijska številka – IS	**-**	**-**
I.	**OBRAZCI**	**OZNAKA**
1.	**Vloga za izdajo dokumenta:**	
1.1.1.	– spričevalo o plovnosti (EASA) – (Cof A)	Obr. URSCL 2100-2
	– spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA) – (Cof A z omejitvami)	Obr. URSCL 2100-2
	– izvozno spričevalo	Obr. URSCL 2100-2
1.1.2.	– dovoljenje za letenje zrakoplova s certifikatom tipa	Obr. URSCL 2100-3
-	-	-
-	**Vloga – za izdajo/podaljšanje veljavnosti dokumenta:**	**-**
1.1.3.	– nacionalno spričevalo o plovnosti	Obr. URSCL 2100-1
	Vloga – za odobritev:	
1.2.	– velikega popravila/modifikacije	Obr. URSCL 2100-4
1.3.	– preizkusnega leta/tehničnega leta	Obr. URSCL 2100-5
2.	**Poročilo o tehničnem pregledu:**	
2.1.	– zrakoplova prometne kategorije	Obr. URSCL 2102-1
2.2.	– zrakoplova splošne kategorije	Obr. URSCL 2102-3
2.3.	– helikopterja	Obr. URSCL 2102-6
2.4.	– jadralnega letala/jadralnega letala z motorjem	Obr. URSCL 2102-2
2.5.	– balona	Obr. URSCL 2102-5
2.6.	**Spisek v zrakoplov vgrajene opreme**	Obr. URSCL 2102-7
-	-	-
	Poročilo o preizkusu:	
2.7.	– enomotornega letala	Obr. URSCL 2103-1
2.8.	– dvomotornega letala	Obr. URSCL 2103-2
2.9.	– helikopterja – namenoma prazno	Obr. URSCL 2103-2
2.10.	– jadralnega letala	Obr. URSCL 2103-3
2.11.	– balona	Obr. URSCL 2103-4
-	-	-
3.	**Spričevala/potrdila/dovoljenja/priporočila:**	
3.1.1.	– spričevalo o plovnosti (nacionalno)	Obr. URSCL 2109-1
3.1.2.	– spričevalo o plovnosti (EASA Form 25)	EASA Form 25
3.1.3.	– spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA Form 24)	EASA Form 24
3.2.	– izvozno spričevalo o plovnosti	Obr. URSCL 2109-3

3.3.	– potrdilo: izjava ob izvozu neplovnega zrakoplova ali proizvoda	Obr. URSCL 2109-4
3.4.	– potrdilo o sprostitvi v obratovanje – EASA obrazec 1	EASA Form 1
3.5.	– namenoma prazno	-
3.6.	– dovoljenje za preizkusne lete – *test flight permission*	Obr. URSCL2107-2
3.7.	– dovoljenje za tehnični let – *ferry flight permission*	Obr. URSCL 2107-1
3.8.1.	– potrdilo o pregledu plovnosti (*EASA Form 15a*)	EASA Form 15a
3.8.2.	– potrdilo o pregledu plovnosti, ki ga izda G organizacija (*EASA Form 15b*)	EASA Form 15b
3.9.	– priporočilo G organizacije za podaljšanje plovnosti – namenoma prazno	–
-	-	-
4.	**Dokumentacija, potrebna za:**	**-**
4.1.	– uvoz zrakoplova in izdajo spričevala o plovnosti	Obr. URSCL 2130-1
4.2.	– podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala o plovnosti	Obr. URSCL 2130-2
-	-	-
II.	**NAVODILA IN POJASNILA**	**OZNAKA**
5.	**Način vodenja dokumentacije glede plovnosti zrakoplova**	Obr. URSCL 2130-3
-	**-**	**-**
6.	**Obseg posameznega pregleda:**	**-**
6.1.	– namenoma prazno	-
6.2.	– namenoma prazno	-
6.3.	– namenoma prazno	-
6.4.	– letni pregled zrakoplova	Obr. URSCL 2130-5
6.5.	– pregled za izdajo izvoznega spričevala o plovnosti	Obr. URSCL 2130-6
6.6.	– preizkus zrakoplova v letu – *aircraft test flight permission*	Obr. URSCL
-	-	-
7.	**Poročanje o tehničnih problemih:**	
7.1.	– sistem poročanja o tehničnih problemih – *Service difficulty reporting system - SDRS*	Obr. URSCL 2105-1
7.2.	– obrazec: poročilo o tehničnih problemih – *Service difficulty report - SDR*	Obr. URSCL 2105-2
-	-	-
8.	**Testiranje navigacijske opreme**	Obr. URSCL 2140-1

VLOGA ZA IZDAJO

Ustrezno podčrtaj:

- **spričevalo o plovnosti (EASA)**
- **spričevalo o plovnosti z omejitvami (EASA)**
- **izvozno spričevalo**

NAMEN RABE

- **komercialna raba**
- **nekomercialna raba**

Izpolnjen obrazec je potrebno skupaj s potrdilom o plačani pristojbini poslati na URSCL.
Opomba: Točke, ki se ne nanašajo na zrakoplov, je treba označiti z »NA«.

1. Lastnik/operator zrakoplova: _____

2. Naslov: _____

3. Kontaktna oseba: _____ **4.** Telefon: _____ **5.** Faks: _____

6. Reg. oznaka zrakoplova **S5** _____ **7.** Proizvajalec**:** _____

8. Tip: _____ **9.** Ser. številka: _____

10. Leto proizvodnje: _____ **11.** MTOM: _____ **12.** Pristojbina: _____

13. Nalet od novega (TT): _____ **14.** Cikli od novega (TC): _____

15. Motor/proizvajalec in tip: _____

17. Operator: _____

18. Potek pogodbe o zakupu: _____ **19.** Baza izvajanja operacije: _____

20. Obseg operacije: _____ **21.** Število potnikov: _____

22. Odobritev za: IFR_____ BRNAV_____ PRNAV_____

RVSM_____ETOPS_____ CAT II/III_____ ACAS/TCAS_____

23. Ostala dovoljenja: _____

24. Predlagani kraj in termin pregleda zrakoplova: _____

PRILOGE (obkroži priloženo):

- veljavno Potrdilo o pregledu plovnosti pri uvozu iz države članice EU
- priporočilo G organizacije
- poročilo o letnem pregledu zrakoplova
- seznam opreme zrakoplova
- zadnje Poročilo o tehničnem pregledu zrakoplova
- potrdilo o plačani pristojbini
- dokumentacija iz točke IS - 4.1. priloge pravilnika o plovnosti zrakoplovov

Država, v katero bo zrakoplov izvožen (samo za izdajo izvoznega spričevala), in (če so) dodatne zahteve države uvoznice zrakoplova

_____

Dokumenti *"Flight Manual"/"Owners Manual"/"Pilots Operating Handbook"* in njihova dopolnila so popolni in so odraz standarda proizvajalca.
Pridobljene in vložene so vse revizije.
To pomeni, da so dokumenti ažurirani z zadnjimi izdajami proizvajalca.

Spodaj podpisani izjavljam, da so vsi navedeni podatki točni in sem odgovoren za navedeno.

Podpis: _____ Ime in priimek: _____ Datum: _____
(Lastnik/Operator) (pooblaščena oseba)

Opomba: Podpiše obvezno lastnik zrakoplova, če je zrakoplov v zasebni uporabi.

VLOGA ZA IZDAJO DOVOLJENJA ZA LETENJE ZRAKOPLOVA S CERTIFIKATOM TIPA

Izpolnjen obrazec pošlje vložnik skupaj s potrdilom o plačani pristojbini URSCL.
Opomba: Točke, ki se ne nanašajo na zrakoplov, je treba označiti z »NA«.

Ustrezno podčrtaj: **IZDAJA** **PODALJŠANJE**

1. Lastnik/operator zrakoplova: _____

2. Naslov: _____

3. Kontaktna oseba: _____ **4.** Telefon: _____ **5.** Faks: _____

6. Reg. oznaka zrakoplova **S5-:** _____ **7.** Proizvajalec**:** _____

8. Tip: _____ **9.** Ser. številka: _____

10. Leto proizvodnje: _____ **11.** MTOM: _____ **12.** Pristojbina: _____

13. Nalet od novega (TT): _____ **14.** Cikli od novega (TC): _____

15. Motor/proizvajalec in tip: _____

16. Kategorija spričevala o plovnosti: _____ **17.** Potek spričevala: _____

18. Operator: _____

19. Potek pogodbe o zakupu: _____ **20.** Baza izvajanja operacije: _____

21. Obseg operacije: _____ **22.** Število potnikov: _____

23. Odobritev za: IFR_____ BRNAV_____ PRNAV_____

RVSM_____ETOPS_____ CAT II/III_____ ACAS/TCAS_____

24. Ostala dovoljenja: _____

25. Predlagani kraj in termin pregleda zrakoplova: _____

PRILOGE (obkroži priloženo):

- veljavno Potrdilo o pregledu plovnosti pri uvozu iz države članice EU
- priporočilo G organizacije
- seznam opreme zrakoplova
- poročilo o letnem pregledu zrakoplova
- zadnje Poročilo o tehničnem pregledu zrakoplova
- potrdilo o plačani pristojbini
- dokumentacija iz točke IS - 4.2. priloge pravilnika o plovnosti zrakoplovov

Dokumenti *"Flight Manual"/"Owners Manual"/"Pilots Operating Handbook"* in njihova dopolnila so kompletna in so odraz standarda proizvajalca. Pridobljene in vložene so vse revizije. To pomeni, da so dokumenti ažurirani z zadnjimi izdajami proizvajalca.

Spodaj podpisani izjavljam, da so vsi navedeni podatki točni in sem odgovoren za navedeno.

Podpis: _____ _____Ime in priimek: _____ __Datum:_____
(lastnik/operator) (pooblaščena oseba)
Opomba: Podpiše obvezno lastnik zrakoplova, če je zrakoplov v zasebni uporabi.

VLOGA ZA IZDAJO/PODALJŠANJE VELJAVNOSTI NACIONALNEGA SPRIČEVALA O PLOVNOSTI

Izpolnjen obrazec pošlje vložnik skupaj s potrdilom o plačani pristojbini URSCL.
Opomba: Točke, ki se ne nanašajo na zrakoplov, je treba označiti z »NA«.

Ustrezno podčrtaj: IZDAJA PODALJŠANJE KOMERCIALNA-NEKOMERCIALNA RABA

1. Lastnik/operator zrakoplova: _____

2. Naslov: _____

3. Kontaktna oseba: _____ **4.** Telefon: _____ **5.** Fax: _____

6. Reg. oznaka zrakoplova **S5-:** _____ **7.** Proizvajalec**:** _____

8. Tip: _____ **9.** Ser. številka: _____

10. Leto proizvodnje: _____ **11.** MTOM: _____ **12.** Pristojbina: _____

13. Nalet od novega (TT): _____ **14.** Cikli od novega (TC): _____

15. Motor/proizvajalec in tip: _____

16. Kategorija spričevala o plovnosti: _____ **17.** Potek spričevala: _____

18. Operator: _____

19. Potek pogodbe o zakupu: _____ **20.** Baza izvajanja operacije: _____

21. Obseg operacije: _____ **22.** Število potnikov: _____

23. Odobritev za: IFR_____ BRNAV_____ PRNAV_____

RVSM_____ETOPS_____ CAT II/III_____ ACAS/TCAS_____

24. Ostala dovoljenja: _____

25. Predlagani kraj in termin pregleda zrakoplova: _____

PRILOGE (obkroži priloženo):

- veljavno Potrdilo o pregledu plovnosti pri uvozu iz države članice EU
- priporočilo G organizacije
- spisek opreme zrakoplova
- poročilo o letnem pregledu zrakoplova
- zadnje Poročilo o tehničnem pregledu zrakoplova
- potrdilo o plačani pristojbini
- dokumentacija iz točke IS - 4.2. priloge pravilnika o plovnosti zrakoplovov

Dokumenti "Flight Manual"/"Owners Manual"/"Pilots Operating Handbook" in njihova dopolnila so popolni in so odraz standarda proizvajalca. Pridobljene in vložene so vse revizije. To pomeni, da so dokumenti ažurirani z zadnjimi izdajami proizvajalca.

Spodaj podpisani izjavljam, da so vsi navedeni podatki točni in sem odgovoren za navedeno.

Podpis: _____ _____Ime in priimek: _____ _Datum:_____
(lastnik/operator) (pooblaščena oseba)

Opomba: Podpiše obvezno lastnik zrakoplova, če je zrakoplov v zasebni uporabi.

VLOGA ZA ODOBRITEV VELIKEGA POPRAVILA/MODIFIKACIJE

Izpolnjen obrazec pošlje vložnik skupaj s potrdilom o plačani pristojbini URSCL.
Opomba: Točke, ki se ne nanašajo na zrakoplov, je treba označiti z »NA«.

1. Lastnik/operator zrakoplova: _____

2. Naslov: _____

3. Kontaktna oseba: _____ **4.** Telefon: _____ **5.** Fax: _____

6. Reg. oznaka zrakoplova **S5-:** _____ **7.** Proizvajalec: _____

8. Tip: _____ **9.** Ser. številka: _____

Ime in priimek/naziv organizacije in naslov vložnika:

10. _____

_____

_____

11. Vložnikova številka popravila/modifikacije: _____

12. Naziv poravila/modifikacije: _____

13. Razlog za izvedbo popravila/modifikacije in kratek opis: _____

_____

_____

_____

14. Načrti in razpoložljiva dokumentacija (načrt in številka izdaje): _____

_____

Podpisani izjavljam, da bodo izvršena popravila/modifikacije v skladu z/s:

- veljavnimi zahtevami v času osnovne certifikacije zrakoplova
- katerimikoli zahtevami URSCL s stališča projektiranja zrakoplova

Podpis DOA: _____ Datum: _____

Podpis: _____ Ime in priimek: _____ Datum: _____
(lastnik/operator) (pooblaščena oseba)

VLOGA ZA ODOBRITEV PREIZKUSNEGA LETA/TEHNIČNEGA LETA

Izpolnjen obrazec pošlje vložnik skupaj s potrdilom o plačani pristojbini URSCL.
Opomba: Točke, ki se ne nanašajo na zrakoplov, je treba označiti z »NA«.

1. Lastnik/operator zrakoplova: _____

2. Naslov: _____

3. Kontaktna oseba: _____ **4.** Telefon: _____ **5.**Faks: _____

6. Reg. oznaka zrakoplova S5-: _____ **7.** Proizvajalec: _____

8. Tip: _____ **9.** Ser. številka: _____

Ime in priimek/naziv organizacije in naslov vložnika:

10. _____

_____

_____

11. Razlog za zahtevo dovoljenja za preizkusni let/tehnični let: _____

_____

12. Piloti in osebe, ki smejo biti v zrakoplovu med letom: _____

_____

13. Število preizkusnih letov: _____ **14.** Mesto vzleta: _____

15. Ruta _____ **16.** Mesto pristanka: _____

17. Omejitve: _____ _____

Velja samo za tehnični let:

Relacija preleta: _____

Naziv organizacije, kamor bi preleteli: _____

Številka spričevala potrjene organizacije: _____

Podpis: _____ _____Ime in priimek: _____ _Datum: _____
(lastnik/operator) (pooblaščena oseba)

POROČILO O TEHNIČNEM PREGLEDU ZRAKOPLOVA PROMETNE KATEGORIJE
za izdajo/podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov:	

Podatki o identiteti zrakoplova

Tip:	Serijska št.:	Reg. Oznaka:
Model/izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

	Celoten nalet od	Od zadnjega podaljšanja spričevala o plovnosti
Nalet zrakoplova		

I. Podatki o vzdrževanju

Periodični pregledi		Zadnja izvršitev	
Oznaka	Interval	Pri naletu	Datum

Periodični pregledi		Zadnja izvršitev	
Oznaka	Interval	Pri naletu	Datum

II. Motorji na dan pregleda

Tip	Poz	Serijska št.	TBCSI(O) TBHSI(O) (ur/ciklov)	TSCSR(O) (ur/ciklov)	TSHSR(O) (ur/ciklov)	TT (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSR(O) pri vgradnji

II. APU (auxiliary power unit) na dan pregleda

Tip	Poz	Serijska št.	TBCSI(O) TBHSI(O) (ur/ciklov)	TSCSR(O) (ur/ciklov)	TSHSR(O) (ur/ciklov)	TT (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSR(O) pri vgradnji

III. Propelerji na dan pregleda

Tip	Poz	Serijska št.	TBO (ur/ciklov)	TSO (ur/ciklov)	TT (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSR(O) pri vgradnji

TBCSR(O) – time between cold section inspections
TBHSR(O) – time between hot section inspections
TSCSR(O) – time since cold section refurbishment (overhaul)
TSHSR(O) – time since hot section refurbishment (overhaul)
TBO – time between overhauls
TT – total time
TSR(O) – time since refurbishment (overhaul)

IV. Podatki o pregledih sistemov, zadnjem tehtanju in legi težišča

Datum	Pregled	
	Letni pregled	
	Pitostatični sistem	
	Kompenzacija kompasa	
	Test transponderja	
	Masa zrakoplova:	Lega težišča:

V. Lista velikih popravil/modifikacij, ki so izvršene od izdaje/zadnjega podaljšanja Spričevala o plovnosti. Če jih ni bilo, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Odložena dela. Če jih ni, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VII. Rezultati pregleda

1. Stanje tehnične dokumentacije

Sistem vzdrževanja:		
Št. potrditve:	Datum potrditve:	Datum revizije:
Delovna dokumentacija o izvršenih delih je kompletna in potrjena.		

2. Vizualni pregled zrakoplova
2.1 Zunanjost zrakoplova (po listi zunanjega pregleda)

Vrsta pregleda	Datum	Specialnost	Podpis
Lista zunanjega pregleda			

2.2 Notranjost zrakoplova

	Stanje	Podpis
Dovoljenja in dokumentacija		
Notranjost		

	Stanje	Podpis
Oprema v sili		

3. Stanje vitalnih delov zrakoplova in motorjev

Izvršene so vse PTZ (AD-note) do (Seznam priložen)	
Ni rotirajočih delov ter delov z omejeno dobo, ki bi se jim iztekel rok uporabe. (Seznam priložen)	

4. Preizkus zanesljivosti sistemov na zrakoplovu

Pripombe pilotov
Ponavljajoče se okvare
Sistemsko spremljanje parametrov zanesljivosti – stanje ažurno

5. Funkcijski preizkusi vseh sistemov zrakoplova in motorjev

Vrsta pregleda	Datum	Specialnost	Podpis

6. Priloge

Lista predpisanih/izvršenih PTZ (AD's) je priložena:	DA	NE
Lista vgrajene opreme in instrumentov je priložena:	DA	NE

7. Preizkusni let/preverjanje zrakoplova v letu*

Priloženo poročilo št. z dne

*Vodja zrakoplova mora imeti ustrezno pooblastilo.

Izjava:
Izjavljam, da so na zrakoplovu izvršeni vse objavljene PTZ, obvezujoči Servisni bilteni – SB, obvezne modifikacije in vse zahtevano vzdrževanje v skladu z odobrenim programom vzdrževanja ter da so vsi vpisani podatki resnični in točni.

Podpis: _____ Licenca/št.odobritve: _____

Ime in priimek (tiskano):
_____

Pooblaščena organizacija: _____

Datum: _____

POROČILO O TEHNIČNEM PREGLEDU ZRAKOPLOVA SPLOŠNE KATEGORIJE za izdajo/podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov	

I. Podatki o zrakoplovu

Tip:	Serijska št.:	Reg. oznaka:
Model/Izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

	Proizvajalec	Tip	Poz.	Serijska številka	TBO (ur/ciklov/let)	Datum vgradnje	TSO pri vgradnje
Motor			L				
			D				
Propeler			L				
			D				

II. Podatki o naletu

	Celoten (ur/letov)				Po obnovi (ur/letov)			
Zrakoplov								
Motor	L		D		L		D	
Propeler	L		D		L		D	

III. Podaljšanje resursa

Predmet podaljšanja	Serijska številka	Številka odločbe	Podaljšanje v urah	Datum poteka podaljšanja

IV. Podatki o pregledih sistemov, zadnjem tehtanju in legi težišča zrakoplova

Datum	Pregled	Podpis
	Letni pregled	
	Pitotstatični sistem	
	Kompenzacija kompasa	
	Test transponderja	
	Vlečna sklopka	
	Masa zrakoplova: Lega težišča:	

V. Lista velikih popravil/modifikacij, izvršenih od izdaje/zadnjega podaljšanja Spričevala o plovnosti.
Če jih ni bilo, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Odložena dela. Če jih ni, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VII. Rezultati pregleda

1. Stanje tehnične dokumentacije

Zrakoplov je vzdrževan po sistemu vzdrževanja _____ številka _____ potrjenem dne _____. Vsa dela na zrakoplovu so narejena po predpisanem standardu kvalitete.	
Delovna dokumentacija o izvršenih delih je kompletna in potrjena.	
Status PTZ (AD's)	
Status SB	
Na zrakoplovu ni rotirajočih delov in delov z omejeno dobo, ki bi se jim iztekel rok uporabe.	

2. Priloge

Lista predpisanih/izvršenih PTZ (AD's) je priložena:	DA	NE
Lista vgrajene opreme in instrumentov je priložena:	DA	NE

3. Pregled zrakoplova, motorjev, sistemov zrakoplova in preizkus delovanja na zemlji

Pregled in preizkus na zemlji – priloga št.	

4. Preizkusni let

Poročilo o preizkusnem letu – priloga št.	

Izjava:
Izjavljam, da so na zrakoplovu izvršeni vse objavljene PTZ, obvezujoči Servisni bilteni – SB, obvezne modifikacije in vse zahtevano vzdrževanje v skladu z odobrenim programom vzdrževanja ter da so vsi vpisani podatki resnični in točni.

Podpis: _____ Licenca/št.odobritve: _____

Ime in priimek (tiskano):
_____

Pooblaščena organizacija: _____

Datum: _____

POROČILO O TEHNIČNEM PREGLEDU HELIKOPTERJA

za izdajo/podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov:	

I. Podatki o helikopterju

Tip:	Serijska št.:	Reg. oznaka:
Model/izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

	Proizvajalec	Tip	Serijska številka	Leto izdelave	TBO (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSO pri vgradnje
Motor							
Gl. Rotor							
GRB							
Rep. rotor							
Kraki gl.r.							
Kraki r.r.							

II. Podatki o naletu

	Celoten (ur/letov)	Po obnovi (ur/letov)
Helikopter	/	
Glavni rotor	/	/
1. krak	/	/
2. krak	/	/
3. krak	/	/
4. krak	/	/
5. krak	/	/

	Celoten (ur/letov)	Po obnovi (ur/letov)
Repni rotor	/	/
1. krak	/	/
2. krak	/	/
3. krak	/	/
4. krak	/	/
5. krak	/	/
6. krak	/	/

III. Podaljšanje resursa

Predmet podaljšanja	Serijska številka	Številka odločbe	Podaljšanje v urah	Datum poteka podaljšanja

IV. Podatki o pregledih sistemov in zadnjem tehtanju in legi težišča helikpterja

Datum	Pregled		Podpis
	Letni pregled		
	Pitotstatični sistem		
	Kompenzacija kompasa		
	Test transponderja		
	Vlečna sklopka		
	Masa zrakoplova:	Lega težišča:	

V. Lista velikih popravil/modifikacij, izvršenih od izdaje/zadnjega podaljšanja Spričevala o plovnosti.
Če jih ni bilo, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Odložena dela. Če jih ni, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VII. Rezultati pregleda

1. Stanje tehnične dokumentacije

Helikopter je vzdrževan po sistemu vzdrževanja _____ številka _____ potrjenem dne _____. Vsa dela na helikopterju so narejena po predpisanem standardu kvalitete.	
Delovna dokumentacija o izvršenih delih je kompletna in potrjena.	
Status PTZ (AD's)	
Status SB	
Na helikopterju ni rotirajočih delov in delov z omejeno življenjsko dobo, ki bi se jim iztekel rok uporabe.	

2. Priloge

Lista predpisanih/izvršenih PTZ (AD's) je priložena:	DA	NE
Lista vgrajene opreme in instrumentov je priložena:	DA	NE

3. Pregled helikopterja, motorja, sistemov zrakoplova in preizkus delovanja na zemlji

Pregled in preizkus na zemlji – priloga št.	

4. Preizkusni let

Poročilo o preizkusnem letu – priloga št.	

Izjava:
Izjavljam, da so na zrakoplovu izvršeni vse objavljene PTZ, obvezujoči Servisni bilteni – SB, obvezne modifikacije in vse zahtevano vzdrževanje v skladu z odobrenim programom vzdrževanja ter da so vsi vpisani podatki resnični in točni.

Podpis: _____ Licenca/št.odobritve: _____

Ime in priimek (tiskano): _____

Pooblaščena organizacija: _____

Datum: _____

POROČILO O TEHNIČNEM PREGLEDU JADRALNEGA LETALA/ JADRALNEGA LETALA Z MOTORJEM

za izdajo/podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov:	

I. Podatki o zrakoplovu

Tip:	Serijska št.:	Reg. oznaka:
Model/izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

	Proizvajalec	Tip	Serijska številka	TBO (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSO pri vgradnje
Motor						
Propeler						

II. Podatki o naletu

	Celoten (ur/letov)	Po obnovi (ur/letov)
Zrakoplov		
Motor		
Propeler		

III. Podaljšanje resursa

Predmet podaljšanja	Serijska številka	Številka odločbe	Podaljšanje v urah	Datum poteka podaljšanja

IV. Podatki o pregledih sistemov in zadnjem tehtanju in legi težišča zrakoplova

Datum	Pregled		Podpis
	Letni pregled		
	Pitotstatični sistem		
	Kompenzacija kompasa		
	Test transponderja		
	Vlečna sklopka		
	Masa zrakoplova:	Lega težišča:	

V. Lista velikih popravil/modifikacij, izvršenih od izdaje/zadnjega podaljšanja spričevala o plovnosti.
Če jih ni bilo, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Odložena dela. Če jih ni, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VII. Rezultati pregleda

1. Stanje tehnične dokumentacije

Zrakoplov je vzdrževan po sistemu vzdrževanja _____ številka _____ potrjenem dne _____. Vsa dela na zrakoplovu so narejena po predpisanem standardu kvalitete.	
Delovna dokumentacija o izvršenih delih je kompletna in potrjena.	
Status PTZ (AD's)	
Status SB	
Na zrakoplovu ni rotirajočih delov in delov z omejeno dobo, ki bi se jim iztekel rok uporabe.	

2. Priloge

Lista predpisanih/izvršenih PTZ (AD's) je priložena:	DA	NE
Lista vgrajene opreme in instrumentov je priložena:	DA	NE

3. Pregled zrakoplova, motorjev, sistemov zrakoplova in preizkus delovanja na zemlji

Pregled in preizkus na zemlji – priloga št.	

4. Preizkusni let

Poročilo o preizkusnem letu – priloga št.	

Izjava:
Izjavljam, da so na zrakoplovu izvršeni vse objavljene PTZ, obvezujoči Servisni bilteni – SB, obvezne modifikacije in vse zahtevano vzdrževanje v skladu z odobrenim programom vzdrževanja ter da so vsi vpisani podatki resnični in točni.

Podpis: _____ Licenca/št.odobritve: _____

Ime in priimek (tiskano): _____

Pooblaščena organizacija: _____

Datum: _____

POROČILO O TEHNIČNEM PREGLEDU BALONA
za izdajo/podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti in izdajo izvoznega spričevala

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov:	

I. Podatki o zrakoplovu

Tip:	Serijska št.:	Reg. oznaka:
Model/izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

	Proizvajalec*	Tip/model	Serijska številka	Leto izdelave*	TBO (ur/ciklov)	Datum vgradnje	TSO pri vgradnje.
Kupola							
Gorilnik							
Košara							
Jeklenke							

II. Podatki o naletu

	Celoten (ur/letov)	Po obnovi (ur/letov)
Prost		
Vezan		
Skupno		

III. Podatki o pregledih sistemov zrakoplova

Datum	Pregled	Podpis
	Letni pregled	
	Test transponderja	
	Pregled inštrumentov	

Notranji pregled jeklenk za gorivo

Datum	Tip/serijska številka	Datum	Tip/serijska številka	Podpis

IV. Lista velikih popravil/modifikacij, izvršenih od izdaje/zadnjega podaljšanja Spričevala o plovnosti.
Če jih ni bilo, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

V. Odložena dela. Če jih ni, vpisati, da jih ni.

1.
2.
3.
4.
5.

VI. Rezultati pregleda

1. Stanje tehnične dokumentacije

Balon je vzdrževan po sistemu vzdrževanja _____ številka _____ potrjenem dne _____. Vsa dela na balonu so narejena po predpisanem standardu kvalitete.	
Delovna dokumentacija o izvršenih delih je kompletna in potrjena.	

2. Priloge

Lista predpisanih/izvršenih PTZ (AD's) je priložena:	DA	NE
Lista vgrajene opreme in instrumentov je priložena:	DA	NE

3. Pregled balona, sistemov balona in preizkus delovanja na zemlji

Pregled in preizkus na zemlji – priloga št.	

4. Preizkusni let

Poročilo o preizkusnem letu – priloga št.	

Izjava:
Izjavljam, da so na zrakoplovu izvršeni vse objavljene PTZ, obvezujoči Servisni bilteni – SB, obvezne modifikacije in vse zahtevano vzdrževanje v skladu z odobrenim programom vzdrževanja ter da so vsi vpisani podatki resnični in točni.

Podpis: _____ Licenca/št.odobritve: _____

Ime in priimek (tiskano): _____

Pooblaščena organizacija: _____

Datum: _____

SPISEK V ZRAKOPLOV VGRAJENE OPREME

Vložnik

Lastnik:	Telefon:
Naslov:	
Uporabnik/operator:	Telefon:
Naslov:	

I. Podatki o zrakoplovu

Tip:	Serijska št.:	Reg. oznaka:
Model/izvedenka:	Št. vpisa v register:	
Proizvajalec:		Leto izdelave:

Instrument	Vrsta	Merske enote	Število vgrajenih	Tip	Serijska številka	Stanje

✓ je vgrajen in deluje
✘ je vgrajen in ne deluje

POROČILO O PREIZKUSU ENOMOTORNEGA LETALA

Proizvajalec in model:

Registrska oznaka: **S5-**

1. PREDPOLETNI PREGLED

KABINA

☐ Vzvodi za upravljanje motorja	☐ Varnostni pasovi
☐ Vzvodi za upravljanje letala	☐ Vrata, okna
☐ Stanje motornega števca	☐ Instrumentna plošča

DESNO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Opornica krila
☐ Zaključek krila	☐ Rezervoar za gorivo
☐ Kontrola glavne noge	☐ Drenažna odprtina
	☐ Pitot cev

NOS LETALA

☐ Stanje oplate in pokrovov	☐ Pritrditev pokrovov
☐ Vstopne odprtine za hlajenje	☐ Pristajalni žaromet
☐ Nosno kolo (guma, amortizer)	☐ Propeler
☐ Količina olja	☐ Nosilci motorja
☐ Kontrola drenažne odprtine	☐ Rezervoar za gorivo

LEVO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Opornica krila
☐ Zaključek krila	☐ Rezervoar za gorivo
☐ Kontrola glavne noge	☐ Drenažna odprtina
	☐ Pitot cev

TRUP LETALA

☐ Antene	☐ Odvzem statičnega tlaka
☐ Stanje površine	☐ Repno kolo/smučka
☐ Vertikalni stabilizator in krmilo	☐ Horizontalni stabilizator in krmilo
☐ Trimer	☐ Pitot cev
☐ Akumulator	☐

SISTEM ZA VLEKO

☐ Vlečna sklopka	☐ Mehanizem za odpenjanje

NACIONALNE IN REGISTRSKE OZNAKE

Krila:	Trup:	Rep:

2. PREIZKUS LETALA NA ZEMLJI

	Enote	Prosti tek	Polna moč
Vrtljaji motorja	O/min		
Pritisk polnjenja	in/Hg		
Pritisk goriva	PSI		
Pretok goriva	kg/h (gal/h)		
Pritisk olja	PSI		
Temperatura olja	ºC		
Temperatura cilindrov	ºC		

PREIZKUS MAGNETOV			KORAK PROPELERJA	GRETJE UPLINJAČA
Pri O/min	Padec obratov (O/min)		Padec obratov (O/min)	Padec obratov (O/min)
	L	D		

- ☐ Vžig motorja
- ☐ Alternator
- ☐ Ampermeter
- ☐ Električna črpalka goriva
- ☐ Selektor goriva
- ☐ Zapora goriva
- ☐ Podtlak
- ☐ Osvetlitev inštrumentov
- ☐ Kontrola zavor
- ☐ Komanda nosnega kolesa
- ☐ Ostale komande
- ☐ Trimerji
- ☐ Ročica plina
- ☐ Ročica koraka
- ☐ Ročica zmesi
- ☐ Alternativni zrak
- ☐ Prezračevanje
- ☐ Gretje kabine
- ☐ Gretje vetrobrana
- ☐ Gretje pitotove cevi

3. PREIZKUS LETALA V LETU

- ☐ Umetni horizont
- ☐ Žirodirekcional
- ☐ Kontrolnik
- ☐ Višinomer
- ☐ Brzinomer
- ☐ Variometer
- ☐ Magnetni kompas
- ☐ Štoparica
- ☐ Termometer zraka
- ☐ COM 1
- ☐ COM 2
- ☐ Avtopilot
- ☐ Indikator prevlečenega leta
- ☐ Indikator uvlečenega podvozja
- ☐ Izvlačenje podvozja v sili
- ☐
- ☐ NAV 1
- ☐ NAV 2
- ☐ ILS indikator
- ☐ VOR indikator
- ☐ ADF
- ☐ DME
- ☐ Transponder
- ☐ Marker avdio
- ☐ Marker svetlobna indikacija
- ☐ Zvočnik
- ☐ Mikrofon
- ☐ Slušalke
- ☐ Maksimalna hitrost _____ km/h
- ☐ Prevlečen let pri _____ km/h

Masa v letu _____ kg

Opomba: ☒ - Z označevanjem potrdimo brezhibnost.

Enote	Tlak pol. in/Hg	Obrati O/min	Temp. olja ºC	Tlak olja PSI	TGC ºC	Ind. hitrosti km/h	Hitrost vzp. m/s
Vzlet							
Vzpenjanje							
Hor. let							

Datum:_____ Preizkus opravil:

POROČILO O PREIZKUSU DVOMOTORNEGA LETALA

Proizvajalec in model:

Registrska oznaka: **S5-**

1. PREDPOLETNI PREGLED

KABINA

☐ Vzvodi za upravljanje motorja	☐ Varnostni pasovi
☐ Vzvodi za upravljanje letala	☐ Vrata, okna
☐ Stanje motornega števca	☐ Instrumentna plošča

DESNO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Opornica krila
☐ Zaključek krila	☐ Rezervoar za gorivo
☐ Kontrola glavne noge	☐ Drenažna odprtina
	☐ Pitot cev

NOS LETALA

☐ Stanje oplate in pokrovov	☐ Pritrditev pokrovov
☐ Vstopne odprtine za hlajenje	☐ Pristajalni žaromet
☐ Nosno kolo (guma, amortizer)	☐ Propeler
☐ Količina olja	☐ Nosilci motorja
☐ Kontrola drenažne odprtine	☐ Rezervoar za gorivo

LEVO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Opornica krila
☐ Zaključek krila	☐ Rezervoar za gorivo
☐ Kontrola glavne noge	☐ Drenažna odprtina
	☐ Pitot cev

TRUP LETALA

☐ Antene	☐ Odvzem statičnega tlaka
☐ Stanje površine	☐ Repno kolo/smučka
☐ Vertikalni stabilizator in krmilo	☐ Horizontalni stabilizator in krmilo
☐ Trimer	☐ Pitot cev
☐ Akumulator	☐

SISTEM ZA VLEKO

☐ Vlečna sklopka	☐ Mehanizem za odpenjanje

NACIONALNE IN REGISTRSKE OZNAKE

Krila _____ Trup _____ Rep _____

2. PREIZKUS LETALA NA ZEMLJI

	Enote	Prosti tek		Polna moč	
		1 ali levi	desni	1 ali levi	desni
Vrtljaji motorja	O/min				
Pritisk polnjenja	in/Hg				
Pritisk goriva	PSI				
Pretok goriva	Kg/h (gal/h)				
Pritisk olja	PSI				
Temperatura olja	ºC				
Temperatura	ºC				

PREIZKUS MAGNETOV			KORAK PROPELERJA	GRETJE UPLINJAČA
Pri O/min	Padec obratov L (O/min)	Padec obratov D (O/min)	Padec obratov (O/min)	Padec obratov (O/min)

- ☐ Vžig motorja
- ☐ Alternator
- ☐ Ampermeter
- ☐ Električna črpalka goriva
- ☐ Selektor goriva
- ☐ Zapora goriva
- ☐ Podtlak
- ☐ Osvetlitev inštrumentov
- ☐ Ostale komande
- ☐ Trimerji
- ☐ Ročica plina
- ☐ Ročica koraka
- ☐ Ročica zmesi
- ☐ Alternativni zrak
- ☐ Prezračevanje
- ☐ Gretje kabine

3. PREIZKUS LETALA V LETU

- ☐ Umetni horizont
- ☐ Žirodirekcional
- ☐ Kontrolnik
- ☐ Višinomer
- ☐ Brzinomer
- ☐ Variometer
- ☐ Magnetni kompas
- ☐ Štoparica
- ☐ Termometer zraka
- ☐ COM 1
- ☐ COM 2
- ☐ Avtopilot
- ☐ Indikator prevlečenega leta
- ☐ Indikator uvlečenega podvozja
- ☐ Izvlačenje podvozja v sili
- ☐
- ☐ NAV 1
- ☐ NAV 2
- ☐ ILS indikator
- ☐ VOR indikator
- ☐ ADF
- ☐ DME
- ☐ Transponder
- ☐ Marker avdio
- ☐ Marker svetlobna indikacija
- ☐ Zvočnik
- ☐ Mikrofon
- ☐ Slušalke
- ☐ Maksimalna hitrost _____ km/h
- ☐ Prevlečen let pri _____ km/h

Masa v letu _____ kg

Opomba: ☒ - Z označevanjem potrdimo brezhibnost.

Enote	Tlak pol. in/Hg		Obrati O/min		Temp. olja ºC		Tlak olja PSI		TGC ºC		Ind. hitrosti km/h		Hitrost vzp. m/s	
	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D	1 - L	2 -D
Vzlet														
Vzpenjanje														
Hor. let														

Datum:_____ Preizkus opravil:

POROČILO O PREIZKUSU JADRALNEGA LETALA

Proizvajalec in model:

Registrska oznaka: **S5-**

1. PREDPOLETNI PREGLED

NOS ZRAKOPLOVA

☐ Površina nosu	☐ Površina kabine
☐ Pitot cev	☐ Vlečna sklopka
☐ Pristajalno kolo (guma, amortizer)	☐ Odvzem statičnega tlaka

KABINA ZRAKOPLOVA

☐ Instrumenti	☐ Komanda zavor
☐ Radijska postaja	☐ Komanda zakrilc
☐ Zapiranje kabine	☐ Komanda mehanizma za odpenjanje
☐ Sedež	☐ Sorniki krila
☐ Nastavljanje pedal	☐ Priključki komand
☐ Komanda višine, negiba in smeri	

LEVO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zavore
☐ Zaključek	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Stanje komand in okovov

TRUP IN REPNE POVRŠINE

☐ Stanje površine	☐ Smerni stabilizator in krmilo	☐ repno kolo (stanje)
☐ Višinski stabilizator in krmilo	☐ Stanje komand in okovov	

DESNO KRILO

☐ Stanje površine	☐ Zavore
☐ Zaključek	☐ Zakrilca
☐ Krilce	☐ Stanje komand in okovov

NACIONALNE IN REGISTRSKE OZNAKE

Krila _____ Trup _____ Rep _____

2. PREIZKUS LETALA V LETU

☐ Brzinomer	☐ Odpenjanje vlečne vrvi
☐ Višinomer	☐ Upravljivost v zavojih
☐ Pnevmatični variometer	☐ Maksimalna hitrost _____ km/h
☐ Kontrolnik	☐ Prevlečen let pri _____ km/h
☐ Magnetni kompas	Masa v letu _____ kg
☐ Radijska postaja	☐ Zakrilca
☐ Upravljivost v aerozapregi	☐ Zračne zavore
☐ Uvlačenje in izvlačenje podvozja	☐ Zavora na kolesu

Opomba: ☒ - Z označevanjem potrdimo brezhibnost.

Datum:_____ Preizkus opravil:

POROČILO O PREIZKUSU BALONA

Proizvajalec in model:

Registrska oznaka: **S5-**

1. PREDPOLETNI PREGLED

KUPOLA

- ☐ Indikator temperature, namestitev in povezava do kazalnika
- ☐ Temperaturne zastavice
- ☐ Temperaturna etiketa, ki označuje pregretje
- ☐ Gornji škripec (prost, pritrdilne vrvi, centrirne vrvi)
- ☐ Dolžine centrirnih povezav za padalo
- ☐ Mreža trakov preko padala
- ☐ Stanje trakov na zunanjem robu padala
- ☐ Pritrditev horizontalnih trakov panel nad in panel pod največjim obsegom kupole
- ☐ Zahteva se test za poroznost (Grab test)
- ☐ Poskus pihanja skozi blago

IZPUSTNI VENTILI (VELKRO RAZPORKI)

- ☐ Vizualni izgled in kvaliteta velkra
- ☐ Stanje tkanine, na katero je pritrjen velkro
- ☐ Dolžine nenosilnih trakov
- ☐ Zapirala na odprtini – inštalirana/stanje

STRANSKI VENTIL

- ☐ Mreža trakov na panelu
- ☐ Vrv za aktiviranje
- ☐ Stop linija
- ☐ Škripec

VENTILI ZA OBRAČANJE

- ☐ Šivi
- ☐ Trakovi
- ☐ Komandna povezava
- ☐ Škripec

- ☐ Gornja varovalka (lock top), varovalni obročki, zastavica, stanje komandne vrvice
- ☐ Spodnje pritrdilne zanke (torna obraba, poškodbe zaradi toplote, namestitev zaščit)
- ☐ spodnji škripec
- ☐ povezave za upravljanje
- ☐ “cable cored lower ripline” (rdeča vrv)
- ☐ Vrvi iz kevlarja (kevlar flying cables)
- ☐ Pletenice (stanje, cevke, konice)
- ☐ Stanje blaga (po panelih)/napihovanje

GORILNIK IN KOŠARA

- ☐ Karabini (material, stanje, vijačna varovala)
- ☐ Nosilno ogrodje (zvari, stanje, zatiči – tesnost, matice, verige – stanje, varovalne matice)
- ☐ Gorilnik
- ☐ Gumijaste cevi
- ☐ Najlonske palice (dolžina, stanje, tulci, končni priključki)
- ☐ Pletenice na košari
- ☐ Pletenje košare (stanje, vlažnost, brez plesni)
- ☐ Letve (notranje zunanje)
- ☐ Kovinsko ogrodje
- ☐ Zaščitna prevleka (koža) na spodnjem robu
- ☐ Notranji ročaji
- ☐ Gasilni aparat
- ☐ Jermeni za pritrditev jeklenk, zaponke
- ☐ Orientacija etiket za tip jeklenk
- ☐ Stanje jeklenk

GORILNIK IN GORIVNI SISTEM

- ☐ Gorilne šobe so zavarovane
- ☐ Izpušni ventili (obraba, puščanje)
- ☐ Vodi in spoji (zavarovani, puščanje)
- ☐ Pilotski ogenj/luči (videz in zvok plamena)
- ☐ Test gorilnika na vsaki jeklenki (delovanje šob gorilnika, merilniki tlaka, ventili na gorilniku in ventili na jeklenkah)
- ☐ Količinomer goriva (prostost delovanja)

INSTRUMENTI

☐ Termometer	☐ Datum test transponderja:_____
☐ Višinomer	☐
☐ Variometer	

GRAB TEST (NATEZNI TRDNOSTNI PREIZKUS BLAGA)

VZROK: ☐ Kupola ima več kot 250 ur letenja ☐ Pregretje ☐ Sumimo na slabo stanje blaga	Rezultati:

NACIONALNE IN REGISTRSKE OZNAKE

Kupola:	☐ Identifikacijska ploščica v košari

2. PREIZKUS BALONA V LETU

	Enote	Vrednosti
Teža pri vzletu	kg	
Celotna teža po porabi prve jeklenke	kg	
Povprečna teža do porabe prve jeklenke	kg	
Teža polne jeklenke za preizkusni let	kg	
Teža prazne jeklenke za preizkusni let	kg	
Čas porabe goriva iz jeklenke za preizkusni let	min	
Temperatura zraka okolice	ºC	
Poraba plina na časovno enoto	kg/h	

Datum:_____ Preizkus opravil:

REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIC OF SLOVENIA

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA CIVILNO LETALSTVO
CIVIL AVIATION AUTHORITY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

SPRIČEVALO O PLOVNOSTI
CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

Št.
N0. _____

1. **Oznaka državne pripadnosti in registrska oznaka** Nationality and registration marks	2. **Proizvajalec in proizvajalčeva oznaka zrakoplova** Manufacturer and manufacturer's designation of aircraft	3. **Serijska številka zrakoplova** Aircraft serial number
4. **Kategorije** Categories		
5. **Omejitve/Opombe:** Limitations/Remarks:		
6. **To spričevalo o plovnosti je izdano v skladu s Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu z dne 7. decembra 1944 in Zakonom o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01). Z njim se ugotavlja, da zgoraj navedeni zrakoplov izpolnjuje pogoje za varno letenje, če se vzdržuje in uporablja v skladu z Zakonom o letalstvu in ustreznimi izvršilnimi predpisi, kot tudi po potrjenem priročniku za letenje in sistemu tehničnega vzdrževanja.** This Certificate of Airworthiness is issued pursuant to the Convention on International Civil Aviation dated 7 December 1944 and Aviation Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia No. 18/01). This is to certify that above mentioned aircraft is considered airworthy when maintained and operated in accorcance with the Aviation Act and related regulations as well as in accordance with the approved Aircraft Flight Manual and Technical Maintenance System.		

Obr. URSCL 2109-1

To spričevalo mora biti v zrakoplovu med vsemi leti.
This certificate shall be carried on board during all flights.

Veljavnost spričevala This Certificate is valid		**Podpis in žig** Signature and Seal	**Veljavnost spričevala** This Certificate is valid		**Podpis in žig** Signature and Seal
Od From	**Do** Until		**Od** From	**Do** Until	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	
.....	.....		.....	.....	

SPRIČEVALO O PLOVNOSTI
CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

REPUBLIKA SLOVENIJA REPUBLIC OF SLOVENIA	**UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA CIVILNO LETALSTVO** CIVIL AVIATION AUTHORITY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA	**Št.** N0. _____
1. Oznaka državne pripadnosti in registrska oznaka Nationality and registration marks	**2. Proizvajalec in proizvajalčeva oznaka zrakoplova** Manufacturer and manufacturer´s designation of aircraft	**3. Serijska številka zrakoplova** Aircraft serial number

4. Kategorije
Categories

5. To spričevalo o plovnosti je izdano v skladu s Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu z dne 7. decembra 1944, točko 3/c 5. člena Uredbe (ES) št. 1592/2002 za omenjeni zrakoplov, ki se šteje za plovnega, če se ga vzdržuje in se uporablja skladno z ustreznimi zahtevami in operativnimi omejitvami.
This Certificate of Airworthiness is issued pursuant to the Convention on International Civil Aviation dated 7 December 1944, Regulation (EC) No 1592/2002, Article 5(3)(c) in respect of the abovementioned aircraft which is considered to be airworthy when maintained and operated in accordance with the foregoing and the pertinent operating limitations.

Datum izdaje
Date of issue _____

_____
Direktor / Director

Omejitve/Opombe:
Limitations/Remarks:

6. To spričevalo o plovnosti je veljavno, dokler ga Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo ne prekliče. Veljavno potrdilo o pregledu plovnosti je priloga tega spričevala.
This Certificate of Airworthiness is valid unless revoked by Civil Aviation Authority of the Republic of Slovenia. A current Airworthiness Review Certificate shall be attached to this Certificate.

EASA Form 25

To spričevalo mora biti v zrakoplovu med vsemi leti.
This permit shall be carried on board during all flights.

SPRIČEVALO O PLOVNOSTI Z OMEJITVAMI
RESTRICTED CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

REPUBLIKA SLOVENIJA REPUBLIC OF SLOVENIA	**UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA CIVILNO LETALSTVO** CIVIL AVIATION AUTHORITY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA	**Št.** N0. _____
1. Oznaka državne pripadnosti in registrska oznaka Nationality and registration marks	**2. Proizvajalec in proizvajalčeva oznaka zrakoplova** Manufacturer and manufacturer's designation of aircraft	**3. Serijska številka zrakoplova** Aircraft serial number

4. Kategorije
Categories

5. To spričevalo o plovnosti je izdano v skladu s (*) [Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu z dne 7. decembra 1944], točko 3/b 5. člena Uredbe (ES) št. 1592/2002 za omenjeni zrakoplov, ki se šteje za plovnega, če se ga vzdržuje in se uporablja skladno z ustreznimi zahtevami in operativnimi omejitvami.
This Certificate of Airworthiness is issued pursuant to (*) [the Convention on International Civil Aviation dated 7 December 1944], Regulation (EC) No 1592/2002, Article 5(3)(b) in respect of the abovementioned aircraft which is considered to be airworthy when maintained and operated in accordance with the foregoing and the pertinent operating limitations.

Poleg zgoraj omenjenih se uporabljajo še naslednje omejitve:
In addition to above the following restrictions apply:

(*) [V mednarodnem zračnem prometu se zrakoplov lahko uporablja ne glede na zgornje omejitve].
(*) [The aircraft may be used in international navigation notwithstanding above restrictions].

Datum izdaje
Date of issue _____

_____
Direktor / Director

6. To spričevalo o plovnosti je veljavno, dokler ga Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo ne prekliče. Veljavno potrdilo o pregledu plovnosti je priloga tega spričevala.
This Certificate of Airworthiness is valid unless revoked by Civil Aviation Authority of the Republic of Slovenia.
A current Airworthiness Review Certificate shall be attached to this Certificate.

EASA Form 24

(*) črtati, če se ne upošteva
(*) delete as applicable

To spričevalo mora biti v zrakoplovu med vsemi leti.
This permit shall be carried on board during all flights.

Republika Slovenija

Ministrstvo za promet

Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo

Kotnikova 19a, Sl-1000 Ljubljana
telephone: +386 1 473 46 00
fax: +386 1 431 60 35
e-mail: urscl@caa-rs.si
http://www.caa-rs.si

IZVOZNO SPRIČEVALO O PLOVNOSTI
EXPORT CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

Št: **E** **/**
No. *.*

S tem se potrjuje, da je spodaj navedeni izdelek izdelal pooblaščeni proizvajalec na podlagi potrjene tehnične dokumentacije ter da je bila v predhodnem postopku preverjena in potrjena njegova skladnost s certifikatom tipa in in da izpolnjuje predpisane tehnične zahteve glede plovnosti, v skladu z veljavnimi predpisi.
This is to certify that below identified product is manufactured by authorized manufacturer in accordance with the approved technical documentation for that particular product which has been previous type certified by test and approved and meets technical requirements of airworthiness according to rules and regulations in force.

Izdelek:
Product

Proizvajalec:
Manufacturer

Model:
Model

Serijska številka:
Serial No

☐ Nov *New* ☐ Obnovljen *Newly overhauled* ☐ Rabljen *Used*

Leto izdelave:
Year of production:

Država, v katero se izvaža:
State to which exported:

Izjeme glede tehničnih pogojev:
Exceptions from technical requiremants:

Aircraft total time:

Engine Installed:

Type
Engine serial number
Engine total time
Engine TSO

Propeler Installed

Type
Propeler serial number
Propeler total time
Propeler TSO

To izvozno spričevalo o plovnosti se ne sme uporabljati kot spričevalo o sposobnosti zrakoplova za plovbo za njegovo uporabo za letenje.
This Export Certificate of Airworthiness could not be used as a Certificate of Airworthiness for aircraft operations.

Direktor URSCL
Director CAA Slovenia

Datum:
Date

Kraj:
Place

Republika Slovenija

Ministrstvo za promet

Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo

Kotnikova 19a, Sl-1000 Ljubljana
telephone: +386 1 473 46 00
fax: +386 1 431 60 35
e-mail: urscl@caa-rs.si
http://www.caa-rs.si

IZJAVA OB IZVOZU NEPLOVNEGA ZRAKOPLOVA ALI PROIZVODA
STATEMENT FOR EXPORT
OF UNAIRWORTHY AIRCRAFT OR AERONAUTICAL PRODUCT

Št: /
No.

To izjavo izdajamo ob izvozu zrakoplova ali proizvoda, ko ta ne izpolnjuje pogojev skladnosti z izdanim tipskim certifikatom in določbami Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01). S to izjavo potrjujemo le nalet in status neplovnega zrakoplova ter nalet in delovanje njegovih delov ali pa status posameznega proizvoda. Ta izjava ni izvozno spričevalo o plovnosti.

This Statement for Export of unairworthy Aircraft or aeronautical product is isssued when below identified product does not meet type certificate and Aviation Act requirements (Official Gazette of the Republic of Slovenia No.18/2001). It is to confirm flight time of unairworthy aircraft or part. This statement is not export certificate.

Izdelek:
Product

Proizvajalec:
Manufacturer

Model:
Model

Serijska številka:
Serial No

☐ Poškodovan
Damaged

☐ Rabljen
Used

Leto izdelave:
Year of production:

Aircraft total time:

Engine Installed:

Type
Engine serial number
Engine total time
Engine TSO

Propeler Installed

Type
Propeler serial number
Propeler total time
Propeler TSO

Zrakoplov ali proizvod ni ploven.
This aircraft or product is not airworthy.

Država, v katero se izvaža:
State to which exported:

Ta izjava za izvoz se ne sme uporabljati kot spričevalo o plovnosti zrakoplova za njegovo uporabo za letenje.
This Statement for Export could not be used as a Certificate of Airworthiness for aircraft operations.

Direktor URSCL
Director CAA Slovenia

Datum:
Date

Kraj:
Place

1. Ministrstvo za promet **Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo** *URSCL/SLOVENIJA* *Approving National Aviation Authority/Country*	2. **POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE** **EASA obrazec 1** *AUTHORISED RELEASE CERTIFICATE* *EASA FORM 1*	2. **Oznaka obrazca** *Form Tracking Number*
2. **Registrirano ime in sedež potrjene organizacije** *Approved organization Name and Address:*		5. **Delovni nalog/pogodba/račun** *Work order/Contract/ Invoice*

6. **Predmet** *Item*	7. **Opis** *Description*	8. **Št. dela** *Part No.*	9. **Ustreznost *** *Eligibility*	10. **Količina** *Qty*	11. **Serijska št./št. dobave** *Serial/Batch No.*	12. **Status predmeta/delo** *Status/Work*

13. **Opombe**
Remarks

14. **Potrditev, da so zgoraj navedeni predmeti izdelani v skladu s/z:**
Certifies that the items identified above were manufactured in conformity to:

☐ potrjenimi konstrukcijskimi podatki in so v stanju za varno uporabo
approved design data and are in condition for safe operation

☐ nepotrjenimi konstrukcijskimi podatki, navedenimi v polju 13
non-approved design data specified in block 13

19. ☐ **Part-145.A.50 Sprostitev v uporabo** ☐ **Drugi predpisi, določeni v polju 13**
Part-145.A.50 Release to Service *Other regulation specified in block 13*

Potrditev, da je bilo delo, navedeno v polju 12 in opisano v polju 13, če ni v polju 13 drugače specificirano, opravljeno v skladu s Part-145 in da so predmeti, z ozirom na tako delo, pripravljeni za sprostitev za uporabo.
Certifies that unless otherwise specified in block 13, the work identified in block 12 and described in block 13, was accomplished in accordance with Part-145 and in respect to that work, the items are considered ready for release to service.

15. **Podpis pooblaščene osebe** *Authorised Signature*	16. **Št. odobritve/potrdila** *Approval Authorisation Number*	20. **Podpis pooblaščene osebe** *Authorised Signature*	21. **Oznaka certifikata/potrdila** *Certificate/Approval Ref. No.*
17. **Ime in priimek** *Name*	18. **Datum (d/m/l)** *Date (d/m/y)*	22. **Ime in priimek** *Name*	23. **Datum (d/m/l)** *Date (d/m/y)*

* Oseba, ki izvaja vgradnjo, mora navzkrižno preveriti ustreznost z ustreznimi tehničnimi podatki/*Installer must cross-chek eligibility with applicable technical data*

Nadaljevanje na naslednji strani/Text continues on back side of this form.

POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE – EASA obrazec 1
ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO

AUTHORISED RELEASE CERTIFICATE - EASA Form 1
USER/INSTALLER RESPONSIBILITIES

NOTE:

1. Pomembno je razumeti, da sam obstoj tega dokumenta še ne pomeni avtomatsko pooblastila za vgradnjo dela/komponente/sklopa.
It is important to understand that the exsistence of the Document alone does not automatically constitute authority to install the part/component/assembly.

2. V primeru, ko uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, pri svojem delu upošteva nacionalne predpise letalskih oblasti, pristojnih za plovnost, ki niso letalske oblasti, pristojne za plovnost, vpisane v polju 1, je nujno, da uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, zagotovi, da njegove letalske oblasti, pristojne za plovnost, sprejmejo dele/komponente /sklope od letalskih oblasti, pristojnih za plovnost, ki so vpisane v polju 1.
Where the user/installer works in accordance with the national regulations of an Airworthiness Authority different from the Airworthiness Authority specified in block 1 it is essential that the user/installer ensures that his/her Airworthiness Authority accepts parts/components/assemblies from the Airworthiness Authority specified in block 1.

3. Izjavi v poljih 14 in 19 ne predstavljata potrditve vgradnje. V vseh primerih mora zapis o vzdrževanju zrakoplova vsebovati potrdilo o vgradnji, ki ga v skladu z nacionalnimi predpisi izda uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, preden lahko zrakoplov ponovno leti.
Statements 14 and 19 do not constitute installation certification. In all cases the aircraft maintenance record must contain an installation certification issued in accordance with the national regulations by the user/installer before the aircraft may be flown.

Republika Slovenija

Ministrstvo za promet

Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo

Kotnikova 19a, 1000 Ljubljana
p.p. 318, 1001 Ljubljana
telefon: 01 473 46 00
faks: 01 431 60 35
e-pošta: urscl@caa-rs.si
http://www.caa-rs.si

DOVOLJENJE ZA PREIZKUSNE LETE – *TEST FLIGHT PERMISSION*

št. T / _
No.

Na podlagi določb Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01) in tehnične dokumentacije se po pregledu zrakoplova izdaja dovoljenje za preizkusne lete:
In accordance with the provisions of the Aviation Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia No. 18/01) and technical documentation, after the inspection of the aircraft, this permission is being issued for test flights:

lastnik/uporabnik zrakoplova: _____
aircraft owner/operator:

za zrakoplov: _____ registrska oznaka: **S5 -** _____
for aircraft: *registration mark:*

tip in model: _____ serijska številka: _____
type and model: *serial number:*

Omejitve: _____
Limitation:
dovoljeno število letov: _____
Permitted number of flights:

Dovoljenje velja do: _____
This permission is valid until:

Navedeni leti se dovolijo naslednjim osebam:
The following persons will be authorized on board this aircraft:

_____

Za to dovoljenje oziroma lete morajo biti posadka in druge osebe na zrakoplovu zavarovani; prav tako mora biti zavarovan tudi zrakoplov pred odgovornostjo za škodo, storjeno tretjim osebam.
The flight permission will be conditioned with the appropriate Insurance Policy covering the insurance of the crew and other persons authorized on board this aircraft as well as the aircraft insurance against liability for damage caused to third parties.
Leti, na katere se nanaša to dovoljenje, niso dovoljeni v komercialne namene.
The flights to which this permission refers to will not be operated in commercial purposes.

Dne:
Date

Direktor/*Director*

DOVOLJENJE ZA TEHNIČNI LET – *FERRY FLIGHT PERMISSION*

št. F / _
No.

Na podlagi 37. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 18/01) in po pregledu zrakoplova ter tehnične dokumentacije:
In accordance with the provisions of Article 37 of the Aviation Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia No. 18/01), and after the inspection of the aircraft and technical documentation:

_____ registrska oznaka: *registration mark:* **S5 -** _____

tip: _____ serijska številka: _____
type: *serial number:*

se izda to dovoljenje za let: _____
this flight permission is issued to

za namen: _____
in the purpose:

na relaciji od: _____ do: _____
on the route from: *to:*

ob naslednjih meteoroloških pogojih: _____
under the following meteorological conditions:

Poleg omejitev, ki jih vsebuje potrjen letalski priročnik zrakoplova, veljajo za let še naslednje omejitve:
Apart the limitations contained in the approved Airplane Flight Manual the following limitations will also be applicable:

_____

Prisotnost na tem letu se dovoljuje naslednjim osebam:
The following persons will be authorised on board this aircraft:

_____

To dovoljenje se izdaja pod pogojem, da je posadka in drugo pooblaščeno osebje na zrakoplovu zavarovano; prav tako mora biti zavarovan tudi zrakoplov pred odgovornostjo za škodo, storjeno tretjim osebam.
The flight permission will be conditioned with the appropriate Insurance Policy covering the insurance of the crew and other persons authorised on board this aircraft as well as the aircraft insurance against liability for damage caused to third parties.

Let, na katerega se nanaša to dovoljenje, ni dovoljen v komercialne namene.
The flight to which this permission refers to will not be operated in commercial purposes.

Dne:
Date:

Direktor/*Director*

REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIC OF SLOVENIA

članica Evropske agencije za varnost v letalstvu
a member of the European Aviation Safety Agency

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

AIRWORTHINESS REVIEW CERTIFICATE

OZNAKA POTRDILA: .....
ARC *REFERENCE:*

Skladno z Uredbo (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta, veljavno ob izdaji potrdila,
se potrjuje, da se zrakoplov:
Pursuant to Regulation (EC) No 1592/2002 of the European Parliament and of the Council for the time being in force,
this is to certify that the following aircraft:

Proizvajalec zrakoplova: .....
Aircraft manufacturer

Proizvajalčeva oznaka zrakoplova:.....
Manufacturer's designation of aircraft

Registrska oznaka zrakoplova: .....
Aircraft registration

Serijska številka zrakoplova:.....
Aircraft serial number

v času izdaje tega potrdila šteje za plovnega.
is considered to be airworthy at the time of the issue.

Datum izdaje:.....
Date of issue

Datum poteka:.....
Date of expiry

Podpis:.....
Signed

Št. pooblastila:.....
Authorisation No

EASA Form 15a

REPUBLIKA SLOVENIJA *REPUBLIC OF SLOVENIA* članica Evropske agencije za varnost v letalstvu *a member of the European Aviation Safety Agency*	**POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI** *AIRWORTHINESS REVIEW CERTIFICATE*	**OZNAKA POTRDILA:** **ARC REFERENCE:** SI-_____

Po Uredbi (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi, je
Pursuant to regulation (EC) No.1592/2002 of the European Parliament and of the Council for the time being in force

(IME PODJETJA),
KOT ORGANIZACIJA PO DELU- M, SEKCIJA A, PODDEL G,

(Organization) as PART M SECTION A SUBPART G ORGANISATION,

SKLIC: MS-G1-_____
REFERENCE: MS-G1-_____

opravila pregled plovnosti v skladu z določbo M.A.710 na naslednjem zrakoplovu:
Has performed an airworthiness review according to M.A.710 on the following aircraft:

Proizvajalec zrakoplova:……
Aircraft manufacturer

Oznaka proizvajalca:…….. ……
Manufacturer's designation

Registracija zrakoplova:…….
Aircraft registration

Serijska številka zrakoplova:…….
Aircraft serial Number

Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času pregleda ploven.
The aircraft is considered to be airworthy at the time of the review.

Datum izdaje:…….....Datum poteka:……..
Date of issue Date of expiry

Podpis:…….. Pooblastilo št.:……
Signed *Authorisation No.*

1. podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju, v skladu z določbo M.A. 901. Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času izdaje podaljšanja ploven. *1 st Extension: The aircraft has remained in a controlled environment according to M.A.901 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.* Datum izdaje:……Datum poteka:…….. *Date of issue* *Date of expiry* Podpis:…….....……Pooblastilo št.:……..…….. *Signed* *Authorisation No.*
2. podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju, v skladu z določbo M.A. 901. Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času izdaje podaljšanja ploven. *2 nd Extension: The aircraft has remained in a controlled environment according to M.A.901 for the last year. The aircraft is considered to be airworthy at the time of the issue.* Datum izdaje:……..Datum poteka:…… *Date of issue* *Date of expiry* Podpis:……..Pooblastilo št.:…… *Signed* *Authorisation No.*

EASA Form 15b

DOKUMENTACIJA, POTREBNA ZA UVOZ ZRAKOPLOVA IN IZDAJO SPRIČEVALA O PLOVNOSTI

Dokument	**Številka in datum zadnje rev.**	Za prvi tega tipa	Uvoz novega letala	Uvoz starega letala
Certifikat tipa (Type Certificate)	/	O		
Spričevalo o hrupu (Noise Certificate)	/		O	O
Lista tehničnih podatkov certifikata tipa – sprejeta s strani EASA (Type Certificate Data Sheet-Accepted by EASA)	/	O		
Izvozno spričevalo pri uvozu iz države nečlanice EASA (Export Certificate for non EASA members)			O	O
Izjava o skladnosti za EU (Statement of conformity for EU)			O	
Potrdilo o izpisu iz tujega registra (Certificate of Deregistration)			O	O
Spričevalo o plovnosti in potrdilo o pregledu plovnosti za članice EASA (C of A and Airworthiness Review Certificate for EASA members)				O
Prodajni račun (Bill of Sale)			C	C
Uvozna dokumentacija (Import Documentation)			C	C
Letalni priročnik (Flight Manual)/	/	O	C	C
Priročnik za uporabo (Pilot's Operating Handbook)	/	O	C	C
Vzdrževalni priročnik (Maintenance Manual)	/	O		
Priročnik za popravilo (Repair Manual)	/	O		
Katalog rezervnih delov (Illustrated Parts Catalogue)	/	O		
Priročnik za obnovo zrakoplova (Overhaul Manual)	/			
Seznam servisnih biltenov (Service Bulletin list)		O		
Servisni bilteni (Service Bulletins – SBs)		O		
Seznam servisnih biltenov, izvršenih na tem zrakoplovu (SB Status)			V	V
Servisna pisma (Service Letters - SL)		O		
Izjava o pošiljanju revizij vseh priročnikov, SB in SL, ter vseh novih izdaj (Statement that CAA will be supplied with all revisions of manuals, SBs and SLs, and with all new issues)		O		
Seznam PTZ, ki jih je izdala država proizvajalca (Airworthiness Directives List)		O		
PTZ za ta tip zrakoplova (Airworthiness Directives – AD's)		O		
Seznam PTZ, narejenih na tem zrakoplovu (AD's Status)			V	V
Seznam delov z omejeno življenjsko dobo (Life Limited Parts)		O		
Status delov z omejeno življenjsko dobo na tem zrakoplovu (Life Limited Part Status)			V	V
Priročnik o določitvi mase in težišča zrakoplova (Mass and Balance Manual)	/	O		
Poročilo o določitvi mase in težišča zrakoplova (Mass and Balance Report)			V	V
Sistem planiranja vzdrževanja (Maintenance Planning document)	/	O		
Načrti električnih napeljav (Wiring Diagrams)	/	O		
Lista minimalne opreme proizvajalca (Master Minimum Equipment List – MMEL)	/	O		
Lista minimalne opreme (Minimum Equipment List – MEL)	/		V	V
Operativni dnevnik zrakoplova (Journey Log Book)	/		V	V
Tehnična knjiga zrakoplova (Technical Log Book)			V	V
Knjižica motorja (Engine Log Book)			V	V
Knjižica propelerja (Propeller Log Book)			V	V
Knjižica APU (APU Log Book)		V		

Dokumentacija zrakoplova (Aircraft documentation)			V	V
Poročilo o testnem letu proizvajalca (Manufacturers production flight test report)			C	
Proizvajalčevo poročilo preizkusa motorja in propelerja (Manufacturers production test report for the engines and propellers)			C	
Poročilo o preizkusnem letu (Flight test report)			O	O
Poročilo o zadnjem delovanju motorja (Last Engine Run-up Report)			C	C
Procedure za preizkus zrakoplova in pogonske grupe, če ta ni vključena v delovni kartici ali vzdrževalnem priročniku (Aircraft and power plant functional test procedures if not conducted in work cards or in maintenance manual)		O		
Spisek sprememb, opravljenih v proizvodnji zrakoplova, motorja in propelerja (The list of modifications that have been incorporated during production of the aircraft, the engine and the propeller)	/ / /		V	V
Spisek sprememb, opravljenih na zrakoplovu, motorju in propelerju do zadnje uporabe (A summary of aircraft, engine and propeller modifications, performed until last use)			V	V
Poročilo o opravljenem rednem vzdrževanju ter obnovi z vsemi tehničnimi podatki, datumom in urah naleta pri posameznih pregledih vseh vrst (A report of past maintenance and overhaul inspections with summary of technical data, date and the operating hours since last inspection of each type)			V	V
Poročilo o izrednih delih pri vzdrževanju zaradi napak ali poškodb: spisek in podrobna dokumentacija (A report of non-routine work performed on aircraft after failures or damages: list and detailed documentation)			V	V
Izjava, da zrakoplov, vgrajeni motor in propeler niso bili soudeleženi v nobeni nesreči, incidentu ali požaru. Če so bili, je treba to pojasniti z razpoložljivo dokumentacijo. (A statement that the aircraft, installed engines and propellers have not been involved in any accident, incident or fire damage. If yes, it is to declare this with detailed documentation with all necessary and required approvals)				O
Vzdrževalni priročnik s potrjenim programom vzdrževanja prejšnjega lastnika (Previous owners maintenance manual with current maintenance schedule)				C
Potrjen program vzdrževanja (An approved maintenance schedule or maintenance programme)	/		C	C
Kopija dovoljenja za radijsko postajo (A Copy of Radio Licence)	/		C	C
Potrdilo o vpisu v register (Certificate of Registration)			V	V
Brezplačno šolanje osebja URSCL, zadolženega za nadzor kontinuirane plovnosti (Free of charge technical training for ACG-personnell)		O		
Kompenzacija kompasa (Compass Check Certificate)			V	V
Dodatki Certifikatu tipa, izvršeni na zrakoplovu, motorjih in ali propelerjih, izdani ali priznani s strani EASA (Copy of each Supplemental Type Certificate (STC) embodied on the aircraft/engines/and or propellers with EASA approval/acceptance of STC with PCM)			C	C
Spisek oznak in obvestil (List of Placards and Markings)		O	V	V
Konfiguracija kabine – LOPA (Cabin Configuration Control – copy of configuration drawing (LOPA))			V	V
Izjava o skladnosti s CS-26 – če je aplikativno (Declaration of compliance with retrospective design requirements CS 26 where applicable)		O	C	C
Revizija obremenitve električne mreže (Revision to electrical load analysis)			C	C
Spisek radio opreme (Radio Equipment List)			C	C
Spisek programske opreme – klasa 1, 2 in 3 (Software Criticality List – Class 1,2 & 3 Software Declaration)			C	C
S – mode: načrt in koda (TX Mode S Code programme – Declaration of Mode S Code)			C	C
ELT koda: načrt in koda (ELT Code programme – Declaration of ELT Code)			C	C
SelCal koda (SelCal Code – Declaration of SELCAL Code)			C	C
Spisek s strani EASA potrjenih odstopanj od Certifikata tipa (List of Derogations, Waivers and Exemptions from the Type Certificate authorised in writing by EASA/State of Registry)			C	C

O – Original za URSCL
C – Kopija za URSCL
V – na vpogled

DOKUMENTACIJA, POTREBNA ZA PODALJŠANJE VELJAVNOSTI SPRIČEVALA O PLOVNOSTI IN IZDAJO IZVOZNEGA SPRIČEVALA O PLOVNOSTI

Dokument	**Številka in datum zadnje rev.**	Plovnost
Certifikat tipa (Type Certificate)	/	
Spričevalo o hrupu (Noise Certificate)	/	
Lista tehničnih podatkov certifikata tipa – sprejeta s strani EASA (Type Certificate Data Sheet-Accepted by EASA)	/	
Izvozno spričevalo pri uvozu iz države nečlanice EASA (Export Certificate for non EASA members)		
Izjava o skladnosti za EU (Statement of conformity for EU)		
Potrdilo o izpisu iz tujega registra (Certificate of Deregistration)		
Spričevalo o plovnosti in potrdilo o pregledu plovnosti za članice EASA (C of A and Airworthiness Review Certificate for EASA members)		V
Prodajni račun (Bill of Sale)		
Uvozna dokumentacija (Import Documentation)		
Letalni priročnik (Flight Manual)/ Priročnik za uporabo (Pilot's Operating Handbook)	/ /	V
Vzdrževalni priročnik (Maintenance Manual)	/	
Priročnik za popravilo (Repair Manual)	/	
Katalog rezervnih delov (Illustrated Parts Catalogue)	/	
Priročnik za obnovo zrakoplova (Overhaul Manual)	/	
Seznam servisnih biltenov (Service Bulletin list) Servisni bilteni (Service Bulletins – SBs)		
Seznam servisnih biltenov, izvršenih na tem zrakoplovu (SB Status)		V
Servisna pisma (Service Letters - SL)		
Izjava o pošiljanju revizij vseh priročnikov, SB in SL ter vseh novih izdaj (Statement that CAA will be supplied with all revisions of manuals, SBs and SLs, and with all new issues)		
Seznam PTZ, ki jih je izdala država proizvajalca (Airworthiness Directives List) PTZ za ta tip zrakoplova (Airworthiness Directives – AD's)		
Seznam PTZ, narejenih na tem zrakoplovu (AD's Status)		V
Seznam delov z omejeno življenjsko dobo (Life Limited Parts)		
Status delov z omejeno življenjsko dobo na tem zrakoplovu (Life Limited Part Status)		V
Priročnik o določitvi mase in težišča zrakoplova (Mass and Balance Manual)	/	
Poročilo o določitvi mase in težišča zrakoplova (Mass and Balance Report)		V
Sistem planiranja vzdrževanja (Maintenance Planning document)	/	
Načrti električnih napeljav (Wiring Diagrams)	/	
Lista minimalne opreme proizvajalca (Master Minimum Equipment List – MMEL)	/	
Lista minimalne opreme (Minimum Equipment List – MEL)	/	V
Operativni dnevnik zrakoplova (Journey Log Book)	/	V
Tehnična knjiga zrakoplova (Technical Log Book)		V
Knjižica motorja (Engine Log Book)		V
Knjižica propelerja (Propeller Log Book)		V
Dokumentacija zrakoplova (Aircraft documentation)		V
Knjižica APU (APU Log Book)		V

Poročilo o testnem letu proizvajalca (Manufacturers production flight test report)		
Proizvajalčevo poročilo preizkusa motorja in propelerja (Manufacturers production test report for the engines and propellers)		
Poročilo o preizkusnem letu (Flight test report)		O
Poročilo o zadnjem delovanju motorja (Last Engine Run-up Report)		V
Procedure za preizkus zrakoplova in pogonske grupe, če ta ni vključena v delovni kartici ali vzdrževalnem priročniku (Aircraft and power plant functional test procedures if not conducted in work cards or in maintenance manual)		
Spisek sprememb, opravljenih v proizvodnji zrakoplova, motorja in propelerja (The list of modifications that have been incorporated during production of the aircraft, the engine and the propeller)	/ / /	V
Spisek sprememb, opravljenih na zrakoplovu, motorju in propelerju do zadnje uporabe (A summary of aircraft, engine and propeller modifications, performed until last use)		V
Poročilo o opravljenem rednem vzdrževanju ter obnovi z vsemi tehničnimi podatki, datumom in urah naleta pri posameznih pregledih vseh vrst (A report of past maintenance and overhaul inspections with summary of technical data, date and the operating hours since last inspection of each type)		V
Poročilo o izrednih delih pri vzdrževanju zaradi napak ali poškodb: spisek in podrobna dokumentacija (A report of non-routine work performed on aircraft after failures or damages: list and detailed documentation)		V
Izjava, da zrakoplov, vgrajeni motor in propeler niso bili soudeleženi v nobeni nesreči, incidentu ali požaru. Če so bili, je treba to pojasniti z razpoložljivo dokumentacijo. (A statement that the aircraft, installed engines and propellers have not been involved in any accident, incident or fire damage. If yes, it is to declare this with detailed documentation with all necessary and required approvals)		
Vzdrževalni priročnik s potrjenim programom vzdrževanja prejšnjega lastnika (Previous owners maintenance manual with current maintenance schedule)		
Potrjen program vzdrževanja (An approved maintenance schedule or maintenance programme)	/	V
Kopija dovoljenja za radijsko postajo (A Copy of Radio Licence)	/	V
Potrdilo o vpisu v register (Certificate of Registration)		V
Brezplačno šolanje osebja URSCL, zadolženega za nadzor kontinuirane plovnosti (Free of charge technical training for ACG-personnell)		
Kompenzacija kompasa (Compass Check Certificate)		V
Dodatki Certifikatu tipa, izvršeni na zrakoplovu, motorjih in ali propelerjih, izdani ali priznani s strani EASA (Copy of each Supplemental Type Certificate (STC) embodied on the aircraft/engines/and or propellers with EASA approval/acceptance of STC with PCM)		V
Spisek oznak in obvestil (List of Placards and Markings)		V
Konfiguracija kabine – LOPA (Cabin Configuration Control – copy of configuration drawing (LOPA))		V
Izjava o skladnosti s CS-26 – če je aplikativno (Declaration of compliance with retrospective design requirements CS 26 where applicable)		
Revizija obremenitve električne mreže (Revision to electrical load analysis)		V
Spisek radio opreme (Radio Equipment List)		V
Spisek programske opreme – klasa 1, 2 in 3 (Software Criticality List – Class 1,2 & 3 Software Declaration)		V
S – mode: načrt in koda (TX Mode S Code programme – Declaration of Mode S Code)		V
ELT koda: načrt in koda (ELT Code programme – Declaration of ELT Code)		V
SelCal koda (SelCal Code – Declaration of SELCAL Code)		V
Spisek s strani EASA potrjenih odstopanj od Certifikata tipa (List of Derogations, Waivers and Exemptions from the Type Certificate authorised in writing by EASA/State of Registry)		V

O – Original za URSCL
C – Kopija za URSCL
V – na vpogled

Navodilo 5 - Način vodenja dokumentacije glede plovnosti zrakoplova

Dokumentacijo zrakoplova je treba voditi v skladu z Zakonom o letalstvu in podzakonskimi akti ter hraniti v predpisanem časovnem obdobju.

Dokumentacijo je treba zložiti v določenem vrstnem redu, in sicer:

1. fotokopije dokumentov zrakoplova: vpis v register, dovoljenje za uporabo radijske postaje, spričevalo o plovnosti, druga dovoljenja zrakoplova (npr. za metanje padalcev,…);
2. zapisniki o pregledih za podaljšanje plovnosti Uprave ali druge pooblaščene organizacije;
3. zapisniki inšpekcij;
4. druge odločbe in dovoljenja zrakoplova;
5. spisek delov z omejeno dobo z resursi, datumi vgradnje, datumi izteka resursa;
6. spisek veljavnih PTZ (AD's) in spisek izvršenih PTZ (AD's) z datumi ponavljanj;
7. spisek veljavnih SB in spisek izvršenih SB, z datumi ponavljanj;
8. poročila o opravljenih tehtanjih;
9. dokumentacija izvršenih modifikacij;
10. dokumentacija izvršenih velikih popravil in zapisniki o poškodbah;
11. spisek dokumentacije in status dokumentacije, ki jo ima lastnik/operator;
12. obrazci vgrajenih delov (EASA Form One, FAA Form 8130-3…);
13. kontrolne liste izvršenih periodičnih pregledov zrakoplova po vrstnem redu.

V mapi zrakoplova je treba hraniti zadnje veljavne dokumente oziroma dokumente, izdane po zadnjem pregledu za podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti zrakoplova, starejši dokumenti pa se lahko hranijo v posebnih mapah.

Navodilo 6.4. - Letni pregled zrakoplova

Letni pregled zrakoplova je osnova za podaljšanje plovnosti. Opraviti ga je treba vsakih 12 (dvanajst) mesecev in ga ni možno odlagati. Zrakoplov brez letnega pregleda je neploven prvi dan po izteku dvanajstih mesecev od zadnjega letnega pregleda. Pregled je treba opraviti v organizaciji vzdrževanja, pooblaščeni za tip zrakoplova.

Letne preglede lahko opravljajo samo organizacije vzdrževanja, ki imajo veljavno spričevalo, ki ga izda URSCL, oziroma so potrjene v skladu z veljavnimi predpisi.

Letnega pregleda pred podaljšanjem plovnosti ni treba opraviti na zrakoplovih, ki naletijo letno najmanj 180 ur in hkrati v vsakem štirimesečju najmanj 60 ur. Letni pregled zrakoplova se sme opraviti največ 90 dni pred iztekom plovnosti. Stranka je dolžna najmanj 10 dni pred nameravanim začetkom izvajanja letnega pregleda obvestiti Upravo o kraju in času pregleda. Letni pregled je za motorna letala MTOM do 5700 kg in za helikopterje v obsegu 100-urnega pregleda; za jadralna letala je 100- oziroma 200-urni pregled (odvisno od sistema vzdrževanja); za balone na osnovi liste, ki jo odobri URSCL za izvajanje letnih pregledov; za motorna letala z MTOM 5700 kg in več je C pregled oziroma glede na predpisane preglede enakovreden pregled in se opravi na osnovi zadnje revizije liste pregleda za tip zrakoplova, izdane s strani proizvajalca oziroma potrjenega programa vzdrževanja.

Za zrakoplove, ki jim ni treba opraviti letnega pregleda glede na letni nalet, je treba predložiti Upravi listo zadnjega 100-urnega oziroma enakovrednega pregleda skupaj s poročilom o izpolnjenih pogojih plovnostni zrakoplova glede zahtev odobrenega sistema vzdrževanja, revizij dokumentacije in plovnostnih zahtev.

Za opravljen letni pregled se šteje opravljen enakovreden pregled, ki ni starejši od 30 dni in je opravljen v obsegu letnega pregleda.

Za zrakoplove, starejše od 10 let, se izvede ustrezen »starostni pregled« (Age-ing strukture), ki ga predpiše proizvajalec. Če ta ne obstaja, ga je treba izdelati in potrditi na Upravi ali pridobiti potrdilo, da predmetni starostni pregled za predmetni zrakoplov ni potreben.

Podaljšanje intervala letnega pregleda ni možno.

Navodilo 6.5. - Pregled za izdajo izvoznega spričevala o plovnosti

Obseg pregleda za izdajo izvoznega spričevala o plovnosti je enak obsegu pregleda zaradi izdaje spričevala o plovnosti oziroma je lahko dopolnjen z zahtevami pristojnih letalskih organov države, kamor se zrakoplov izvaža, če so ti Upravi predložili dodatne zahteve.

Navodilo 6.6. - Preizkus zrakoplova v letu – *aircraft test flight permission*

Glede na namen izvajanja preizkusa zrakoplova v letu (op.*"Test Flight«*) ima ta način ugotavljanja plovnostnih sposobnosti zrakoplova različen obseg aktivnosti, kar določa definicija tipov preizkusov v letu:

1. Preizkus v letu z namenom ugotavljanja skladnosti s certifikacijskim standardom v postopku certificiranja tipa ali spremembe certificiranja tipa (op.*"Test Fligt in the Certification Programme and Changes to Type Certificate Programme or Modification Programme"*) – »preizkusni let«

V to skupino sodijo leti, ki se izvajajo za namene letalskih raziskav, razvoja in certifikacije zrakoplovov in njihovih proizvodov, delov in sklopov. Preizkusni leti glede namena in obsega sodijo v štiri kategorije:

1. kategorija: začetni leti z novim tipom zrakoplova ali leti z zrakoplovom, katerega letalne karakteristike so bistveno spremenjene (izboljšane/modificirane) glede na osnovni tip zrakoplova; leti z namenom raziskave nenavadnih ali neobičajnih pojavov/karakteristik ali tehnik; leti z namenom določitve ali razširitve parametrov leta zrakoplova (op. *"Flight Envelope"*), leti za ugotavljanje podrobnih letalnih lastnosti (»flight performances«) in upravljivosti zrakoplova ter za letenje v ekstremnih pogojih;

2. kategorija: leti, izvedeni predvsem znotraj že določenih parametrov leta zrakoplova (op. *"inside flight envelope"*), vendar s spremembami smeri in kotov letenja (op.*"manouvres"*), ki niso v skladu predpisanimi letalnimi karekteristikami in običajno rabo zrakoplova – definicije v letalnem priročniku, vendar pa ne predstavljajo bistvenega odstopanja, prikazni in demonstracijski leti necertificiranih zrakoplovov, šolski leti z namenom usposabljanja za izvajanje testnih letov 1. in 2. kategorije, leti z namenom ugotavljanja zanesljivosti zrakoplova, njegovih delov in sklopov (op. *"fleet leader testing"*);

3. kategorija: leti, ki se izvajajo pred prvo izdajo spričevala o plovnosti posameznemu zrakoplovu z namenom ugotovitve skladnosti posameznega proizvoda z odobrenim tipskim certifikatom in šolski leti zaradi usposabljanja za testnega pilota za 3. kategorijo preizkusnih letov – prevzem zrakoplova iz proizvodnje (op. ta kategorija je podrobneje specificirana v nadaljevanju);

4. kategorija: leti, ki se izvajajo po izvedbi modifikacije/spremembe, ki še ni odobrena, pri kateri pa ni potrebna predhodna ocena splošne upravljivosti in letalnih karakteristik zrakoplova in/ali vpliva postopkov posadke pri uporabi novega ali modificiranega sistema zrakoplova (4. kategorija letov vsebuje manj zahtevne testne lete, ki niso zajeti v kategorijah ena do tri); ta kategorija vsebuje tudi testne lete, zahtevane s strani načrtovalca zrakoplova po vgradnji tipične linijske opreme, konverzije pilotske kabine, vgradnji ELT, sistema panoramske lokacije zrakoplova, nove opreme za razvedrilo, satelitskega in telefonskega sistema in podobno. Namen teh letov je preverjanje EMI.

Posamezna kategorija preizkusnega leta zahteva usposobljenost testnega pilota ustrezne kategorije (na primer 2. kategorija preizkusnega leta zahteva testnega pilota 2. kategorije). Najbolj zahtevna je 1. kategorija letov, ki zahteva najbolj izkušenega testnega pilota, zahtevnost po usposobljenosti pa pada do 4. kategorije. Za 4. kategorijo testnega pilota načeloma ni potrebno namensko usposabljanje po programu za testnega pilota, če zrakoplov ne bo letel izven pogojev, določenih z odobrenim certifikatom tipa.

Opomba: Za te lete je zahtevana odobritev Uprave RS za civilno letalstvo (Uprave) (op.*"Competent Authority"*).

2. Preizkus v letu za namen ugotavljanja začetne ali stalne plovnosti (op. "*Initial and Continuous Airworthiness Test Flight*"):

Navedeni preizkus zahteva in določi Uprava (op. "*Competent Authority*"), ki je odgovorna za nadzorovanje plovnosti (op. "*Aircraft Airworthiness Oversight*"), z namenom, da se določi status delovanja zrakoplova in njegovih sistemov kot del ugotovitvenega postopka za izdajo ali podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti (op. "*Certificate of Airworthiness*").
Praviloma je namen preizkusa v letu ugotavljanje začetne ali stalne plovnosti (op. "*Initial and Continuous Airworthiness Test Flight*") vsebinski obseg preizkusa v letu s polnim obsegom (op. "*is considered as full content of test*").

Če je zrakoplov v stalni uporabi, se lahko preizkus v letu za ugotovitev stalne plovnosti po vsebinskem obsegu zmanjša na potrditveni/preverjalni preizkus v letu (op. "*Confirmation/Verification/Check Flight*") z reducirano vsebino (op."*reduced content of test*").

Preizkus v letu za namen ugotavljanja plovnosti se opravlja v okviru pregleda plovnosti na podlagi dovoljenja za take lete, ki ga izda Uprava na temelju pregleda zrakoplova in njegove dokumentacije. S takim letom se preverijo vse tehnične sposobnosti zrakoplova, določene z njegovo certifikacijo tipa. Ti leti se opravijo po postopku poskusnega leta, in sicer na podlagi programa proizvajalca zrakoplova ali programa, ki ga potrdi Uprava. V potrjeno listo preizkusa leta za namen ugotavljanja plovnosti se vpišejo rezultati, doseženi med letom. Listo preizkusa leta za namen ugotavljanja plovnosti podpišejo vodja zrakoplova, navzoče pooblaščeno letalsko tehnično osebje, vložnik zahteve in člani komisije oziroma strokovnjak. Če bi bila med letom ogrožena varnost letenja, lahko vodja zrakoplova spremeni program preizkusnega leta za namen ugotavljanja plovnosti in predloži o tem pismeno poročilo.
Kadar vložnik zahteve razpolaga z dokumentacijo o ustreznem obsegu preizkusnega leta (op. o prevzemu zrakoplova – "*Acceptance Test*"), se lahko obseg poskusnega leta omeji na preverjanje določenih podatkov. Če rezultati takega preizkusa potrdijo predhodno ugotovljene rezultate, se lahko sprejme v celoti poskusni let ob prevzemanju zrakoplova, v primeru odstopanj pa se zahteva izvedba leta po programu preizkusa v letu za namen ugotavljanja plovnosti.
Preizkusni let za namen ugotavljanja plovnosti izvaja letalsko osebje, ki je usposobljeno za izvedbo takega leta na tipu zrakoplova. Med takim letom smejo biti na letalu posamezni člani komisije oziroma strokovnjak, pooblaščeno letalsko – tehnično osebje vložnika zahteve in letalski inšpektorji.

Preverjanje zrakoplova v letu v okviru pregleda za podaljšanje veljavnosti spričevala o plovnosti ali izrednega pregleda zrakoplova se lahko opravi tudi s preverjanjem zrakoplova v letu. S preverjanjem zrakoplova v letu se preveri tehnična brezhibnost zrakoplova/sklopa/ komponente ali posamezna faza leta. Dovoljenje za let Uprava izda po pregledu zrakoplova in dokumentacije o delih, opravljenih na zrakoplovu, ki ga opravi komisija ali strokovnjak. Preizkus zrakoplova v letu se opravi v skladu z zahtevami pooblaščene osebe Uprave, opravi pa ga pilot, ki je usposobljen v skladu z zahtevami, ki jih predpisuje veljavna slovenska zakonodaja na področju licenciranja osebja. V listo preverjanja zrakoplova v letu vodja zrakoplova vpiše rezultate preverjanja. To listo podpišejo vodja zrakoplova in prisotni člani komisije oziroma strokovnjak.

Opomba: Preverjanje zrakoplova v okviru rednega pregleda se lahko opravi tudi s potniki v planiranem letu brez dodatnih postopkov.

3. Sprejemni preizkus v letu (op. *"Acceptance Test Flight"*)

Sprejemni preizkus v letu je zahtevani element sprejema zrakoplova od proizvajalca ali med prenosom/transferjem zrakoplova od trenutnega lastnika/uporabnika na novega lastnika/uporabnika. Sprejemni preizkus v letu (op. *"Acceptance Test Flight"*) se zahteva tudi po opravljenih vzdrževalnih delih velikega obsega, to so za zrakoplov s certifikatom tipa po CS.25 pregledi nad nivojem obsega C pregleda.

Sprejemni preizkus v letu ima vsebinski obseg preizkusa v letu s polnim obsegom (op. *"Acceptance Test Flight is considered as full content of test"*).

Opomba: Če za posamezni zrakoplov še ni bilo izdano spričevalo o plovnosti (nov zrakoplov iz proizvodnje), je zanj obvezna izdaja dovoljenja za tak let s strani Uprave.

Potrditveni/preverjalni preizkus v letu (op.*"Confirmation/Verification /Check Flight"*)
Ti leti se izvajajo za zrakoplove, katerih letalne lastnosti ne odstopajo od ugotovljenih letalnih lastnosti, navedenih v certifikatu tipa. Sem se štejejo leti zaradi ugotovitve sprejemljivosti zrakoplova po opravljenih vzdrževalnih delih ali kot del teh vzdrževalnih del in leti po opravljenih popravilih in spremembah, vendar taki, zaradi katerih ni odstopanj od osnovnih lastnosti, določenih v certifikatu tipa.

Potrditveni/preverjalni preizkus v letu ima osnovni obseg (op.*"basic content"*) ali omejeni obseg (op. *"limited content"*) elementov sprejemnega preizkusa v letu in se izvaja po razširjenih vzdrževalnih delih v bazi (op. *"extended base maintenance check: C-Check and multiple C-Check"*), če je tako specificirano glede na obseg delovnih opravil v naboru del pregleda (op. *"work-scope of the check"*), kar se določi s postopkom v potrjenem organizacijskem priročniku.

Potrditveni/preverjalni preizkus v letu (op. *"Confirmation/Verification Test Flight"*) ima polni ali zmanjšani obseg aktivnosti testa (op. *"full or reduced content of test"*), kar je odvisno od zahtevanega obsega delovnih opravil vzdrževalnega nabora.
Potrditveni/preverjalni preizkus v letu se izvaja:

- pri zamenjavi ali ponovni vgradnji motorjev (na primer pri zamenjavi obeh motorjev na dvomotornem letalu), glede na odobreni organizacijski priročnik operatorja;
- pri zamenjavi komponente sistema upravljanja zrakoplova, če tako zahtevajo navodila proizvajalca;
- po izvedbi korektivnega ukrepa ali modifikacije na večjih sistemih, če to lahko vpliva na parametre zrakoplova, kot so hitrost leta, višina leta, operativne obremenitve, elastične deformacije, kar se ne da ugotoviti s preizkušanjem na tleh;
- po izvedbi korektivnega ukrepa ali modifikacije, če to lahko vpliva na obnašanje zrakoplova med delovanjem ali če so lahko nastavitve in kalibracijski parametri določeni ali preverjeni le med preizkusom v letu;
- za potrditev lastnosti delovanja/performans posameznih sistemov zrakoplova.

Preverjanje delovanja na tleh – pogoj za pristop k izvedbi preizkušanja v letu:
Pred vsako izvedbo preverjanja zrakoplova v letu je treba izvesti podrobno preverjanje delovanja zrakoplova na tleh z zaključno ugotovitvijo, da je stanje zrakoplova primerno za izvedbo preizkušanja v letu.

Odobritev Uprave:
Če je za preizkus v letu (op. *"Test Flight"*) zahtevana odobritev Uprave (op. *"Competent Authority"*), kar je odvisno od veljavnih zahtev in obsega preizkusa v letu, mora lastnik/uporabnik oziroma odgovorna oseba operatorja poskrbeti za pridobitev dovoljenja in vsebinskega dogovora z Upravo (op. *"appropriate approval and required related arrangement with Competent Authority"*).

Program preizkusa v letu (op. *"Test Flight Programme"*) se pripravi glede na različne tipe zrakoplovov z upoštevanjem splošnih vodil preizkusa v letu (op. *"general guidelines for Test Flight Program determination (op. "Test Flight schedules)"*). Upoštevajo se tudi smernice Uprave (op. *"competent authority requirements for Test Flight Programme"*), Aircraft Flight Manual/Flight Crew Operating Manual and Master Minimum Equipment List in standardni in specialni dokumenti stalne plovnosti nosilca tipskega certifikata vključno s programom preverjanja v letu (op. *"applicable and standard and special continuing airworthiness documentation of the Type Certificate holder of the aircraft including Test Flight Programme guideline documentation as applicable for particular aircraft type"*).

Kvalifikacije pilotov za izvajanje posameznih letov
Zahtevane kvalifikacije pilotov vsebujejo veljavni predpisi o licenciranju letalskega osebja – pilotov letal (op. glej FCL-1.230).

.

Navodilo 7.1. - SISTEM POROČANJA O TEHNIČNIH PROBLEMIH –
Service difficulty reporting system (SDRS)
(*ICAO Doc 9760, Vol. II, App.B to Chapter 8, str. IIB-8B-1*)

1. Splošno

1.1. Sistem obveščanja s pomočjo sistema sporočanja o tehničnih problemih (SDR) je vzpostavljen kot pomoč pri zagotavljanju varnosti letenja na navedene načine:
a) s pospeševanjem izboljšav proizvodov,
b) z zaznavanjem in predvidevanjem dogodkov (v nasprotju s posameznimi primeri),
c) z določitvijo zanesljivosti sklopov/delov (določitev obdobij med pregledi in določitev resursa),
d) z omogočanjem operatorjem najbolj priporočljive uporabe zrakoplova.

1.2. Trenutna številčnost zrakoplovov v uporabi je prevelika, da bi dosegli popolno prepoznanje vseh potencialnih problemov varne uporabe samo s posameznimi pregledi. Prav tako število različnih tipov zrakoplovov v uporabi raste mnogo hitreje, kot se razvijajo in rastejo službe, odgovorne za plovnost in varno uporabo zrakoplovov. Sistem SDR pomaga pri učinkoviti presoji in pravilnem odločanju, racionalizaciji pristojnih služb v okviru Uprave in povečanju varnosti. Pravilna uporaba SDR omogoča predvidenje okvar ter pravočasno izvedbo korektivnih akcij, kar je poglavitno pri povečanju varnosti.

1.3. Sistem SDR predstavlja sistem povratnih informacij, ki omogoča bolj učinkovit sistem odločanja v zvezi z zanesljivostjo in plovnostjo zrakoplovov. Sistem SDR se lahko giblje od uporabe naprednih računalniških sistemov s takojšnjim razpošiljanjem in odčitavanjem na predvidenih naslovih do ročne obdelave podatkov na osnovi ročno izpolnjenih obrazcev operaterja ter ročnega razpošiljanja zainteresiranim.

1.4. Večina napak na zrakoplovnih je slučajna. V nekaterih primerih lahko povečamo čas med obnovami na osnovi podrobnih statističnih analiz, temelječih na sistemu SDR. Pravilni intervali periodičnih pregledov morajo prav tako temeljiti na statističnih analizah na osnovi dobrega sistema poročanja o napakah. Sistem SDR se lahko uporabi kot dokaz operatorju, da lahko poveča zanesljivost vsake posamezne komponente.

1.5. Primeren program SDR zagotavlja informacije, ki bodo Upravi omogočile izboljšanje storitev operatorjem.

2. Viri informacij sistema SDR

SDR mora Uprava prejeti od komercialnih operatorjev in ostalih virov, ki imajo dostop do informacij v zvezi z varnostjo, kot na primer Kontrola letenja. Očitne nepravilnosti ali dogodki, ki zahtevajo pozornost ali jih ugotovijo inšpekcije med pregledi aktivnosti v letalski industriji, morajo biti prav tako javljeni.

3. Navodila za poročanje

3.1. Komercialni operatorji podajo specifične informacije Upravi. Poročila morajo biti podana na predpisanem obrazcu. Poroča se o vsaki napaki v delovanju, nepravilnosti ali odpovedi, ki spada v kategorijo poročanja. To vključuje tudi kasnejše podobne napake, ki so že bile zajete v predhodnih poročilih. Enkratno poročanje o podobnih dogodkih ni sprejemljivo. Vsak operator mora poročati o kakršnem koli dogodku, odpovedi ali napaki, ki se je zgodila ali je kadarkoli zaznana, ki bi lahko ogrozila ali je ogrozila varno operacijo zrakoplova.

3.2. Vsak operator mora poročati o okoliščinah ali zaznavi vsake pomanjkljivosti, napake, nepravilnosti ali odpovedi, ki vključuje najmanj:

a) požar med letom in navedbo, ali odgovarjajoči sistem signalizacije požara deluje pravilno,
b) požar med letom, kadar ni odgovarjajoče signalizacije požara,
c) napake sistema signalizacije požara,

d) izpušni sistem motorja, ki lahko med letom poškoduje motor, strukturo, opremo ali komponente,poškodbe komponent med letom, ki lahko povzročijo akumuliranje ali kroženje dima, hlapov, strupene ali nestrupene pare v pilotski ali potniški kabini,
e) poškodbe komponent med letom, ki lahko povzročijo akumuliranje ali kroženje dima, hlapov, strupene ali nestrupene pare v pilotski ali potniški kabini,
f) ugasnitev motorja med letom zaradi požara,
g) ugasnitev motorja med letom zaradi zunanje poškodbe motorja ali strukture zrakoplova,
h) ugasnitev motorja med letom zaradi ledu ali vleta kakšnega predmeta v motor,
i) ugasnitev več kot enega motorja med letom,
j) sistem regulacije koraka propelerja ali sposobnost sistema kontrole prekoračitve dovoljene hitrosti med letom,
k) gorivni sistem ali sistem praznjenja goriva, ki vpliva na pretok goriva ali povzroči nevarno puščanje goriva med letom,
l) izvlačenje ali uvlačenje podvozja ali odpiranje oziroma zapiranje vratic podvozja med letom,
m) komponente zavornega sistema, ki povzročijo odpoved zavor, kadar je zrakoplov v gibanju na zemlji,
n) poškodbo strukture zrakoplova, ki zahteva veliko popravilo,
o) pojav razpok, trajnih deformacij ali korozijo strukture zrakoplova, v večjem obsegu, kot dopušča proizvajalec ali Uprava,
p) komponente ali sisteme zrakoplova, ki zahtevajo izredne postopke med letom (razen ugasnitev motorja),
q) vsako motnjo leta, neplanirano spremembo leta zrakoplova ali neplaniran postanek ali odstopanje od predvidene rute, zaradi znanega ali predvidenega mehanskega problema ali nepravilnosti,
r) število motorjev, snetih predčasno zaradi nepravilnosti, napake ali odpovedi, z navedbo zrakoplova in tipa zrakoplova, kjer je bil motor vgrajen,
s) število predčasno snetih propelerjev, kjer je potrebno navesti tip propelerja, motorja in zrakoplova, kjer je bil vgrajen.

3.3. Prav tako je treba javiti vsako nepravilnost, napako ali odpoved na zrakoplovu, ki je ugotovljena kadarkoli, če operator meni, da lahko ogrozi varnost letenja.

3.4. Zahtevana poročila operator dnevno pošilja na Upravo.

4. Važna poročanja

4.1. Poročati je treba o:
a) napakah na primarni strukturi,
b) napakah na sistemih upravljanja,
c) požaru na zrakoplovu,
d) napakah na motorjih,
e) katerihkoli pogojih, ki vsebujejo najmanjšo mero tveganja oziroma zmanjšanje varnosti in zahtevajo takojšnjo obvestilo Upravi, telefonsko ali po faksu. Telefonsko obvestilo ali faks morata vsebovati zahtevane podatke SDR, in sicer:
    - ime in naslov lastnika/operatorja zrakoplova,
    - obvestilo, ali gre za nesrečo ali incident,
    - predmetni servisni bilten – SB, servisno pismo ali PTZ,
    - navedbo, kje je poškodba nastala.

4.2. Informacije, posredovane telefonično ali po faksu, je treba vpisati na predpisan obrazec SDR, ki je priloga temu navodilu in ga dostaviti Upravi, v čimkrajšem času po predhodnem obvestilu, vendar najkasneje v 72 urah od dogodka.

POROČILO O TEHNIČNIH PROBLEMIH

*SERVICE DIFFICULTY REPORT (**SDR**)*

0 Registrska oznaka *Registration No.*	***2 MINISTRSTVO ZA PROMET*** ***UPRAVA RS ZA CIVILNO LETALSTVO*** Služba za plovnost in registracijo zrakoplovov ***CAA Slovenia*** Kotnikova 19a 1000 Ljubljana SLOVENIJA			**3 Datum dogodka** *Date of Occurrence* **4 Datum oddaje poročila** *Date submitted*	**5 OPEN** **CLOSED** Celotno/ delno poročilo
8	Proizvajalec *Make*	Model *Model*	Serijska številka *Serial No.*	**6 Kraj dogodka:** *Location*	
Zrakoplov *Aircraft*				**7** Komentar (Opiši dogodek in okoliščine v katerih se je zgodil. Navedi možni vzrok in ukrep, ki bi preprečil ponovitev dogodka. Po potrebi uporabi zadnjo stran lista.) **Comments** (Describe the service difficulty and the circumstances under which it occurred. State probable cause and recommendations to prevent recurrence, use reverse side if needed.)	
Pogon *Powerplant*					
Propeler *Propeller*					
8 Sistem/komponenta *System/Component (assy. That includes Part)*					
Sistem/komponenta *System/component*	Proizvajalec *Manufacturer*	Model *Model*	Serijska številka *Serial No.*		
8 Problematični del komponente *Specific part (of Component) causing trouble*					
Določen del komponente *Particular part of component*	Št. dela *Number*	Del/lokacija okvare *Part/Defect location*		**16 Pošiljatelj poročila** *Submitted by:*	
10 ATA koda *ATA Code*	**11** Celotni čas servisa *Part TT*	**12** Čas servisa po zadnji generalni obnovi *Part TSO*	**12** Stanje dela *Part Condition*	…….. (Podpis) **Signature** Pilot **Pilot** ***Inženir*** *Engineer* Drugo **Other**	
				Organizacija: Organization	
15 Faza operacije/vzdrževanja (*Phase of operation/maintenance*)	zemlja *(Ground)* taksiranje *(Taxi)* poletanje *(Take - off)* *pristajanje* (*Landing*) vzpenjanje *(Climb)* potovanje *(Cruise)* spuščanje *(Descent)*				

Obr. URSCL 2105-2 IS – 7.2.

Navodilo 8 - Testiranje navigacijske opreme

1. Za vse zrakoplove, ki letijo v kontroliranem zračnem prostoru, mora biti opravljen test transponderja, vključno s testom načina delovanja A, C, S. Test mora biti opravljen vsakih 24 mesecev.
Šteje se, da oprema ustreza kriterijem, če je najmanj 90% odgovorov (*reply rate*) med testno opremo in transponderjem zrakoplova uspešnih.

2. Za zrakoplove, ki letijo v kontroliranem zračnem prostoru ali so registrirani za letenje ali šolanje v pogojih IFR, je potreben test transponderja A, C, S.
Testiranje se mora izvršiti skladno s sistemom vzdrževanja zrakoplova, vendar najmanj enkrat na 12 mesecev za zrakoplove v komercialni uporabi.

3. Za vse zrakoplove sta potrebna test pitot statičnega sistema na tesnost in kontrola delovanja in kazanja višinomerov in brzinomerov na vsakih 24 mesecev, ko je potreben tudi test navigacijske opreme, če je vgrajena na zrakoplov. Za zrakoplove, ki letijo v IFR pogojih, pa je obvezen test višinomerov vsakih 12 mesecev.

4. Testiranje VOR za IFR operacije

4.1. Testiranje operativnosti VOR-a mora biti opravljeno najmanj vsakih 90 dni. Test se lahko izvrši:

a) s testno opremo,
b) na VOR kontrolni točki (op.*"sistem check point"*) na letališčih, pri čemer odstopanje posameznega VOR-a ne sme biti večje od 4 stopinj ali
c) v letu na zračni poti v centru zračne poti na določenem radialu, ki je več kakor 20 nm od VOR oddajnika na zemlji. Če sta na zrakoplovu vgrajena dva VOR sprejemnika, razlika v kazanju ne sme biti večja od 4. stopinj.

4.2. Test zmogljivosti (*performance)* s testno opremo najmanj enkrat v 12 mesecih.

Oseba, ki pri operativnem testu iz točke 4.1. ugotovi napako, mora to vpisati v tehnično knjigo zrakoplova, vključno z datumom, krajem oziroma letom in napako v kazanju.

Dovoljena odstopanja: VOR +/- 4.5 st
NDB +/-6.2 st
DME +/-0.9 km (o,5 nm) ali 3%

5. Testiranje RVSM:
Kriterij je definiran za posamezen zrakoplov in za družino tipa zrakoplovov. Dovoljena odstopanja so:

Individualni zrakoplov:	ASE<+- 245ft TVE<+- 300ft
Družina tipa zrakoplovov:	ASE<+- 80ft ASE + 3 standardno odstopanje <- 245ft

Legenda:
ASE: *Altimetry System Error*
TVE: *Total Vertical Error*
NDB: *Navigation* Data Basa
DME: *Distance Measurement Equipement*

1403. Navodilo o spremembah in dopolnitvah navodila o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa

Na podlagi osmega odstavka 10. člena zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99, 52/02 – ZDU-1 in 56/03) izdaja minister brez resorja, zadolžen za lokalno samoupravo in regionalno politiko

NAVODILO
o spremembah in dopolnitvah navodila o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa

1. člen

V Navodilu o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa (Uradni list RS, št. 52/00, 111/00, 44/01 in 110/04) se v 2. členu za peto alineo doda nova šesta alinea, ki se glasi:

»– svet regije je organ na ravni regije, ki ga sestavljajo župani občin in mestnih občin v regiji,«.

Dosedanje šesta do petnajsta alinea postanejo sedma do šestnajsta alinea.

2. člen

V 9. členu se tretja alinea drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»– obravnavanje predloga izvedbenega načrta RRP,«.

Za šesti odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»Svet ima odbore za:
– človeške vire,
– infrastrukturo, okolje in prostor,
– gospodarstvo in
– razvoj podeželja.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek, prvi stavek v njem pa se črta.

3. člen

Za 9. členom se doda nov 9.a člen, ki se glasi:

»9.a člen

Izvedbeni načrt RRP sprejme svet regije, ki ga sestavljajo župani občin in mestnih občin v regiji. Župana lahko na seji sveta regije nadomešča pisno pooblaščeni namestnik.

Če poslovnik sveta regije ne določa drugače, sprejme izvedbeni načrt RRP svet regije z večino glasov vseh članov.«.

4. člen

To navodilo začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 017-18/2004/6
Ljubljana, dne 8. aprila 2005.
EVA 2005-1536-0011

dr. Ivan Žagar l. r.
Minister brez listnice
zadolžen za lokalno samoupravo
in regionalno politiko

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1404. Koeficienti rasti cen v Republiki Sloveniji, marec 2005

Na podlagi prvega odstavka 19. člena zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01) Statistični urad Republike Slovenije objavlja

KOEFICIENTE RASTI CEN
v Republiki Sloveniji, marec 2005

1. Mesečni koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih marca 2005 v primerjavi s februarjem 2005 je bil 0,000.
2. Koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih od začetka leta do marca 2005 je bil 0,007.
3. Koeficient povprečne mesečne rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih od začetka leta do marca 2005 je bil 0,002.
4. Mesečni koeficient rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih marca 2005 v primerjavi z marcem 2004 je bil 0,038.
5. Mesečni koeficient rasti cen življenjskih potrebščin marca 2005 v primerjavi s februarjem 2005 je bil 0,011.
6. Koeficient rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do marca 2005 je bil 0,011.
7. Koeficient povprečne mesečne rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do marca 2005 je bil 0,004.
8. Koeficient rasti cen življenjskih potrebščin marca 2005 v primerjavi z istim mesecem prejšnjega leta je bil 0,031.
9. Koeficient povprečne rasti cen življenjskih potrebščin od začetka leta do marca 2005 v primerjavi s povprečjem leta 2004 je bil 0,011.

Št. 9621-22/2005
Ljubljana, dne 8. aprila 2005.

Genovefa Ružič l. r.
Namestnica generalne direktorice

OBČINE

BISTRICA OB SOTLI

1405. Odlok o lokacijskem načrtu za Stanovanjsko zazidavo Gabronovo naselje

Na podlagi 33., 175., 182. in 90. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr. in 53/03 – ZK-1), sprejetega Programa priprave lokacijskega načrta Stanovanjska zazidava Gabronovo naselje (Uradni list RS, št. 61/04) ter 15. člena Statuta Občine Bistrica ob Sotli (Uradni list RS, št. 49/99, 125/03) je Občinski svet občine Bistrica ob Sotli na 17. redni seji dne 29. 3. 2005 sprejel

O D L O K
o lokacijskem načrtu za Stanovanjsko zazidavo Gabronovo naselje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se ob upoštevanju Dolgoročnega plana Občine Šmarje pri Jelšah 1986–2000, dopolnitve 1989 (Uradni list RS, št. 39/90) urbanistična zasnova Bistrica ob Sotli sprejme lokacijski načrt za stanovanjsko zazidavo Gabronovo naselje. Lokacijski načrt je izdelal Urbis, d.o.o., Šmarje pri Jelšah pod številko U-74/2004

II. VSEBINA LOKACIJSKEGA NAČRTA

2. člen

Zasnova lokacijskega načrta temelji na programu priprave lokacijskega načrta Stanovanjske zazidave Gabronovo naselje številka 06202-0011/04-02-K z dne 17. 5. 2004, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS številka 61/2004. Za prostorsko ureditev so predvidene novogradnje kot zapolnitev območja pozidave s stanovanjskimi objekti.

3. člen

Vsebina lokacijskega načrta so: tekstualni del s pogoji in mnenji nosilcev urejanja prostora, odlok ter grafični prikazi, ki se nanašajo na urbanistično oblikovanje, funkcionalne in oblikovalske rešitve objektov, zunanjih površin in infrastrukture.

A) tekstualni del:
– poročilo o lokacijskem načrtu
– pogoji in mnenja nosilcev urejanja prostora
– odlok

B) grafični del
1. izsek iz plana
2. seznam parcel z lastniki
3. načrt parcele
4. geodetski načrt – obstoječe stanje
5. geodetski načrt z mejo ureditvenega območja
6. umestitev objektov v prostor in navezave
7. načrt zakoličbe objektov
8. zasnova prometne, komunalne, energetske infrastrukture ter telekomunikacij
9. podolžni profil ceste C1
10. karakteristični prerez ceste.

III. UREDITVENO OBMOČJE

4. člen

Območje lokacijskega načrta se nahaja v katastrski občini Kunšperk in meri 4900 m².

Zajema celotne ali dele naslednjih parcel številka: 38/1, 29/1, 31, 38/9, 38/10, 38/11, 38/12, 38/13, vse k. o. Kunšperk.

Opis meje območja pričenja na severovzhodnem vogalu parcele številka 31 in poteka v smeri urinega kazalca. Meja poteka na vzhodu po meji s parcelo številka 1447/2 – javno cesto, nato preide na mejo s parcelo številka 31, nadalje predstavljajo južno mejo parcele številka •18/2, 27, 38/2, 38/3, 38/8, 38/6, vzhodno mejo predstavljajo parcele številka 38/15, 38/14, severno mejo predstavljajo parcele številka 38/7 in 30/2.

5. člen

Velikosti gradbenih parcel za stanovanjske objekte:

objekt št. 1:	parcela št. 38/9	= 845 m²
	parcela št. 38/10	= 574 m²
	skupaj	= 1419 m²
objekt št. 2:	parcela št. 38/11	= 545 m²
objekt št. 3:	parcela št. 38/12	= 588 m²
objekt št. 4:	parcela št. 38/13	= 820 m²

gradbena parcela za cesti st. 1 in 2:

parcela št. 29/1	= 182 m²
parcela št. 31	= 308 m²
parcela št. 38/1	= 530 m²

IV. FUNKCIJA OBMOČJA S POGOJI ZA IZRABO IN KVALITETO GRADITVE

6. člen

Lokacijski načrt predvideva štiri novogradnje stanovanjskih objektov ter gradnjo prometne, komunalne in energetske infrastrukture.

Zemljišče obravnavanih objektov je v planskih dokumentih občine opredeljeno kot nezazidano stavbno zemljišče. Namenjeno je za oskrbne in storitvene dejavnosti ter za stanovanja.

Na območju lokacijskega načrta je predvideno:
– trije individualni stanovanjski objekti (oznaka objektov št. 2, 3, 4),
– en večstanovanjski objekt s ca. 12 stanovanjskih enot (oznaka objekta št. 1),
– dovozna cesta 1 in dovozna cesta 2,
– vodovodno, kanalizacijsko, električno in telekomunikacijsko omrežje.

V. POGOJI ZA URBANISTIČNO IN ARHITEKTONSKO OBLIKOVANJE TER ZUNANJO UREDITEV

7. člen

Prostorska umestitev novogradenj:

Novogradnje stanovanjskih objektov so nanizane zaporedno ob dovozni cesti.

Tlorisna zasnova objektov novogradenj je podolgovata s členitvami. Višinska zasnova je pri večstanovanjskem objektu klet + pritličje + mansarda.

Višinska zasnova individualnih objektov je pritličje + mansarda (oziroma izkoriščeno podstrešje).

Prostorska zasnova novogradenj zagotavlja v sklopu gradbenih parcel parkiranje, požarno oziroma interventno pot, mesto za zabojnik odpadkov. Objekti imajo manjše lastne zelenice.

Urbanistično in arhitektonsko oblikovanje upošteva določila in pogoje planskih dokumentov ter projektnih pogojev.

8. člen

Pogoji za urbanistično in arhitektonsko oblikovanje objektov:

Zemljišče območja lokacijskega načrta je v lasti občine Bistrica ob Sotli. Gradbene parcele za objekte novogradenj so odmerjene in zamejičene.

Odmiki predvidenih objektov od meje gradbene parcele, ki bo hkrati posestna meja znašajo minimalno 4 m, razen od zemljišča dovozne ceste, kjer bodo odmiki znašali min. 2 m.

9. člen

Pogoji za arhitektonsko oblikovanje objektov:

Objekt št. 1:

tlorisne mere:	24,0 m x 12,0 m + izzidek 5,0 m x 2,0 m
tolerance:	vzdolžno –2,0 m, prečno ±1,0 m
višinske mere:	višina objekta znaša 12,6 m od tal kleti do slemena objekta
toleranca višinskih mer:	±0,5 m
	višina objekta od tal pritličja do kapi znaša 4,2 m
etažnost:	delno vkopana klet, pritličje, mansarda
mikrolokacija:	objekt lociran na parcelah številka 38/9, 38/10

Objekt št. 2, 3 in 4:

tlorisne mere:	14,0 m x 10,0 m + 6,0 m x 6,0 m
tolerance:	možnost zmanjšanja tlorisnih mer ob upoštevanju podolgovate tlorisne zasnove
višinske mere:	višina posameznega objekta znaša 9,0 m od tal pritličja do slemena objekta
toleranca višinskih mer:	-0,5 m
etažnost:	pritličje, mansarda (izkoriščeno podstrešje)
mikrolokacija:	objekt št. 2: lociran na parceli številka 38/11
objekt št. 3:	lociran na parceli številka 38/12
objekt št. 4:	lociran na parceli številka 38/13

Konstruktivna zasnova objektov:

Objekti bodo zidane izvedbe, ostrešja lesena. Možna je tudi montažna gradnja.

Temeljiti je potrebno dovolj globoko in v kompaktno osnovo. Pri načrtovanju in izvedbi objekta je potrebno upoštevati geomehanske karakteristike temeljnih tal.

Strehe objektov:

Strehe bodo dvokapnice v naklonu 40°–45°, pokrite z opečno kritino in smerjo slemena v smeri SV-JZ. Ob straneh je možno izdelati delne čope, na strešinah pa frčade klasičnih oblik. Možna je enotna streha nad celotnim tlorisnim gabaritom ali pa členjena nad večjim in manjšim tlorisom.

Fasade objektov:

Oblikovalski vidik objektov naj izhaja iz funkcije objektov in se prilagaja značilnostim oblikovanja v avtohtoni arhitekturni krajini oziroma naselja z upoštevanjem kulturnovarstvenih pogojev.

Razporeditev okenskih in vratnih odprtin na fasadah v sorazmerju s celotno fasadno ploskvijo,okna praviloma podolgovatih oblik in členitev.

Fasadni ometi grobi ali fini sivo bele ali katere druge umirjene pastelne barve, stavbni les obarvan v skladu z barvo fasade.

10. člen

Pogoji za zunanjo ureditev:

Zelene površine:

V največji možni meri se ohranjajo zatravljene površine z dosaditvijo avtohtonega drevja in grmičevja. Vzpostavijo naj se značilni krajinski elementi in strukture kot so živice, posamezni grmi, drevesa avtohtonih vrst.

Utrjene površine:

Poti za pešdostope ob objektih bodo tlakovane, dovozne ceste in parkirišča pa asfaltirana ali tlakovana.

Urbana oprema:

Pri večstanovanjskem objektu se na zelenice namestijo klopi za sedenje in igrala za otroke.

VI. POGOJI ZA PROMETNO, KOMUNALNO IN ENERGETSKO UREDITEV

11. člen

Zasnova prometne, komunalne in energetske ureditve se navezuje na obstoječo krajevno infrastrukturo.

12. člen

Promet:

Za napajanje objektov so predvidene dovozne ceste številka 1 in 2.

Dovozna cesta številka 1 poteka po parcelah št. 31, 38/1, k. o. Kunšperk.

Dovozna cesta številka 2 poteka po parcelah št. 38/1 in 29/1, k. o. Kunšperk.

Na zaključku ceste 1 je obračališče. Dovozi k predvidenim objektom so predvideni z odcepi od navedenih cest.

Tehnični elementi cest:

Cesta 1: dolžina 156,22 m, širina 5 m

Cesta 2: dolžina 46,65 m, širina 5 m

Konstruktivna zasnova:

Spodnji ustroj: komprimirana zemljina

Zgornji ustroj: – uvaljan tampon iz kamnolomskega dro birja debeline 40–50 cm
– sloj bitugramoza 5–6 cm
– sloj asfaltbetona do 3 cm

Oblikovalski vidik ceste:

Cesta bo sonaravno umeščena v prostor brez vkopov in večjih nasipov. Odcepi – priključki bodo izvedeni v ustreznih zavijalnih radijih.

Parkiranje za vsak posamezni objekt je predvideno v sklopu lastne gradbene parcele.

Za večstanovanjski objekt je predvidenih ca. 14 parkirnih mest, med njimi dva za invalida.

13. člen

Pogoji za komunalno urejanje:

– komunalni in energetski vodi in priključki se uredijo skladno s pogoji lokacijskega načrta;

– odstopanja so dovoljena v primeru ustreznejših tehničnih rešitev in ob pogoju, da so te usklajene z načrtovano prostorsko ureditvijo in z upravljalcem voda;

– v primeru, da se na območju obravnavanega lokacijskega načrta najde kateri neevidentirani komunalni ali energetski vod, je potrebno najdbo prijaviti pristojnemu upravljalcu;

– pred pričetkom del je treba obstoječe vod na terenu zakoličiti in po potrebi ustrezno zaščititi;

– komunalni in energetski vodi morajo biti na poteku pod cestami in parkirišči ustrezno zaščiteni;

– za posege na tuje parcele, ki niso v lasti investitorja, je treba pridobiti služnostno pravico lastnikov parcel;

– komunalni in energetski vodi ter vodi omrežja zvez so predvideni v komunalnem koridorju v obcestnem pasu. Komunalni koridor sega tudi na gradbene parcele predvidenih objektov.

14. člen

Oskrba z vodo:

– prestavitev obstoječega vodovoda PE Φ90, ki poteka preko parcele št. 38/11, k. o. Kunšperk ob rob parcele;

– izvedba napajalnega vodovoda Φ90 vzdolž cest št. 1 in 2 z vgradnjo nadzemnih hidrantov in priključnih elementov k posameznim objektom;

– vodovodno omrežje je treba načrtovati in izvesti skladno s pogoji upravljalca.

15. člen

Odvajanje odpadnih in padavinskih voda:

– naselje ima zasnovan ločen kanalizacijski sistem;

na obravnavanem območju je načrtovano in delno zgrajeno kanalizacijsko omrežje ločenega sistema, kamor bodo priključene odpadne in padavinske vode od obravnavanih objektov;

– za čiščenje odpadne vode iz objektov so predvidene greznice, dokler za naselje ne bo zgrajena čistilna naprava;

– padavinske vode se odvajajo preko peskolova v padavinsko kanalizacijo.

16. člen

Oskrba z električno energijo:

– Obstoječi n. n. električni prostozračni vod, ki poteka preko lokacije objekta št. 1 bo demontiran oziroma kabliran.

– Električna energija bo na razpolago iz obstoječega sistema v obstoječi električni omarici, ki se nahaja na parceli št. 38/2, k. o. Kunšperk.

– Električni kablovod bo potekal ob parcelni meji in dalje v obcestnem komunalnem koridorju, kjer bodo nameščene prostostoječe električne omarice za posamezne objekte.

– Električna oskrba je predvidena na osnovi podanih projektnih pogojev upravljalca.

17. člen

Telekomunikacijsko omrežje (TK omrežje):

– Obstoječi TK vod, ki poteka preko parcele št. 38/11 bo potrebno prestaviti izven območja predvidenega objekta na rob parcele.

– Objekti bodo imeli možnost priključitve na TK omrežje, ki bo izvedeno s podzemnimi kablovodi.

– TK omrežje je treba nadalje načrtovati in izvajati skladno s pogoji upravljalca.

18. člen

Javna higiena:

– Komunalne odpadke je treba zbirati v tipiziranih posodah in odvažati v skladu z določili Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 39/97).

19. člen

Ogrevanje:

Ogrevanje je predvideno individualno na lahko kurilno olje ali kateri drugi ekološko sprejemljiv energetski vir.

Pri hrambi in manipulaciji goriva je treba upoštevati določila “Pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča in transportne naprave za nevarne in škodljive snovi” (Uradni list SRS, št. 3/79) in “Pravilnika o hrambi in spravljanju kurilnega olja” (Uradni list SFRJ, št. 45/67).

VII. POGOJI ZA VAROVANJE OKOLJA IN DRUGI POGOJI ZA IZVEDBO LOKACIJSKEGA NAČRTA

20. člen

Požarna varnost:

– Za požarno varnost sta predvidena 2 nadzemna hidranta.

– Dovoz do objektov bo možen po novih dovoznih cestah.

– Reševanje ljudi in premoženja omogočajo okolne proste površine.

21. člen

Varstvo voda:

– Odpadne vode iz objektov bodo priključene v fekalno krajevno kanalizacijo preko dvoprekatnih ustrezno dimenzioniranih greznic.

– Padavinske vode s streh in utrjenih površin bodo priključene preko peskolovov v padavinsko kanalizacijo.

– Odvoz odpadkov bo organiziran na javno odlagališče odpadkov.

– Predvideno je varno skladiščenje naftnih derivatov skladno s predpisi.

22. člen

Hrup:

– V času gradnje je potrebno upoštevati takšen način dela, pri katerem ne bodo presežene mejne dnevne in nočne ter konične ravni hrupa za območje III. stopnje varstva pred hrupom, kamor spada območje po Uredbi o hrupu v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 45/95).

– Obravnavano območje je namenjeno za oskrbne in storitvene dejavnosti ter za stanovanja, kar spada po »Uredbi o hrupu v naravnem in življenjskem okolju« v III. stopnjo varstva pred hrupom.

– Predvidena stanovanjska namembnost v sklopu širšega območja ne bo povzročala hrupa, ki bi prekoračila mejne vrednosti ravni hrupa za dano okolje.

23. člen

Varstvo narave:

– Območje lokacijskega načrta se nahaja v zavarovanem območju Regijskega parka – Kozjanski park, zato so upoštevane naravovarstvene smernice.

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za lokacijski načrt Stanovanjska zazidava Gabronovo naselje Zavod RS za varstvo narave, OE Celje, julij 2004«, ki so priloga temu odloku in se hranijo na sedežu Občine Bistrica ob Sotli.

– Zemljišče znotraj meje lokacijskega načrta je travnik brez druge zasaditve, zato se v obstoječe drevesne strukture ne posega.

– V sklopu hortikulturne ureditve gradbenih parcel so predvidene zelenice z zasaditvijo avtohtonih drevesnih in grmovnih vrst in žive meje.

24. člen

Varstvo kulturne dediščine:

– Investitor je dolžan gradnjo ustaviti, če na terenu naleti na arheološko najdbo, ki jo mora prijaviti pristojni službi.

– Pri prostorski umestitvi novogradenj, urbanističnem in arhitektonskem oblikovanju objektov tega lokacijskega načrta so bili upoštevani kulturnovarstveni pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Celje.

VIII. TOLERANCE

25. člen

Pri realizaciji lokacijskega načrta so dopustna odstopanja od podanih tehničnih rešitev, če se v nadaljnjem podrobnejšem preučevanju geoloških, geomehanskih in drugih tehničnih razmer ter na podlagi podrobnejšega načrtovanja najdejo tehnične rešitve, ki so racionalnejše in ustreznejše, vendar pa se ne smejo poslabšati okoljevarstveni in prostorski pogoji.

Vse ureditve in gradnje navedene v tej uredbi morajo biti natančneje določene v projektni dokumentaciji.

Dopustna so manjša odstopanja od podanih tras in tehničnih elementov za infrastrukturne objekte ter podanih gabaritov za stanovanjske objekte vključno s podanimi tolerancami.

Kolikor je v predpisani volumen objektov možno umestiti več etaž od predvidenih, je v okviru tehničnih predpisov to dovoljeno.

Ta odstopanja ne smejo biti v nasprotju z javnimi interesi, z njimi morajo soglašati organi in organizacije, ki jih ta odstopanja zadevajo.

26. člen

Gradnja enostavnih objektov:

Na območju lokacijskega načrta je skladno s predpisi, ki urejajo področje graditve objektov, dovoljena postavitev pomožnih objektov in to za čas gradnje in po potrebi tudi nadalje pri uporabi objektov oziroma ureditve okolice (na primer medposestne ograje, oporni zidovi do predpisane višine in podobno).

IX. ETAPNOST IZVAJANJA LOKACIJSKEGA NAČRTA

27. člen

Prostorska ureditev lokacijskega načrta oziroma gradnja predvidenih objektov bo možna etapno:

– V prvi etapi se izvede prometna, komunalna in energetska infrastruktura.

– V drugi etapi se izvajajo stanovanjski objekti skupaj ali posamezno, predstavljati pa morajo zaključene funkcionalne enote.

X. OBVEZNOSTI INVESTITORJA IN IZVAJALCEV PRI IZVAJANJU LOKACIJSKEGA NAČRTA

28. člen

Investitor in izvajalci so dolžni:

– Pri nadaljnji izdelavi projektne dokumentacije in izvedbi upoštevati določila lokacijskega načrta.

– Predvideti in izvesti vse ukrepe za varovanje okolja.

– Izvesti ukrepe protipožarne zaščite.

– Po končani gradnji sanirati poškodovane površine.

– Zagotoviti nemoteno odvijanje prometa, komunalne in energetske oskrbe sosednjim objektom.

XI. KONČNE DOLOČBE

29. člen

Lokacijski načrt je stalno na vpogled na Občini Bistrica ob Sotli.

30. člen

Nadzor nad izvajanjem lokacijskega načrta opravljajo pristojne inšpekcijske službe.

31. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 06202-0017/05-01
Bistrica ob Sotli, dne 29. marca 2005.

Župan
Občine Bistrica ob Sotli
Jožef Pregrad l. r.

1406. Sklep o določitvi cene programov v enoti vrtec Pikapolonica

Na podlagi 15. člena Statuta Občine Bistrica ob Sotli (Uradni list RS, št. 49/99, 125/03), 31. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 12/96, 44/96, 44/00, 78/03), v skladu s Pravilnikom o plačilih staršev za programe v vrtcih (Uradni list RS, št. 44/96, 1/98, 84/98, 102/00, 111/00, 92/02) je Občinski svet Občine Bistrica ob Sotli na 17. redni seji dne 29. 3. 2005 sprejel

S K L E P
o določitvi cene programov v enoti vrtec Pikapolonica

1. člen

Ekonomska cena celodnevnih vzgojno-varstvenih programov v VIZ OŠ Bistrica ob Sotli, enota vrtec Pikapolonica znaša mesečno v obeh starostnih skupinah 75.864 SIT.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 4. 2005 dalje.

Št. 06202-0017/05-05
Bistrica ob Sotli, dne 29. marca 2005.

Župan
Občine Bistrica ob Sotli
Jožef Pregrad l. r.

CELJE

1407. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za območje Čret-zahod

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 17. člena Statuta Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 41/95, 77/96, 37/97, 50/98, 28/99, 117/00 in 108/01) je župan Mestne občine Celje dne sprejel

PROGRAM PRIPRAVE
občinskega lokacijskega načrta za območje Čret-zahod

1. člen

S tem programom priprave se podrobneje določajo programska izhodišča, vsebina strokovnih podlag, način pridobitve in financiranja strokovnih rešitev in geodetskih podlag za pripravo občinskega lokacijskega načrta za območje Čret-zahod, subjekti, ki sodelujejo pri pripravi OLN ter roki za posamezne faze priprave OLN.

2. člen

ocena stanja, razlogi in pravna podlaga

Ureditveno območje, zemljišča med Kidričevo cesto na severu, Hudinjo na zahodu in Kočevarjevo ulico na vzhodu in jugu, ki je predmet obravnave, je po veljavnem zazidalnem načrtu-Zazidalni načrt Gospodarska cona v Celju-območje zazidalnega načrta Industrija JUG opredeljeno kot rezervat za čistilno napravo Cinkarna, kolikor pa le-ta ni potrebna, pa kot rezervat 3 in rezervat ceste. Veljavni zazidalni načrt ne podaja urbanistično-arhitektonskih pogojev oblikovanja območja in objektov, pogojev komunalnega opremljanja, pa tudi ne pogojev varovanja okolja z ozirom, da je obravnavano območje opredeljeno po planskih dokumentih kot poplavno območje.

S prostorskimi sestavinami dolgoročnega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskimi sestavinami srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje – Celjski prostorski plan (Uradni list SRS, št. 40/86, 4/88, Uradni list RS, št. 86/01) je predmetno območje obravnavano kot območje proizvodnih, servisnih in gospodarskih dejavnosti.

S projektom reurbanizacije Stare Cinkarne oziroma predvideno izgradnjo Tehnopolisa, lokacijo ob vzhodni celjski vpadnici, območje do terminala Čret generira nove dejavnosti in postaja zanimivo za investitorje.

Ker veljavni zazidalni načrt ne podaja pogojev, na podlagi katerih bi bilo možno realizirati program investitorja, je treba na pobudo investitorja izdelati nov prostorski akt, ki bo omogočil uresničitev njegove namere ob upoštevanju prostorske danosti in omejitev.

3. člen

predmet, programska izhodišča in namen

Predmet lokacijskega načrta za območje Čret-zahod je prostorska ureditev, ki bo ob upoštevanju bližine vodotoka Hudinje, obstoječe in predvidene komunalne in cestno-prometne ureditve ter veljavnih normativov podala pogoje prostorske umestitve in gradnje trgovskega objekta z živili in neživili in potrebnih manipulacijskih površin na zemljiščih med Hudinjo, Kidričevo cesto in Kočevarjevo ulico. Znotraj predmetnega lokacijskega načrta je potrebno rešiti tudi križišče Kočevarjeva ulica-Kidričeva cesta in povezovalno cesto Stara Cinkarna-Kočevarjeva ulica.

Pri pripravi prostorske rešitve je potrebno kot robni pogoj in mejo upoštevati predvideno izgradnjo v skladu s Spremembami in dopolnitvami ZN Industrija jug za kompleks bivšega Izletnikovega avtobusnega terminala v Celju in analizo obstoječega stanja porečja Voglajne in Hudinje izdelane na podlagi hidrološkega matematičnega modela HEC 1 za celotno povodje Savinje vključno z Voglajno in Hudinjo, ki ju izdeluje IzVRS Ljubljana. Upoštevati je treba tudi eventualna druga programska izhodišča, ki se kot posledica le-teh pojavijo v samem postopku izdelave dokumenta.

4. člen

ureditveno območje IPA

Predmet lokacijskega načrta so zemljišča s parc. št. 261, 262, 231/1, 231/3, 231/4, 231/5, 238/1, 229/5, 229/7, 238/1 in 2572/1, vse k.o. Sp. Hudinja, ki predstavljajo degradiran prostor v lasti investitorja, delno pa predstavljajo ceste. Ureditveno območje predvidenega občinskega lokacijskega načrta je omejeno s strugo reke Hudinje na zahodni strani, Kočevarjevo ulico in Kidričevo cesto na severu.

5. člen

nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci

Pripravljavec lokacijskega načrta je Mestna občina Celje – Oddelek za okolje in prostor ter komunalo, Sektor za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve na pobudo investitorja gradnje trgovskega objekta Elektro Turnšek d.o.o. Celje, ki je tudi naročnik izdelave lokacijskega načrta.

Pristojni nosilci urejanja prostora za izdajo smernic za izdelavo lokacijskega načrta so:

– Mestna občina Celje – Oddelek za okolje in prostor ter komunalo.

– Sektor za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve, Referat za promet in varovanje okolja.

– Vodovod – kanalizacija, JP d.o.o. (Lava 2 a, Celje).

– Telekom Slovenije d.d., PE Celje (Lava 1, Celje).

– Elektro Celje, javno podjetje za distribucijo električni energije d.d. (Vrunčeva 2A, Celje).

– Energetika Celje, JP d.o.o. (Smrekarjeva 1, Celje).

– ELES Elektro-Slovenija, d.o.o. (Hajdrihova 2, Ljubljana).

– Javne naprave, JP d.o.o. (Teharska 49, Celje).

– RS-Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje-Območna pisarna Celje.

– Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Izpostava Celje, (Lava 11, Celje).

– Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo – Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, izpostava Celje (Dečkova 36, Celje).

– Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravstvo – Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Celje (Trg Celjskih knezov 9, Celje).

V postopku izdelave IPA morajo nosilci urejanja v skladu z 29. členom ZUreP-1 podati smernice za načrtovanje predvidene prostorske ureditve v roku 30 dni.

Organi in organizacije (nosilci urejanja) podajo mnenja na usklajeni predlog lokacijskega načrta (osnutek lokacijskega načrta, ki je že usklajen s stališčem mestnega sveta do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve) v roku 30 dni. Če v predpisanem roku ne podajo smernic in mnenj, se šteje, da jih nimajo, oziroma, da se strinjajo s predlogom.

Kolikor se v postopku priprave IPA ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodne smernice ter mnenja tudi drugih organov, ki zgoraj niso našteti, se le-te pridobe v postopku.

6. člen

seznam strokovnih podlag za načrtovanje predvidene prostorske ureditve

Pri izdelavi lokacijskega načrta je potrebno upoštevati vse predhodno izdelane strokovne podlage in druga gradiva s področja prostorskega razvoja, varstva okolja in ohranjanja narave, relevantna za izdelavo naloge:

– Prostorske sestavine dolgoročnega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje – Celjski prostorski plan (Uradni list SRS, št. 40/86, 4/88, Uradni list RS, št. 86/01).

– Spremembe in dopolnitve ZN Industrija jug za kompleks Bivšega Izletnikovega avtobusnega terminala v Celju (proj. št. 070/97 RC Planiranje Celje d.o.o., Uradni list RS, št. 75/98).

– Analizo obstoječega stanja porečja Voglajne in Hudinje in hidrološki matematični model HEC 1 za celotno povodje Savinje vključno z Voglajno in Hudinjo (v izdelavi IzVRS Ljubljana).

– Idejno zasnovo krožnega križišča Kidričeva cesta –Kočevarjeva ulica.

– Idejno zasnovo povezovalne ceste območje Stare Cinkarne in Kočevarjeva ulica.

7. člen

način pridobitve strokovnih rešitev

Strokovne rešitve prostorske ureditve za obravnavano zemljišče skladno z določbami 158. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju: ZUreP-1) izdela načrtovalec, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca na podlagi določb 130. člena Zakona o graditvi objektov (ZGO-1, Uradni list RS št. 110/02) in ga izbere pobudnik oziroma investitor. Investitor lokacijskega načrta Čret-zahod je Elektro Turnšek d.o.o. Celje. Le-ta zagotovi tudi idejne zasnove vseh tistih rešitev, ureditev in ukrepov, ki so odvisni od načrtovane prostorske ureditve in morebitne druge strokovne podlage, ki bodo izhajale iz smernic nosilcev urejanja prostora.

Lokacijski načrt se pripravi v skladu s 73. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju: ZUreP-1) ter Pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave lokacijskih načrtov ter vrstah njihovih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 86/04). Lokacijski načrt mora biti izdelan v digitalni obliki in predan pripravljavcu v dveh izvodih v standardni obliki in na disketi ali CD-ROM v digitalni obliki.

8. člen

navedba in način pridobitve geodetskih podlag

Za območje predvidene prostorske ureditve je pobudnik dolžan pridobiti geodetske podlage izdelane v skladu z veljavno zakonodajo.

9. člen

faze in roki za pripravo IPA

Rokovno je priprava predloga IPA vezana na pogodbene obveznosti izbranega načrtovalca z investitorjem. Postopek priprave in sprejema lokacijskega načrta bo potekal po naslednjem terminskem planu:

– Prva prostorska konferenca je bila sklicana 16. februarja 2005.

– Župan Mestne občine Celje s podpisom potrdi program priprave. Objava Programa priprave v Uradnem listu RS.

(Medtem izbrani načrtovalec s strani pobudnika pripravi grafične podloge za pridobitev smernic).

– Nosilci planiranja na državni in lokalni ravni podajo v skladu z 29. členom ZUreP-1 smernice za načrtovanje predvidene prostorske ureditve v roku 30 dni.

– Ob predpostavki, da so aktivnosti nosilcev planiranja opravljene v podanih rokih, pripravljavec skupaj z izbranim načrtovalcem pripravi predlog lokacijskega načrta za namen javne razgrnitve.

– 14 dni pred sprejemom sklepa o javni razgrnitvi se skliče druga prostorska konferenca.

– Župan sprejme sklep o javni razgrnitvi, ki se ga objavi v Uradnem listu RS.

– Izvede se javna razgrnitev predloga načrtovane prostorske ureditve z javno obravnavo na Krajevni skupnosti Aljažev hrib in v prostorih Mestne občine Celje, ki traja 30 dni.

– Župan zavzame stališča do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve na podlagi strokovnega mnenja nosilca izdelave lokacijskega načrta in občinske strokovne službe, ki predhodno obravnava pripombe in predloge.

– Mestni svet sprejme na predlog župana stališče do pripomb in predlogov podanih v javni razgrnitvi in javni obravnavi.

– Pripravljavec in načrtovalec pripravita usklajeni predlog prostorskega akta. Istočasno pripravljavec pozove nosilce planiranja na državni in lokalni ravni, da dajo mnenja k usklajenemu predlogu prostorskega akta; rok je 30 dni.

– Župan Mestne občine Celje posreduje, po predhodni obravnavi na Odboru za okolje in prostor ter komunalne zadeve, usklajeni predlog lokacijskega načrta Mestnemu svetu s predlogom, da ga obravnava ter sprejme v I. obravnavi.

– Mestni svet obravnava in sprejme na predlog župana Odlok o lokacijskem načrtu – II. obravnava.

– Objava odloka v Uradnem listu RS.

10. člen

obveznosti v zvezi s financiranjem

Finančna sredstva za pripravo občinskega lokacijskega načrta zagotovi investitor predvidene gradnje trgovine.

11. člen

Program priprave občinskega lokacijskega načrta začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 35005-003/2005-4200
Celje, dne 15. marca 2005.

Župan
Mestne občine Celje
Bojan Šrot l. r.

CERKNICA

1408. Sklep o javni razgrnitvi

Na podlagi 31. člena zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) in Statuta Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 3/00) je župan Občine Cerknica dne 18. 4. 2005 sprejel

S K L E P
o javni razgrnitvi

1. člen

Javno se razgrne predlog odloka občinskega lokacijskega načrta Vstopna točka na območje Cerkniškega jezera pri vasi Dolenje jezero, ki ga je pod številko projekta U 03/05 izdelalo podjetje Area-line d.o.o., Kraška ulica 2 iz Cerknice.

2. člen

Predlog odloka občinskega lokacijskega načrta Vstopna točka na območje Cerkniškega jezera pri vasi Dolenje jezero, se javno razgrne v sejni sobi v prvem nadstropju v prostorih Občine Cerknica, Cesta 4. maja 53, p. 1380 Cerknica v delovnem času občinske uprave.

3. člen

Javna razgrnitev bo trajala 30 dni, in sicer od 3. 5. 2005 do vključno 1. 6. 2005.

4. člen

V času javne razgrnitve bo občinska uprava organizirala javno obravnavo v torek 10. 5. 2004 ob 18. uri, v dvorani pod Ljubljansko banko v Cerknici.

5. člen

Pisne pripombe k predlogu odloka lahko vpišete v knjigo pripomb na kraju javne razgrnitve ali pošljete na Občino Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Obravnavane bodo le podpisane in s polnim naslovom opremljene pripombe in predlogi. Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

6. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35001-11/2004
Cerknica, dne 18. aprila 2005.

Župan
Občine Cerknica
Miroslav Levar, univ. dipl. ek. l. r.

CERKVENJAK

1409. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2003

Na podlagi 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99) in 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98 in 74/98), ter 98. in 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/99), ter v skladu z 81. členom Poslovnika o delu Občinskega sveta občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 35/99) je Občinski svet občine Cerkvenjak na 9. redni seji dne 28. 4. 2004 sprejel

O D L O K
o zaključnem računu proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2003

1. člen

Predlaga se zaključni račun proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2003.

2. člen

Zaključni račun proračuna za leto 2003 izkazuje:

A)	Bilanca prihodkov in odhodkov	V tisoč SIT
I.	Skupaj prihodki	267.104
II.	Skupaj odhodki	221.821
III.	Proračunski presežek (I.-II.)	45.284
B)	Račun finančnih terjatev in naložb	
IV.	Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	–
V.	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	–
VI.	Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev (IV.-V.)	–
VII.	Skupni presežek oziroma primanjkljaj (prihodki minus odhodki) ter saldo prejetih in danih posojil (I.+IV.)-(II.+V.)	45.284
C)	Račun financiranja	
VIII.	Zadolževanje proračuna	14.000
IX.	Odplačila dolga	14.000
X.	Neto zadolževanje	–
XI.	Povečanje sredstev na računih	45.284
	Stanje sredstev na računu ob koncu preteklega leta	3.629
D)	Denarni tok sredstev, ki se ne predračunavajo	-10
XII.	Sprememba stanja denarnih sredstev	48.903

Bilanca prihodkov in odhodkov zajema vse prihodke in odhodke proračuna ter podatke iz bilance stanja, ki so v prilogi in so sestavni del tega odloka.

8. člen

Presežek prihodkov nad odhodki oziroma presežek zaključnega računa v višini 48.284 tisoč SIT je iz naslova prenešenih obveznosti do dobaviteljev in se prenese, kot stanje sredstev na računih v proračun Občine Cerkvenjak za l. 2004. Stanje sredstev na računu 1. 1. 2003 je bilo 3.629 in se prišteje k presežku proračuna za l. 2003 tako da stanje sredstev na računu 31. 12. 2003 znaša 48.902 tisoč SIT. Razlika v višini 10 tisoč SIT je iz naslova vstopnega in izstopnega DDV.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 40302-003/03
Cerkvenjak, dne 28. aprila 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1410. Odlok o zaključnem računu proračuna občine Cerkvenjak za leto 2004

Na podlagi 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99) in 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98 in 74/98) in 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/99), ter v skladu z 81. členom Poslovnika o delu Občinskega sveta občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 35/99) je Občinski svet občine Cerkvenjak na 13. redni seji dne 24. 3. 2005 sprejel

O D L O K
o zaključnem računu proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2004

1. člen

Predlaga se zaključni račun proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2004.

2. člen

Zaključni račun proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2004 izkazuje:

A)	Bilanca prihodkov in odhodkov	V tisoč SIT
I.	Skupaj prihodki	243.075
II.	Skupaj odhodki	276.107
III.	Proračunski presežek (primanjkljaj, I. – II., skupaj prihodki minus skupaj odhodki)	-33.032
B)	Račun finančnih terjatev in naložb	–
IV.	Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	–
V.	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	–
VI.	Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev (IV.-V.)	–
C)	Račun financiranja	
VII.	Zadolževanje proračuna	–

VIII.	Odplačila dolga	2.287
IX.	Povečanja (zmanjšanje) sredstev na računih (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	35.319
X.	Neto zadolževanje	-2.287
XI.	Neto financiranje	33.032
XII.	Stanje sredstev na računu ob koncu preteklega leta	49.005
D)	Denarni tok sredstev, ki se ne predračunavajo	87
XIII.	Sprememba stanja denarnih sredstev	13.599

Bilanca prihodkov in odhodkov zajema vse prihodke in odhodke proračuna ter podatke iz bilance stanja, ki so v prilogi in so sestavni del tega odloka.

3. člen

Presežek odhodkov nad prihodki oziroma proračunski primanjkljaj zaključnega računa v višini 33.032 tisoč SIT se pokriva iz naslova prenesenih sredstev na računih iz leta 2003 v višini 49.005 tisoč SIT. Skupni primanjkljaj pa skupaj z odplačilom dolgoročnega kredita v višini 2.287 tisoč SIT znaša 35.319 tisoč SIT, tako da znaša ostanek sredstev na računih na dan 31. 12. 2004 13.599 tisoč SIT in se prenese kot stanje sredstev na računih v proračun Občine Cerkvenjak za leto 2005. Razlika v višini 87 tisoč SIT je iz naslova vstopnega in izstopnega DDV in predstavlja denarni tok sredstev, ki se ne predračunavajo.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 40303-001/2004
Cerkvenjak, dne 23. marca 2005.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1411. Odlok o predkupni pravici Občine Cerkvenjak

Na podlagi 85. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02) in 16. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 19/99 in 28/01) je Občinski svet občine Cerkvenjak na 10. redni seji dne 29. 9. 2004 sprejel

ODLOK
o predkupni pravici Občine Cerkvenjak

1. člen

S tem odlokom se določa območje predkupne pravice Občine Cerkvenjak na nepremičninah na območju poselitve in na območju obstoječih oziroma predvidenih infrastrukturnih omrežij in objektov izven poselitvenih območij.

2. člen

Za območje predkupne pravice se določi:

A) Na območjih poselitve (območja naselij in območja, predvidena za njihovo širitev, ki so kot takšna določena v prostorskih aktih občine):

Katastrska občina	Parcelna številka	Površina v ha	Območje	Namen
Cogetinci	637, 640 del, 642, 643/1 del, 643/3	1,12	Ureditveno območje naselja Cerkvenjak	stanovanjska gradnja v naselju Cerkvenjak
Cerkvenjak	61/5, 62/1 del, 62/3, 67 del, 68 del, 70 del, 74 del, 76/3 del, 80/1 del, 86/1 del, 87/1 del, 90/1 del, 90/4 del, 92/1, 2, 6, 7	1,50	Ureditveno območje naselja Cerkvenjak	Za stanovanjska gradnja v naselju Cerkvenjak
Cerkvenjak	155, 156, 159/1	0,32	Ureditveno območje naselja Cerkvenjak	Centralne dejavnosti v naselju Cerkvenjak – območje športnega parka za potrebe šole in kraja

B) Na območjih izven ureditvenega območja naselja:

Katastrska občina	Parcelna številka	Površina v ha	Območje	Namen
Brengova	615 del, 572/1, 2, 573/1, 2, 610, 611, 612/1, 2, 614, 616/1, 2, 617/2, 618, 619, 620, 621, 630, 631 del, 629 del	3,59	Območje izven ureditvenega območja naselja – območje za poslovno dejavnost	Obrtno stanovanjska cona Cerkvenjak
Cerkvenjak	198/1 del, 199/1,2,3 212/1,2 obe del, 213/1 del, 214 del	2,12	Območje izven ureditvenega območja naselja – območje športnega namena	Športno rekreativni center Cerkvenjak

C) Območja infrastrukturnih omrežij in objektov (obstoječa in predvidena):

Katastrska občina	Parcelna številka	Površina v ha	Območje	Namen
Cerkvenjak	264 del	0,10	Območje izven ureditvenega območja naselja – območje javne infrastrukture	Čistilna naprava za naselje Cerkvenjak
Župetinci	607/1 del	0,07	Območje izven ureditvenega območja naselja- območje javne infrastrukture	Vodohran Smolinci

– površine, po katerih potekajo lokalne ceste in javne poti, skupaj s pripadajočim varovalnim pasom, kategorizirane z odlokom o kategorizaciji občinskih cest v Občini Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 7/01);

– površine, po katerih poteka obstoječa in predvidena komunalna infrastruktura, prikazana v prostorskih aktih Občine Cerkvenjak, ter geodetskih in drugih načrtih, ki so sestavni del dokumentacije za pridobitev dovoljenj.

3. člen

Občinski urad bo v skladu z veljavno zakonodajo uveljavljal predkupno pravico občine na nepremičninah navedenih v 2. členu tega odloka glede na dejansko potrebo in razpoložljiva proračunska sredstva ali pa izdal potrdilo, da občina ne uveljavlja predkupne pravice.

4. člen

Odlok začne veljati peti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Cerkvenjak, dne 29. septembra 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1412. Odlok o povprečni gradbeni ceni, povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč in vrednosti nezazidanega stavbnega zemljišča v Občini Cerkvenjak

Na podlagi 6. in 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99 in 28/01) in v zvezi z 12. in 20. členom Pravilnika o enotni metodologiji za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj ter drugih nepremičnin (Uradni list SRS, št. 8/87) je Občinski svet občine Cerkvenjak na 9. redni seji dne 28. 4. 2004 sprejel

ODLOK
o povprečni gradbeni ceni, povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč in vrednosti nezazidanega stavbnega zemljišča v Občini Cerkvenjak

1. člen

Povprečna gradbena cena za 1 m² koristne stanovanjske površine, zmanjšana za povprečne stroške komunalnega urejanja zemljišča in za vrednost stavbnega zemljišča, je na območju občine Cerkvenjak na dan 31. 12. 2003 znašala 160.000 SIT/m² in je osnova za izračun prometne vrednosti nepremičnin v letu 2004.

2. člen

Za 1 m² koristne stanovanjske površine za celotno območje občine Cerkvenjak znašajo povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč 11,5% od povprečne gradbene cene iz 1. točke tega odloka, in sicer

– za individualno komunalno ureditev (IKU) 5,0%
– za kolektivno komunalno ureditev (KKU) 6,5%

3. člen

Vrednost 1 m² nezazidanega stavbnega zemljišča se določi v odstotku od povprečne gradbene cene iz 1. točke tega odloka in po območjih znaša:

I. območje: ureditveno območje naselja Cerkvenjak 1,0 %
II. območje: druga naselja in stavbna zemljišča razpršene gradnje 0,8 %

4. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v Občini Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 28/01).

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 42007-007/99
Cerkvenjak, dne 28. aprila 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1413. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o načinu sestave seznama upravičencev za vračila in načinu ugotavljanja sorazmernih deležev ter pogojih in rokih za vračanje deležev vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Občine Cerkvenjak

Na podlagi 6. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 58/02) in 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99 in 28/01) ter v skladu z 20. in 68. členom Poslovnika o delu Občinskega sveta občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99 in 28/01) Občinski svet občine Cerkvenjak na 9. redni seji dne 28. 4. 2004 sprejme

ODLOK
o spremembah in dopolnitvah odloka o načinu sestave seznama upravičencev za vračila in načinu ugotavljanja sorazmernih deležev ter pogojih in rokih za vračanje deležev vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Občine Cerkvenjak

1. člen

(vsebina odloka)

V odloku načinu sestave seznama upravičencev za vračila in načinu ugotavljanja sorazmernih deležev ter pogojih in rokih za vračanje deležev vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 19/03) se

1. člen odloka se spremeni tako, da se glasi:

»S tem odlokom se določijo dejanski končni upravičenci, način sestave seznama, način ugotavljanja sorazmernih deležev vračila ter pogoji in roki vračanja teh deležev na območju Občine Cerkvenjak.«

2. člen

Prvi odstavek 2. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Upravičenci do vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje Telekoma Slovenije, d.d., po tem odloku so fizične osebe oziroma njihovi pravni nasledniki, ki so z namenom pridobitve telefonskega priključka do 4. aprila 1998 na območju Občine Cerkvenjak sklepale pravne posle z lokalno skupnostjo ali njenim ožjim delom.«

3. člen

Prvi odstavek 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

»V komisijo župan imenuje poleg delavcev občinske uprave tudi bivše tajnike KS Občine Lenart ali predsednike odborov za izgradnjo javnega telefonskega omrežja. Po potrebi in na predlog komisije lahko župan imenuje tudi dodatne člane komisije, če je to potrebno za izvedbo nalog.«

4. člen

6. člen odloka se spremeni tako, da se glasi:

»Komisija objavi na krajevno običajen način poziv za prijavo podatkov o končnih upravičencih ali njihovih pravnih naslednikih, potrebnih za izvedbo vračila vlaganj. Rok za prijavo podatkov določi komisija v pozivu. Podatke so dolžni prijaviti upravičenci na predpisanem obrazcu pri občinski komisiji. Obrazec predpiše komisija najkasneje do objave poziva.

V pozivu se navedejo:

– katere osebe so lahko upravičenci (2. člen tega odloka);

– roki za vložitev prijav zahtevkov za vračila ter kraj in način vložitve;

– sestavni deli prijave in priloge v smislu listinskih dokazil;

– rok za vračilo deleža sredstev.«

5. člen

V 7. členu se spremenita prvi in drugi odstavek tako, da se glasita:

»Komisija v roku 30 dni od uveljavitve sprememb in dopolnitev odloka pripravi in objavi predlog seznama končnih upravičencev do vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, na osnovi evidenc in podatkov iz arhivov, s katerimi razpolagajo občina, krajevna skupnost in druge pravne in fizične osebe.

Iz seznama morajo biti razvidni:

– ime in priimek upravičenca in njegovo stalno prebivališče,

– čas sklenitve pogodbe in oziroma ali vplačila,

– priznana višina združevanih sredstev (osnova za določanje sorazmernega deleža vračila).

Tretji in četrti odstavek se črtata, peti odstavek postane tako tretji odstavek.

6. člen

V drugem stavku prvega odstavka 8. člena odloka se za besedo »odloka« doda besedilo: »ali predlagati druga dokazna sredstva, s katerimi dokazujejo svoja vlaganja«.

7. člen

9. člen odloka se spremeni tako, da se glasi:

»Na osnovi dokončnih odločb in sklenjene pisne poravnave z državnim pravobranilstvom ali pravnomočnosti odločitve v nepravdnem postopku pred sodiščem komisija ustrezno dopolni predlog seznama končnih upravičencev in ga da v potrditev Občinskemu svetu občine Cerkvenjak. Komisija je dolžna predlagati dopolnjen seznam v potrditev občinskemu svetu najkasneje v roku 30 dni od sklenitve pisne poravnave z državnim pravobranilstvom ali pravnomočnosti odločitve v nepravdnem postopku pred sodiščem. Občinski svet Občine Cerkvenjak potrdi seznam končnih upravičencev in ga objavi na krajevno običajen način v roku 30 dni od predloga komisije.«

8. člen

10. člen odloka se spremeni tako, da se glasi:

Osnova za določitev sorazmernega deleža vračila, ki ga prejme vsak končni upravičenec, pogodbena vrednost, preračunana v DEM na dan sklenitve pogodbe oziroma na dan plačila, če se ti dve vrednosti razlikujeta in oziroma ali če je ugotovljena zamuda plačila, zmanjšana za morebiti neplačano priključnino in prispevek SIS in povečana za ovrednotenje vlaganj v obliki lastnega dela in materiala.

Za ovrednotenje vlaganj v obliki delovnih ur in materiala, ki niso ovrednotena v pogodbah, komisija pridobi strokovno mnenje o vrednosti urne postavke in cene za enoto materiala, glede na čas vlaganja. Na osnovi strokovnega mnenja komisija potrdi priznane cene za enoto dela ali materiala, na osnovi katerih se določi oziroma ugotovi priznana višina vlaganj v obliki dela ali materiala za posameznega upravičenca, kolikor ta vrednost ni ovrednotena v pogodbi.

9. člen

11. člen odloka se spremeni tako, da se glasi:

Če višina sredstev, ki jih prejme lokalna skupnost iz naslov vračanja vlaganj, ne zadostuje za povračilo vlaganj vseh končnih upravičencev do višine osnove, določene s prvim odstavkom 10. člena odloka, prejmejo končni upravičenci vračilo v višini priznane osnove za vračilo, zmanjšane za faktor glede na razmerje med višino dejansko prejetih sredstev za povračilo s strani sklada in potrebno višino sredstev za celotno poplačilo po seznamu končnih upravičencev.

10. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 34500-001/2001
Cerkvenjak, dne 28. aprila 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1414. Sklep o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi

Na podlagi 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10//98, 74/98, 59/99 in 70/00) in 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99) Občinski svet občine Cerkvenjak na 10. redni seji dne 29. 9. 2004 sprejme

S K L E P
o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi

1. člen

S tem sklepom se ukine status zemljišča javnega dobra za nepremičnino: parc. št. 791/9 v izmeri 76 m^2, pripisano pri vl. št. 473 k.o. Cerkvenjak.

Ta parcela postane lastnina Občine Cerkvenjak in se odpiše od zemljiškoknjižnega vl. št. 473 k.o. Lenart in se zanjo odpre nov vložek v isti k.o.

2. člen

Okrajno sodišče v Lenartu po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo lastnino Občine Cerkvenjak na zemljišču, ki je navedeno v 1. členu tega sklepa.

3. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 41601-001/02
Cerkvenjak, dne 29. septembra 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1415. Sklep o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi

Na podlagi 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10//98, 74/98, 59/99 in 70/00) in 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99) Občinski svet občine Cerkvenjak na 11. redni seji dne 17. 12. 2004 prejme

S K L E P
o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi

1. člen

S tem sklepom se ukine status zemljišča javnega dobra za nepremičnine:
– parc. št. 1370/7,
– 1370/8,
– 1370/5,
– 1370/14,
vse pripisane zkv. št. 648, k.o. Brengova.

Navedene parcele postanejo lastnina Občine Cerkvenjak in se odpišejo od zemljiškoknjižnega vl. št. 648 k.o. Brengova in se zanje odpre nov vložek v isti k.o.

2. člen

Okrajno sodišče v Lenartu po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo lastnino Občine Cerkvenjak na zemljišču, ki je navedeno v 1. členu tega sklepa.

3. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 45700-001/04
Cerkvenjak, dne 17. decembra 2004.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

1416. Pravilnik o dodeljevanju sredstev za prireditve in akcije, ki pospešujejo turistični in kulturni razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93), 19. in 20. člena Zakona o spodbujanju turizma (Uradni list RS, št. 2/04), 66. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02), Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99) in 15. člena Statuta Občine Cerkvenjak (Uradni list RS, št. 26/99 in 28/01) je Občinski svet občine Cerkvenjak na 12. redni seji dne 26. 1. 2005 sprejel

P R A V I L N I K
o dodeljevanju sredstev za prireditve in akcije, ki pospešujejo turistični in kulturni razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak

I. SPLOŠNA DOLOČILA

1. člen

S tem pravilnikom se določijo namen, upravičenci, pogoji in merila za dodelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje prireditev in akcij, ki pospešujejo turistični in kulturni razvoj in promocijo Občine Cerkvenjak.

2. člen

Sredstva za sofinanciranje prireditev in akcij, ki pospešujejo kulturni in turistični razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak se zagotavljajo iz proračuna Občine Cerkvenjak, njihovo višino pa določi občinski svet z odlokom o proračunu za tekoče leto.

3. člen

Sredstva po tem pravilniku se dodeljujejo za naslednji namen:

– organiziranje in sodelovanje pri organizaciji prireditev in akcij, ki pospešujejo kulturni in turistični razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak.

4. člen

Upravičenci do dodelitve sredstev so organizatorji in soorganizatorji prireditev in akcij iz 3. člena tega pravilnika, in sicer:

– pravne osebe (društva, klubi, zavodi in njim sorodne neprofitne institucije) s sedežem v Občini Cerkvenjak):

– pravne osebe iz prejšnje alinee tega člena s sedežem izven Občine Cerkvenjak in fizične osebe s stalnim prebivališčem izven Občine Cerkvenjak, če prireditev oziroma akcijo organizirajo na območju Občine Cerkvenjak;

– pravne in fizične osebe, ki so registrirane za izvajanje kulturnih, turističnih ter drugih sorodnih akcij, obenem pa so profitnega značaja.

Prednost pri dodelitvi sredstev bodo imeli upravičenci, opredeljeni v prvi alinei prejšnjega odstavka tega člena. Upravičenci iz tega člena morajo pridobljena proračunska sredstva nameniti neposredno za izvajanje prireditve oziroma akcije.

5. člen

Upravičenci morajo podati izjavo, da za posamezno prireditev oziroma akcijo niso pridobili sredstev iz državnega proračuna ali mednarodnih virov oziroma koliko sredstev iz teh virov so za posamezno prireditev oziroma akcijo že pridobili.

6. člen

Upravičenci predložijo vlogo za pridobitev sredstev po objavi javnega razpisa, ki ga Občina Cerkvenjak objavi na krajevno običajen način. Javni razpis mora vsebovati:

– namen, za katerega se dodeljujejo sredstva,
– višino sredstev, ki so na razpolago za izvedbo javnega razpisa,
– upravičence, ki se lahko prijavijo na javni razpis,
– pogoje, ki jih morajo upravičenci izpolnjevati za pridobitev sredstev, ter merila za vrednotenje vlog,
– navedbo dokumentacije, ki jo morajo upravičenci priložiti k vlogi,
– rok in način vložitve vloge ter naslov, na katerega se vloge vložijo,
– datum odpiranja vlog,
– rok, v katerem bo sprejet sklep o dodelitvi sredstev. Rok ne sme biti daljši od 30 dni od dneva poteka roka za vložitev vlog, vsem upravičencem pa morajo biti sklepi posredovani v 15 dneh po sprejemu.

7. člen

Vloge za pridobitev sredstev v skladu z razpisnimi pogoji obravnava občinska uprava, ki pripravi razpisno dokumentacijo in javni razpis, obravnava in vrednoti prispele vloge in izda sklepe o dodelitvi sredstev.

8. člen

Zoper odločitev iz prejšnjega odstavka lahko upravičenec vloži pritožbo v roku 8 dni od prejema sklepa pri županu Občine Cerkvenjak. Odločitev župana je dokončna.

II. VSEBINSKE DOLOČBE

9. člen

Predmet dodeljevanja sredstev po tem pravilniku sta organizacija in sodelovanje pri organizaciji prireditev in akcij z naslednjimi vsebinami:
– prireditve, ki pospešujejo kulturni in turistični razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak na lokalni in širši ravni (turistične, športnorekreativne, kulturne in druge prireditve, razstave, sejmi, karnevali, koncerti, gostovanja skupin iz tujine in gostovanja naših skupin v tujini ipd.),
– akcije na področju oživljanja ljudskih običajev in domače obrti, urejanja in vzdrževanja turistične infrastrukture, predstavitve ljudskih običajev in izdelkov domače obrti ipd.

10. člen

Do sofinanciranja so upravičene prireditve oziroma akcije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
– so pomembne za turistični razvoj in promocijo Občine Cerkvenjak,
– so pomembne za razvoj kulture in kulturnih dejavnosti,
– so nekomercialnega značaja,
– namenjene so širšemu krogu obiskovalcev oziroma uporabnikov,
– neposredno ali posredno prispevajo k povečevanju turističnega obiska na območju Občine Cerkvenjak.

11. člen

Do sofinanciranja bodo prednostno upravičene prireditve oziroma akcije, ki bodo zadoščale večjemu številu naslednjih kriterijev:
– prireditev oziroma akcija je tradicionalna oziroma se izvaja več let zaporedoma,
– obsega raznolik program prireditev oziroma akcij z daljšim obdobjem trajanja,
– pomeni obogatitev celovite kulturne in turistične ponudbe na območju Občine Cerkvenjak,
– prispeva k ohranjanju čistega okolja in naravne dediščine,
– ohranja in promovira kulturno, etnološko in zgodovinsko dediščino, oživlja ljudske običaje in poudarja kulturno identiteto kraja oziroma območja,
– namenjena je tudi otrokom in mladim ter je pomembna za razvoj turizma mladih,
– je mednarodnega značaja z mednarodno udeležbo in prispeva k promociji Občine Cerkvenjak na mednarodni ravni,
– namenjena je privabljanju turistov in obiskovalcev,
– akcija oziroma prireditev nima zagotovljenih drugih sredstev v proračunu,
– upravičenec zagotavlja tudi svoj delež lastnih sredstev in večji obseg prostovoljnega dela pri organizaciji oziroma soorganizaciji prireditve oziroma akcije.

III. NADZOR NAD PORABO SREDSTEV

12. člen

Odobrena sredstva bodo upravičencu nakazana praviloma v 15 dneh po prejemu zahtevka za nakazilo sredstev, kateremu mora upravičenec priložiti vsebinsko in finančno poročilo ter ustrezna dokazila o izvedbi prireditve oziroma akcije. Rok za izvedbo prireditve oziroma akcije ter izraba odobrenih sredstev potečeta z iztekom tekočega proračunskega leta.

13. člen

Namensko porabo proračunskih sredstev za sofinanciranje prireditev in akcij, ki pospešujejo turistični razvoj in promocijo Občine Cerkvenjak, spremlja in preverja občinska uprava Občine Cerkvenjak.

14. člen

Upravičenec je dolžan poravnati nenamensko porabljena sredstva skupaj z zamudnimi obrestmi, ki se obračunajo od dneva nakazila sredstev upravičencu do dneva vračila v primerih, ko se ugotovi:
– da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljena,
– da je upravičenec za namen pridobitve sredstev navajal neresnične podatke,
– da je upravičenec za isti namen že pridobil finančna sredstva iz direktnih ali indirektnih proračunskih virov Občine Cerkvenjak, državnega proračuna ali mednarodnih virov.

IV. KONČNA DOLOČBA

15. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi.

Cerkvenjak, dne 25. januarja 2005.

Župan
Občine Cerkvenjak
Jože Kraner l. r.

HAJDINA

1417. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odl. US, 8/96 in 36/00) in 9. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92, 26/92, 13/93, 45/94, 37/95, 8/96, 59/99, 90/99, 98/99, 31/00, 45/01, 62/01, 86/02, 135/03 – odl. US, 2/04 in 80/04) in 16. člena Statuta Občine Hajdina (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 2/99 in Uradni list RS, št. 109/99, 21/01, 90/02, 16/03) je Občinski svet občine Hajdina na 16. redni seji dne 16. 3. 2005 sprejel

ODLOK
o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj

I. UVODNA DOLOČILA

1. člen

S tem odlokom Mestna občina Ptuj in občine Destrnik, Hajdina, Kidričevo, Markovci, Majšperk, Videm, Zavrč ter Žetale (v nadaljevanju: občine ustanoviteljice) ustanavljajo javni zavod Zdravstveni dom Ptuj (v nadaljevanju: zavod) za izvajanje javne službe na področju osnovne zdravstvene dejavnosti.

2. člen

V aktu uporabljeni in zapisani izrazi v slovnični obliki za moški spol, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

3. člen

S tem odlokom se ureja status, organiziranost zavoda in vsebina dela zavoda, dejavnost zavoda, organi zavoda, knjigovodstvo in finančno poslovanje zavoda, premoženje, viri in način pridobivanja sredstev za delo zavoda, nastopanje v pravnem prometu, varovanje poslovne tajnosti, splošni akti zavoda ter medsebojne pravice in obveznosti med zavodom in občinami ustanoviteljicami.

II. STATUSNE DOLOČBE

1. **Ime, sedež in pravni status zavoda**

4. člen

Ime zavoda je Zdravstveni dom Ptuj.

Sedež zavoda je Potrčeva ulica 19a, Ptuj.

Zavod je pravna oseba s popolno odgovornostjo in odgovarja za svoje obveznosti z vsem premoženjem, s katerim razpolaga.

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču na Ptuju pod številko reg. vložka 1/04380-00.

2. **Pečat zavoda**

5. člen

Zavod ima in uporablja pečat okrogle oblike, v katerem v sredini piše Zdravstveni dom Ptuj in v zgornjem delu pečata javni zavod.

Organizacijske enote in strokovne službe uporabljajo žig pravokotne oblike: v prvi vrstici piše javni zavod, v drugi Zdravstveni dom Ptuj, v tretji ime strokovne službe ali organizacijske enote.

III. ORGANIZIRANOST ZAVODA IN VSEBINA DELA ZAVODA

6. člen

Zavod ima v svoji sestavi naslednje organizacijske enote in strokovne službe:

– Osnovno zdravstveno varstvo,
– Zobozdravstvo.

Organizacijsko enoto osnovno zdravstveno varstvo sestavljajo naslednje strokovne službe z enotami:

– Služba zdravstvenega varstva odraslih:
– enota splošnih ambulant z okolico,
– Služba preventivnega zdravstvenega varstva odraslih:
– enota Dispanzerja za medicino dela, prometa in športa,
– enota obratna ambulanta Kidričevo,
– Služba zdravstvenega varstva predšolskih otrok
– Služba zdravstvenega varstva šolarjev, mladine in študentov
– Služba zdravstvenega varstva žena
– Služba zdravstvenega varstva pljučnih bolnikov
– Patronažna služba
– Laboratorijska služba
– Dispanzer za mentalno zdravje.
– Služba nujne medicinske pomoči:
– enota dežurna služba,
– prehospitalna enota,
– enota nujnih reševalnih in sanitetnih prevozov.

Organizacijsko enoto zobozdravstvo sestavljajo naslednje strokovne službe:

– Služba preventivnega in mladinskega zobozdravstva,
– Služba zobozdravstvenega varstva odraslih,
– Zobotehnični laboratorij.

Skupna dela, ki so potrebna za delovanje javnega zavoda opravljajo:

– Splošno finančno in računovodski sektor,
– Služba vzdrževanja.

7. člen

Zavod opravlja osnovno zdravstveno dejavnost za območje občin ustanoviteljic v okviru mreže javne zdravstvene službe.

Zavod lahko organizira nove zdravstvene enote v skladu z mrežo javne zdravstvene službe in v soglasju z občinami ustanoviteljicami.

8. člen

Nadzor nad zakonitostjo dela zavoda izvajajo občine ustanoviteljice.

IV. DEJAVNOST ZAVODA

9. člen

Zavod opravlja osnovno zdravstveno dejavnost kot javno službo, katere izvajanje je v javnem interesu in druge dejavnosti, opredeljene v Zakonu o zdravstveni dejavnosti.

10. člen

Zavod opravlja javno službo, ki obsega:

– spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev in predlaganje ukrepov za varovanje, krepitev in zboljšanje zdravja ter preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov in poškodovancev;
– preventivno zdravstveno varstvo rizičnih skupin in drugih prebivalcev v skladu s programom preventivnega zdravstvenega varstva in z mednarodnimi konvencijami;
– zdravstveno vzgojo ter svetovanje za ohranitev in krepitev zdravja;
– preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter rehabilitacijo;
– zdravstveno rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju;
– patronažne obiske, zdravstveno nego, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov na domu ter oskrbovancev v socialnovarstvenih in drugih zavodih;
– nujno medicinsko pomoč in reševalno službo;
– zdravstvene preglede športnikov;
– zdravstvene preglede nabornikov;
– ugotavljanje začasne nezmožnosti za delo;
– diagnostične in terapevtske storitve.

Dejavnost zavoda je v skladu z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti razvrščena v:

Naziv SKD	
Splošna izven bolnišnična zdravstvena dejavnost	85.121
Samostojne zdravstvene dejavnosti, ki jih ne opravljajo zdravniki	85.141
Zobozdravstvena dejavnost	85.130

V. ORGANI ZAVODA

11. člen

Organi zavoda so:
– direktor,
– svet zavoda,
– strokovni svet.

Zavod ima lahko tudi druge organe, ki jih določa zakon ali statut zavoda.

1. **Direktor**

12. člen

Direktor zavoda organizira in vodi poslovanje ter strokovno delo zavoda. Predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Direktorja zavoda imenuje na podlagi javnega razpisa svet zavoda s soglasjem občin ustanoviteljic. Za direktorja je lahko imenovan tisti, ki izpolnjuje z zakonom in statutom predpisane pogoje. Mandat direktorja traja pet let in je po preteku lahko ponovno imenovan.

Na podlagi sklepa o imenovanju direktorja, sklene z njim pogodbo o zaposlitvi v imenu sveta zavoda njegov predsednik, po predhodnem soglasju občin ustanoviteljic.

13. člen

Med začasno odsotnostjo nadomešča direktorja delavec, ki ga s pisnim pooblastilom pooblasti direktor. Pooblaščeni delavec ima v času nadomeščanja vse pristojnosti določene v pooblastilu direktorja.

14. člen

Naloge direktorja so:
– organizira delo zavoda,
– sprejema strateški načrt,
– sprejema program dela s finančnim načrtom,
– sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu,
– sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu,
– sprejema akte o varstvu pri delu in požarni varnosti,
– sprejema kadrovski načrt,
– sprejema načrt nabav in odprodaje osnovnih sredstev ter investicijskega vzdrževanja,
– sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem zavoda,
– poroča občinam ustanoviteljicam in svetu zavoda o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje zavoda,
– pripravi letno poročilo in
– druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom in statutom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme in enajste alinee prejšnjega odstavka daje soglasje svet zavoda.

Direktor je dolžan o svojih ugotovitvah v zvezi s strokovnim delom obveščati strokovni svet zavoda ter sprejemati ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in za napredek strokovnega dela.

Direktor je samostojen pri opravljanju poslov iz svojega delovnega področja.

Direktor je za svoje delo odgovoren svetu zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

Pri izvrševanju svoje funkcije ima direktor v delovnem procesu pravico in dolžnost določati in odrejati dela in naloge posameznim delavcem ali skupini delavcev za izvršitev določenih zadev v skladu z določbami splošnih aktov zavoda.

V pravnem prometu zastopa in predstavlja zavod direktor neomejeno in je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta (letnega izvedbenega načrta), razen:

– pogodb o investicijah, za katere je potreben sklep sveta zavoda,

– pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima zavod v upravljanju, za katere je potrebno soglasje lastnika.

15. člen

Direktor sklene delovno razmerje za določen čas, za čas trajanja mandata.

Delavca, ki je bil pred imenovanjem za direktorja zaposlen v istem zavodu za nedoločen čas, se po prenehanju funkcije premesti v skladu s sistemizacijo delovnih mest in kadrovskim načrtom na prosto delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in za katero izpolnjuje predpisane pogoje.

Pravice in dolžnosti delodajalca v razmerju do direktorja zavoda, izvaja svet zavoda, ki sklepa pogodbe o zaposlitvi.

16. člen

Če direktorju predčasno preneha mandat, oziroma če nihče izmed prijavljenih kandidatov za direktorja ni imenovan, svet zavoda imenuje vršilca dolžnosti direktorja izmed strokovnih delavcev zavoda, oziroma izmed prijavljenih kandidatov, vendar največ za eno leto.

2. **Svet zavoda**

17. člen

Svet zavoda (v nadaljevanju: svet) ima naslednje naloge:
– sprejema statut,
– nadzira zakonitost dela in poslovanja zavoda,
– spremlja, analizira in ocenjuje delovanje zavoda,
– predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
– ocenjuje delo direktorja,
– daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela s finančnim načrtom, k aktom o sistemizaciji delovnih mest in organizaciji dela, h kadrovskemu načrtu, načrtu nabav,
– sprejema sklepe k pogodbam o investicijah, katerih vrednosti so višje od naročil male vrednosti po Zakonu o javnih naročilih in Zakonu o izvrševanju proračuna Republike Slovenije,
– imenuje in razrešuje direktorja,
– sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
– potrjuje letno poročilo zavoda in
– opravlja ostale naloge v skladu z določili tega odloka in statuta.

18. člen

Svet šteje sedem članov. Sestavljajo ga:
– štirje predstavniki občin ustanoviteljic,
– dva predstavnika delavcev zavoda,
– en predstavnik uporabnikov.

Predstavnike ustanoviteljic imenujejo občinski sveti. Mestna občina Ptuj imenuje dva predstavnika, ostale občine ustanoviteljice pa dva predstavnika, tako, da je en predstavnik imenovan iz občin desnega brega Drave in en predstavnik iz občin levega brega Drave.

Predstavnike delavcev izvolijo delavci neposredno po postopku in na način, ki ga v skladu z zakonom določa statut zavoda.

Predstavnika uporabnikov imenuje pristojni organ Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Mandat članov sveta traja 5 let in so po preteku lahko ponovno imenovani.

Podrobnejše delovanje uredi svet s poslovnikom.

3. **Strokovni svet**

19. člen

Zavod ima strokovni svet, ki ga imenuje svet zavoda na predlog direktorja zavoda.

Naloge strokovnega sveta, sestavo in način oblikovanja določa statut zavoda.

VI. SKUPNE DOLOČBE ZA SVET ZAVODA IN STROKOVNI SVET

20. člen

Prvo konstitutivno sejo sveta in strokovnega sveta skliče direktor v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

Svetu prične teči mandat z dnem konstituiranja.

Strokovnemu svetu začne teči mandat z dnem konstituiranja.

VII. KNJIGOVODSTVO IN FINANČNO POSLOVANJE ZAVODA

21. člen

Zavod vodi knjigovodstvo in knjigovodske evidence po načelih in pravilih, ki jih določa zakon.

Za pravilno in zakonito vodenje knjigovodstva in knjigovodskih evidenc odgovarjata računovodja in direktor zavoda.

VIII. PREMOŽENJE

22. člen

Premoženje zavoda, ki se nahaja v Mestni občini Ptuj, je last Mestne občine Ptuj, v ostalih enotah zavoda je last tiste občine ustanoviteljice, kjer je enota locirana.

Za upravljanje s premoženjem je zavod odgovoren vsaki od občin ustanoviteljic glede na delež premoženja.

23. člen

Občine ustanoviteljice dajejo zavodu v upravljanje premičnine in nepremičnine, s katerimi je zavod upravljal do uveljavitve tega odloka.

IX. VIRI IN NAČIN PRIDOBIVANJA SREDSTEV ZA DELO ZAVODA

24. člen

Zavod pridobiva sredstva za delo oziroma za izvajanje dejavnosti:

– na osnovi pogodbe za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti, sklenjene z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije,

– od zavarovalnic na osnovi prostovoljnega dodatnega zdravstvenega zavarovanja uporabnikov,

– s prodajo blaga in storitev na trgu,

– iz proračuna občin ustanoviteljic,

– iz drugih virov.

Zavod mora sredstva, ki jih zagotavljajo občine ustanoviteljice, uporabljati za namene, določene v proračunih.

25. člen

O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki, ki jih zavod doseže pri opravljanju osnovne zdravstvene dejavnosti kot javne službe, odloča na predlog direktorja svet. Ta sredstva se uporabljajo le za opravljanje in razvoj dejavnosti zavoda.

Sredstva od prodaje proizvodov in storitev ustvarjenih na trgu, lahko zavod deli v skladu z zakonodajo in sprejetim finančnim načrtom.

O načinu in višini pokrivanja primanjkljaja, ki nastane iz dejavnosti javne službe in ga ni moč pokriti iz razpoložljivih sredstev zavoda, odločajo občine ustanoviteljice na predlog sveta.

Če odhodki presegajo prihodke zavoda zaradi neizpolnjenih obveznosti ustanoviteljic in pogodbenih partneric, primanjkljaj krijejo tiste občine ustanoviteljice in pogodbene partnerice, ki svoje obveznosti niso izpolnile.

X. NASTOPANJE V PRAVNEM PROMETU

26. člen

Zavod je pravna oseba in nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi finančnimi sredstvi, s katerimi upravlja.

XI. VAROVANJE POSLOVNE TAJNOSTI

27. člen

Za poslovno tajnost štejejo podatki in listine, katerih nepooblaščena objava ali posredovanje bi škodovala interesom ali ugledu zavoda. Navedba listin in podatkov, ki se štejejo za poslovno tajnost opredeljuje statut.

XII. SPLOŠNI AKTI ZAVODA

28. člen

Zavod ima naslednje splošne akte:

– statut zavoda,

– akt o sistemizaciji in organizaciji delovnih mest,

– akt o varstvu pri delu in požarni varnosti,

– splošne akte o knjigovodstvu, finančnem poslovanju in drugih zadevah s področja materialno finančnega poslovanja in

– druge splošne akte.

Pred sprejemom splošnega akta zavoda, za katerega je potrebno predhodno soglasje sindikatov in ki posega na področje pravic delavcev in njihovega ekonomsko socialnega položaja, se organizira razprava, na kateri lahko delavci ali sindikat dajejo pripombe, stališča in mnenja ali predlagajo spremembe oziroma dopolnitve določb splošnih aktov.

Ob odločitvi za sprejem posameznega splošnega akta svet oziroma direktor določi način in roke za pripravo delovnega besedila osnutka oziroma predloga splošnega akta, določi strokovni organ ali delavca, ki vodi razpravo in zbira pripombe ter daje mnenja o določilih delovnega besedila, osnutka oziroma predloga splošnega akta ter določi potek sprejemanja.

XIII. MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI

29. člen

Medsebojne pravice in obveznosti občine ustanoviteljice uredijo s pogodbo in v skladu z določili zakonov s področja zdravstvene dejavnosti. Občine ustanoviteljice pooblaščajo za podpis pogodbe svoje župane.

Z občinami, ki ne želijo biti ustanoviteljice zavoda, le-ta sklene pogodbo o izvajanju in financiranju dejavnosti za to občino.

Druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti, ki niso opredeljene s tem odlokom, se uredijo v statutu.

30. člen

Občine ustanoviteljice so dolžne zavodu zagotoviti sredstva za njegov razvoj oziroma razširjeno reprodukcijo in investicijska vlaganja v okviru dogovorjene mreže javne zdravstvene dejavnosti na svojem območju.

Za investicijska vlaganja in razvoj dejavnosti skupnega pomena so občine ustanoviteljice dolžne v deležih soinvestirati.

Zavod posreduje občini ustanoviteljici, kjer je sedež zavoda, na njeno zahtevo oziroma najmanj enkrat letno, podatke o izvajanju osnovne zdravstvene dejavnosti, podatke o poslovanju zavoda in o poslovnih rezultatih ter druge podatke, ki so neobhodni za izvrševanje funkcije ustanoviteljic, kot to določa pogodba, ki ureja medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ustanoviteljic.

31. člen

V primeru, da mora zavod pridobiti soglasje občin ustanoviteljic, so ustanoviteljice dolžne o izdaji soglasja odločiti v 30 dneh od prejema zahtevka. Če tega v postavljenem roku ne sporočijo, se šteje, da je soglasje dano.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

Svet in strokovni svet morata biti imenovana v roku 90 dni od uveljavitve tega odloka.

33. člen

Direktor nadaljuje z delom do izteka mandata.

34. člen

Zavod mora uskladiti svojo organiziranost zavoda ter priglasiti spremembe vpisa v sodni register najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega odloka.

35. člen

Z dnem, ko prične veljati ta odlok, preneha veljati Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 20/91).

36. člen

Ta odlok začne veljati, ko ga v enakem besedilu sprejmejo mestni svet in občinski sveti občin ustanoviteljic in naslednji dan po objavi v uradnih glasilih občin ustanoviteljic.

Št. 015-04-1/99
Hajdina, dne 16. marca 2005.

Župan
Občine Hajdina
Radoslav Simonič l. r.

IVANČNA GORICA

1418. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o sprejetju spremembe zazidalnega načrta Grintavec G-1 v Višnji Gori

Na podlagi 171. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek) in 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je Občinski svet občine Ivančna Gorica na 19. seji dne 4. 4. 2005 sprejel

O D L O K
o spremembah in dopolnitvah Odloka o sprejetju spremembe zazidalnega načrta Grintavec G-1 v Višnji Gori

1. člen

V 5. členu veljavnega Odloka o sprejetju spremembe zazidalnega načrta Grintavec G-1 v Višnji Gori (Uradni list SRS, št. 9/88) se v drugem odstavku popravi število novoprojektiranih objektov, in sicer iz 26 na 24, tako, da se odstavek glasi:

»Število objektov: 66; novoprojektirani: 24+6 (v sklopu obstoječe zazidave); obstoječi: 36«.

2. člen

V 6. členu se v petem, šestem, sedmem in osmem odstavku, pred dimenzijami višinskih gabaritov, napiše beseda »maksimalno«, pri tlorisnih gabaritih se doda toleranca ±0,5-0m, med sedmi in osmi odstavek pa se vrine še en odstavek, tako da se člen glasi:

»Elementi oblikovanja objektov: (stanovanjski objekti, delavnice, garaže, vrtne lope)

Naklon streh: 30 stopinj.

Kritina: težka, temno rjave ali temno sive barve, lahko tudi eternit.

Fasade: ometane v zaglajenem ometu v svetlo sivih, peščenih in oker barvah.

Objekt tipa A: vzhodno pobočje, gabarit maks. P+1, dim. 18x9 toleranca ±0,50m (po predloženem idejnem projektu).

Objekt tipa B: gabarit maks. K+P+1, dim. 9x12 toleranca ±0,50m (maks. gabarit v razmerji 3:4 – 12x16 m) v objektu je predvidena garaža.

Objekt tipa B1: ista določila kot za objekt tipa B, s tem da je v sklopu stavbe predvidena še dodatna zunanja garaža dim. 3x5 (lahko ima funkcijo pomožnega objekta).

Objekt tipa C: ista določila kot za objekt tipa B, s tem, da je na parceli predviden pomožni objekt, lahko dodatna garaža, dim. 3x5 m, simetrična dvokapnica, stavbno pohištvo leseno, okna in vrata pokončna, na fasadi ni dovoljeno uporabljati steklakov. Fasadni elementi kot so oboki, zunanje stopnice in nadstreški morajo biti enotno oblikovani kot stavba. Opaži in ograje balkonov in zunanjih stopnišč marajo biti barvno usklajeni z ometom. Nepozidane površine so lahko tlakovane – kamen ali opečni tlakovec, zelenice z grmovnicami ali s sadnim drevjem. Ograje so lesene, višine do 1,0 m ali živice.

Objekt tipa D: delavnica, gabarit pritličen, dim. 9x12 toleranca +0,50 m (maks. 9x24), izvede se lahko v klasični ali montažni konstrukciji.

Pri vseh navedenih objektih je smer slemena paralelna z daljšo stranico stavbe.

Elementi oblikovanja za zunanjo ureditev:

– vozišča: asfalt, 1. faza v makadamski izvedbi

– pešpoti in pločniki: asfalt, 1. faza v makadamski izvedbi

– hortikulturna ureditev: linearno zelenje ob cesti Višnja Gora–Grosuplje z varovalnim vedutnim območjem zgradbe vzgajališča,

– parkovna ureditev: pred obratom Iskre,

– hišni vrtovi: dvorišča so urejena po željah uporabnikov,

– ograje: lesene, višine 1m ali živica.

Gabariti, kote PT in drugi elementi zakoličbe so podani v tekstualnem delu zazidalnega načrta.«.

3. člen

Doda se nov 6.a člen, ki se glasi:

»Za rekonstrukcije, adaptacije, nadzidave in prizidave obstoječih objektov, ki imajo v skladu z veljavno gradbeno dokumentacijo naklon strehe manjši ali večji od 30 stopinj, velja, da se naklon streš in ne spreminja ampak je identičen z naklonom obstoječega objekta. Enako velja tudi za pomožne objekte. Dozidave in nadzidave objektov se morajo uskladiti s celotno stavbno maso objekta in morajo biti skladne z oblikovanjem in gradbenimi materiali osnovnega objekta.«.

4. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35003-0064/2003
Ivančna Gorica, dne 4. aprila 2005.

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof. l. r.

1419. Program priprave za Lokacijski načrt obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica

Na podlagi 27. in 28. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popravek, 58/03 – ZZK-1) in 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) je Občinski svet občine Ivančna Gorica na 19. seji dne 4. 4. 2005 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE
za Lokacijski načrt obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica

1. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga

Z Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 75/04) je bil sprejet Lokacijski načrt obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica.

Razlogi za izdelavo Lokacijskega načrta obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica so predvsem v velikem pomanjkanju površin za gospodarske namene v širšem območju Ivančne Gorice. Kmetijske površine južno od železniške proge zaradi izgradnje obvoznice niso več primerne za kmetijsko proizvodnjo, saj so »vkleščene« med infrastrukturne koridorje (železnica, cesta).

V skladu s 23. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popravek, v nadaljevanju: ZureP-1) se lokacijski načrt sprejme z odlokom. Odlok se objavi v Uradnem listu RS oziroma v občinskem uradnem glasilu. Odlok vsebuje tudi seznam prilog LN ter naslove, kjer je LN na vpogled.

2. Predmet, programska izhodišča Lokacijskega načrta obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica

Območje predvidene obrtne cone se nahaja v območju tovarne nekdanjega Sinolesa (sedaj – Tiskarna Ljubljana). Na jugu območje meji na novo t.im. zahodno obvoznico, na vzhodu na obstoječi kompleks Tiskarne Ljubljana, na severu neposredno na železniško progo Ljubljana–Novo Mesto in na zahodu na regulirano strugo Stiškega potoka.

Ureditveno območje meri ca. 3 ha.

Območje predstavlja ravninski predel in je dostopno izključno iz nove obvoznice, ki se preko novonastalega glavnega križišča v Ivančni Gorici po nekaj 100 metrih priključi na avtocesto.

3. Nosilci urejanja prostora, in drugi udeleženci, ki bodo sodelovali pri pripravi LN obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica:

– RS, Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Ljubljana, Vilharjeva 33, 1000 Ljubljana,

– RS, Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Kardeljeva ploščad 25, 1000 Ljubljana,

– RS, Ministrstvo za obrambo, Sektor za civilno obrambo, Kardeljeva ploščad 25, 1000 Ljubljana,

– ELES, Elektro Slovenije d.o.o., Hajdrihova 2, Ljubljana,

– Elektro Ljubljana d.d., PE Elektro Ljubljana okolica, Slovenska c. 58, 1516 Ljubljana,

– Ministrstvo za informacijsko družbo, Tržaška 21, 1508 Ljubljana,

– RS, Ministrstvo za okolje, prostora in energijo, Agencija RS za okolje, Sektor za varstvo okolja, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana,

– RS, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija RS za okolje, Sektor za ohranjanje narave, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana,

– RS, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija RS za okolje, Sektor za upravljanje z vodami, Vojkova 1a, 1000 Ljubljana,

– Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 56-58, 1000 Ljubljana,

– Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Tržaška 19, 1000 Ljubljana,

– Ministrstvo za promet, Družba za avtoceste RS, Dunajska c. 7, 1000 Ljubljana,

– Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica,

– Zavod RS za varstvo narave, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana,

– Ministrstvo za kulturo, Uprava RS za kulturno dediščino, Plečnikov trg 2, 1000 Ljubljana,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška 4, Ljubljana,

– Zavod za ribištvo, Zupančičeva 9, 1000 Ljubljana,

– Javna agencija za železniški promet, Kopitarjeva 5, 2000 Maribor,

– Javno komunalno podjetje Grosuplje, Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje,

– Telekom Slovenije, PE Ljubljana, Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Druge občinske službe ter drugi organi in organizacije, kolikor bi se v postopku priprave LN obrtne cone I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica izkazalo, da so njihove smernice in mnenja potrebni.

4. Seznam potrebnih strokovnih podlag in način njihove pridobitve

Pri izdelavi lokacijskega načrta se upoštevajo prostorske sestavine planskih aktov – Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 5/98, 6/98,1/99, 4/99 7/99, 3/00, 75/04 in 124/04), strokovne podlage, ki so bile pripravljene za planske akte občine, urbanistično zasnovo za naselje Ivančna Gorica,

TTN 1:5000 ter strokovne podlage za določitev območij izdelave prostorskih izvedbenih aktov centra Ivančne Gorice.

Glede na pomen in lego obravnavanega območja so se že oziroma se še bodo izdelale posebne strokovne podlage in študije:

– ustrezne geodetske podlage,
– naravna in kulturna dediščina,
– geotehnično poročilo,
– presoja vplivov na okolje in druge strokovne podlage in študije po potrebi.

Dopolnitve obstoječih strokovnih podlag in nove strokovne podlage, ki bi jih bilo potrebno izdelati na podlagi zahtev nosilcev urejanja prostora bo naročila in njihovo izdelavo financirala Občina Ivančna Gorica.

5. Roki izdelave LN obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica

Pridobitev smernic za načrtovanje

Občina Ivančna Gorica izda pooblastilo izbranemu izdelovalcu LN, ki gradivo pošlje nosilcem urejanja največ 20 dni po sklenitvi pogodbe.

Nosilci urejanja prostora izdajo smernice v 30 dneh po prejemu vloge.

Izdelovalec LN izdela analizo smernic ter ob njihovem upoštevanju izdela usmeritve za načrtovanje prostorske ureditve v 15 dneh po prejemu vseh smernic.

Naročnik potrdi usmeritve v 15 dneh po njihovem prejemu.

Izdelava strokovnih podlag in predloga LN obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica:

Naročnik po potrebi zagotovi izdelavo novih strokovnih podlag v 45 dneh po prejemu usmeritev.

Izdelovalec izdela predlog LN v 30 dneh po prejemu novih strokovnih podlag.

Naročnik pred objavo javne razgrnitve predloga LN organizira prostorsko konferenco z namenom, da se na predvidene rešitve v predlogu LN pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti.

Javna razgrnitev in javna obravnava

Župan Občine Ivančna Gorica sprejme sklep o javni razgrnitvi, ki traja najmanj trideset dni. V času javne razgrnitve naročnik organizira in vodi javno obravnavo. Obvestilo o kraju in času javne razgrnitve in javne obravnave se objavi najmanj v občinskem vestniku in na krajevno običajen način.

Pripravljalec v sodelovanju z izvajalcem v času javne razgrnitve in javne obravnave evidentira vse pisne in ustne pripombe in predloge. Izdelovalec pripravi predlog stališč glede njihovega upoštevanja.

Občinski svet odloči o upoštevanju predloga stališč do pripomb in predlogov.

Izdelava LN obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica:

Izdelovalec izdela dopolnjen predlog LN v 30 dneh po odločitvi o upoštevanju predloga stališč do pripomb in predlogov in ga pošlje v mnenje nosilcem urejanja prostora.

Izdelovalec izdela usklajen predlog LN v 15 dneh po prejemu vseh mnenj.

Sprejem LN obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica:

Občina Ivančna Gorica posreduje dopolnjen predlog LN v sprejem Občinskemu svetu občine Ivančna Gorica. Sestavni del gradiva so tudi priporočila prostorskih konferenc.

Občinski svet sprejme LN z odlokom.

6. Obveznosti v zvezi s financiranjem prostorskega akta

Stroške izdelave LN nosi Občina Ivančna Gorica.

7. Objava programa priprave

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35003-0046/2005
Ivančna Gorica, dne 4. aprila 2005.

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof. l. r.

1420. Sklep o imenovanju predstavnika Občine Ivančna Gorica v Svet Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/04) in na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je Občinski svet občine Ivančna Gorica na 19. seji dne 4. 4. 2005 sprejel

S K L E P
o imenovanju predstavnika Občine Ivančna Gorica v Svet Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

I

V Svet Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica se imenuje kot predstavnik – iz Občine Ivančna Gorica:

Andrej Mirtič, roj. 3. 12. 1963, Primča vas 4, Zagradec.

II

Mandatna doba traja 4 leta.

III

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema na Občinskem svetu občine Ivančna Gorica in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 10300-0004/2005
Ivančna Gorica, dne 4. aprila 2005.

Župan
Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof. l. r.

KOČEVJE

1421. Sklep o razveljavitvi pravilnika o površinskih normativih in dodatnem točkovanju stanovanjskih razmer pri dodeljevanju socialnih stanovanj v najem

Na podlagi 27. člena Statuta Občine Kočevje (Uradni list RS, št. 23/99, 53/99 - popr. 73/02, 117/02 in 43/03) in v skladu s 1. členom Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04 in 34/04) je Občinski svet občine Kočevje na 19. redni seji dne 4. 5. 2005 sprejel

SKLEP
o razveljavitvi pravilnika o površinskih normativih in dodatnem točkovanju stanovanjskih razmer pri dodeljevanju socialnih stanovanj v najem

1. člen

S tem sklepom se razveljavi Pravilnik o površinskih normativih in dodatnem točkovanju stanovanjskih razmer pri dodeljevanju socialnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 4/94).

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema.

Št. 361-1/05-121
Kočevje, dne 4. maja 2005.

Župan
Občine Kočevje
Janko Veber, univ. dipl. inž. gr. l. r.

1422. Sklep o razveljavitvi sklepa o kategorizaciji občinskih socialnih stanovanj

Na podlagi 27. člena Statuta Občine Kočevje (Uradni list RS, št. 23/99, 53/99 - popr. 73/02, 117/02 in 43/03) in v skladu s 1. členom Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04 in 34/04) je Občinski svet občine Kočevje na 19. redni seji dne 4. 5. 2005 sprejel

SKLEP
o razveljavitvi sklepa o kategorizaciji občinskih socialnih stanovanj

1. člen

S tem sklepom se razveljavi Sklep o kategorizaciji občinskih socialnih stanovanj (Uradni list RS, št. 70/95 in 51/97).

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema.

Št. 361-1/05-121
Kočevje, dne 4. maja 2005.

Župan
Občine Kočevje
Janko Veber, univ. dipl. inž. gr. l. r.

1423. Sklep o razveljavitvi pravilnika o dodeljevanju občinskih profitnih stanovanj v najem

Na podlagi 27. člena Statuta Občine Kočevje (Uradni list RS, št. 23/99, 53/99 - popr. 73/02, 117/02 in 43/03) je Občinski svet občine Kočevje na 19. redni seji dne 4. 5. 2005 sprejel

SKLEP
o razveljavitvi pravilnika o dodeljevanju občinskih profitnih stanovanj v najem

1. člen

S tem sklepom se razveljavi Pravilnik o dodeljevanju občinskih profitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 25/94).

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema.

Št. 361-1/05-121
Kočevje, dne 4. maja 2005.

Župan
Občine Kočevje
Janko Veber, univ. dipl. inž. gr. l. r.

1424. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu oddajanja poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin

Na podlagi Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (Uradni list RS, št. 105/02), Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 12/03 in 77/03) ter 27. člena statuta Občine Kočevje (Uradni list RS, št. 23/99, 53/99-popr. 73/02 in 117/02 in 43/03) je Občinski svet občine Kočevje na 19. redni seji dne 4. aprila 2005 sprejel

PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu oddajanja poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin

1. člen

V Pravilniku o načinu oddajanja poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin (Uradni list RS, št. 43/03) se spremeni v 21. členu tako, da se glasi:

Letna stopnja najemnine je odvisna od namembnosti poslovnega prostora in območja, na katerem je poslovni prostor (lokacijska ugodnost).

Letne stopnje najemnine (K) se določijo:

Namembnost	Območje			
	A	B	C	D
1. skupina	6%	6%	6%	6%
2. skupina	9%	9%	7%	7%
3. skupina	13%	11%	9%	8%

V skladu s Standardno klasifikacijo (Uradni list RS, št. 2/02) so dejavnosti, ki se opravljajo v poslovnem prostoru razvrščene v tri skupine:

V prvo skupino štejejo:
– dejavnost združenj, organizacij (skupina 91);
v drugo skupino štejejo:
– dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje (L75),
– izobraževanje (M80),
– zdravstvo in socialno varstvo (N85)
– rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti (O92),
– druge storitvene dejavnosti (O93).
V tretjo skupino štejejo:
– založništvo, tiskarstvo, razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (skupina DE22),
– trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe (skupina 50),
– posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili (skupina 51),

– gostinstvo (skupina 55),

– pomožne prometne dejavnosti, dejavnost potovalnih in turističnih organizacij (skupina I63),

– finančno posredništvo, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov (skupina J65),

– zavarovalništvo in dejavnost pokojninskih skladov, razen obveznega socialnega zavarovanja (J66),

– pomožne dejavnosti v finančnem posredništvu (J67),

– poslovanje z nepremičninami (K70),

– obdelava podatkov, podatkovne baze in s tem povezane dejavnosti (K72),

– druge poslovne dejavnosti (K74).

V primeru, da se v poslovnem prostoru opravlja več dejavnosti, se pri oblikovanju najemnine upošteva dejavnost, ki spada v višjo skupino. O razvrstitvi poslovnega prostora v skupino dejavnosti odloča komisija.

2. člen

Za 21. členom se doda novi 21.a člen, ki se glasi:

21.a člen

Določeni prostori kot so dvorane, sejne sobe in drugo se oddajo v najem po dnevih oziroma po urah.

Prostori iz prvega odstavka se oddajo v najem neposredno na podlagi pisne vloge ali naročilnice prosilca pri Oddelku za upravne in družbene dejavnosti. Cenik za oddajo prostorov iz prvega odstavka sprejme župan s sklepom.

3. člen

Za 21.a členom se doda novi 21.b člen, ki se glasi

21.b člen

Pokrita parkirišča – boksi, ki so bili zgrajeni za potrebe uporabnikov posameznih zgradb, se praviloma oddajajo v najem najemnikom oziroma upravičencem poslovnih prostorov v teh zgradbah. Prednost imajo upravičenci, ki so najemniki poslovnih prostorov v lasti Občine Kočevje.

Cenik za oddajo pokrita parkirišč-boksov sprejme župan s sklepom.

4. člen

Za 21.b členom se doda novi 21.c člen, ki se glasi:

21.c člen

Javna podjetja, krajevne skupnosti in javni zavodi, katerih ustanovitelj je Občina Kočevje ne plačujejo najemnine po tem pravilniku za uporabo prostorov, ki so jim z odlokom ali s posebnim sklepom dodeljeni v uporabo oziroma v upravljanje za izvajanje njihove dejavnosti. Način uporabe in morebitne obveznosti se določijo s pogodbo.

Najemniki oziroma uporabniki iz prejšnjega odstavka plačujejo za poslovne prostore stroške obratovanja, skupne stroške, stroške upravnika, stroške zavarovanja in vse stroške, ki nastanejo pri obratovanju objekta, v katerem je najeti poslovni prostor ter morajo izvajati tekoča popravila in vzdrževanje poslovnega prostora ter opreme.

Ugotovitveni sklep o izpolnjevanju pogojev izda župan na podlagi dokazil o izpolnjevanju pogojev in predloga pristojnega oddelka in komisije.

5. člen

V 26. členu pravilnika se doda četrta alinea, ki se glasi:

– če gre za organizacije in društva s statusom društva, ki priložijo odločbo o podelitvi statusa nevladne humanitarne organizacije ali organizacije oziroma društva, ki deluje v javnem interesu. Najemnina se zniža za največ 30% izhodiščne najemnine.

6. člen

27. člen pravilnika se spremeni tako, da se glasi:

Najemnikom, ki imajo na dan uveljavitve tega pravilnika že sklenjeno najemno razmerje, se obračunava najemnino skladno z veljavnimi pogodbami.

Pogodbene pravice in obveznosti se določijo v obliki notarskega zapisa.

Za pogodbe, ki so sklenjene z upravičenci iz 21.c člena tega pravilnika se sklene aneks.

7. člen

Te spremembe in dopolnitve Pravilnika začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 361-2/05-121
Kočevje, dne 4. maja 2005.

Župan
Občine Kočevje
Janko Veber, univ. dipl. inž. grad. l. r.

KOPER

1425. Sklep o razpisu naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru«

Na podlagi 180. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) razglašam

S K L E P

o razpisu naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru«

Št. K0063-1/2005
Koper, dne 15. aprila 2005.

Župan
Mestne občine Koper
Boris Popovič l. r.

Na podlagi 47.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odločba US, 45/94 – odločba US, 57/94, 14/95, 20/95 – odločba US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odločba US, 44/96 – odločba US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odločba US, 74/98, 59/99 – odločba US, 70/00, 87/01, 51/02 in 108/03 – odločba US) ter 27. in 81. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št 40/00, 30/01 in 29/03) je Občinski svet Mestne občine Koper na seji dne 14. aprila 2005 sprejel

S K L E P

o razpisu naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru«

1

Na podlagi zahteve 2152 volivcev z dne 12. aprila 2005 se razpiše naknadni referendum o Odloku o spremembah in

dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru«, ki ga je Občinski svet Mestne občine Koper sprejel na seji dne 10. februarja 2005.

2

Vprašanje, ki se daje na referendumu, se glasi:

»Ali ste za to, da se uveljavi Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru« (gradnja ene nove osnovne šole na Bonifiki), ki ga je sprejel Občinski svet Mestne občine Koper dne 10. februarja 2005?«

3

Za dan razpisa referenduma, s katerim začnejo teči roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referenduma, se določi 21. april 2005.

4

Glasovanje na referendumu se izvede na celotnem območju Mestne občine Koper v nedeljo, 22. maja 2005.

5

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. K0063-1/2005
Koper, dne 14. aprila 2005.

Župan
Mestne občine Koper
Boris Popovič l. r.

Ai sensi dell'articolo 180 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino ufficiale, n. 40/00, 30/01 e 29/03) promulgo

LA DELIBERA

di indizione del referendum successivo, relativo al Decreto sulle modifiche ed integrazioni al decreto sul piano particolareggiato denominato "Sala polifunzionale a Capodistria"

Numero: K0063-1/2005
Capodistria, 15 aprile 2005.

Sindaco
Comune Città di Capodistria
Boris Popovič m.p.

Ai sensi dell'articolo 47.a della Legge sull'autonomia locale (Gazzetta ufficiale della RS, n. 72/93; 6/94 – sentenza della CC, 45/94 – sentenza della CC, 57/94, 14/95, 20/95 – sentenza della CC, 63/95 – interpretazione autentica, 9/96 – sentenza della CC, 44/96 – sentenza della CC, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – sentenza della CC, 74/98, 59/99 – sentenza della CC, 70/00, 87/01, 51/02 e 108/03 – sentenza della CC) ed in virtù degli articoli 27 e 81 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino ufficiale, n. 40/00, 30/01 e 29/03), il Consiglio comunale del Comune città di Capodistria, nella seduta del 14 aprile 2005, ha adottato la

DELIBERA

Di indizione del referendum successivo, relativo al Decreto sulle modifiche ed integrazioni al decreto sul piano particolareggiato denominato "Sala polifunzionale a Capodistria"

1

In virtù della richiesta promossa da 2152 elettori, recante la data del 12 aprile 2005, si procede all'indizione del referendum successivo, relativo al Decreto sulle modifiche ed integrazioni al decreto sul piano particolareggiato denominato »Sala polifunzionale a Capodistria«, approvato dal Consiglio comunale del Comune città di Capodistria nella seduta tenutasi il giorno 10 febbraio 2005.

2

Il quesito referendario recita:

»Volete voi che sia varato il Decreto sulle modifiche ed integrazioni al decreto sul piano particolareggiato denominato »Sala polifunzionale a Capodistria« (costruzione di una scuola elementare a Bonifika), approvato dal Consiglio comunale del Comune città di Capodistria nella seduta tenutasi il giorno 10 febbraio 2005«

3

La data d'indizione del referendum dalla quale hanno inizio le operazioni referendarie è fissata nel giorno di 21 aprile 2005.

4

La consultazione referendaria si svolgerà domenica, 22 maggio 2005 nell'intero territorio del Comune città di Capodistria.

5

La presente delibera entra in vigore il giorno successivo a quello della sua pubblicazione nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N.: K0063-1/2005
Capodistria, 14 aprile 2005.

Sindaco
Comune Città di Capodistria
Boris Popovič m.p.

KRANJ

1426. Odlok o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj

Na podlagi 21., 50.a in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94, 45/94, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 9/96, 39/96, 44/96, 26/97, 70/97, 10/98, 69/98, 74/98, 12/99, 59/99, 70/00, 94/00, 100/00, 28/01, 87/01, 16/02, 51/02, 108/03 in 77/04), 14., 15. in 16. člena Zakona o varnosti cestnega prometa, ZVCP-1 (Uradni list RS, št. 83/04) in 18. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 43/95, 33/96, 35/00 in 85/02) je Svet Mestne občine Kranj na 23. seji dne 23. 3. 2005 sprejel

ODLOK

o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se na območju Mestne občine Kranj urejajo:

I. Splošne določbe
II. Omejitve in prepovedi prometa
III. Ustavitev in parkiranje
IV. Avtobusna postaja in postajališča
V. Posebne storitve na javnih prometnih površinah
VI. Odvoz vozil
VII. Prisotnost živali v prometu
VIII. Varstvo cest in okolja
IX. Varstvo udeležencev v prometu
X. Drugi varnostni ukrepi
XI. Nadzor
XII. Kazenske določbe
XIII. Prehodne in končne določbe

2. člen

(pomen izrazov v odloku)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v odloku, imajo enak pomen kot izrazi v Zakonu o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: ZVCP) in Zakonu o javnih cestah (v nadaljevanju: ZJC).

(2) Javne prometne površine v Mestni občini Kranj so kategorizirane javne ceste – lokalne ceste, javne poti in javne poti za kolesarje, v naseljih tudi pločniki, kolesarske steze, javni parkirni prostori na javnih cestah in izven njih, rezervirane parkirne površine ter dovozne ceste k javnim in poslovnim stavbam ter stanovanjskim zgradbam in drugim objektom, kakor tudi prometne površine ob teh objektih, ki so v upravljanju izvajalca rednega vzdrževanja občinskih cest ali krajevnih skupnosti.

(3) Pajek je posebno vozilo z dvigalom, ki je prilagojeno za odvoz vozil.

(4) Parkirna ura je naprava za označitev časa prihoda in trajanja parkiranja.

(5) Lastnik vozila je fizična ali pravna oseba, na ime katerega je vozilo registrirano in so podatki o njem razvidni iz evidence motornih vozil oziroma iz drugih dokumentov v primeru, da vozilo ni registrirano.

(6) Pristojni organ je oddelek občinske uprave, pristojen za področje urejanje prometa.

(7) Nadzorni organi, pristojni za področje nadzora ali urejanja prometa, so: občinski inšpektor, komunalni nadzornik in občinski redar.

(8) Intervencijska vozila so vozila organov in organizacij, ki opravljajo intervencijske naloge v skladu z zakonskimi pooblastili, ter vozila, ki opravljajo intervencijsko dejavnost na področju gospodarskih javnih služb.

(9) Parkirni listek je obrazec za označitev časa parkiranja in plačila parkirnine, ki ga na predlog pristojnega organa predpiše župan.

(10) Nočni čas je čas med 22. uro in 5. uro.

(11) Javne parkirne površine so površine za parkiranje v večinski lasti ali upravljanju občine.

(12) Dostava je čas med 6.30 in 9.30, ki je predviden za opravljanje vsakodnevne dostave.

(13) Letni parkirni abonma je dovoljenje za parkiranje na območju kratkotrajnega parkiranja za občane s stalnim prebivališčem v Mestni občini Kranj.

(14) Letna karta za parkiranje je prenosljiva dovolilnica za časovno neomejeno parkiranje na območju kratkotrajnega parkiranja. Dovolilnica pristojnega organa je v oranžni barvi.

(15) Letni parkirni abonma je dovolilnica za časovno neomejeno parkiranje na območju kratkotrajnega parkiranja za občane s stalnim prebivališčem. Če stanovanje nima zasebnega ali funkcionalnega zemljišča za vozilo, pripada letni parkirni abonma za eno vozilo na družino. Dovoljenje pristojnega organa je v beli barvi.

(16) Vozila za stanovalce na rezerviranih površinah iz pete alinee 18. člena tega odloka so lahko označena s posebno dovolilnico pristojnega organa v vijolični barvi.

3. člen

(pristojnost za urejanje prometa)

(1) Svet Mestne občine Kranj (v nadaljevanju: Svet MOK)

– na predlog župana odloča o splošnih usmeritvah zagotavljanja prometne varnosti v Mestni občini Kranj;

– z odredbo določa parkirne površine, kjer je treba plačati parkirnino ali voznino, njeno višino in način plačevanja.

(2) Pristojni občinski organ za promet:

– določa območja umirjenega prometa,

– določa območja za pešce,

– določa območja kratkotrajnega parkiranja,

– določa splošno prepoved prometa na posamezni cesti, ulici ali trgu,

– določa enosmerne ceste,

– določa prednost v križiščih,

– določa prepovedi in omejitve prometa za posamezne vrste vozil,

– določa območja omejene hitrosti in omejuje hitrost vožnje na občinskih cestah,

– določa prometno signalizacijo na občinskih cestah,

– določa javne in rezervirane parkirne površine, način parkiranja in prepoved parkiranja in ustavljanja,

– odreja postavitev in vzdrževanje varovalnih ograj ter posebne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok, slabotnih in ostarelih ter telesno in duševno prizadetih oseb,

– odreja ukrepe za umirjanje hitrosti,

– določa dodatne pogoje in ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri delih na cesti in v naseljih,

– določa dodatne pogoje in ukrepe za izvajanje prireditev in shodov na javnih prometnih površinah v naseljih,

– ureja promet pešcev in promet s kolesi, kolesi z motorjem in vprežnimi vozili,

– ureja gonjenje in vodenje živine,

– ukrepa v drugih zadevah zagotavljanja prometne varnosti.

II. OMEJITVE IN PREPOVEDI PROMETA

1. **Prometna ureditev starega dela mesta Kranja**

4. člen

(območje za pešce)

(1) Del mesta Kranja, ki obsega Jahačev prehod, Maistrov trg, Prešernovo ulico, Glavni trg, Poštno ulico, Tavčarjevo ulico, Regincevo ulico, Tomšičevo ulico, Jenkovo ulico, Cankarjevo ulico, Trubarjev trg, Škrlovec in Pot na kolodvor, je območje za pešce.

(2) Promet in parkiranje motornih vozil sta v območju za pešce prepovedana, razen za vozila iz 5. člena tega odloka.

5. člen

(promet v območju za pešce)

(1) Promet z vozili je dovoljen za stanovalce s stalnim ali začasnim prebivališčem, za vozila pravnih oseb, samostojnih podjetnikov in drugih oseb, ki so registrirana oziroma imajo svoj sedež na tem območju in tu opravljajo svojo dejavnost, ter za lastnike nepremičnin na tem območju. Stanovalci s stalnim ali začasnim prebivališčem, ki imajo garažo ali zagotovljen parkirni prostor na funkcionalnem zemljišču zgradbe, morajo parkirati na teh prostorih. Stanovalcem in pravnim osebam, ki nimajo zagotovljenega parkirnega prostora, v območju za pešce pripada le ena dovolilnica.

(2) V območju za pešce je dovoljen promet v času izvajanja njihove dejavnosti za vozila:

– javnih poštnih, telekomunikacijskih in elektroenergetskih služb,

– mestnega potniškega prometa,
– občinskih nadzornih organov.

(3) Pristojni organ lahko dovoli promet za določen čas v območju za pešce za potrebe izvajanja dejavnosti z vozili:
– taksi prevozov,
– servisnih dejavnosti,
– gradbenih in obnovitvenih del,
– komunalnih storitev,
– varovanja premoženja in oseb,
– zdravstvene in socialne oskrbe oziroma pomoči na domu,
– sanitarno-higienske in veterinarske službe,
– dejavnosti službe za zaščito in reševanje,
– organizatorjev javnih prireditev,
– storitvenih dejavnosti (društva in podobno),
– protokola in novinarskih dejavnosti,
– v drugih primerih, ki jih določa ta odlok.

Pogoje za vožnjo in zadrževanje v območju za pešce določi pristojni organ v dovoljenju.

(4) V območju za pešce je dovoljena vožnja s kolesi, vendar ta ne smejo ovirati ali ogrožati prometa pešcev oziroma se ne smejo gibati s hitrostjo, večjo od hitrosti, s katero se gibljejo pešci.

6. člen

(dostava v območju za pešce)

(1) Dostava je dovoljena ob delavnikih in ob sobotah med 6. uro in 9.30 z motornimi vozili, katerih največja dovoljeno masa ne presega 3,5 tone. Vozila, ki dostavljajo na območju za pešce, morajo to območje zapustiti do 10. ure, razen vozil iz 5. člena tega odloka, petega odstavka tega člena ter vozil s posebnim dovoljenjem pristojnega organa. Kot dostava se šteje tudi vožnja vozil imetnikov poslovnih prostorov na območje za pešce. Izven tega časa dostava ni dovoljena.

(2) Dostava na tržnico in odvoz z nje v območju za pešce sta dovoljena le po mostu čez Kokro ter delu Poštne in Tavčarjeve ulice v času med 6. uro in 9.30, odvoz pa v eni uri po zaključku obratovanja tržnice. Obratovalni čas tržnice je določen s tržničnim redom. Izven tega časa dostava ni dovoljena.

(3) Dostava blaga po Prešernovi ulici je dovoljena le za imetnike stanovanjskih in poslovnih prostorov v tej ulici.

(4) Pristojni organ lahko izjemoma v posebej utemeljenih primerih izda izredno dovoljenje za dovoz oziroma odvoz blaga izven dovoljenega časa, zlasti ob pogoju, da imajo prosilci garažo ali zagotovljen parkirni prostor na funkcionalnem zemljišču zgradbe, kjer opravljajo dejavnost, oziroma z motornimi vozili, ki presegajo največjo dovoljeno maso, določeno v prvem odstavku tega člena. V dovoljenju se določijo pogoji (čas in kraj zadrževanja in največja dovoljena masa) za vstop v območje za pešce.

(5) Motorna in priklopna vozila, ki so prirejena oziroma se uporabljajo kot priročne delavnice, skladišča ali prodajalne, se smejo zadrževati v območju za pešce le v času in na kraju, ki ga v dovoljenju določi pristojni organ.

7. člen

(označevanje vozil v območju za pešce)

(1) Motorna vozila na podlagi 5. in 6. člena tega odloka, razen motornih vozil iz drugega odstavka 5. člena tega odloka, morajo biti v času zadrževanja v tem območju označena z dovolilnico, ki jo izda pristojni organ. Dovolilnica mora biti nameščena s prednjo stranjo na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom ali nalepljena na prednjem steklu. Dovolilnice za stanovalce s stalnim ali začasnim prebivališčem so zelene barve, za dostavna vozila so dovolilnice rumene barve, dovolilnice, izdane na podlagi petega odstavka 6. člena tega odloka, so modre barve.

(2) Imetnik dovolilnice iz prvega odstavka tega člena je dolžan zahtevati izdajo nove dovolilnice, če se spremenijo podatki, ki vplivajo na vsebino dovolilnice ali na njej niso več razvidni podatki. Imetnik dovolilnice mora v takem primeru zahtevati izdajo nove dovolilnice v roku 15 dni od spremembe podatkov.

(3) Imetnik dovolilnice iz prvega odstavka tega člena je dolžan dovolilnico vrniti pristojnemu organu v 15 dneh od dneva, ko prenehajo veljati pogoji, na osnovi katerih je bila dovolilnica izdana.

(4) Dovolilnice iz prvega odstavka tega člena smejo na območju za pešce uporabljati le njihovi imetniki. V primeru ugotovljene zlorabe dovolilnice za vstop na območje za pešce se dovoljenje odpravi, dovolilnica oziroma parkirna karta pa odvzame.

8. člen

(ustavitev in parkiranje vozil v območju za pešce)

(1) Na prometnih površinah v območju za pešce je dovoljeno le kratkotrajno parkiranje vozil do 30 minut.

(2) Na prometnih površinah v območju za pešce smejo vozila ustavljati ali parkirati le na mestih, določenih na dovolilnici, začasnem dovoljenju oziroma vstopni karti. Vozila smejo parkirati samo v času nakladanja in razkladanja blaga oziroma vstopanja in izstopanja potnikov.

(3) Vozniki morajo čas začetka parkiranja vozila označiti s parkirnim listkom ali s parkirno uro, ki mora biti nameščena na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom. Po poteku 30-minutnega parkiranja morajo vozila umakniti na označena parkirišča za stanovalce, v garaže ali na funkcionalna zemljišča oziroma jih morajo umakniti iz območja za pešce.

(4) Začetka parkiranja, ki je bil nastavljen na parkirni uri po vstopu na območje za pešce, ni dovoljeno pred oziroma po poteku časa kratkotrajnega parkiranja nastaviti na novo z namenom, da se podaljša čas zadrževanja vozila v območju za pešce.

(5) Stanovalci s stalnim prebivališčem na območju za pešce, ki nimajo garaž ali funkcionalnih zemljišč, kjer bi lahko parkirali svoja vozila, smejo svoja vozila časovno neomejeno parkirati le na označenih parkirnih površinah za stanovalce.

(6) Na njih ne smejo parkirati drugi uporabniki javnih prometnih površin.

9. člen

(enkraten vstop v območje za pešce)

(1) Na območje za pešce je izjemoma dovoljen enkraten ali občasen vstop:
– za občasni posamični dovoz in odvoz blaga, ki ga je zaradi njegove narave, velikosti ali teže treba peljati in ga iz upravičenega razloga ni bilo mogoče pripeljati ali odpeljati v času, določenem za dovoz in odvoz blaga,
– za izvajanje servisnih storitev na poziv stanovalcev ali imetnikov poslovnih prostorov v območju za pešce,
– zaradi poroke v mestni hiši oziroma v cerkvi,
– v drugih podobnih upravičenih posamičnih primerih.

(2) Na podlagi ustreznega dokazila (spremnega dokumenta blaga, naročila servisne storitve ipd.) je mogoče pridobiti dovoljenje (vstopno karto) za enkraten vstop v območje za pešce tudi na mestu nadzora vstopa pri mostu čez Kokro.

10. člen

(varovanje območja za pešce)

(1) Območje za pešce je lahko varovano s premičnimi in nepremičnimi fizičnimi zaporami za preprečevanje vožnje vozil (v nadaljevanju: sistem fizične zapore).

(2) Naprave in oprema sistema fizične zapore so last Mestne občine Kranj.

(3) Za vstop in vožnjo v območju za pešce lahko imetniki dovolilnic pridobijo v uporabo tehnični pripomoček za upravljanje sistema fizične zapore.

(4) Tehnični pripomoček za upravljanje sistema fizične zapore sme uporabljati le imetnik pravice uporabe le-tega. Imetnik je dolžan tehnični pripomoček vrniti pristojnemu organu v 15 dneh od dneva, ko prenehajo veljati pogoji, na osnovi katerih je bila dovolilnica izdana.

11. člen

(upravljanje sistema fizične zapore)

Za upravljanje sistema fizične zapore lahko skrbi gospodarska družba ali samostojni podjetnik (upravitelj), ki vzdržuje in skrbi za sistem fizične zapore, izvaja nadzor enkratnega vstopa, izdaja tehnične pripomočke za upravljanje sistema fizične zapore ter opravlja druge naloge v skladu s pogodbo o upravljanju sistema fizične zapore.

12. člen

(omejevanje vstopa in zadrževanja v območju za pešce)

(1) Dostop na območje za pešce in čas zadrževanja motornih vozil na območju za pešce se lahko omejita tako, da se posameznemu imetniku dovolilnice za vstop, vožnjo in ustavljanje v območju za pešce določijo mesto vstopa in izstopa ter čas in drugi pogoji uporabe tehničnega pripomočka za upravljanje sistema fizične zapore.

(2) Način, pogoje vstopa in omejevanje uporabe tehničnih pripomočkov za upravljanje sistema fizične zapore določi župan s posebnim aktom.

(3) Za uporabo javnih prometnih površin v območju za pešce za kratkotrajno parkiranje se lahko določi tudi posebna taksa – voznina. Višina voznine je lahko različna glede na obdobje dneva, ko se vozilo zadržuje v območju za pešce, in glede na čas zadrževanja vozila v območju za pešce, glede na dejavnost, zaradi katere je potreben prevoz v območju za pešce, in glede na prekoračitev največje dovoljene mase.

2. **Promet koles in koles s pomožnim motorjem**

13. člen

(vožnja koles in koles s pomožnim motorjem)

Vožnja s kolesi je prepovedana po pločnikih in drugih javnih poteh, namenjenih pešcem, otroških igriščih in zelenicah.

14. člen

(mesta, kjer je dovoljeno puščati kolesa)

(1) Na javnih prometnih površinah je dovoljeno puščati kolesa in kolesa s pomožnim motorjem le na mestih, ki so za to določena.

(2) Izvajalec rednega vzdrževanja občinskih cest je odgovoren, da so mesta, določena za puščanje koles, primerno opremljena, urejena in vzdrževana.

(3) V naseljih Mestne občine Kranj je prepovedano naslanjati kolesa ob zgradbe in druge objekte, ki mejijo neposredno na javne prometne površine ter na robnike kolesarskih stez in pločnikov.

(4) Pristojni organ določi prostore, kjer je dovoljeno puščati kolesa, in način ureditve kolesarnic.

3. **Začasna preusmeritev, omejitev ali prepoved prometa**

15. člen

(omejitve prometa ob posebni rabi cest)

(1) Organizator javne prireditve na cesti ali ob cesti, zaradi katere je treba omejiti, preusmeriti ali prepovedati promet, mora pridobiti dovoljenje za začasno preusmeritev, omejitev ali prepoved prometa v skladu z določili odloka o občinskih cestah. Če morajo zaradi zagotavljanja varnosti prireditve sodelovati nadzorni organi, mora organizator občini povrniti stroške, ki nastanejo z organizacijo in izvedbo zavarovanja prireditve.

(2) Dovoljenje za začasno preusmeritev, omejitev ali prepoved prometa mora pridobiti tudi izvajalec del na cesti, kadar dela zahtevajo omejitev, preusmeritev ali prepoved prometa na javni prometni površini.

(3) Imetnik dovoljenja mora vsako omejitev, preusmeritev ali prepoved prometa objaviti po radiu in v časopisu na območju Mestne občine Kranj najmanj 2 dni pred začetkom izvajanja omejitve, preusmeritve ali prepovedi prometa in na dan omejitve, preusmeritve oziroma prepovedi.

III. USTAVITEV IN PARKIRANJE

16. člen

(parkirne površine)

Na območju Mestne občine Kranj so za parkiranje vozil namenjene:

– javne parkirne površine,

– rezervirane parkirne površine.

17. člen

(javne parkirne površine)

(1) Na javnih parkirnih površinah je parkiranje lahko časovno omejeno in uvedeno plačevanje parkirnine.

(2) Dovoljeni čas parkiranja in višina parkirnine v območju kratkotrajnega parkiranja (v nadaljevanju: modra cona) morata biti označena na dopolnili tabli prometnega znaka, ki označuje modro cono. Kolikor se na teh površinah plačuje parkirnina, se to ustrezno označi na znaku ali dopolnilni tabli. Vidno morajo biti označeni tudi parkomati.

(3) Voznik, ki parkira vozilo na javnih parkirnih površinah, na katerih je parkiranje časovno omejeno, parkiranje pa se ne plačuje, mora čas začetka parkiranja označiti na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom in po izteku dovoljenega časa vozilo odpeljati.

(4) Voznik, ki parkira vozilo na javnih parkirnih površinah, na katerih je uvedeno plačevanje parkirnine, mora parkiranje plačati in parkirni listek namestiti s prednjo stranjo (potrdilo o plačilu) na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom.

(5) Na javnih parkirnih površinah je parkiranje dovoljeno le znotraj označenih parkirnih površin in znotraj talnih označb.

(6) Nadzorni organi smejo pri izvajanju pooblastil za nujno potreben čas parkirati v nasprotju s tem členom.

(7) Za vozila invalidov s telesno okvaro, zaradi katere je njihovo gibanje oteženo in omejeno, in za vozila javnega zdravstva v času izvajanja dejavnosti, njihovo vozilo pa je označeno s parkirno karto za invalide, ne veljajo določila četrtega ali petega odstavka tega člena, razen če je s prometno signalizacijo drugače določeno.

(8) Na javnih parkirnih površinah, na katerih je parkiranje časovno omejeno, smejo časovno neomejeno parkirati vozila stanovalci, ki imajo stalno prebivališče neposredno ob območju časovno omejenega parkiranja in jim to piše v dovoljenju, nimajo pa garaž ali funkcionalnih zemljišč, kjer bi lahko puščali svoja vozila. V času parkiranja na območju časovno omejenega parkiranja morajo svoja vozila označiti z dovolilnico. Dovolilnica mora biti nameščena s prednjo stranjo na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom ali nalepljena na prednjem steklu.

18. člen

(rezervirane parkirne površine)

(1) Rezervirane parkirne površine so lahko:

– parkirne površine za potrebe pravnih oseb in samostojnih podjetnikov v zvezi z opravljanjem njihove dejavnosti, v primeru, da ti nimajo možnosti parkiranja izven javne prometne površine, njihova dejavnost pa je pogojena z uporabo motornega vozila;

– postajališča taksi vozil;

– površine za parkiranje in ustavljanje vozil oseb, ki imajo pravico uporabljati poseben znak – parkirno karto;

– parkirišča za stanovalce v območju za pešce;

– parkirišča za stanovalce;

– površine za parkiranje turističnih avtobusov;

– površine za parkiranje staršev, ki prevažajo otroke z otroškimi vozički;

– površine za razkladanje (in nakladanje) dostavnih vozil.

(2) Uporabo rezerviranih parkirnih površin iz prve alinee prvega odstavka tega člena nadzira uporabnik. Za te rezervirane parkirne površine plačujejo uporabniki komunalno takso in najemnino. Višina komunalne takse je določena v Odloku o komunalnih taksah v Mestni občini Kranj. Višina najemnine za rezervirane parkirne prostore je določena v ceniku najema poslovnih prostorov, garaž, pokritih parkirišč – boksov in odprtih parkirišč – boksov, ki ga sprejme župan.

19. člen

(upravljanje javnih parkirnih površin)

(1) Javne parkirne površine upravlja Mestna občina Kranj.

(2) Za pobiranje parkirnine lahko župan pooblasti samostojnega podjetnika ali gospodarsko družbo, ki jo izbere na osnovi javnega razpisa.

20. člen

(ustavitev in parkiranje)

(1) Ustavitev in parkiranje vozil sta prepovedana:

1. na parkirnih površinah, rezerviranih za taksi vozila;

2. na površinah, kjer se ovira dostop do transformatorske postaje ali do hidranta;

3. na zelenih površinah, otroških in drugih igriščih ter na drugih podobnih površinah;

4. na javni površini, kjer je z javnim pozivom ali signalizacijo prepovedano parkiranje ali sta ovirana vstop ali izstop z delovišč zaradi gradnje ali vzdrževalnih del ali na označenem prireditvenem prostoru zaradi izvedbe prireditve.

(2) Nadzorni organ ali izvajalec odvoza vozil smeta pri opravljanju svojih nalog za nujno potreben čas parkirati ali ustaviti na območju, kjer je to prepovedano, vendar morata pri tem uporabljati rumeno utripajočo luč na vozilu.

IV. AVTOBUSNA POSTAJA IN POSTAJALIŠČA

21. člen

(ustavitev avtobusov na avtobusni postaji)

(1) Začetna, končna in tranzitna postaja avtobusov medkrajevnega in primestnega prometa, ki vozijo v javnem linijskem cestnem prometu, je na glavni avtobusni postaji. Vozne smeri avtobusov na glavno avtobusno postajo in z nje določi pristojni organ.

(2) Upravitelj avtobusne postaje je dolžan o voznih smereh avtobusov obvestiti vse prevoznike, ki opravljajo javni prevoz.

(3) Vozne smeri, določene na podlagi prvega odstavka tega člena, so za avtobusne prevoznike obvezne.

(4) Dovoljeni čas postanka avtobusov na glavni avtobusni postaji ob prihodu in odhodu določa upravitelj glavne avtobusne postaje, vendar ta ne more biti daljši od 30 minut.

22. člen

(ustavitev avtobusov na avtobusnih postajališčih)

(1) Avtobusi medkrajevnega linijskega prometa smejo ustavljati na postajališčih mestnega avtobusnega prometa v skladu z voznim redom.

(2) Avtobusna postajališča se lahko uporabljajo tudi za postanke avtobusov, s katerimi se opravljata javni prevoz potnikov v prostem cestnem prometu in prevoz za lastne potrebe.

23. člen

(ustavitev avtobusov mestnega prometa)

Avtobusi mestnega prometa usklajujejo vozne rede na začetnih oziroma končnih postajah, ki so izven mesta. Na vmesnih postajališčih smejo avtobusi stati največ toliko časa, da potniki vstopijo in izstopijo iz avtobusa.

V. POSEBNE STORITVE NA JAVNIH PROMETNIH POVRŠINAH

1. **Izvajanje komunalnih dejavnosti**

24. člen

(zbiranje in odvoz odpadkov)

(1) Zbiranje in odvoz odpadkov morajo izvajalci in uporabniki organizirati tako, da čim manj ovirajo promet oziroma da ne ogrožajo prometa vozil, kolesarjev in pešcev.

(2) V času zbiranja in odvoza odpadkov so vozniki dolžni umakniti vozila s prostora, določenega za odlaganje posod za zbiranje odpadkov.

25. člen

(čiščenje prometnih površin)

(1) Strojno pranje prometnih površin se praviloma opravlja med 22. uro in 6. uro.

(2) Prometne površine, kjer je strojno pranje dovoljeno podnevi, določi pristojni organ, ki tudi določi čas, v katerem je te površine dovoljeno strojno prati.

(3) V času izvajanja zimske službe so vozniki dolžni umakniti vozila z javnih prometnih površin, na katerih se opravljajo pluženje, odstranjevanje in odvoz snega.

2. **Posebna raba javnih prometnih površin**

26. člen

(nalaganje in razlaganje tovora)

(1) Nalaganje in razlaganje tovora je treba praviloma opravljati izven javnih prometnih površin. Izjemoma se lahko opravlja tudi na javnih prometnih površinah, če s tem ni oviran promet. Če je vozilo ustavljeno na cesti zaradi nalaganja ali razlaganja tovora, ustavitev ne sme trajati dlje, kot je nujno potrebno.

Z nalaganjem ali razlaganjem tovora se ne sme onesnažiti cestae ali povzročiti čezmeren hrup.

Če je treba zaradi nalaganja ali razlaganja tovora vozilo ustaviti na pešpoti ali kolesarski poti, mora imeti voznik za to dovoljenje pristojnega organa.

(2) Pristojni organ lahko določi posamezne ceste, na katerih omeji čas dostave in odvoza ter največjo skupno maso vozil, s katerimi je dovoljena dostava in odvoz.

27. člen

(prepoved parkiranja tovornih vozil, avtobusov, priklopnikov, polpriklopnikov in bivalnih vozil)

Na javnih prometnih površinah je prepovedano parkiranje tovornih vozil, avtobusov, priklopnikov, priklopnih vozil in bivalnih vozil, če to ni posebej dovoljeno.

VI. ODVOZ VOZIL

28. člen

(odvoz nepravilno parkiranega vozila)

(1) Nadzorni organ odredi odvoz nepravilno parkiranega vozila na stroške lastnika z javne površine, razen na državni cesti zunaj naselja, če ugotovi:

1. da je vozilo parkirano na prehodu za pešce in na razdalji manj kot 5 m pred prehodom. Če so na vozišču pred prehodom parkirna mesta, mora biti prepoved iz te točke označena s predpisano označbo na vozišču;

2. da je vozilo parkirano na pločniku, pešpoti, kolesarski stezi, kolesarski poti, kolesarskem pasu ali na tirnicah. Če je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno parkiranje na pločniku, mora biti za pešce zagotovljen najmanj 1,60 m širok del pločnika, ki ne sme mejiti na vozišče;

3. da je vozilo parkirano na prehodu ceste čez železniško progo in na razdalji manj kot 15 m od najbližje železniške tirnice;

4. da je vozilo parkirano na križišču in na razdalji manj kot 15 m od najbližjega roba prečnega vozišča pred križiščem, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo;

5. da parkirano vozilo ovira normalen promet vozil na prometnem pasu, v podvozu, na mostu, nadvozu ali v križišču;

6. da je vozilo parkirano na označenem avtobusnem postajališču. Zaradi vstopanja ali izstopanja potnikov je dovoljena ustavitev na postajališču, ki je zunaj vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet;

7. da je vozilo parkirano na ozkem ali nepreglednem delu ceste (v ovinku, pod vrhom klanca ipd.)

8. da je vozilo parkirano na delu ceste, kjer je prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in neprekinjeno ločilno črto ali usmerjevalnim poljem na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m;

9. da je vozilo parkirano na mestu, na katerem vozilo zakriva postavljeni prometni znak;

10. da je vozilo parkirano na vozišču ceste zunaj naselja;

11. da je vozilo parkirano na smernem vozišču ceste v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi;

12. da je vozilo parkirano na vseh prometnih in drugih javnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil (otok za pešce, pas za pešce ipd.);

13. da je vozilo parkirano na mestu, na katerem parkirano vozilo onemogoči vključitev v promet že parkiranemu vozilu ali onemogoči dovoz na dvorišče stavbe, do garaže, skladiščnega prostora ali drugega podobnega objekta ali do zasebnega zemljišča. Dovoz na dvorišče, v objekt ali k objektu, pred katerim sta prepovedana ustavitev ali parkiranje, mora biti na vhodu označen s predpisanim prometnim znakom, če so na vozišču pri vhodu označena parkirna mesta, pa tudi s predpisano označbo na vozišču;

14. da je vozilo parkirano na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen za osebe iz četrtega odstavka 53. člena ZVCP;

15. da je vozilo parkirano na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom;

16. da vozilo ovira dostop do priključka na vodovodno omrežje (do hidranta). Prepoved mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo;

17. da je vozilo parkirano v območju umirjenega prometa ali v območju za pešce, razen kjer je to izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo;

18. da je vozilo parkirano na kraju, kjer je to prepovedano s pravilnikom o prometni signalizaciji;

19. da je vozilo parkirano v območju za pešce brez ustrezne dovolilnice, začasnega dovoljenja oziroma vstopne karte ali v nasprotju z lokacijo parkiranja, določeno na dovolilnici, začasnem dovoljenju oziroma vstopni karti ali da je voznik prekoračil dostavni čas v območju za pešce;

20. da je vozilo parkirano na parkirnem prostoru za taksiste in ni pravilno označeno;

21. da parkirano vozilo ovira dostop do transformatorske postaje;

22. da parkirano vozilo ovira dostop komunalni službi do prostora, določenega za odlaganje posod za zbiranje odpadkov;

23. da je vozilo parkirano na območju, kjer je uporaba ceste, njenega dela ali javnih parkirnih površin omejena z javnim pozivom zaradi zimske službe, rednih vzdrževalnih del, čiščenja, vzdrževanja prometne opreme in signalizacije, javnih prireditev in podobno;

24. da je vozilo parkirano na zelenih površinah, otroškem ali drugem igrišču oziroma na javni prometni površini, ki ni namenjena prometu vozil (otok za pešce, pas za pešce in podobno).

(2) Vse stroške zavarovanja in odvoza nosi tisti, ki je oviro povzročil. Če je ovira vozilo in ni mogoče ugotoviti, kdo ga je pustil, mora stroške poravnati lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da mu je bilo neupravičeno odvzeto.

29. člen

(pokvarjena, izločena ali poškodovana vozila)

(1) V primeru, ko nadzorni organ ugotovi, da je pokvarjeno, izločeno ali poškodovano vozilo na javni prometni površini ali drugih delih ceste ali na zemljišču ob njej, namesti na tako vozilo pisno odredbo, s katero naloži lastniku vozila, da ga odstrani v roku treh dni od dneva izdaje odredbe. Pokvarjeno ali v prometni nesreči poškodovano vozilo mora oseba takoj umakniti z vozišča ali z dela ceste, na katerem ovira ali ogroža druge udeležence cestnega prometa, z drugih delov ceste pa najkasneje v 12 urah.

(2) Če lastnik ne odstrani vozila v času iz prejšnjega odstavka, ga na njegove stroške odstrani pristojni izvajalec. Pritožba zoper odredbo o odvozu vozila ne zadrži njene izvršbe. Po poteku treh mesecev od odvoza vozila se vozilo lahko uniči. Stroški, povezani z odvozom, hrambo in razgradnjo vozila, bremenijo lastnika vozila.

30. člen

(zapuščena vozila)

(1) Na javni prometni površini, na zemljišču ob njej ali na drugi javni površini je prepovedano puščati zapuščena vozila.

(2) V primeru, ko nadzorni organ ugotovi, da je zapuščeno vozilo na javni prometni površini, na zemljišču ob njej ali na drugi javni površini, namesti na zapuščeno vozilo pisno odredbo, s katero naloži lastniku vozila, da ga odstrani v roku treh dni od dneva izdaje odredbe.

(3) V primeru, ko je vozilo po preteku roka še vedno na javni prometni površini, na zemljišču ob njej ali na drugi javni površini, odredi nadzorni organ odvoz vozila in hrambo na varovanem prostoru. Pritožba zoper odredbo o odstranitvi vozila ne zadrži njene izvršbe. Stroški, povezani z odvozom, hrambo in razgradnjo vozila, bremenijo lastnika vozila.

(4) Če lastnik ne odstrani zapuščenega vozila v treh dneh, ga odstrani pristojni izvajalec. Nadzorni organ odredi odvoz vozila na stroške proračuna Mestne občine Kranj. Pritožba zoper odredbo o odvozu vozila ne zadrži njene izvršbe. Po treh mesecih se tako vozilo lahko uniči. Stroški, povezani z odvozom, hrambo in razgradnjo vozila, bremenijo lastnika vozila.

(5) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se lahko odredi takojšnji odvoz vozila, ki je na brežinah oziroma v strugi vodotoka ali na drugih površinah, če po presoji nadzornega organa pomeni nevarnost za onesnaževanje okolja ali ogroža varnost ljudi in premoženja.

(6) Če se na kraju samem ugotovi, da je zapuščeno vozilo očitno zavrženo in predstavlja manjšo ali neznatno vrednost oziroma gre le še za ostanke vozila (deli vozila, vozilo je nepopolno, dotrajano ali poškodovano), se vozilo da v razgradnjo ali uniči kot kosovni odpadek, na podlagi odredbe, ki jo izda nadzorni organ.

31. člen

(postopek odvoza vozila)

(1) Nadzorni organ ali izvajalec odvoza vozil mora vsako vozilo, ki se namerava odpeljati s pajkom, pred pričetkom odvoza fotografirati in v zapisnik napisati kratek opis stanja vozila.

(2) Če voznik ali lastnik vozila želi odstraniti vozilo potem, ko je nadzorni organ že pozval pooblaščenega izvajalca, da odstrani vozilo, vozilo pa se še ni pričelo nalagati na pajka oziroma je pajek oddaljen manj kot 5 m od vozila, za katero je bil odrejen odvoz, mora voznik ali lastnik plačati 25 odstotkov predpisane cene odvoza vozil.

(3) Če se je vozilo že pričelo nalagati na pajka, vendar še ni naloženo (nameščene klešče na pnevmatike ali nameščena gred na vozilo), mora voznik ali lastnik vozila plačati 50 odstotkov predpisane cene odvoza vozil.

(4) Ko je vozilo naloženo na pajka (s pnevmatikami se dotakne prostora za nakladanje na pajku ali dvignjena gred), se šteje, da je odvoz vozila izvršen, zato mora voznik ali lastnik vozila plačati 100 odstotkov predpisane cene odvoza vozil.

(5) Storilec prekrška mora stroške storitve odvoza poravnati na kraju prekrška z gotovino ali s plačilno kartico izvajalcu odvoza vozil. Izvajalec odvoza ima pridržno pravico na vozilu, ki je v postopku odstranjevanja ali je bilo odstranjeno, dokler ni plačana cena storitve.

(6) Podrobnejši postopek odvoza vozila in druge pogoje določa pravilnik o odvozu vozil, ki ga izda župan.

32. člen

(odvoz vozila)

(1) Odvoz in hrambo vozil izvaja pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki je registriran za opravljanje take dejavnosti in ga za izvajanje odvoza na podlagi javnega razpisa, razen izrednega prevoza večjih vozil, pooblasti župan.

(2) Ceno za odvoz vozil določi na predlog izvajalca župan z odredbo, razen za ceno izrednega prevoza večjih vozil (tovorna vozila, avtobusi, bivalna vozila, večji kombiji ipd.). Cena za izredni prevoz večjih vozil se zaračuna storilcu prekrška po dejanskih stroških izvajalca tovrstnih odvozov vozil.

(3) Nadzorni organ odreja odvoz vozil ob delavnikih od 7. do 19. ure. Odvoz vozil odreja tudi v nočnem času, ob sobotah, nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih, vendar v tem primeru zavezanec plača 30 odstotkov več, kot je določeno v ceniku.

33. člen

(hramba in vrnitev vozil)

(1) Odstranjeno vozilo se hrani na varovanem prostoru pri pravni osebi ali samostojnem podjetniku, pooblaščenem za odvoz vozil, dokler lastnik ne prevzeme vozila, vendar največ 3 mesece od odvoza vozila. Stroški, povezani z odvozom, hrambo in razgradnjo vozila, bremenijo lastnika vozila. Vozilo se vrne lastniku ali vozniku na podlagi listine ali drugega ustreznega dokazila, s katerim dokazuje lastništvo, in po plačilu stroškov odvoza in hrambe ter globe, če gre za prekršek tujca. Za vozila, ki niso prevzeta v 30 dneh od odvoza, se objavi javni razglas o odvozu vozil na oglasni deski organa nadzora.

(2) V primeru, da lastnik ne prevzame vozila v 3 mesecih od odvoza vozila, se šteje, da je vozilo brez lastnika in da je lastnik vozilo opustil. Lastninsko pravico na tem vozilu pridobi Mestna občina Kranj, ki vozilo proda, iz kupnine pa se poravnajo stroški odvoza in hrambe vozila. Izvajalec odvoza skupaj z nadzornim organom po 3 mesecih komisijsko odpre tako vozilo. O odpiranju se napiše poseben zapisnik, v katerem se navedejo posebnosti, zaradi kasnejšega ugotavljanja storilca prekrška.

(3) Izvajalec odvoza vozil mora nadzornemu organu sporočiti podatke o prevzemniku vozila, najkasneje naslednji delovni dan.

VII. PRISOTNOST ŽIVALI V PROMETU

34. člen

(uporaba vprežnih vozil)

Na javnih prometnih površinah ni dovoljeno puščati vprežnih vozil in vprežnih živali brez nadzora.

35. člen

(jezdne živali na javni prometni površini)

(1) Jezdeci smejo uporabljati javne prometne površine za ježo le s posebnim dovoljenjem pristojnega organa, v katerem se določijo pogoji za ježo na javnih prometnih površinah.

(2) Na javnih prometnih površinah ni dovoljeno puščati jezdnih živali brez nadzora.

36. člen

(domače živali na javni prometni površini)

Živali ob cestah in na drugih prometnih površinah morajo biti pod nadzorom ali zavarovane tako, da same ne morejo priti na cesto ali drugo prometno površino.

VIII. VARSTVO CEST IN OKOLJA

37. člen

(ustavljeno vozilo, hrup, onesnaževanje okolja)

(1) Ogrevanje motornih vozil na mestu pred pričetkom vožnje je prepovedano v strnjenih naseljih Mestne občine Kranj.

(2) Pri uporabi motornih vozil mora lastnik vozila preprečiti nepotreben hrup (vožnja brez glušnikov ali s pregorelimi glušniki) in nedovoljene emisije izpušnih plinov.

IX. VARSTVO UDELEŽENCEV V PROMETU

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

38. člen

(1) Za načrtovanje in uveljavljanje nalog na področju vzgoje in preventive v cestnem prometu je ustanovljen Svet

za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Kranj (v nadaljevanju: svet).

(2) Mestna občina Kranj lahko z eno ali več občinami ustanovi svet kot skupni organ.

X. DRUGI VARNOSTNI UKREPI

39. člen

(polje preglednosti)

(1) Da bi bil zagotovljen nemoten in varen promet, je v bližini križišča občinske ceste v ravnini z drugo cesto ali železniško progo (pregledni trikotnik) ali na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) prepovedano saditi drevje, visoke poljske kulture, grmičevja, postavljati predmete ali storiti karkoli drugega, kar bi zmanjševalo in oviralo preglednost ceste ali železniške proge (polje preglednosti).

(2) Lastnik oziroma uporabnik zemljišča mora v polju preglednosti ali zaradi prometne varnosti na zahtevo občinskega inšpektorja odstraniti ovire.

(3) Občinski inšpektor lahko odredi znižanje ograj ali živih mej, obrez dreves, znižanje in zoženje drugih ovir, če tak ukrep narekuje nepreglednost ceste, križišča ali varnost prometa.

(4) Če lastnik oziroma uporabnik zemljišča ovire ne odstrani, jo na njegove stroške odstrani izvajalec vzdrževanja občinskih cest.

(5) Lastnik oziroma uporabnik zemljišča ima v polju preglednosti zaradi omejitev uporabe zemljišča pravico do odškodnine. Omejitev uporabe zemljišča in odškodnino uredita lastnik oziroma uporabnik zemljišča in pristojni organ v skladu s predpisi.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lastnik oziroma uporabnik zemljišča v polju preglednosti ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča določena v soglasju pristojnega organa o varovalnem pasu ceste.

XI. NADZOR

40. člen

(opravljanje nadzora)

Uresničevanje določb tega odloka in določb predpisov o ureditvi prometa nadzira nadzorni organ.

XII. KAZENSKE DOLOČBE

41. člen

Z globo v višini 10.000 SIT se kaznuje za prekršek voznik, lastnik vozila, lastnik živali ali jezdec:

1. če ustavi ali parkira vozilo v nasprotju z določbami prvega, drugega, tretjega, petega ali šestega odstavka 8. člena tega odloka,
2. če ravna v nasprotju z določbo 13. člena tega odloka,
3. če ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 14. člena tega odloka,
4. če ravna v nasprotju s 17. členom tega odloka,
5. če ustavi ali parkira vozila v nasprotju s prvo ali drugo točko prvega odstavka 20. člena tega odloka,
6. če ravna v nasprotju z drugim odstavkom 24. člena tega odloka,
7. če ne umakne vozila z javnih prometnih površin, na katerih se opravljajo pluženje, odstranjevanje in odvoz snega, kot to določa tretji odstavek 25. člena tega odloka,
8. če ravna v nasprotju z določbo 34. člena tega odloka,
9. če ravna v nasprotju z določbo 35. člena tega odloka,
10. če ravna v nasprotju z določbo 36. člena tega odloka.

42. člen

Z globo v višini 30.000 SIT se kaznuje za prekršek voznik:

1. če ravna v nasprotju z določbami 6. člena tega odloka,
2. če ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom 7. člena tega odloka,
3. če ravna v nasprotju s tretjo ali četrto točko prvega odstavka 20. člena tega odloka,
4. če ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 21. člena tega odloka,
5. če ravna v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega odloka,
6. če ravna v nasprotju s 23. členom tega odloka,
7. če ravna v nasprotju s prvim odstavkom 27. člena tega odloka.

43. člen

Z globo v višini 60.000 SIT se kaznuje za prekršek voznik ali lastnik oziroma uporabnik zemljišča:

1. če ravna v nasprotju s četrtim odstavkom 7. člena tega odloka,
2. če ravna v nasprotju s četrtim odstavkom 8. člena tega odloka,
3. če ravna v nasprotju z določili 15. člena tega odloka,
4. če ravna v nasprotju z določbami 37. člena tega odloka,
5. če ravna v nasprotju z drugim odstavkom 39. člena tega odloka.

44. člen

1. Z globo v višini 60.000 SIT se kaznuje za prekršek imetnik, ki namerno začasno ali trajno odtuji tehnični pripomoček za upravljanje sistema fizične zapore oziroma z njim omogoči vstop na območje za pešce nekomu, ki za vstop ni pridobil dovoljenja, pristojni organ pa mu z dnem izdaje odločbe onemogoči njegovo funkcioniranje.

2. Z globo v višini 60.000 SIT se kaznuje za prekršek oseba, ki namerno, zaradi neupoštevanja prometne signalizacije ali neupoštevanja navodil poškoduje naprave in opremo sistema fizične zapore. Povrniti mora tudi nastalo škodo.

45. člen

Z globo v višini 300.000 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik:

1. če ravna v nasprotju z določbami 6. člena tega odloka,
2. če ravna v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom 7. člena tega odloka,
3. če ravna v nasprotju z določbami 15. člena tega odloka,
4. če ravna v nasprotju z drugim ali četrtim odstavkom 21. člena tega odloka,
5. če ravna v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega odloka,
6. če ravna v nasprotju z določbo 23. člena tega odloka,
7. če ravna v nasprotju z določbami 27. člena tega odloka,
8. če ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka 32. člena tega odloka,
9. če ravna v nasprotju z določbami 37. člena tega odloka,

10. če ravna v nasprotju z določbami 39. člena tega odloka.

Z globo 60.000 SIT se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 2/01, 79/01 in 101/02).

47. člen

(1) Predpisi na podlagi tega odloka morajo biti izdani v enem letu od uveljavitve tega odloka.

(2) Kolikor v določbah tega poglavja ni drugače določeno, se predpisi, izdani na podlagi Odloka o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 2/01, 79/01 in 101/02), uporabljajo do izdaje predpisov, določenih v tem odloku, kolikor niso v nasprotju s tem odlokom.

48. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 34401-0008/2005-46/04
Kranj, dne 30. marca 2005.

Župan
Mestne občine Kranj
Mohor Bogataj, univ. dipl. org. l. r.

1427. Sklep o javni razgrnitvi

Na podlagi 34. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) in 45. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 43/95, 33/96, 35/00 in 85/02) je župan Mestne občine Kranj dne 14. 4. 2005 sprejel

S K L E P
o javni razgrnitvi

I

Javno se razgrneta:

1. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za morfološko celoto urbanistične zasnove mesta Kranja (PUP Kranj), ki ga je pod številko projekta 4/05 izdelala Regijsko razvojna družba d.o.o. iz Domžal.

2. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za morfološke celote Dobrave, Sorško polje, Škofjeloško hribovje in urbanistične zasnove Golnika (PUP podeželja), ki ga je pod številko projekta 5/2005 izdelala Regijsko razvojna družba d.o.o. iz Domžal.

II

Postopek sprememb in dopolnitev odlokov PUP Kranj in PUP podeželje se vodi po skrajšanem postopku.

III

1. Predloga sprememb in dopolnitev odlokov o PUP Kranj in PUP podeželje se javno razgrneta na Oddelku za okolje in prostor Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, Kranj.

2. Predlog sprememb in dopolnitev odloka o PUP Kranj se razgrne na sedežih Krajevnih skupnosti: Bitnje, Bratov Smuk, Britof, Center, Čirče, Gorenja Sava, Huje, Kokrica, Orehek – Drulovka, Planina, Primskovo, Predoslje, Stražišče, Struževo, Vodovodni stolp, Zlato polje in Žabnica.

3. Predlog sprememb in dopolnitev odloka o PUP podeželje se javno razgrne na sedežih Krajevnih skupnosti: Golnik, Goriče, Tenetiše, Trstenik, Hrastje, Mavčiče, Besnica, Jošt in Podblica.

IV

Javna razgrnitev traja od 26. 4. 2005 do 13. 5. 2005.

V

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, in sicer dne 4. maja 2005, v sejni sobi št. 15, Mestne občine Kranj.

VI

Pisne pripombe k predlogu odlokov lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih javne razgrnitve ali pošljete na Oddelek za okolje in prostor, Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, Kranj. Obravnavane bodo le podpisane in s polnim naslovom opremljene pripombe in predlogi. Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

VII

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS in Gorenjskem glasu.

Kranj, dne 14. aprila 2005.

Župan
Občine Kranj
Mohor Bogataj, univ. dipl. org. l. r.

KRŠKO

1428. Odlok o lokacijskem načrtu za romsko naselje »Kerinov Grm«

Na podlagi 23. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US RS, 45/94 – odl. US RS, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US RS, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US RS, 9/96 – odl. US RS, 39/96 – odl. US RS, 44/96 – odl. US RS, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US RS, 74/98, 59/99 – odl. US RS, 70/00 in 51/02) ter 16. in 79. člena Statuta Občine Krško (Uradni list RS, št. 98/00 – prečiščeno besedilo in 5/03) je Občinski svet občine Krško, na 27. seji dne 21. 3. 2005 sprejel

O D L O K
o lokacijskem načrtu za romsko naselje »Kerinov Grm«

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(podlaga za lokacijski načrt)

S tem odlokom se, ob upoštevanju prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Krško, sprejme lokacijski načrt za romsko naselje »Kerinov Grm«.

Lokacijski načrt je izdelal projektivni biro Region d.o.o. Brežice pod št. 2302/U-04 in je sestavni del tega odloka.

2. člen

(vsebina lokacijskega načrta)

Lokacijski načrt iz 1. člena vsebuje tekstualne opise in grafične prikaze, ki se nanašajo na mejo območja ter na lego, potek, zmogljivost, velikost in oblikovanje objektov, naprav in ureditev.

I. Tekstualni del:

1. Opis prostorske ureditve, ki se načrtuje z lokacijskim načrtom
2. Ureditveno območje lokacijskega načrta
3. Umestitev načrtovane ureditve v prostor
4. Zasnova projektnih rešitev prometne, energetske, komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture in obveznost priključevanja objektov nanjo
5. Rešitev in ukrepi za varovanje okolja, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine, trajnostno rabo naravnih dobrin ter za izboljšanje bivalnega in delovnega okolja
6. Rešitve in ukrepi za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
7. Načrt parcelacije
8. Etapnost izvedbe prostorske ureditve ter drugi pogoji in zahteve za izvajanje lokacijskega načrta

II. Kartografski del:

U1	Pregledna situacija	M 1:5000
U2	Ortofoto posnetek naselja	
U3	Izsek iz prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Krško	M 1:5000
U4	Kopija katastrskega načrta	M 1:2880
U5	Geodetski posnetek	M 1:500
U6	Geodetski posnetek	M 1:1000
U7	Ureditvena situacija	M 1:1000
U8	Prometna infrastruktura	M 1:1000
U9	Komunalno energetska infrastruktura in omrežje zvez	M 1:1000
U10	Načrt parcelacije	M 1:1000
U11	Umestitev ureditve v prostor s prikazom vplivov in povezav s sosednjimi območji	M 1:10000

III. Priloge:

1. Povzetek za javnost
2. Izvleček iz strateškega prostorskega akta
3. Obrazložitev in utemeljitev lokacijskega načrta
4. Strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve z njihovimi povzetki
5. Smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora ter morebitne mnenja drugih strokovnih institucij
6. Seznam sprejetih aktov o zavarovanju in seznam sektorskih aktov in predpisov, ki so bili upoštevani pri pripravi lokacijskega načrta
7. Program opremljanja zemljišč za gradnjo.

II. MEJA IN OBSEG OBMOČJA LOKACIJSKEGA NAČRTA

3. člen

Ureditveno območje lokacijskega načrta za romsko naselje Kerinov Grm se nahaja ob vzhodni meji občine Krško, v KS Veliki Podlog. Leži sredi prodnate Krške ravnine, v območju varovanja podtalnice Krškega polja. Lokacija naselja se nahaja med naselji Gorica, Drnovo, Brege, Mrtvice, Zasap in Hrastje.

Površina obravnavanega območja lokacijskega načrta je velikosti ca. 3,9 ha. Meja lokacijskega načrta je definirana na jugu z nekategorizirano makadamsko poljsko potjo, na severu, vzhodu in zahodu pa z agrarnimi površinami. Obravnavano območje zajema naslednja zemljišča s parcelnimi številkami: 1493/3 (del), 1493/4 (del), 1492/4 (del), 1492/3(del), 1491/2 (del), 1489/2 (del), 1616/2, 1616/1, 1617, 1618, 1625 (del), 1610, 1611/1, 1611/2, 1612, 1613, 1614/1, 1614/2, 1615/1, 1615/2, 1614/4, 1616/3 in 1619/1 (del), vse k.o. Veliki Podlog.

III. FUNKCIJA OBMOČJA S POGOJI ZA IZRABO ZEMLJIŠČA

4. člen

(vrste dopustnih dejavnosti)

Obravnavano območje je namenjeno predvsem za individualno stanovanjsko gradnjo. Dovoljena je gradnja objektov – stavb, ki so po osnovni funkciji stanovanja; na javni površini osrednjega trga pa je predvidena večnamenska, nestanovanjska stavba v javni rabi.

Na območju lokacijskega načrta so, poleg stanovanjske, dopustne naslednje dejavnosti:

– v sklopu stanovanjskih stavb še servisne in storitvene dejavnosti, pri čemer vplivi na okolje ne smejo presegati predpisane mejne vrednosti prvotno predvidene funkcije stanovanja;

– v sklopu nestanovanjske stavbe v javni rabi pa poslovne, trgovske, gostinske, servisne in storitvene (trgovina z gostinskim lokalom, večnamenski prostor učilnica, knjižnica, prostor za filmske projekcije, pisarna ipd.) dejavnosti.

5. člen

(vrste dopustnih gradenj in drugih del)

V naselju so, ob upoštevanju pogojev odloka in drugih predpisov, dopustne naslednje gradnje in druga dela:

– gradnja novega objekta; gre za izvedbo del, s katerimi se zgradi nov objekt oziroma se obstoječi objekt dozida ali nadzida, pri čemer se bistveno spremeni njegov zunanji izgled,

– rekonstrukcija objekta; gre za izvedbo del – spreminjanje tehničnih značilnosti obstoječega objekta, pri čemer se bistveno ne spremeni velikost, zunanji izgled in namembnost objekta,

– nadomestna gradnja; je gradnja novega objekta znotraj gradbene parcele, na mestu poprej odstranjenega objekta ali v njegovi neposredni bližini; pri tem se ne sme bistveno spremeniti namembnost, zunanjost, velikost in vplivi na okolje dosedanjega objekta,

– odstranitev objekta; izvedba del, pri čemer se obstoječ objekt odstrani, poruši ali razgradi,

– sprememba namembnosti pritličnih prostorov stanovanjskih objektov za opravljanje dopolnilne dejavnosti; izvedba del, ki ne predstavlja gradnje in s katerim se ne spreminja zunanjega videza objekta, z njo pa se poveča vpliv objekta na okolico

– sprememba rabe; predstavlja spremembo namembnosti, vendar se zaradi nje ne povečuje vplivov na okolico ali, ko se opravljanje dejavnosti v poslovnem prostoru nadomesti z drugo, takšni dejavnosti podobno dejavnostjo

– vzdrževanje objektov; je izvedba del (dela za lastne potrebe, katera so definirana v tekstualnem delu, ki je sestavni del tega odloka), pri čemer se ohranja objekt v dobrem stanju in se tako omogoča njegova raba,

– druga dela, povezana z ureditvijo okolice obstoječih in predvidenih objektov (izvedba del v zvezi z urejanjem javnih površin in del v javno korist, katera so definirana v tekstualnem delu, ki je sestavni del tega odloka)

6. člen

(vrste dopustnih objektov glede na namen)

Na območju lokacijskega načrta je, pod predpisanimi pogoji, dopustna gradnja naslednjih manj zahtevnih in enostavnih objektov:

Stavbe:

– stanovanjske stavbe; je stavba, od katere se vsaj polovica uporabne površine uporablja za prebivanje: stanovanjska stavba ali stanovanjska stavba z možnostjo dopolnilne (mirne, nemoteče) dejavnosti;

– nestanovanjska stavba je stavba, od katere se več kot polovica uporabne površine uporablja za opravljanje dejavnosti: večnamenska stavba (stavba, ki se uporablja ali je projektirana za več namenov);

Gradbeno inženirski objekti:

– objekti gospodarske javne infrastrukture, ki tvorijo omrežje in služijo določeni vrsti gospodarske javne službe državnega ali lokalnega pomena ali tvorijo omrežje, ki je v javno korist: prometno omrežje (ceste), komunalno omrežje (vodovod, kanalizacija), energetsko omrežje (elektro omrežje s transformatorsko postajo), omrežje zvez (telefon) in ostalo (plin, KDS…);

– objekti v javni rabi, katerih raba je namenjena vsem: javne površine (trg, igrišče, zelenica…);

– objekt z vplivi na okolje; objekt za katerega je s predpisi o varstvu okolja določeno, da je zanj presoja vplivov na okolje obvezna: prostor za ravnanje s kosovnimi odpadki;

Enostavni objekti, definirani v 9. členu odloka:

– pomožni objekti: objekti za lastne potrebe, ki služijo za izboljšavo bivalnih pogojev ali ljubiteljski dejavnosti; ograja, ki omejuje dostop tretjih oseb na zemljišče; pomožni infrastrukturni objekt, ki predstavlja del gospodarske javne infrastrukture;

– začasni objekti: so objekti narejeni v montažni izvedbi in iz lahkih materialov, namenjeni sezonski turistični ponudbi in prireditvi;

– vadbeni objekti: so namenjeni športu in rekreaciji na prostem;

– spominska obeležja: konstrukcijsko enostaven kip, plošča ali drugačen spomenik, namenjen obeležitvi zgodovinskega, kulturnega ali kakšnega drugega pomembnega dogodka;

– urbana oprema: enostavno premakljivi objekti oziroma predmeti, s pomočjo katerih se zagotavlja namenska raba javnih površin.

IV. URBANISTIČNO OBLIKOVANJE OBMOČJA IN ARHITEKTURNO OBLIKOVANJE OBJEKTOV

Legenda za 7., 8., 9. člen:

– P (pritličje): je del stavbe, katerega prostori se nahajajo neposredno nad zemeljsko površino ali največ 1,4 m nad njo,

– 1 (prva etaža, nadstropje): je del stavbe, katerega prostori se nahajajo med dvema stropoma od pritličja navzgor,

– M (mansarda): je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem in neposredno pod poševno, dvokapno streho.

7. člen

(usmeritve za obstoječe objekte)

Dovoljene so nadzidave, dozidave, rekonstrukcije, vzdrževalna dela ter nadomestne gradnje obstoječih objektov, ob upoštevanju splošnih usmeritev.

Splošne usmeritve za obstoječe objekte:

– Tipologija obstoječih objektov je definirana kot prostostoječa grajena struktura (samostojni objekti), razen v primerih, ko gre za garaže, že prizidane k osnovnemu objektu;

– Za legalizacijo obstoječih stanovanjskih objektov so dovoljene naslednje dimenzije: maksimalna tlorisna površina do 130 m^2, maksimalni vertikalni gabarit P+1; minimalna tlorisna površina do 50 m^2, minimalni vertikalni gabarit P.

– Nadzidave in dozidave ter nadomestne gradnje se morajo izvajati v okviru usmeritev za novogradnje, ki so podane v 8. členu tega odloka.

– Dovoljeni so obstoječi in novi enostavni objekti na gradbenih parcelah, ki upoštevajo usmeritve, podane v 9. členu tega odloka.

– Lega obstoječih stanovanjskih objektov je definirana z obstoječim stanjem, ki je prikazan v grafični prilogi: Ureditvena situacija, list U7. V primeru nadomestne gradnje se mora objekt graditi znotraj meje zazidljivosti (glej 8. člen – usmeritve za nove objekte), in sicer tako, da se izkoristi čim boljša orientacija in osončenost objekta, kar velja tudi za nadzidave in dozidave obstoječih objektov.

– Okolica objekta je ali se zazeleni (zatravi ali zasadi z drevesi, grmovnicami) in uredi glede na potrebe posameznika; uredijo se tudi parkirne in manipulativne površine.

– Velikost gradbene parcele obstoječega stanovanjskega objekta je načrtovana glede na razpoložljiv prostor, ki je določen z obstoječimi objekti. Na gradbeni parceli so, poleg osnovnih stanovanjskih objektov, tudi enostavni objekti.

– Gradbena parcela je lahko max. 50% pozidana.

8. člen

(usmeritve za nove manj zahtevne objekte)

Predvidena je gradnja 18 individualnih stanovanjskih stavb ter gradnja nestanovanjske stavbe v javni rabi.

Splošne usmeritve:

– Tipologija novih manj zahtevnih objektov je definirana kot prostostoječa grajena struktura (samostojni objekti). Objekti morajo biti projektirani in izvedeni v skladu s predpisanimi zahtevami.

– Lega stanovanjskih objektov je definirana z odmikom od cestnega sveta min. 4 m ter z odmikom od parcelne meje min 2,5 m (območje zazidljivosti). Pri postavitvi stavb je smiselno slediti grafičnemu prikazu v Ureditveni situaciji (U7), v nasprotnem primeru pa je potrebno stavbo locirati tako, da se izkoristi čim boljša orientacija in osončenost stavbe.

Lega nestanovanjske stavbe v javni rabi je definirana z odmikom od cestnega sveta min. 4 m ter z odmikom od parcelne meje min 3,5 m.

– Okolica objekta se zazeleni (zatravi ali zasadi z drevesi, grmovnicami) in uredi glede na potrebe posameznika; uredijo se tudi parkirne in manipulativne površine.

– Velikost gradbenih parcel je načrtovana glede na razpoložljiv prostor, ki je določen z obstoječimi objekti. Na gradbeni parceli je možna gradnja stanovanjskih stavb (znotraj definiranih odmikov) in enostavnih objektov, na območju osrednjega trga pa gradnja nestanovanjske stavbe v javni rabi in enostavnih objektov.

– Gradbena parcela je lahko max. 50% pozidana; gradnja stanovanjskih stavb ter nestanovanjske stavbe je možna znotraj območja zazidljivosti.

Zasnova stanovanjskih objektov:

Konstrukcija: predvideni so klasično zidani, leseni ali montažni objekti;

Horizontalni gabariti:

– osnovni tloris: 8 x 10 m, ki se lahko dozida do max. tlorisne velikosti 130 m^2, pri čemer se ne sme presegati 50 % pozidanosti gradbene parcele;

– dodatni volumni: znotraj max. dovoljene površine objekta je dovoljen poljubno razgiban tloris;

Vertikalni gabariti: P+M (višina kolenčnega zidu max.1,-20 m);

Streha: osnovna streha je dvokapna, naklona 35°–40°, možnost frčad (zaželjene so trikotne oblike, lahko pa tudi trapezne oblike) in čopov;

Kritina: temnejši toni (temno siva, rdeča, rjava barva);

Fasada: dovoljen je širok spekter barv (dovoljene so vse barve, razen flouroscentnih) v kombinaciji z lesom; možna je gradnja izzidkov, balkonov in teras.

Zasnova nestanovanjske stavbe v javni rabi – večnamenska stavba:

Konstrukcija: predviden klasično zidani ali montažni objekt;

Horizontalni gabariti:

– osnovni tloris: 10 x 15 m (± 10%),

– dodatni volumen: znotraj max. dovoljene površine objekta dovoljen poljubno razgiban tloris;

Vertikalni gabarit: P+1+M (višina kolenčnega zidu max. 0,80 m);

Streha: osnovna streha je dvokapna, naklona 35°–40°, možnost frčad (dvokapne, trikotne oblike) in čopov;

Kritina: temnejši toni (temno siva, rdeča, rjava barva);

Fasada: svetli pastelni toni v kombinaciji z lesom; možna je gradnja izzidkov, balkonov in teras;

Ostalo: Stavba mora biti projektirana in izvedena tako, da omogoča uporabo vsem ljudem, ne glede na stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti ter da so jim s tem zagotovljeni: neoviran dostop, vstop in uporaba, v skladu s Pravilnikom o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03).

9. člen

(usmeritve za nove enostavne objekte)

Na območju lokacijskega lokacijskega načrta je dopustna gradnja enostavnih objektov.

Splošne usmeritve in pogoji:

– Tipologija enostavnih objektov je definirana kot prostostoječa grajena struktura (samostojni objekti) ali prizidana k osnovnemu objektu (velja le za garažo, nadstrešek in zimski vrt).

– Oblikovanje enostavnih objektov mora biti usklajeno z osnovnim objektom (nedominanten, podrejen položaj). Pomožni objekti za lastne potrebe morajo biti pritlični, praviloma pravokotne oblike, oblikovno usklajeni z osnovnim objektom glede barve fasade, naklona strehe, kritine, itn., strehe pa brez frčad.

– Enostavni objekti se locirajo znotraj gradbene parcele tako, da ne poslabšujejo izgleda osnovnih objektov oziroma organiziranosti celotne gradbene parcele.

Zasnove enostavnih objektov:

1. Pomožni objekti:

1.1. Objekti za lastne potrebe:

– bazen: montažni ali obzidan prostor za vodo, namenjen kopanju, lahko pa tudi za gašenje morebitnega požara; tlorisna površina do 12 m^2, globina 1,5 m od roba do dna,

– drvarnica: namenjena za hrambo trdega goriva; lesena ali zidana, tlorisna površina do 8 m^2, pritlična (streha je hkrati strop nad prostorom), višina in razpon nosilnih delov do 3 m,

– garaža: namenjena za shranjevanje osebnih motornih vozil; lesena ali zidana, tlorisna površina do 25 m^2, pritlična, višina do 3 m (merjeno od terena do kapi), razpon nosilnih delov pa do 3 m,

– lopa: namenjena za shranjevanje orodja, vrtne opreme in podobno; lesena, tlorisna površina do 6 m^2, pritlična, višina in razpon nosilnih delov pa do 3 m,

– nadstrešek: manjša streha, odprta ali deloma zaprta, pred vhodom v objekt ali nad gostinskim vrtom, ali namenjena zaščiti osebnih motornih vozil in koles, zbirnih mest za komunalne odpadke in podobno; tlorisna površina do 20 m^2, višina in razponi enako kot pri garaži,

– steklenjak: s steklom pokrit prostor za gojenje vrtnin in drugih rastlin ali narejen kot zimski vrt; tlorisna površina do 16 m^2, višina in razpon nosilnih delov pa do 3 m,

– rezervoar: za utekočinjeni naftni plin ali nafto, s priključkom na objekt in se ga gradi v skladu s predpisi, ki urejajo področje naprav za vnetljive tekočine in pline ter v skladu s pogoji njegovega dobavitelja; prostornina do 5 m^3, ne sme biti vidno izpostavljen,

– uta oziroma senčnica: namenjena sedenju in počitku; lesena delno odprta, tlorisna površina do 15 m^2, pritlična, višina in razpon nosilnih delov pa do 3 m,

– zbiralnik za kapnico: montažni ali obzidan ter nadkrit prostor za vodo, prestreženo ob padavinah, običajno s strehe; prostornina do 10 m^3,

– nepretočna greznica: je neprepusten zbiralnik odpadne vode iz kuhinje in sanitarnih prostorov, z neprepustnimi stenami in dnom, iz katerega se odvaža komunalna odpadna voda in izločeno blato v čiščenje oziroma obdelavo na komunalno čistilno napravo; prostornina do 20 m^3.

Objekti za lastne potrebe so lahko zgrajeni le na zemljišču gradbene parcele, ki pripada stavbi, zgrajeni na podlagi gradbenega dovoljenja, pri čemer se lahko nepretočna greznica gradi samo, če na obravnavanem območju ni zagotovljeno odvajanje in čiščenje odpadnih voda s pomočjo javnega kanalizacijskega sistema.

Od meje sosednjih zemljišč morajo biti oddaljeni najmanj 1,5 m in 2 m od cestnega sveta; razen rezervoarja za utekočinjeni naftni plin ali nafto, ki mora biti od sosednjih zemljišč oddaljen najmanj toliko, kot to določajo predpisi, ki urejajo področje naprav za vnetljive tekočine in pline; v primeru manjšega odmika je potrebno za rezervoar montirati tudi ustrezen požarni zid ter pridobiti pisno soglasje lastnika oziroma lastnikov sosednjih zemljišč. Med seboj morajo biti odmaknjeni najmanj 1,5 m.

Objekti za lastne potrebe ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske infrastrukture, znotraj gradbene parcele pa so lahko priključeni na obstoječe priključke.

1.2. Ograje:

– medsoseska: namenjena omejevanju dostopa tretjih oseb na gradbeno parcelo zaradi zagotavljanja zasebnosti; višina do 1,5 m; v celoti polne (npr. betonske, opečnate,…) niso dovoljene,

– varovalna: namenjena fizičnemu varovanju nestanovanjskih stavb in drugih površin, na katerih se opravlja dejavnost (prostor za ravnanje z odpadki, TP); žična, višina do 3 m,

– igriščna: namenjena razmejitvi športnega ali otroškega igrišča od javne ali druge površine; žična, višina do 4 m.

Ograje morajo biti od meje sosednjih zemljišč oddaljene najmanj 0,5 m; če je odmik manjši, je potrebno pred pričetkom gradnje pridobiti pisno soglasje lastnika oziroma lastnikov sosednjih zemljišč.

Ob javni cesti njihov zgornji rob oziroma pozicija ne sme posegati v polje preglednosti, zato se mora pred gradnjo ograje pridobiti soglasje upravljalca javne ceste

1.3. Pomožni infrastrukturni objekti:

– pomožni cestni objekti:

– objekt za odvodnjavanje ceste: to je odvodni jarek, koritnica, plitva in globoka drenaža, vtočni in revizijski jašek, vodnjak ali ponikalnica, če je prepust vode do 5 m^3,

– objekt javne razsvetljave; ni pogojev,

– pločnik in kolesarska steza ob vozišču ceste, če je skupna širina do 3 m,

– avtobusno postajališče, prostor ob vozišču ceste, namenjen za kratkotrajno ustavljanje avtobusov, če je njegova tlorisna površina v skladu s cestno-prometnimi predpisi določena za kratkotrajno ustavitev največ enega zglobnega avtobusa,

– pomožni energetski objekti:

– NN distribucijsko elektroenergetsko omrežje; ni pogojev,

– priključni plinovod za male kurilne naprave v enostanovanjskih stavbah; ni pogojev

– priključek na distribucijsko plinovodno omrežje; ni pogojev,

– etažni plinski priključek za etažno ogrevanje; ni pogojev,

– pomožni telekomunikacijski objekti:

– sekundarno telekomunikacijsko omrežje; ni pogojev,

– pomožni komunalni objekti:

– vodovodni in kanalizacijski priključek na javno kanalizacijsko omrežje; ni pogojev,

– tipska oziroma montažna greznica: to je obzidana in pokrita jama za zbiranje fekalij oziroma komunalnih odpadnih vod; prostornina do 20 m^3,

– zbiralnica ločenih frakcij (ekološki otok): je prostor, kjer se izvajalcu javne službe prepuščajo ločene frakcije komunalnih odpadkov v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov; tlorisna površina do 100 m^2,

– vrtina ali vodnjak; potreben zaradi raziskave podzemnih voda; ni pogojev.

Če pomožnega infrastrukturnega objekta ne gradi pristojen izvajalec gospodarske javne službe oziroma pri pomožnem telekomunikacijskem objektu pooblaščeni operater, morajo njegovo gradnjo nadzorovati predstavniki teh služb.

2. Začasni objekti

2.1. Vrste začasnih objektov, namenjenih sezonski turistični ponudbi:

– sezonski gostinski vrt: to je posebej urejeno zemljišče kot del gostinskega obrata, če je njegova tlorisna površina do 50 m^2, višina nadstreška do 3 m, merjeno od terena do kapi, razpon nosilnih delov pa do 3 m; če razpon nosilnih delov presega 3 m, morajo biti sestavljeni iz montažnih delov,

– pokrit razstavni prostor z napihljivo konstrukcijo ali v montažnem šotoru, če je njegova tlorisna površina do 500 m^2, višina pa do 6 m, merjeno od terena do vrha,

– gostinski kiosk oziroma tipski zabojnik, če je njegova tlorisna površina do 10 m^2, višina pa do 3 m,

Gradi se jih lahko samo na javnih površinah ali neposredno ob njih in ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, lahko pa se jih priključi na obstoječe priključke.

2.2. Vrste začasnih objektov, namenjenih prireditvam:

– oder z nadstreškom: če je njegova tlorisna površina do 30 m^2, višina pa do 4 m, merjeno od terena do kapi, razpon nosilnih delov pa do 3 m; če razpon nosilnih delov presega 3 m, morajo ti biti sestavljeni iz montažnih elementov,

– pokrit prireditveni prostor, kamor sodi tudi športno igrišče, z napihljivo konstrukcijo ali v montažnem šotoru, vključno s sanitarnimi prostori, če je njegova tlorisna površina do 400 m^2,

– prodajni kiosk oziroma tipski zabojnik, če je njegova površina do 10 m^2, višina pa do 3 m.

Gradi se jih lahko samo na primerno utrjenem zemljišču, ki ima urejeno odvodnjavanje komunalnih odplak in ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, lahko pa se jih priključi na obstoječe priključke.

3. Vadbeni objekti

3.1. Vadbeni objekti, namenjeni športu in rekreaciji na prostem:

– igrišče za šport in rekreacijo na prostem: to je travnata površina oziroma naravno zemljišče, namenjeno za nogomet, odbojko, košarko in druge igre z žogo, če je njegova tlorisna površina v skladu z normativi, ki veljajo za posamezno vrsto igre z žogo oziroma če je površina manjša je tlorisna površina takšna, ki jo dopušča za to namenjeno območje,

– sprehajalna pot: to je ozek pas z naravnim materialom utrjenega zemljišča, pripravljen za sprehode v naravi, če je njegova širina do 1,2 m.

Zaradi njihove gradnje se ne smejo spremeniti reliefne značilnosti območja.

Objekti ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, lahko pa se jih priključi na obstoječe priključke.

4. Spominska obeležja

– kip oziroma spomenik: višina do 3 m, tlorisna površina do 6 m^2,

– spominska kapelica: tlorisna površina do 6 m^2, višina do 3 m^2, merjeno od terena do kapi,

– spominska plošča: narisna površina do 4 m^2 in se jo postavlja na zemljišče, zgornji rob pa do 4 m od terena, če se jo postavlja na zemljišče, zgornji rob pa do 4 m od terena, če se jo postavlja na fasado stavbe.

Če se jih gradi na javni površini, ne smejo ovirati njene splošne rabe in ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, lahko pa se jih priključi na obstoječe priključke.

Od meje sosednjih zemljišč morajo biti oddaljeni najmanj 1,5 m.

5. Urbana oprema

– nadkrita čakalnica na avtobusnem postajališču: tlorisna površina do 8 m^2, višina pa do 3 m, merjeno od terena do kapi,

– javna kolesarnica z nadstreškom: tlorisna površina do 10 m^2, višina nadstreška pa do 3 m, merjeno od terena do kapi,

– objekt za oglaševanje: reklamni stolp, na katerega so nameščena oglasna sporočila; premera do 1,5 m, višine do 2 m,

– večnamenski kiosk: tlorisna površina do 10 m^2, višina pa do 3 m,

– vodnjak oziroma okrasni bazen: arhitektonsko zasnovan in plastično okrašen zbiralnik za vodo, lahko z vodometom; tlorisna površina do 10 m^2,

– otroško igrišče: tlorisna površina do 400 m^2 in je urejeno kot javna površina.

Če se urbana oprema gradi na javni površini, ne sme ovirati njene splošne rabe.

Ne sme imeti priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, lahko pa se jo priključi na obstoječe priključke.

Odmik od sosednjih zemljišč je najmanj 0,5 m; če je sosednje zemljišče javna cesta, je za postavitev urbane opreme potrebno pridobiti soglasje upravljavca javne ceste.

Ostali pogoji ter ugotavljanje izpopolnjevanja pogojev za gradnjo enostavnih objektov so določeni v Pravilniku o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03, 130/04).

10. člen

(usmeritve za ureditev zelenih javnih površin)

Osrednji trg z nestanovanjsko stavbo v javni rabi:

Na območju osrednjega trga je predvidena nestanovanjska (večnamenska) stavba v javni rabi, ustrezno število parkirnih mest (od katerih je eden predviden za invalide), vodnjak, klopi in ostala urbana oprema. Ob cesti je lociran ekološki otok, ki je z leseno ograjo in zelenjem ločen od ostalih površin. Območje se ustrezno uredi tako, da se bodisi gramozira, tlakuje ali asfaltira in ustrezno zatravi ter zasadi z drevesi in/ali grmovnicami.

Površina za šport in rekreacijo:

Območje je v celoti travnato, na območju se predvidi športno igrišče (enostavni vadbeni objekt). Omogočati mora uporabo vsem ljudem, ne glede na stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti.

Površina za otroško igrišče:

Območje je v celoti travnato, razen sprehajalne pešpoti, ki je gramozirana. Na območju se predvidijo otroška igrala (gugalnica, tobogan, peskovnik itn.).

Površina za avtobusno postajališče se asfaltira, gramozira ali tlakuje ali pa se uredi v zelenico. Površina mora omogočati uporabo vsem ljudem, ne glede na stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti.

Površina za transformatorsko postajo TP se zazeleni in ogradi.

Ostale zelene površine, kjer gradnja ni dovoljena se zatravijo in zazelenijo z drevesi.

11. člen

(grajeno javno dobro lokalnega pomena)

Grajeno javno dobro lokalnega pomena je grajeno javno dobro, ki sodi v omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem.

Na območju LN imamo naslednje objekte in površine v javni rabi, ki so označene tudi v grafičnem delu tega odloka (U10 – grajeno javno dobro lokalnega pomena):

– osrednji trg,

– nestanovanjska stavba v javni rabi na osrednjem trgu,

– površina za šport in rekreacijo,

– površina za otroško igrišče,

– površina za avtobusno postajališče,

– površina za transformatorsko postajo,

– ostale zelene površine, kjer gradnja ni dovoljena,

– glavne prometne površine (notranje in obodna cesta),

– glavno razvodno omrežje komunalne in energetske infrastrukture ter omrežja zvez znotraj naselja.

V. UREJANJE GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE

12. člen

(prometno omrežje)

Prostorske ureditve prometne infrastrukture morajo biti načrtovano tako, da omogočajo uporabo vsem ljudem, ne glede na stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti v skladu s Pravilnikom o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03).

Dostop do naselja

Dostop (dovoz) do naselja se predvidi po obstoječi poljski poti iz lokalne ceste LC 24013 Drnovo–Cerklje ob Krki.

Ceste znotraj naselja

Obstoječa makadamska cesta znotraj naselja se ustrezno rekonstruira na širino 5 m (cestni svet širine 6 m). Iz nje se uredijo dovozi in dostopi na posamezne parcele. Dovozi morajo biti ustrezno dimenzionirani. V grafiki je pozicija dovozov zarisana zgolj informativno, točna lega se določi pri izdelavi zunanje ureditve objekta. Vse notranje cestne povezave so dvosmerne. Znotraj naselja se v ustreznih dimenzijah uredi še interna cesta za dostope parcel v središču naselja. Obstoječa dostopna cesta na jugozahodu v dolžini ca. 90 m se ukine.

Obrobna cesta

Okoli naselja je predvidena »obrobna cesta«, ki se nahaja ob meji območja urejanja ter omogoča dostop do kmetijskih površin. Iz obrobne ceste so urejeni dovozi do posameznih parcel le tam, kjer jih ni možno urediti iz notranje ceste. Obrobna cesta je širine 5 m (cestni svet širine 6 m) in je v celoti dvosmerna.

Ceste znotraj obravnavanega območja se opremijo z ustrezno prometno signalizacijo, ki definira prometni režim na območju lokacijskega načrta. Elementi ceste se določijo na nivo usluge ter predvideno funkcijo ceste.

Mirujoči promet

Na posameznih parcelah se uredijo parkirne in manipulativne površine. Parkirišča za uslužbence in obiskovalce (ustrezno število namenjeno invalidom) in manipulativna površina se predvidijo tudi na osrednjem trgu pri nestanovanjskem objektu v javni rabi.

Avtobusno postajališče

Za avtobusno postajališče, se glede na tovrstne potrebe, predvidi prostor na vhodu v naselje, ki se primerno uredi, zazeleni ali tlakuje.

13. člen

(komunalno omrežje)

Vodovod

Primarno vodovodno omrežje se načrtuje do skupnega vodnjaka, ki se nahaja na javni površini osrednjega trga. Objekti, ki ležijo ob trasi glavnega napajalnega cevovoda PE100 DN90 PN 10 bar, se lahko nanj priključijo direktno z navrtnimi oklepi z zasuni; do ostalih objektov pa je predviden sekundarni razvod iz cevi PE80 PN 8 bar, ki poteka v »obrobni cesti« okoli naselja. Profili sekundarnih cevi se določijo naknadno. Obvezna je priključitev objektov na javno vodovodno omrežje. Upoštevati je potrebno Odlok o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 66/96) ter tehnični pravilnik upravljalca vodovoda Kostak d.d. Krško.

Kanalizacija

Komunalne odpadne vode

V prvi fazi se predvidijo nepretočne greznice na posameznih parcelah, katere bodo služile do izgradnje kasnejše javne kanalizacije. Komunalne odpadne vode se morajo obdelati skladno s 16. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz virov onesnaženja (Uradni list RS, št. 35/96). Zgraditi je potrebno nepretočne vodotesne greznice na praznjenje, izvedene skladno s Strokovnim navodilom o urejanju gnojišč in greznic (Uradni list SRS, št. 10/85). Greznice je potrebno redno periodično prazniti in s tem preprečiti kakršnokoli prelivanje in izlivanje po terenu in v tla.

Iztoki odpadne vode iz objektov se zaradi kasnejše možnosti priključitve na javni kanalizacijski sistem predvidijo na ulični strani, temu primerno pa se prilagodi tudi lokacija greznice. Greznice se opustijo oziroma uporabijo kot zadrževalni/ponikovalni objekti za čisto meteorno vodo.

Za primer kasnejše priključitve na javni kanalizacijski sistem se v sklopu obravnavanega območja predvidijo koridorji za izgradnjo ločenega kanalizacijskega sistema.

Meteorne odpadne vode

Odvajanje čiste meteorne vode s streh in neonesnaženih utrjenih površin se rešuje parcialno oziroma v sklopu posamezne parcele s ponikanjem v tla. Padavinsko odpadno vodo s parkirnih in ostalih utrjenih površin, ki so namenjene manipulaciji in zadrževanju motornih vozil (garaže…) je potrebno, kolikor je onesnaženje večje kot to predpisuje Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaženja (Uradni list RS, št. 35/96), zajeti in preko lovilcev olj očistiti. Očiščene meteorne vode (skladno z mejnimi vrednostmi), se nato lahko vodijo v ponikovalnico ali se razlivajo po lastnem terenu tako, da ne ogrožajo stabilnosti brežin in okoliških objektov ter zemljišča.

Ravnanje z odpadki

V naselju je predvideno individualno zbiranje odpadkov na posameznih parcelah in izgradnja ekološkega otoka, ki je lociran ob transportni cesti na južnem delu javne površine osrednjega trga. Le-ta se ogradi in zazeleni ter tako fizično in oblikovno loči od ostale javne površine.

Na jugozahodu naselja se predvidi prostor za ravnanje s kosovnimi odpadki. Prostor mora biti ograjen z varovalno ograjo (žična, višine 3 m) in opremljen z lovilci olj. Zbiranje, skladiščenje, prevoz in odstranjevanje odpadkov morajo biti

izvedeni tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje, zlasti pa povzročili:

– čezmerno obremenitev voda, zraka, tal,

– čezmerno obremenjevanje s hrupom ali vonjavami,

– bistveno poslabšanje življenjskih pogojev živali in rastlin.

Prostor za ravnanje s kosovnimi odpadki mora biti izveden v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 20/01) in s Pravilnikom o odlaganju odpadkov (Uradni list RS, št. 5/00, 45/00).

14. člen

(elektroenergetsko omrežje)

NN Elektro razvod

Vsi objekti na obravnavanem območju se bodo napajali iz nove TP Kerinov Grm, ki je predvidena na vzhodu območja lokacijskega načrta. Nova TP bo kabelska, tipske kompaktne izvedbe v pločevinastem ohišju, moči 250 kVA.

NN razvod iz TP do posameznih objektov je predviden s tipskimi zemeljskimi kabli v koridorju skupnih komunalnih vodov. Iz transformatorske postaje so predvideni ločeni dovodni kabli tipskega preseka pod povoznimi površinami. Obvezna je priključitev objektov na javno elektroenergetsko omrežje.

Na območju lokacijskega območja je možna ureditev javne razsvetljave.

15. člen

(omrežje zvez)

Kabelska trasa je predvidena od novega zemeljskega kabla ob dostopni cesti do območja urejanja. Od tega mesta dalje je določena izgradnja 2 cevna kabelske kanalizacije (2xAC fi = 50 mm) do bližine novih kabelskih razdelilnikov v območju urejanja. Kabelska trasa poteka v koridorju komunalnih naprav, tako da ne bo neposredno motil posesti uporabnikov. Na mestu priključka več kablov je predvideno kabelsko razvodišče s tipskim telefonskim jaškom 1,1 x 1,-8 x 1,9 m.

16. člen

(ogrevanje)

Ogrevanje objektov se predvidi z individualnim sistemom ogrevanja na tekoča goriva, trda goriva ali na plin. Lokacija rezervoarja je na območju gradbene parcele. Rezervoar ne sme biti vidno izpostavljen, lokacija se zazeleni ali kako drugače ogradi.

17. člen

(varovanje plodne zemlje in tal)

Organizacija gradbišča mora obsegati čim manjše površine in zagotoviti kar najmanjše poškodbe tal. Vse izkopane plasti tal je potrebno deponirati ločeno glede na njihovo sestavo. Pri odstranjevanju gornjih plasti zemljine se rodovitna zemlja uporabi pri končni ureditvi območja.

VI. REŠITVE IN UKREPI ZA VARSTVO OKOLJA, OHRANJANJE NARAVE, VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE, TRAJNOSTNO RABO NARAVNIH DOBRIN TER REŠITVE Z IZBOLJŠANJEM BIVALNEGA IN DELOVNEGA OKOLJA

18. člen

(varovanje pred prekomernim hrupom)

Območje predvidenega romskega naselja spada v območje III. stopnje varstva pred hrupom. Po Uredbi o hrupu v naravnem in življenjskem okolju je to območje, kjer je dopusten poseg v okolje, ki je manj moteč zaradi povzročanja hrupa, to je trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje, ki je hkrati namenjeno bivanju oziroma zgradbam z varovanimi prostori in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim (mešano območje), območje, namenjeno kmetijski dejavnosti ter javno središče, kjer opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti.

Glede na značilnosti mejne vrednosti hrupa ne smejo presegati zahtev za III. območje, in sicer za dan 60dB(A) in za noč dB(A). V času med 22. in 6. uro ni dovoljeno opravljanje dejavnosti, tako v smislu prodaje, proizvodnje in oskrbe. Stanovanjska dejavnost ne bo prekoračila dovoljene meje hrupa.

19. člen

(varovanje pred onesnaženjem zraka)

Na obravnavanem območju ni večjih onesnaževalcev zraka. Obstoječa obremenitev zraka ne presega dovoljenih koncentracij po Uredbi o mejnih, opozorilnih in kritičnih emisijskih vrednosti snovi v zraku, razširitev obstoječega naselja Kerinov Grm pa ne bo vplivala na povečanje onesnaženosti zraka.

20. člen

(varovanje pred onesnaževanjem voda)

Površina romskega naselja se ne nahaja v območju zaščitenih vodnih virov, se pa nahaja na območju varovanja podtalnice Krškega polja, zato v podtalnico ni dovoljeno spuščati onesnaženih meteornih in fekalnih voda.

Padavinsko odpadno vodo s parkirnih in ostalih utrjenih površin, ki so namenjene manipulaciji in zadrževanju motornih vozil (garaže…) je potrebno, kolikor je onesnaženje večje kot to predpisuje Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaženja (Uradni list RS, št. 35/96), zajeti in preko lovilcev olj očistiti.

21. člen

(odpadki)

Zaradi povečane stanovanjske dejavnosti se bo povečala količina odpadkov, ki pa ne bo ogrožala okolja. Odpadke je potrebno odlagati v tipizirane posode, katere vrsto in število določi izvajalec odvoza komunalnih odpadkov. Ravnanje s komunalnimi odpadki je potrebno ustrezno načrtovati, in sicer v skladu s pogoji, določenimi v 5. členu Odloka o ravnanju z odpadki v Občini Krško (Uradni list RS, št. 36/00). V ta namen se na območju predvidi individualno zbiranje odpadkov. Predviden pa je tudi ekološki otok.

22. člen

(izgradnja objektov gospodarske javne infrastrukture)

Za izboljšanje bivalnega in delovnega okolja v naselju je osnovni pogoj izgradnja infrastrukture. V ta namen se izvede prometno in vodovodno omrežje, kanalizacija, elektrika. V naselju se predvidi tudi telefonsko omrežje.

23. člen

(osončenje fasad in odprtih površin)

Orientacija objektov (novih stavb) naj upošteva naslednje: bivalni prostori naj bodo orientirani proti jugu, jugozahodu, jugovzhodu ali zahodu, spalni in servisni prostori pa proti nasprotni strani neba. Predvideni višinski gabariti naj ne presegajo P+M za stanovanjske stavbe, P(pritličje)+1(-prvo nadstropje)+M(mansarda) za nestanovanjsko stavbo – večnamenski objekt ter P za enostavne objekte. Postavitev objektov mora zagotavljati kvalitetno osončenost fasad in odprtih površin.

24. člen

(ureditev zelenih površin)

Ohranja se (kolikor je možno) obstoječa drevesna zasaditev, v naselju pa ostanejo zelene oziroma se na novo zazelenijo (zatravijo, posaditev dreves, grmovnic) naslednje površine:

– posamezne parcele, predvsem linija dreves ob »obrobni cesti,

– ostale zelene površine, ki so še v meji lokacijskega načrta, vendar so na drugi strani »obrobne ceste«,

– območje za šport in rekreacijo,

– območje za otroško igrišče,

– območje osrednjega trga.

25. člen

(zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe)

Prostorske ureditve prometne infrastrukture morajo biti načrtovane, objekti, ki morajo biti brez ovir, pa morajo biti projektirani tako, da omogočajo uporabo vsem ljudem, ne glede na stopnjo njihove individualne telesne zmogljivosti v skladu s Pravilnikom o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03).

VII. REŠITVE IN UKREPI ZA OBRAMBO TER VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

26. člen

(potres)

Obravnavano območje spada v VIII. stopnjo seizmične lestvice MCS, zato morajo biti novi objekti projektirani in grajeni protipotresno, skladno z veljavnimi predpisi o gradnji objektov. Na območju mora biti zagotovljena tudi ustrezna protipožarna zaščita ter omogočen prost dostop intervencijskim vozilom.

27. člen

(požar)

Potrebno je zagotoviti varnostne odmike med objekti (tam, kjer to ni možno, je potrebno izvesti požarne zidove). Vse prometnice, peš poti in ostale odprte površine, so namenjene tudi za dostop intervencijskih vozil in za eventualno evakuacijo. Upoštevati je treba prostorske, gradbene in tehnične ukrepe, s katerimi bodo zagotovljeni:

– pogoji za varen umik ljudi in premoženja,

– potrebni odmiki med objekti oziroma ustrezna požarna ločitev objektov, s čimer bodo zagotovljeni pogoji za omejevanje širjenja ognja ob požaru,

– prometne in delovne površine za intervencijska vozila (SIST DIN 14090, površine za gasilce na zemljišču),

– viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje (pravilnik o tehničnih normativih za hidrantno omrežje za gašenje požarov (Uradni list SFRJ, št. 30/91)).

Upoštevati pa se morajo tudi požarna tveganja, ki so povezana:

– s povečano možnostjo nastanka požara zaradi uporabe požarno nevarnih snovi in tehnoloških postopkov,

– z možnostjo širjenja požara med posameznimi poselitvenimi območji.

VIII. ETAPNOST IZVEDBE LOKACIJSKEGA NAČRTA TER DRUGI POGOJI IN ZAHTEVE ZA IZVAJANJE LOKACIJSKEGA NAČRTA

28. člen

(etapnost)

Izvajanje posegov se predvidi po naslednjem vrstnem redu:

I. etapa:

izgradnja objektov gospodarske javne infrastrukture;

II. etapa:

izgradnja novih objektov ter ureditev javnih površin.

Posamezne faze so določene v programu opremljanja zemljišč za gradnjo, ki je obvezna priloga lokacijskega načrta. Možna so odstopanja od predvidenih etapnosti pod pogojem, da le-ta ne spreminjajo zasnove lokacijskega načrta. Etape se lahko izvajajo posamezno ali skupaj, predstavljati pa morajo posamezne zaključene funkcionalne celote.

Lastniki zemljišč so po končanju gradbenih dolžni sanirati začasne površine deponij materiala in zatraviti oziroma zasaditi brežine ter preostale površine.

IX. OBVEZNOST INVESTITORJEV IN IZVAJALCEV

29. člen

Poleg vseh obveznosti, navedenih v tem odloku, so obveznosti investitorjev in izvajalcev pri posegih v prostor naslednje:

– pred pričetkom zemeljskih del pravočasno obvestiti upravljavce energetskih, telekomunikacijskih, komunalnih naprav in cest zaradi uskladitve posegov oziroma zakoličbe in ustrezne zaščite tangiranih podzemnih vodov ter nadzor nad izvajanjem del,

– pri graditvi infrastrukturnih omrežij in graditvi objektov je potrebno izpolnjevati zahteve glede varnostnih (vertikalnih in horizontalnih) odmikov in križanj,

– objekti se priključujejo na infrastrukturno omrežje po pogojih upravljavca,

– omogočiti dovoze in dostope do vseh zemljišč in objektov ob cesti v času gradnje in po gradnji,

– vse izkopane plasti tal je potrebno deponirati ločeno glede na njihovo sestavo,

– rodovitna zemlja se uporabi pri končni ureditvi območja oziroma posamezne lokacije.

X. ODSTOPANJA

30. člen

Pri pripravi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja so dopustna odstopanja, ki so navedena v posameznih členih tega odloka in ne poslabšajo bivalnih, delovnih pogojev ter vplivov na okolje.

Pri izgradnji načrtovane infrastrukture so dopustna odstopanja, pod pogojem, da ne vplivajo na ostale ureditve načrtovane v LN. Dovoljena je tudi druga infrastruktura (plin, KDS…), ki v LN ni posebej načrtovana, za kar je potrebno pridobiti projektne pogoje in soglasja pristojnih nosilcev urejanja prostora.

XI. KONČNE DOLOČBE

31. člen

Lokacijski načrt je stalno na vpogled občanom pri notranji organizacijski enoti občinske uprave, pristojni za urejanje prostora in KS Veliki Podlog.

32. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo pristojne inšpekcijske službe.

33. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-4/2003-502
Krško, dne 21. marca 2005.

Župan
Občine Krško
Franc Bogovič l. r.

1429. Odlok o spremembah in dopolnitvah ureditvenega načrta Staro mestno jedro II – Krško

Na podlagi 23. člena in v povezavi s 34. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US RS, 45/94 – odl. US RS, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US RS, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US RS, 9/96 – odl. US RS, 39/96 – odl. US RS, 44/96 – odl. US RS, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US RS, 74/98, 59/99 – odl. US RS, 70/00 in 51/02) ter 16. in 79. člena Statuta Občine Krško (Uradni list RS, št. 98/00 – prečiščeno besedilo in 5/03) je Občinski svet občine Krško, na 27. seji dne 21. 3. 2005 sprejel

O D L O K
o spremembah in dopolnitvah ureditvenega načrta Staro mestno jedro II – Krško

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(podlaga za spremembo in dopolnitev ureditvenega načrta)

S tem odlokom se ob upoštevanju prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Krško sprejme sprememba in dopolnitev ureditvenega načrta Staro mestno jedro II – Krško (Uradni list RS, št. 63/93), ki jo je izdelalo podjetje Savaprojekt Krško, družba za razvoj, projektiranje, konzalting, inženiring, d.d., Krško pod št. projekta 04114-00 in se nanaša na gradnjo poslovnega objekta CKŽ 15a – za potrebe lokalne javne uprave (v nadaljevanju: poslovni objekt CKŽ 15a) na območju s parc. št. 75/1, 72 in 3052/4-del, k.o. Krško.

2. člen

Pod točko III. MERILA IN POGOJI ZA IZRABO IN ZA OBLIKOVANJE POSEGOV V PROSTORU se za 5. členom doda nov 5.a člen, ki se glasi:

»5.a člen

Na območju sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta je možna gradnja enostavnih objektov:

– pomožni (ograje: medsosedska; pomožni infrastrukturni objekti: cestni objekti (objekt za odvodnjavanje ceste, objekt javne razsvetljave, pločnik), energetski objekti (NN elektroenergetsko omrežje, priključek na plinovodno omrežje…), telekomunikacijski objekti (sekundarno telekomunikacijsko omrežje), komunalni objekti (vodovodni in kanalizacijski priključek, tipska oziroma montažna greznica, ekološki otok, cestni priključek na javno občinsko cesto),

– urbana oprema (večnamenski kiosk, javna telefonska govorilnica).

Oblikovni pogoji za postavitev enostavnih objektov:

– medsosedska ograja: kovinska (parc. št. 75/1) ali klasično zidana (parc. št. 72), barvno usklajena z barvo fasade poslovnega objekta CKŽ 15a, višina max. 1,2 m, postavitev kovinske ograje je predvidena na opornem zidu, vidna površina zidane ograje je v zaglajenem zidarskem ometu;

– večnamenski kiosk: oblikovanje mora biti podrejeno tradicionalnemu načinu oblikovanja pomožnih objektov (vrtni paviljon) z upoštevanjem lokalno značilnih gradbenih materialov (les), tlorisna površina max. 10 m^2, višinski gabarit – pritličje z dvokapno ali štirikapno streho ter opečno kritino. Postavitev novega večnamenskega kioska je predvidena 2 m od pešpoti v južnem delu ter 8 m od Ceste krških žrtev, in sicer na javni površini (zelenica);

– telefonska govorilnica se odstrani oziroma premesti na dvoriščno fasado pošte; lipa in vodnjak sta elementa ureditve javne zelene površine.

Ostali pogoji ter ugotavljanje ostalih pogojev za gradnjo enostavnih objektov so določeni v Pravilniku o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03, 130/04).«

3. člen

Pod točko III. MERILA IN POGOJI ZA IZRABO IN ZA OBLIKOVANJE POSEGOV V PROSTORU se za zadnjo alineo 6. člena briše pika in doda nova alinea, ki se glasi:

»– dela, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (dela za lastne potrebe, dela v zvezi z urejanjem javnih površin, dela v javno korist).«.

4. člen

Pod točko III. MERILA IN POGOJI ZA IZRABO IN ZA OBLIKOVANJE POSEGOV V PROSTORU se v 16. členu v tabeli Pogoji za izrabo in oblikovanje objektov spremenijo pogoji za dozidavi na parc. št. 72, 75/1, 3052/4 – del, k.o. Krško, in sicer se na novo glasijo:

»– Na zemljišču parc. št. 72 se nahaja obstoječ objekt – pritlična garaža. V primeru rekonstrukcije se ohranja vertikalni gabarit (P) in horizontalni gabariti. Streha se predvidi ravna ali enokapna z naklonom max. 20° ter kritino opečne barve. Konstrukcija je lahko lesena ali zidana.

Smer dovoza/uvoza v garažo na parc. št. 72 se ohranja kot obstoječa; zidana in kovinska ograja ob pločniku glavne ceste se porušita. Na istem mestu se zgradi nova medsosedska ograja (zidana, do višine ca. 1,2 m) ter oblikuje vhodni portal.

Oporni zid ob pločniku glavne ceste na parc. št. 75/1 se v delu, kjer bo lokacija novega objekta, poruši; južno od predvidenega objekta pa se ohrani oziroma se rekonstruira. Možna je tudi porušitev ter izgradnja novega v višini max. 1,8 m. Oporni zid je zidan (armiranobetonska konstrukcija). Vidna površina je v zaglajenem zidarskem ometu.

– Na zemljišču parc. št. 75/1 je predvidena gradnja poslovnega objekta CKŽ 15a v obliki črke »L«. Objekt bo trietažen: pritličje, nadstropje in izkoriščeno podstrešje. Horizontalni gabarit je predviden dimenzij ca. 22 m x 10,90 m + 3,50 m x 7,30 m; predviden vertikalni gabarit pa: pritličje 3,10 m, + nadstropje 3 m + podstrešje (uporabna višina 2,50 m). V pasu ob regionalni cesti je objekt predviden kot previs/konzola nad obstoječim pločnikom, in sicer v širini 1 m ter v svetli višini ca. 1,7–1,8 m nad obstoječim delom »mestnega obzidja«. Višinska razlika 1,7–1,8 m med konzolo in pločnikom se zakrije z »masko«, obdelano kot oporni zid.

Predvidena konstrukcijska zasnova je klasično zidana s simetrično dvokapno streho v »L« obliki, naklona 40° s snegobrani. Za razgibanost strehe in osvetlitev podstrešnega dela je možna ureditev frčad (pravokoten izgled čelnega dela s trikotnim zaključkom, ki je pokrit z dvokapno streho, kritina in naklon enaka kot pri osnovni strehi). Kritina objekta naj bo opečna (npr. opečni zareznik). Pri fasadi je predvidena uporaba svetlih pastelnih tonov ter razporeditev okenskih odprtin po vertikalni osi.«.

5. člen

Pod točko IV. MERILA IN POGOJI ZA PROMETNO, KOMUNALNO IN ENERGETSKO UREJANJE OBMOČJA – 1. Pogoji za prometno urejanje območja se v drugem odstavku 25. člena briše pika in doda besedilo, ki se glasi:

»in na parc. št. 75/1 ter 3052/4 – del, za potrebe poslovnega objekta CKŽ 15a.«.

6. člen

V 38. členu se v prvem odstavku briše pika in doda besedilo, ki se glasi:

»razen na parc. št. 75/1, kjer je možna postavitev večnamenskega kioska pod pogoji navedenimi v 2. členu tega odloka.«.

7. člen

V točki V. OSTALI POGOJI ZA UREJANJE OBMOČJA – 1. Rušitve se črta šesti odstavek 41. člena.

8. člen

V točki V. OSTALI POGOJI ZA UREJANJE OBMOČJA – 2. Pogoji varstva naravne in kulturne dediščine se v drugem odstavku 42. člena za četrto alineo doda nova alinea, ki se glasi:

»– Vsi posegi v prostor na varovanih območjih oziroma na varovanih objektih morajo biti skrbno pretehtani, za njih pa je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje pristojne strokovne službe.«.

9. člen

V točki V. OSTALI POGOJI ZA UREJANJE OBMOČJA – 2. Pogoji varstva naravne in kulturne dediščine se za prvim odstavkom 45. člena doda nov odstavek, ki se glasi:

»Dopustna je gradnja opornega zidu višine max. 1,8 m ob pešpoti v južnem delu ter ob glavni cesti na mestu obstoječega zidu (parc. št. 75/1), gradnja zidu in postavitev ograje na zidu višine max. 1,2 m (parc. št. 75/1), postavitev vhodnega portala ob glavni cesti (parc. št. 72) ter oblikovanje »maske« med konzolo in obstoječim pločnikom na delu parc. št. 3052/4.«.

10. člen

V točki V. OSTALI POGOJI ZA UREJANJE OBMOČJA – 4. Požarno varstvo se besedilu v drugem odstavku 48. člena na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Zasteklitev okenskih odprtin v nadstropju in frčad v izkoriščenem podstrešju na severni strani objekta mora biti izvedena iz ognjevarnega stekla.«.

11. člen

V točki VII. OBVEZNOSTI INVESTITORJA IN IZVAJALCEV PRI IZVAJANJU UREDITVENEGA NAČRTA se za prvim odstavkom 51. člena doda nov odstavek, ki se glasi:

»Poleg vseh obveznosti, navedenih v odloku, so obveznosti investitorjev in izvajalcev pri posegih v prostor še naslednje:

– pred pričetkom zemeljskih del pravočasno obvestiti upravljavce energetskih, komunalnih naprav in cest zaradi uskladitve posegov oziroma zakoličbe in ustrezne zaščite tangiranih podzemnih vodov ter nadzor nad izvajanjem del;

– pred pričetkom rušenja objekta, ki se dotika garaže na parc. št. 72, k.o. Krško, je potrebno zagotoviti varnost garaže;

– pri graditvi infrastrukturnih omrežij in graditvi objektov je potrebno izpolnjevati zahteve glede varnostnih (vertikalnih in horizontalnih) odmikov in križanj;

– gradbeni oziroma lovilni oder mora biti konstruiran, podpiran in postavljen tako, da ne predstavlja nevarnosti za udeležence prometa na cesti G1-5 in na hodniku za pešce. Višina podhoda za pešce mora biti min. 2,2 m glede na nivo hodnika za pešce, širina pa min. 1 m. Delovni oder mora biti zaščiten tako, da se prepreči padanje materiala na prometne površine. Izvajalec je dolžan gradbeni oder odstraniti takoj po zaključku del, zaradi katerih je postavljen;

– objekti se priključujejo na infrastrukturno omrežje po pogojih upravljavca;

– omogočiti dovoze in dostope do vseh zemljišč in objektov ob cesti v času gradnje in po gradnji;

– vse izkopane plasti tal je potrebno deponirati ločeno glede na njihovo sestavo;

– rodovitna zemlja se uporabi pri končni ureditvi območja.«

II. KONČNE DOLOČBE

12. člen

V 53. členu odloka se besedilo črta in na novo glasi:

»Ureditveni načrt je stalno na vpogled pri notranji organizacijski enoti občinske uprave, pristojni za urejanje prostora in Krajevni skupnosti Krško.«.

13. člen

V 54. členu odloka se besedilo črta in na novo glasi:

»Nadzor nad izvajanjem ureditvenega načrta opravljajo pristojne inšpekcijske službe.«.

14. člen

Odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-5/2004-502
Krško, dne 21. marca 2005.

Župan
Občine Krško
Franc Bogovič l. r.

1430. Sklep o javni razgrnitvi predloga ureditvenega načrta »Zaton« v Krškem

Na podlagi 31. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 – odl. US RS, 45/94 – odl. US RS, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US RS, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odl. US RS, 9/96 – odl. US RS, 39/96 – odl. US RS, 44/96 – odl. US RS, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US RS, 74/98, 59/99 – odl. US RS, 70/00 in 51/02) ter 35. člena Statuta občine Krško (Uradni list RS, št. 98/00 – prečiščeno besedilo in 5/03) župan Občine Krško dne 14. 4. 2005 izdaja

S K L E P
o javni razgrnitvi predloga ureditvenega načrta »Zaton« v Krškem

I

Javno se razgrne predlog ureditvenega načrta »Zaton« v Krškem, ki ga je izdelalo podjetje Savaprojekt Krško d.d., pod št. projekta 04202-UN.

II

Dokumentacija bo v času uradnih ur javno razgrnjena v prostorih Občine Krško, CKŽ 14, Krško, na Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja ter v prostorih Krajevne skupnosti Krško, CKŽ 23, Krško. Javna razgrnitev bo trajala najmanj 30 dni od začetka veljavnosti tega sklepa.

III

V času javne razgrnitve lahko k dokumentu podajo svoje pisne pripombe in predloge vsi zainteresirani organi, organizacije in posamezniki. Pripombe in predloge se lahko poda pisno ali ustno na javni obravnavi, kot zapis v knjigo pripomb in predlogov na mestu javne razgrnitve ali posreduje v pisni obliki Občini Krško, Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja, CKŽ 14, Krško.

IV

V času javne razgrnitve bo izvedena javna obravnava v sejni sobi »A« Občine Krško, dne 10. 5. 2005, ob 18. uri.

V

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-8/2001 502
Krško, dne 14. aprila 2005.

Župan
Občine Krško
Franc Bogovič l. r.

LOŠKI POTOK

1431. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Loški Potok za leto 2004

Na podlagi 43. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94), 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/99) ter 16. člena Statuta Občine Loški Potok (Uradni list RS, št. 96/03) je Občinski svet občine Loški Potok na 13. redni seji dne 1. 4. 2005 sprejel

O D L O K
o zaključnem računu proračuna Občine Loški Potok za leto 2004

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna Občine Loški Potok za leto 2004.

2. člen

Zaključni račun proračuna je realiziran v naslednjih zneskih:

A) Bilanca prihodkov in odhodkov	SIT
I. Skupaj prihodki	318,871.845
II. Skupaj odhodki	444,335.700
III. Proračunski presežek (primanjkljaj) = (I.-II.)	-125,463.855
B) Račun finančnih terjatev in naložb	
IV. Prejeta vračila danih posojil	800.000
V. Dana posojila in poveč. kap. deležev	–
VI. Prejeta minus dana posojila (IV.-V.)	800.000
C) Račun financiranja	
VII. Zadolževanje	26,800.000
VIII.Odplačilo dolga	2,500.000
IX. Povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-100,363.855
X. Neto zadolževanje proračuna (VII.-VIII.)	24,300.000
XI. Neto financiranje (VI.+VII.-VIII.-IX. = III.)	125,463.855

3. člen

Stanje sredstev rezerv je 3,512.517 SIT in se prenese v rezerve proračuna za leto 2005.

4. člen

Bilanca prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb in izkaz računa financiranja so sestavni del tega odloka.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem list RS.

Št. 403-03/05-1
Loški Potok, dne 1. aprila 2005.

Župan
Občine Loški Potok
Janez Novak, inž. l. r.

NOVA GORICA

1432. Sklep o sprejetju posameznega programa prodaje stavbnega premoženja

Na podlagi 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradne objave, št. 6/02 in 25/02), Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02) in 24. člena Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stavbnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 12/03), je Mestni svet mestne občine Nova Gorica na seji dne 17. 2. 2005 sprejel naslednji

S K L E P

1

Mestni svet mestne občine Nova Gorica sprejme posamezni program prodaje stvarnega premoženja št. 465-02-16/2002 z dne 11. 1. 2005 – zemljišča na območju Obrtne cone Solkan – I. faza, ki ga je pripravila komisija za prodajo stvarnega premoženja, in sicer gradbena parcela št. 13 (parc. št. 1518/4, 1519/3, 1520/6 in 1520/8), površine 1.127 m^2.

Vse parcele so v k.o. Solkan. Izklicna cena zemljišča je 5.446 SIT/m^2.

2

Mestni svet mestne občine Nova Gorica za podpis pogodb pooblašča župana Mestne občine Nova Gorica.

3

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah – Uradni list RS.

Št. 465-02-16/2002
Nova Gorica, dne 17. februarja 2005.

Župan
Mestne občine Nova Gorica
Mirko Brulc l. r.

PODLEHNIK

1433. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za južni del območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik

Na podlagi 12. in 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-1), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02) ter 15. člena Statuta občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 39/99, 46/01 in 81/02) je župan Občine Podlehnik dne 8. 4. 2005 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE
občinskega lokacijskega načrta za južni del območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik

1. člen

(cilj in predmet izvedbenega prostorskega akta)

Cilj je pridobiti Lokacijski načrt za južni del območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik (v nadaljnjem besedilu: LN), ki bo omogočil fazno izgradnjo:

– trgovsko poslovnega objekta (samopostrežna trgovina, drugi poslovni prostori),

– poslovno stanovanjskega objekta (banka, pošta, lokalna skupnost, stanovanja),

– policijske postaje,

– družinskih stanovanjskih hiš v vzhodnem delu območja,

– vseh potrebnih prometnih površin ter komunalnih vodov in naprav,

in sicer na zemljišču s parcelnimi številkami 257/4, 257/5, 257/6, 257/7, 257/8, 259/2, 285/5, 286/1, vse k.o. Podlehnik. Navedeno zemljišče obsega površino okrog 1,58 ha in je samo del celotnega poselitvenega območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik, ki pa ima skupno površino 4,30 ha.

S tem programom se podrobneje določijo:

– vsebina in obseg LN,

– nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri pripravi LN,

– način njihovega sodelovanja oziroma naloge in obveznosti, ki jih morajo pri tem opraviti,

– roki za posamezne faze za pripravo LN,

– sredstva, potrebna za njihovo pripravo,

– nosilci strokovnih aktivnosti priprave LN, in način izbora načrtovalca.

2. člen

(ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo LN)

Ocena stanja:

Naselje Podlehnik je občinsko središče Občine Podlehnik.

V Podlehniku je potrebno:

– zgraditi večnamenski objekt za potrebe delovanja lokalne skupnosti in izpostave upravne enote, za pošto in banko, obsegal pa bi tudi stanovanja (v podstrešni etaži);

– zgraditi sodobno policijsko postajo (mednarodni mejni prehod Gruškovje na južnem obrobju Občine Podlehnik je postal mejni prehod za vstop v Evropsko unijo);

– zagotoviti zemljiške parcele za stanovanjsko gradnjo.

Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za območje Občine Podlehnik, sprejete v letu 2003 (Uradni list RS, št. 21/03), so določile površine za nadaljnji razvoj občinskega središča Občine Podlehnik v območju z oznako P21-S1/1.

Programske zasnove za zazidalni načrt območja P21-S1/1 (po novem Zakonu o urejanju prostora lokacijski načrt namesto zazidalni načrt), zajete v odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za območje Občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 21/03), namenjajo površine ob cestni vpadnici v naselje Podlehnik poslovni funkciji, površine v notranjosti pa stanovanjski pozidavi.

Razlogi za pripravo LN:

Občina Podlehnik je Skupno občinsko upravo obvestila, da prične z aktivnostmi za izdelavo in sprejem lokacijskega načrta za južni del območja P21-S1/1 Podlehnik.

Skladno z izhodišči prostorskih planskih aktov Občine Podlehnik se potrebni večnamenski objekt, policijska postaja, nova stanovanjska pozidava predvidijo v območju P21-S1/1, ki je namenjeno širitvi občinskega središča. S tem bo naselje Podlehnik v vzhodnem delu pričelo pridobivati svojo končno podobo.

Pri zasnovi območja sta odločujoči ustrezna prometna navezava območja in pa predvideni potek komunalnih vodov.

Dve variantni strokovni rešitve poselitve južnega dela območja je pridobil naročnik. Prikazujejo možni umestititvi predvidene stavbe nove policijske postaje, trgovsko poslovni objekt, poslovno stanovanjski objekt ter nekaj enodružinskih stanovanjskih hiš.

Pravna podlaga za sprejem LN:

– Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za območje Občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 21/03), ki v 3. členu, v tabeli območij Občine Podlehnik za območje P21-S1/1 predvideva izdelavo zazidalnega načrta (po novem Zakonu o urejanju prostora lokacijski načrt namesto zazidalni načrt), v točki 5.2.26. tretjega člena pa podaja programske zasnove za izdelavo zazidalnega načrta (po novi zakonodaji lokacijskega načrta);

– 72. člen Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1), ki med drugim pravi, da se z občinskim lokacijskim načrtom podrobneje načrtujejo posamezne prostorske ureditve in da se z njimi določijo lokacijski pogoji za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Sprejem prostorskega izvedbenega akta poteka po postopku, predpisanem tudi v Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave državnih in občinskih lokacijskih načrtov ter vrstah njihovih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 86/04).

3. člen

(predmet in programska izhodišča LN)

Predmet občinskega lokacijskega načrta:

Prostorska ureditev južnega dela poselitvenega območja P21-S1/1, ki se nahaja v predvidenem občinskem središču Podlehnik, in sicer podrobno načrtuje območje za gradnjo večnamenskega poslovno stanovanjskega objekta (banka, pošta, lokalna skupnost, stanovanja), policijske postaje, trgovsko poslovnega objekta (samopostrežna trgovina, drugi poslovne prostori), družinskih stanovanjskih hiš v vzhodnem delu območja; ob tem pa tudi vseh potrebnih prometnih površin ter komunalnih vodov in naprav.

Na podlagi izdane lokacijske informacije bo investitor oziroma projektant pridobil pogoje za izdelavo projektne dokumentacije v delih, ki se nanašajo na skladnost objekta s prostorskim aktom, in ob upoštevanju določil 50. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02, 97/03 – odl. US, 41/04 – ZVO-1, 45/04 – ZVZP-A, 46/04 – ZRud-A, 47/04-ZGO-1A, 62/04 – odl. US, 102/04-ZGO-1-UPB1, 103/04 – ZObr-UPB1, 14/05 – ZGO-1-UPB1 – popravek; v nadaljevanju: ZGO-1).

Programska izhodišča za pripravo občinskega lokacijskega načrta:

Izhodišče za pripravo občinskega lokacijskega načrta za celotno območje so sprejete programske za zazidalni načrt (po novi zakonodaji lokacijski načrt), objavljene v Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana za območje Občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 21/03).

Programska izhodišča investitorja in smernice za urbanistično oblikovanje mikrolokacije posameznih programov – v tokrat obravnavanem južnem delu celotnega kompleksa P21-S1/1 – so podane in zastavljene v idejni rešitvi, pridobljeni z investitorjevim neposrednim naročilom.

Kot ena izmed podlag za izdelavo tega programa priprave so tudi pridobljena priporočila, usmeritve in legitimni interesi udeležencev prve prostorske konference, in sicer glede priprave prostorskega akta oziroma predvidene prostorske ureditve.

Konferenca je bila izvedena dne 31. 3. 2005, udeležili pa so se je predstavniki nosilcev urejanja prostora, lokalne skupnosti in gospodarstva, interesnih združenj ter organizirane javnosti. Priporočilo konference je bilo, da se izmed podanih variantnih rešitev umestitve policijske postaje v prostor izbere tista, ki predvideva gradnjo stavbe vzdolž glavne ceste, to je s slemenom strehe objekta v smeri sever-jug.

LN mora zajemati vse sestavine in priloge, ki so navedene v določilih 73. člena ZUreP-1. Torej morajo vsebovati:

– prikaz ureditvenega območja LN;

– umestitev načrtovane ureditve v prostor s prikazom vplivov in povezav prostorske ureditve s sosednjimi območji;

– načrt parcelacije;

– zasnovo projektnih rešitev prometne, energetske vodovodne in druge komunalne infrastrukture območja z obveznostmi priključevanja nanjo, in prikazom morebitnih odstopanj od že izvedene infrastrukture;

– etapnost izvedbe prostorske ureditve, če je ta predvidena, ter druge pogoje in zahteve za izvajanje načrta;

– rešitve in ukrepe za varovanje okolja, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter trajnostne rabe naravnih dobrin;

– rešitve in ukrepe za obrambo ter za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;

– prikaz površin, ki so namenjene javnemu dobru;

– finančno konstrukcijo, kadar gre za več udeležencev pri financiranju prostorske ureditve, določene z lokacijskim načrtom;

– program opremljanja zemljišč s komunalno infrastrukturo, s tem, da se program izdela na podlagi LN in v soodvisnosti od sosednjih območij pozidave, pripravi pa ga pristojni organ občinske uprave.

LN mora vsebovati tudi tiste priloge, ki so definirane v 23. členu ZUreP-1. Zato bo moral vsebovati še naslednje obvezne priloge:

– povzetek za javnost;

– izvleček iz strateškega prostorskega akta, ki se nanaša na obravnavano prostorsko ureditev (sedaj je to še veljaven dolgoročni in srednjeročni plan Občine Podlehnik;

– obrazložitev in utemeljitev LN;

– strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve LN in seznam sektorskih aktov in predpisov, ki so bili pri pripravi LN upoštevani, z njihovimi povzetki, ki se nanašajo na vsebino prostorskega akta;

– smernice za načrtovanje in mnenja nosilcev urejanja prostora (oboje pa po postopku in v časovnih rokih, kot jih določata 29. in 33. člen ZUreP-1;

– spis postopka priprave in sprejemanja LN.

Načrtovalec LN mora predati pripravljalcu, Skupni občinski upravi, najmanj štiri kompletirane izvode sprejetega prostorskega akta.

Po en izvod sprejetega LN bo predan

– krajevno pristojni upravni enoti (RS Upravna enota Ptuj, Oddelek za okolje in prostor) in

– pristojnim inšpekcijskim službam,

– Občini Podlehnik,

en izvod pa bo hranjen na Skupni občinski upravi, kjer bo akt na vpogled dostopen javnosti.

Obenem je potrebno celoten LN s prilogami predati v digitalni obliki – CD, tako tekstualni kot grafični del.

4. člen

(okvirno ureditveno območje LN)

LN se pripravi za južni del območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik, in to v obsegu obodne parcelacije, predvidene za pozidavo, v celoti pa jo tvorijo zemljišča z naslednjimi parcelnimi številkami: 257/4, 257/5, 257/6, 257/7, 257/8, 259/2, 285/5, 286/1, vse k.o. Podlehnik.

5. člen

(nosilci urejanja prostora, ki dajejo smernice in mnenja ter drugi udeleženci, ki bodo sodelovali pri pripravi LN)

Pripravljalec oziroma nosilec strokovnih aktivnosti pri pripravi LN sta

– Občina Podlehnik, Podlehnik 9, 2286 Podlehnik in

– Skupna občinska uprava, Mestni trg 1, Ptuj.

Pobudnik gradnje oziroma posega v prostor je

– Občina Podlehnik. Podlehnik 9, 2286 Podlehnik

Investitorji gradnje oziroma posegov v prostor so lastniki posameznih gradbenih parcel.

Izdelovalec LN mora izpolnjevati pogoje iz 156. do vključno 160. člena ZUreP-1 in ga investitor praviloma izbere po predpisih o oddaji javnega naročila.

Pripravljalec po sprejemu tega programa priprave pozove pristojne nosilce urejanja prostora da podajo v roku 30 dni smernice za načrtovanje predvidene prostorske ureditve. Nosilci urejanja prostora dobijo ob pozivu tudi sprejeti program priprave LN za obravnavano območje.

Opomba:

Glede na izrecno določilo prvega odstavka 50. člena ZGO-1, da če se izdeluje projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja za objekt na območju, ki se ureja z lokacijskim načrtom, se šteje, da so soglasja pristojnih soglasodajalcev k projektnim rešitvam že pridobljena z dnem izdaje njihovih mnenj k lokacijskemu načrtu, je – ob zahtevanih smernicah – potrebno pridobiti tudi projektne pogoje. Več o pridobivanju projektnih pogojev in soglasij ter o stroških projektnih pogojev in soglasij navajata 50. in 51. člen ZGO-1.

V primeru, da nosilci urejanja prostora v 30 dneh po prejemu poziva ne bodo podali smernic, se bo v skladu z določili 29. člena ZUreP-1 štelo, da smernic nimajo. V primeru, da smernice nekaterih nosilcev urejanja prostora ne bodo podane, mora načrtovalec LN kljub temu upoštevati vse veljavne predpise in druge pravne akte.

Pristojni nosilci urejanja prostora, za izdajo smernic oziroma projektnih pogojev za pripravo LN, so:

– Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami, Sektor za vodno območje Donave Oddelek za porečje reke Drave, Krekova ulica 17, Maribor (za področje voda)

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, Maribor (za področje varstva kulturne dediščine)

– Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, Maribor (za področje varstva narave)

– Elektro Maribor, Vetrinjska ulica 2, Maribor (za področje oskrbe z električno energijo)

– Komunalno podjetje Ptuj d.d, Puhova ulica 10, Ptuj (za področje oskrbe z vodo in odvajanja odplak)

– Telekom Slovenije, d.d., Regionalna enota TK omrežja Vzhod, Center skrbništva TK kabelskega omrežja, Titova cesta 38, Maribor (za področje telefonije)

– Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Izpostava Ptuj, Trstenjakova ulica 5, Ptuj (za področje prometa, za državne ceste)

– Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Maribor, Pisarna Ptuj, Prešernova ulica 29, Ptuj (za področje sanitarnega varstva)

– Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Ptuj, Slomškova ulica 10, Ptuj (za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami)

– Občina Podlehnik, Podlehnik 9, 2286 Podlehnik (za področje prometa, za občinske ceste)

– Ministrstvo za notranje zadeve RS, Policija, Urad za logistiko, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana.

Kolikor se pri pridobivanju smernic ugotovi, da jih je potrebno pridobiti tudi še od drugih nosilcev urejanja prostora, se le-te pridobijo v tem istem postopku pridobivanja.

6. člen

(seznam potrebnih strokovnih podlag in način pridobitve strokovnih rešitev)

Strokovne idejne rešitve za izgradnjo predvidenih objektov so izdelane tako, da sta bila zanje podlaga in osnovno izhodišče za izdelavo LN pridobljeni idejni projekt(i) z variantnimi arhitekturnimi rešitvami pozidave območja.

Investitor lahko posreduje natančne podatke projektanta idejne urbanistične in arhitekturne zasnove objektov kompleksa na obravnavanem območju.

Druga gradiva, ki jih je potrebno upoštevati pri izdelavi LN, so:

– obstoječa dokumentacija in dejansko stanje komunalnih vodov in naprav v širšem delu območja. S podatki razpolagajo upravljalci posameznih infrastrukturnih objektov,

– mnenje Službe mestnega arhitekta k urbanistični postavitvi in oblikovni zasnovi predvidene pozidave.

7. člen

(pridobitev geodetskih podlag)

Geodetske podlage za izdelavo LN si je izdelovalec dolžan pridobiti na Geodetski upravi RS, Območni geodetski upravi in izpostavi Ptuj, Krempljeva ulica 2, Ptuj.

8. člen

(potek in roki za pripravo LN)

Roki priprave in sprejemanja LN:

Obvestilo o nameri priprave plana

V skladu z določilom četrtega odstavka 40. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04; ZVO-1) je Skupna občinska uprava dne 14. 1. 2005 Ministrstvo za okolje in prostor RS obvestila o nameri priprave plana. Na podlagi tega zaprosila je Ministrstvo za okolje in prostor pripravljalca plana z odločbo št. 354-09-31/2005 z dne 14. 2. 2005 seznanilo, da v postopku priprave občinskega lokacijskega načrta za južni del območja P21-S1/1 Podlehnik ni treba izvesti postopka celovite presoje njegovih vplivov na okolje.

Prva prostorska konferenca

Prostorsko konferenco pripravljalec skliče in vodi v skladu z 28. členom ZUreP-1. Izvede se z namenom, da se pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti glede priprave prostorskega akta. Konferenca je s svojimi priporočili podlaga za dokončno oblikovanje in sprejem tega programa priprave.

Objava programa priprave

Program priprave izvedbenega prostorskega akta, ki ga sprejme župan občine, se objavi v Uradnem listu RS.

Pridobitev smernic za načrtovanje

Pripravljalec LN takoj po sprejetju tega programa priprave pozove pristojne nosilce urejanja prostora, navedene v 5. členu tega programa, da v roku 30 dni podajo svoje smernice za načrtovanje predvidene strokovne rešitve. K pozivu se priloži ta program priprave in kopije izbranega urbanistične zasnove ter morebitnega idejnega projekta objektov in/ali komunalnih vodov in naprav.

(april 2005)

Zbiranje ponudb

Za izbiro izdelovalca LN se izvede postopek zbiranja ponudb po zakonu o javnih naročilih. Izdelovalec LN mora biti strokovna organizacija, ki je registrirana za opravljanje tehnično strokovnih nalog v zvezi z urbanističnim načrtovanjem v skladu z veljavno zakonodajo. Izdelovalca izbere naročnik; z izborom izvajalca pa mora soglašati pripravljalec.

Izdelava LN

Izdelovalec bo izdelal predlog LN najkasneje v roku 30 delovnih dni od dneva podpisa pogodbe in predložitve prejetih smernic oziroma projektnih pogojev in ga dostavil Skupni občinski upravi.

(maj, junij 2005)

Druga prostorska konferenca

Najmanj 14 dni pred javno razgrnitvijo predloga LN, pripravljalec skliče in vodi zbor druge prostorske konference, na kateri se ugotovi, ali so priporočila s prve prostorske konference in podane smernice upoštevane v pripravljenem predlogu.

(junij, julij 2005)

Sprejem sklepa o razgrnitvi

Župan sprejme sklep o javni razgrnitvi predloga LN.

Javna razgrnitev in javna obravnava

Predlog LN s prilogami in predlog elaborata nove razdelitve zemljišč se javno razgrneta za obdobje najmanj 30 dni. O razgrnitvi ter kraju in času obravnave mora pripravljalec javnost obvestiti z objavo v uradnem glasilu ter na krajevno običajen način najmanj en teden pred začetkom javne razgrnitve.

(julij, avgust 2005)

V času javne razgrnitve se izvede javna razprava o predlogu LN. Občani, organi in organizacije, krajevne skupnosti ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko dajo pisne pripombe in predloge v času trajanja javne razgrnitve. Rok za dajanje pripomb poteče s potekom javne razgrnitve.

Predlog strokovnih stališč in odgovorov na pripombe in predloge, podane v času javne razgrnitve, pripravi izdelovalec LN, v sodelovanju s strokovnimi službami Občine Podlehnik, Skupne občinske uprave, pristojnimi institucijami in investitorjem.

(avgust, september 2005)

Prva obravnava na Občinskem svetu Občine Podlehnik

Dopolnjen predlog LN, skupaj s soglasji in mnenji ter priporočili obeh prostorskih konferenc, posreduje župan v sprejem Občinskemu svetu Občine Podlehnik v prvo obravnavo. Hkrati se potrdijo odgovori na pripombe iz javne razgrnitve in javne razprave. V primeru ponovnih predlogov korekcij LN na občinskem svetu, izdelovalec dopolni predlog LN tako, da upošteva potrjene pripombe.

(september 2005)

Izdelava dopolnjenega predloga LN in pridobitev mnenj

Sprejeta stališča Občinskega sveta občine Podlehnik so podlaga izdelovalcu za dopolnitev LN; izdela jo v osmih dneh ter tako, da upošteva potrjene pripombe.

(september 2005)

Pridobitev mnenj in/ali soglasij

Pripravljalec LN pozove nosilce urejanja prostora, določene v 5. členu tega programa priprave, da podajo mnenje k dopolnjenemu predlogu LN ter soglasja k projektnim rešitvam. Mnenje in/ali soglasje morajo podati najkasneje 30 dni od dneva poziva.

(september, oktober 2005)

Druga obravnava na Občinskem svetu občine Podlehnik in sprejetje odloka

Dopolnjen predlog LN, skupaj s soglasji in mnenji ter priporočili obeh prostorskih konferenc, posreduje župan Občinskemu svetu občine Podlehnik v drugo obravnavo. Občinski svet občine Podlehnik obravnava tako usklajen predlog LN ter ga sprejme z odlokom.

(oktober 2005)

Objava odloka

Odlok se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(oktober 2005)

9. člen

(obveznosti v zvezi s financiranjem LN)

Stroške izdelave LN ter soglasij krije naročnik.

10. člen

(končna določba)

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-5/2005

Podlehnik, dne 8. aprila 2005.

Župan
Občine Podlehnik
Vekoslav Fric l. r.

VRANSKO

1434. Program priprave strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

Na podlagi 12. in 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) ter 16. člena Statuta Občine Vransko (Uradni list RS, št. 24/99 in 38/02) je župan Občine Vransko dne 21. 3. 2005 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE
strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

1. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

1.1 Ocena stanja

S pripravo in sprejemom strategije prostorskega razvoja občine bo Občina Vransko določila temeljne usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe in tako zagotovila pogoje za vzdržen in usklajen prostorski razvoj na celotnem svojem območju v skladu s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije.

Upoštevajoč Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) bo Občina Vransko pripravila in sprejela Strategijo prostorskega razvoja občine (v nadaljevanju: SPRO) kot temeljni akt občine, s katero bo nadomestila sedaj veljavne prostorske sestavine planskih aktov; Prostorske sestavine dolgoročnega plana za obdobje 1986–2000 (Uradni list RS, št. 21/90) in srednjeročnega družbenega plana Občine Žalec za območje Občine Vransko (Uradni list RS, št. 34/92, 69/93, 7/94, 11/94, 20/94, 76/94, 13/96, 35/96, 43/96, 72/97, 7/98, 66/99, 21/00 in 19/02).

1.2 Razlogi

Občina Vransko, ki je bila ustanovljena leta 1999, pristopa k izdelavi SPRO iz dveh razlogov. Prvi je sprejem Zakona o urejanju prostora in državne Strategije prostorskega razvoja Slovenije. Drugi in najpomembnejši, je povečana potreba po zazidljivih zemljiščih zaradi povečanega priseljevanja prebivalstva ter prilagajanje novim družbeno ekonomskim in gospodarskim pogojem.

Občina Vransko je takoj po svoji ustanovitvi zaznala pomen izgradnje avtocestnega omrežja v RS in strateške lege Občine Vransko. Leta 2000 je Občinski svet občine Vransko sprejel program priprave sprememb družbenega plana in leta 2002 odlok o spremembah prostorskih sestavin planskih aktov. Predvidene razvojne spodbude so bile poslovno – obrtna cona ob avtocestnem priključku Čeplje, poslovno – stanovanjska cona v naselju Brode in stanovanjsko območje na severni strani naselja Vransko. Sprejeta je tudi programska zasnova za Poligon varne vožnje z avto-moto-dromom, kjer se bo v letu 2005 pričela izgradnja prve faze. Poleg teh glavnih je bilo sprejetih še nekaj manjših programskih zasnov.

V vseh preteklih letih se je število prebivalcev na Vranskem zaradi avtoceste vztrajno povečevalo. Z dokončanjem izgradnje avtoceste Vransko–Blagovica je pričakovati večje povpraševanje po prostih zazidljivih zemljiščih. Območja, ki so bila namenjena za pozidavo z zadnjo spremembo prostorskih aktov, so že do tega trenutka v pretežni meri zasedena. Poslovna območja pa so v celoti zasedena. Interes še vedno narašča.

Vsa ta dejstva so pokazala, da je potrebno nameniti dodatne površine za poslovne namene ob samem avtocestnem priključku ob obstoječi coni v Čepljah in poiskati prostor za stanovanjsko poselitev v bližini oziroma v okviru obstoječih naselij. Na področju urejanja prostora v Občini Vransko so še vedno prisotni razvojni procesi.

S SPRO bodo določena izhodišča in temeljni cilji usmerjanja prostorskega razvoja občine Vransko. Le ta ne sme biti v nasprotju s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije in Prostorskim redom Slovenije, ter mora upoštevati usmeritve regionalne zasnove prostorskega razvoja, če je ta sprejeta za območje občine.

1.3 Pravna podlaga za pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

– Zakon o urejanju prostora – ZureP-1 (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr.)

– Statut Občine Vransko (Uradni list RS, št. 24/99, 38/02).

2. Predmet in programska izhodišča Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko njegovega urejanja

Osnovni namen Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko je določiti izhodišča in temeljne cilje prostorskega razvoja Občine Vransko, z namenom zagotavljanja čim boljše kvalitete prostora, uveljavljanja javne koristi, izboljšanja kakovosti bivanja, smotrne rabe prostora, izboljšanja opremljenosti prostora in izvajanja prostorskih ukrepov. Usklajen prostorski razvoj s poudarkom na razvoju poselitve, povezan in usklajen razvoj prometnega omrežja ter izgradnjo gospodarske javne infrastrukture, prepoznavnost kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine ter vitalnost in privlačnost podeželja, so izhodišča Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko.

Vsebina SPRO:

1. Izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine.

2. Zasnova razmestitve dejavnosti v prostoru s prioritetami in usmeritvami za dosego ciljev prostorskega razvoja občine:

– razvoja naselij, z opredelitvijo njihove vloge, funkcij in medsebojnih povezav v omrežju naselij,

– razporeditve stanovanj in proizvodnih dejavnosti,

– razporeditve oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture,

– razporeditve omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture,

– opredelitve območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire,

– območij, pomembnih z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja in

– opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

3. Zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru:

– zasnova poselitve,

– zasnova komunalne infrastrukture,

– zasnova krajine.

4. Zasnova prostorskega razvoja in urejanja naselij z urbanistično zasnovo naselja Vransko in morebitnih drugih urbanističnih zasnov.

5. Zasnova prostorskega razvoja in urejanja krajinskih območij (krajinska zasnova bo opredeljena naknadno kot dopolnitev SPRO).

6. Ukrepi za izvajanje strategije prostorskega razvoja občine.

SPRO mora biti izdelana v skladu z določbami ZUreP-1 in Pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 24/04).

3. Ureditveno območje prostorskega akta

Območje Strategije prostorskega razvoja občine obsega celotno območje Občine Vransko.

4. Nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci, ki sodelujejo pri pripravi Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko ter njihove naloge skupaj s seznamom strokovnih podlag

Nosilci urejanja prostora, ki pripravijo smernice in strokovne podlage za pripravo SPRO, so ministrstva in organi v njihovi sestavi, ter nosilci javnih pooblastil, ki sodelujejo pri pripravi SPRO in so določeni s tem programom priprave (v nadaljnjem besedilu: nosilci urejanja prostora).

Nosilci urejanja prostora so v skladu z določili ZureP-1 zadolženi, da:

– sodelujejo s pripravljavcem Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko pri pripravi Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko,

– pripravijo smernice v skladu z 29. členom ZureP-1. V primeru molka nosilca urejanja prostora se šteje, da nimajo smernic. Za pripravo predloga Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko pa se smiselno upoštevajo izdelane strokovne podlage nosilca urejanja,

– pripravijo mnenja v skladu s 33. členom ZureP-1. V primeru molka nosilca urejanja prostora se šteje, da nimajo mnenja,

– pripravljavcu posredujejo strokovne podlage z njihovega področja, posredujejo jih natisnjeno in v digitalni obliki, če v tej obliki že obstajajo.

Pristojni nosilci urejanja prostora, ki v smernicah in strokovnih podlagah opredelijo izhodišča za prostorski razvoj, s področja njihove pristojnosti so:

1. Ministrstvo za okolje in prostor, Urad za prostorski razvoj poda izhodišča za področje poselitve;

2. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za okolje poda izhodišča za varstvo okolja, ravnanja z odpadki in ohranjanja narave;

3. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami poda izhodišča za rabo voda in priobalnih zemljišč;

4. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami, izpostava Celje poda izhodišča in celovite strokovne podlage in sicer:

– opredeli območja, ki so ogrožena zaradi delovanja voda in režime na teh območjih (ocene in karte ogroženosti),

– pripravlja programe in projekte zmanjševanja ogroženosti pred vodami (poplave in erozija, plazovi) skladno z načrtovanim razvojem poselitve,

– opredeli območja javne dostopnost do voda in obale,

– opredeli možnosti rabe vode in vodnih površin (energetska raba, ribištvo in ribogojstvo, namakanje, šport…)

– določa ukrepe aktivne zaščite voda skladno s stopnjo občutljivosti vodnih virov ter določa degradirana območja ter

– programe za njihovo sanacijo.

5. Ministrstvo za gospodarstvo, poda izhodišča za področje blagovnih rezerv, turizma, za področje umeščanja energetske infrastrukture ter racionalno rabo energije in energetskih virov, za razvoj omrežja telekomunikacijske infrastrukture, izhodišča in strokovne podlage za področje rabe in izkoriščanja obstoječih in potencialnih nahajališč mineralnih surovin;

6. Ministrstvo za promet poda izhodišča in strokovne podlage, ki se nanašajo na razvoj cestnega, železniškega in letalskega prometa;

7. Ministrstvo za obrambo, Direktorat za obrambne zadeve, Sektor za civilno obrambo poda izhodišča prostorskega razvoja ter režimov urejanja območij in infrastrukture, ki so namenjena za potrebe obrambe, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;

8. Zavod RS za varstvo narave in OE Celje poda izhodišča in strokovne podlage za področje ohranjanja narave;

9. Ministrstvo za kulturo poda izhodišča in strokovne podlage za področje razvoja dejavnosti varstva kulturne dediščine ter druge dejavnosti kulture, ki so prostorsko relevantne;

10. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje poda izhodišča in strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine;

11. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poda izhodišča in strokovne podlage za področje rabe in ohranjanja potencialov kmetijskih zemljišč in gozdnega prostora;

12. Ministrstvo za zdravje poda izhodišča za razvoj omrežja ustanov zdravstvene dejavnosti;

13. Zavod za gozdove Slovenije, OE Celje, poda izhodišča in strokovne podlage za področje gozdarstva lokalnega pomena;

14. Eles Elektro – Slovenija, d.o.o. Ljubljana poda izhodišča in strokovne podlage področje prenosa električne energije;

15. Elektro Celje, poda izhodišča in strokovne podlage področje prenosa električne energije na lokalni ravni;

16. Geoplin d.o.o. Ljubljana poda izhodišča in strokovne podlage za področje transporta in skladiščenja zemeljskega plina;

17. Telekom Slovenije, PE Celje poda izhodišča in strokovne podlage za področje telekomunikacij in zvez lokalnega pomena;

18. JP Komunalno podjetje Žalec poda izhodišča in strokovne podlage za zagotavljanje in razvoj oskrbe z vodo in spodbujanje varčne rabe vode v vseh naseljih in čiščenja odpadnih vod;

19. Občina Vransko poda izhodišča za področje razvoja gospodarstva, družbene javne infrastrukture (zdravstva, šolstva, športa, socialnega varstva, javne uprave…) lokalnega pomena, turizma, kmetijstva, prometa (lokalnih cest) in druge infrastrukture lokalnega pomena;

20. druga ministrstva in nosilci urejanja prostora, če se v postopku SPRO ugotovi njihova relevantnost.

5. Strokovne podlage

5.1 Strokovne podlage nosilcev urejanja prostora

Posamezni nosilec urejanja prostora v skladu s programom priprave SPRO (točka 4) pripravljavcu na njegovo zahtevo predloži strokovne podlage s svojega področja, pri čemer mora upoštevati raven podrobnosti obravnavane problematike.

Strokovne podlage nosilcev urejanja prostora na lokalnem nivoju bodo potrebne predvsem s področij vodooskrbe in varovanja vodnih virov, odvajanja in čiščenja odpadnih vod, zbiranja odpadkov, oskrbe z električno energijo, razvoja telekomunikacijskega omrežja in omrežja KTV, gozdarstva in kmetijstva, varstva kulturne dediščine in ohranjanja narave ter razvoja lokalnega cestne omrežja.

Strokovne podlage morajo vsebovati:

– podatke in analize stanja in teženj prostorskega razvoja dejavnosti,

– predlogi morebitnih razvojnih potreb ali prostorskih ureditev s področja dejavnosti nosilca urejanja prostora, vključno z njihovimi operativnimi programi,

– drugi pogoji in omejitve za razvoj dejavnosti v prostoru.

5.2 Strokovne podlage za pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

Pripravljavec SPRO, Občina Vransko skladno z določili tega programa priprave pridobi strokovne podlage in pri tem se smiselno uporabi že narejene študije in raziskave. Za strokovne podlage se štejejo že izdelane strokovne podlage, ki se po potrebi dopolnijo.

Strokovne podlage vsebujejo analize in strokovne rešitve:

– analiza stanja in teženj ter razvojnih pobud v prostoru

– analiza razvojnih možnost prostorskega razvoja (za posamezne dejavnosti)

– analiza ranljivosti prostora.

6. Način pridobitve strokovnih rešitev

Strokovne rešitve se pridobijo v skladu ZUreP-1 in Pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 24/04).

Pripravljavec SPRO, odgovoren za njegovo pripravo je Občina Vransko.

Izdelovalca se izbere na osnovi zakonodaje na področju javnega naročanja in mora izpolnjevati zakonsko predpisane pogoje. Za izbor izdelovalca je zadolžen pripravljavec.

7. Način pridobitve geodetskih podlag

Geodetske podlage (M 1 : 50.000, 25.000 ter 5.000) v digitalni obliki pridobi pripravljavec pri GURS – Območni enoti Žalec.

8. Postopek in roki priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko

Priprava Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko bo ob sodelovanju nosilcev urejanja predvidoma potekala po naslednjem terminskem planu:

– Izdelava analize stanja in delovnega gradiva za SPRO

Pred začetkom del pripravljavec zbere vsa že pripravljena strokovna gradiva, jih analizira in skupaj z izdelovalcem odloči o strokovnih podlagah, ki jih je potrebno dopolniti ali pripraviti.

Izdelovalec mora nato povzeti in ovrednotiti tiste strokovne osnove državnih organov in njihovih strokovnih služb s posameznih delovnih področij, ki jih je potrebno upoštevati ob izdelavi SPRO. Pri tem morajo nosilci urejanja prostora – državni organi in njihove strokovne službe ter lokalne javne službe aktivno sodelovati ter zagotoviti dostopnost svojih projektov in že izdelanih strokovnih podlag. Izdelovalec mora pripraviti analizo ter oceno veljavnega prostorskega plana občine in pripraviti analizo stanja in trendov v prostoru ter opredeliti položaj občine v širšem prostoru. Na podlagi analiz in že izdelanih strokovnih gradiv izdelovalec pripravi delovno gradivo za SPRO.

– Pridobitev smernic in strokovnih podlag nosilcev urejanja prostora

Pripravljavec – občina na podlagi 29. člena ZUreP-1 pozove nosilce urejanja prostora, da najkasneje v 30 dneh od sprejema vloge, posredujejo smernice in strokovne podlage s področja razvoja posameznih dejavnosti kot usmeritve za izdelavo prostorske strategije. Hkrati s pozivom jim pripravljavec posreduje program priprave SPRO.

– Izdelava strokovnih podlag za SPRO in urbanistično zasnovo

Do izteka roka za pridobitev smernic in strokovnih podlag nosilcev urejanja prostora pripravljavec analizira, dopolni in uredi strokovne podlage.

Za urbanistično zasnovo naselja Vransko se pripravijo strokovne podlage. Za urbanistično zasnovo naselja Vransko se pripravi variantne rešitve.

– Izdelava predloga SPRO in zasnove prostorskega razvoja občine

Na podlagi ugotovitev iz strokovnih podlag in analize, izdelane v prvi fazi ter izbrane variante za urbanistično zasnovo izdelovalec opredeli najpomembnejše prostorske ureditve, ki bodo predmet obravnave SPRO in za njih oblikuje izhodišča za urejanje prostora v obliki usmeritev trajnostnega razvoja in po posameznih tematskih sklopih: poselitev, infrastruktura, krajina in okolje. Ob upoštevanju rezultatov opravljene analize in oblikovanih izhodišč izdelovalec pripravi predlog SPRO.

– Izdelava predloga SPRO

Izdelovalec pripravi predlog SPRO vključujoč urbanistično zasnovo naselja, ki mora kot prostorski akt vključevati temeljne cilje in usmeritve urejanja prostora, zasnovo prostorskih sistemov – poselitve, infrastrukturnih sistemov in zasnovo dejavnosti v krajini ter smernice in ukrepe za njeno izvajanje.

– Druga prostorska konferenca

Predlog SPRO se obravnava na drugi prostorski konferenci skladno z 28. členom ZureP-1 najmanj 14 dni pred javno razgrnitvijo.

– Javna razgrnitev in javne obravnave

Predlog SPRO se javno razgrne na sedežu občine za najmanj 30 dni skladno z 31. členom ZureP-1. V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava.

– Izdelava dopolnjenega predloga SPRO in pridobitev mnenj nosilcev urejanja prostora k dopolnjenemu predlogu SPRO

Občinski svet zavzame na podlagi predloga župana stališča do pripomb in predlogov podanih v času javne razgrnitve in javne obravnave. Na podlagi potrjenih stališč do pripomb iz javne obravnave in razprave pripravi izdelovalec dopolnjen predlog SPRO, h kateremu se v roku 30 dni pridobijo mnenja pristojnih nosilcev urejanja prostora skladno s 33. členom ZureP-1. Izdela se usklajeni predlog SPRO.

– Sprejem predloga SPRO

Župan posreduje predlog SPRO v sprejem občinskemu svetu. Občinski svet sprejme SPRO z odlokom.

– Pridobitev sklepa ministra za prostor o skladnosti SPRO z ZUreP-1 in prostorskimi akti države

Pred objavo odloka o SPRO mora pripravljavec sprejeto SPRO poslati ministru za prostor, ki s sklepom potrdi skladnost SPRO z ZUreP-1 in državnimi prostorskim akti po 69. členu ZureP-1.

9. Obveznosti v zvezi s financiranjem prostorskega akta

Finančna sredstva za pripravo Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko in priprave strokovnih gradiv zagotovi Občina Vransko.

10. Objava

Program priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Vransko začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 350-01/2005

Župan
Občine Vransko
Franc Sušnik l. r.

VLADA

1435. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila

Na podlagi prvega in drugega odstavka 11. člena Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97, 18/02, 50/02 – odl. US, 110/02 – ZGO-1 in 126/03 – ZDARS-A) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila

1. člen

V Uredbi o določitvi letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila (Uradni list RS, št. 48/98, 89/98, 55/99, 14/00, 67/00, 74/00, 62/01, 93/01, 68/02, 86/02, 59/03, 45/04, 67/04 in 138/04), se 3. člen spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(Znižanje letnega povračila za uporabo cest)

Za tovorna vozila, specialna tovorna vozila, vlečna vozila (N1-TOVORNO VOZILO, N2-TOVORNO VOZILO, N3-TOVORNO VOZILO, N2-VLEČNO VOZILO in N3-VLEČNO VOZILO) in avtobuse (M2-AVTOBUS in M3-AVTOBUS), izdelane in prvič registrirane po vključno letu 1994, se višina letnega povračila za uporabo cest, določena za posamezno vrsto vozila, zniža za 10%.

Za vozila iz prejšnjega odstavka tega člena, izdelana pred letom 1994, se znižanje letnega povračila za uporabo cest za 10% lahko uveljavlja s certifikatom proizvajalca vozila, da vozilo izpolnjuje zahteve glede emisij hrupa in izpušnih plinov po standardu Euro I, ki ga originalno potrdi generalni zastopnik oziroma uvoznik vozila.

Za tovorna vozila, specialna tovorna vozila in vlečna vozila (N1-TOVORNO VOZILO, N2-TOVORNO VOZILO, N3-TOVORNO VOZILO, N2-VLEČNO VOZILO in N3-VLEČNO VOZILO) in avtobuse (M2-AVTOBUS in M3-AVTOBUS), izdelane in prvič registrirane po vključno letu 1997, se višina letnega povračila za uporabo cest, določena za posamezno vrsto vozila, zniža za 20%.

Za vozila iz prejšnjega odstavka tega člena, izdelana pred letom 1997, se znižanje letnega povračila za uporabo cest za 20% lahko uveljavlja s certifikatom proizvajalca vozila, da vozilo izpolnjuje zahteve glede emisij hrupa in izpušnih plinov po standardu Euro II oziroma Euro III, ki ga originalno potrdi generalni zastopnik oziroma uvoznik vozila.«.

2. člen

Na koncu šestega odstavka 5. člena se doda besedilo:

»Invalidska organizacija lahko uveljavlja oprostitev plačila letnega povračila za uporabo cest za več vozil, ki se uporabljajo za prevoz oseb iz prvega odstavka tega člena.«.

3. člen

Besedilo 7. člena se spremeni tako, da se glasi:

»7. člen

(Vplačevanje letnega povračila za uporabo cest)

Letno povračilo za uporabo cest je prihodek proračuna Republike Slovenije in se plača v enkratnem znesku za obdobje dvanajst mesecev vnaprej oziroma za obdobje, določeno v 10. členu te uredbe.

Stranka sama obračuna znesek letnega povračila za uporabo cest in ga plača neposredno pri od direkcije pooblaščeni organizaciji ali na vplačilni račun, predpisan z odredbo o računih ter načinu vplačevanja in razporejanja javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 81/94, 48/99, 74/99, 110/99, 37/00, 100/00, 125/00, 78/01 in 38/02).

Od direkcije pooblaščene organizacije so dolžne strankam omogočiti brezgotovinsko plačilo letnega povračila za uporabo cest. Stroški brezgotovinskega plačila gredo v breme stranke. Opozorilo, da breme stroškov brezgotovinskega plačevanja nosijo stranke, so od direkcije pooblaščene organizacije dolžne objaviti na vidnem mestu.

Direkcija oziroma od direkcije pooblaščena organizacija preveri pravilnost obračuna in plačila letnega povračila za uporabo cest ter izda potrdilo iz sedmega odstavka tega člena, če ugotovi, da je bilo letno povračilo v pravilnem znesku plačano.

Potrdilo iz sedmega odstavka tega člena izda direkcija oziroma od direkcije pooblaščena organizacija tudi v primeru, če ugotovi, da se za vozilo letno povračilo za uporabo cest ne plača, ker so izpolnjeni pogoji iz 4. člena te uredbe oziroma, da je bila priznana oprostitev plačila letnega povračila za uporabo cest v primerih iz 5. člena te uredbe.

Če znesek obračunanega letnega povračila za uporabo cest ni plačan v pravilnem znesku, pooblaščena organizacija napoti lastnika oziroma uporabnika vozila na direkcijo, ki z odločbo odmeri višino letnega povračila za uporabo cest. O pritožbi zoper to odločbo odloča ministrstvo, pristojno za promet.

Za motorno oziroma priklopno vozilo se ne sme izdati ali podaljšati veljavnosti prometnega dovoljenja oziroma izdati prometnega dovoljenja za začasno registrirano vozilo (prometnega potrdila), če se ne predloži potrdila o poravnanem letnem povračilu za uporabo cest oziroma o oprostitvi plačila letnega povračila ali ugotovitvi, da se za vozilo letno povračilo za uporabo cest ne plača (v nadaljnjem besedilu: potrdilo), ki ga izda direkcija oziroma od direkcije pooblaščena organizacija. Vsebino in obliko potrdila predpiše minister, pristojen za promet.«.

4. člen

Prvi odstavek 10. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Če se motorno vozilo oziroma priklopno vozilo registrira začasno oziroma se zanj izda prometno dovoljenje za obdobje, krajše od enega leta, se plača za čas registracije vozila oziroma za čas veljavnosti prometnega dovoljenja sorazmeren delež letnega povračila za uporabo cest. Sorazmeren delež se določi v višini dvanajstine letnega povračila za uporabo cest za vsak začeti mesec, v katerem je vozilo začasno registrirano oziroma v katerem velja prometno dovoljenje.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Če se za motorno vozilo oziroma priklopno vozilo opravi tehnični pregled za obdobje, ki je daljše od enega leta, se lahko na željo stranke plača letno povračilo za uporabo cest vnaprej za obdobje daljše od enega leta, vendar največ za čas veljavnosti prometnega dovoljenja. Obveznost se določi v višini dvanajstine letnega povračila za uporabo cest za vsak začeti mesec veljavnosti prometnega dovoljenja.«.

5. člen

Drugi odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Vloga za vračilo sorazmernega deleža letnega povračila za uporabo cest se predloži direkciji na s strani direkcije določenem obrazcu, na katerem pristojna registracijska

organizacija potrdi, da je vozilo odjavljeno iz prometa. Vlogo je treba predložiti najkasneje v 90 dneh po odjavi vozila.«.

6. člen

Besedilo 12. člena se spremeni tako, da se glasi:

»12. člen

(Sprememba lastništva vozila)

Ne glede na določbo prejšnjega člena se vplačano letno povračilo za uporabo cest ne vrača v primeru spremembe lastništva registriranega vozila. Do izteka dobe, za katero je letno povračilo za uporabo cest za vozilo plačano, novi lastnik vozila tega povračila ne plača.«.

7. člen

V prvem odstavku 12.a člena se druga alinea spremeni tako, da se glasi:

»– o prometnem dovoljenju (serijska številka, datum izdaje, rok veljavnosti prometnega dovoljenja, registracijska organizacija, ki ga je izdala),«.

V drugem odstavku se črta tretja alinea.

8. člen

Prvi odstavek 12.c člena se spremeni tako, da se glasi:

»Direkcija v pooblastilu, ki ga izda pooblaščeni organizaciji, oziroma v navodilu, ki ga izda upravnim enotam, podrobneje določi tudi pogoje opravljanja nalog iz 7. in 12.a člena te uredbe ter opravlja nadzor nad njihovim izvajanjem.«.

9. člen

Naslov 12.d člena se spremeni tako, da se glasi:

»Naloge upravnih enot«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Naloge izdajanja potrdil in omogočanja neposrednega vplačila letnega povračila za uporabo cest iz 7. člena te uredbe ter naloge zbiranja podatkov in vodenja evidenc iz prvega in tretjega odstavka 12.a člena te uredbe opravljajo tudi upravne enote.«.

10. člen

Ta uredba se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati 20. aprila 2005.

Št. 00721-1/2005/7
Ljubljana, dne 15. aprila 2005.
EVA 2005-2411-0006

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l. r.
Predsednik

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

1391. Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU v letu 2005 (DeUDIEU) 3641
1392. Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005–2010 (ReNPPP) 3681

VLADA

1393. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji 3720
1394. Uredba o izvajanju Uredbe Sveta (ES) o zahtevi, da pristojni organi držav članic sistematično žigosajo potne listine državljanov tretjih držav pri njihovem prehodu zunanjih meja držav članic, ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega spora 3721
1435. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila 3877

MINISTRSTVA

1395. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih 3721
1396. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu 3722
1397. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnostnih znakih 3723
1398. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu 3723
1399. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varnosti in zdravju pri delu na ribiških ladjah 3769
1400. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu 3769
1401. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o obrazcih in ceni službenih izkaznic zasebnega varovanja ter o postopku za njihovo podelitev 3770
1402. Pravilnik o plovnosti zrakoplovov 3770
1403. Navodilo o spremembah in dopolnitvah navodila o minimalni obvezni vsebini in metodologiji priprave ter načinu spremljanja in vrednotenja regionalnega razvojnega programa 3831

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1404. Koeficienti rasti cen v Republiki Sloveniji, marec 2005 3831

OBČINE

BISTRICA OB SOTLI

1405. Odlok o lokacijskem načrtu za Stanovanjsko zazidavo Gabronovo naselje 3832
1406. Sklep o določitvi cene programov v enoti vrtec Pikapolonica 3835

CELJE

1407. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za območje Čret-zahod 3835

CERKNICA

1408. Sklep o javni razgrnitvi 3837

CERKVENJAK

1409. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Cerkvenjak za leto 2003 3838
1410. Odlok o zaključnem računu proračuna občine Cerkvenjak za leto 2004 3838
1411. Odlok o predkupni pravici Občine Cerkvenjak 3839
1412. Odlok o povprečni gradbeni ceni, povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč in vrednosti nezazidanega stavbnega zemljišča v Občini Cerkvenjak 3840
1413. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o načinu sestave seznama upravičencev za vračila in načinu ugotavljanja sorazmernih deležev ter pogojih in rokih za vračanje deležev vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Občine Cerkvenjak 3840
1414. Sklep o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi 3841
1415. Sklep o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi 3842
1416. Pravilnik o dodeljevanju sredstev za prireditve in akcije, ki pospešujejo turistični in kulturni razvoj ter promocijo Občine Cerkvenjak 3842

HAJDINA

1417. Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj 3843

IVANČNA GORICA

1418. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o sprejetju spremembe zazidalnega načrta Grintavec G-1 v Višnji Gori 3847
1419. Program priprave za Lokacijski načrt obrtna cona I6/c Stransko Polje Ivančna Gorica 3848
1420. Sklep o imenovanju predstavnika Občine Ivančna Gorica v Svet Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica 3849

KOČEVJE

1421. Sklep o razveljavitvi pravilnika o površinskih normativih in dodatnem točkovanju stanovanjskih razmer pri dodeljevanju socialnih stanovanj v najem 3849
1422. Sklep o razveljavitvi sklepa o kategorizaciji občinskih socialnih stanovanj 3850
1423. Sklep o razveljavitvi pravilnika o dodeljevanju občinskih profitnih stanovanj v najem 3850
1424. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu oddajanja poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin 3850

KOPER

1425. Sklep o razpisu naknadnega referenduma o Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Večnamenska dvorana v Kopru« 3851

KRANJ

1426. Odlok o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj 3852

1427. Sklep o javni razgrnitvi 3860

KRŠKO

1428. Odlok o lokacijskem načrtu za romsko naselje »Kerinov Grm« 3860

1429. Odlok o spremembah in dopolnitvah ureditvenega načrta Staro mestno jedro II – Krško 3868

1430. Sklep o javni razgrnitvi predloga ureditvenega načrta »Zaton« v Krškem 3869

LOŠKI POTOK

1431. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Loški Potok za leto 2004 3870

NOVA GORICA

1432. Sklep o sprejetju posameznega programa prodaje stavbnega premoženja 3870

PODLEHNIK

1433. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za južni del območja P21-S1/1 v naselju Podlehnik 3871

VRANSKO

1434. Program priprave strategije prostorskega razvoja Občine Vransko 3874

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2005 je 26.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi …) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: http://www.uradni-list.si – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767